

The background is a light yellow-green color. It features a large, faint white circle with a grid of thin white lines. Scattered throughout are numerous small, dark grey circles of varying sizes. A large, stylized white 'X' shape is superimposed over the center. A winding white path starts from the bottom left, curves around the 'X', and ends at the top right. Along this path, there are several small, stylized human figures in a magenta color. Some figures are walking, some are pushing a stroller, and one is using a cane. The overall design is modern and abstract.

Jaarverslag 2011

Woord vooraf

Een sterke banengroei

Volgens het Federaal Planbureau en de Nationale Bank van België kende de werkgelegenheid, die reeds in 2010 met 37 000 eenheden gestegen was, een sterke groei in 2011 met een netto-creatie van banen die overeenkomt met 56 000 eenheden.

De cijfers van de economische groei die in het begin van het jaar werden voorspeld, bleken juist te zijn (+ 1,9 % tegenover de verwachte 2 %). De jobcreaties hebben daarentegen de oorspronkelijke vooruitzichten van 13 000 bijkomende jobs ruimschoots overschreden. Zoals het IRES het benadrukt: "De arbeidsmarkt zal in 2011 elke economische logica blijven uitdagen met een uitzonderlijk hoge creatie van jobs".

De werkloosheid daalt

Rekening houdend met die stijging van de werkgelegenheid maar ook met de stijging van de beroepsbevolking, is het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, geteld door de RVA, met 16 603 eenheden gedaald in 2011. Het zijn er gemiddeld 421 823 per maand, of 3,8 % minder dan in 2010. Dat niveau is lager dan dat van 2007, voor de crisis.

De geharmoniseerde werkloosheidsgraad voor 2011 bedraagt volgens Eurostat 7,2 %. Ook die graad is lager dan in 2007 (7,5 %). Die evolutie staat in contrast met die van de gemiddelde werkloosheidsgraden van de Europese Unie (9,6 %) en van de eurozone (10,1 %), die 33 % hoger blijven dan voor de crisis.

Ook het aantal niet-werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en, voor het eerst sinds 2002, het aantal bruggepensioneerden zijn gedaald in 2011 (met respectievelijk 7 en 1 %). De graad van vergoede werkloosheid in brede zin (met inbegrip van alle vergoede volledig werklozen, werkzoekend en niet-werkzoekend, evenals de bruggepensioneerden) is de laagste van de afgelopen 25 jaar.

De tijdelijke werkloosheid, waarvan in grote mate gebruik werd gemaakt tijdens de crisis, is opnieuw naar een gemiddeld niveau gezakt. In daggemiddelde is ze in 2011 met 27 % gedaald, na een afname van 18 % in 2010.

Met verschillen

Vergeleken met een jaar eerder is de werkloosheid aanzienlijk gedaald in het eerste semester (- 5,1 % volgens het voortschrijdend kwartaalgemiddelde tot juni). Ze is daarna blijven dalen maar minder uitgesproken (- 2,5 % volgens hetzelfde gemiddelde tot december).

Het dient herhaald dat we in 2010 nog een stijging hadden van de werkloosheid in het eerste semester en een daling in het tweede, wat een invloed heeft op het interpreteren van de verschillen. Maar die evolutie weerspiegelt ook de geleidelijke verslechtering van de conjunctuur en van de jobcreatie in het tweede semester.

De daling van de werkloosheid vergeleken met een jaar eerder is groter in Vlaanderen (- 6,3 %) dan in Wallonië (- 3,1 %). En ze is meer uitgesproken bij de mannen (- 4,4 %) dan bij de vrouwen (- 3,1 %). Ze was ook sterker bij de jongeren (- 8,4 % bij de -25-jarigen) dan in de hogere leeftijdscategorieën.

Vergeleken met de situatie van voor de crisis (2007) zijn het echter vooral Wallonië (- 6,2 %), de vrouwen (- 8,6 %) en ook hier de jongeren (- 6,7 %) bij wie de daling het meest uitgesproken is. Brussel (+ 7,2 % sinds 2007) en de groep van werklozen van 50 jaar en ouder (+ 15,1 % over dezelfde periode) hebben een moeilijkere evolutie gekend, die ook werd beïnvloed door demografische en reglementaire factoren, waarvan de voortgang echter kon worden gestopt in 2011.

Een inbreng van de tewerkstellingsmaatregelen

Er worden door de analisten verschillende factoren naar voren gebracht om die gunstige evolutie te verklaren: de groei die iets hoger ligt dan het Europese gemiddelde (1,9 % tegenover 1,6 %), de duur van de arbeidstijd die laag gebleven is, de over het algemeen gezonde financiële situatie van de huishoudens en de ondernemingen, de goede economische resultaten van Duitsland, al wordt dat laatste argument vandaag betwist.

Maar ook de bijdrage van een aantal maatregelen op de arbeidsmarkt wordt erkend. Onder de maatregelen die door de RVA werden geïmplementeerd, zijn de volgende:

- ons systeem van tijdelijke werkloosheid dat, ook al werd er minder beroep op gedaan in 2011, nog werd gebruikt door 50 000 ondernemingen voor meer dan 400 000 verschillende werknemers;
- het stelsel van de dienstencheques, waarvan het gebruik nog met 12 % is toegenomen, wat nog eens zoveel extra jobs heeft gecreëerd bovenop de 141 000 die we reeds telden in 2010;
- het win-winplan waarvan over een periode van twee jaar 46 000 ondernemingen, vooral kmo's, gebruik maakten om de kosten voor de aanwerving te drukken en om de inschakeling van 100 000 werkzoekenden die behoren tot risicogroepen te vergemakkelijken.

Het strenge en uniforme beheer van de RVA inzake controle maakt het ook mogelijk om misbruiken en fraude te bestrijden en het oneigenlijk gebruik van het systeem te verminderen.

Minder uitkeringsgerechtigde werklozen maar meer werknemers ondersteund door de RVA

Voor de RVA bleef het arbeidsvolume hoog en ongeveer vergelijkbaar met dat van 2010.

Het aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en bruggepensioneerden is met 25 000 eenheden gedaald in 2011 en het aantal tijdelijk werklozen met 32 000 eenheden. Terzelfder tijd is het aantal werknemers die tewerkgesteld zijn in klassieke jobs met een tussenkomst door de activering van de werkloosheidsuitkering gestegen met 31 000 eenheden, vooral als gevolg van het win-winaanwervingsplan. Ook het aantal werknemers dat onderbrekingsuitkeringen genoot is nog met 5 500 eenheden gestegen. In totaal is het aantal uitkerings-trekkers ten laste van de RVA met 20 000 eenheden gedaald (1 287 188 in 2011 tegenover 1 307 496 in 2010, of - 1,5 %).

Actievere uitgaven

De uitgaven voor volledige werkloosheid zijn in 2011 met 2 % gedaald in lopende prijzen en met 4,5 % in vaste prijzen. Uitgedrukt pro rata van het bbp, zijn ze ook gedaald van 1,50 % naar 1,41%, wat na 2008 (1,40 %) de laagste ratio is van het decennium. Die van de activeringsuitgaven in brede zin (activeringsmaatregelen, maatregelen inzake opleiding en vergoeding van deeltijds werk) is daarentegen de hoogste (0,36 % tegenover 0,29 in 2010 en 0,24 gemiddeld voordien).

De totale uitgaven van de RVA, exclusief dienstencheques, zijn de laatste 10 jaar met 39 % gestegen in lopende prijzen. Pro rata van het bbp zijn ze stabiel gebleven en bedragen 2,61 % in 2011 (tegenover 2,58 % in 2002 en 2,71 % in 2010). Die ratio is hoger dan het Europese gemiddelde, maar men mag niet vergeten dat zij uitgaven omvat die elders ten laste worden genomen door stelsels van ziekte- en invaliditeitsverzekering, kinderbijslag, pensioen of sociale bijstand.

Een moeilijker context in 2012

De economische conjunctuur is erop achteruitgegaan vanaf het tweede semester. De werkloosheidscijfers vergeleken met een jaar eerder zijn in de meeste Europese landen reeds de hoogte ingegaan in de loop van de laatste maanden van 2011.

De laatste officiële vooruitzichten voor ons land in 2012 maken gewag van een groei rond het nulpunt en een stabilisatie van de werkgelegenheid. De begroting van de RVA voorziet een lichte stijging van de vergoede werkloosheid in 2012. Deze stijging wordt al afgeremd door de structurele maatregelen genomen door de regering.

Uitdagingen die belangrijk blijven

Ondanks de goede resultaten van onze arbeidsmarkt de afgelopen jaren, blijven er nog steeds veel uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en bruggepensioneerden (661 000). De uitstroombepalingen naar werk blijven zwak, in het bijzonder voor de risicogroepen. Het aantal langdurig werklozen blijft hoog, ook al is het aanzienlijk gedaald bij de -50-jarigen. En er blijven aanzienlijke verschillen bestaan tussen de gewesten. Het aantal faillissementen dat werd geregistreerd door het Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers (FSO) blijft stijgen.

Er is ook nog een hele weg af te leggen om de doelstelling van een werkgelegenheidsgraad van 73,2 % te halen. Die doelstelling is vastgelegd in het kader van de strategie 2020 voor de werkgelegenheid en de groei. Die uitdaging is des te moeilijker aangezien de conjunctuur erop achteruitgegaan is en de druk van begrotingsconsolidatie de beschikbare middelen beperkt.

Grote hervormingen die ook een impact hebben op de RVA

De nieuwe regering, die is aangetreden op 6 december 2011, heeft tot grote hervormingen besloten, zowel op institutioneel als op socio-economisch vlak, om onder andere het hoofd te bieden aan de voormelde uitdagingen.

Die hervormingen zullen een belangrijke impact hebben voor de RVA.

Op institutioneel vlak zullen bepaalde bevoegdheden van de RVA minstens gedeeltelijk worden overgedragen naar de gewesten. Het gaat daarbij niet om de basisopdrachten van de RVA, maar het zal wel op termijn een invloed hebben op materies zoals de controle van de beschikbaarheid, de activeringsmaatregelen, de dienstencheques of de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen. Die overdrachten, die een goede voorbereiding vergen, moeten het de gewesten mogelijk maken hun eigen beleid te voeren in die materies om zo beter te kunnen antwoorden op de specificiteiten van hun arbeidsmarkt.

Op socio-economisch vlak zijn verschillende belangrijke hervormingen van kracht geworden op 1 januari 2012 of ze zullen van kracht worden in de loop van 2012 of later. Ze hebben onder andere betrekking op de wachtuitkeringen, die inschakelingsuitkeringen geworden zijn, de degressiviteit van de

werkloosheidsuitkeringen, de begeleiding en de opvolging van de werklozen, de brugpensioenen, de loopbaanonderbreking en het tijdskrediet. Het gaat om structurele hervormingen die in de richting gaan van de internationale aanbevelingen.

Sinds eind 2011 heeft de RVA actief en binnen zeer korte termijnen bijgedragen aan de voorbereiding van die hervormingen. De RVA heeft ook gezorgd voor het informeren van de werknemers en de werkgevers en voor het uitvoeren van de maatregelen die van toepassing zijn sinds 1 januari 2012.

Goed bestuur

Ondanks een groot werkvolume en dankzij de inzet van gemotiveerd en competent personeel, heeft de RVA (en het FSO) de 97 verbintenissen van zijn bestuursovereenkomst nageleefd in 2011. Het is de garantie voor een kwaliteitsvolle dienstverlening, die ook blijkt uit de tevredenheidsenquêtes bij de klanten. De RVA is ook fier om het merendeel van de crisismaatregelen en meerdere belangrijke aanpassingen van de arbeidsmarkt met succes en op een uniforme manier te hebben toegepast waardoor België het op Europees niveau goed gedaan heeft op het vlak van werkgelegenheid en werkloosheid. De RVA beheert ook nauwgezet de ter beschikking gestelde middelen, wat onder andere blijkt uit een daling met 6 % van het personeelsbestand over de afgelopen 2 jaar.

We zijn in 2011 blijven investeren in de informatisering van onze diensten en in de ontwikkeling van onze medewerkers. We zijn ook vooruitgang blijven boeken in verschillende domeinen, waaronder dat van de strijd tegen de fraude en de misbruiken, een strijd die steeds meer een preventief karakter krijgt. Al die inspanningen zullen worden voortgezet in 2012. We hebben ten slotte onze visie en onze strategie gemoderniseerd om het hoofd te bieden aan de belangrijke uitdagingen die ons te wachten staan, om onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op te nemen en om onze bijdrage te leveren aan de realisatie van de regeringsdoelstellingen en van de Europese strategie 2020 voor de werkgelegenheid en de groei.

De Administrateur-generaal,

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a final vertical stroke ending in a dot.

Georges Carlens

Inleiding

De voorstelling van het jaarverslag ziet eruit als volgt:

Het **eerste hoofdstuk** bevat algemene informatie over de structuur van de Rijksdienst.

Het **tweede hoofdstuk** stelt eerst de opdrachten van de Rijksdienst voor. Het biedt de lezer een globaal en synthetisch zicht op deze opdrachten, geïllustreerd met een aantal relevante cijfers. Het becommentarieert vervolgens de voornaamste reglementaire nieuwigheden en wijzigingen van het voorbije jaar.

Het **derde hoofdstuk** beschrijft eerst de conjuncturele context waarbinnen de uitvoering van de opdrachten van de Rijksdienst past. Het geeft vervolgens een overzicht van de gegevens in verband met de evoluties binnen de populatie van de sociale uitkeringsgerechtigden. Tot slot situeert het de nationale toestand binnen een internationale context.

Het **vierde hoofdstuk** beschrijft hoe de Rijksdienst samenwerkt met zijn voornaamste partners.

Het **vijfde hoofdstuk** bespreekt in detail hoe de verschillende diensten van de 30 werkloosheidsbureaus en het hoofdbestuur hun opdrachten uitvoeren, in samenwerking met de partners beschreven in het vierde hoofdstuk.

Het **zesde hoofdstuk** behandelt het dagelijks beheer van de RVA en stelt de supportdiensten voor.

Het **zevende hoofdstuk** gaat over het Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers.

In tegenstelling tot het jaarverslag 2010 kunnen de statistische profielen van de werkloosheidsbureaus en de statistische bijlagen enkel nog op de website van de RVA www.rva.be geraadpleegd worden.

Inhoud

Woord vooraf	3
Inleiding	7
Inhoud	8
Lijst van afkortingen	13
1 De structuur van de RVA	
Het Beheerscomité	19
Het Hoofdbestuur	23
De werkloosheidsbureaus	24
Lijst van de werkloosheidsbureaus en hun Directeur	25
Lijst van de werkloosheidsbureaus: adres en telefoonnummer	26
2 De opdrachten van de RVA en de reglementaire evoluties	
2.1 De opdrachten van de Rijksdienst	29
2.1.1 De vergoede uitkeringsgerechtigde werklozen	29
2.1.2 De werknemers die door de RVA worden ondersteund	30
2.1.3 De steun aan de aanpassing van de arbeidstijd	33
2.1.4 De dienstencheques	34
2.1.5 De andere maatregelen	35
2.2 De reglementaire evoluties	38
2.2.1 Wijzigingen in de vergoedingsmaatregelen van de gewone werkloosheid en het brugpensioen	38
2.2.2 Wijzigingen in de maatregelen ter ondersteuning van de werknemers	39
2.2.3 Wijzigingen aan de maatregelen ter ondersteuning van de aanpassing van de arbeidstijd	42
3 De evolutie van de sociale uitkeringen	
3.1 Het hoofdstuk in het kort	47
3.2 Conjuncturele context	49
3.2.1 Evolutie van het bbp	49
3.2.2 Conjunctuurbarometer	50
3.2.3 Werkaanbiedingen	51
3.2.4 Uitzendarbeid	52
3.2.5 Tijdelijke werkloosheid	53
3.2.6 Faillissementen	57
3.3 Werkgelegenheid en bevolking	60
3.4 Volledige werkloosheid	63
3.4.1 UVW-WZ na studies of voltijdse arbeid	63
3.4.2 UVW-WZ na vrijwillig deeltijdse arbeid	73
3.4.3 Vrijgestelde oudere werklozen	74
3.4.4 Werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen	75
3.4.5 Evolutie van de uitkeringen	76
3.5 De bruggepensioneerden	77
3.5.1 De niet-werkzoekende bruggepensioneerden	77
3.5.2 De werkzoekende bruggepensioneerden	84
3.6 Federale tewerkstellingsmaatregelen	85
3.6.1 De deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU	85
3.6.2 Activeringsmaatregelen volgens het stelsel	86
3.6.3 Maatregelen inzake opleiding	88
3.6.4 Crisispremies	90
3.6.5 De evolutie van de dienstencheques	91
3.6.6 Vergelijking van het profiel van de dienstenchequeswerknemers en de PWA-werknemers	97

3.7	Loopbaanonderbreking en tijdskrediet	98
3.7.1	Algemene evolutie	98
3.7.2	Gewone loopbaanonderbreking	100
3.7.3	Tijdskrediet	101
3.7.4	Specifieke vormen (thematische verlopen)	102
3.8	Algemeen overzicht	105
3.8.1	Evolutie van de uitkeringsgroepen	105
3.8.2	Evolutie van het aantal cliënten	106
3.8.3	Evolutie van de uitgaven	107
3.8.4	10-jaarlijkse evolutie van de uitgaven per sociale prestatie	108
3.9	Historische evolutie	110
3.9.1	De UVW-WZ	110
3.9.2	De vrijgestelde oudere werklozen en de bruggepensioneerden	111
3.9.3	De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de bruggepensioneerden	112
3.9.4	De tijdelijk werklozen	112
3.10	Internationale vergelijking	113
3.10.1	Werkloosheidsgraad	113
3.10.2	Werkgelegenheid	114
3.11	Vooruitzichten 2012	115
3.12	De dynamische evolutie van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen	116
3.12.1	Inleiding	116
3.12.2	Persoonskenmerken van nieuwe werklozen (instroom van werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen)	117
3.12.3	Uitstroom uit de werkloosheid van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen	118
3.12.4	Kans op uitstroom naar werk	119
3.13	Specifieke databanken	121
3.13.1	RVA-panel	121
3.13.2	Dopflux	121
3.13.3	Werkgeversdatabank	121
3.14	Studies	122
3.14.1	De evolutie van de WZ UVW tussen 2000 en 2010	122
3.14.2	De evolutie van de uitkeringstrekkers van 50 jaar en ouder	123
3.14.3	Determinanten van de uitstroom naar werk	124
4	De samenwerking met de partners	
4.1	De uitbetalingsinstellingen	127
4.2	De gewest- en de gemeenschapsinstellingen	128
4.3	De gemeenten	129
4.4	De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid	130
4.5	De Openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW's)	133
4.6	De administratie der Domeinen	134
4.7	Het College van de Federale Ombudsmannen	135
4.8	Internationale contacten	136
5	De uitvoering van de opdrachten van de RVA	
5.1	De activiteiten van de diensten Toelaatbaarheid	139
5.1.1	Procedure	139
5.1.2	Cijfergegevens	139
5.1.3	Bijzonder geval: toekenning van provisionele werkloosheidsuitkeringen	141
5.2	De activiteiten van de diensten Verificatie	142
5.2.1	Controle van de betaling van de werkloosheidsuitkeringen	142
5.2.2	Controle van de betaling van de andere uitkeringen	143

5.3	De activiteiten van de diensten Vrijstellingen	147
5.4	De activiteiten van de diensten voor de handhaving van het systeem	148
5.4.1	Centralisering van het controlebeleid van de RVA	148
5.4.2	Fraudedetectie en acties	149
5.4.3	Resultaten van de activiteiten van de controlediensten	156
5.5	De activiteiten van de diensten Betwiste Zaken	157
5.5.1	Voornaamste redenen van betwistingen	157
5.5.2	Cijfergegevens in verband met de betwiste zaken	158
5.6	De activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze	163
5.6.1	Inleiding	163
5.6.2	De opvolgingsprocedure	163
5.6.3	Toestand op 31 december 2011	167
5.6.4	Sancties	174
5.6.5	De beroepen	180
5.6.6	Evaluatie van de impact van de activering van het zoekgedrag naar werk	182
5.6.7	De gegevensuitwisseling in het kader van de controle op de beschikbaarheid van de werklozen en de beslissingen van de RVA	189
5.7	De activiteiten van de diensten Terugvorderingen	195
5.7.1	De teruggevorderde uitkeringen en vergoedingen	195
5.7.2	Principes van de terugvordering	195
5.7.3	Terugvorderingsprocedure	195
5.7.4	Toestand van de terugvorderingen door de werkloosheidsbureaus	198
5.7.5	Situatie van de terugvorderingen door de Domeinen en op weerspannige debiteuren in het buitenland	200
5.7.6	Algemene beschouwingen	200
5.8	De gerechtelijke geschillen	201
5.8.1	Beroepen tegen de beslissingen van de RVA	201
5.8.2	Gerechtelijke beslissingen	202
5.8.3	Balans van de gerechtelijke geschillen	204
5.8.4	Samenvatting van de voornaamste arresten van het Hof van Cassatie en van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap	207
5.9	De activiteiten van de dienst Tijdscrediet en Loopbaanonderbreking	209
5.9.1	Inleiding	209
5.9.2	Afgewerkte dossiers	209
5.9.3	Betaaltermijn	209
5.9.4	Juistheid van de beslissingen	209
5.9.5	Verscheidenheid van de reglementering inzake loopbaanonderbreking	209
5.10	De inschakelingsmaatregelen	210
5.10.1	De activeringsmaatregelen	210
5.10.2	Andere inschakelingsmaatregelen	213
5.10.3	Attesten afgeleverd met het oog op aanwerving	214
5.11	Gecentraliseerde verwerking van de beslagprocedures	215
5.12	Werkzaamheden in het kader van E-government	217
5.12.1	De Aangifte van een Sociaal Risico (ASR)	217
5.12.2	De elektronische mededeling tijdelijke werkloosheid en het elektronisch validatieboek	219
5.12.3	De consultatie van het dossier loopbaanonderbreking of tijdscrediet	220
5.12.4	De gegevensuitwisseling tussen lidstaten van de Europese Unie in verband met de sociale zekerheid van migrerende werknemers	220
5.12.5	De aanvraag van een werkkaart	220
6	Middelenbeheer	
6.1	Geïntegreerd beheer	223
6.1.1	De RVA-visie 2020	223
6.1.2	De nieuwe RVA-strategie 2012-2014	224
6.1.3	De uitvoering van de bestuursovereenkomst in 2011	225
6.1.4	Activiteiten van de dienst Organisatieontwikkeling	226
6.1.5	Een blik op enkele strategische projecten en studies 2011	227

6.2	Human Resources Management	229
6.2.1	Human Resources Management	229
6.2.2	Overleg met de vakbonden	233
6.2.3	Welzijn op het werk	233
6.2.4	Het personeel van de RVA	235
6.2.5	Opleiding	241
6.3	Financieel Beheer	245
6.3.1	Inleiding	245
6.3.2	Beschikbare middelen	245
6.3.3	Boekhoudkundige operaties en boekhoudkundige en financiële controle	250
6.3.4	Thesauriebeheer	251
6.3.5	Kostprijscalculatie	251
6.4	Het informaticapotentieel	254
6.4.1	Inleiding	254
6.4.2	Impact van de omgeving	254
6.4.3	Technische middelen	254
6.4.4	Activiteiten in 2011	259
6.4.5	Resultaten	267
6.5	Logistiek beheer	268
6.5.1	Realisaties	268
6.5.2	In uitvoering	268
6.5.3	Het beleid inzake onroerende goederen	268
6.5.4	Project ECO	268
6.6	Communicatie	269
6.6.1	De externe communicatie in 2011	269
6.6.2	De interne communicatie in 2011	270
6.7	Kennismanagement	272
6.7.1	Inleiding	272
6.7.2	De elektronische bibliotheek breidt uit	272
6.7.3	RioLex op tournee	272
6.7.4	Toelaatbaarheid in een gebruiksvriendelijk jasje	272
6.7.5	De survival kit doet zijn intrede	272
6.7.6	Communicatie en sensibilisering	272
6.7.7	Op zoek naar nieuwe trends en goede praktijken	273
6.8	Vertalingen, taaladvies en terminologie	274
6.8.1	Inleiding	274
6.8.2	Schriftelijke vertalingen	274
6.8.3	Simultaanvertalingen	274
6.8.4	Taaladvies	274
6.8.5	Terminologie	274
6.8.6	Up-to-date woordenboeken en discovers	275
6.9	Informatieveiligheid	276
6.9.1	Context	276
6.9.2	Aanpak binnen de RVA	276
6.9.3	Overzicht van de werkzaamheden van de Informatieveiligheidsdienst	276

7 Het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers

	Inleiding	279
7.1	Algemene voorstelling van het Fonds	280
7.2	Uitvoeringsbesluiten van de wet van 26 juni 2002	281
7.2.1	Recurrente wetgeving in 2011	281
7.2.2	Inhouding op de aanvullende vergoeding bij brugpensioen	281
7.2.3	Tijdelijke werkloosheid voor bedienden - aanvulling bij art. 53, § 1 van de sluitingswet van 26 juni 2002	281
7.2.4	De wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen	281

7.3	Uitvoering van de opdrachten van het Fonds	282
7.3.1	Klassieke taken industriële en commerciële sectoren	282
7.3.2	Klassieke taken socialprofitsector en vrije beroepen	288
7.3.3	Tijdelijke werkloosheid	289
7.3.4	Herstructurering	290
7.3.5	De extra-statutaire uitgaven	290
7.4	Beheer van de middelen	291
7.4.1	Personeel	291
7.4.2	Financiële middelen industriële en commerciële sectoren (ontvangsten)	291
7.4.3	Financiële middelen socialprofitsector en vrije beroepen (ontvangsten)	295
7.4.4	Middelen inzake beheerstechnieken	295
7.4.5	Middelen inzake informatica en toepassingen	296
7.4.6	Strategisch project Business Process Reengineering ICT	296
7.4.7	Informatie en communicatie	299
7.4.8	Statistieken inzake het verlies van banen wegens faillissement	300

LIJST VAN AFKORTINGEN

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACOD	Algemene Centrale der Openbare Diensten
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
ADG	Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft
AD SEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
Art.	Artikel
ASR	Aangifte sociaal risico
Bbp	Bruto binnenlands product
BBZ	Bureau Belgische Zaken
BCP	Business Continuity Plan
BO	Beroepsopleiding
BOC	Basisoverlegcomité
BPR	Business Process Reengineering
BS	Belgisch Staatsblad
CAF	Common Assessment Framework
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
Cass.	Cassatie
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCD	Centrale controledienst
CCOD	Christelijke Centrale der Openbare Diensten
CLB	Centra voor Leerlingenbegeleiding
DMFA	Multifunctionele aangifte
DP	Doorstromingsprogramma
EAK	Enquête naar de arbeidskrachten
EFQM	European Foundation for Quality Management
EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen- en Staalnijverheid
E-gov	E-government
EIPA	European Institute for Public Administration
EIS	Executive Information System
EMU	Europese Monetaire Unie
EU	Europese Unie
EWE	Eerste werkervaringscontracten
FPB	Federaal Planbureau
FOD	Federale Overheidsdienst
FOREM	Office communautaire et régional de la Formation professionnelle et de l'Emploi
FSO	Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers
GAK	Gemeenschappelijk Administratiekantoor
GDZ	Geïnformatiseerde directiezaal
GGMMI	Gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen
HB	Hoofdbestuur
HIP	Herinschakelingsprogramma (Dienstenbanen)

HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid
HRM	Human Resources Management
HVVW	Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen
IBFFP	Institut Bruxellois Francophone pour la Formation Professionnelle
IGSS	Institut grand-ducal de la Sécurité Sociale
IGU	Inkomensgarantie-uitkering
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
IVSZ	Internationale Vereniging van Sociale Zekerheid
IW	In werking
IWZ	Inschrijving als werkzoekende
JAP	Jaaractieplan
KB	Koninklijk besluit
KSZ	Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
LATG	Loon en Arbeidstijdgegevensbank van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
LO	Loopbaanonderbreking
MB	Ministerieel besluit
MC	Multi service cheque N.V.
MISUS	Management Information System for Unemployment Services
NAC	Nationale Administratieve Commissie
NBB	Nationale Bank van België
NIC	Nationaal Intermutualistisch College
NIS	Nationaal Instituut voor de Statistiek
NOC	Nationaal Opleidingscentrum
NV	Naamloze Vennootschap
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OFO	Opleidingsinstituut van de Federale Overheid
OISZ	Openbare Instelling van Sociale Zekerheid
PLOT	Plaatselijke Loketten voor Tewerkstelling
ProMES	Productivity Measurement and Enhancement System
PWA	Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap
RIO	RVA Intranet ONEM
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RJV	Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie
RKW	Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers
RMT	Regie voor Maritiem Transport
RSVZ	Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten

RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RVP	Rijksdienst voor Pensioenen
SELOR	Selectiebureau van de Federale Overheid
SEPP	Service Externe de Prévention et Protection
SES	Service d'Etudes et de la Statistique de la Région wallonne
SINE	Programma's in de sociale inschakelingseconomie
SIPP	Service Interne de Prévention et Protection
SPC	Statistical Process Control
STC	Subregionaal Tewerkstellingscomité
TOC	Tussenoverlegcomité
UI	Uitbetalingsinstelling
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VRT	Vlaamse Radio en Televisie
VSOA	Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt
VVSG	Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WB	Werkloosheidsbureau

De structuur van de RVA

Het Beheerscomité

De structuur van de RVA

Voorzitter

Xavier VERBOVEN

Leden die de werkgevers vertegenwoordigen

Marc BLOMME

Bart BUYSSE

René DE BROUWER

Monica DE JONGHE

David LANOVE

Herwig MUYLDERMANS

Geert VERSCHRAEGEN

Leden die de werknemers vertegenwoordigen

Philippe BORSU

Hilde DUROI

Herman HERREMANS

Marie-Hélène SKA

Sabine SLEGGERS

Ann VAN LAER

Eddy VAN LANCKER

Regeringscommissaris van Begroting

Marc EVRARD

Regeringscommissaris

Jan VANTHUYNE

Administrateur-generaal

Georges CARLENS

Adjunct-administrateur-generaal

Claudette DE KONINCK

BEHEERSCOMITE

- 1 Voorzitter
- 7 Vertegenwoordigers van de werkgevers
- 7 Vertegenwoordigers van de werknemers
- 1 Regeringscommissaris
- 1 Regeringscommissaris van Begroting
- 1 Administrateur-generaal van de RVA
- 1 Adjunct-administrateur-generaal van de RVA

Georges CARLENS

Administrateur-generaal

Claudette DE KONINCK

Adjunct-administrateur-generaal

- Algemene directie
- Juridische dienst
- Interne dienst voor Preventie en Bescherming
- Consulent informatie-veiligheid
- Algemene controledienst
- Interne Audit
 - Mess en Kantine

• Algemene directie
Reglementering en
Geschillen
Christiaan SEBRECHTS
Directeur-generaal

- Werkloosheidsreglemen-
tering en Geschillen
- Reglementering tijds-
krediet en buurtdiensten

- Fonds tot vergoeding van
de in geval van Sluiting
van Ondernemingen
ontslagen werknemers

• Algemene directie
Support
Luc CLEUREN
Directeur-generaal

- Information and
Communication
Technology
- Werken en Materieel
- Werkprocessen
- Taaldienst

• Algemene directie
Personeel - Organisatie -
Communicatie
Patrick BORIBON
Directeur-generaal

- Human Resources
Management
 - Sociale dienst
- Interne en externe
Communicatie
- Nationaal Opleidings-
centrum
- Organisatie: ontwikkeling
en ondersteuning
- Kennismanagement

• Algemene directie
Financiën, Statistieken
en Studies
Hugo BOONAERT
Directeur-generaal

- Financiële diensten
- Budget en Studies
- Statistieken
 - Bibliotheek

- 30 Werkloosheidsbureaus
- 560 Plaatselijke
werkgelegenheidsagent-
schappen

Georges CARLENS

Administrateur-generaal

Claudette DE KONINCK

Adjunct-administrateur-generaal

Het Hoofdbestuur

Juridische dienst

- Nicolas de RADZITZKY
Adviseur

Interne Audit

- Diane LAMBRIGHS
Adviseur-generaal

Centrale controledienst

- Laurence DAYEZ
(vanaf 01.07.2011)
Adviseur-generaal

ALGEMENE DIRECTIE REGLEMENTERING EN GESCHILLEN

- Christiaan SEBRECHTS
Directeur-generaal

Werkloosheidsreglemen- tering en Geschillen

- Serge BAERT
Adviseur-generaal

Reglementering tijds krediet en buurtdiensten

- Michèle BAUKENS
Adviseur-generaal

FONDS SLUITING ONDERNEMINGEN

- Françoise OGIERS
Adviseur-generaal
- Erik VAN THIENEN
Adviseur
- Janick PIRARD
(tot 31.10.2011)
Adviseur

ALGEMENE DIRECTIE SUPPORT

- Luc CLEUREN
Directeur-generaal

Information and Com- munication Technology

- André DEHON
Adviseur-generaal

Werken en Materieel

- Marc REDANT
Adviseur-generaal

Werkprocessen

- Guy CLAESSENS
Adviseur-generaal
- Luc HOLVOET
Adviseur-generaal
- Christian HOUZE
Adviseur-generaal

Taaldienst

- Jan DE ROO
Adviseur

ALGEMENE DIRECTIE PERONEEL - ORGANI- SATIE - COMMUNICATIE

- Patrick BORIBON
Directeur-generaal

Human Resources Management

- Benoit DELVAUX
(tot 30.09.2011)
Adviseur-generaal

Interne en externe Communicatie

- Philippe CHAVALLE
Adviseur-generaal

Nationaal Opleidingscentrum

- Micheline LEBOEUF
Adviseur

Organisatie: ontwikkeling en ondersteuning

- Emiel VERBEKEN
(tot 31.08.2011)
Adviseur
- Sandra VAN NEYEN
(vanaf 01.09.2011)
Adviseur

Kennismanagement

- Hilde DE TURCK
Adviseur

ALGEMENE DIRECTIE FINANCIEN, STATISTIE- KEN EN STUDIES

- Hugo BOONAERT
Directeur-generaal

Financiële diensten

- Herman LIEVENS
Adviseur-generaal

Budget en Studies

- Janick PIRARD
(vanaf 01.11.2011)
Adviseur-generaal

Statistieken

- Richard VAN DER AUWERA
Adviseur-generaal

De werkloosheidsbureaus

WERKLOOSHEIDSDIRECTEUR

Secretariaat
Onthaal - Info
Toelaatbaarheid
Attesten
Brugpensioen
Loopbaanonderbreking / Tijdskrediet
Klassement - Archief
Betwiste zaken
Controle
Vrijstellingen
Arbeidsrechtbank
Langdurige werkloosheid / Activering van
het zoekgedrag naar werk
Verificatie
Informatica
Tijdelijke werkloosheid
Beslagleggingen
Terugvorderingen
Personeelsadministratie en boekhouding
Coördinatie PWA
Economaaat

Lijst van de Werkloosheidsbureaus en hun Directeur

De structuur van de RVA

AALST	André DE MARTELAER
AARLEN	Nelly DETROUX
ANTWERPEN	Dirk VAN CAPPELLEN
BERGEN	Alain MAYAUX
BOOM	Catherine STEPMAN
BRUGGE	Johan VANDEVYVERE
BRUSSEL	Marc ROGIER
CHARLEROI	Ghislaine CROEGAERT
DENDERMONDE	Johan WILLEMARCK
DOORNIK	Annick HOLDERBEKE
GENT	Eddy DE KNOCK
HASSELT	Paul DE PRETER
HOEI	Daniel LOECKX
IEPER	Luc VERVAEKE
KORTRIJK	Dirk OPSOMER
LA LOUVIERE	Michel UREEL
LEUVEN	Rina VANDUFFEL
LUIK	Jean-Gabriel DETHIOUX (tot 30.09.2011) Benoit DELVAUX (vanaf 01.10.2011)
MECHELEN	Ludo GEUENS
MOESKROEN	Nicolas SERVAIS
NAMEN	Benoît COLLIN
NIJVEL	Baudouin STIEVENART
OOSTENDE	Hendrik WILLAERT
OUDENAARDE	Martine MAERTENS
ROESELARE	Guido VAN OOST
SINT-NIKLAAS	Eddy VAN AERSCHOT
TONGEREN	Frank SCHEVERNELS
TURNHOUT	Luc VRINTS
VERVIERS	Bernard BROGNIET
VILVOORDE	Jozef THOMAS

Lijst van de werkloosheidsbureaus

Lijst van de WB's

Vlaams Gewest

		TELEFOON	FAX
Antwerpen	Lentestraat 23 - 2018 Antwerpen	03 470 23 30	03 225 16 50
Mechelen	Populierendreef 44 - 2800 Mechelen	015 28 29 40	015 20 61 59
Turnhout	Spoorwegstraat 24 - 2300 Turnhout	014 44 30 90	014 44 30 95
Boom	Kapelstraat 1 - 2850 Boom	03 888 63 13	03 844 46 22
Brugge	Emmanuel de Neckerestraat 5 - 8000 Brugge	050 40 77 80	050 38 29 72
Ieper	Grachtstraat 11/2a - 8900 Ieper	057 22 41 90	057 21 94 48
Kortrijk	Marksesteenweg 5 - 8500 Kortrijk	056 24 17 41	056 24 17 45
Oostende	Kaaistraat 18 - 8400 Oostende	059 80 27 10	059 80 88 25
Roeselare	Jan Mahieustraat 49 - 8800 Roeselare	051 22 87 22	051 24 28 08
Aalst	St-Jobstraat 196 - 9300 Aalst	053 21 26 91	053 78 78 66
Dendermonde	Geldroplaan 5 - 9200 Dendermonde	052 25 99 80	052 25 99 85
Gent	Jan Samijnstraat 1 - 9050 Gent	09 265 88 40	09 265 88 45
Oudenaarde	Bergstraat 5 - 9700 Oudenaarde	055 23 51 30	055 31 98 90
Sint-Niklaas	Plezantstraat 159 - 9100 Sint-Niklaas	03 780 59 70	03 777 59 11
Hasselt	Bampslaan 23 - 3500 Hasselt	011 26 01 10	011 26 01 15
Tongeren	Hondsstraat 25 - Bus 1 - 3700 Tongeren	012 44 07 30	012 23 00 31
Leuven	Vaartkom 31 - Bus 3 en 4 - 3000 Leuven	016 30 88 50	016 29 04 29
Vilvoorde	Leopoldstraat 25 A - 1800 Vilvoorde	02 255 01 10	02 255 01 19

Waals Gewest

Charleroi	Rue du Pont-Neuf 7 - 6000 Charleroi	071 27 08 40	071 31 38 18
Bergen	Place des Archers 8 - 7000 Bergen	065 39 46 39	065 35 50 52
La Louvière	Rue G. Boël 19 - 7100 La Louvière	064 23 62 70	064 26 47 01
Moeskroen	Rue du Bilemont 225 - 7700 Moeskroen	056 39 19 50	056 34 22 65
Doornik	Rue du Crampon 14 - 7500 Doornik	069 88 95 11	069 88 95 15
Hoei	Avenue des Fossés 9d - 4500 Hoei	085 71 04 10	085 23 63 36
Luik	Rue Natalis 49 - 4020 Luik	04 349 28 61	04 343 63 90
Verviers	Galerie des 2 Places - 4800 Verviers	087 39 47 50	087 33 28 33
	Place Verte 12		
Aarlen	Rue Gén. Ph. Molitor 8 A - 6700 Aarlen	063 24 57 11	063 22 42 67
Namen	Chaussée de Liège 219 - 5100 Jambes	081 23 50 80	081 22 13 09
Nijvel	Rue St-Georges 2 - 1400 Nijvel	067 89 21 50	067 22 05 42

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Brussel	Marcel Broodthaersplein 4 - 1060 Brussel	02 542 16 11	02 542 16 77
---------	--	--------------	--------------

De opdrachten
van de RVA
en de reglementaire
evoluties

2.1 De opdrachten van de Rijksdienst 2.1

De opdrachten van de RVA

De meeste opdrachten van de RVA staan beschreven in artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. In uitvoering van deze besluitwet werden verschillende koninklijke besluiten genomen, waaronder het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

Dit hoofdstuk geeft een korte voorstelling van deze verschillende opdrachten, aan de hand van enkele belangrijke cijfers.

Deze opdrachten zijn ingedeeld in drie categorieën (punten 2.1.1 tot 2.1.3):

- de vergoede uitkeringsgerechtigde werklozen;
- de werknemers die door de RVA worden ondersteund;
- de steun aan de aanpassing van de arbeidstijd.

Het gedetailleerde commentaar bij deze cijfers staat in hoofdstuk 3.

Punt 2.1.4 behandelt de dienstencheques.

In punt 2.1.5 komen de andere maatregelen aan bod.

Behalve waar anders vermeld, worden de gegevens in de hierna volgende tabellen uitgedrukt in fysieke aantallen, wat overeenkomt met het gemiddelde aantal betalingen per jaar.

2.1.1

De vergoede uitkeringsgerechtigde werklozen

TABEL 2.1.I

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
661 223	- 24 969	- 3,64

Deze groep valt uiteen in:

- de niet werkende werkzoekenden die recht hebben op uitkeringen betaald ten laste van de RVA;
- de niet-werkzoekenden die recht hebben op uitkeringen betaald door de RVA.

2.1.1.1

De niet werkende werkzoekenden die recht hebben op uitkeringen ten laste van de RVA

TABEL 2.1.II

	2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Na voltijdse betrekking	316 160	- 12 298	- 3,74
Na vrijwillig deeltijdse betrekking	28 114	- 277	- 0,98
Na studies	105 663	- 4 304	- 3,91
Voltijds brugpensioenen met inschrijving als werkzoekende	4 023	1 210	43,03
Totaal	453 960	- 15 669	- 3,34

De categorie van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen na een voltijdse betrekking omvat:

- de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen die uitkeringen ontvangen op basis van arbeidsprestaties;
- de volledig werklozen afkomstig uit een andere lidstaat van de Europese Unie, die hun prestaties naar België uitvoeren. Sedert 1 mei 2010 betreft dit nog slechts een minderheid van deze doelgroep, als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe Europese verordeningen met betrekking tot de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

De vrijwillig deeltijdse werklozen zijn zij die halve werkloosheidsuitkeringen genieten, overeenkomstig het uurrooster dat zij hadden in hun vrijwillig deeltijdse betrekking.

De werklozen toegelaten op basis van studies zijn zij die nog niet voldoende hebben gewerkt om toegelaten te worden tot de werkloosheidsuitkeringen en wachtuitkeringen ontvangen op basis van studies of een leerovereenkomst.

De voltijds bruggepensioneerden ingeschreven als werkzoekende zijn zij die hun brugpensioen hebben bekomen op basis van een erkenning van de werkgever als onderneming in herstructurering of in moeilijkheden en die noch de leeftijd van 58 jaar bereikt hadden, noch 38 jaar beroepsverleden. Het aantal van deze bruggepensioneerden is sterk toegenomen, vermits de verplichting om zich in te schrijven pas recent werd ingevoerd.

2.1.1.2

De niet werkende niet-werkzoekenden die recht hebben op uitkeringen betaald ten laste van de RVA

TABEL 2.1.III

	2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Vrijstelling om sociale en familiale redenen	8 990	- 870	- 8,83
Werklozen van 58 jaar of ouder	83 077	- 6 116	- 6,86
Voltijds brugpensioen met vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	115 196	- 2 314	- 1,97
Totaal	207 263	- 9 300	- 4,29

De werklozen die moeilijkheden van sociale of familiale aard ondervinden en de werklozen van 58 jaar of ouder, kunnen vrijgesteld worden van bepaalde verplichtingen, zoals de inschrijving als werkzoekende en de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt.

Het statuut van conventioneel bruggepensioneerde en het recht op volledige werkloosheidsuitkeringen kunnen worden toegekend aan ontslagen oudere werknemers die krachtens een collectieve arbeidsovereenkomst recht hebben op een vergoeding ten laste van hun werkgever. De werkgever moet in principe een werkloze in dienst nemen om de ontslagen werknemer te vervangen.

2.1.2

De werknemers die door de RVA worden ondersteund

TABEL 2.1.IV

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
354 012	- 1 092	- 0,31

Het betreft enerzijds maatregelen waarbij de RVA werknemers vergoedt in geval van onderbreking van hun arbeidsovereenkomst en, anderzijds, maatregelen die de herinschakeling van de werklozen bevorderen.

2.1.2.1

De vergoeding van de tijdelijk werklozen

TABEL 2.1.V

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
140 847	- 32 439	- 18,72

De werkloosheidsverzekering neemt de vergoeding van de werknemers ten laste in een aantal gevallen van schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst (economische redenen, slecht weer, overmacht, ...), bepaald in de wet op de arbeidsovereenkomsten.

Sinds 25 juni 2009 betaalt de RVA ook, op basis van dezelfde modaliteiten als de tijdelijke werkloosheidsuitkering, een crisisuitkering aan de bedienden tijdens de schorsing van hun arbeidsovereenkomst in het kader van de tijdelijke crisismaatregelen tot aanpassing van het arbeidsvolume. Deze crisismaatregel liep op 31 december 2011 af en is vanaf 1 januari 2012 omgezet in de permanente maatregel schorsing bedienden wegens werkgebrek.

2.1.2.2

De opvanguitkering

TABEL 2.1.VI

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
3 484	- 151	- 4,16

De RVA betaalt via de uitbetalingsinstellingen een opvanguitkering aan onthaalouders. Deze uitkering compenseert gedeeltelijk het inkomensverlies dat de onthaalouder lijdt, indien kinderen die zij/hij normaal gezien opvangt tijdelijk afwezig zijn, door omstandigheden onafhankelijk van haar/zijn wil.

2.1.2.3

De jeugdvakantie

TABEL 2.1.VII

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
2 725	150	5,84

De jonge werknemer die zijn studies beëindigt en gedurende minstens één maand als loontrekkende werkt tijdens het jaar waarin hij zijn studies heeft beëindigd, kan onder bepaalde voorwaarden het daaropvolgende jaar jeugdvakantie nemen ter aanvulling van zijn onvolledig recht op gewone betaalde vakantie. Voor elke dag jeugdvakantie tijdens een periode van tewerkstelling in loondienst, ontvangt de jonge werknemer, ten laste van de werkloosheidsverzekering, een jeugdvakantieuitkering, gelijk aan 65 % van zijn begrensde loon.

2.1.2.4

De seniorvakantie

TABEL 2.1.VIII

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
230	78	51,84

De RVA kan onder bepaalde voorwaarden seniorvakantie-uitkeringen toekennen aan de werknemers van 50 jaar of ouder die het werk hervatten als loontrekkende in de privésector en die geen recht hebben op 4 weken betaalde vakantie als gevolg van een periode volledige werkloosheid of invaliditeit tijdens het voorgaande jaar. Deze werknemers kunnen seniorvakantie nemen ter aanvulling van hun onvolledig recht op betaalde vakantie. Voor de dagen seniorvakantie hebben zij recht op seniorvakantie-uitkeringen gelijk aan 65 % van hun begrensd loon.

2.1.2.5

De onbezoldigde periode in het onderwijs

TABEL 2.1.IX

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
3 550	49	1,39

Leerkrachten die bezoldigde arbeidsprestaties hebben verricht in een onderwijsinstelling opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Gemeenschap, tijdens het schooljaar dat voorafgaat aan de grote vakantie, zijn in de maanden juli en augustus vrijgesteld van de verplichting om beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt. Voor de periode die niet gedekt is door de uitgestelde bezoldiging, worden werkloosheidsuitkeringen betaald ten laste van de RVA.

2.1.2.6

De pleegzorg

TABEL 2.1.X

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
88	6	7,47

Het betreft een verlot dat de werknemer die in dienst is met een arbeidsovereenkomst en die aangesteld wordt als pleegouder, de mogelijkheid biedt om afwezig te blijven van het werk gedurende een bepaald aantal dagen per jaar, om zich bezig te houden met de personen die door een bevoegde instelling in zijn gezin zijn geplaatst. Voor elke afwezigheidsdag betaalt de RVA een forfaitaire uitkering aan de pleegouder.

2.1.2.7

Deeltijdse werknemers met behoud van rechten en inkomensgarantie-uitkering

TABEL 2.1.XI

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
52 514	- 91	- 0,17

De werknemers die volledige werkloosheid vermijden door deeltijds te werken, kunnen het behoud van rechten van een voltijdse werknemer genieten en in bepaalde gevallen inkomensgarantie-uitkeringen ontvangen.

2.1.2.8

Activeringsmaatregelen

2.1.2.8.1

De Plaatselijke Werkgelegenheidsagentschappen (PWA's)

TABEL 2.1.XII

Volledig werklozen met PWA-vrijstelling

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
1 361	- 64	- 4,51

Het systeem van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen heeft als doel om in te spelen enerzijds op de vraag naar een aantal activiteiten waaraan niet wordt tegemoetgekomen in de reguliere arbeidscircuits (buurtdiensten) en anderzijds op de vraag naar werk van personen die werkloosheidsuitkeringen of het leefloon genieten. De gebruiker vergoedt de werkloze met specifieke cheques. De werkloze ontvangt naast zijn gewone werkloosheidsuitkeringen een bedrag van 4,10 EUR per gepresteerd uur.

De PWA-activiteiten in het kader van de "thuishulp met huishoudelijk karakter" werden in 2004 aan striktere voorwaarden onderworpen, als gevolg van de invoering van de dienstencheques. Deze beperkende voorwaarden werden in 2009 nog versterkt. Over het systeem van de dienstencheques, zie punt 2.1.4.

Een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende en van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt wordt toegekend aan de PWA-werknemers die in de loop van een referentieperiode van 6 maanden minstens 180 uur activiteiten hebben verricht in het PWA, op voorwaarde dat zij een beperkte arbeidsgeschiedenis vertonen of tewerkgesteld zijn als stadswacht. Enkel deze vrijgestelde werknemers komen in deze rubriek voor.

2.1.2.8.2

De werklozen die zich inzetten in het buitenland

TABEL 2.1.XIII

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
14	- 5	- 27,70

De werklozen die de leeftijd van 50 jaar bereikt hebben, kunnen een vrijstelling bekomen van de verplichting om zich in te schrijven als werkzoekende voor de periode tijdens dewelke zij in het buitenland verblijven om hun beroepservaring gratis en vrijwillig ter beschikking te stellen. De mogelijkheid van een vrijstelling geldt ook voor de werklozen die wensen deel te nemen aan een humanitaire actie in het buitenland en voor de jonge werkloze coöperanten.

2.1.2.8.3

Activa Start

TABEL 2.1.XIV

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
216	- 34	- 13,70

Een geactiveerde wachtuitkering, werkuitkering genoemd, kan in het kader van Activa Start toegekend worden aan de erg laaggeschoolde jongeren en aan bepaalde laaggeschoolde jon-

geren aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst en voor wie de werkgever RSZ-bijdrageverminderingen geniet. De uitkering vervangt voor een deel het loon dat de werkgever normaal gezien moet betalen. De vermindering wordt verklaard door de mogelijkheid om grotere voordelen te krijgen op basis van een andere maatregel.

2.1.2.8.4

De werkhervattingstoeslag

TABEL 2.1.XV

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
17 386	4 327	33,14

De werklozen van 50 jaar of ouder die het werk hervatten of zich vestigen als zelfstandige, die 20 jaar beroepsverleden hebben en voor wie er geen beletsel is om de anciënniteitstoeslag toe te kennen, kunnen ten laste van de werkloosheidsverzekering een werkhervattingstoeslag genieten, bovenop hun loon.

Een tijdelijke en degressieve werkhervattingstoeslag wordt toegekend aan de werklozen van 50 jaar of ouder die minder dan 20 jaar beroepsverleden hebben.

2.1.2.8.5

De overstappremie

TABEL 2.1.XVI

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
9	4	88,20

De overstappremie is een unieke premie die de RVA sedert 1 mei 2010, mits bepaalde voorwaarden vervuld zijn, toekent aan de werknemer van 50 jaar of ouder die op eigen initiatief, bij dezelfde werkgever, overstapt van zware arbeid naar lichtere arbeid en daardoor inkomensverlies lijdt.

2.1.2.8.6

De werklozen die studies volgen

TABEL 2.1.XVII

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
21 340	86	0,41

Tot deze categorie behoren vooreerst de werklozen die vrijgesteld zijn van bepaalde verplichtingen voor het volgen:

- van studies;
- van lessen;
- van een opleiding (met uitzondering van een beroepsopleiding).

Verder omvat deze categorie ook nieuwe statuten in het kader van het generatiepact, zoals:

- de opleidings- en stage-uitkeringen die niet-vergoede werkzoekenden onder bepaalde voorwaarden kunnen genieten tijdens een individuele beroepsopleiding in een onderneming of tijdens een instapstage;
- de vestigingsuitkering die toegekend kan worden aan de niet-vergoede werklozen jonger dan 30 jaar, tijdens de periode die voorafgaat aan de effectieve vestiging als zelfstandige of aan de oprichting van een onderneming, mits begeleiding van het Participatiefonds en een Steunpunt voor starters;
- de startbonus (zie punt 2.1.5.2).

Onder deze categorie vallen tot slot:

- de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen die een vrijstelling genieten van sommige van hun verplichtingen, ingevolge het sluiten van een overeenkomst met een activiteitencoöperatie als kandidaat-ondernemer;
- de werklozen jonger dan 26 jaar die een vrijwillig militaire inzet hebben ondertekend.

2.1.2.8.7

De werklozen die een beroepsopleiding volgen

TABEL 2.1.XVIII

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
18 112	- 764	- 4,05

Het betreft werklozen die een beroepsopleiding volgen ingericht of gesubsidieerd door de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding, alsmede een individuele opleiding in een onderneming of in een onderwijsinstelling erkend door deze gewestelijke dienst.

2.1.2.8.8

De activering van de langdurig werklozen

TABEL 2.1.XIX

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
90 891	27 851	44,18

Het betreft volledig werklozen die tewerkgesteld zijn in een beschutte werkplaats en werknemers die tewerkgesteld zijn in een doorstromingsprogramma, in een betrekking in het kader van de sociale economie (SINE), in het kader van het Acti-vaplan, met inbegrip van het Plan Activa PVP (Preventie- en Veiligheidspersoneel) of in het kader van het win-win plan. Deze werknemers ontvangen een activeringsuitkering die het door de werkgever verschuldigde loon gedeeltelijk vervangt. De voormelde programma's en plannen laten bovendien ook de toekenning van vrijstellingen van bepaalde socialezekerheidsbijdragen toe.

Het specifieke vergoedingsstelsel voor gehandicapte werknemers die in een beschutte werkplaats werken (behoud van werkloosheidsuitkeringen tijdens de tewerkstelling) is sedert 1 juli 2004 afgeschaft. Dit voordeel wordt echter verder toegekend tot het einde van de lopende arbeidsovereenkomst voor werknemers die vóór 1 juli 2004 in dienst getreden zijn.

De doorstromingsprogramma's zijn banen die voor werklozen worden gecreëerd in de openbare sector en in de verenigingssector om te voldoen aan collectieve behoeften waaraan helemaal niet of onvoldoende wordt tegemoetgekomen in het reguliere arbeidscircuit.

2.1.2.8.9

De kinderopvangtoeslag

TABEL 2.1.XX

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
1 236	- 105	- 7,83

De gezinshoofden van een eenoudergezin die sinds ten minste 3 maanden uitkeringsgerechtigd volledig werkloos zijn en die

het werk hebben hervat na 31 januari 2009, kunnen een premie van 75 EUR per maand genieten in geval van werkhervatting. Deze premie, kinderopvangtoeslag genaamd, kan worden toegekend mits naleving van bepaalde voorwaarden, aan de alleenstaande ouder die het werk hervat als loontrekkende of die zich vestigt als zelfstandige in hoofdberoep. Deze premie wordt gedurende maximum 12 maanden betaald.

2.1.2.8.10

De werkhervattingstoeslag activiteitencoöperatie

TABEL 2.1.XXI

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
11	9	622,27

Een werkhervattingstoeslag activiteitencoöperatie wordt onder bepaalde voorwaarden toegekend aan de werkloze die zich, na een overeenkomst met een activiteitencoöperatie, vestigt als zelfstandige in hoofdberoep. Deze toeslag, ten laste van de werkloosheidsverzekering, komt bovenop de inkomsten ontvangen als zelfstandige en kan gedurende maximum 12 maanden worden toegekend.

2.1.3

De steun aan de aanpassing van de arbeidstijd

TABEL 2.1.XXII

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
271 953	5 753	2,16

Deze groep omvat de werknemers in halftijds brugpensioen en vooral de werknemers in loopbaanonderbreking of met tijds-krediet.

2.1.3.1

Het halftijds brugpensioen

TABEL 2.1.XXIII

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
663	39	6,18

Voltijdse werknemers hebben vanaf 55 jaar de mogelijkheid om, met het akkoord van hun werkgever, hun arbeidsprestaties te verminderen tot een halftijdse betrekking, terwijl ze hun arbeidsovereenkomst behouden en, als bijpassing bij hun halftijds loon, een werkloosheidsuitkering en een aanvullende vergoeding ten laste van hun werkgever ontvangen. Dit stelsel vormt een brug tussen voltijds werk en de volledige stopzetting van de activiteiten, terwijl het de inschakeling bevordert, omdat de werkgever een werkloze moet aanwerven voor de andere halftijdse betrekking.

2.1.3.2

De loopbaanonderbreking en het tijdskrediet

TABEL 2.1.XXIV

Gewone vorm

	2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Loopbaanonderbreking - Volledige onderbreking	6 296	- 30	- 0,48
Loopbaanonderbreking - Vermindering van de prestaties	66 187	304	0,46
Tijdskrediet - Volledige onderbreking	7 794	- 603	- 7,18
Tijdskrediet - Vermindering van de prestaties	127 992	4 071	3,28
Totaal	208 268	3 742	1,83

TABEL 2.1.XXV

Specifieke vormen - ouderschapsverlof, palliatief verlof en medische bijstand

2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
63 021	1 973	3,23

Werknemers hebben de mogelijkheid om hun beroepsloopbaan volledig of gedeeltelijk te onderbreken gedurende een bepaalde periode, terwijl ze onder arbeidsovereenkomst blijven en onderbrekingsuitkeringen ontvangen. Na deze onderbreking hebben zij nog steeds dezelfde rechten bij hun werkgever.

Er bestaan verschillende systemen: privé-sector, openbare sector, autonome openbare bedrijven, rechterlijke orde, universitaire instellingen, onderwijs en residuaire sector.

Voor elk van hen bestaan in principe de gewone vorm (loopbaanonderbreking wegens eender welke reden) en drie specifieke vormen (ouderschapsverlof, palliatief verlof en medische bijstand).

Sinds januari 2002 zijn de werknemers van de privésector in strikte zin die in de gewone vorm hun loopbaan onderbreken of hun prestaties verminderen, onderworpen aan het stelsel van het tijdskrediet.

2.1.4

De dienstencheques

TABEL 2.1.XXVI

Overzicht van de activiteiten

	2011 ¹	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Aantal erkende ondernemingen	2 754 (in december 2011)	90	3,38
Aantal actieve gebruikers ²	834 959 (in december 2011)	74 257	9,76
Aantal aangekochte cheques	109 101 714	11 919 355	12,26
Aantal cheques die reeds terugbetaald zijn aan de ondernemingen	105 273 001	10 442 178	11,01
Uitgaven overheid uitgegeven cheques (in EUR)	1 431 906 984	200 529 000	16,28

¹ Met inbegrip van de dienstencheques "moederschapshulp voor zelfstandige werknemers"

² Het betreft hier alleen de gebruikers die in 2011 dienstencheques hebben besteld

Dankzij het systeem van de dienstencheques kunnen particulieren buurtdiensten laten verrichten door werknemers die in dienst genomen zijn door erkende ondernemingen.

De dienst wordt betaald door middel van specifieke cheques, de dienstencheques. Een dienstencheque stemt overeen met één gepresteerd uur; de kost ervan wordt gedragen door de gebruiker enerzijds (7,50 EUR) en door een federale openbare tegemoetkoming anderzijds (13,91 EUR vanaf 1 mei 2011, ingevolge de overschrijding van de spilindex).

Het systeem werd in 2011 opnieuw geëvalueerd. De voorname resultaten van het evaluatieverslag zijn beschikbaar op de website www.werk.belgie.be.

2.1.5

De andere maatregelen

2.1.5.1

De crisispremie

TABEL 2.1.XXVII

	2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Betaald door de RVA	13 357	5 181	63,37
Betaald door de werkgever en de RVA	28 934	9 820	51,38

Sinds 1 januari 2010 kan een werknemer met een arbeidsovereenkomst als arbeider, die ontslagen wordt door zijn werkgever, recht hebben op een crisispremie van 1 666 EUR na een voltijdse tewerkstelling. Na een deeltijdse tewerkstelling wordt het bedrag van de premie aangepast op basis van de tewerkstellingsbreuk voorzien in de arbeidsovereenkomst. Op basis van de criteria bepaald door de reglementering, valt de crisispremie ofwel volledig ten laste van de RVA, ofwel gedeeltelijk ten laste van de RVA (twee derden) en gedeeltelijk ten laste van de werkgever (een derde).

Deze crisismaatregel is permanent geworden vanaf 1 januari 2012, in het kader van het nieuwe stelsel van de ontslaguitkering, waarvan de modaliteiten lichtjes verschillen van de crisispremie.

2.1.5.2

De startbonus en stagebonus

TABEL 2.1.XXVIII

Aantal betalingsopdrachten

	2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Startbonus	10 518	- 397	- 3,64
Stagebonus	9 056	- 222	- 2,39

De startbonus is een premie die de RVA onder bepaalde voorwaarden betaalt aan de jongere die nog geen 18 jaar is en die, tijdens de leerplicht en in het kader van een alternerende opleiding, een praktijkopleiding volgt of beroepservaring opdoet bij een werkgever.

De stagebonus is een premie betaald door de RVA aan de werkgever die, in het kader van een alternerende opleiding een jongere tijdens de leerplicht opleidt of tewerkstelt, onder de vorm van een opleidings- of arbeidsovereenkomst met een voorziene duur van minstens 4 maanden.

2.1.5.3

De inschakelingsvergoeding

TABEL 2.1.XXIX

	2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Uitgaven (in EUR)	38 824 696,71	8 815 615,54	29,38

De inschakelingsvergoeding is een vergoeding die de werkgever betaalt aan de werknemers die na 30 maart 2006 ontslagen worden in het kader van een collectief ontslag, die op het

ogenblik van de aankondiging van het collectief ontslag minstens één jaar dienstanciënniteit hebben in de onderneming en ingeschreven zijn in een tewerkstellingscel. Deze vergoeding moet aan de werknemers betaald worden voor elke maand dat zij ingeschreven zijn in de tewerkstellingscel. De inschrijvingsduur hangt af van de leeftijd van de werknemer op het ogenblik van de aankondiging van het collectief ontslag. De werkgever moet de inschakelingsvergoeding gedurende maximum 3 maanden betalen aan de werknemer die op dat ogenblik nog geen 45 jaar is. De werknemers die op dat ogenblik minstens 45 jaar zijn, hebben recht op de inschakelingsvergoeding gedurende maximum 6 maanden.

Wanneer het totaalbedrag van de inschakelingsvergoeding van een arbeider hoger is dan het totaalbedrag van de verbrekingsvergoeding, kan de werkgever de terugbetaling van het verschil bekomen bij de RVA.

2.1.5.4

Verminderingskaarten herstructureringen

Een werkgever die een collectief ontslag aankondigt moet onder bepaalde voorwaarden een tewerkstellingscel oprichten. Deze tewerkstellingscel organiseert het outplacement voor de ontslagen werknemers. De werkherhervatting wordt aangemoedigd door de toekenning van RSZ-voordelen door middel van een verminderingkaart die de RVA aflevert aan de betrokken werknemers.

De tewerkstellingscel deelt aan het hoofdbestuur van de RVA mee welke werknemers zich hebben ingeschreven in de tewerkstellingscel. Het hoofdbestuur maakt de lijsten over aan de werkloosheidsbureaus. Deze controleren per werknemer of de voorwaarden vervuld zijn. In dat geval levert het werkloosheidsbureau een verminderingkaart af aan de werknemer.

TABEL 2.1.XXX

Jaar	Aantal werknemers
2008	4 424
2009	7 723
2010	8 523
2011	5 217

2.1.5.5

Terugbetaling outplacementkosten

De werknemers die ingeschreven zijn in een tewerkstellingscel krijgen een outplacementaanbod. De vroegere werkgever betaalt de kosten. Onder bepaalde voorwaarden betaalt de RVA deze kosten terug. De werkloosheidsbureaus controleren welke werknemers het recht op een terugbetaling openen. Het bureau informeert de vroegere werkgever dat hij recht heeft op een terugbetaling. De werkgever vraagt de terugbetaling van de outplacementkosten aan het hoofdbestuur, dat de betaling verricht ten belope van een begrensd bedrag.

Voor de collectieve ontslagen aangekondigd na 6 april 2009 onderscheidt men twee situaties.

In de eerste plaats is een terugbetaling van de outplacementkosten mogelijk voor een werknemer die effectief minstens 30 uur outplacement heeft gevolgd gedurende de periode dat

hij ingeschreven was in de tewerkstellingscel. De werkgever kan deze terugbetaling op eigen initiatief aanvragen. Naargelang de leeftijd van de werknemer op de datum waarop het collectief ontslag werd aangekondigd, is de terugbetaling beperkt tot 500 EUR (jonger dan 45 jaar) of 1 000 EUR (45 jaar of ouder).

Een terugbetaling van de outplacementkosten is verder mogelijk voor een werknemer die tijdens de geldigheidsperiode van de verminderingsskaart herstructurerings, door minstens één arbeidsovereenkomst verbonden is geweest met minstens één nieuwe werkgever, gedurende minstens 120 kalenderdagen. Het bevoegde werkloosheidsbureau brengt de werkgever hiervan op de hoogte. De werkgever moet nadien bewijzen dat de werknemer effectief minstens 30 uur outplacement heeft gevolgd tijdens de periode gelegen tussen de inschrijving in de tewerkstellingscel en de werkhervatting. Indien deze voorwaarde vervuld is, worden de voormelde plafonds verdubbeld.

TABEL 2.1.XXXI

Jaar	Uitgaven in EUR
2008	782 785,76
2009	507 043,65
2010	565 241,62
2011	3 016 732,93

2.1.5.6

Outplacementcheque

Het is mogelijk dat een werknemer recht heeft op outplacement maar er geen heeft gekregen van zijn werkgever, omdat deze in gebreke blijft. Deze werknemer kan dan onder bepaalde voorwaarden een outplacement genieten ten laste van de RVA.

De werknemer vraagt de outplacementbegeleiding aan bij het bevoegde werkloosheidsbureau. Het bureau gaat na of hij er recht op heeft. Zo ja, dan geeft het bureau hem een outplacementcheque. De werknemer kan zich met deze cheque naar een outplacementbureau begeven, dat de cheque indient bij het werkloosheidsbureau om de betaling te ontvangen. Het werkloosheidsbureau maakt de factuur van het outplacementbureau over aan het hoofdbestuur, dat overgaat tot de betaling.

De ex-werkgever die zijn verplichtingen niet heeft nageleefd, moet een bijdrage betalen aan de RVA en kan strafrechtelijk vervolgd worden, zelfs indien de werknemer geen outplacementcheque heeft aangevraagd.

TABEL 2.1.XXXII

Jaar	Aantal ontvangen dossiers	Aantal betalings-opdrachten	Uitgaven in EUR
2008	42	33	48 995,30
2009	60	28	41 495,47
2010	75	26	39 000,00
2011	112	56	83 970,68

2.1.5.7

De maatregelen voor de grensarbeiders

TABEL 2.1.XXXIII

	2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Grensarbeiders in Nederland	85	- 26	- 23,70
Grensarbeiders in Frankrijk	15	- 446	- 96,78
Grensarbeiders in Frankrijk – wisselkoers schommelingen	485	- 63	- 12,10

De RVA staat in voor de betaling van een compensatievergoeding aan Belgische grensarbeiders in Nederland en Frankrijk. De grensarbeiders tewerkgesteld in Frankrijk, die een verlies aan koopkracht hebben geleden te wijten aan wisselkoersschommelingen (vóór de invoering van de euro), ontvangen eveneens compensatievergoedingen. Het gaat om een uitdovend stelsel.

2.1.5.8

De bijzondere bijdrage voor sociale zekerheid

Het systeem van de bijzondere bijdrage op de hoge inkomens is niet meer van kracht sedert 1988, maar de RVA is wel nog belast met het voortzetten van de afhandeling van de lopende dossiers.

In 2011 waren er nog 338 dossiers hangende; 127 dossiers werden afgesloten. Dat vertegenwoordigt een ontvangst van 175 670 EUR (een stijging van 10,5 % in vergelijking met 2010).

2.1.5.9

De financiering van de jaarlijkse vakantie van de arbeiders

De RVA neemt een gedeelte van de financiering van het vakantiegeld voor zijn rekening voor de gelijkgestelde dagen werkloosheid wegens economische redenen. Hiertoe verricht de RVA een financiële overdracht naar de RJV, gelijk aan 6 % van de uitgaven voor de tijdelijke werkloosheid. In 2011 bedroeg die overdracht 50,6 miljoen EUR.

2.1.5.10

De maatregelen voor het opstarten van een zelfstandige activiteit

TABEL 2.1.XXXIV

Leningen toegekend door het Participatiefonds

	2011	Vershil 2011 - 2010	Vershil 2011 - 2010 in %
Aantal aanvragen	851	- 304	- 26,32
Aantal toegekende leningen	420	- 349	- 45,38
Aanvaardingspercentage	54 %		- 12
Gemiddeld bedrag (in EUR)	20 600	- 179	- 0,86
Totaalbedrag van de toegekende leningen (in EUR)	8 651 884	- 7 327 452	- 45,86

De werkloze mag zijn vestiging als zelfstandige voorbereiden met behoud van het genot van werkloosheidsuitkeringen.

Bovendien bestaat de mogelijkheid om tegen interessante voorwaarden een startlening aan te gaan ten laste van het Participatiefonds.

2.1.5.11

De vergoedingen toegekend in het kader van de sluiting van een onderneming

In geval van sluiting van een onderneming waarborgt het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen een tussenkomst aan de ontslagen werknemers die niet werden vergoed door hun vroegere werkgever, door de curator of door de vereffenaar.

Het Fonds kent verschillende vergoedingen toe:

- de sluitingsvergoeding: forfaitaire premie op basis van de anciënniteit en de leeftijd voor de werknemers van ondernemingen die minstens 20 werknemers tewerkstellen. Sinds 1 april 2007 is de gemiddelde tewerkstellingsdrempel om deze vergoeding te genieten verlaagd tot 5 werknemers, op voorwaarde dat de onderneming failliet is gegaan en de wettelijke sluitingsdatum na de datum van het faillissement ligt;
- de contractuele vergoedingen: vergoedingen zoals de loonachterstallen, de verbrekingsvergoeding en het vakantiegeld, waarop een werknemer nog aanspraak kan maken na een sluiting;
- de overbruggingsvergoeding: vergoeding die de periode dekt tussen het ontslag en de wedertewerkstelling bij een overnemer;
- de aanvullende vergoeding brugpensioen: een aanvulling op de werkloosheidsuitkering van bruggepensioneerde werknemers, wanneer de werkgever in gebreke blijft.

Sinds 1 oktober 2007 komt het Fonds ook tussen voor de werknemers tewerkgesteld in een onderneming zonder industrieel of commercieel doel (bijv.: vereniging zonder winstoogmerk) en voor de beoefenaars van vrije beroepen. Het Fonds kent voor deze werknemers de contractuele vergoedingen en de aanvullende vergoeding brugpensioen toe.

Het aantal personen dat een tegemoetkoming heeft gekregen van het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen, staat vermeld in hoofdstuk 7.

2.2 De reglementaire evoluties

In 2011 was het aantal reglementaire wijzigingen minder groot, vooral omwille van het feit dat de federale regering tot begin december 2011 in lopende zaken was.

De crisismaatregelen van de voorgaande jaren werden verlengd en de meeste wijzigingen aan de bestaande bepalingen hadden betrekking op de verhoging van bedragen als gevolg van het interprofessioneel akkoord 2011-2012 en de aanpassing van de sociale uitkeringen aan de welvaartsvastheid.

Vermeldenswaardig is echter de veralgemening van de elektronische aangifte van de verplichte mededelingen inzake tijdelijke werkloosheid. Deze maatregel voor administratieve vereenvoudiging, die er kwam op initiatief van de RVA, biedt de werkgevers tegelijkertijd meer rechtszekerheid. Voor elke elektronische mededeling ontvangt de werkgever immers een bevestiging met een uniek nummer en de inhoud van zijn mededeling. Is de aangifte verkeerd, dan kan de werkgever ze onmiddellijk verbeteren. Bovendien kan de werkgever zijn elektronische aangiften achteraf altijd raadplegen en zo nodig annuleren of wijzigen. Tot slot kunnen de werkgevers en de sociaal secretariaten die omvangrijke of grote aantallen aangiften moeten indienen, gebruik maken van gestructureerde berichten.

2.2.1

Wijzigingen in de vergoedingsmaatregelen van de gewone werkloosheid en het brugpensioen

2.2.1.1

Herziening van het bedrag van het beroepsinkomen als loontrekkende van de partner van de werkloze

De werkloze wordt beschouwd als een werknemer met gezinslast, indien hij samenwoont met een partner die niet over een beroeps- of vervangingsinkomen beschikt. Het inkomen dat de partner ontvangt als loontrekkende, waarvan het maandelijkse bedrag niet hoger ligt dan een bepaald plafond, wordt niet beschouwd als een beroepsinkomen. Het bedrag van dit plafond werd vanaf 1 januari 2011 verhoogd van 624,25 EUR tot 707,63 EUR.

2.2.1.2

Verhoging van de loongrenzen voor de berekening van de werkloosheidsuitkeringen

De berekening van de werkloosheidsuitkeringen hangt onder meer af van het brutoloon dat de werkloze heeft ontvangen tijdens zijn laatste betrekking van minstens vier opeenvolgende weken bij dezelfde werkgever.

Sinds 1 januari 2009 gelden er voor het loon dat in aanmerking komt echter drie loongrenzen:

- een eerste grens gedurende de eerste 6 maanden werkloosheid (hogere loongrens C);
- een tweede grens van de 7de tot de 12de maand werkloosheid (tussenliggende loongrens B);
- een derde grens vanaf de 13de maand werkloosheid (basisloongrens A).

Sinds 1 maart 2011 zijn deze drie loongrenzen verhoogd met 1,25 %.

Deze verhoging is echter niet van toepassing voor de bruggepensioneerde werklozen, noch voor de werknemers die jeugd- of seniorvakantieuitkeringen genieten en die dus verder vergoed worden op basis van de vroegere loongrens A (nu AX geworden).

Er werd ook een specifieke loongrens (AY) ingevoerd voor de alleenwonende werklozen vanaf de 13de maand werkloosheid, om te vermijden dat deze categorie van werklozen een dubbel voordeel zou genieten met, enerzijds de verhoging van de loongrenzen en, anderzijds, de verhoging van het vergoedingspercentage dat na één jaar werkloosheid van toepassing is op deze categorie van werklozen (zie volgend punt).

2.2.1.3

Nieuw vergoedingspercentage voor de "alleenwonende" werklozen

Vanaf 1 maart 2011 is het vergoedingspercentage van de alleenwonende werklozen in de 2de vergoedingsperiode (vanaf de 13de maand werkloosheid) verhoogd van 53,8 % tot 55 %.

2.2.1.4

Sociaal Strafwetboek

Op 1 juli 2011 is de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek in werking getreden. Het Sociaal Strafwetboek beoogt het geheel van de strafbepalingen die de sociale wetten bevatten inzake het arbeids- en het socialezekerheidsrecht te uniformeren en het bestraffingssysteem van de straffen en de administratieve geldboetes te vereenvoudigen. Verder wil de wetgever met dit wetboek de gebrekkige leesbaarheid en het gebrek aan samenhang van de reglementaire teksten verhelpen. Het Wetboek legt een nieuwe reeks straffen vast, met vier bestraffingsniveaus.

2.2.1.5

Verhoging van de minima voor de werkloosheidsuitkeringen, de wachtuitkeringen en de opvanguitkering

In het kader van de aanpassing van de werkloosheidsuitkeringen aan de welvaartsvastheid is vanaf 1 september 2011 het minimumbedrag van de werkloosheidsuitkeringen, de forfaitaire uitkeringen, de wachtuitkeringen en de opvanguitkering, met 2 % verhoogd.

2.2.1.6

Verhoging van het maximumbedrag van sommige vervangingsinkomens van de leden van het huishouden van de werkloze

Wanneer het bedrag van het vervangingsinkomen van een persoon met wie een werkloze samenwoont niet hoger ligt dan een bepaald plafond, kan de werkloze werknemer met gezinslast blijven of worden. Het plafond verschilt naargelang de aard van het vervangingsinkomen en de verwantschapsband tussen de werkloze en het gezinslid dat dit inkomen geniet. Vanaf 1 september 2011 is het maandelijks bedrag van het plafond van bepaalde pensioenen in het kader van de aanpassing van de werkloosheidsuitkeringen aan de welvaartsvastheid verhoogd van 543,20 naar 554,05 EUR (geïndexeerd bedrag). Het maandelijks maximumbedrag van de uitkeringen die een kind dat samenwoont met de werkloze mag genieten, werd eveneens verhoogd van 397,02 naar 400,92 EUR (geïndexeerd bedrag).

2.2.2

Wijzigingen in de maatregelen ter ondersteuning van de werknemers

2.2.2.1

Verlenging van de verhoging van het vergoedingspercentage van de tijdelijk werklozen

Sinds 1 januari 2009 is het vergoedingspercentage van de tijdelijk werklozen verhoogd.

De werknemers met gezinslast en de alleenwonende werknemers ontvangen 75 % van hun geplafonneerd loon (in plaats van 65 %), terwijl de samenwonenden 70 % van hun geplafonneerd loon ontvangen (in plaats van 60 %).

Dit stelsel dat eerst op 31 december 2010 en vervolgens op 31 maart 2011 moest eindigen, werd voor onbepaalde duur verlengd.

2.2.2.2

Verhoging van de bedrijfsvoorheffing op de uitkeringen voor tijdelijke werkloosheid

Vanaf 1 april 2011 is de bedrijfsvoorheffing ingehouden op de uitkeringen voor tijdelijke werkloosheid verhoogd van 10,09 % naar 18,75 %.

2.2.2.3

Verlenging van de crisismaatregelen

Het crisistijdscrediet werd verlengd tot 31 januari 2011.

Het recht op de toekenning van een verminderskaart herstructurerings in geval van faling, sluiting of vereffening, werd verlengd tot 31 januari 2011 en werd vervolgens opnieuw ingevoerd, zonder beperking in de tijd, voor de werknemers ontslagen vanaf 1 juli 2011.

De crisisschorsing voor bedienden en de crisispremie werden verlengd tot 31 december 2011 en vervolgens omgezet in structurele maatregelen vanaf 1 januari 2012.

2.2.2.4

Veralgemening van de elektronische aangifte van de verplichte mededelingen tijdelijke werkloosheid

Wanneer een werkgever een stelsel van tijdelijke werkloosheid invoert, moet hij onder meer de volgende mededelingen overmaken aan de RVA:

- de invoering van tijdelijke werkloosheid als gevolg van werkgebrek wegens economische oorzaken;
- de invoering van tijdelijke werkloosheid wegens een technische stoornis;
- de eerste effectieve werkloosheidsdag van de maand in geval van tijdelijke werkloosheid als gevolg van slecht weer;
- de eerste effectieve werkloosheidsdag van de maand in geval van tijdelijke werkloosheid op grond van werkgebrek wegens economische oorzaken in de bouwsector.

Vóór 1 oktober 2011 kon de werkgever de mededeling naar de RVA ofwel met een aangetekende brief versturen (of per fax, in geval van mededeling van de 1ste dag werkloosheid wegens slecht weer of wegens economische oorzaken in de bouw), ofwel een elektronische mededeling verrichten.

Sinds 1 oktober 2011 is de elektronische mededeling in principe verplicht, behalve indien:

- de werkgever voor het eerst een mededeling tijdelijke werkloosheid verricht of opnieuw een mededeling tijdelijke werkloosheid verricht na een onderbrekingsperiode van 24 maanden. De eerste mededeling vanaf 30 november 2011 mag eveneens met een aangetekende brief gebeuren;
- de werkgever niet over de nodige informaticamiddelen beschikt om een elektronische mededeling te verrichten en een vrijstelling heeft gekregen van de directeur van het werkloosheidsbureau van de RVA;
- de werkgever de elektronische mededeling niet kan verrichten wegens technische problemen.

In deze drie hypothesen mag de mededeling nog met een aangetekende brief gebeuren (of per fax, in geval van mededeling van de 1ste dag werkloosheid wegens slecht weer of wegens economische oorzaken in de bouw).

2.2.2.5

Het Activa-plan

In het kader van het Activa-plan kent de RVA de werkzoekende die tot een bepaalde doelgroep behoort en die het werk hervat, een geactiveerde werkloosheidsuitkering toe, werkuitkering genoemd, die de werkgever mag aftrekken van het nettoloon.

Om de misbruiken inzake toekenning van de werkuitkeringen te bestrijden, bepaalt de reglementering sinds 10 augustus 2011 dat een werknemer niet in aanmerking kan komen voor een werkuitkering wanneer hij van dit voordeel is uitgesloten bij beslissing van het Beheerscomité van de RVA, indien werd vastgesteld dat deze werknemer tijdens de periode van zes maanden die aan de datum van indiensttreding voorafging, reeds in dienst was bij dezelfde werkgever of in de groep waartoe de werkgever behoort. De werknemer komt echter wel in aanmerking indien hij tijdens deze vorige tewerkstelling reeds voldeed aan de voorwaarden om de werkuitkering te kunnen genieten. De werknemer komt eveneens in aanmerking indien de werkgever bewijst dat de werknemer niet ontslagen en opnieuw in dienst genomen werd met als hoofddoel het bekomen van de voordelen van de werkuitkering.

De reglementering bepaalde ook dat een werknemer niet in aanmerking komt voor een werkuitkering wanneer hij van dit voordeel werd uitgesloten bij beslissing van het Beheerscomité van de RVA, indien werd vastgesteld dat de werknemer in dienst werd genomen ter vervanging van en in dezelfde functie als een ontslagen werknemer, met als hoofddoel het bekomen van de voordelen. Vroeger was een klacht echter noodzakelijk. Sinds 10 augustus is deze klacht niet meer nodig en kan de Rijksdienst de betrokken misbruiken dus op eigen initiatief vaststellen.

Anderzijds is de doelgroep sinds 1 september 2011 uitgebreid naar personen met een beperkte arbeidsgeschiktheid. Het betreft ofwel:

- de uitkeringsgerechtigde volledig werkloze met een definitieve arbeidsongeschiktheid van minstens 33 %;

- de niet-werkende werkzoekende die de medische voorwaarden vervult om recht te hebben op een inkomensvervangende uitkering of op een integratieuitkering in het kader van de wetgeving met betrekking tot de gehandicapten;
- de niet-werkende werkzoekende tewerkgesteld als doelgroepwerknemer in een onderneming voor aangepast werk of in een sociale werkplaats;
- de gehandicapte niet-werkende werkzoekende die het recht opent op verhoogde kinderbijslag op basis van een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van minstens 66 %;
- de niet-werkende werkzoekende die in het bezit is van een attest voor de toekenning van sociale en fiscale voordelen, uitgereikt door de Algemene Directie Gehandicapte personen van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid.

Deze personen kunnen na één dag inschrijving als werkzoekende aanspraak maken op een werkuitkering van maximum 500 EUR gedurende maximum 24 kalendermaanden.

De werknemers jonger dan 45 jaar mogen bovendien niet meer onderworpen zijn aan de schoolplicht en geen studies meer volgen in het dagonderwijs.

2.2.2.6

Dienstencheques

De wijzigingen die in 2011 aangebracht werden in het stelsel van de dienstencheques worden niet door hun aantal gekenmerkt maar door de vernieuwingen die zij teweegbrengen.

2.2.2.6.1

Maatregelen ten opzichte van de gebruiker

Eén van de nieuwigheden betreft de gebruiker. Vroeger was deze laatste ontheven van elke verantwoordelijkheid in geval van opzettelijke deelname aan een inbreuk begaan door een erkende onderneming. De reglementering voorzag immers geen mogelijkheid om een gebruiker die zich schuldig maakte aan inbreuken op de reglementering dienstencheques, te bestraffen.

Sinds 19 juli 2011 heeft de RVA de bevoegdheid om een gebruiker die opzettelijk heeft deelgenomen aan een inbreuk gepleegd door een erkende onderneming, te verbieden om gedurende een periode van ten hoogste één jaar (hernieuwbaar voor een nieuwe periode van één jaar in geval van recidive) dienstencheques te bestellen en te gebruiken.

Bovendien kan de RVA sinds 16 november 2011 bij een gebruiker die opzettelijk heeft deelgenomen aan een inbreuk begaan door een erkende onderneming, de federale tegemoetkoming terugvorderen voor de dienstencheques waarvoor een inbreuk werd vastgesteld.

2.2.2.6.2

Verplichte informatiesessie

Oorspronkelijk ging het om een facultatief voorstel aan de erkende ondernemingen die hun kennis van het systeem wilden verbeteren, maar sinds 19 juli 2011 is de deelname aan een informatievergadering over het systeem van de dienstencheques verplicht geworden. Het gaat om een erkenningsvoorwaarde.

Dat betekent dat elke onderneming die een erkenning aanvraagt, voorafgaandelijk moet deelnemen aan deze informatiesessie. Gebeurt dit niet, dan wordt haar aanvraag als onvolledig beschouwd.

Deze verplichte deelname geldt ook voor de ondernemingen die hun erkenning hebben gekregen tussen 1 januari 2010 en 19 juli 2011. Zij moeten vóór 18 juli 2012 aan deze informatievergadering deelnemen.

2.2.2.6.3

Bevoegdheid van de arbeidsrechtbank

Sinds 19 juli 2011 is de arbeidsrechtbank uitdrukkelijk bevoegd verklaard om kennis te nemen van de betwistingen met betrekking tot de beslissingen genomen door de RVA tegen erkende ondernemingen (beslissingen tot terugvordering en tot verbod om de federale tegemoetkoming en het gebruikersaandeel te betalen) en tegen gebruikers (beslissingen tot terugvordering van de federale tegemoetkoming en verbod om dienstencheques te bestellen en te gebruiken).

2.2.2.6.4

Terugvordering en verbod om te betalen

Sinds 16 november 2011 is elke beslissing tot terugvordering die de RVA neemt ten opzichte van een erkende onderneming, niet meer beperkt tot de terugbetaling van het bedrag van de federale tegemoetkoming voor de dienstencheques waarvoor een inbreuk werd vastgesteld. Ook het aandeel betaald door de gebruiker maakt nu deel uit van de bedragen die de RVA terugvordert.

Hetzelfde geldt voor het verbod om te betalen: in deze hypothese mag het uitgiftebedrijf niet alleen de federale tegemoetkoming, maar sinds 16 november 2011 ook het gebruikersaandeel niet betalen aan de erkende onderneming die bij deze beslissing is betrokken en dit, voor alle dienstencheques die met het oog op terugbetaling zijn ingediend vanaf de datum van de beslissing.

2.2.2.6.5

Tewerkstelling van buitenlandse werknemers

De naleving van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 tot uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, staat sinds 16 november 2011 uitdrukkelijk als erkenningsvoorwaarde vermeld in de reglementering dienstencheques.

2.2.2.6.6

Erkenningsvoorwaarde met betrekking tot het begrip faillissement

De erkenningsvoorwaarden met betrekking tot de faillissementen zijn sinds 19 juli 2011 gehergroepeerd binnen één zelfde bepaling.

Twee van deze voorwaarden vormden sinds dezelfde datum het voorwerp van een wijziging, te weten dat de erkende ondernemingen onder hun bestuurders, zaakvoerders, lasthebbers of personen gemachtigd om de onderneming te verbinden, geen personen mogen hebben:

- die de afgelopen 3 jaar betrokken zijn geweest bij een faillissement, een vereffening of een gelijkaardige operatie;
- voor wie de rechtbank geen verschoonbaarheid uitgesproken heeft.

2.2.2.7

PWA

Het koninklijk besluit van 2 oktober 2011 tot uitvoering van Titel 7, Hoofdstuk 2 van de programmawet van 23 december 2009, in werking getreden op 11 oktober 2011, bepaalt de berekening voor de terugvordering van een deel van de tegemoetkomingen die de PWA's de voorbije jaren hebben ontvangen. De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid is belast met de inning en de invordering van deze bedragen (zie eveneens hoofdstuk 6.3.3).

2.2.3

Wijzigingen aan de maatregelen ter ondersteuning van de aanpassing van de arbeidstijd

Er bestaan verschillende stelsels van loopbaanonderbreking:

- het stelsel van de privésector;
- het stelsel van de openbare sector;
- het stelsel van het onderwijs;
- het stelsel van de universitaire instellingen;
- het stelsel van de rechterlijke orde;
- het stelsel van de autonome overheidsbedrijven;
- het reststelsel.

2.2.3.1

Gemeenschappelijke bepalingen voor alle stelsels

In toepassing van de wet van 13 april 2011 tot afschaffing van de beperkingen op de leeftijd van het gehandicapte kind inzake ouderschapsverlof, wordt het recht op het ouderschapsverlof toegekend zolang het kind de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt, wanneer dit kind getroffen is door een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid die tot gevolg heeft dat ten minste 4 punten zijn toegekend in pijler I van de medisch-sociale schaal in de zin van de regelgeving betreffende de kinderbijslag. Die wet is in werking getreden op 20 mei 2011.

Chronologische tabel van de reglementaire wijzigingen

Soort	Datum	Titel	Belgisch Staatsblad	In werking
MB	08.12.2010	Ministerieel besluit tot wijziging van artikel 60 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering	17.12.2010	01.01.2011
W	29.12.2010	Wet houdende diverse bepalingen (I) – Titel 20 - Verlenging van de anticrisismaatregelen	31.12.2010	31.12.2010
KB	29.12.2010	Koninklijk besluit tot wijziging van artikel 2 van het koninklijk besluit van 11 januari 2009 tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering	31.12.2010	01.01.2011
W	01.02.2011	Wet houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord	07.02.2011	01.02.2011
KB	14.02.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van artikel 2 van het koninklijk besluit van 11 januari 2009 tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering	23.02.2011	31.01.2011
KB	13.03.2011	Koninklijk besluit waarbij aan de werkgevers die onder het Paritair Comité voor het bouwbedrijf (PC 124) ressorteren, de verplichting wordt opgelegd het begin van de werkelijke schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst krachtens artikel 51 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten aan het werkloosheidsbureau van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening mede te delen en waarbij de nadere regelen van deze mededeling worden bepaald.	28.03.2011	07.04.2011
KB	13.03.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 oktober 2007 tot uitvoering van artikel 13, § 3, 2° van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van artikelen 7 en 9 van de wet van 17 mei 2007 houdende uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2007-2008.	29.03.2011	01.01.2011
KB	15.03.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 februari 2011 tot wijziging van het KB/WIB 92, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing	21.03.2011	01.04.2011
KB	23.03.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 111, 114 en 127 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, en tot wijziging van sommige bepalingen inzake het recht op werkloosheidsuitkeringen bij conventioneel brugpensioen, met het oog op de aanpassing van de werkloosheidsuitkeringen aan de welvaartsvastheid	05.04.2011	01.03.2011
MB	23.03.2011	Ministerieel besluit tot wijziging van artikel 69 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering in het kader van de aanpassing van de werkloosheidsuitkeringen aan de welvaartsvastheid	05.04.2011	01.03.2011
KB	28.03.2011	Koninklijk besluit tot verlenging van de toepassing van de maatregelen bepaald bij de hoofdstukken I en II van Titel I van de wet van 1 februari 2011 houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord	01.04.2011	01.04.2011
W	12.04.2011	Wet tot wijziging van de wet van 1 februari 2011 houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord, en tot uitvoering van het compromis van de Regering met betrekking tot het ontwerp van interprofessioneel akkoord	28.04.2011	31.03.2011
W	13.04.2011	Wet tot afschaffing van de beperkingen op de leeftijd van het gehandicapte kind inzake ouderschapsverlof	10.05.2011	20.05.2011
KB	28.04.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van artikel 2 van het koninklijk besluit van 11 januari 2009 tot wijziging van artikel 114 het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering	09.05.2011	31.03.2011
KB	01.07.2011	Koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen 6, 13°, 17, 20, 63, 70 en 88 van het Sociaal Strafwetboek en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 2 juni 2010 houdende bepalingen van het sociaal strafrecht	06.07.2011	01.07.2011
W	04.07.2011	Programmawet (I) - herstructureringskaarten voor werknemers van ondernemingen in falig - veralgemening van de elektronische aangifte van de mededelingen tijdelijke werkloosheid - wijzigingen aangebracht aan het systeem van de dienstencheques	19.07.2011	01.07.2011 01.10.2011 19.07.2011
W	04.07.2011	Programmawet (II) (Titel III: Werk - Dienstencheques)	19.07.2011	19.07.2011
KB	19.07.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2001 tot bevordering van de tewerkstelling van langdurig werkzoekenden, ter bestrijding van misbruiken	10.08.2011	10.08.2011
KB	19.07.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2001 tot bevordering van de tewerkstelling van langdurig werkzoekenden met het oog op het bevorderen van de tewerkstelling van werkzoekenden met een verminderde arbeidsgeschiktheid	10.08.2011	01.09.2011
KB	13.08.2011	Koninklijk besluit tot uitvoering van Hoofdstuk 1 van Titel II van de Programmawet van 4 juli 2011, betreffende de herstructureringskaart voor werknemers van ondernemingen in falig	30.08.2011	01.07.2011
KB	26.09.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 114, 115, 124 en 127 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot wijziging van artikel 3 van het koninklijk besluit van 26 maart 2003 tot uitvoering van artikel 7, §1, derde lid, q, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, betreffende de onthaalouders, wat de aanpassing van de werkloosheidsuitkeringen aan de welvaartsvastheid betreft	05.10.2011	01.09.2011

MB	26.09.2011	Ministerieel besluit tot wijziging van artikel 61 van het ministerieel besluit van 26 november 1991 houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering in het kader van de aanpassing van de werkloosheidsuitkeringen aan de welvaartsvastheid	05.10.2011	01.09.2011
KB	02.10.2011	Koninklijk besluit van 2 oktober 2011 tot uitvoering van Titel 7, Hoofdstuk 2, van de Programmawet van 23 december 2009	11.10.2011	11.10.2011
KB	25.10.2011	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques	16.11.2011	16.11.2011 (met uitzondering van art. 2 quater, §4, 1 ^{ste} lid, 8°, I.W. 01.04.2012)
KB	14.11.2011	Koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen 49, 50 en 51 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, wat de mededelingen aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening betreft	30.11.2011	30.11.2011

De evolutie van de sociale uitkeringen

3.1 Het hoofdstuk in het kort 3.1

Evolutie van de sociale uitkeringen

In dit deel verklaren we eerst de statistische begrippen van het hoofdstuk. Vervolgens geven we enkele indicatoren van de conjunctuur (3.2) en de werkgelegenheid (3.3) om de economische context te schetsen waarin de opdrachten van de rijksdienst worden uitgevoerd.

We onderzoeken vervolgens de uitkeringsgerechtigden van de RVA in detail: de volledige werkloosheid (3.4), de brugpensioenen (3.5), de werknemers ondersteund door de RVA (3.6) en de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen met de steun van de RVA (3.7), dit rekening houdend met het historisch perspectief dat teruggaat tot het eerste kwartaal van 2007 (de situatie van vóór de crisis).

We geven in deel 3.8 een algemeen overzicht en in deel 3.9 een vergelijking van de overeenstemmende kwartalen in de laatste jaren om het historisch perspectief nog uit te breiden.

Dan volgt een internationale vergelijking in deel 3.10 alsook de perspectieven voor 2012 in 3.11.

Deel 3.12 geeft de dynamische evolutie van de volledige werkloosheid, deel 3.13 is een overzicht van de nieuw beschikbare bronnen: Dopflux, Werkgeversdatabank en het RVA-Panel.

Ten slotte geeft het laatste deel (3.14) een synthese van de verschillende studies die gerealiseerd werden in 2011.

Definities

Terwijl de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling (FOREM, VDAB, Actiris, ADG) statistieken publiceren over de werkzoekenden, het arbeidsaanbod, de beroepsopleidingen, etc. zijn de RVA-statistieken vooral gebaseerd op de uitkeringstrekkers en de uitbetaalde uitkeringen.

De betalingen worden verricht door de uitbetalingsinstellingen (UI's) in geval van werkloosheid, brugpensioen of activering, door de RVA zelf in geval van loopbaanonderbreking en tijdskrediet.

De RVA verwijst in diverse tabellen en grafieken ook naar de algemene statistieken betreffende de arbeidsmarkt die gebaseerd zijn op de gegevens van o.m. de RSZ en de RSZPPO, het RIZIV, en de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg.

En sinds 2011 wordt de nieuwe publicatie "Trimestriële indicatoren" uitgegeven.

Benaming	Definitie	Opmerking(en)
Betalingen, (aantal) uitkeringsgerechtigden, fysieke eenheden	Het jaarcijfer is het gemiddelde van de 12 maandcijfers. Het maandcijfer betreft de uitbetalingen van de indieningsmaand inclusief de eventuele achterstallige betalingen van de drie vorige referentemaanden.	Het aantal betalingen komt ongeveer overeen met het aantal uitkeringsgerechtigden doordat de eventuele aanvullende betalingen niet worden meegeteld. De gemiddelden zijn doorgaans decimale getallen, het aantal uitkeringsgerechtigden in onze publicaties wordt echter afgerond.
Budgettaire eenheden, gemiddeld aantal	Daggemiddelde van het aantal verrichte betalingen: het aantal betaalde dagen gedeeld door het aantal vergoedbare dagen in de indieningsmaand.	Onder vergoedbare dagen wordt verstaan het aantal dagen van de maand met uitzondering van de zondagen.
Uitgaven	Totaal bedrag van de betalingen.	De uitgaven worden doorgaans vermeld in miljoen EUR.
Gemiddelde uitkering	Uitgaven gedeeld door betalingen.	Het jaargemiddelde wordt in dit verslag per twaalf maanden berekend, ook al komen er stelsels in voege in de loop van het jaar.
Gebruikelijke socio-economische kenmerken	Woonplaats, geslacht, leeftijd, nationaliteit, studieniveau, activiteitssector, werkloosheidsduur, ...	De woonplaats kan gedetailleerd worden tot op het niveau van het land, het Gewest en de Duitstalige Gemeenschap, het arrondissement, het ambtsgebied van het WB en de gemeente (cf. de RVA-website).
Groepen uitkeringsgerechtigden	- Groep 1: de vergoede werklozen en bruggepensioneerden; - Groep 2: de werknemers ondersteund door de RVA; - Groep 3: de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen met de steun van de RVA. - Andere (maatregelen voor de grensarbeiders, crisispremie en toeslagen)	De uitkeringsgerechtigden bestaan niet enkel uit werklozen maar ook uit werknemers. Opgelet echter met de vergelijkingen met de voorgaande jaren: de uitkeringsstelsels opgenomen in de drie groepen kunnen in de loop van het jaar wijzigen.

NB: wanneer men de gepubliceerde cijfers van de diverse deelgroepen samentelt bekomt men een totaal dat wegens de afrondingen een weinig kan verschillen van het gepubliceerde totaal. De definitie en de uitleg van de verschillende opdrachten van de RVA zijn niet opgenomen in dit hoofdstuk, we verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 2 van het verslag.

3.2.1

Evolutie van het bbp

TABEL 3.2.I

Evolutie van het bbp tussen 2007 en 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Bbp	346 736	349 685	340 381	348 087	354 646
Evolutie in %	+ 2,8	+ 0,9	- 2,7	+ 2,3	+ 1,9

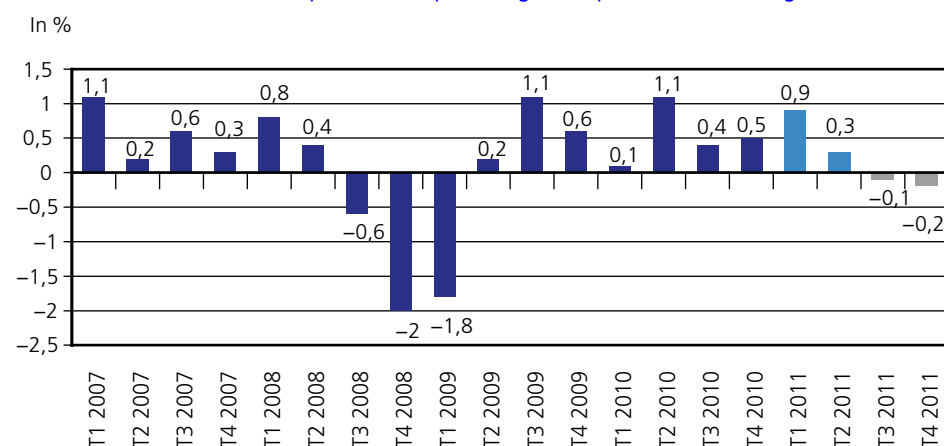
Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2009 - van seizoenschommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

De Belgische economie heeft het redelijk goed gedaan in de loop van 2011: de economische activiteit is gegroeid met + 1,9 %. Dat groeiritme is echter lager dan dat van 2010 (+ 2,3 %) en dan het stevige groeiritme van voor de crisis (+ 2,8 % in 2007).

De Belgische economie deed het in 2011 echter beter dan in 2008 toen er ook een conjuncturele ommekeer plaatsvond: respectievelijk + 1,9 % en + 0,9 %.

GRAFIEK 3.2.I

Trimestriële evolutie van het bbp (variatie in percentage ten opzichte van het vorige trimester)

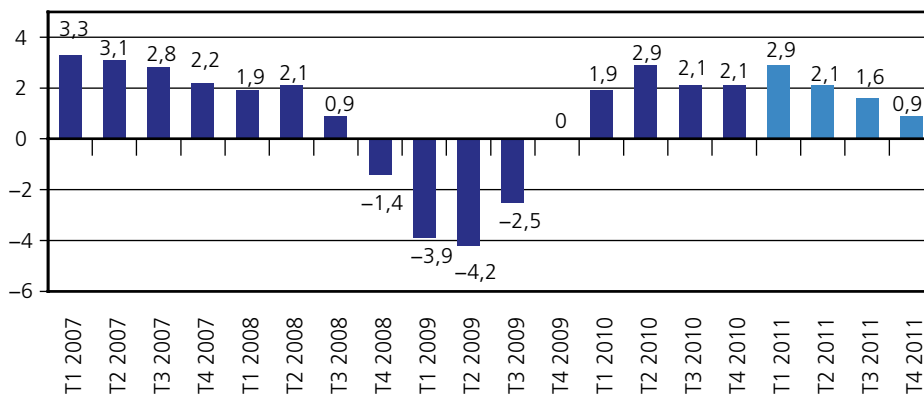
Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2009 - van seizoenschommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

De groei van de economische activiteit was niet gelijkmatig in de loop van het jaar: dat is vooral te wijten aan de resultaten van het 1ste trimester (+ 0,9 % tussen T4 2010 en T1 2011) en in mindere mate van het 2de trimester (+ 0,3 % tussen T1 2011 en T2 2011). Vanaf het 3de trimester stellen we een sterke afremming van de groei vast (- 0,1 % tussen T2 2011 en T3 2011 en - 0,2 % tussen T3 2011 en T4 2011).

GRAFIEK 3.2.II

Trimestriële evolutie van het bbp (variatie in percentage t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar)

In %

Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2009 - van seizoenschommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

Ten opzichte van het jaar voordien blijft de evolutie van het bbp evenwel positief, maar verzwakt het geleidelijk in de loop van het jaar: van + 2,9 % van T1 2010 tot T1 2011 naar + 0,9 % van T4 2010 tot T4 2011.

Die afremming was overigens te voorzien aangezien de andere landen van de eurozone hun groei ritme reeds hadden vertraagd vanaf het 2de trimester (+ 0,2 % tussen T1 2011 en T2 2011).

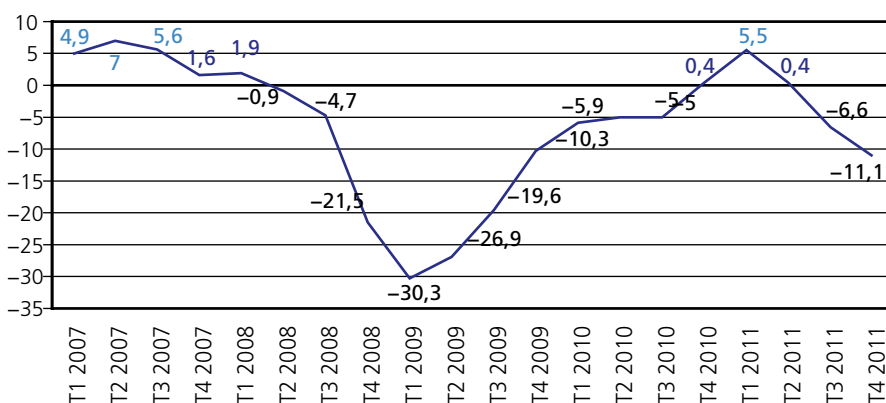
3.2.2

Conjunctuurbarometer*

GRAFIEK 3.2.III

Trimestriële evolutie van de globale synthetische conjunctuurcurve (van seizoenschommelingen gezuiverde brutoreeks)

In %

Bron: NBB - Maandelijkse conjunctuurenquête bij de ondernemingen

De evolutie van de economische conjunctuur in de loop van 2011 was verre van gelijkvormig. Het 1ste trimester vertoonde een zekere opleving (+ 5,5 punten), maar de rest van het jaar werd gekenmerkt door een geleidelijke afname van het vertrouwen van de bedrijfsleiders. Dat vertrouwen werd zelfs negatief vanaf het 3de (- 6,6 punten) en het 4de trimester (- 11,1 punten). De onrust op de financiële markten die werd veroorzaakt door de Europese overheidsschuldencrisis alsook de groeivertraging van de wereldhandel zijn de belangrijkste factoren voor de ommekeer van de tendens.

* De conjunctuurbarometer gebaseerd op een onderzoek bij een staal van ondernemers geeft het gevoel weer van de economische wereld over de evolutie van de conjunctuur. Is de barometer positief, dan getuigt dat van vertrouwen bij de ondernemers in de toekomstige evolutie van de conjunctuur. Is de barometer negatief, dan getuigt dat van wantrouwen bij de ondernemers.

3.2.3

Werkaanbiedingen

TABEL 3.2.II

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2007	T1	24 044	5 982	1 131	31 157	2007	T1	100	100	100	100
	T2	24 391	6 675	1 036	32 102		T2	100	100	100	100
	T3	24 008	5 919	1 104	31 031		T3	100	100	100	100
	T4	21 444	5 659	1 105	28 208		T4	100	100	100	100
	Jaar	23 472	6 059	1 094	30 625		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	24 455	6 607	1 289	32 350	2008	T1	102	110	114	104
	T2	23 978	6 075	1 286	31 339		T2	98	91	124	98
	T3	22 258	6 376	1 331	29 965		T3	93	108	120	97
	T4	19 016	4 815	1 235	25 066		T4	89	85	112	89
	Jaar	22 427	5 968	1 285	29 680		Jaar	96	99	117	97
2009	T1	20 120	6 230	1 285	27 634	2009	T1	84	104	114	89
	T2	19 324	5 025	1 121	25 470		T2	79	75	108	79
	T3	16 783	5 397	1 483	23 662		T3	70	91	134	76
	T4	16 303	4 315	1 265	21 883		T4	76	76	114	78
	Jaar	18 132	5 242	1 288	24 662		Jaar	77	87	118	81
2010	T1	21 358	5 939	1 449	28 746	2010	T1	89	99	128	92
	T2	22 573	5 751	1 312	29 636		T2	93	86	127	92
	T3	22 111	5 733	1 624	29 468		T3	92	97	147	95
	T4	21 385	5 146	1 697	28 229		T4	100	91	154	100
	Jaar	21 857	5 642	1 521	29 020		Jaar	93	93	139	95
2011	T1	26 646	6 540	2 047	35 233	2011	T1	111	109	181	113
	T2	27 973	6 471	2 150	36 594		T2	115	97	207	114
	T3	25 378	6 138	2 570	34 087		T3	106	104	233	110
	T4	22 476	5 111	2 212	29 799		T4	105	90	200	106
	Jaar	25 619	6 065	2 245	33 929		Jaar	109	100	205	111
							2010	100	100	100	100
							2011	117	107	148	117

Bronnen: VDAB, FOREM, Actiris - Aantal werkaanbiedingen dat in de loop van het trimester gemiddeld per maand wordt ontvangen door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling, afkomstig van het gewone economische circuit met uitzondering van interim en uitwisseling van aanbiedingen tussen gewestelijke diensten.

Het aantal werkaanbiedingen ontvangen in de loop van de crisisjaren (2008 en vooral 2009) daalt in de drie gewesten, met uitzondering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waar eerder een administratieve inhaalbeweging wordt vastgesteld.

In de loop van 2010 begint het aantal werkaanbiedingen opnieuw te stijgen om begin 2011 in de drie gewesten het niveau van voor de crisis te overschrijden. Er moet echter worden opgemerkt dat de afname die wordt vastgesteld in het 4de trimester van 2011 niet uitzonderlijk is en dat het eerder om een seizoengebonden verschijnsel gaat.

3.2.4

Uitzendarbeid

TABEL 3.2.III

		Bedienden	Arbeiders	Totaal			Bedienden	Arbeiders	Totaal
2007	T1	229 409	412 900	641 245	2007	T1	100	100	100
	T2	238 413	413 639	651 104		T2	100	100	100
	T3	240 674	403 792	646 125		T3	100	100	100
	T4	245 674	397 094	642 646		T4	100	100	100
	Jaar	238 542	406 856	645 280		Jaar	100	100	100
2008	T1	254 825	411 289	662 433	2008	T1	111	100	103
	T2	253 845	394 978	651 518		T2	106	95	100
	T3	252 645	365 270	618 284		T3	105	90	96
	T4	240 717	324 901	565 328		T4	98	82	88
	Jaar	250 508	374 109	624 391		Jaar	105	92	97
2009	T1	226 160	274 477	503 847	2009	T1	99	66	79
	T2	213 871	255 726	467 703		T2	90	62	72
	T3	207 207	263 951	470 774		T3	86	65	73
	T4	208 794	279 141	487 873		T4	85	70	76
	Jaar	214 008	268 324	482 549		Jaar	90	66	75
2010	T1	212 539	290 869	502 057	2010	T1	93	70	78
	T2	218 150	316 054	535 228		T2	92	76	82
	T3	223 979	330 587	555 380		T3	93	82	86
	T4	229 716	343 245	572 674		T4	94	86	89
	Jaar	221 096	320 189	541 335		Jaar	93	79	84
2011	T1	232 637	358 428	591 907	2011	T1	101	87	92
	T2	235 126	357 121	592 167		T2	99	86	91
	T3	234 500	345 130	580 191		T3	97	85	90
	T4	234 222	338 131	570 469		T4	95	85	89
	Jaar	234 121	349 703	583 683		Jaar	98	86	90
					2010		100	100	100
					2011		106	109	108

Bron: Federgon - De cijfers in de linkertabel geven een raming van het gemiddeld aantal uitzenduren dat per dag in België werd gepestreerd in de loop van het bedoelde trimester*.

Het aantal uren gepestreerd in het kader van uitzendcontracten was gedaald met 25 % op het hoogtepunt van de crisis (tussen 2007 en 2009). Sinds 2010 zien we dat het aantal gepestreerde uren opnieuw stijgt, een stijging die zich voortzet in het 1ste semester 2011. In relatieve waarden is het evenwel in het 1ste trimester van 2011 dat een piek wordt bereikt (92 basispunten). De volgende trimesters worden gekenmerkt door een geleidelijke lichte daling van het aantal gepestreerde uitzenduren.

Over het algemeen vertoont 2011 betere prestaties dan 2010, zowel voor arbeiders (+ 9 %) als voor bedienden (+ 6 %).

In het 4de trimester van 2011 blijft het segment van de arbeiders, dat heel gevoelig is aan economische schommelingen, nog steeds 15 basispunten achter ten opzichte van de situatie voor de crisis. De slechtere economische situatie op Europees niveau heeft zich in de tweede helft van 2011, in België, echter niet vertaald in een gevoelige daling van het aantal gepestreerde uitzenduren.

* Dat daggemiddelde per trimester werd berekend als het wiskundige gemiddelde van de daggemiddelden van de drie maanden in het trimester. De driemaandelijkse cijfers die gebaseerd zijn op het werkelijke aantal uitzenduren gepestreerd per trimester zijn, met een vertraging van ongeveer 2 maanden, beschikbaar op de website van Federgon:
<http://federgon.be/nl/cijfers/uitzendarbeid/kwartaalonderzoek/>

3.2.5

Tijdelijke werkloosheid

3.2.5.1

In fysieke eenheden

TABEL 3.2.IV

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2007	T1	97 184	50 354	6 215	153 753	2007	T1	100	100	100	100
	T2	69 716	37 444	5 007	112 167		T2	100	100	100	100
	T3	61 041	34 522	3 874	99 438		T3	100	100	100	100
	T4	71 883	38 299	4 255	114 437		T4	100	100	100	100
	Jaar	74 956	40 155	4 838	119 949		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	101 974	51 667	6 381	160 021	2008	T1	105	103	103	104
	T2	74 597	41 352	5 009	120 958		T2	107	110	100	108
	T3	70 485	33 961	4 025	108 471		T3	115	98	104	109
	T4	96 909	47 761	4 826	149 496		T4	135	125	113	131
	Jaar	85 991	43 685	5 060	134 737		Jaar	115	109	105	112
2009	T1	186 704	84 301	8 637	279 643	2009	T1	192	167	139	182
	T2	153 217	68 302	7 412	228 931		T2	220	182	148	204
	T3	103 057	48 219	5 791	157 067		T3	169	140	149	158
	T4	112 773	58 388	6 656	177 817		T4	157	152	156	155
	Jaar	138 938	64 802	7 124	210 864		Jaar	185	161	147	176
2010	T1	164 447	82 015	9 651	256 113	2010	T1	169	163	155	167
	T2	104 678	55 343	7 728	167 749		T2	150	148	154	150
	T3	76 246	40 348	5 976	122 569		T3	125	117	154	123
	T4	88 493	51 436	6 784	146 713		T4	123	134	159	128
	Jaar	108 466	57 285	7 535	173 286		Jaar	145	143	156	144
2011	T1	117 140	65 083	8 800	191 023	2011	T1	121	129	142	124
	T2	78 624	43 910	7 379	129 912		T2	113	117	147	116
	T3	71 370	38 567	6 026	115 963		T3	117	112	156	117
	T4	77 384	42 823	6 284	126 491		T4	108	112	148	111
	Jaar	86 129	47 596	7 122	140 847		Jaar	115	119	147	117
						2010		100	100	100	100
						2011		79	83	95	81,3

We stellen een toename vast van de tijdelijke werkloosheid vanaf begin 2008. Die tekent zich duidelijk af vanaf het 4de trimester om een piek te bereiken in het 2de trimester van 2009. Vervolgens daalt de tijdelijke werkloosheid geleidelijk, met een lichte opleving in het 1ste trimester van 2010, ook onder invloed van de strenge winter die ertoe geleid heeft dat er in grotere mate een beroep werd gedaan op tijdelijke werkloosheid wegens slecht weer.

De daling ten opzichte van een jaar voordien zet zich voort in 2011, terwijl de omvang ervan beperkt was tussen het 2de en het 3de trimester (- 22,6 % in het 2de trimester tegenover - 5,4 % in het 3de trimester); het 4de trimester gaat tegen die trend in: de afname ten opzichte van een jaar eerder stijgt opnieuw tot - 13,8 %.

Over het algemeen vertoont 2011 dus een daling van 18,7 % van de tijdelijke werkloosheid uitgedrukt in fysieke eenheden.

3.2.5.2

In budgettaire eenheden

TABEL 3.2.V

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2007	T1	23 661	16 341	2 087	42 089	2007	T1	100	100	100	100
	T2	14 931	10 849	1 672	27 452		T2	100	100	100	100
	T3	12 372	9 549	1 455	23 376		T3	100	100	100	100
	T4	14 742	10 726	1 468	26 936		T4	100	100	100	100
	Jaar	16 427	11 866	1 670	29 963		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	22 708	15 892	2 091	40 691	2008	T1	96	97	100	97
	T2	15 596	11 254	1 689	28 539		T2	104	104	101	104
	T3	13 826	9 091	1 449	24 366		T3	112	95	100	104
	T4	21 221	13 063	1 642	35 926		T4	144	122	112	133
	Jaar	18 338	12 325	1 718	32 381		Jaar	112	104	103	108
2009	T1	54 960	31 368	2 987	89 315	2009	T1	232	192	143	212
	T2	40 139	21 249	2 440	63 828		T2	269	196	146	233
	T3	24 560	14 534	1 935	41 029		T3	199	152	133	176
	T4	27 624	18 262	2 206	48 092		T4	187	170	150	179
	Jaar	36 821	21 353	2 392	60 566		Jaar	224	180	143	202
2010	T1	50 973	33 122	3 481	87 577	2010	T1	215	203	167	208
	T2	24 027	16 583	2 419	43 029		T2	161	153	145	157
	T3	16 394	11 962	1 892	30 248		T3	133	125	130	129
	T4	19 363	15 738	2 075	37 176		T4	131	147	141	138
	Jaar	27 689	19 351	2 467	49 507		Jaar	169	163	148	165
2011	T1	30 777	22 232	2 709	55 717	2011	T1	130	136	130	132
	T2	16 842	12 255	1 973	31 070		T2	113	113	118	113
	T3	14 141	10 699	1 746	26 586		T3	114	112	120	114
	T4	16 199	12 241	1 768	30 208		T4	110	114	120	112
	Jaar	19 490	14 357	2 049	35 895		Jaar	119	121	123	120
						2010	100	100	100	100	
						2011	70	74	83	72,5	

De tijdelijk werklozen krijgen maar enkele dagen per maand uitkeringen. Naast de voorstelling in fysieke eenheden (maand-gemiddelden) is het ook interessant om ze in budgettaire eenheden (daggemiddelden) voor te stellen. De budgettaire eenheden drukken in zekere zin voltijds equivalenten uit inzake tijdelijke werkloosheid.

De globale evolutie is vergelijkbaar, maar de stijgingen in budgettaire eenheden zijn, tijdens de crisis, echter groter dan de stijgingen in fysieke eenheden. Dat betekent dat het maandelijkse aantal niet-gewerkte dagen per arbeider (of bediende) die tijdens de crisis tijdelijk werkloos werd gesteld, hoger lag dan in normale tijden.

2010 was nog een slecht jaar voor de tijdelijke werkloosheid uitgedrukt in budgettaire eenheden; het niveau lag immers nog steeds 65 % hoger dan voor de crisis. 2011 was op dat gebied veel beter aangezien het behaalde niveau nog slechts 20 % hoger lag dan in 2007. De daling ten opzichte van een jaar voordien was overigens aanzienlijk: - 27,5 %.

De niveaus die tot slot werden bereikt in budgettaire eenheden en in fysieke eenheden zijn opnieuw vergelijkbaar, wat betekent dat het aantal dagen werkloosheid per maand gelijk is aan dat van voor de crisis.

3.2.5.3

Per bedrijfstak (in budgettaire eenheden)

TABEL 3.2.VI

	2007	2008	2009	2010	2011	Evolutie 2007/2011 (in %)	Evolutie 2010/2011 (in %)
Bouw ¹	10 254	9 739	12 539	14 178	9 772	- 5	- 31
Machinebouw	2 245	2 923	12 056	6 783	3 531	+ 57	- 48
Andere diensten	2 682	2 967	5 389	4 801	3 897	+ 45	- 19
Diensten aan ondernemingen	1 477	1 825	3 867	3 159	2 618	+ 77	- 17
Onbepaald	1 818	2 075	3 687	3 087	2 363	+ 30	- 23
Textiel	1 555	2 176	2 848	1 874	1 713	+ 10	- 9
Horeca	1 397	1 454	1 928	1 776	1 603	+ 15	- 10
Vervoer en verkeer	702	779	1 908	1 413	1 020	+ 45	- 28
Voedingsmiddelen, dranken enz.	1 039	1 094	1 483	1 274	1 034	+ 0	- 19
Groot- en kleinhandel	873	923	1 356	1 183	1 001	+ 15	- 15
Fabricatie van kantgoedmateriaal	542	562	1 175	1 085	742	+ 37	- 32
Houtindustrie	622	752	1 272	1 041	817	+ 31	- 22
Landbouw en jacht	657	665	932	1 004	725	+ 10	- 28
Kledingindustrie	766	792	994	784	635	- 17	- 19
Chemische industrie	392	535	1 480	753	576	+ 47	- 24
Producten uit metaal	257	276	1 437	685	466	+ 81	- 32
Winning van niet-metaalhoudende mineralen	178	214	678	603	290	+ 62	- 52
Diversen	2 506	2 630	5 537	4 026	3 092	+ 23	- 23
Totaal	29 963	32 381	60 566	49 507	35 895	+ 20	- 27

¹ Ook onder invloed van het slechte weer in 2009 en 2010

De sectoren die vooral geleden hebben onder de crisis zoals de machinebouw, de chemische industrie, de producten uit metaal of de winning van mineralen doen het veel beter dan in de loop van 2009-2010. De chemische industrie heeft zelfs opnieuw haar niveau bereikt van in 2008.

De bouwsector, de grootste "leverancier" van tijdelijke werkloosheid, genoot in 2011 van gunstige weersomstandigheden. Tussen 2010 en 2011 is het aantal tijdelijk werklozen gedaald met 31 % en het niveau van 2011 is vergelijkbaar met dat van 2008.

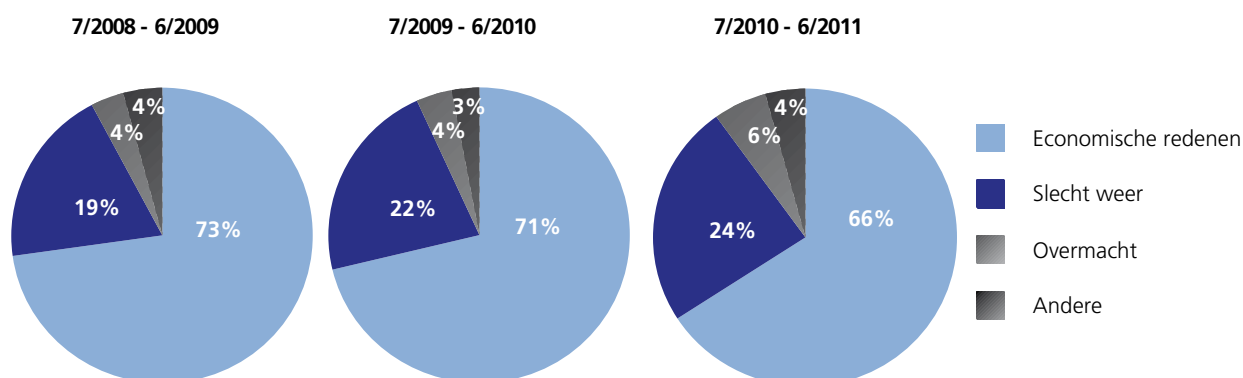
Sommige sectoren tot slot liggen zelfs onder het niveau van 2007: de kledingindustrie en de sector van de voedingsmiddelen en dranken.

Hoewel het totale aantal tijdelijk werklozen tussen 2010 en 2011 gedaald is met 27 %, blijft het nog steeds 20 % hoger dan in 2007.

3.2.5.4

Volgens de reden (in budgettaire eenheden)*

GRAFIEK 3.2.IV

* De tijdelijke werkloosheid volgens de reden is pas gekend na verificatie van de betalingen. Er moet dus een tijdspanne van 6 maanden worden gerekend alvorens we over die cijfers beschikken; de laatste beschikbare cijfers zijn die van juni 2011. Dat verklaart het verschil van 6 maanden ten opzichte van de kalenderjaren.

Na een substantiële toename die te wijten was aan de crisis tussen juli 2008 en juni 2009, is de tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen vervolgens gestabiliseerd (van juli 2009 tot juni 2010) om nadien echt achteruit te gaan tussen juli 2010 en juni 2011. Het aandeel "economische redenen" in het geheel van de tijdelijke werkloosheid daalt dus van 73 % (tussen juli 2008 en juni 2009) tot 66 % (tussen juli 2010 en juni 2011).

3.2.5.5

Verwante uitkeringen (in fysieke eenheden)

TABEL 3.2.VII

	2007	2008	2009	2010	2011	Evolutie 2007/2011 (in %)	Evolutie 2010/2011 (in %)
Onthaalouders	4 087	3 898	3 742	3 636	3 484	- 15	- 4
Jeugdvakantie	3 084	3 209	2 872	2 574	2 725	- 12	+ 6
Seniorvakantie	123	160	112	151	230	+ 86	+ 52
Niet-bezoldigde periode in het onderwijs	3 325	3 350	3 387	3 501	3 550	+ 7	+ 1
Pleegzorg			107	81	88		+ 7
Totaal	10 620	10 617	10 221	9 944	10 076	- 5	+ 1

De onthaalouders krijgen opvanguitkeringen als hun inkomsten dalen omwille van de afwezigheid van kinderen om redenen onafhankelijk van hun wil. Het aantal van dergelijke uitkeringsgerechtigden schommelt rond 3 500 - 4 000 eenheden sinds 2007.

De uitkeringen die zijn bedoeld om de periodes te dekken die niet gedekt zijn door vakantiegeld betreffen enerzijds de schoolverlaters (jeugdvakantie) en anderzijds de 50-plussers die opnieuw een activiteit beginnen in de privésector (seniorvakantie). We stellen een afname vast van het aantal jeugdvakanties in 2009 en 2010, waarschijnlijk toe te schrijven aan het feit dat de jongeren meer moeilijkheden hebben ondervonden om ingeschakeld te worden in de arbeidsmarkt tijdens de crisis. Het aantal seniorvakanties daarentegen is tussen 2010 en 2011 gestegen met 52 %. Die toename kan mogelijk worden verklaard door het feit dat de 50-plussers die opnieuw aan het werk gaan die specifieke maatregel beter kennen.

De personen die voor onderwijsinstellingen werken, krijgen tijdens de zomervakantie een uitkering als die periode niet gedekt is door een uitgestelde bezoldiging. Tussen 2007 en 2011 stijgt dat aantal uitkeringen met 7 %.

Sommige werknemers ten slotte krijgen uitkeringen als ze verlof nemen om de pers(o)on(en) te verzorgen die in hun gezin werd(en) geplaatst. Het aantal van dergelijke uitkeringen is beperkt: gemiddeld 88 eenheden per maand in 2011.

3.2.6

Faillissementen

3.2.6.1

Met of zonder personeel

TABEL 3.2.VIII

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2007	T1	1 002	548	374	1 924	2007	T1	100	100	100	100
	T2	954	581	417	1 952		T2	100	100	100	100
	T3	729	401	310	1 440		T3	100	100	100	100
	T4	1 006	640	428	2 074		T4	100	100	100	100
	Jaar	3 691	2 170	1 529	7 390		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	948	588	419	1 955	2008	T1	95	107	112	102
	T2	1 066	662	472	2 200		T2	112	114	113	113
	T3	863	452	451	1 766		T3	118	113	145	123
	T4	1 150	670	498	2 318		T4	114	105	116	112
	Jaar	4 027	2 372	1 840	8 239		Jaar	109	109	120	111
2009	T1	1 316	739	422	2 477	2009	T1	131	135	113	129
	T2	1 200	692	475	2 367		T2	126	119	114	121
	T3	877	572	437	1 886		T3	120	143	141	131
	T4	1 257	681	507	2 445		T4	125	106	118	118
	Jaar	4 650	2 684	1 841	9 175		Jaar	126	124	120	124
2010	T1	1 342	718	509	2 569	2010	T1	134	131	136	134
	T2	1 311	728	478	2 517		T2	137	125	115	129
	T3	1 037	588	438	2 063		T3	142	147	141	143
	T4	1 190	702	538	2 430		T4	118	110	126	117
	Jaar	4 880	2 736	1 963	9 579		Jaar	132	126	128	130
2011	T1	1 343	775	501	2 619	2011	T1	134	141	134	136
	T2	1 220	788	571	2 579		T2	128	136	137	132
	T3	1 020	658	475	2 153		T3	140	164	153	150
	T4	1 286	748	790	2 824		T4	128	117	185	136
	Jaar	4 869	2 969	2 337	10 175		Jaar	132	137	153	138
						2010	100	100	100	100	
						2011	99,8	108,5	119,1	106,2	

2011 wordt afgesloten met het hoogste aantal faillissementen sinds 2007: + 38 % ten opzichte van 2007 en + 6,2 % ten opzichte van 2010.

3.2.6.2

Met personeel

TABEL 3.2.IX

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2007	T1	370	242	132	744	2007	T1	100	100	100	100
	T2	376	257	160	793		T2	100	100	100	100
	T3	262	195	121	578		T3	100	100	100	100
	T4	356	285	133	774		T4	100	100	100	100
	Jaar	1 364	979	546	2 889		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	354	250	148	752	2008	T1	96	103	112	101
	T2	404	281	133	818		T2	107	109	83	103
	T3	322	197	166	685		T3	123	101	137	119
	T4	418	307	168	893		T4	117	108	126	115
	Jaar	1 498	1 035	615	3 148		Jaar	110	106	113	109
2009	T1	498	320	156	974	2009	T1	135	132	118	131
	T2	479	295	158	932		T2	127	115	99	118
	T3	342	273	155	770		T3	131	140	128	133
	T4	463	298	188	949		T4	130	105	141	123
	Jaar	1 782	1 186	657	3 625		Jaar	131	121	120	125
2010	T1	481	321	164	966	2010	T1	130	133	124	130
	T2	461	309	177	947		T2	123	120	111	119
	T3	394	265	175	834		T3	150	136	145	144
	T4	429	312	163	904		T4	121	109	123	117
	Jaar	1 765	1 207	679	3 651		Jaar	129	123	124	126
2011	T1	485	339	144	968	2011	T1	131	140	109	130
	T2	455	372	149	976		T2	121	145	93	123
	T3	360	302	154	816		T3	137	155	127	141
	T4	438	345	246	1 029		T4	123	121	185	133
	Jaar	1 738	1 358	693	3 789		Jaar	127	139	127	131
						2010	100	100	100	100	
						2011	98,5	112,5	102,1	103,8	

Het aantal faillissementen met personeel bereikt ook een record in 2011: 3 789 ondernemingen tegenover 3 651 in 2010, d.i. een stijging van 3,8 %.

In tegenstelling tot de faillissementen met of zonder personeel is de evolutie van de faillissementen met personeel tussen 2010 en 2011 echter meer uitgesproken in het Waals Gewest dan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: + 12,5 % tegenover + 2,1 %. Voor het Vlaams Gewest wordt die evolutie opnieuw gekenmerkt door een lichte daling van het aantal faillissementen van ondernemingen met personeel: - 1,5 %.

3.2.6.3

Verloren gegane jobs

TABEL 3.2.X

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2007	T1	2 641	1 978	1 290	5 909	2007	T1	100	100	100	100
	T2	2 375	2 354	1 311	6 040		T2	100	100	100	100
	T3	1 778	1 643	775	4 196		T3	100	100	100	100
	T4	2 629	1 706	697	5 032		T4	100	100	100	100
	Jaar	9 423	7 681	4 073	21 177		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	2 978	1 746	1 144	5 868	2008	T1	113	88	89	99
	T2	2 287	1 795	1 069	5 151		T2	96	76	82	85
	T3	2 253	1 672	862	4 787		T3	127	102	111	114
	T4	3 226	2 157	919	6 302		T4	123	126	132	125
	Jaar	10 744	7 370	3 994	22 108		Jaar	114	96	98	104
2009	T1	3 712	1 913	936	6 561	2009	T1	141	97	73	111
	T2	3 323	2 253	1 083	6 659		T2	140	96	83	110
	T3	1 971	1 763	871	4 605		T3	111	107	112	110
	T4	2 378	1 910	1 667	5 955		T4	90	112	239	118
	Jaar	11 384	7 839	4 557	23 780		Jaar	121	102	112	112
2010	T1	3 062	2 851	1 035	6 948	2010	T1	116	144	80	118
	T2	2 808	2 164	876	5 848		T2	118	92	67	97
	T3	2 261	1 734	1 056	5 051		T3	127	106	136	120
	T4	2 810	2 111	905	5 826		T4	107	124	130	116
	Jaar	10 941	8 860	3 872	23 673		Jaar	116	115	95	112
2011	T1	3 407	2 365	1 340	7 112	2011	T1	129	120	104	120
	T2	3 080	2 291	975	6 346		T2	130	97	74	105
	T3	2 669	1 673	1 440	5 782		T3	150	102	186	138
	T4	2 695	2 200	1 495	6 390		T4	103	129	214	127
	Jaar	11 851	8 529	5 250	25 630		Jaar	126	111	129	121
						2010	100	100	100	100	
						2011	108,3	96,3	135,6	108,3	

Het aantal jobs dat verloren is gegaan in de loop van 2011 is nog gestegen: 25 630 werknemers hebben hun baan verloren tegenover 23 673 in 2010, d.i. + 8,3 %.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onderscheidt zich ook hier van de 2 andere gewesten: het aantal verloren gegane jobs stijgt met 35,6 % tussen 2010 en 2011.

3.3 Werkgelegenheid en bevolking

TABEL 3.3.1

	2007	2008	2009	2010	2011	Evol. 2009/2010	Evol. 2010/2011	Evol. 2007/2011
Binnenlandse werkgelegenheid	4 382 700	4 461 800	4 454 300	4 491 300	4 547 300	+ 37 000 + 0,8 %	+ 56 000 + 1,2 %	+ 164 600 + 3,8 %
Arbeid in loondienst	3 677 000	3 746 000	3 734 000	3 765 000	3 811 000	+ 31 000 + 0,8 %	+ 46 000 + 1,2 %	+ 134 000 + 3,6 %
Beroepsbevolking	4 986 000	5 040 000	5 084 000	5 135 000	5 171 000	+ 51 000 + 1,0 %	+ 36 000 + 0,7 %	+ 185 000 + 3,7 %
Bevolking op arbeidsleeftijd	7 012 000	7 074 000	7 124 000	7 171 000	7 210 000	+ 47 000 + 0,7 %	+ 39 000 + 0,5 %	+ 198 000 + 2,8 %

Bron: NBB (verslag 2011 – economische en financiële ontwikkeling)

Volgens de recentste cijfers die in het jaarverslag van de Nationale Bank werden gepubliceerd, is de bevolking op arbeidsleeftijd in 2011 met 39 000 eenheden toegenomen, wat ongeveer evenveel is als in 2010 (+ 47 000 eenheden). In 2011 heeft het economische herstel vooral een positieve invloed gehad op de arbeid in loondienst want het aantal loontrekkenden is gestegen met 46 000 werknemers.

Gedragen door de arbeid in loondienst is de binnenlandse werkgelegenheid gegroeid met 56 000 eenheden tegen 37 000 eenheden het jaar voordien. Ondanks de ommekeer van de economische toestand in de tweede helft van 2011 heeft de werkgelegenheid volop geprofiteerd van een eerste halfjaar met een sterke groei en van het effect van de verschillende tewerkstellingsmaatregelen.

Introductions Adm et Ver /
Indienen TBH en Ver

BETWISTE ZAKEN
STAT11 - GESCHILLEN

Litiges B / Betwiste zaken B

Stat11: Niet-toegekennde rechten

Vonnis.Jugem. - Arrest.Arrêts

WERKLOZE IN TE VULLEN

Maandag 20.08.2018				
1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31				

HOE VULT U HET ROOSTER IN ?

... op een plaats in het kalenderrooster

... van de plaats in het kalenderboek.

...werkboek, schrijf dan niets in het kalendervakje.

2. **Wat had valde zwart** was u begin te werken, ook, wanneer
werkt u nu? (vrijwillig, zwart, van de drug service)

...in de voor- en achtergrond van de...
...de voor- en achtergrond van de...
...de voor- en achtergrond van de...

... ..

beide ongeschikt

...vermeld de letter V (voor
...recht op uitkeringen (de

andere situazioe porro... (10)

COMPLETED

PAR LE CHOMAGE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

11	12	13	14
----	----	----	----

18	19	20	21
----	----	----	----

25	26	27	28
----	----	----	----

COMMENT COM

COMPLÉTER LA GRILLE?

... 2010 ...

... ..

...the ...
...the ...
...the ...

Travel pour mon...

...

... et ainsi que vous l'avez vu, les
... de la Commission de la Santé
... au Bureau de l'Information

DATE DE

... sur l'honneur que la
sincère et complète et que l'
mes obligations en

© RVA - ONEM

- U moet u inschrijven als werknemer bij de VDAB, tot welken u binnen de 8 dagen volgend op de afspraak, U moet aantonen dat u actief werk zoekt.
- Om het kalenderdossier wordt uitgeleigd het en wat u moet doen als u arbeid verliest.
- U moet deze kaart bij u hebben tot op het laatste moment van het inspecteur der Woningwet u de kaart verloren heeft, het is uitstellen van de instelling voor andere.
- U mag deze kaart niet indienen bij van de maand.
- Indien u werkluchtschetsing volgende dagen (bvb. 2007) als werknemer bij de VDAB moet u zich aanmelden in de dagen.
- Indien u persoonlijk wijziging in de samenstelling moet u zich binnen de 7 dagen hiervan aangifte te doen. Indien treuvelen aan de VDAB, Acties of FOM.

Complétez cette carte clairement.
Utilisez de l'encre indélébile.
Il n'est octroyé aucune allocation pour des
cas raturés ou surchargés.
Lisez également l'extrait de vos
obligations en tant que chômeur
pour les assurances
voir également

Lisez également l'extrait de vos obligations en tant que chômeur

Wat gebeurt er wanneer u deze verplichtingen niet naleeft?
Wanneer u deze verplichtingen niet naleeft, kan het gerecht uw afwijkingen vaststellen. Het kan tot het intrekken van deze kaart kan bovendien leiden tot een uitkering van het geslacht van afwijkingen en tot een strafrechtelijke vervolging.

Don't miss out on the best way to learn more about the world's most innovative products and services. Visit www.technology.com today.

Vul deze kaart duidelijk in.
Gebruik onuitwisbare inkt.
Voor overschilde of overschreven vakjes
kunnen geen uitkeringen toegekend worden.

LEAVE YOUR TIRE STATIONER AT THE
STATIONER'S OFFICE

© 2005 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 258: 105–112

© RVA - ONFM

3.4 Volledige werkloosheid 3.4

Evolutie van de sociale uitkeringen

3.4.1

UVW-WZ na studies of voltijdse arbeid

3.4.1.1

Volgens de toelaatbaarheidsbasis

TABEL 3.4.I

		Na studies	Na arbeid	Totaal			Na studies	Na arbeid	Totaal
2007	T1	118 441	327 072	445 513	2007	T1	100	100	100
	T2	113 582	312 216	425 798		T2	100	100	100
	T3	121 213	313 113	434 326		T3	100	100	100
	T4	112 570	298 140	410 710		T4	100	100	100
	Jaar	116 452	312 635	429 087		Jaar	100	100	100
2008	T1	111 082	306 893	417 975	2008	T1	94	94	94
	T2	105 517	289 331	394 848		T2	93	93	93
	T3	111 390	294 693	406 083		T3	92	94	93
	T4	105 621	290 854	396 475		T4	94	98	97
	Jaar	108 403	295 443	403 845		Jaar	93	95	94
2009	T1	108 156	320 058	428 214	2009	T1	91	98	96
	T2	107 314	321 459	428 773		T2	94	103	101
	T3	115 339	331 516	446 855		T3	95	106	103
	T4	108 961	323 677	432 638		T4	97	109	105
	Jaar	109 942	324 178	434 120		Jaar	94	104	101
2010	T1	110 936	342 704	453 640	2010	T1	94	105	102
	T2	107 650	327 330	434 981		T2	95	105	102
	T3	113 823	326 737	440 560		T3	94	104	101
	T4	107 460	317 062	424 522		T4	95	106	103
	Jaar	109 967	328 458	438 426		Jaar	94	105	102
2011	T1	107 171	328 408	435 578	2011	T1	90	100	98
	T2	101 005	311 657	412 662		T2	89	100	97
	T3	109 375	315 777	425 152		T3	90	101	98
	T4	105 101	308 800	413 901		T4	93	104	101
	Jaar	105 663	316 160	421 823		Jaar	91	101	98
					2010	100	100	100	
					2011	96	96	96	

We zien voor het land dat één werkzoekende uitkeringsge-rechtigde volledig werkloze op vier is toegelaten op basis van studies.

TABEL 3.4.II

Absolute cijfers	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
Op basis van arbeid	129 704	128 118	58 338	316 160
Op basis van studies	22 906	64 773	17 984	105 663
Totaal	152 610	192 891	76 322	421 823

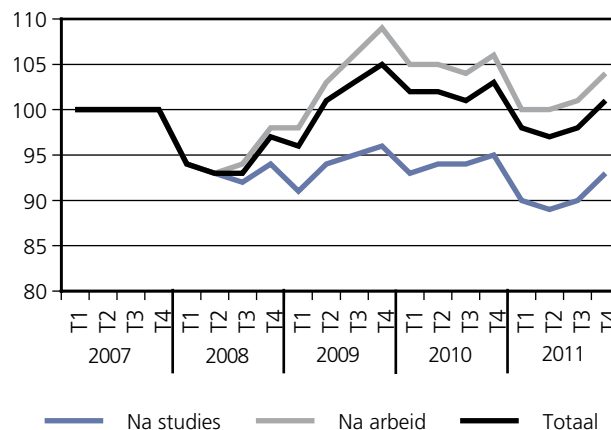
%	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
Op basis van arbeid	85	66	76	75
Op basis van studies	15	34	24	25
Totaal	100	100	100	100

In het Waals Gewest is het aandeel van de werklozen toegelaten op basis van studies het grootst: 34 %, d.i. meer dan 1 uitkeringsgerechtigde werkloze op 3.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt 24 % werklozen toegelaten op basis van studies, wat overeenstemt met bijna 1 werkloze op 4.

In het Vlaams Gewest tot slot gaat het om amper 15 %, wat neerkomt op minder dan 1 uitkeringsgerechtigde werkloze op 7.

GRAFIEK 3.4.I

Grafiek 3.4.I illustreert de evolutie van het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen sedert 2007, het jaar vóór de economische crisis. De evoluties werden kwartaal per kwartaal berekend, waarbij de overeenkomstige kwartalen in 2007 als basis 100 werden genomen.

De evolutie van de volledige werkloosheid vertoont steeds een zekere vertraging vergeleken met de andere conjuncturele indicatoren.

Zo zien we dat de volledige werkloosheid in de eerste twee kwartalen van 2008 nog is gedaald. Vanaf het 3de kwartaal van 2008 begint de tendens om te slaan, vooral door een toenemend aantal werklozen toegelaten op basis van arbeidsprestaties.

Het aantal volledig werklozen groeit vooral aan vanaf het 2de kwartaal van 2009. Op geen enkel moment zal het aantal werklozen toegelaten op basis van studies het niveau van 2007 overschrijden, terwijl het aantal werklozen toegelaten op basis van arbeid vanaf het 2de kwartaal van 2009 hoger komt te liggen dan het peil opgetekend in 2007. In 2011 daalt de werkloosheid in de eerste 3 kwartalen maar klimt opnieuw in de loop van het 4de kwartaal, maar wel tot een niveau dat onder het niveau van het 4de kwartaal van 2010 blijft.

Vergeleken met 2010 is de volledige werkloosheid in 2011 met 4 % teruggelopen. Zowel de werkloosheid op basis van studies (- 3 910) als de werkloosheid op basis van arbeidsprestaties (- 12 693) is gedaald.

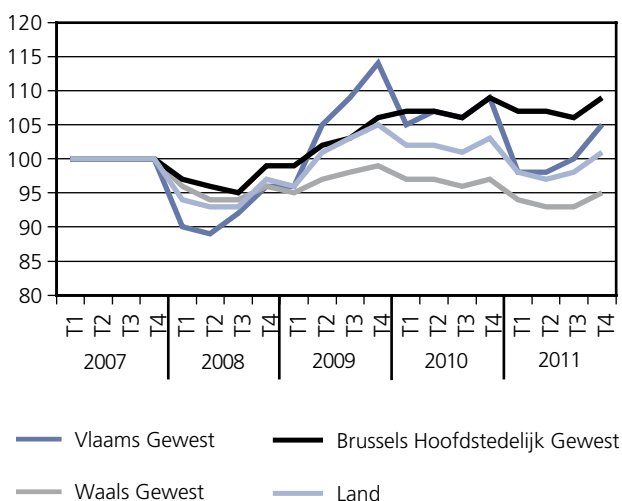
3.4.1.2

Volgens het gewest

TABEL 3.4.III

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2007	T1	163 712	209 692	72 109	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	151 166	203 878	70 754	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	152 344	209 182	72 801	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	141 863	199 678	69 169	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	152 271	205 607	71 208	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	146 718	201 045	70 213	417 975	2008	T1	90	96	97	94
	T2	134 255	192 365	68 228	394 848		T2	89	94	96	93
	T3	139 604	197 000	69 479	406 083		T3	92	94	95	93
	T4	136 738	191 432	68 305	396 475		T4	96	96	99	97
	Jaar	139 329	195 460	69 056	403 845		Jaar	92	95	97	94
2009	T1	156 964	199 986	71 264	428 214	2009	T1	96	95	99	96
	T2	158 363	198 516	71 895	428 773		T2	105	97	102	101
	T3	166 258	205 710	74 886	446 855		T3	109	98	103	103
	T4	161 131	198 385	73 122	432 638		T4	114	99	106	105
	Jaar	160 679	200 649	72 792	434 120		Jaar	106	98	102	101
2010	T1	172 358	203 946	77 335	453 640	2010	T1	105	97	107	102
	T2	162 123	197 122	75 736	434 981		T2	107	97	107	102
	T3	162 037	201 307	77 215	440 560		T3	106	96	106	101
	T4	155 008	194 007	75 507	424 522		T4	109	97	109	103
	Jaar	162 882	199 096	76 448	438 426		Jaar	107	97	107	102
2011	T1	161 105	197 108	77 366	435 578	2011	T1	98	94	107	98
	T2	148 498	188 628	75 536	412 662		T2	98	93	107	97
	T3	152 514	195 432	77 206	425 152		T3	100	93	106	98
	T4	148 325	190 397	75 179	413 901		T4	105	95	109	101
	Jaar	152 610	192 891	76 322	421 823		Jaar	100	94	107	98
						2010		100	100	100	100
						2011		94	97	100	96

GRAFIEK 3.4.II

We zien dat het werkloosheidsniveau van 2007 (het jaar vóór de crisis) slechts wordt overschreden met een zeker tijdsverschil. Dat mag niet verwonderen aangezien de conjunctuurschommelingen de curve van de werkloosheidsevolutie met vertraging beïnvloeden.

Voor het land wordt vastgesteld dat het effect van de conjunctuur op de werkloosheid pas vanaf het 2de kwartaal van 2009 begint te spelen. De maximale toename ten opzichte van het overeenkomstige kwartaal van 2007 wordt opgetekend in het 4de kwartaal van 2009.

Vlaanderen kent de snelste en grootste stijging van de werkloosheid als gevolg van de crisis. In het Waals Gewest ligt de werkloosheid in de periode 2008-2011 nooit hoger dan in 2007. De werkloosheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is vanaf het 3de kwartaal van 2008 verslechterd. Daarbij werd vanaf het 2de kwartaal van 2009 het peil van 2007 overschreden en de werkloosheid in Brussel is niet meer onder dat niveau gezakt.

In de loop van het 4de kwartaal van 2011 is de werkloosheid vergeleken met het 4de kwartaal van 2007 overal opnieuw gaan stijgen.

Het werkloosheidsniveau in 2011 blijft evenwel onder het niveau van 2010, tenminste wat de evolutie voor het land, het Vlaams en het Waals Gewest betreft. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er eerder sprake van een status-quo.

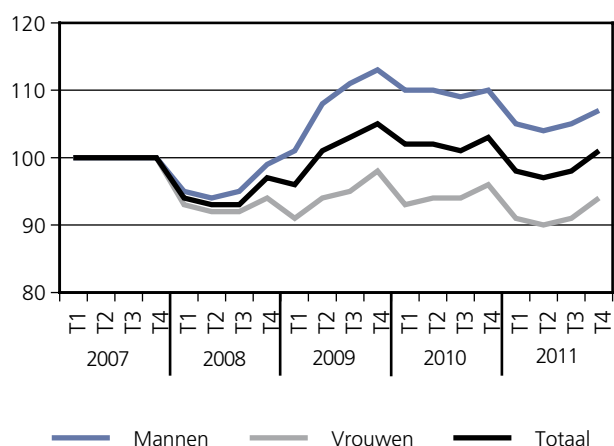
3.4.1.3

Volgens het geslacht

TABEL 3.4.IV

		Mannen	Vrouwen	Totaal			Mannen	Vrouwen	Totaal
2007	T1	222 432	223 081	445 513	2007	T1	100	100	100
	T2	211 592	214 206	425 798		T2	100	100	100
	T3	214 108	220 218	434 326		T3	100	100	100
	T4	205 110	205 600	410 710		T4	100	100	100
	Jaar	213 310	215 776	429 087		Jaar	100	100	100
2008	T1	211 179	206 796	417 975	2008	T1	95	93	94
	T2	198 001	196 847	394 848		T2	94	92	93
	T3	202 490	203 593	406 083		T3	95	92	93
	T4	202 242	194 233	396 475		T4	99	94	97
	Jaar	203 478	200 367	403 845		Jaar	95	93	94
2009	T1	225 460	202 754	428 214	2009	T1	101	91	96
	T2	227 747	201 026	428 773		T2	108	94	101
	T3	236 942	209 912	446 855		T3	111	95	103
	T4	231 966	200 672	432 638		T4	113	98	105
	Jaar	230 529	203 591	434 120		Jaar	108	94	101
2010	T1	245 684	207 955	453 640	2010	T1	110	93	102
	T2	233 603	201 378	434 981		T2	110	94	102
	T3	233 859	206 701	440 560		T3	109	94	101
	T4	226 332	198 190	424 522		T4	110	96	103
	Jaar	234 870	203 556	438 426		Jaar	110	94	102
2011	T1	233 598	201 980	435 578	2011	T1	105	91	98
	T2	219 726	192 936	412 662		T2	104	90	97
	T3	225 026	200 126	425 152		T3	105	91	98
	T4	220 256	193 645	413 901		T4	107	94	101
	Jaar	224 651	197 172	421 823		Jaar	105	91	98
						2010	100	100	100
						2011	96	97	96

GRAFIEK 3.4.III

Vanaf het 2de kwartaal van 2009 overschrijdt de volledige werkloosheid haar niveau van 2007. In het 1ste kwartaal van 2011 zakt de volledige werkloosheid weer onder het peil van 2007 en blijft daar ook de 2 volgende kwartalen. Vanaf het 4de kwartaal van 2011 stijgt de volledige werkloosheid opnieuw en wordt weer het niveau van 2007 overschreden.

Naar geslacht zijn er grote verschillen. De werkloosheid bij de mannen is duidelijk meer conjunctuurgebonden dan de werkloosheid bij de vrouwen.

De werkloosheid bij de mannen klimt immers vanaf het 1ste kwartaal van 2009 boven het niveau van 2007, terwijl de werkloosheid bij de vrouwen gedurende de hele periode 2008-2011 onder dat niveau blijft.

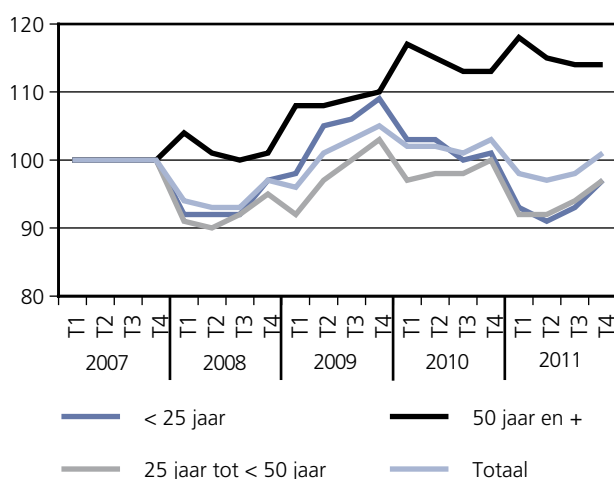
3.4.1.4

Volgens de leeftijdsklasse

TABEL 3.4.V

		< 25 jaar	25 tot < 50 jaar	50 jaar en +	Totaal			< 25 jaar	25 tot < 50 jaar	50 jaar en +	Totaal
2007	T1	64 756	289 144	91 613	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	60 576	272 808	92 414	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	65 990	274 412	93 925	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	59 757	257 449	93 504	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	62 770	273 453	92 864	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	59 537	262 957	95 481	417 975	2008	T1	92	91	104	94
	T2	55 536	245 824	93 487	394 848		T2	92	90	101	93
	T3	60 809	251 196	94 078	406 083		T3	92	92	100	93
	T4	57 893	244 049	94 534	396 475		T4	97	95	101	97
	Jaar	58 444	251 007	94 395	403 845		Jaar	93	92	102	94
2009	T1	63 270	265 970	98 973	428 214	2009	T1	98	92	108	96
	T2	63 764	264 982	100 028	428 773		T2	105	97	108	101
	T3	70 032	274 236	102 587	446 855		T3	106	100	109	103
	T4	65 072	264 596	102 969	432 638		T4	109	103	110	105
	Jaar	65 535	267 446	101 139	434 120		Jaar	104	98	109	101
2010	T1	66 695	279 668	107 277	453 640	2010	T1	103	97	117	102
	T2	62 476	266 345	106 160	434 981		T2	103	98	115	102
	T3	66 172	267 871	106 517	440 560		T3	100	98	113	101
	T4	60 622	257 933	105 967	424 522		T4	101	100	113	103
	Jaar	63 992	267 954	106 480	438 426		Jaar	102	98	115	102
2011	T1	60 162	267 389	108 027	435 578	2011	T1	93	92	118	98
	T2	55 009	251 213	106 440	412 662		T2	91	92	115	97
	T3	61 278	256 934	106 940	425 152		T3	93	94	114	98
	T4	57 926	249 655	106 320	413 901		T4	97	97	114	101
	Jaar	58 594	256 298	106 932	421 823		Jaar	93	94	115	98
						2010	100	100	100	100	
						2011	92	96	100	99	

GRAFIEK 3.4.IV

De evolutie van de volledige werkloosheid verdeeld volgens de leeftijdsklasse, zoals weergegeven in grafiek 3.4.IV, brengt duidelijk het conjuncturele aspect van de werkloosheid bij de jongeren van minder dan 25 jaar tot uiting.

De toename van de werkloosheid bij de -25-jarigen zet zich duidelijk in vanaf het 4de kwartaal van 2008 en daarbij werd in de loop van het 2de kwartaal van 2009 het niveau van voor de crisis in 2007 overschreden. De conjunctuurbetering, ondersteund door de aanwervingsmaatregelen die in januari 2010

werden ingevoerd, zorgt voor een aanzienlijke daling van de werkloosheid in die leeftijdscategorie vanaf het 1ste kwartaal van 2011. De recente krimp van de economische activiteit heeft beslist een invloed gehad op die leeftijdsklasse, waardoor het werkloosheidsniveau in het tweede halfjaar van 2011 is gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2007.

Voor de leeftijdsklasse van 25 tot minder dan 50 jaar zal het werkloosheidsniveau van 2007 pas in het 4de kwartaal van 2009 worden overschreden.

De werkloosheid bij de 50-jarigen en ouder groeit onophoudelijk, zelfs al trekt de economische activiteit aan. Die verontrustende evolutie is ook te verklaren door het geleidelijk optrekken van de leeftijd van 50 naar 58 jaar, de leeftijd vanaf wanneer de werklozen vrijstelling kunnen krijgen van inschrijving als werkzoekende, en door de toename van de beroepsbevolking in die leeftijdsklasse.

Vergeleken met 2010 daalt de volledige werkloosheid in 2011 met 8 % bij de -25-jarigen en met 4 % in de tussenliggende leeftijdsklasse van 25 tot minder dan 50 jaar. De 50-plussers daarentegen zien hun werkloosheidsniveau stabiliseren.

3.4.1.5

Volgens het studieniveau

TABEL 3.4.VI

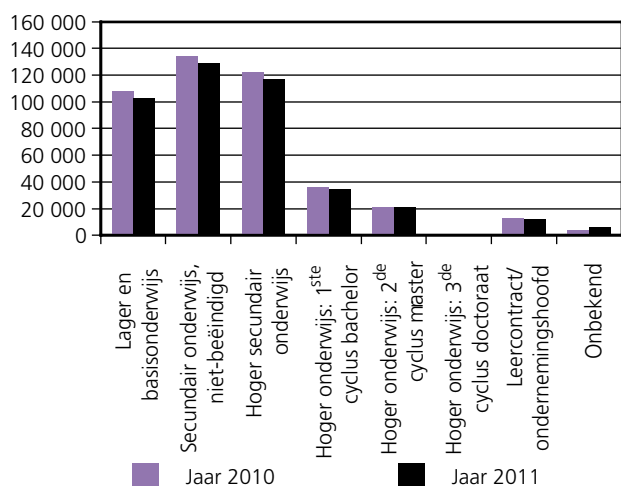
		Lager en basis-onderwijs	Secundair onderwijs niet-beëindigd	Hoger secundair onderwijs	Hoger onderwijs: 1 ^{ste} cyclus bachelor	Hoger onderwijs: 2 ^{de} cyclus master	Hoger onderwijs: 3 ^{de} cyclus doctoraat	Leercontract/ ondernemings-hoofd	Onbekend	Totaal
2010	T1	111 404	139 897	126 931	36 837	21 218	183	13 420	3 750	453 640
	T2	107 634	134 427	121 253	34 443	20 599	156	12 668	3 800	434 981
	T3	107 395	134 826	124 619	35 533	21 405	165	12 655	3 961	440 560
	T4	104 123	128 939	117 123	35 884	21 149	162	11 987	5 156	424 522
	Jaar	107 639	134 522	122 481	35 674	21 093	166	12 683	4 167	438 426
2011	T1	106 560	133 029	120 613	35 830	21 911	178	12 540	4 917	435 578
	T2	102 203	126 904	113 344	32 980	20 411	165	11 582	5 075	412 662
	T3	102 813	129 346	118 614	34 216	21 035	198	11 764	7 166	425 152
	T4	100 197	124 378	114 275	35 828	21 179	207	11 514	6 325	413 901
	Jaar	102 943	128 414	116 711	34 713	21 134	187	11 850	5 871	421 823

		Lager en basis-onderwijs	Secundair onderwijs niet-beëindigd	Hoger secundair onderwijs	Hoger onderwijs: 1 ^{ste} cyclus bachelor	Hoger onderwijs: 2 ^{de} cyclus master	Hoger onderwijs: 3 ^{de} cyclus doctoraat	Leercontract/ ondernemings-hoofd	Onbekend	Totaal
2010	T1	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	T2	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	T3	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	T4	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jaar	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2011	T1	96	95	95	97	103	97	93	131	96
	T2	95	94	93	96	99	105	91	134	95
	T3	96	96	95	96	98	120	93	181	97
	T4	96	96	98	100	100	124	96	123	97
	Jaar	96	95	95	97	100	112	93	141	96

2010	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2011	96	95	95	97	100	112	93	141	96	96

Rekening houdend met een wijziging in de methodologie in 2010, waarbij het studieniveau beter kon worden nagegaan, was het niet mogelijk de evolutie inzake studieniveau sedert 2007 te vergelijken. De analyse zal zich beperken tot de evolutie van de studieniveaus in 2011 vergeleken met de toestand in het overeenkomstige kwartaal in 2010.

GRAFIEK 3.4.V

Tussen 2010 en 2011 is het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen met 16 602 eenheden of 3,8 % gedaald.

Die daling was vooral toe te schrijven aan de werkzoekenden uit het "niet-beëindigd secundair onderwijs" (- 6 108 eenheden), uit het hoger secundair onderwijs (- 5 770 eenheden) en uit het lager en basisonderwijs (- 4 696 eenheden).

De werkzoekenden met een masterdiploma laten in 2011 een status-quo optekenen, terwijl het aantal werkzoekenden met een doctoraat nog altijd weinig talrijk is: 187 in 2011 (tegen 166 in 2010).

3.4.1.6

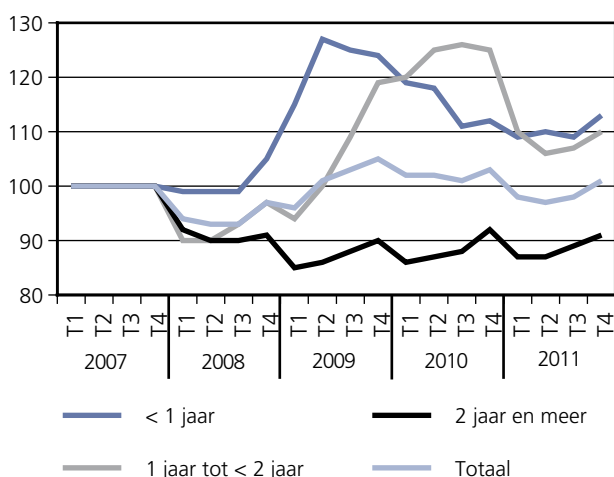
Volgens de duur

TABEL 3.4.VII

		< 1 jaar	1 jaar tot < 2 jaar	2 jaar en +	Totaal			< 1 jaar	1 jaar tot < 2 jaar	2 jaar en +	Totaal
2007	T1	141 314	71 407	232 792	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	128 035	68 662	229 101	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	136 253	69 189	228 884	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	130 815	63 495	216 401	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	134 104	68 188	226 794	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	139 998	64 450	213 527	417 975	2008	T1	99	90	92	94
	T2	126 524	62 042	206 282	394 848		T2	99	90	90	93
	T3	135 360	64 512	206 211	406 083		T3	99	93	90	93
	T4	137 519	61 755	197 201	396 475		T4	105	97	91	97
	Jaar	134 850	63 190	205 805	403 845		Jaar	101	93	91	94
2009	T1	162 459	66 904	198 851	428 214	2009	T1	115	94	85	96
	T2	162 734	68 539	197 500	428 773		T2	127	100	86	101
	T3	170 799	75 164	200 891	446 855		T3	125	109	88	103
	T4	161 819	75 862	194 957	432 638		T4	124	119	90	105
	Jaar	164 453	71 617	198 050	434 120		Jaar	123	105	87	101
2010	T1	167 564	86 020	200 055	453 640	2010	T1	119	120	86	102
	T2	150 480	86 045	198 456	434 981		T2	118	125	87	102
	T3	151 071	87 408	202 080	440 560		T3	111	126	88	101
	T4	146 905	79 264	198 353	424 522		T4	112	125	92	103
	Jaar	154 005	84 684	199 736	438 426		Jaar	115	124	88	102
2011	T1	154 626	78 443	202 509	435 578	2011	T1	109	110	87	98
	T2	140 374	73 019	199 269	412 662		T2	110	106	87	97
	T3	148 161	74 059	202 933	425 152		T3	109	107	89	98
	T4	147 865	69 595	196 441	413 901		T4	113	110	91	101
	Jaar	147 756	73 779	200 288	421 823		Jaar	110	108	88	98

2010	100	100	100	100
2011	96	87	100	96

GRAFIEK 3.4.VI

De impact van de conjunctuurverslechtering op het vlak van de werkloosheid is zich beginnen te manifesteren vanaf het 3de kwartaal van 2008. Vanaf dan stromen nieuwe werklozen in de groep van de werklozen met een werkloosheidsduur van minder dan een jaar in. De sterkste stijging vergeleken met 2007 stellen we vast in het 1ste en in het 2de kwartaal van 2009.

Vanaf het 3de kwartaal van 2010 neemt de kortdurige volledige werkloosheid af doordat een deel van de werklozen uit de groep met een werkloosheidsduur van minder dan een jaar overgaat naar de groep met een werkloosheidsduur van 1 tot 2 jaar.

De afname in die groep vanaf het 1ste kwartaal van 2011 stemt ook overeen met de overgang van een aantal werklozen naar de hogere werkloosheidsduurklasse.

De groep met een werkloosheidsduur van meer dan 2 jaar is het bewijs van het meer structurele karakter van de langdurige werkloosheid. De aanzienlijk mindere invloed van de crisis doet zich daar met een vertraging van meer dan 2 jaar voelen. Die groep is tot 2009 sterk in aantal gedaald en blijft vervolgens tamelijk gelijk.

3.4.1.7

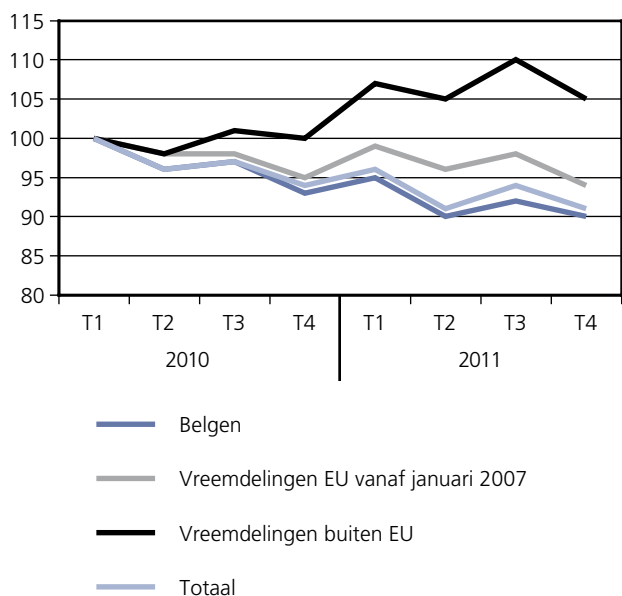
Volgens de nationaliteit

TABEL 3.4.VIII

Vreemdelingen EU vanaf januari 2007					Vreemdelingen EU vanaf januari 2007				
		Belgen		Totaal			Belgen		Totaal
2010	T1	397 545	35 165	20 929	453 640	2010	T1	100	100
	T2	380 118	34 310	20 553	434 981	2011	T2	96	98
	T3	384 941	34 541	21 078	440 560		T3	97	98
	T4	370 032	33 467	21 023	424 522		T4	93	95
	Jaar	383 159	34 371	20 895	438 426		Jaar	96	98
2011	T1	378 468	34 803	22 308	435 578	2011	T1	95	99
	T2	357 084	33 625	21 953	412 662		T2	90	96
	T3	367 714	34 358	23 080	425 152		T3	92	98
	T4	358 751	33 229	21 921	413 901		T4	90	94
	Jaar	365 504	34 004	22 315	421 823		Jaar	92	97

2010	100	100	100	100
2011	95	99	107	96

GRAFIEK 3.4.VII

De algemene evolutie komt neer op een gestage daling van de werkloosheid en sluit nauw aan bij de evolutie van de Belgische onderdanen (- 5 % tussen 2010 en 2011).

De evolutie van de andere EU-burgers, t.w. 8 % van het totaal, volgt die van de Belgische populatie, maar is met een daling van 1 % minder uitgesproken.

De volledige werkloosheid bij de vreemdelingen van buiten de EU - 5 % van het totaal van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen - vertoont een opwaartse evolutie. Tussen 2000 en 2011 is hun aantal met 7 % of met 1 420 personen aangegroeid.

3.4.1.8

Percentage vergoede werkloosheid

TABEL 3.4.IX

Percentage vergoede werkloosheid

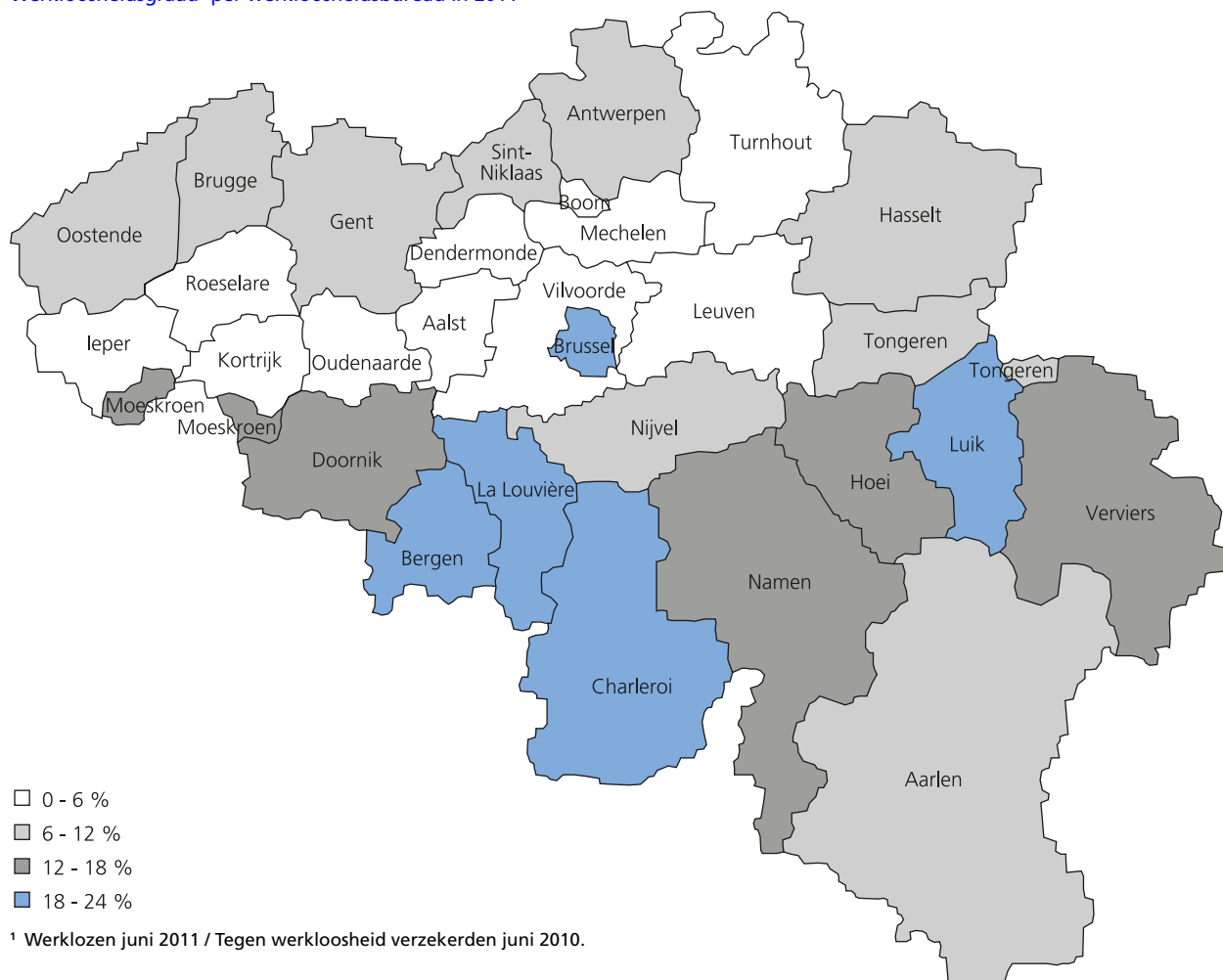
	0 tot < 6	6 tot < 12	12 tot < 18	18 tot 24
Roeselare	3,85			
Leuven	4,43			
Dendermonde	5,01			
Ieper	5,03			
Boom	5,04			
Kortrijk	5,12			
Vilvoorde	5,24			
Mechelen	5,72			
Oudenaarde	5,87			
Turnhout	5,91			
Aalst	5,98			
Sint-Niklaas		6,03		
Tongeren		6,11		
Gent		6,66		
Brugge		6,82		
Oostende		6,87		
Hasselt		7,02		
Antwerpen		9,27		
Nijvel		10,47		
Aarlen		11,02		
Hoei			12,75	
Verviers			13,08	
Namen			14,07	
Moeskroen			15,38	
Doornik			15,64	
La Louvière				18,32
Luik				18,82
Charleroi				20,04
Brussel				20,53
Bergen				21,94

De percentages i.v.m. de vergoede werkloosheid die in tabel 3.4.IX staan vermeld, werden berekend door de som van de niet-werkende werkzoekende volledig werklozen en van de werkzoekende vrijwillig deeltijdse werknemers, betaald in juni 2011, te delen door het aantal tegen werkloosheid verzekerden op 30 juni 2010. De berekeningen werden door de RVA gemaakt op basis van gegevens afkomstig van de RSZ en de RSZPPO voor de werknemers, van RVA-gegevens voor de werklozen en van RIZIV-gegevens voor de grenswerknemers.

Die werkloosheidsgraden dienden ook als basis voor grafiek 3.4.VIII, waarin de grafische verdeling van de werkloosheid volgens het werkloosheidsbureau wordt weergegeven.

GRAFIEK 3.4.VIII

Werkloosheidsgraad¹ per werkloosheidsbureau in 2011

De kaart laat zien dat de werkloosheidsgraden in België heel verschillend zijn.

Zoals dat ook in 2010 het geval was, is er nog steeds een duidelijk verschil tussen noord en zuid.

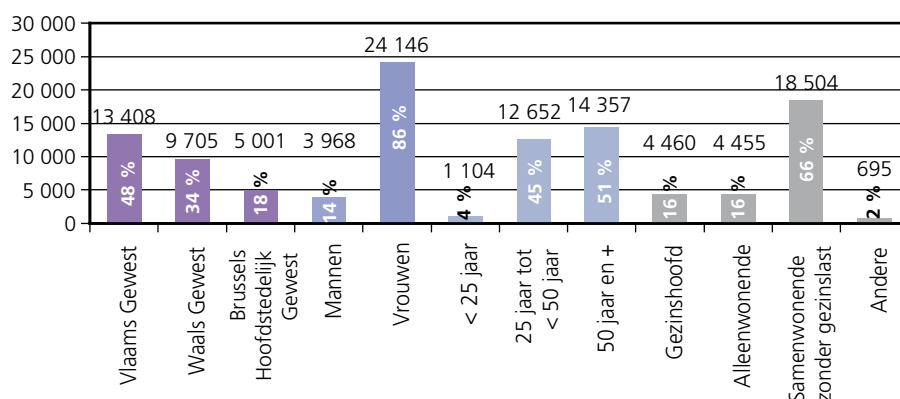
4 Vlaamse werkloosheidsbureaus (WB's) maken deel uit van de groep van WB's met een werkloosheidsgraad tussen 6 % en 12 %. Het gaat om de WB's van Brugge, Gent, Sint-Niklaas en Tongeren.

Geen enkel Vlaams WB behoort tot de groepen met een werkloosheidsgraad tussen 12 en 18 % en tussen 18 en 24 %. Die beide groepen omvatten effectief enkel Waalse WB's en het WB van Brussel. Toch moet in herinnering worden gebracht dat die werkloosheidsgraden geen rekening houden met de vergoede werklozen die vrijstelling genieten als werkzoekende.

3.4.2

UVW-WZ na vrijwillig deeltijdse arbeid

GRAFIEK 3.4.IX

De deeltijdse werknemers die hun job verliezen maar die niet aan de voorwaarden voldoen om te worden gelijkgesteld met een voltijds werknemer, kunnen worden vergoed in een specifiek stelsel voor vrijwillig deeltijdse werknemers, op voorwaarde dat ze een bepaald aantal halve dagen in loondienst kunnen bewijzen gedurende een bepaalde referentieperiode voorafgaand aan de uitkeringsaanvraag en minstens 12 uur per week of minstens een derde van een voltijdse betrekking hebben gewerkt.

In 2011 werden 28 114 werklozen toegelaten tot de werkloosheidsuitkeringen op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid.

48 % van die werklozen woont in het Vlaams Gewest, 34 % in het Waals Gewest en 18 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De meerderheid (86 %) is een vrouw.

De werklozen toegelaten op basis van vrijwillig deeltijds werk behoren in 51 % van de gevallen tot de leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder en in 45 % van de gevallen tot de leeftijdsgroep van 25 tot minder dan 50 jaar.

2/3 van die werklozen is samenwonende. Het resterende derde wordt gelijk verdeeld onder de categorieën van gezinshoofd en alleenwonende.

3.4.3

Vrijgestelde oudere werklozen

TABEL 3.4.X

	50 tot < 55 jaar		55 tot < 60 jaar		60 jaar en meer		Totaal	
	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)
2000	55 205	100	57 672	100	27 886	100	140 763	100
2001	55 358	100	62 910	109	29 651	106	147 919	105
2002	53 177	96	69 016	120	30 116	108	152 309	108
2003	41 132	75	71 899	125	33 386	120	146 417	104
2004	28 158	51	71 381	124	37 367	134	136 907	97
2005	16 798	30	69 103	120	39 782	143	125 683	89
2006	7 385	13	64 027	111	44 756	160	116 169	83
2007	995	2	57 139	99	49 804	179	107 939	77
2008	277	1	47 779	83	52 787	189	100 844	72
2009	281	1	37 107	64	57 413	206	94 801	67
2010	288	1	28 058	49	60 847	218	89 193	63
2011	222	0	22 974	40	59 881	215	83 077	59

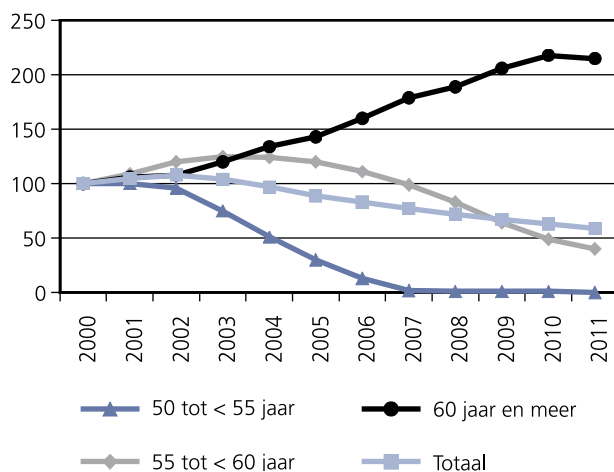
In 2000 waren er 140 763 gerechtigden op een vrijstelling voor oudere werklozen: 56 % mannen of 79 251 eenheden en 44 % vrouwen of 61 513 personen.

Tussen 2000 en 2011 is het aantal vrijgestelde oudere werklozen met 41 % gedaald: - 48 % voor de mannen en - 32 % voor de vrouwen.

Dat maakt dat in 2011 bijna evenveel mannen als vrouwen dergelijke vrijstelling genieten (41 381 mannen en 41 696 vrouwen).

De grafiek over de evolutie sinds 2000 (index = 100) van het aantal vrijstellingen voor oudere werklozen, laat een evolutie zien die verschillend is volgens de leeftijdsklasse waartoe die vrijgestelden behoren en die de wijzigingen in de reglementering in de loop van die periode illustreert. De leeftijd om toegang te hebben tot die vrijstelling van inschrijving als werkzoevende is nl. sedert juli 2002 opgetrokken tot 58 jaar.

GRAFIEK 3.4.X

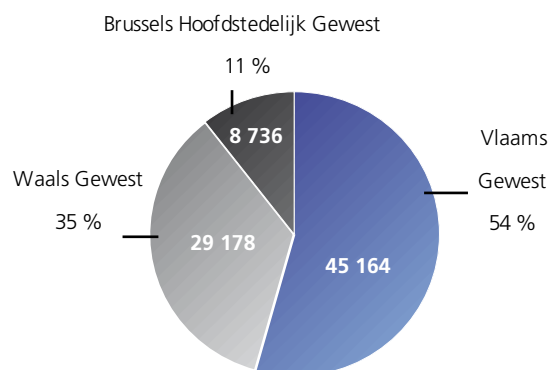

In 2000 waren er 140 763 vrijgestelde oudere werklozen. 41 % behoorde tot de leeftijdsklasse van 55 tot minder dan 60 jaar en 39 % tot die van 50 tot minder dan 55 jaar. De 60-jarigen en ouder vertegenwoordigden dan ook slechts 20 % van de vrijgestelden.

In 2011 ziet de samenstelling van die groep er helemaal anders uit. Nu telt de leeftijdscategorie van 60 jaar en ouder met 72 % het grootste percentage vrijgestelde oudere werklozen. Vergelijken met 2000 gaat het om een stijging van 115 %. De geleidelijke verhoging van de pensioenleeftijd voor de vrouwen is niet vreemd aan die evolutie.

De klasse van 55 tot minder dan 60 jaar ziet haar aandeel krimpen van 41 % in 2000 tot 28 % in 2011, wat neerkomt op een verlies van 60 %. Voor de 50- tot -55-jarigen gaat het nog slechts om enkele eenheden.

GRAFIEK 3.4.XI

45 164 gerechtigden op een vrijstelling voor oudere werklozen komen uit het Vlaams Gewest (54 %). Het Waals Gewest telt er 29 178 of 35 % van het totaal, terwijl 8 736 vrijgestelden (11 %) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen.

3.4.4

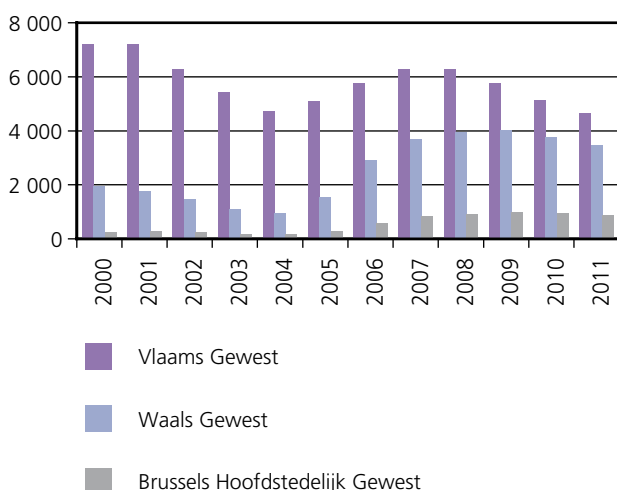
Werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen

TABEL 3.4.XI

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2000	7 201	1 940	243	9 383
2001	7 188	1 760	266	9 214
2002	6 295	1 450	227	7 971
2003	5 415	1 106	184	6 705
2004	4 709	941	160	5 810
2005	5 111	1 555	289	6 954
2006	5 773	2 899	578	9 250
2007	6 265	3 682	820	10 767
2008	6 251	3 944	902	11 097
2009	5 758	4 012	970	10 740
2010	5 146	3 775	940	9 861
2011	4 645	3 466	879	8 990
2011-2010	- 501	- 309	- 61	- 871
%	- 10	- 8	- 7	- 9

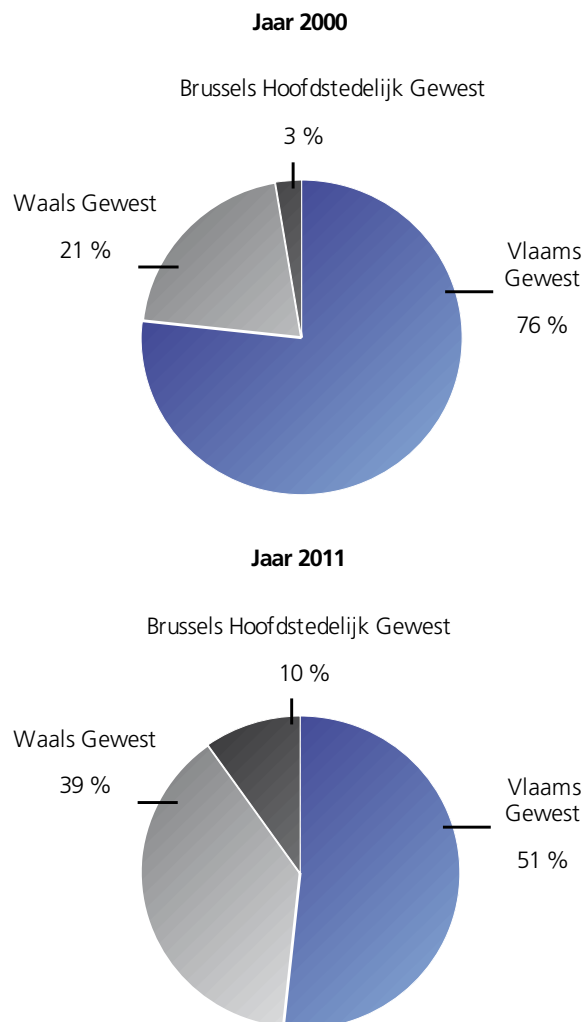
De volledig werklozen die moeilijkheden ondervinden op sociaal of familiaal vlak kunnen vrijstelling krijgen van inschrijving als werkzoekende tijdens een ononderbroken periode van minimum 6 en maximum 12 maanden. De vrijstelling kan worden verlengd. Aan de vrijstelling kan voortijdig een einde worden gemaakt als de situatie die aanleiding gaf tot het toekennen van de vrijstelling heeft opgehouden te bestaan door een onvoorziene gebeurtenis.

GRAFIEK 3.4.XII

Die vrijstelling kende opnieuw meer succes vanaf 2005 tot 2009, het jaar vanaf wanneer het aantal vrijgestelden om sociale of familiale redenen weer is gaan dalen.

GRAFIEK 3.4.XIII

Het Vlaams Gewest dat in 2000 bijna 77 % van die vrijgestelden telde, zag zijn relatief aandeel in 2011 krimpen tot 51 %. Van 2000 tot 2011 is het aandeel van het Waals Gewest bijna verdubbeld van 21 % tot 39 %, terwijl dat van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is toegenomen van 3 % in 2000 tot 10 % in 2010.

TABEL 3.4.XII

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2010	394	9 467	9.861
2011	392	8 599	8 990
2011-2010	- 2	- 868	- 870
%	- 1	- 9	- 9

In 2011 wordt dat statuut, net als in 2000, bijna uitsluitend bevolkt door vrouwen, met een relatief aandeel van 96 %.

3.4.5

Evolutie van de uitkeringen

3.4.5.1

Gemiddelde maandelijkse uitkering

TABEL 3.4.XIII

	2007	2008	2009	2010	2011	2007/2011 ¹
Gezinshoofd	955,80	1 005,74	1 043,66	1 060,72	1 094,61	14,52 %
Alleenwonende	804,96	865,91	909,56	926,27	960,48	19,32 %
Samenwonende zonder gezinslast	582,60	624,67	691,68	693,79	705,69	21,13 %
Totaal	772,11	820,03	864,25	873,76	899,19	16,46 %

¹ Waarvan 9,69 % stijging als gevolg van de indexering (2011).

Tijdens de periode 2007-2011 steeg de gemiddelde maandelijkse uitkering die aan een werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze wordt betaald van 772,11 EUR tot 899,19 EUR, d.i. + 16,46 % waarvan 9,69 % als gevolg van de indexering.

Die gemiddelde uitkering houdt geen rekening met het onderscheid tussen werkloosheidsuitkeringen toegekend aan de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen op basis van prestaties en wachtuitkeringen voor de werklozen die zijn toegelaten op basis van studies.

Als we rekening houden met de gezinscategorie van de uitkeringstrekker stellen we vast dat de samenwonenden zonder gezinslast met + 21,13 % de grootste stijging voor hun rekening nemen. Tabel 3.4.XIII laat echter duidelijk zien dat het bij hen meer om een inhaalbeweging gaat wat de uitkeringen voor de categorie van de samenwonenden betreft. Bovendien is de crisis die zich vanaf 2008 manifesteerde, verantwoordelijk voor de instroom in de werkloosheid van nieuwe werklozen met de hoogste uitkeringsniveaus.

3.4.5.2

Uitkering bij het begin van de werkloosheid (1ste maand)

TABEL 3.4.XIV

	2007	2008	2009	2010	2011	2007/2011 ¹
Gezinshoofd	984,04	1 040,78	1 138,75	1 151,89	1 177,30	19,64 %
Alleenwonende	921,41	1 010,58	1 125,51	1 134,85	1 162,28	26,14 %
Samenwonende zonder gezinslast	800,04	946,58	1 124,75	1 140,39	1 173,80	46,72 %
Totaal	871,42	979,19	1 126,71	1 141,00	1 172,25	34,52 %

¹ Waarvan 9,69 % stijging als gevolg van de indexering (2011).

Tabel 3.4.XIV toont de evolutie volgens de gezinscategorie van de werklozen, de ontvangen gemiddelde uitkering bij het begin van de werkloosheid, d.w.z. de uitkering voor de 1ste maand werkloosheid.

De stijgende evolutie is er nog meer uitgesproken, vooral voor de samenwonenden zonder gezinslast, van wie de gemiddelde maandelijkse uitkering bij het begin van de werkloosheid is gestegen van 800,04 EUR in 2007 tot 1 173,80 EUR in 2011. Dat komt neer op een toename van 46,72 %. De alleenwonenden zagen hun uitkering bij het begin van de werkloosheid met 26,14 % stijgen en de gezinshoofden met 19,64 %. De invloed van de indexering tijdens de bestudeerde periode is beperkt gebleven tot 9,69 %.

3.5 De bruggepensioneerden 3.5

Evolutie van de sociale uitkeringen

3.5.1

De niet-werkzoekende bruggepensioneerden

TABEL 3.5.I

	50 tot < 55 jaar		55 tot < 60 jaar		60 jaar en +		Totaal	
	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)
2000	8 719	100	37 724	100	68 035	100	114 478	100
2001	7 158	82	36 919	98	65 874	97	109 951	96
2002	6 081	70	38 657	102	61 746	91	106 484	93
2003	6 453	74	41 284	109	60 178	88	107 915	94
2004	7 239	83	42 769	113	59 861	88	109 869	96
2005	6 104	70	43 343	115	59 571	88	109 018	95
2006	4 778	55	42 477	113	63 814	94	111 069	97
2007	3 552	41	40 370	107	69 657	102	113 579	99
2008	2 387	27	38 534	102	73 230	108	114 151	100
2009	1 863	21	36 417	97	77 272	114	115 552	101
2010	1 402	16	35 007	93	81 101	119	117 510	103
2011	834	10	32 395	86	81 966	120	115 196	101

In 2000 werden 114 478 werklozen geteld als niet-werkzoekende voltijds bruggepensioneerde. In 2011 zijn er 115 196 bruggepensioneerden, dit is bijna hetzelfde aantal als in 2000 of een lichte stijging met 718 personen.

De verdeling van de bruggepensioneerden volgens het geslacht vertoont evenwel uiteenlopende evoluties.

3.5.1.1

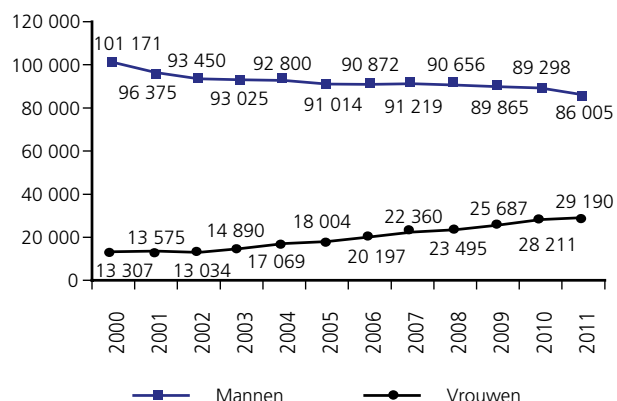
Volgens het geslacht

TABEL 3.5.II

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2000	101 171	13 307	114 478
2001	96 375	13 575	109 950
2002	93 450	13 034	106 484
2003	93 025	14 890	107 915
2004	92 800	17 069	109 870
2005	91 014	18 004	109 018
2006	90 872	20 197	111 069
2007	91 219	22 360	113 579
2008	90 656	23 495	114 151
2009	89 865	25 687	115 552
2010	89 298	28 211	117 510
2011	86 005	29 190	115 196

In 2000 waren de 101 171 mannelijke bruggepensioneerden goed voor 88 %, dit is de overgrote meerderheid van de begunstigden van dit stelsel waar amper 13 307 vrouwen gebruik van maakten.

GRAFIEK 3.5.I

In de loop van de periode 2000-2011 deed zich tegelijkertijd een gestage daling voor van het aantal bruggepensioneerde mannen ingevolge het optrekken van de brugpensioengerechtigde leeftijd, en een stijging van het aantal vrouwen die tot het brugpensioen toetraden; dat had te maken met het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd en een grotere participatie van de vrouwen op de arbeidsmarkt.

Tussen 2000 en 2011 is het aandeel van de vrouwen in de groep van de bruggepensioneerden verdubbeld, van 12 naar 25 %, terwijl het bij de mannen afnam van 88 % naar 75 %.

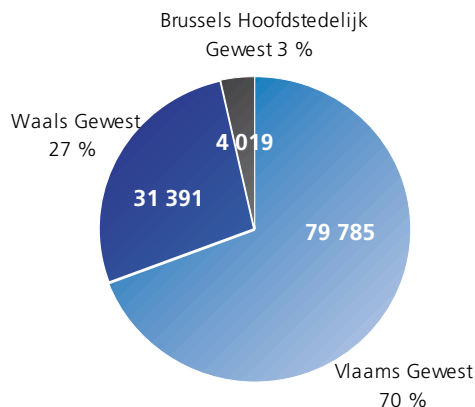
In 2011 telt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, net als in 2000, het grootste percentage vrouwen in dat stelsel: 23 % in 2000 en 41 % in 2011.

Tussen 2010 en 2011 daalde het aantal voltijds bruggepensioneerden met 2 %, wat overeenkomt met 2 313 eenheden. Volgens het geslacht vertoont die evolutie een stijging met 3 % van het aantal bruggepensioneerde vrouwen, d.i. 979 personen, terwijl het aantal mannelijke bruggepensioneerden met 4 % of met 3 293 eenheden daalt.

3.5.1.2

Volgens het gewest

GRAFIEK 3.5.II

Tussen 2000 en 2011 is het overwicht van Vlaanderen op het vlak van brugpensioen nog toegenomen. Het aantal bruggepensioneerden dat in het Vlaams Gewest woont, ging van 75 382 in 2000 naar 79 785 in 2011; hun relatief aandeel steeg van 66 % in 2000 naar 70 % in 2011.

In Wallonië loopt dat aandeel terug van 29 % in 2000 naar 27 % in 2011. Het aantal Waalse begunstigten daalt van 33 492 in 2000 naar 31 391 in 2011.

In Brussel zijn er in 2011 nog amper 3 % bruggepensioneerden tegen 5 % in 2000. 4 019 bruggepensioneerden zijn momenteel woonachtig in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tegen 5 083 elf jaar geleden.

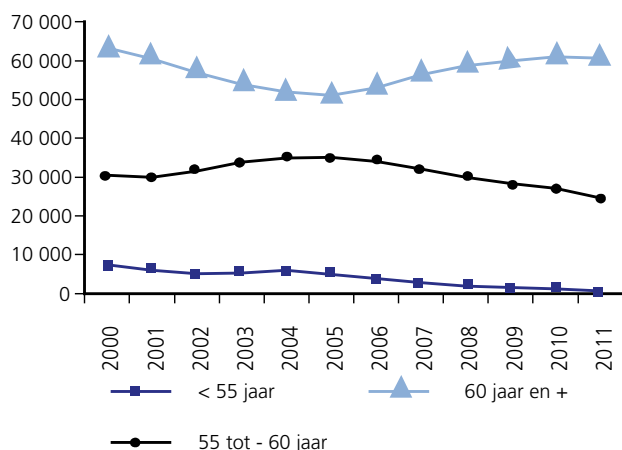
3.5.1.3

Volgens de leeftijdsklasse

De grafieken 3.5.III en 3.5.IV illustreren de evolutie in de loop van de periode 2000-2011 van het aantal bruggepensioneerden volgens het geslacht en de leeftijdsklasse waartoe zij behoren.

GRAFIEK 3.5.III

De bruggepensioneerde mannen
Evolutie van 2000 tot 2011

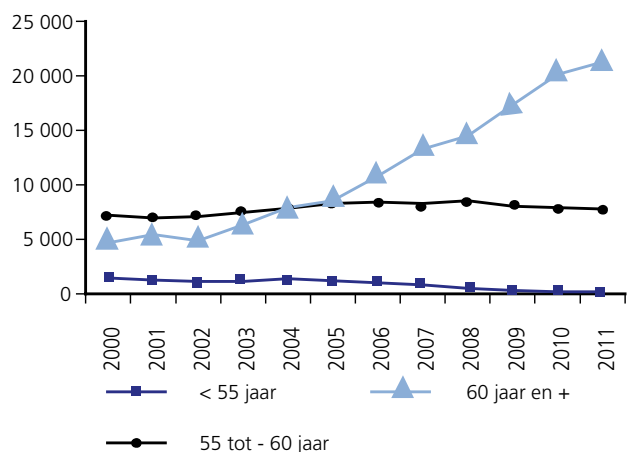

De evolutie van het aantal mannelijke bruggepensioneerden in de loop van die periode komt overeen met een geleidelijke daling van het aantal jonge bruggepensioneerden (< 50 jaar) ingevolge het optrekken van de brugpensioengerechtigde leeftijd. De leeftijds-klasse van 55 tot - 60 jaar groeit aan tot in 2005. Van dan af kent die categorie een langzame maar gestage terugloop.

Na een daling van het aantal begunstigten tussen 2002 en 2005, gaat de klasse van de + 60-jarigen terug in stijgende lijn om vanaf 2010 terug het niveau te bereiken van in het begin van het decennium.

GRAFIEK 3.5.IV

De bruggepensioneerde vrouwen
Evolutie van 2000 tot 2011

De evolutie van het aantal bruggepensioneerde vrouwen getuigt van de invloed op dit statuut van de geleidelijke verhoging van de pensioenleeftijd bij de vrouwen. Tussen 2000 en 2011 is het aantal vrouwelijke bruggepensioneerden van 60 jaar en ouder bijna vervijfvoudigd want het steeg van 4 675 in 2000 naar 21 265 in 2011.

3.5.1.4

Volgens de bedrijfstak

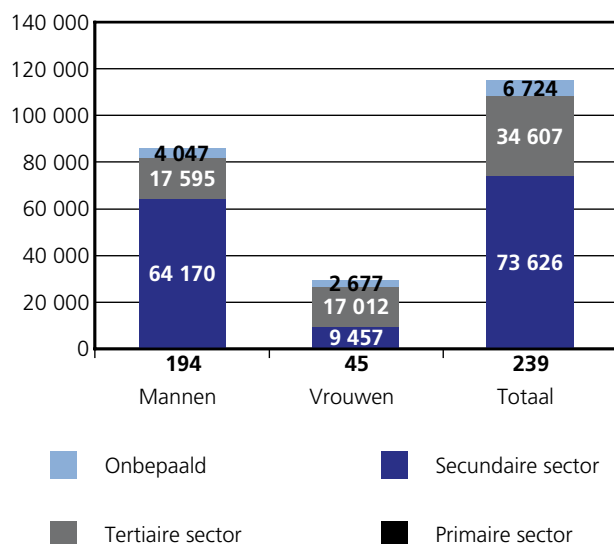
TABEL 3.5.III

	Mannen	Vrouwen	Totaal	
			Absolute cijfers	in %
Primaire sector	194	45	239	0,2
Secundaire sector	64 170	9 457	73 626	63,9
Tertiaire sector	17 595	17 012	34 607	30,0
Onbepaald	4 047	2 677	6 724	5,8
Totaal	86 005	29 190	115 196	100,0

De begunstigten van het voltijds brugpensioenstelsel komen voornamelijk uit de secundaire sector met 63,9 % van de bruggepensioneerden, terwijl 30 % afkomstig is uit de tertiaire sector.

Van de 73 626 bruggepensioneerden uit de secundaire sector zijn er 87 % van het mannelijke geslacht en 13 % van het vrouwelijke geslacht. Daarentegen zijn er bijna evenveel mannen (17 595 eenheden of 51 %) als vrouwen (17 012 eenheden of 49 %) bij de 34 607 bruggepensioneerden uit de tertiaire sector.

GRAFIEK 3.5.V

De verdeling van de bruggepensioneerden volgens het geslacht illustreert dat 75 % van de mannelijke bruggepensioneerden een werknemer uit de secundaire sector is, terwijl 20 % uit de tertiaire sector komt.

De bruggepensioneerde vrouwen komen in bijna 60 % van de gevallen uit de tertiaire sector en in 32 % van de gevallen uit de secundaire sector.

3.5.1.5

De bruggepensioneerden ten opzichte van de beroepsbevolking

Wat is het kwantitatieve belang van de niet-werkzoekende voltijds bruggepensioneerden ten opzichte van de beroepsbevolking?

Om dat belang na te gaan hebben we ons gebaseerd op ratio's die de bruggepensioneerden van 55 jaar en ouder vergelijken met de beroepsbevolking uit dezelfde leeftijdsklasse. Om die vergelijking correct uit te voeren diende vooraf het aantal niet-werkzoekende bruggepensioneerden te worden toegevoegd aan de noemer (beroepsbevolking). De niet-werkzoekenden zijn immers niet opgenomen in het begrip "beroepsbevolking".

3.5.1.5.1

Voor het land

TABEL 3.5.IV

	Beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar			Bruggepensioneerden van 55 jaar en ouder		
	Land			Land		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	186 600	84 800	271 400	90 453	12 340	102 793
2002	198 200	99 700	297 900	88 456	11 947	100 403
2003	211 100	107 500	318 700	87 705	13 757	101 462
2004	225 200	125 800	351 000	86 914	15 715	102 630
2005	250 300	137 600	387 900	86 111	16 803	102 914
2006	255 100	149 900	405 100	87 069	19 221	106 291
2007	274 900	173 000	448 000	88 437	21 590	110 027
2008	282 400	180 200	462 600	88 755	23 009	111 764
2009	292 900	193 300	486 200	88 284	25 405	113 689
2010	315 500	208 500	524 000	88 063	28 045	116 108

Bron: NBB (gegevens 2011 nog niet beschikbaar)

Tabel 3.5.IV bevat voor het land de evolutie van de beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar, alsook die van de bruggepensioneerden van 55 jaar en ouder volgens het geslacht.

Tussen 2001 en 2010 is de beroepsbevolking in de leeftijds-klasse van 55 tot 65 jaar zo goed als verdubbeld (+ 93 %) en ging van 271 400 naar 524 000 personen, dit is een toename van 128 900 mannen en 123 700 vrouwen. Vergeleken met hun niveau in 2001 zijn het de vrouwen die de grootste stijging hebben laten optekenen met 156 %, terwijl de mannen hun aantal met 69 % zagen aangroeien.

Tijdens dezelfde periode ging het totale aantal niet-werkzoekende voltijds bruggepensioneerden lichtjes omhoog met 13 %; naar geslacht vertaalde zich dat in een daling met 3 % bij de mannen en in een stijging met 127 % bij de vrouwen.

TABEL 3.5.V

Ratio (in %)

	Land		
	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	33	13	27
2002	31	11	25
2003	29	11	24
2004	28	11	23
2005	26	11	21
2006	25	11	21
2007	24	11	20
2008	24	11	19
2009	23	12	19
2010	22	12	18

$$\text{Ratio} = \frac{\text{aantal niet-werkzoekende voltijds bruggepensioneerden}}{\text{beroepsbevolking} + \text{niet-werkzoekende voltijds bruggepensioneerden}}$$

Tussen 2001 en 2011 ging de ratio tussen brugpensioen en beroepsbevolking van 27 % naar 18 %.

Bekeken naar het geslacht stelt men een gelijkaardige evolutie vast van de ratio van de mannelijke werknemers. In 2001 ging het om een ration van 33 % die in 2010 terugviel naar 22 %.

Die ratio is heel verschillend bij de vrouwen: van 13 % in 2001 naar 12 % in 2010.

3.5.1.5.2

Voor de gewesten

Tabel 3.5.VI bevat voor de gewesten de evolutie van de beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar, alsook die van de bruggepensioneerden van 55 jaar en ouder volgens het geslacht.

TABEL 3.5.VI

	Beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar			Bruggepensioneerden van 55 jaar en ouder		
	Vlaams Gewest			Vlaams Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	115 500	46 100	161 600	61 466	7 437	68 904
2002	120 200	54 300	174 500	60 437	7 280	67 717
2003	124 800	56 200	181 100	60 266	8 559	68 825
2004	136 800	69 500	206 300	59 771	9 867	69 638
2005	147 700	72 900	220 600	59 326	10 600	69 926
2006	151 000	84 600	235 600	60 117	12 230	72 347
2007	165 800	96 500	262 200	61 247	13 817	75 064
2008	168 500	101 000	269 500	61 726	14 823	76 549
2009	175 100	112 300	287 300	61 726	16 669	78 395
2010	189 500	122 500	312 000	61 743	18 610	80 353

	Waals Gewest			Waals Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	52 600	27 700	80 300	25 172	3 746	28 919
2002	58 000	31 300	89 300	24 528	3 593	28 121
2003	66 200	36 600	102 800	24 185	4 018	28 203
2004	66 700	41 500	108 100	24 099	4 559	28 659
2005	77 900	48 700	126 600	23 868	4 877	28 745
2006	80 500	50 300	130 800	24 119	5 518	29 637
2007	83 800	58 500	142 300	24 384	6 182	30 566
2008	88 300	60 500	148 800	24 299	6 597	30 896
2009	90 600	59 600	150 200	23 958	7 090	31 047
2010	99 200	64 900	164 200	23 832	7 707	31 539

	Brussels Hoofdstedelijk Gewest			Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	18 400	11 000	29 500	3 814	1 157	4 971
2002	20 000	14 200	34 200	3 490	1 074	4 564
2003	20 100	14 700	34 800	3 254	1 179	4 433
2004	21 800	14 800	36 600	3 044	1 289	4 334
2005	24 700	16 000	40 700	2 916	1 326	4 243
2006	23 700	15 000	38 800	2 834	1 473	4 307
2007	25 400	18 000	43 400	2 806	1 591	4 397
2008	25 500	18 700	44 300	2 730	1 589	4 319
2009	27 300	21 400	48 700	2 599	1 646	4 246
2010	26 800	21 000	47 800	2 488	1 728	4 216

Bron: NBB (gegevens 2011 nog niet beschikbaar)

Van 2001 tot 2010 steeg de beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar met 104 % in Wallonië, met 93 % in Vlaanderen en met 62 % in Brussel.

Het zijn de vrouwen die de grootste stijging hebben laten optekenen: + 166 % in Vlaanderen, + 134 % in Wallonië en + 91 % in Brussel. In de 3 gewesten wordt eveneens een positieve evolutie vastgesteld bij de mannelijke beroepsbevolking al is die minder groot dan bij de vrouwen. De mannelijke beroepsbevolking groeit met 89 % in het Waals Gewest, met 64 % in het Vlaams Gewest en met 46 % in het Brussels Gewest.

In de loop van dezelfde periode is het aantal bruggepensioneerden in de leeftijdsklasse van de 55-plussers met 17 % gestegen in het Vlaams Gewest en met 9 % in het Waals Gewest. In Brussel noteert men daarentegen een daling met 15 %. De opwaartse evolutie is toe te schrijven aan de evoluties vastgesteld bij de vrouwen, waarvan het aantal tussen 2001 en 2010 toeneemt met 150 % in Vlaanderen en met 106 % in Wallonië.

Het aantal mannelijke bruggepensioneerden stagneert in Vlaanderen, maar krimpt met 5 % in Wallonië en met 35 % in Brussel.

Tabel 3.5.VII geeft die evolutie jaar per jaar weer met het jaar 2001 als basis 100.

TABEL 3.5.VII

	Beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar			Bruggepensioneerden van 55 jaar en ouder		
	Vlaams Gewest			Vlaams Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	100	100	100	100	100	100
2002	104	118	108	98	98	98
2003	108	122	112	98	115	100
2004	118	151	128	97	133	101
2005	128	158	137	97	143	101
2006	131	184	146	98	164	105
2007	144	209	162	100	186	109
2008	146	219	167	100	199	111
2009	152	244	178	100	224	114
2010	164	266	193	100	250	117

	Waals Gewest			Waals Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	100	100	100	100	100	100
2002	110	113	111	97	96	97
2003	126	132	128	96	107	98
2004	127	150	135	96	122	99
2005	148	176	158	95	130	99
2006	153	182	163	96	147	102
2007	159	211	177	97	165	106
2008	168	218	185	97	176	107
2009	172	215	187	95	189	107
2010	189	234	204	95	206	109

	Brussels Hoofdstedelijk Gewest			Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	100	100	100	100	100	100
2002	109	129	116	92	93	92
2003	109	134	118	85	102	89
2004	118	135	124	80	111	87
2005	134	145	138	76	115	85
2006	129	136	132	74	127	87
2007	138	164	147	74	138	88
2008	139	170	150	72	137	87
2009	148	195	165	68	142	85
2010	146	191	162	65	149	85

Bron: NBB (gegevens 2011 nog niet beschikbaar)

De grafieken 3.5.VI, 3.5.VII en 3.5.VIII geven de evolutie van de ratio "bruggepensioneerden ten opzichte van de beroepsbevolking" weer volgens het geslacht en het gewest.

Uit grafiek 3.5.VI over de evolutie van de ratio in de loop van de periode 2001 tot 2010 blijkt dat alle bruggepensioneerden (mannen en vrouwen, België) in 2001 27 % vertegenwoordigden van de beroepsbevolking uitgebreid met de bruggepensioneerden. In één decennium is die ratio teruggevallen tot 18 %. In Vlaanderen liggen de ratio's hoger dan nationaal gezien. Ook hier stellen we een gunstige evolutie vast met een ratio die van 30 % in 2001 naar 20 % in 2010 daalt.

De Waalse ratio die 26 % bedroeg in 2001, zakte naar 16 % in 2010.

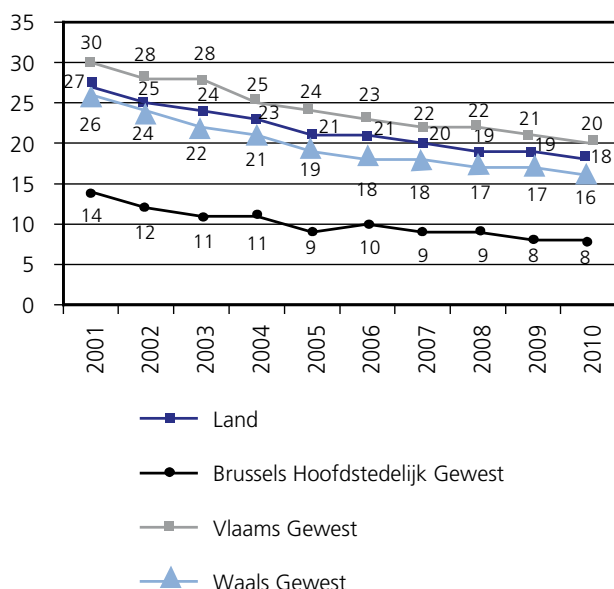
Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gekenmerkt door de laagste ratio's van bruggepensioneerden ten opzichte van de beroepsbevolking: van 14 % in 2001, wat ongeveer de helft is van de nationale ratio, daalt de ratio in 2010 naar 8 % of minder dan de helft van de nationale ratio.

GRAFIEK 3.5.VI

De mannen en de vrouwen

Ratio "bruggepensioneerden ten opzichte van de beroepsbevolking + bruggepensioneerden" per gewest

In %

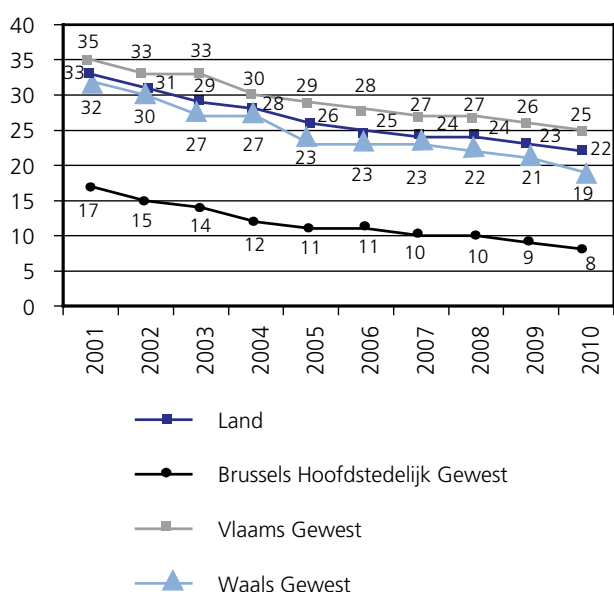

GRAFIEK 3.5.VII

De mannen

Ratio "bruggepensioneerden ten opzichte van de beroepsbevolking + bruggepensioneerden" per gewest

In %

Land

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Vlaams Gewest

Waals Gewest

De vergelijkende analyse van de grafieken 3.5.VII en 3.5.VIII met de ratio's volgens het geslacht, toont duidelijk aan dat het brugpensioen eerst een statuut is geweest voor de mannelijke werknemers. Die evolutie blijft aanhouden ondanks de belangrijke daling van de ratio van de mannen en het status-quo van de ratio van de vrouwen in het laatste decennium.

In het Vlaams Gewest viel de mannelijke ratio terug van 35 % naar 25 % tussen 2001 en 2010 terwijl de vrouwelijke ratio over dezelfde periode daalde van 14 % naar 13 %.

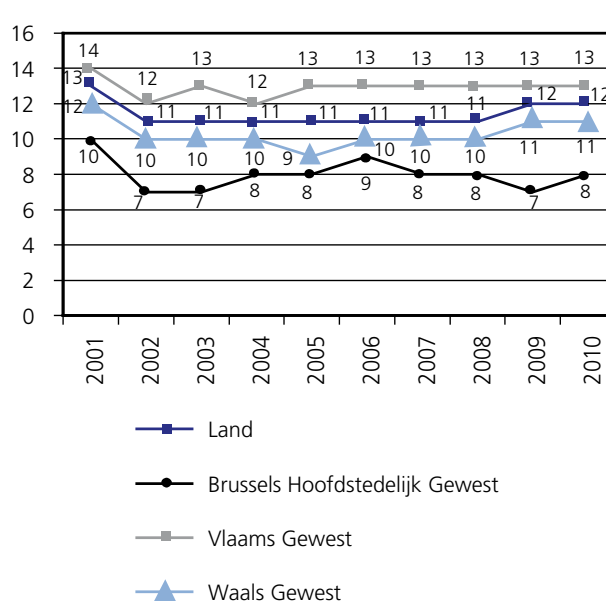
Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gekenmerkt door een tamelijk bijzondere situatie waarbij de ratio's van de mannen en de vrouwen niet ver meer uit elkaar liggen. De mannelijke ratio is gezakt van 17 % naar 8 %; die van de vrouwen van 10 % in 2001 ligt sedert meerdere jaren rond de 8 %.

GRAFIEK 3.5.VIII

De vrouwen

Ratio "bruggepensioneerden ten opzichte van de beroepsbevolking + bruggepensioneerden" per gewest

In %

Land

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Vlaams Gewest

Waals Gewest

3.5.2

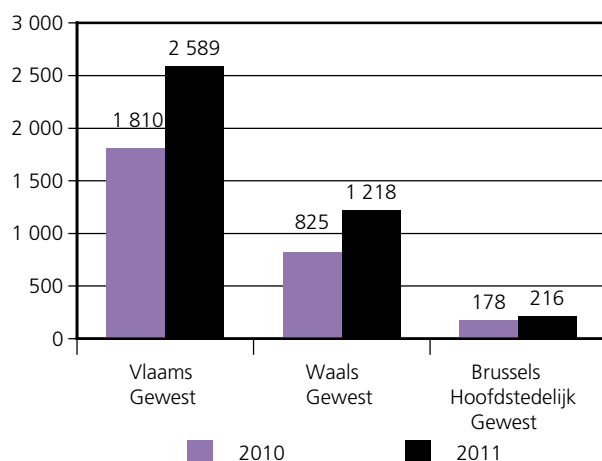
De werkzoekende bruggepensioneerden

TABEL 3.5.VIII

	50 tot < 55 jaar		55 tot < 60 jaar		60 jaar en meer		Totaal	
	Absolute cijfers	Index (2008=100)	Absolute cijfers	Index (2008=100)	Absolute cijfers	Index (2008=100)	Absolute cijfers	Index (2008=100)
2007	25		13		0		39	
2008	637	100	529	100	31	100	1 196	100
2009	845	133	1 072	203	59	193	1 976	165
2010	986	155	1 708	323	118	385	2 812	235
2011	1 142	179	2 647	500	233	752	4 023	336

Niet alle bruggepensioneerden behoren tot de subgroep van de niet-werkzoekenden. Sedert 2007 is het immers zo dat een groter aantal bruggepensioneerden verplicht is om als werkzoekende ingeschreven te zijn en beschikbaar te blijven voor de algemene arbeidsmarkt, zoals bijvoorbeeld het merendeel van de bruggepensioneerden die hun statuut hebben verworven in het kader van een erkenning van hun onderneming als onderneming in moeilijkheden of in herstructurering.

GRAFIEK 3.5.IX

In 2011 waren 4 023 personen geregistreerd als werkzoekende voltijds bruggepensioneerde. 64,5 % was woonachtig in het Vlaams Gewest, 30 % in het Waals Gewest en 5,5 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

TABEL 3.5.IX

	50 tot < 55 jaar	55 tot < 60 jaar	60 jaar en meer	Totaal
Absolute cijfers				
Mannen	835	1 822	151	2 808
Vrouwen	307	825	82	1 214
Totaal	1 142	2 647	233	4 023
Relatieve cijfers (in %)				
Mannen	20,8	45,3	3,7	69,8
Vrouwen	7,6	20,5	2,0	30,2
Totaal	28,4	65,8	5,8	100,0

De bruggepensioneerde werkzoekenden zijn hoofdzakelijk mannen (2 808 eenheden, dit is bijna 70 %).

In dit statuut is de belangrijkste leeftijdsklasse die van 55 tot - 60 jaar met 2/3 van de begunstigden, gevolgd door die van 50 tot 54 jaar met 28,4 % van het totaal.

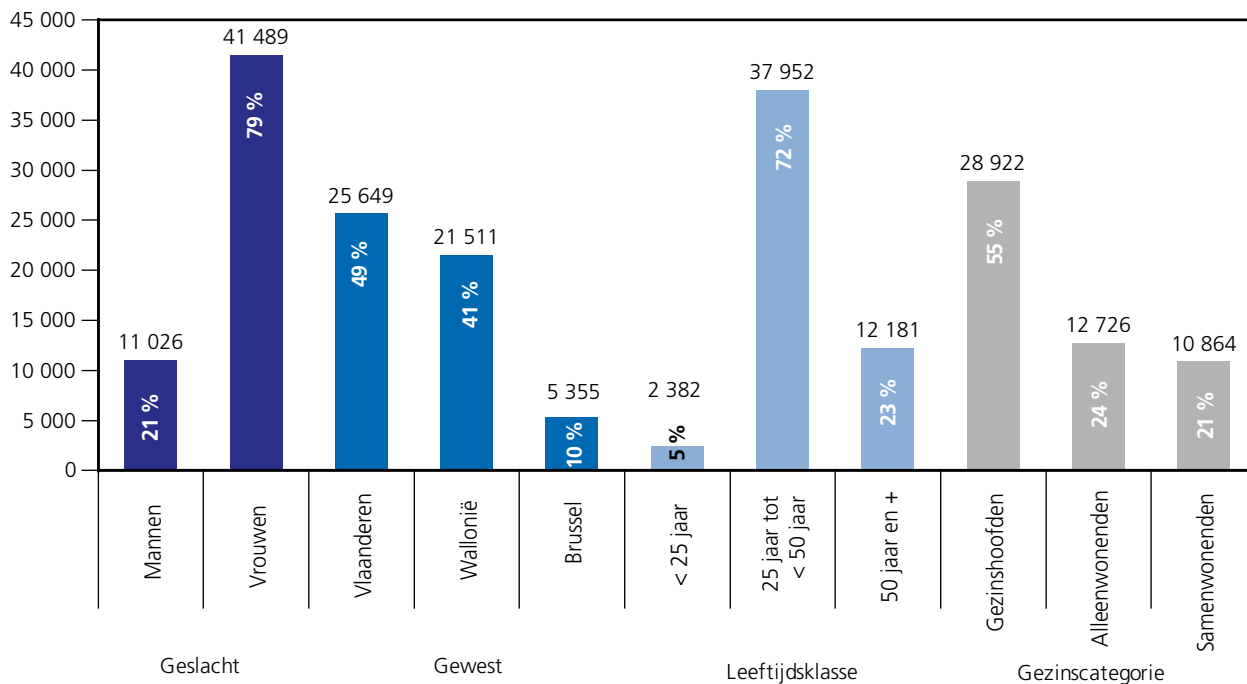
3.6 Federale tewerkstellingsmaatregelen 3.6

Evolutie van de sociale uitkeringen

3.6.1

De deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU

GRAFIEK 3.6.I

TABEL 3.6.I

Mannen			Vrouwen		
2011	2010-2011		2011	2010-2011	
11 026	+ 0,0 %		41 489	- 0,2 %	
	+ 0			- 91	

Vlaams Gewest		Waals Gewest		Brussels Hoofdst. Gewest	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
25 649	- 1,3 %	21 511	+ 1,1 %	5 355	+ 0,3 %
	- 331		+ 225		+ 15

Gezinshoofd		Alleenwonende		Samenwonende	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
28 922	- 1,1 %	12 726	+ 3,1 %	10 864	- 1,4 %
	- 315		+ 382		- 156

Jonger dan 25 jaar		Tussen 25 en minder dan 50 jaar		50 jaar en ouder	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
2 382	- 5,1 %	37 952	- 2,2 %	12 181	+ 7,8 %
	- 129		- 840		+ 878

In tegenstelling tot de 3 vorige jaren is het aantal deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een inkomensgarantie-uitkering in 2011 niet meer gestegen. In totaal werden er in 2011 52 515 eenheden geteld tegen 52 606 in 2010.

De deeltijdse werknemers met een IGU zijn nog steeds hoofdzakelijk vrouwen (79 % in 2011). Het aantal mannen blijft gelijk terwijl de vrouwen zeer lichtjes in aantal dalen: - 91 eenheden.

Iets minder dan de helft van de deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU komt uit het Vlaams Gewest, 41 % uit het Waals Gewest en 10 % uit het Brussels Hoofdstede-

lijck Gewest. Vergeleken met 2010 laat het Vlaams Gewest een kleine afname noteren van 1,3 %, terwijl de beide andere gewesten er wat op vooruit gaan.

Enkel de alleenwonende werknemers met een inkomensgarantie-uitkering laten een toename optekenen: + 3,1 %.

Naar leeftijdsklasse stellen we een toenemend aantal werklozen vast van 50 jaar en ouder: + 878 eenheden of + 7,8 %. Voor de twee andere leeftijdsklassen zien we een afname.

3.6.2

Activeringsmaatregelen volgens het stelsel

TABEL 3.6.II

	PWA	Doorstromings- programma's	SINE	Activa + win-win	Werkhervat- tingstoelage	Totaal
2007	26 450	5 748	8 713	38 271	4 605	83 787
2010	18 764	5 213	11 626	45 782	13 060	94 445
2011	17 508	4 900	11 400	74 216	17 396	125 420
Procentueel verschil 2011/2007	- 33,8	- 14,8	30,8	93,9	277,8	49,7
Procentueel verschil 2011/2010	- 6,7	- 6,0	- 1,9	62,1	33,2	32,8
% verhouding stelsels 2007	31,6	6,9	10,4	45,7	5,5	100
% verhouding stelsels 2010	20,3	5,5	12,3	48,5	13,8	100
% verhouding stelsels 2011	14,4	3,9	9,1	59,2	13,9	100

De rubriek Activa + win-win omvat naast het gewone Activa-plan en het win-winaanwervingsplan, ook Activa Start en de overeenkomsten Activa-PVP (preventie- en veiligheidspersoneel). Die groep richt zich tot de langdurig en/of laaggeschoolde werklozen. De werkhervattingstoelage omvat ook de tijdelijke werkhervattingstoelage bedoeld voor de werknemers van 50 jaar en ouder die geen 20 jaar beroepsverleden kunnen bewijzen en de acco-werkhervattingstoelage voor de werklozen die zich hebben gevestigd als zelfstandige in hoofdberoep na een overeenkomst met een activiteitencoöperatie.

In 2011 profiteerden gemiddeld 125 420 personen per maand van een activeringsmaatregel. Dat is nog 32,8 % meer dan in 2010.

De rubriek Activa + win-win heeft het grootste aandeel binnen het geheel van de activeringsmaatregelen (59,2 %). Die groep groeide in 2011 nog met 62,1 % ten opzichte van 2010. De werkhervattingstoelagen zitten eveneens in de lift (+ 33,2 %). De 3 andere groepen (PWA, doorstromingsprogramma's en SINE) gaan er ietwat op achteruit.

3.6.2.1

Win-winaanwervingsplan

Verdeling van de overeenkomsten per doelgroep

TABEL 3.6.III

Overeenkomsten	< 26 jaar zonder HSO	< 26 jaar met HSO	> 1 jaar werkloos	50 jaar en +	Totaal
Vlaams Gewest	15 611 37 %	7 150 17 %	12 447 29 %	7 288 17 %	42 496 100 %
Waals Gewest	27 672 45 %	14 390 24 %	14 161 23 %	5 000 8 %	61 223 100 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	4 657 42 %	1 726 15 %	3 477 31 %	1 314 12 %	11 174 100 %
Land	47 940 42 %	23 266 20 %	30 085 26 %	13 602 12 %	114 893 100 %

Sedert de invoering in januari 2010 tot 30 december 2011 werden niet minder dan 114 893 arbeidsovereenkomsten gesloten in het kader van het win-winaanwervingsplan.

62 % van de overeenkomsten gesloten in het kader van dat plan hebben betrekking op jongeren van minder dan 26 jaar. Daarvan werd 67 % gesloten door jongeren die geen getuig-schrift hadden van het hoger secundair onderwijs. In het Waals Gewest heeft 69 % van de gesloten contracten betrekking op jongeren van minder dan 26 jaar tegen 54 % in het Vlaams Gewest en 57 % in Brussel.

In het Vlaams Gewest werd 17 % van de contracten gesloten door werkzoekenden van 50 jaar en ouder. In het Waals Gewest was dat amper 8 % en in Brussel 12 %.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (31 %) en in het Vlaams Gewest (29 %) vinden we het hoogste percentage overeenkomsten voor werklozen van wie de werkloosheidsduur hoger is dan 1 jaar en die geen deel uitmaken van de 2 hiervoor vermelde doelgroepen (de -26-jarigen en de 50-plussers). Het Waals Gewest haalt amper 23 %.

Evolutie van het gemiddeld aantal betalingen per maand

TABEL 3.6.IV

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2010	T1	702	1 120	154	1 975
	T2	5 410	7 226	1 149	13 785
	T3	8 846	12 481	2 107	23 434
	T4	12 266	17 378	3 153	32 798
	Jaar	6 806	9 551	1 641	17 998
2011	T1	15 636	22 494	4 398	42 528
	T2	17 459	25 480	4 870	47 809
	T3	18 751	27 045	5 116	50 912
	T4	19 942	30 026	5 787	55 756
	Jaar	17 947	26 261	5 043	49 251
		36 %	53 %	10 %	100 %

Het gemiddeld aantal betalingen per maand blijft elk kwartaal groeien. In de loop van het 4de kwartaal van 2011 waren het er 55 756. Verdeeld naar gewest zijn de werkzoekenden uit het Waals Gewest in 2011 in de meerderheid: 53 % van de betalingen tegen bijna 37 % voor het Vlaams Gewest en 10 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

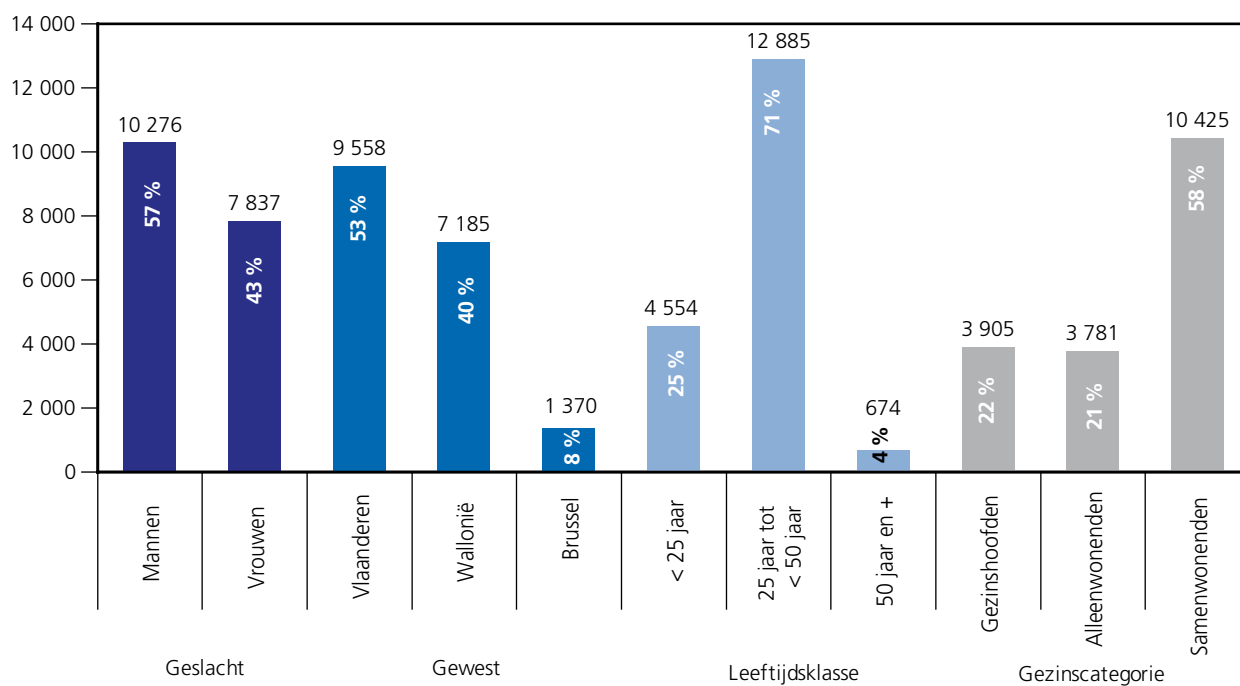
3.6.3

Maatregelen inzake opleiding

3.6.3.1

Beroepsopleiding

GRAFIEK 3.6.II

TABEL 3.6.V

Mannen		Vrouwen	
2011	2010-2011	2011	2010-2011
10 276	- 7,4 % - 817	7 837	+ 0,7 % + 54

Vlaams Gewest		Waals Gewest		Brussels Hoofdst. Gewest	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
9 558	- 1,6 % - 152	7 185	- 7,5 % - 580	1 370	- 2,3 % - 33

Gezinshoofd		Alleenwonende		Samenwonende	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
3 905	- 4,9 % - 203	3 781	- 5,2 % - 207	10 425	- 3,3 % - 354

Jonger dan 25 jaar		Tussen 25 en minder dan 50 jaar		50 jaar en ouder	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
4 554	- 9,3 % - 469	12 885	- 2,1 % - 278	674	- 2,5 % - 17

In tegenstelling tot 2010, toen het aantal werklozen in beroepsopleiding nog met meer dan 5 % toenam, laat 2011 een daling van 4 % noteren. Daarbij moeten we nog vermelden dat die afname enkel toe te schrijven is aan de mannen (- 7,4 %).

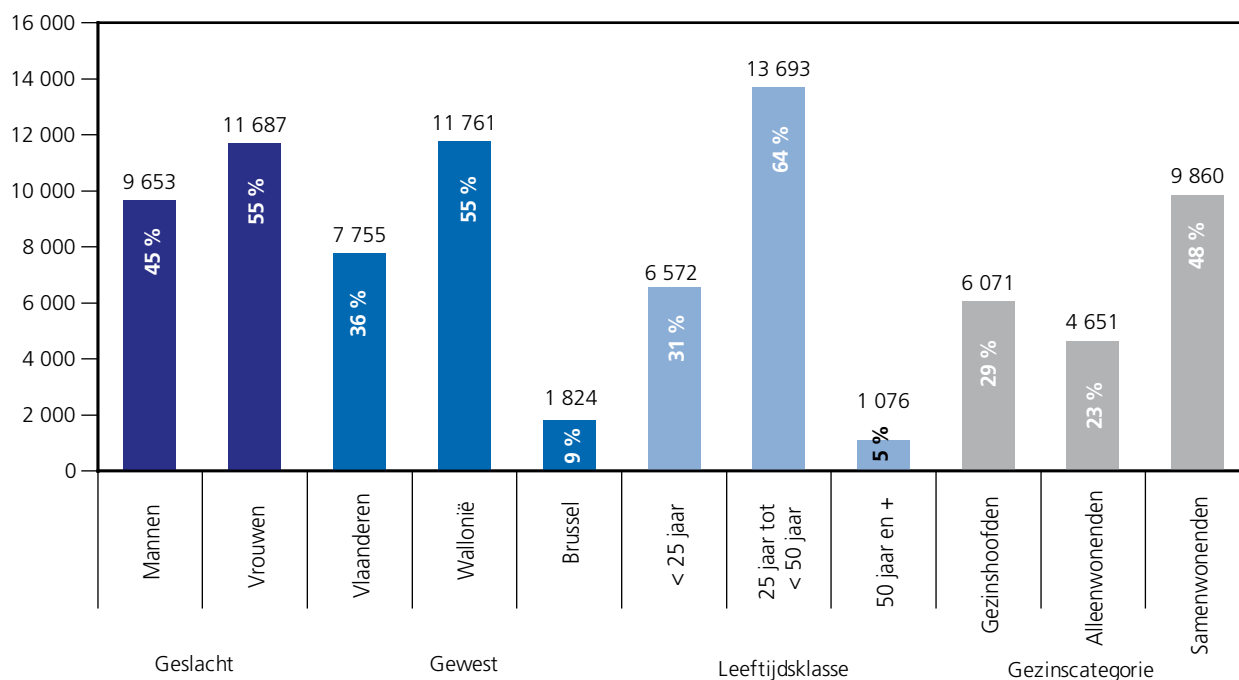
De daling is het meest uitgesproken in het Waals Gewest: - 7,5 %.

De leeftijdsklasse van de <25-jarigen vertoont de grootste afname: - 9,3 % in vergelijking met 2010.

3.6.3.2

Studies en opleidingen

GRAFIEK 3.6.III

TABEL 3.6.VI

Mannen			Vrouwen		
2011	2010-2011		2011	2010-2011	
9 653	- 0,5 %		11 687	+ 1,1 %	
	- 46			+ 132	

Vlaams Gewest		Waals Gewest		Brussels Hoofdst. Gewest	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
7 755	+ 4,7 %	11 761	- 2,5 %	1 824	+ 2,5 %
	+ 348		- 307		+ 45

Gezinshoofd		Alleenwonende		Samenwonende	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
6 071	- 4,2 %	4 651	+ 1,3 %	9 860	+ 3,3 %
	- 265		+ 61		+ 315

Jonger dan 25 jaar		Tussen 25 en minder dan 50 jaar		50 jaar en ouder	
2011	2010-2011	2011	2010-2011	2011	2010-2011
6 572	+ 0,5 %	13 693	- 0,1 %	1 076	+ 7,1 %
	+ 35		- 20		+ 72

Binnen de groep van de "studies en opleidingen" vinden we ook de premies voor het voltooien van de opleiding en de stage evenals de startbonus voor de leerlingen die studies volgen in een alternerend systeem.

In tegenstelling tot de eigenlijke beroepsopleiding is het aantal werklozen vrijgesteld wegens studies en opleidingen in 2011 gelijk gebleven ten opzichte van 2010. De meerderheid van hen is een vrouw (55 %) in tegenstelling tot de beroepsopleiding.

Op te merken valt nog de stijging met iets meer dan 7 % bij de werklozen van 50 jaar en ouder.

3.6.4

Crisispremies

3.6.4.1

Aanvragen

TABEL 3.6.VII

Toestand op 29 december 2011	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land	
Behandelde aanvragen	36 894	29 057	7 385	73 336	100 %
Beslissingen:					
- Geen recht	555	891	232	1 678	2 %
- Premie deels ten laste van de RVA	25 442	18 351	5 846	49 639	68 %
- Premie volledig ten laste van de RVA	10 897	9 815	1 307	22 019	30 %
Totaal van de toegekende premies	36 339	28 166	7 153	71 658	98 %

Van de 73 336 aanvragen om een crisispremie die sedert het begin van de maatregel (maart 2010) tot 29 december 2011 werden behandeld, werd 2 % als onontvankelijk beschouwd; 68 % is deels ten laste van de RVA en 30 % volledig ten laste van de RVA. In totaal werden 71 658 premies toegekend.

3.6.4.2

Betalingen

TABEL 3.6.VIII

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2010	T1	349	237	42	628
	T2	4 378	3 365	637	8 380
	T3	4 136	3 060	778	7 974
	T4	5 326	4 041	941	10 308
	Jaar	14 189	10 703	2 398	27 290
2011	T1	5 811	4 387	1 091	11 289
	T2	5 430	4 405	1 214	11 049
	T3	4 386	3 627	872	8 885
	T4	5 557	4 377	1 134	11 068
	Jaar	21 184	16 796	4 311	42 291
		50 %	40 %	10 %	100 %

Het aantal premies dat per kwartaal werd betaald aan arbeiders die hun werk verloren, steeg tot een maximum van 11 289 premies in het 1ste kwartaal van 2011. In het 2de en in het 3de kwartaal van 2011 daalde dat aantal en nam in het 4de kwartaal van 2011 opnieuw toe tot 11 068 premies. 50 % van die premies werd toegekend aan arbeiders uit het Vlaams Gewest, 40 % aan arbeiders uit het Waals Gewest en 10 % aan arbeiders uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

3.6.5

De evolutie van de dienstencheques

3.6.5.1

De dienstenchequeswerknemers en de ondernemingen actief in het stelsel van de dienstencheques

Tussen 2010 en 2011 is het aantal actieve ondernemingen nog met meer dan 5 % gestegen tot 2 708. In 2011 is het aandeel van de handelsvennootschappen in het geheel van de actieve ondernemingen veruit het grootst (46,6 %). Ten opzichte van 2010 is het aantal vennootschappen nog met 7,7 % toegenomen. Die groei is nog meer uitgesproken als we het aantal terugbetaalde dienstencheques in aanmerking nemen. Voor de handelsvennootschappen gaat het daarbij om een groei van bijna 22 % in 2011 vergeleken met 2010, terwijl, in diezelfde periode, het totale aantal terugbetaalde dienstencheques (voor alle ondernemingen samen) met 11 % is gestegen.

Zoals blijkt uit tabel 3.6.IX is het aandeel van de verschillende soorten ondernemingen in het totaal van de actieve ondernemingen tussen 2010 en 2011 amper geëvolueerd.

TABEL 3.6.IX

Actieve ondernemingen en aantal terugbetaalde dienstencheques in 2010 en in 2011

Type onderneming	Aantal ondernemingen					Aantal dienstencheques				
	2010		2011		2010-2011	2010		2011		2010-2011
Handelsvennootschappen	1 171	45,5 %	1 261	46,6 %	+ 7,7 %	43 628 295	46,0 %	53 163 723	50,5 %	+ 21,9 %
Interimbedrijven	30	1,2 %	27	1,0 %	- 10,0 %	13 010 418	13,7 %	13 209 660	12,5 %	+ 1,5 %
Invoegondernemingen	112	4,3 %	110	4,1 %	- 1,8 %	7 674 985	8,1 %	7 511 416	7,1 %	- 2,1 %
Vzw's	332	12,9 %	349	12,9 %	+ 5,1 %	13 606 193	14,3 %	13 895 679	13,2 %	+ 2,1 %
Gemeenten	9	0,3 %	10	0,4 %	+ 11,1 %	259 300	0,3 %	260 133	0,2 %	+ 0,3 %
Ocmw's	243	9,4 %	242	8,9 %	- 0,4 %	5 066 863	5,3 %	5 169 160	4,9 %	+ 2,0 %
PWA's	231	9,0 %	231	8,5 %	+ 0,0 %	8 086 785	8,5 %	8 407 754	8,0 %	+ 4,0 %
Fysieke personen	448	17,4 %	478	17,7 %	+ 6,7 %	3 497 984	3,7 %	3 655 476	3,5 %	+ 4,5 %
Totaal	2 576	100 %	2 708	100 %	+ 5,1 %	94 830 823	100 %	105 273 001	100 %	+ 11,0 %

Vergeleken met de cijfers over de gebruikers zijn de statistieken over de dienstenchequeswerknemers telkens beschikbaar met een jaar vertraging. De cijfers i.v.m. de gebruikers zijn voor 2011 reeds beschikbaar en worden verder in dit hoofdstuk besproken.

In 2010 waren 136 915 werknemers tewerkgesteld in het stelsel van de dienstencheques. Aan dat aantal moet het omkaderingspersoneel worden toegevoegd dat instaat voor het administratieve beheer binnen de dienstenchequesondernemingen. In 2010 werden voor die functies 4 193 werknemers geteld.

TABEL 3.6.X

Dienstenchequeswerknemers in 2010 en omkaderingspersoneel

Type onderneming	Werknemers geteld in de loop van het jaar		Omkaderingspersoneel	
	Aantal	%	Aantal	%
Handelsvennootschappen	61 996	45,3	1 760	42,0
Interimbedrijven	21 327	15,6	160	3,8
Invoegondernemingen	11 362	8,3	564	13,5
Vzw's	18 901	13,8	702	16,7
Gemeenten	308	0,2	11	0,3
Ocmw's	6 970	5,1	410	9,8
PWA's	11 430	8,3	476	11,4
Fysieke personen	4 621	3,4	110	2,6
Totaal	136 915	100,0	4 193	100,0

Het aantal dienstenchequeswerknemers steeg in 2010 nog in vergelijking met 2009. In 2009 waren er 120 324 en in 2010 136 915, wat een groei van 13,8 % betekent.

TABEL 3.6.XI

Verdeling van de dienstenchequeswerknemers volgens het arbeidsstelsel in 2010

	2009		2010	
	Aantal	%	Aantal	%
Voltdijs (38 uur)	12 483	10,4	16 353	11,9
Halftijds of meer (van 19 tot 37 uur)	74 919	62,3	85 404	62,4
Deeltijds (< 19 uur)	32 922	27,4	35 158	25,7
Totaal	120 324	100,0	136 915	100,0

Meer dan 60 % van de dienstenchequeswerknemers oefent zijn activiteiten minstens halftijds uit zonder aan een voltijdse arbeidsregeling te komen. Amper 11,9 % van de werknemers in het dienstenchequesstelsel werkte voltijds in 2010. De verdeling van de dienstenchequeswerknemers volgens het arbeidsstelsel vertoont weinig verschillen tussen 2009 en 2010.

TABEL 3.6.XII

Evolutie 2005-2010 van het aantal en het aandeel dienstenchequeswerknemers volgens het gewest

	2005 ¹		2006 ¹		2007		2008		2009		2010	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Vlaams Gewest	27 643	72,4	41 872	67,8	55 979	64,2	63 626	61,5	72 445	60,2	82 281	60,1
Waals Gewest	8 894	23,3	14 884	24,1	23 960	27,5	29 527	28,5	33 643	28,0	37 378	27,3
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1 668	4,4	5 003	8,1	7 213	8,3	10 284	9,9	14 236	11,8	17 256	12,6
Land	38 205	100	61 759	100	87 152	100	103 437	100	120 324	100	136 915	100

¹ Uitsplitsing volgens de exploitatiezetel in 2005 en 2006 (vanaf 2007 volgens de woonplaats van de werknemer).

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zet zijn inhaalbeweging voort ten opzichte van de beide andere gewesten. Terwijl dat gewest in 2005 slechts 4,4 % vertegenwoordigde van het totaal van de dienstenchequeswerknemers in het land, is dat aandeel geleidelijk geklommen tot 12,6 % in 2010.

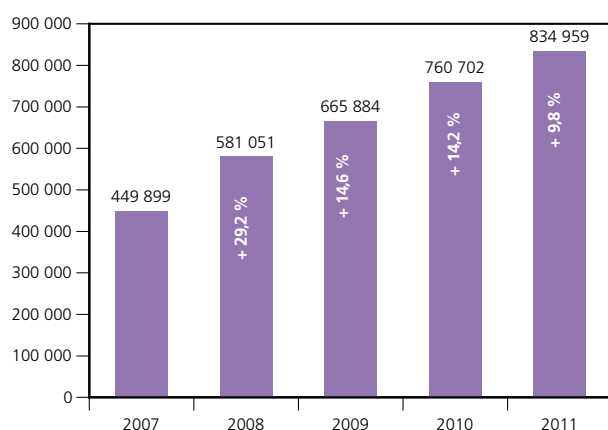

3.6.5.2

De gebruikers van de dienstencheques

Evolutie van het aantal actieve gebruikers sedert 2007

GRAFIEK 3.6.IV

Het aantal dienstenchequesgebruikers dat tijdens het jaar actief is gebleven, steeg van 449 899 in 2007 tot 834 959 eenheden in 2011. De toename van het aantal actieve gebruikers bleef in 2009 (+ 14,6 %) en in 2010 (+ 14,2 %) zowat stabiel en verminderde ietwat in 2011 (+ 9,8 %).

Evolutie van het aantal actieve gebruikers per gewest

TABEL 3.6.XIII

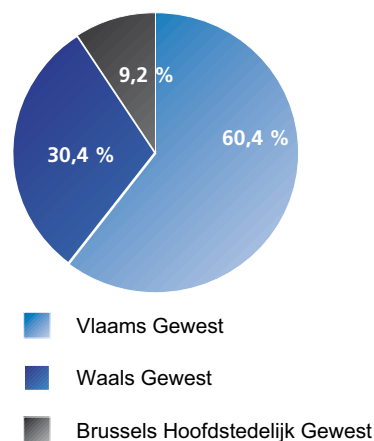
Evolutie 2010-2011 van de actieve gebruikers per gewest

	2011	2010-2011
Vlaams Gewest	504 259	+ 43 302 + 9,39 %
Waals Gewest	253 811	+ 20 861 + 8,96 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	76 889	+ 10 094 + 15,11 %

De toename van het aantal actieve gebruikers is, zoals in 2010, vergelijkbaar binnen het Waals (+ 8,96 %) en het Vlaams Gewest (+ 9,39 %). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarentegen is de groei, naar het voorbeeld van 2010, heel wat aanzienlijker (+ 15,11 %). Dat verschijnsel valt te verklaren door een inhaalbeweging van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten opzichte van het Vlaams Gewest, waar het stelsel van de dienstencheques zeer snel een enorm succes kende. In absolute cijfers is de toename van het aantal gebruikers wel nog groter in het Vlaams Gewest (+ 43 302) dan in het Waals Gewest (+ 20 861) en in Brussel (+ 10 094).

Verdeling van de actieve gebruikers in 2011 volgens het gewest

GRAFIEK 3.6.V

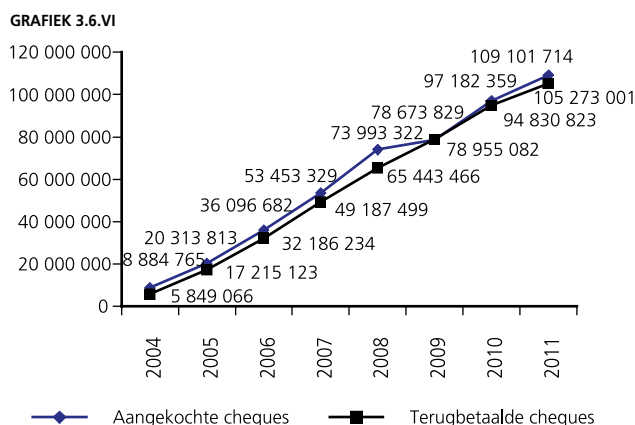

In 2011 telde het Vlaams Gewest nog steeds het grootste aantal actieve gebruikers (60,4 %). Dat percentage ligt iets lager dan de 60,6 % die in 2010 werd opgetekend. Het Waals Gewest verliest eveneens 0,2 %. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarentegen zet een zekere inhaalbeweging voort: 9,2 % in 2011 tegen 8,8 % in 2010.

3.6.5.3

De dienstencheques aangekocht door de gebruikers en terugbetaald aan de erkende ondernemingen

Evolutie van het aantal sedert 2004 aangekochte en terugbetaalde dienstencheques¹

¹ Vanaf januari 2006, met inbegrip van de dienstencheques bezorgd aan de vrouwelijke zelfstandigen.

Terwijl het aantal actieve gebruikers geleidelijk aan minder snel stijgt, vertoonde het aantal aangekochte dienstencheques, dat in 2009 minder sterk was gegroeid (+ 6,3 % i.p.v. + 38,4 % tussen 2007 en 2008), opnieuw een forse toename in 2010: + 23,5 % tussen 2009 en 2010 en meer gematigd tussen 2010 en 2011: + 12,26 %.

Tussen 2010 en 2011 sluit de toename van het aantal dienstencheques terugbetaald aan de erkende ondernemingen nauw aan bij de groei van het aantal aangekochte dienstencheques: + 11,01 %.

TABEL 3.6.XIV

Verdeling per gewest van het aantal in 2011 aangekochte dienstencheques

	Aangekochte dienstencheques	
Vlaams Gewest	66 552 336	61,0 %
Waals Gewest	29 943 316	27,4 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	12 606 062	11,6 %

In 2011 bedroeg het aandeel van de dienstencheques aangekocht in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 11,6 %, wat meer is dan het aandeel van dat gewest in het totaal van de gebruikers over het hele land (9,2 %). Omgekeerd is het aandeel dienstencheques aangekocht in het Waals Gewest kleiner dan het aandeel Waalse gebruikers: 27,4 % tegen 30,4 %. In het Vlaams Gewest liggen die percentages dicht bij elkaar: 61 % en 60,4 %.

3.6.5.4

De kostprijs van het stelsel van de dienstencheques

Vanaf 1 januari 2004 is de financiële tussenkomst volledig ten laste van de RVA (met inbegrip van de administratiekosten voor de uitgiftemaatschappij).

De financiële tussenkomst door de RVA bedraagt 13,30 EUR per dienstencheque voor de eerste maanden van 2010, 13,60 EUR vanaf 1 september en 13,91 EUR vanaf 1 mei 2011.

Kostprijs in 2010

Het studie bureau IDEA CONSULT heeft in zijn evaluatie voor 2010 de (bruto- en netto-)kosten en de directe en indirecte financiële terugverdieneffecten (van de 1ste orde) geraamd zoals vermeld in tabel 3.6.XV.

TABEL 3.6.XV

Kostprijs en terugverdieneffecten van de dienstenchequesactiviteiten in 2010

	In EUR
Brutokostprijs	
- Financiële tussenkomst van de RVA	1 220 617 577
- Omkaderingskosten	13 236 476
- Kostprijs van de fiscale aftrekbaarheid (jaar 2010)	196 578 651
Totale brutokostprijs	1 430 433 704
Directe terugverdieneffecten	
- Vermindering van de uitkeringen	261 741 391
- Meerontvangsten inzake sociale bijdragen	254 736 548
- Meerinkomsten inzake personenbelasting	113 256 570
Totaal directe terugverdieneffecten	629 734 509
Indirecte terugverdieneffecten van de 1ste orde	
- Meerinkomsten inzake vennootschapsbelasting	30 600 000
- Meerontvangsten inzake sociale bijdragen en personenbelasting van het omkaderingspersoneel	36 130 727
- Vermindering van de werkloosheidsuitkeringen van het omkaderingspersoneel	7 644 356
Totaal indirecte terugverdieneffecten van de 1ste orde	74 375 083
Nettokostprijs (1ste orde)	726 323 112

De brutokostprijs voor de dienstenchequesactiviteiten verricht in 2010 bedroeg 1 430 433 EUR. Die kostprijs omvat de financiële tussenkomst van de RVA (ook voor de vrouwelijke zelfstandigen), de kosten voor de omkadering (uitgiftemaatschappij, RVA en FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg) en de kosten van de fiscale aftrekbaarheid doordat de gebruikers het geld dat zij uitgeven voor de aankoop van dienstencheques fiscaal mogen aftrekken.

Die kostprijs is in werkelijkheid een brutokostprijs aangezien de dienstenchequesactiviteiten een aantal directe financiële terugverdieneffecten genereren, waaronder de verminderde uitgaven inzake RVA-uitkeringen het belangrijkste is. Die nieuwe jobs zorgen op hun beurt voor meer sociale bijdragen en bedrijfsvoorheffing. De dienstenchequesactiviteiten creëren ook indirecte financiële terugverdieneffecten zoals de indirecte creatie van jobs, meerontvangsten inzake vennootschapsbelasting en btw enzovoort. Door de directe en indirecte terugverdieneffecten die duidelijk identificeerbaar zijn (van de 1ste orde), kan de kostprijs van het systeem met ongeveer 50 % worden verminderd.

De studie van IDEA CONSULT heeft ook de indirecte terugverdieneffecten van de 2de orde geïdentificeerd en begroot. Die terugverdieneffecten schommelen tussen minimum 343,9 miljoen EUR en maximum 460,2 miljoen EUR. De belangrijkste post wordt ingenomen door de meerontvangsten op het vlak van de personenbelasting als gevolg van de wijziging van de beroepssituatie van de gebruikers (232,9 miljoen EUR).

Voor 2011 wordt de financiële tussenkomst van de RVA geraamd op 1 431 907 EUR.

3.6.6

Vergelijking van het profiel van de dienstenchequeswerknemers en de PWA-werknemers

TABEL 3.6.XVI

	Dienstenchequeswerknemers 2010		PWA-werknemers 2010	
	Aantal	%	Aantal	%
Mannen	3 834	2,8	6 099	32,5
Vrouwen	133 081	97,2	12 665	67,5
Vlaams Gewest	82 281	60,1	8 610	45,9
Waals Gewest	37 378	27,3	8 500	45,3
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	17 256	12,6	1 653	8,8
Jonger dan 25 jaar	12 895	9,4	160	0,9
Van 25 tot - 35 jaar	37 427	27,3	1 068	5,7
Van 35 tot - 50 jaar	62 771	45,8	6 454	34,4
Ouder dan 50 jaar	23 822	17,4	11 082	59,1
Max. lager secundair onderwijs	84 792	61,9	12 746	67,9
Hoger secundair onderwijs	47 488	34,7	4 315	23,0
Hoger onderwijs	4 635	3,4	1 469	7,8
Andere	/	/	234	1,3

In 2010 is het profiel van de dienstenchequeswerknemers en de PWA-werknemers aanzienlijk verschillend. Hoewel de vrouwen ruim in de meerderheid zijn in de beide populaties zijn ze dat nog meer in de sector van de dienstencheques: 97,2 % tegen "slechts" 67,5 % voor de vrouwelijke PWA'ers.

Dat verschil is rechtstreeks het gevolg van de aard van het werk dat in het stelsel van de dienstencheques en in dat van de PWA's moet worden verricht. Het gaat vooral om huishoudelijk werk (schoonmaken en strijken) voor de dienstencheques, terwijl de aard van het werk diverser is bij de PWA's: naast hulp in het huishouden vinden we er ook taken die meer door mannen worden uitgevoerd zoals het onderhoud van de tuin, kleine herstellings- en onderhoudswerkzaamheden enzovoort.

Verdeeld naar gewest zien we dat de grote meerderheid van de dienstenchequeswerknemers in Vlaanderen te vinden is: 60,1 % tegen 27,3 % in Wallonië en 12,6 % in Brussel. Die meerderheid is heel wat kleiner voor de PWA's: 45,9 % tegen 45,3 % in Wallonië en slechts 8,8 % in Brussel.

De overdonderende meerderheid van de dienstenchequeswerknemers vinden we in de twee tussenliggende leeftijdsklassen, nl.: 73,1 %. Dat is niet het geval voor de PWA-werknemers die voor bijna 60 % in de leeftijdsklasse van de 50-plussers terug te vinden zijn.

Het studieniveau tot slot is tamelijk laag voor de werknemers in het stelsel van de dienstencheques en nog lager voor de PWA'ers: 61,8 % van de dienstenchequeswerknemers en 68 % van de PWA-werknemers heeft een diploma van hoogstens het lager secundair onderwijs. Daartegenover staat dat voor alle dienstenchequeswerknemers samen 38,1 % een diploma heeft van het hoger (secundair) onderwijs. Bij de PWA'ers is dat voor 31,2 % het geval.

3.7. Loopbaanonderbreking en tijdskrediet

3.7.1

Algemene evolutie

Het hoofddoel van de stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet is een betere combinatie met het privé- en beroepsleven toe te laten. De diverse stelsels werden geleidelijk versoepeld en het aantal uitkeringsgerechtigden steeg jaar na jaar. De gewone loopbaanonderbreking startte in 1985. Sinds 1995 zijn de specifieke verlopen van kracht (de drie thematische verlopen: ouderschapsverlof, medische bijstand of palliatief verlof) en het tijdskrediet dateert van 2002.

Globaal over de verschillende stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet is het aantal betalingen in 2011 met 2,2 % gestegen. Deze toename is relatief miniem vergeleken met de voorgaande jaren. De stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet groeiden van 2007 tot 2011, dus in 4 jaar, met 21,5 %. Dit betekent gemiddeld 47 971 maandelijkse betalingen meer ten opzichte van 2007. De evolutie verliep als volgt: + 5,5 % (tussen 2007 en 2008), + 7,1 % (tussen 2008 en 2009), + 5,2 % (tussen 2009 en 2010) en + 2,2 % (tussen 2010 en 2011).

TABEL 3.7.1

Evolutie van het aantal uitkeringstrekkers loopbaanonderbreking en tijdskrediet

	2007	2011	2007-2011	2010	2011	2010-2011	
Gewone loopbaanonderbreking							
Volledig	8 447	6 296	- 25,5 %	6 326	6 296	- 30	- 0,5 %
Naar halftijds	36 838	34 054	- 7,6 %	34 565	34 054	- 511	- 1,5 %
Vermindering met 1/3	907	1 078	+ 19,0 %	1 011	1 078	+ 67	+ 6,7 %
Vermindering met 1/4	2 347	2 470	+ 5,2 %	2 457	2 470	+ 13	+ 0,5 %
Vermindering met 1/5	23 242	28 584	+ 23,0 %	27 850	28 584	+ 734	+ 2,6 %
Totaal	71 781	72 482	+ 1,0 %	72 208	72 482	+ 274	+ 0,4 %
Tijdskrediet							
Volledig	11 452	7 794	- 31,9 %	8 397	7 794	- 603	- 7,2 %
Naar halftijds	32 094	38 888	+ 21,2 %	38 221	38 888	+ 667	+ 1,7 %
Vermindering met 1/5	68 122	89 104	+ 30,8 %	85 701	89 104	+ 3 403	+ 4,0 %
Totaal	111 668	135 786	+ 21,6 %	132 319	135 786	+ 3 467	+ 2,6 %
Specifieke vormen							
Ouderschapsverlof	34 111	52 539	+ 54,0 %	51 944	52 539	+ 595	+ 1,1 %
Medische bijstand	5 554	10 256	+ 84,6 %	8 875	10 256	+ 1 380	+ 15,6 %
Palliatief verlof	205	226	+ 10,6 %	228	226	- 2	- 0,9 %
Totaal	39 870	63 021	+ 58,1 %	61 048	63 021	+ 1 973	+ 3,2 %
Algemeen totaal	223 319	271 290	+ 21,5 %	265 575	271 290	+ 5 715	+ 2,2 %

De medische bijstand, een specifieke vorm van loopbaanonderbreking om een naaste bij te staan of te verzorgen, kende de sterkste groei: + 84,6 % (2007-2011) waarvan 15,6 % het laatste jaar.

Het ouderschapsverlof groeide ook sterk de laatste vier jaren (+ 54 %) maar steeg in 2011 nog slechts 1,1 %. De vermindering van de prestaties met 1/5 kent sinds 2007 een aanzienlijke groei in het kader van de loopbaanonderbreking: + 23 % (2007-2011), en bij het tijdskrediet + 30,8 % (2007-2011). Het laatste jaar echter nam dit regime in de gewone loopbaanonderbreking nog toe met 2,6 % terwijl het bij het tijdskrediet met 4 % gestegen is.

Daarentegen zien we een afname in twee stelsels van de gewone loopbaanonderbreking: de volledige schorsing en de arbeidsduurvermindering tot halftijds. Bij het tijdskrediet daalt enkel de volledige schorsing.

TABEL 3.7.II

Evolutie van de procentuele verdeling volgens stelsel

	2007		2010		2011	
Gewone loopbaanonderbreking	71 781	32,1 %	72 208	27,2 %	72 482	26,7 %
Tijdscrediet	111 668	50,0 %	132 318	49,8 %	135 786	50,1 %
Specifieke vormen	39 870	17,9 %	61 048	23,0 %	63 021	23,2 %
Totaal	223 319	100,0 %	265 575	100,0 %	271 290	100,0 %

De evolutie van de verdeling per stelsel blijkt erg beperkt in de periode 2010-2011. Het aandeel van de drie hoofdstelsels blijft constant, het tijdscrediet blijft op juist de helft van de totale populatie.

TABEL 3.7.III

Globale evolutie van de populatie loopbaanonderbreking en tijdscrediet

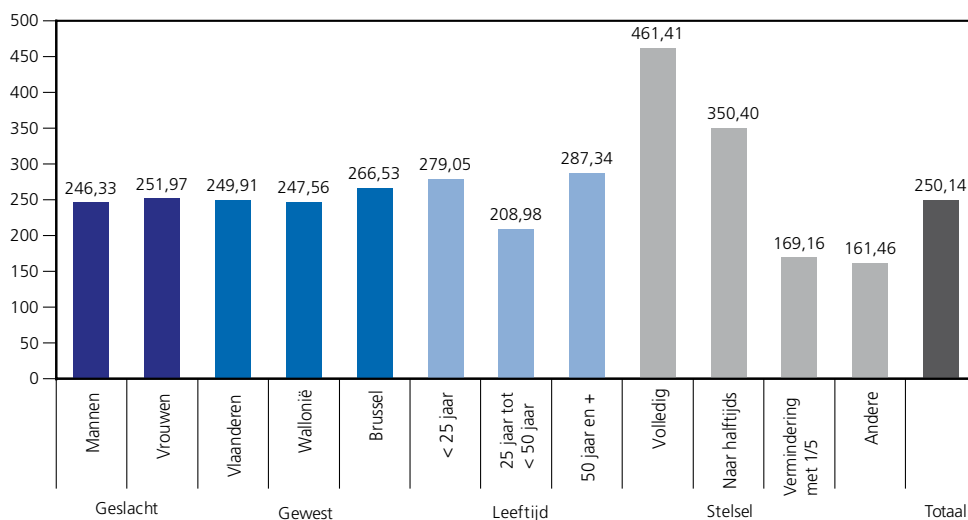
		2009-2010	2010-2011
Geslacht	Mannen	+ 4 476	+ 1 721
	Vrouwen	+ 8 670	+ 3 994
Gewest	Vlaanderen	+ 8 977	+ 4 351
	Wallonië	+ 3 163	+ 1 050
	Brussel	+ 1 006	+ 314
Leeftijd	< 25 jaar	- 40	- 160
	25 jaar tot < 50 jaar	+ 5 175	- 914
	50 jaar en +	+ 8 011	+ 6 789
Stelsel	Volledig	- 668	- 405
	Naar halftijds	+ 1 634	+ 1 138
	Vermindering met 1/5	+ 12 056	+ 4 902
	Andere	+ 124	+ 81
Totaal		+ 13 146	+ 5 715

De globale toename met 5 715 eenheden in 2011 komt overeen met 43,5 % van de toename in de vorige periode (+ 13 146 in de periode 2009-2010).

Wat de leeftijdsklassen betreft deed zich in 2010 nog een toename voor in de populatie 25 jaar tot < 50 jarigen, de jongeren namen reeds af. In 2011 neemt enkel nog de leeftijdsklasse van de 50-plussers globaal toe.

GRAFIEK 3.7.I

Gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2011

3.7.2

Gewone loopbaanonderbreking

TABEL 3.7.IV

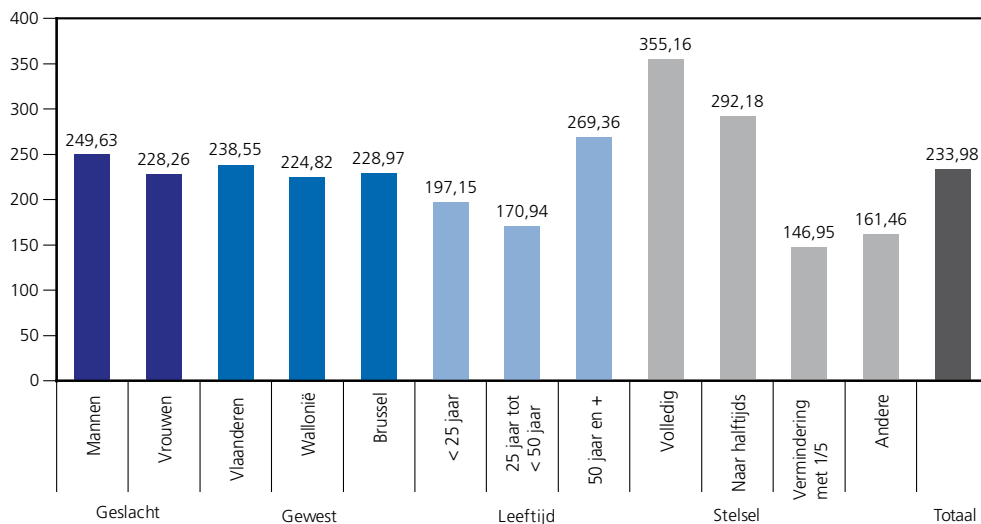
Gewone loopbaanonderbreking

		2010	2011	2010-2011	
Geslacht	Mannen	19 892	19 413	- 479	- 2,4 %
	Vrouwen	52 316	53 069	+ 753	+ 1,4 %
Gewest	Vlaanderen	46 903	47 481	+ 578	+ 1,2 %
	Wallonië	22 452	22 085	- 367	- 1,6 %
	Brussel	2 853	2 916	+ 63	+ 2,2 %
Leeftijd	< 25 jaar	149	162	+ 13	+ 8,7 %
	25 jaar tot < 50 jaar	26 121	25 937	- 184	- 0,7 %
	50 jaar en +	45 939	46 384	+ 445	+ 1,0 %
Stelsel	Volledig	6 326	6 296	- 30	- 0,5 %
	Naar halftijds	34 565	34 054	- 511	- 1,5 %
	Vermindering met 1/5	27 850	28 584	+ 734	+ 2,6 %
	Andere	3 468	3 548	+ 81	+ 2,3 %
Totaal		72 208	72 482	+ 274	+ 0,4 %

In absolute aantallen overheersen de volgende deelgroepen: de vrouwen (+ 753), de Vlaamse uitkeringstrekken (+ 578), de 50-plussers (+ 445) en de deelgroep arbeidsduurvermindering met 1/5 (+ 734).

GRAFIEK 3.7.II

Gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2011

3.7.3

Tijdscrediet

Sedert 1 januari 2002 is het stelsel loopbaanonderbreking in de privésector vervangen door het stelsel van het tijdscrediet.

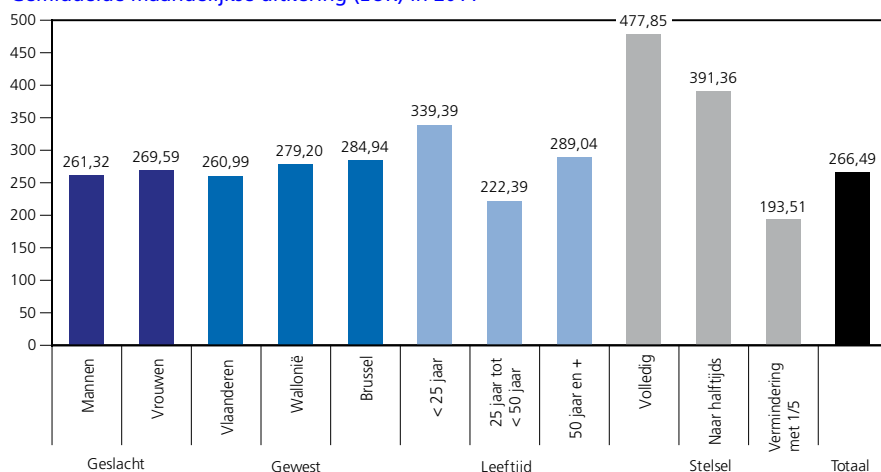
TABEL 3.7.V

Tijdscrediet

		2010	2011	2010-2011	
Geslacht	Mannen	49 869	50 906	+ 1 037	+ 2,1 %
	Vrouwen	82 450	84 880	+ 2 430	+ 2,9 %
Gewest	Vlaanderen	94 101	96 932	+ 2 831	+ 3,0 %
	Wallonië	31 413	31 971	+ 558	+ 1,8 %
	Brussel	6 804	6 882	+ 78	+ 1,2 %
Leeftijd	< 25 jaar	380	281	- 99	- 26,0 %
	25 jaar tot < 50 jaar	47 947	46 156	- 1 791	- 3,7 %
	50 jaar en +	83 992	89 349	+ 5 357	+ 6,4 %
Stelsel	Volledig	8 397	7 794	- 603	- 7,2 %
	Naar halftijds	38 221	38 888	+ 667	+ 1,7 %
	Vermindering met 1/5	85 701	89 104	+ 3 403	+ 4,0 %
Totaal		132 318	135 786	+ 3 468	+ 2,6 %

Bij het tijdscrediet stijgen de meeste onderverdelingen. Er is zowel bij de mannen (+ 1 037; + 2,1 %) als de vrouwen een forse stijging (+ 2 430; + 2,9 %) van het aantal merkbaar en ook de drie gewesten stijgen. De verdeling volgens leeftijd toont echter sterke variatie: enkel het aantal 50-plussers (+ 5 357; + 6,4 %) stijgt. De volledige onderbreking (- 603; - 7,2 %) daalt daarentegen jaar na jaar sterk.

GRAFIEK 3.7.III

Gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2011

3.7.3.1

Individuele tijdelijke vermindering van de arbeidstijd (Crisistijdscrediet)

De maatregel was van kracht van 1 juli 2009 tot 31 januari 2011. Het crisistijdscrediet maakt in 2011 nog deel uit van het tijdscrediet. De betalingen in 2011 betreffen de achterstallige betalingen van de laatste maanden van 2010 en deze van de refertemaand januari 2011.

De periode van onderbreking wordt overeengekomen tussen werkgever en werknemer en loopt van minstens 1 maand tot ten

hoogste 6 maanden. Twee stelsels zijn voorzien: arbeidsduurvermindering met 1/5 en de overgang naar een halftijdse baan. Het jaargemiddelde van het maandelijks aantal uitkerings-trekkers in het crisistijdscrediet evolueert als volgt: 945 (2009), 1 424 (2010) en 46 (2011).

In 2011 dooft hun aantal uit als volgt: 498 (januari), 50 (februari), 4 (maart), 2 (april), 0 (mei).

3.7.4

Specifieke vormen (thematische verlopen)

Drie thematische verlopen kunnen worden opgenomen in de speciale stelsels van loopbaanonderbreking. Deze stelsels zijn van kracht zowel in de privé- als in de openbare sector.

In 2011 vermelden we de veralgemening bij wet sinds 20 mei 2011 van het recht op ouderschapsverlof wegens een kind met een handicap tot 21 jaar.

TABEL 3.7.VI

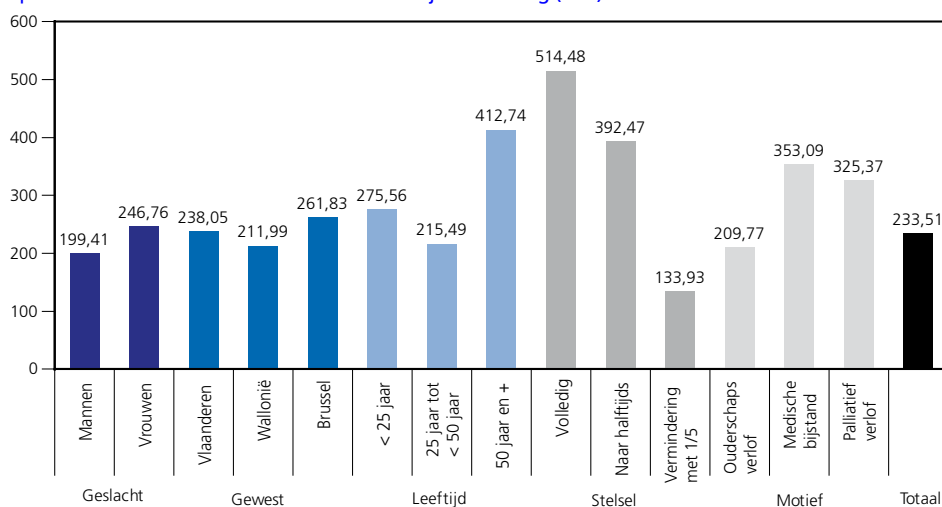
Specifieke vormen

		2010	2011	2010-2011	
Geslacht	Mannen	16 467	17 630	+ 1 163	+ 7,1 %
	Vrouwen	44 581	45 391	+ 810	+ 1,8 %
Gewest	Vlaanderen	44 109	45 050	+ 942	+ 2,1 %
	Wallonië	13 454	14 313	+ 859	+ 6,4 %
	Brussel	3 485	3 658	+ 173	+ 5,0 %
Leeftijd	< 25 jaar	1 127	1 053	- 74	- 6,6 %
	25 jaar tot < 50 jaar	55 470	56 530	+ 1 060	+ 1,9 %
	50 jaar en +	4 451	5 438	+ 987	+ 22,2 %
Stelsel	Volledig	9 962	10 190	+ 228	+ 2,3 %
	Naar halftijds	8 292	9 273	+ 981	+ 11,8 %
	Vermindering met 1/5	42 793	43 557	+ 764	+ 1,8 %
Motief	Ouderschapsverlof	51 944	52 539	+ 595	+ 1,1 %
	Medische bijstand	8 875	10 256	+ 1 380	+ 15,6 %
	Palliatief verlof	228	226	- 2	- 0,9 %
Totaal		61 047	63 021	+ 1 973	+ 3,2 %

Het valt op dat er zich in bijna alle categorieën van de specifieke verlopen een stijging voordoet. Er zijn wel twee uitzonderingen: het aantal uitkeringstrekkers onder de 25 jaar neemt af (- 74; - 6,6 %) , alsook deze in palliatief verlof (- 2; - 0,9 %).

GRAFIEK 3.7.IV

Specifieke vormen 2011- Gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR)

In de grafiek valt op dat de gemiddelde maandelijkse uitkering voor ouderschapsverlof (209,77 EUR) merkelijk lager ligt dan in de twee andere stelsels: medische bijstand (353,09 EUR) en palliatief verlof (325,37 EUR).

3.8.1

Evolutie van de uitkeringsgroepen

TABEL 3.8.I

Evolutie van het aantal betalingen volgens groep

	2000	2007	2010	2011	2000-2011	2007-2011	2010-2011
Vergoede werklozen en bruggpensioen	649 846	690 662	686 192	661 223	+ 11 377	- 4,3 %	- 3,6 %
Werkzoekenden	385 222	458 378	469 629	453 960	+ 68 738	- 1,0 %	- 3,3 %
Niet-werkzoekenden	264 624	232 284	216 563	207 263	- 57 361	- 10,8 %	- 4,3 %
Werknemers ondersteund door de RVA	200 702	276 295	355 105	354 012	+ 153 310	+ 28,1 %	- 0,3 %
Tijdelijke werkloosheid & verwante uitkeringen	109 742	119 949	173 286	140 847	+ 31 105	+ 17,4 %	- 18,7 %
Deeltijdse werknemers met IGU	3 276	10 620	9 944	10 076	+ 6 800	- 5,1 %	+ 1,3 %
Activeringsmaatregelen	36 103	47 516	52 605	52 514	+ 16 412	+ 10,5 %	- 0,2 %
	51 581	98 210	119 270	150 575	+ 98 994	+ 53,3 %	+ 26,2 %
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	98 386	224 021	266 199	271 953	+ 173 567	+ 21,4 %	+ 2,2 %
Tijdskrediet		111 668	132 319	135 786	+ 135 786	+ 21,6 %	+ 2,6 %
Gewone LO	87 754	71 781	72 208	72 482	- 15 272	+ 1,0 %	+ 0,4 %
Thematische verloven	9 540	39 870	61 048	63 021	+ 53 481	+ 58,1 %	+ 3,2 %
Halftijds bruggpensioen	1 092	702	624	663	- 429	- 5,6 %	+ 6,2 %
Totaal van de 3 groepen	948 935	1 190 978	1 307 496	1 287 188	+ 338 254	+ 8,1 %	- 1,6 %
Andere (grensarbeiders, crisispremie, etc.)	14 824	14 382	23 037	23 630	+ 8 805	+ 64,3 %	+ 2,6 %
Algemeen totaal	963 759	1 205 360	1 330 533	1 310 818	+ 347 059	+ 8,7 %	- 1,5 %

Ten opzichte van het jaar 2007, de situatie van voor de crisis, steeg het maandgemiddelde van het aantal betalingen met 8,7 %; het laatste jaar van deze periode was er echter een van daling (2010-2011: - 1,5 %).

Twee van de drie hoofdgroepen kennen in 2011 een terugloop: de groep vergoede werklozen en bruggpensioen met 3,6 % en de werknemers ondersteund door de RVA met 0,3 %. De werknemers die hun arbeidstijd aanpassen blijven echter stijgen: + 2,2 %.

In 2010 stelden we nog een lichte toename vast (+ 0,2 %) van het aantal werkzoekende werklozen. In 2011 daarentegen blijven de beide deeltakken van de groep vergoede werklozen en bruggpensioen fors te dalen: de werkzoekenden met 3,3 % en de niet-werkzoekenden met 4,3 %, wat gemiddeld - 3,6 % oplevert.

De lichte daling in de groep werknemers ondersteund door de RVA (- 0,3 %) is het resultaat van een sterke daling in de tijdelijke werkloosheid (- 18,7 %) en een sterke stijging bij de activeringsmaatregelen (+ 26,2 %). De andere stelsels veranderen minder.

Bij de groep werknemers die hun arbeidstijd aanpassen, stijgen in 2011 alle vier de deelstelsels: het tijdskrediet (+ 2,6 %), de gewone loopbaanonderbreking (+ 0,4 %), de thematische verloven (+ 3,2 %) en ook het halftijds bruggpensioen (+ 6,2 %).

3.8.2

Evolutie van het aantal cliënten

De volgende tabel geeft het aantal cliënten die rechtstreeks of onrechtstreeks een uitkering hebben ontvangen van de RVA. De personen worden enkel geteld in het stelsel waarin ze laatst werden vergoed. De dienstenchequegebruikers en de door het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen (FSO) vergoede werknemers worden in de tabel opgenomen als andere maatregelen. Deze personen kunnen daarnaast ook geteld zijn in de uitkeringsstelsels van de vier groepen.

In de rest van dit hoofdstuk wordt het aantal uitkeringstrekkers bepaald als maandgemiddelde (fysieke eenheden), of als daggemiddelde voor het stelsel tijdelijke werkloosheid (budgettaire eenheden). Het aantal personen dat gedurende het kalenderjaar minstens één RVA-uitkering ontving verschilt echter sterk van deze cijfers.

TABEL 3.8.II

Evolutie van het aantal cliënten

	2010	2011	2010-2011
Groep 1: Vergoede werklozen en bruggepensioneerden			
Na een voltijdse betrekking	428 460	417 614	- 2,5 %
Rechthebbenden op wachtuitkeringen	148 991	145 572	- 2,3 %
Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	38 697	38 827	+ 0,3 %
Voltijds brugpensioen zonder vrijstelling van IWZ	3 118	4 294	+ 37,7 %
Vrijstelling omwille van sociale en familiale moeilijkheden	10 592	9 630	- 9,1 %
Oudere werklozen	101 913	97 124	- 4,7 %
Voltijds brugpensioen met vrijstelling van IWZ	129 955	128 141	- 1,4 %
Groep 2: Werknemers vergoed door de RVA			
Tijdelijk werklozen	383 061	333 406	- 13,0 %
Onthaalouders	6 745	6 556	- 2,8 %
Jeugdvakantie	16 462	16 183	- 1,7 %
Seniorvakantie	225	261	+ 16,0 %
Niet-bezoldigde periode in het onderwijs	14 191	14 622	+ 3,0 %
Pleegzorg	350	367	+ 4,9 %
Deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU	60 823	59 110	- 2,8 %
Werklozen met een PWA-vrijstelling	1 538	1 476	- 4,0 %
Act.maatr. gericht op werklozen die zich inzetten in het buitenland	22	20	- 9,1 %
Act.maatr. gericht op jongere werklozen	517	447	- 13,5 %
Act.maatr. gericht op oudere werklozen	14 267	17 192	+ 20,5 %
Act.maatr. gericht op opleiding van werklozen: studies	29 773	29 419	- 1,2 %
Act.maatr. gericht op opleiding van werklozen: beroepsopleiding	23 204	23 148	- 0,2 %
Act.maatr. gericht op langdurig werklozen excl. doorstr.progr.	79 865	101 766	+ 27,4 %
Act. maatr. gericht op langdurig werkl.: doorstromingsprogr.	5 650	5 408	- 4,3 %
Kinderopvangtoeslag	1 466	1 318	- 10,1 %
Act. maatr. gericht op aanmoedigen van werklozen om zich te vestigen als zelfstandige	5	24	+ 380,0 %
Groep 3: Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen			
Halftijds brugpensioen	723	717	- 0,8 %
LO, volledige onderbreking	9 263	9 359	+ 1,0 %
LO, vermindering van prestaties	77 795	79 568	+ 2,3 %
Thematische verloven	112 981	117 475	+ 4,0 %
Tijdskrediet, volledige onderbreking	13 628	12 781	- 6,2 %
Tijdskrediet, vermindering van prestaties	139 803	143 550	+ 2,7 %
Andere uitkeringen en toeslagen			
Crisispremie	5 013	8 161	+ 62,8 %
Grensarbeiders	1 023	545	- 46,7 %
Toeslag beroepsopleiding (art. 131)	38	67	+ 76,3 %
Mobiliteits toeslag (art. 131 septies)	3	4	+ 33,3 %
PWA opleidings toeslag (art. 131 octies)		2	-
Stagebonus	7 609	7 237	- 4,9 %
Subtotaal¹	1 872 140	1 867 769	- 0,2 %
Andere maatregelen			
Gebruikers dienstencheques	760 702	834 959	+ 9,8 %
Werknemers vergoed door het FSO	19 298	22 283	+ 15,5 %
Totaal	2 648 068	2 720 856	+ 2,7 %

¹ Aantal verschillende personen betaald in de loop van het jaar, toegewezen aan het uitkeringsstelsel van de laatst betaalde refertemaand.

3.8.3

Evolutie van de uitgaven

TABEL 3.8.III

Evolutie van de uitgaven in de drie groepen (in miljoen EUR)

	2000	2007	2010	2011	2000 - 2011	2007-2011	2010-2011
Vergoede werklozen en brugpensioen	4 925,33	6 215,98	6 909,69	6 854,10	+ 1 928,77	+ 10,3 %	- 0,8 %
Werkzoekenden	2 468,60	3 700,25	4 304,11	4 261,21	+ 1 792,61	+ 15,2 %	- 1,0 %
Niet-werkzoekenden	2 456,74	2 515,73	2 605,59	2 592,90	+ 136,16	+ 3,1 %	- 0,5 %
Werknemers ondersteund door de RVA	751,75	1 190,24	1 938,99	2 003,56	+ 1 251,81	+ 68,3 %	+ 3,3 %
Tijdelijke werkloosheid & verwante uitkeringen	281,62	381,41	872,80	647,47	+ 365,85	+ 69,8 %	- 25,8 %
Deeltijdse werknemers	15,60	33,37	37,83	40,30	+ 24,70	+ 20,8 %	+ 6,5 %
Activeringsmaatregelen	145,90	191,64	235,44	238,73	+ 92,83	+ 24,6 %	+ 1,4 %
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	308,63	583,81	792,92	1 077,06	+ 768,43	+ 84,5 %	+ 35,8 %
Tijdskrediet	242,07	649,45	785,52	817,36	+ 575,30	+ 25,9 %	+ 4,1 %
Gewone LO	337,35	337,35	416,74	434,23	+ 434,23	+ 28,7 %	+ 4,2 %
Thematische verlopen	201,14	200,30	201,19	203,51	+ 2,38	+ 1,6 %	+ 1,2 %
Halftijds brugpensioen	36,98	108,89	164,80	176,59	+ 139,62	+ 62,2 %	+ 7,2 %
Totaal van de 3 groepen	3,95	2,91	2,78	3,03	- 0,93	+ 3,8 %	+ 8,7 %
Dienstencheques	5 919,15	8 055,66	9 634,20	9 675,03	+ 3 755,88	+ 20,1 %	+ 0,4 %
Totaal	652,87	1 231,38	1 431,91	1 431,91	+ 1 431,91	+ 119,3 %	+ 16,3 %
	5 919,15	8 708,53	10 865,58	11 106,93	+ 5 187,78	+ 27,5 %	+ 2,2 %

Ten opzichte van het jaar 2007 stegen de jaarlijkse uitgaven met 27,5 %. Het laatste jaar van deze periode staat voor + 2,2 %.

TABEL 3.8.IV

Evolutie van de uitgaven volgens gewest (in miljoen EUR)

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel	Land
Werkzoekende vergoede werklozen en bruggepensioneerden	1 521,06 35,70 %	1 922,19 45,11 %	817,96 19,20 %	4 261,21 100 %
Niet-werkzoekende werklozen en bruggepensioneerden	1 639,88 63,25 %	789,98 30,47 %	163,03 6,29 %	2 592,90 100 %
Tijdelijk werklozen en verwante uitkeringen	369,48 53,72 %	280,91 40,84 %	37,39 5,44 %	687,78 100 %
Deeltijdse werknemers met behoud van rechten en IGU	117,98 49,42 %	93,01 38,96 %	27,74 11,62 %	238,73 100 %
Activeringsmaatregelen	447,01 41,50 %	524,05 48,66 %	106,00 9,84 %	1 077,06 100 %
Loopbaanonderbreking en tijdskrediet ¹	568,19 69,77 %	203,11 24,94 %	43,04 5,29 %	814,34 100 %
Dienstencheques	874,39 61,06 %	394,43 27,55 %	163,09 11,39 %	1 431,91 100 %
Totaal 2011	5 537,98 49,87 %	4 207,67 37,89 %	1 358,26 12,23 %	11 103,90 100 %
Bevolking op arbeidsleeftijd 2011 ²	4 126 958 57,36 %	2 321 285 32,27 %	746 175 10,37 %	7 194 418 100 %
Totaal 2010	5 482,80 50,50 %	4 107,30 37,80 %	1 275,50 11,70 %	10 865,60 100 %
Totaal 2009	5 370,80 51,00 %	3 982,50 37,80 %	1 172,50 11,10 %	10 525,80 100 %
Totaal 2008	4 512,80 49,30 %	3 576,60 39,10 %	1 067,10 11,70 %	9 156,50 100 %
Totaal 2007	4 295,30 49,30 %	3 407,60 39,10 %	1 005,60 11,50 %	8 708,50 100 %
Totaal 2000	3 031,90 51,20 %	2 255,30 38,10 %	632,20 10,70 %	5 919,40 100 %
2000 - 2007 (2000=100)	142,0	151,0	159,0	147,0
2007 - 2011 (2007=100)	128,9	123,5	135,1	127,5
2000 - 2011 (2000=100)	182,7	186,6	214,8	187,6
2010 - 2011 (2010=100)	101,0	102,4	106,5	102,2

¹ Halftijds brugpensioen inbegrepen² Bevolking 15-64 jaar op basis raming FPB en ADSEI

De stijging van het landstotaal met 2,2 % is het gemiddelde van volgende evolutie volgens woonplaats: Vlaanderen + 1,0 %, Wallonië + 2,4 % en + 6,5 % voor Brussel.

3.8.4

10-jaarlijkse evolutie van de uitgaven per sociale prestatie

De volgende tabel geeft een overzicht van de uitgaven per sociale prestatie over een periode van 10 jaar. Deze uitgaven zijn uitgedrukt in lopende prijzen, in constante prijzen en als procentuele evolutie sinds 2002. De uitgaven in lopende prijzen worden ook via een ratio vergeleken met het bbp in lopende prijzen. En verder worden als referenties toegevoegd het overeenkomend aantal uitkeringstrekkers, de bevolking op arbeidsleeftijd en de beroepsbevolking.

TABEL 3.8.V

Uitgaven per sociale prestatie (in duizend EUR)

	2002 reëel	2003 reëel	2004 reëel	2005 reëel	2006 reëel	2007 reëel	2008 reëel	2009 reëel	2010 reëel	2011 reëel	2012 Budget- controle
In lopende prijzen											
Volledige werkl. ¹	4 460 958	4 857 578	5 082 499	5 196 533	5 124 195	4 863 204	4 839 551	5 287 134	5 323 976	5 222 602	5 416 856
Activering ²	572 344	644 400	698 401	707 207	750 579	790 741	843 392	866 247	1 044 988	1 334 761	1 134 189
Tijdelijke werkl.	388 694	427 564	404 947	417 038	401 762	381 410	430 637	1 052 999	872 802	647 474	677 757
Brugpensioen (VT + HT)	1 158 074	1 188 969	1 233 364	1 256 603	1 300 688	1 359 213	1 442 688	1 501 887	1 591 516	1 637 267	1 644 724
LBO & Tijds krediet	360 438	437 108	491 809	556 410	589 547	646 531	699 914	749 452	782 731	814 336	795 992
Totale uitgaven (in duizend EUR)	6 940 508	7 555 619	7 911 020	8 133 791	8 166 771	8 041 099	8 256 182	9 457 719	9 616 013	9 656 440	9 669 518
Werkloosheid + BP	1,0595	1,0736	1,0878	1,1133	1,1318	1,1487	1,1953	1,2190	1,2271	1,2599	1,2958
LO + TK	1,0577	1,0718	1,0860	1,1115	1,1300	1,1487	1,1894	1,2190	1,2251	1,2579	1,2915
In constante prijzen											
Volledige werkl. ¹	4 460 958	4 793 782	4 950 274	4 945 412	4 796 859	4 485 562	4 289 722	4 595 339	4 596 816	4 391 893	4 429 047
Activering ²	572 344	635 937	680 232	673 031	702 632	729 338	747 573	752 903	902 261	1 122 454	927 360
Tijdelijke werkl.	388 694	421 949	394 412	396 885	376 097	351 792	381 712	915 219	753 593	544 487	554 162
Brugpensioen (VT + HT)	1 158 074	1 173 354	1 201 277	1 195 878	1 217 599	1 253 666	1 278 782	1 305 373	1 374 143	1 376 843	1 344 795
LBO & Tijds krediet	360 438	431 358	478 993	529 478	551 826	595 313	622 414	650 283	675 777	684 731	651 894
Totale uitgaven (in duizend EUR)	6 940 508	7 456 379	7 705 187	7 740 684	7 645 013	7 415 670	7 320 202	8 219 118	8 302 590	8 120 408	7 907 258
In prijzen 2002											
Volledige werkl. ¹	100,00 %	107,46 %	110,97 %	110,86 %	107,53 %	100,55 %	96,16 %	103,01 %	103,05 %	98,45 %	99,28 %
Activering ²	100,00 %	111,11 %	118,85 %	117,59 %	122,76 %	127,43 %	130,62 %	131,55 %	157,64 %	196,12 %	162,03 %
Tijdelijke werkl.	100,00 %	108,56 %	101,47 %	102,11 %	96,76 %	90,51 %	98,20 %	235,46 %	193,88 %	140,08 %	142,57 %
Brugpensioen (VT + HT)	100,00 %	101,32 %	103,73 %	103,26 %	105,14 %	108,25 %	110,42 %	112,72 %	118,66 %	118,89 %	116,12 %
LBO & Tijds krediet	100,00 %	119,68 %	132,89 %	146,90 %	153,10 %	165,16 %	172,68 %	180,41 %	187,49 %	189,97 %	180,86 %
Totale uitgaven (in duizend EUR)	100,00 %	107,43 %	111,02 %	111,53 %	110,15 %	106,85 %	105,47 %	118,42 %	119,63 %	117,00 %	113,93 %
Bbp (in miljard EUR) ³	268,62	276,16	291,29	303,36	318,70	335,61	346,13	340,40	354,38	369,52	378,02
In lopende prijzen (ratio: uitgaven / bbp)											
Volledige werkl. ¹	1,66	1,76	1,74	1,71	1,61	1,45	1,40	1,55	1,50	1,41	1,43
Activering ²	0,21	0,23	0,24	0,23	0,24	0,24	0,24	0,25	0,29	0,36	0,30
Tijdelijke werkl.	0,14	0,15	0,14	0,14	0,13	0,11	0,12	0,31	0,25	0,18	0,18
Brugpensioen (VT + HT)	0,43	0,43	0,42	0,41	0,41	0,40	0,42	0,44	0,45	0,44	0,44
LBO & Tijds krediet	0,13	0,16	0,17	0,18	0,18	0,19	0,20	0,22	0,22	0,22	0,21
Totale uitgaven (in % bbp)	2,58	2,74	2,72	2,68	2,56	2,40	2,39	2,78	2,71	2,61	2,56

	2002 reëel	2003 reëel	2004 reëel	2005 reëel	2006 reëel	2007 reëel	2008 reëel	2009 reëel	2010 reëel	2011 reëel	2012 Budget- controle
Fysieke aantallen											
Volledige werkl. ¹	576 539	616 392	629 858	633 995	616 130	577 534	543 713	568 074	566 290	542 381	539 599
Activering ²	102 334	115 815	126 481	130 474	139 907	148 253	152 931	153 203	172 836	204 264	181 200
Tijdelijke werkl.	144 217	142 810	123 701	131 215	121 514	119 949	134 736	210 864	173 286	140 847	147 378
Brugpensioen (VT + HT)	107 682	108 988	110 796	109 891	111 851	114 320	115 964	118 111	120 946	119 881	116 800
LBO & Tijdskrediet	130 698	156 583	176 411	194 848	210 962	223 319	235 679	252 429	265 575	271 290	259 200
Totaal	1 061 470	1 140 588	1 167 247	1 200 423	1 200 364	1 183 375	1 183 023	1 302 681	1 298 933	1 278 663	1 244 177
Uitgaven dienstencheques (in lopende prijzen)		5 041	90 927	239 142	445 519	652 875	883 127	1 051 041	1 231 375	1 431 907	1 624 911
Uitgaven dienstencheques (in prijzen 2003)		5 041	88 561	227 586	417 059	602 177	782 793	913 518	1 063 191	1 204 148	1 328 595
Bevolking op arbeidsleeftijd⁴	6 774 000	6 805 000	6 835 000	6 879 000	6 942 000	7 012 000	7 070 000	7 114 000	7 154 000		
Beroepsbevolking⁴	4 722 000	4 768 000	4 853 000	4 933 000	4 975 000	4 992 000	5 044 000	5 088 000	5 138 000		

¹ UVW's + vrijwillig deeltijdsen + ouderen + soc. fam. + tewerkgestelden in een beschutte werkplaats

² (vrijgestelden PWA + doorstroomprogramma's + opleidingsm. + startbanen + sine + activa + werkhervattingstoeslag) + werkl. BO + werkl. studies + deelt. IGU

³ FPB 9 februari 2012 (2002-2012)

⁴ Bron: NBB

3.9 Historische evolutie

3.9.1

De UVW-WZ

TABEL 3.9.I

Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)

	Volgens leeftijd				Volgens duur + leeftijd		Totaal		Ratio Beroepsbevolking (in %)
	< 25 jaar	25 tot 49 jaar	50 jaar en +	50 jaar en + ¹	2 jaar en +		(A)	inclusief vrijgest. 50-57 ¹	
					< 50 jaar	50 jaar en +			
2002	70 782	290 244	26 316	121 978	161 024	9 773	387 342	483 004	8,2
2003	78 868	313 929	39 668	123 917	172 412	18 115	432 466	516 714	9,1
2004	77 898	322 005	55 535	124 755	187 382	32 625	455 437	524 657	9,4
2005	73 694	323 473	72 552	126 187	196 053	48 609	469 719	523 354	9,5
2006	69 441	304 319	85 836	125 759	181 190	61 990	459 596	499 519	9,2
2007	62 770	273 453	92 864	120 621	155 497	71 298	429 087	456 844	8,6
2008	58 444	251 007	94 395	111 567	131 738	74 068	403 845	421 017	8,0
2009	65 535	267 446	101 139	109 483	121 563	76 487	434 120	442 464	8,5
2010	63 992	267 954	106 480	108 774	120 312	79 425	438 426	440 719	8,5
2011	58 594	256 298	106 932	108 346	119 740	80 548	421 823	423 237	8,2

De tabel hierboven vermeldt de jaarlijkse werkloosheidscijfers van de laatste 10 jaar.

De eerste tabel geeft de absolute cijfers weer. De tweede tabel klasseert de jaren volgens het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in de betrokken categorie, te beginnen met het laagste aantal.

TABEL 3.9.II

Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)

	Volgens leeftijd				Volgens duur + leeftijd		Totaal		Ratio Beroeps- bevolking
	< 25 jaar	25 tot 49 jaar	50 jaar en +	50 jaar en + ¹	2 jaar en +		(A)	inclusief vrijgest. 50-57 ¹	
					< 50 jaar	50 jaar en +			
1	2008	2008	2002	2011	2011	2002	2002	2008	2008
2	2011	2011	2003	2010	2010	2003	2008	2011	2011
3	2007	2009	2004	2009	2009	2004	2011	2010	2002
4	2010	2010	2005	2008	2008	2005	2007	2009	2009
5	2009	2007	2006	2007	2007	2006	2003	2007	2010
6	2006	2002	2007	2002	2002	2007	2009	2002	2007
7	2002	2006	2008	2003	2003	2008	2010	2006	2003
8	2005	2003	2009	2004	2006	2009	2004	2003	2006
9	2004	2004	2010	2006	2004	2010	2006	2005	2004
10	2003	2005	2011	2005	2005	2011	2005	2004	2005

We stellen vast dat het jaar 2011 zeer goed geklasseerd staat. Met uitzondering van 2008 is het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen nooit zo laag geweest bij de - 25-jarigen en in de leeftijdsklasse van 25 tot 49 jaar.

Voor de werklozen van 50 jaar of ouder komt 2011 op de laatste plaats. De evolutie in die leeftijdscategorie geeft echter een vertekend beeld als gevolg van een reglementaire wijziging. Voordien kwam het merendeel van de werklozen van 50 tot 57 jaar niet voor in de statistieken van de werkzoekenden: ze konden immers worden vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende. De leeftijd voor vrijstelling van IWZ werd sedert 2002 geleidelijk verhoogd van 50 naar 58 jaar. Als die reglementaire wijziging wordt geneutraliseerd door ook de werklozen van 50 tot 57 jaar die zijn vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende, op te nemen in de statistieken van de werkzoekenden, verschijnt het jaar 2011 bovenaan het klassement van de laatste tien jaar. Voor alle leeftijdsklassen samen en bij een niet-gewijzigde reglementering komen 2008 en 2011 op de eerste twee plaatsen.

De langdurige werkloosheid (2 jaar en +) laat 2 tegengestelde plaatjes zien afhankelijk van de bestudeerde leeftijdsklasse. Enerzijds is het aantal langdurig UVW-WZ jonger dan 50 jaar de laatste 10 jaar nooit kleiner geweest: 120 253 personen in 2011. Anderzijds lag het aantal langdurig UVW-WZ van 50 jaar of ouder nooit hoger in de voorbije tien jaar: 80 638 personen in 2011.

Als we de ratio berekenen tussen het aantal UVW-WZ en de beroepsbevolking, zien we dat het jaar 2011 na het jaar 2008 bovenaan de rangschikking staat: respectievelijk 8,2 % en 8 %.

¹ Bij een niet-gewijzigde reglementering, d.w.z. met inbegrip van de vrijgestelden. Vroeger kwam de meerderheid van de werklozen van 50 tot 57 jaar niet in de statistieken van de werkzoekenden terecht doordat ze konden worden vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende. Sedert 2002 is de leeftijd voor vrijstelling van IWZ geleidelijk opgetrokken van 50 naar 58 jaar.

3.9.2

De vrijgestelde oudere werklozen en de bruggepensioneerden

TABEL 3.9.III

	Vrijgestelde oudere werklozen	Bruggepensioneerden				Totaal (B)
		50 tot 54 jaar	55 tot 59 jaar	60 jaar en + ²	Totaal	
2002	152 309	6 080	38 657	61 746	106 482	258 791
2003	146 417	6 453	41 284	60 178	107 915	254 332
2004	136 907	7 239	42 769	59 861	109 869	246 776
2005	125 683	6 104	43 343	59 582	109 029	234 713
2006	116 169	4 778	42 477	63 991	111 247	227 416
2007	107 939	3 577	40 384	69 781	113 741	221 680
2008	100 844	3 024	39 062	73 358	115 445	216 288
2009	94 801	2 708	37 489	77 467	117 664	212 465
2010	89 193	2 388	36 714	81 220	120 322	209 515
2011	83 077	1 977	35 043	82 199	119 218	202 295

TABEL 3.9.IV

	Vrijgestelde oudere werklozen	Bruggepensioneerden				Totaal (B)
		50 tot 54 jaar	55 tot 59 jaar	60 jaar en + ²	Totaal	
1	2011	2011	2011	2005	2002	2011
2	2010	2010	2010	2004	2003	2010
3	2009	2009	2009	2003	2005	2009
4	2008	2008	2002	2002	2004	2008
5	2007	2007	2008	2006	2006	2007
6	2006	2006	2007	2007	2007	2006
7	2005	2002	2003	2008	2008	2005
8	2004	2005	2006	2009	2009	2004
9	2003	2003	2004	2010	2011	2003
10	2002	2004	2005	2011	2010	2002

Als we de evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen vergelijken met die van de bruggepensioneerden in de laatste 10 jaar, stellen we vast dat het jaar 2011 ook de koppositie inneemt met de laagste cijfers voor de vrijgestelde oudere werklozen en voor de totaliteit van de 2 groepen.

Bij de bruggepensioneerden zijn er grote verschillen volgens de onderzochte leeftijdsgroepen: in 2011 tellen we het laagste aantal bruggepensioneerden van 50 tot 59 jaar (37 020 personen in 2011) en het hoogste aantal bruggepensioneerden van 60 jaar en ouder (82 199 personen in 2011). De sterke stijging in die subgroep (+ 20 453 op 10 jaar tijd) is echter bijna volledig te verklaren door het feit dat de pensioengerechtigde leeftijd voor de vrouwen tussen 1997 en 2009 werd opgetrokken. De evolutie werd ook beïnvloed door de sterke stijging van de beroepsbevolking in de leeftijdscategorie van 50 tot 64 jaar (+ 64,6 % tussen 2000 en 2001).

² De pensioenleeftijd voor de vrouwen werd tussen 1997 en 2009 geleidelijk verhoogd van 60 naar 65 jaar, wat grotendeels de verhoging verklaart: 21 347 vrouwelijke bruggepensioneerden zaten in 2011 in die leeftijdscategorie (+ 29 440 vrijgestelde oudere vrouwelijke werklozen, dat zijn 50 787 uitkeringstrekkers die eveneens de totalen beïnvloedden).

3.9.3

De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de bruggepensioneerden

TABEL 3.9.V

Alg. totaal (A+B)		Ratio (bevolking op beroepsleeftijd)	
2008	620 134	2011	8,7 %
2011	624 119	2008	8,8 %
2002	646 133	2010	9,1 %
2009	646 585	2009	9,1 %
2010	647 940	2007	9,3 %
2007	650 767	2002	9,5 %
2003	686 798	2006	9,9 %
2006	687 012	2003	10,1 %
2004	702 213	2005	10,2 %
2005	704 431	2004	10,3 %

Het jaar 2011 komt eveneens op de 2de plaats, na 2008, als we de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (oudere werkzoekenden en niet-werkzoekenden) en de bruggepensioneerden samentellen. De ratio van die hele groep ten opzichte van de bevolking op beroepsleeftijd is eveneens de laagste van de laatste 10 jaar (8,7 %).

3.9.4

De tijdelijk werklozen

TABEL 3.9.VI

Fysieke eenheden		Budgettaire eenheden	
2007	119 949	2007	29 963
2006	121 514	2008	32 381
2004	123 701	2006	32 394
2005	131 215	2004	34 158
2008	134 737	2005	34 365
2011	140 847	2011	35 895
2003	142 810	2002	38 556
2002	144 217	2003	39 178
2010	173 286	2010	49 507
2009	210 864	2009	60 566

De evolutie van de tijdelijke werkloosheid in de laatste 10 jaar sluit nauw aan bij de evolutie van de economische conjunctuur in het land. Zo is 2009 volop in een recessie gesitueerd en de tijdelijke werkloosheid piekt in dat jaar: 60 566 werknemers in voltijds equivalenten kunnen als gevolg van de crisis gedwongen tijdelijk niet aan het werk. 2010 is een overgangsjaar. 2011 wordt gekenmerkt door de opleving: de tijdelijke werkloosheid loopt terug en haalt opnieuw een voor het decennium gemiddeld niveau.

3.10.1

Werkloosheidsgraad

TABEL 3.10.1

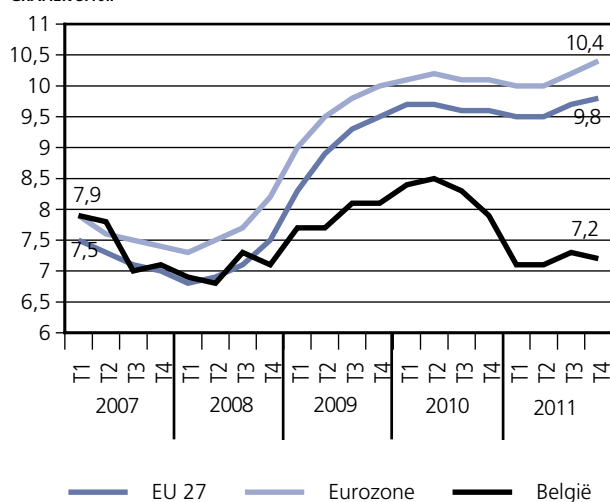
Werkloosheidsgraad (in %)

	2007	2008	2009	2010	2011	2007/2011
EU-27	7,2	7,1	9,0	9,7	9,6	+ 2,4 procentpunten
Eurozone	7,6	7,6	9,6	10,1	10,1	+ 2,5 procentpunten
België	7,5	7,0	7,9	8,3	7,2	- 0,3 procentpunt

Bron: Eurostat - EAK.

De toestand van de werkloosheid in België heeft tijdens de crisis niet de trend gevolgd van het Europese gemiddelde (Europese Unie van de 27 of eurozone): de toestand bij ons is niet in dezelfde mate verslechterd en de opleving was sterker. In 2011 lag de werkloosheidsgraad in België zelfs lager dan voor de crisis (- 0,3 procentpunt in vergelijking met 2007). De werkloosheidsgraden in de Europese Unie van de 27 en in de eurozone stegen daarentegen met respectievelijk 2,4 en 2,5 procentpunten tijdens diezelfde periode.

GRAFIEK 3.10.1

Grafiek 3.10.1 illustreert mooi de tegengestelde evolutie van de werkloosheidsgraden in België en in Europa. In 2009 en in 2010, in volle economische crisis, is de Belgische werkloosheidsgraad minder sterk gestegen dan het Europese gemiddelde. Nadien is die werkloosheidsgraad tijdens de economische opleving forser gedaald dan het gemiddelde in Europa (-1,4 basispunt tegen - 0,2). Tijdens de conjuncturele ommekeer in de tweede helft van 2011 tot slot zijn de gemiddelde werkloosheidsgraden van de Europese Unie van de 27 en van de eurozone opnieuw gaan stijgen. De Belgische werkloosheidsgraad blijft stabiel rond 7,2 %.

3.10.2

Werkgelegenheid

TABEL 3.10.II ¹

EU 27					EU 27				
Eurozone					Eurozone				
België					België				
2007	T1	215 327	140 796	4 348	2007	T1	100,0	100,0	100,0
	T2	218 606	142 911	4 345		T2	100,0	100,0	100,0
	T3	221 019	144 312	4 385		T3	100,0	100,0	100,0
	T4	220 357	144 052	4 443		T4	100,0	100,0	100,0
	Jaar	218 827	143 018	4 380		Jaar	100,0	100,0	100,0
2008	T1	219 363	143 329	4 450	2008	T1	101,9	101,8	102,3
	T2	221 448	144 488	4 414		T2	101,3	101,1	101,6
	T3	223 120	145 530	4 465		T3	101,0	100,8	101,8
	T4	221 311	144 448	4 455		T4	100,4	100,3	100,3
	Jaar	221 311	144 449	4 446		Jaar	101,1	101,0	101,5
2009	T1	217 133	141 620	4 418	2009	T1	100,8	100,6	101,6
	T2	217 828	142 035	4 396		T2	99,6	99,4	101,2
	T3	217 983	141 794	4 415		T3	98,6	98,3	100,7
	T4	216 846	141 628	4 454		T4	98,4	98,3	100,2
	Jaar	217 448	141 769	4 421		Jaar	99,4	99,1	100,9
2010	T1	214 153	140 049	4 470	2010	T1	99,5	99,5	102,8
	T2	216 719	141 114	4 443		T2	99,1	98,7	102,3
	T3	217 879	141 514	4 488		T3	98,6	98,1	102,3
	T4	216 871	141 311	4 554		T4	98,4	98,1	102,5
	Jaar	216 405	140 997	4 489		Jaar	98,9	98,6	102,5

¹ De definitieve cijfers van Eurostat voor 2011 zijn nog niet gekend.

België doet beter dan het gemiddelde van de Europese landen: tijdens de crisis is de werkgelegenheid nooit onder het niveau van 2007 gezakt en na de crisis bedraagt de toename van de werkgelegenheid meer dan 2 %. Omgekeerd hebben de Europese landen tijdens de crisis gemiddeld een daling van het werkgelegenheidsvolume laten noteren (- 0,6 % voor de EU-27 en - 0,9 % voor de eurozone in 2009). Nadien heeft de werkgelegenheid zich nooit echt hersteld en blijft gemiddeld onder het niveau van 2007.

Bron: Eurostat - Totale werkgelegenheid van de residerende bevolking (in duizenden) - 15 jaar en + - Aangepaste EAK-reeksen (lfsq_egan)

TABEL 3.10.III

15 tot 64 jaar	2000		2007		2010		2000-2007		2007-2010	
	België	EU15	België	EU15	België	EU15	België	EU15	België	EU15
Werkgelegenheid	4 067 500	157 710 200	4 348 100	172 218 000	4 450 600	169 712 100	+ 280 600	+ 14 507 800	+ 102 500	- 2 505 900
2000 = 100	100	100	106,9	109,2	109,4	107,6	+ 6,9	+ 9,2	+ 9,4	+ 7,6
Bevolking	6 719 207	248 383 200	7 007 813	257 667 600	7 176 834	259 531 000	+ 288 606	+ 9 284 400	+ 169 021	+ 1 863 400
Werkgelegenheidsgraad	60,5 %	63,5 %	62,0 %	66,8 %	62,0 %	65,4 %	+ 1,5 punt	+ 3,3 punten	+ 0 punt	- 1,4 punt

Bron: Eurostat (EAK – belangrijkste indicatoren)

Als we kijken naar de evolutie van de werkgelegenheid tussen 2000 en 2007, zien we in België een minder sterke groei in vergelijking met de Europese Unie (15 landen): respectievelijk + 6,9 % en + 9,2 %. Nadien is de toestand omgeslagen en in 2010 bedroeg de werkgelegenheidsgroei in België over de hele periode + 9,4 % tegen gemiddeld + 7,6 % in het Europa van de 15.

De werkgelegenheidsgraad van de 15-64-jarigen volgt dezelfde evolutie: tussen 2000 en 2007 stijgt hij sterker in de EU van de 15 (+ 3,3 basispunten tegen + 1,5 basispunt in België). Tijdens de crisis blijft de Belgische werkloosheidsgraad stabiel terwijl die graad gemiddeld daalt in de Europese Unie van de 15: -1,4 basispunt.

TABEL 3.10.IV

20 tot 64 jaar	2010				Doelstelling 2020
	België	Vlaanderen	Wallonië	Brussel	
Werkgelegenheid	4 412 596	2 707 020	1 301 475	404 103	
Bevolking	6 529 800	3 753 990	2 093 630	682 191	
Werkgelegenheidsgraad	67,6 %	72,1 %	62,2 %	59,2 %	73,2 %

Bron: Eurostat (EAK – belangrijkste indicatoren)

In het kader van de Europese strategie 2020 ter bevordering van de groei en de werkgelegenheid heeft België zich tot doel gesteld om in 2020 een werkgelegenheidsgraad van 73,2 % te halen bij de 20-64-jarigen. Met een werkgelegenheidsgraad van 67,6 % in 2010 is er dus nog een verschil van 5,6 procentpunten en er zijn ook grote verschillen tussen de gewesten.

De geharmoniseerde werkgelegenheidsgraden voor 2011 zijn nog niet gekend.

In februari publiceerden het Federaal Planbureau en de Nationale Bank hun vooruitzichten. Op verschillende punten stemmen ze overeen.

In zijn perscommuniqué van 10 februari 2012 voorziet het Federaal Planbureau voor België in 2012 een zo goed als economische nulgroei (+ 0,1 %) evenals slechts een status-quo van de werkgelegenheid (+ 6 400 eenheden). In haar jaarverslag over de economische en financiële ontwikkeling dat enkele dagen nadien werd gepubliceerd, is de Nationale Bank iets pessimistischer: de economische groei wordt negatief (- 0,1 %) en de werkgelegenheid stagneert (+ 1 200 eenheden).

Sedert enkele maanden werden de groeivooruitzichten van de Nationale Bank voor 2012 geleidelijk aan neerwaarts bijgesteld omwille van de overheidsschuldencrisis en van de veronderstelde weerslag van het restrictieve begrotingsbeleid gevoerd door de Europese lidstaten: achtereenvolgens + 2,2 % in juni 2011, + 0,5 % in december 2011 en - 0,1 % in januari 2012. De recentste vooruitzichten bevestigen dat pessimistische klimaat. Sommige tekenen van minder spanningen op de geld- en obligatiemarkten doen echter vermoeden dat geleidelijk aan opnieuw met groei zal worden aangeknoopt in het tweede halfjaar van 2012.

TABEL 3.11.1

	2010	2011	2012 ¹	2010-2011	2011-2012
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad	8,3 %	7,2 %	7,5 %	- 1,1 punt	+ 0,3 punt
UVW-WZ	438 425	421 823	425 423	- 3,8 %	+ 0,9 %
Tijdelijke werkloosheid (Fys. eenh.)	173 286	140 847	147 378	- 18,7 %	+ 4,6 %

Bron: RVA (2010-2011)

¹ Raming (FPB – Economische begroting van 9 februari 2012)

Na een daling in 2011 zou de geharmoniseerde werkloosheidsgraad in België opnieuw gaan stijgen tot 7,7 % (+ 0,5 basispunt) volgens de Nationale Bank en tot 7,5 % (+ 0,3 basispunt) volgens het Federaal Planbureau. De tijdelijke werkloosheid die sneller inspeelt op de conjunctuurwijzigingen zou in 2012 met ongeveer 6 500 fysieke eenheden toenemen terwijl het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen slechts met 3 600 fysieke eenheden zou groeien, rekening houdend met het effect van de maatregelen die door de regering zijn goedgekeurd.

Door de hogere grondstoffenprijzen is de inflatie gemeten aan de hand van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP) in 2011 in België opgelopen tot 3,5 %. Dat percentage ligt hoger dan in onze Europese buurlanden waar het gemiddelde op 2,6 % ligt (Eurozone). Volgens de laatste ramingen van de NBB zou de inflatie in 2012 uitkomen op 2,6 %.

3.12 De dynamische evolutie van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

3.12.1

Inleiding

Tijdens de periode 2000-2011 waren er twee cycli van economische neergang. De eerste neergang was in 2002-2003. Die was fors, waardoor de werkloosheid piekte in 2004-2005 met een uitkeringsniveau van 7 %* in augustus 2005 en september 2005. De werkloosheid reageert immers met enkele maanden vertraging op de evolutie van de conjunctuur. De tweede economische neergang vond plaats in 2008-2009.

Tijdens het tweede kwartaal van 2010 heeft de economische activiteit zich hersteld. De economische groei werd door de buitenlandse vraag opgetrokken met een gevoelige groei van de werkgelegenheid tot gevolg. Toch kon de werkloosheid niet volledig profiteren van de werkgelegenheidsgroei omdat het aantal mensen dat werkt of wil werken – de beroepsbevolking – sneller is gestegen. Die situatie wijkt duidelijk af van de situatie in 2009, toen een hogere werkloosheid werd veroorzaakt doordat mensen hun baan kwijt raakten. Mensen hebben bij een stijgende werkloosheid minder prikkels om zich te melden op de arbeidsmarkt omdat ze minder kans hebben op een baan.

Het derde kwartaal van 2010 bracht de consolidatie van de economische groei met nu wel als gevolg een J/J-daling van de werkloosheid. Dat was overigens de eerste daling van de werkloosheid sinds het vierde kwartaal van 2008. Meteen was de toon gezet voor de volgende kwartalen, met een forse groei van de werkgelegenheid die samengaat met een groeiende daling van de werkloosheid, daar de groei van de werkgelegenheid die van de actieve bevolking ruim overtreft.

In het eerste kwartaal van 2011 herwon het bbp zijn peil van voor de crisis, aangezien het met een groeicijfer van 2,9 %, 0,8 % hoger lag dan in het tweede kwartaal van 2008.

Het groeitempo van de werkgelegenheid lag in het eerste kwartaal van 2011 iets hoger dan in het vierde kwartaal van 2010.

In het tweede kwartaal van 2011 is de economische activiteit blijven groeien (2,1 %), zij het iets minder stevig dan in het eerste kwartaal van 2011, terwijl de werkgelegenheid is blijven doorgroeien.

In het derde kwartaal van 2011 is de economische groei duidelijk verzwakt met een groei van 1,6 % en in het vierde kwartaal bedroeg de groei slechts 0,9 %.

De werkloosheid loopt in grote lijnen in de pas met die ontwikkelingen en bereikte met 409 586 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in mei 2011 vooralsnog haar laagste stand in 2011. Daarna steeg het aantal werklozen echter weer en kwam in september 2011 uit op 425 502 personen.

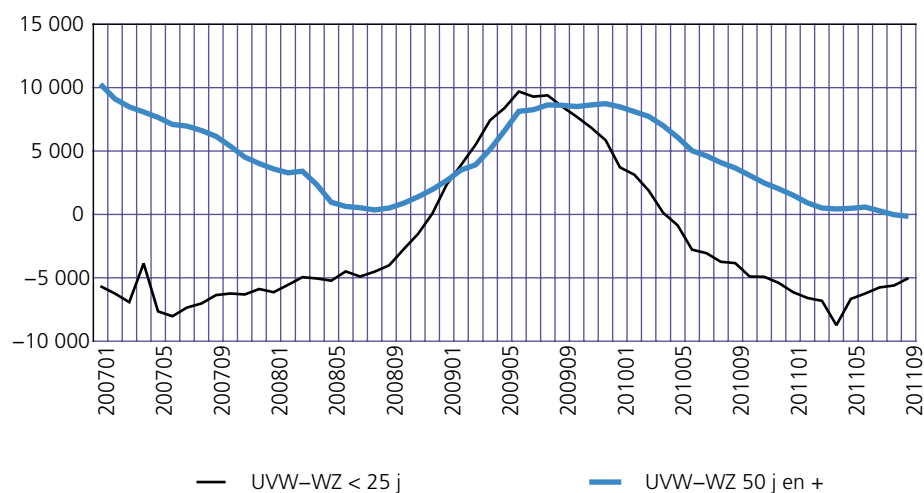
Het huidige klimaat van financiële en economische onrust brengt een grote onzekerheid met zich mee over de verdere ontwikkeling inzake de werkloosheid.

Belangrijke vraag is hoe de arbeidsmarkt zich gaat houden onder de verslechterende omstandigheden. Veel ondernemingen gingen er in 2008 en 2009 van uit dat de economische neergang weliswaar diep maar van korte duur zou zijn. De NBB houdt nu rekening met een meer gebruikelijke reactie, waardoor de werkloosheid in 2012 zal gaan oplopen met ongeveer 22 000 na een daling in 2011 met 20 700.

De ouderen hebben niet geprofiteerd van de daling van de werkloosheid in 2010 en in het grootste deel van 2011. Het is pas sinds augustus dat het aantal werklozen van 50 jaar en ouder – zij het licht – daalde op jaarbasis.

GRAFIEK 3.12.I

Evolutie van de UVW-WZ volgens leeftijdsgroep (I/J-groei op basis refertemaand)

Dat komt omdat ouderen in de afgelopen jaren meer zijn gaan participeren, o.m. door de maatregelen die de combinatie van werk en gezin vergemakkelijken. Het verschil in activiteitsgraad tussen ouderen en jongeren is, zoals blijkt, de jongste jaren afgenomen. Dat is van toenemend belang nu het aandeel ouderen in de potentiële beroepsbevolking toeneemt. Een tweede reden is dat ouderen, eens werkloos, minder mogelijkheden hebben om met succes een nieuwe baan te zoeken.

TABEL 3.12.I

Activiteitsgraad	Leeftijdscategorie			
	15-24 jaar	25-49 jaar	50-64 jaar	15-64 jaar
Kw3 2006	35,0 %	86,4 %	49,3 %	66,6 %
Kw3 2011	32,9 %	86,0 %	54,5 %	66,9 %

3.12.2

Persoonskenmerken van nieuwe werklozen (instroom van werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen)

Tabel 3.12.II geeft de ontwikkeling weer van het aantal nieuwe werklozen (instroom van werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen) naar een aantal persoonskenmerken.

Vergeleken met het derde kwartaal van 2010 nam in het derde kwartaal van 2011 het aantal nieuwe werklozen toe met 1,7 %. Vooral bij de mannen – in absolute cijfers weliswaar van middelbare leeftijd (25-40 jaar) doch relatief vooral bij de ouderen van 50-55 jaar – met een middengeschoolde studieopleiding, met een uitkeringscategorie van samenwonende en toegelaten tot de werkloosheidsverzekering na arbeidsprestaties waren er meer nieuwe werklozen. De werkloosheid is nu eenmaal conjunctuurgevoeliger bij mannen dan bij vrouwen. Bij de vrouwen ligt het aantal instromers quasi op hetzelfde niveau als in 2010, maar dat verhult wel de relatief forse toename bij de 50-jarigen en ouder.

TABEL 3.12.II

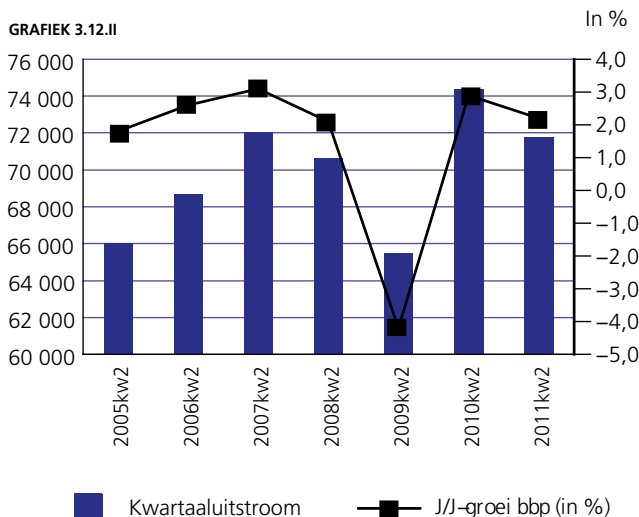
Instroom als werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze

		2010 (3 ^{de} kwartaal)	2011 (3 ^{de} kwartaal)	Stijging/ daling	Stijging/ daling in %
Totaal		87 945	89 403	1 458	1,7
Geslacht	Mannen	42 387	43 629	1 242	2,9
	Vrouwen	45 558	45 774	216	0,5
Statuut	UVW-WZ na arbeidsprestaties	60 027	61 204	1 177	2,0
	waarvan na prestaties OCMW	1 307	1 443	136	10,4
	UVW-WZ na studies	27 918	28 199	281	1,0
Uitkeringscategorie	Alleenwonenden	16 838	16 997	159	0,9
	Gezinshoofden	18 153	18 097	- 56	- 0,3
	Samenwonenden (+ E303)	52 954	54 309	1 355	2,6
Leeftijdsklasse	15-25 jaar	22 516	22 500	-16	- 0,1
	25-40 jaar	42 077	42 961	884	2,1
	40-50 jaar	16 365	16 706	341	2,1
	50-55 jaar	4 671	4 924	253	5,4
	55 jaar en +	2 316	2 312	- 4	- 0,2
Opleidingsniveau	Laaggeschoold	36 854	37 449	595	1,6
	Middengespoold	29 976	30 866	890	3,0
	Hooggeschoold	19 567	19 730	163	0,8
	Onbekend	1 548	1 358	- 190	- 12,3
Gewest	Vlaams Gewest	40 907	41 794	887	2,2
	Waals Gewest	37 179	37 802	623	1,7
	Brussels Hfdst. Gewest	9 859	9 807	- 52	- 0,5

3.12.3

Uitstroom uit de werkloosheid van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

Figuur 3.12.II toont de ontwikkeling van de uitstroom uit de werkloosheid in de periode 2005-2011 (2de kwartaal).

Vanaf het tweede kwartaal van 2008 lag het niveau van de kwartaaluitstroom gevoelig lager dan in dezelfde periode een jaar eerder. In het laatste kwartaal van 2008 ging die evolutie trouwens gepaard met een negatieve J/J-groei van het bbp. Het is slechts vanaf het derde kwartaal van 2009 dat de kwartaaluitstroom van de volledig werklozen opnieuw die van hetzelfde kwartaal een jaar eerder overtrof. Die positieve lijn zette zich door in 2010 en tijdens het eerste kwartaal van 2011.

Samen met de zwakkere economische conjunctuur nam ook het aantal uitstromers af in het tweede kwartaal van 2011.

3.12.4

Kans op uitstroom naar werk

Relevanter is te kijken naar de kans op werkhervatting. Daartoe wordt gekeken hoeveel van de werklozen (verschillende personen) die in het tweede kwartaal van 2010 werkloos waren, binnen het jaar zijn uitgestroomd naar werk (als loontrekkende of zelfstandige).

TABEL 3.12.III

Uitstroom werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen die in het tweede kwartaal van 2010 een betaling van de RVA ontvingen als UVW-WZ

		Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen 2 ^{de} kwartaal 2010	Uitstromers naar werk binnen de 12 maanden	
		Aantal	Aantal	%
Totaal		505 886	175 815	34,8
Geslacht	Mannen	271 215	99 900	36,8
	Vrouwen	234 671	75 915	32,3
Leeftijdsklasse	15-19 jaar	7 800	3 915	50,2
	20-24 jaar	73 002	38 753	53,1
	25-29 jaar	78 236	37 547	48,0
	30-34 jaar	65 525	27 358	41,8
	35-39 jaar	58 819	22 119	37,6
	40-44 jaar	56 105	19 388	34,6
	45-49 jaar	53 474	15 099	28,2
	50-54 jaar	60 249	8 653	14,4
	55-59 jaar	48 998	2 852	5,8
	60 jaar en +	3 678	131	3,6
Statuut	UVW-WZ na arbeidsprestaties	374 198	125 720	33,6
	UVW-WZ na arbeidsprestaties OCMW	11 383	2 421	21,3
	UVW-WZ na studies	131 688	50 095	38,0
Uitkeringscategorie	Werklozen met gezinslast	158 135	37 664	23,8
	Werklozen zonder gezinslast	224 500	101 040	45,0
	Alleenwonenden	123 251	37 111	30,1
Duur	< 1 jaar	185 505	95 184	51,3
	1-2 jaar	103 035	43 464	42,2
	2-3 jaar	48 765	15 324	31,4
	3-4 jaar	28 684	6 801	23,7
	4-5 jaar	21 202	3 951	18,6
	5-6 jaar	16 918	2 626	15,5
	6 jaar en +	101 777	8 465	8,3
Opleidingsniveau	Laaggeschoold	288 875	83 344	28,9
	Middengeschoold	146 600	62 157	42,4
	Hooggeschoold	66 882	30 136	45,1
	Onbekend	3 529	178	5,0
Gewest	Vlaams Gewest	194 572	84 471	43,4
	Waals Gewest	227 775	69 951	30,7
	Brussels Hfdst. Gewest	83 539	21 393	25,6

Uitstroom naar werk binnen de 12 maanden wordt als dusdanig geteld indien de UVW-WZ minstens in één van die 12 maanden geen werkloosheidsuitkering ontving en bovendien werd teruggevonden als zijnde aan het werk aan de hand van de bij de RVA geregistreerde berichten (A950 en A301). Iemand die meermaals is uitgestroomd, wordt maar één maal geteld.

In het tweede kwartaal van 2011 hadden 175 815 personen die een jaar eerder nog werkloos waren, werk (34,8 %).

Naar geslacht is de uitstroomkans iets groter bij de mannen; de crisis in 2009 deed vooral de mannelijke werkloosheid opveeren, maar het betere economische klimaat in de loop van 2010 en begin 2011 vertaalt zich in een snellere uitstroom bij de mannen. Met name in de leeftijdscategorie van 20 tot 24 jaar hadden veel werklozen die een jaar eerder werkloos waren, in het tweede kwartaal van 2011 weer werk (38 753). De categorie van 50 tot 64 jaar scoort het laagst (11 636); naarmate de leeftijdscategorie hoger is, is de uitstroomkans relatief lager.

In absolute cijfers vinden meer dan dubbel zo veel werklozen toegelaten tot de werkloosheidsverzekering op basis van arbeid, een nieuwe job (125 720 tegen 50 095), maar relatief vinden de jongeren toegelaten op basis van studies, gemakkelijker een job.

Van diegenen die toegelaten zijn op basis van prestaties bij een OCMW vindt minder dan 22 % werk binnen het jaar.

De uitstroom naar werk betreft vooral kortdurig werklozen. De kans op uitstroom naar werk neemt af met de duur van de uitkering. Voor een deel is dat een kwestie van selectie: de meest kansrijken stromen het eerst uit en de minder kansrijken blijven werkloos.

Naarmate men langer een uitkering heeft, verliest de uitkeringsgerechtigde steeds meer het contact met de arbeidsmarkt.

Ondanks het feit dat de meeste baanvinders lager geschoold zijn (83 344) is het niet verwonderlijk dat naar verhouding meer middelbaar en hoger opgeleide werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen uitstromen.

Tot slot kunnen ook verschillen vastgesteld worden volgens het gewest en de uitkeringscategorie. Het grootste aantal uitstromers – zowel absoluut als relatief – is terug te vinden in het Vlaams Gewest. Daar waar de gemiddelde uitstroombkans 34,8 % bedraagt, valt die terug tot 25,6 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De uitstroombkans is ook groter bij de werklozen zonder gezinslast.

Uit een onderzoek naar de determinanten van de uitstroom naar werk via een logistische regressie (zoals in 3.14.3) is naar voor gekomen dat vooral de leeftijd en de duur, en in mindere mate het gewest en de vergoedingscategorie bepalend zijn. De tendensen van tabel 3.12.II worden bevestigd (wel wetende dat in deze tabel de hogere uitstroom van de UVW-WZ na studies te maken heeft met de jongere leeftijd binnen deze groep).

3.13 Specifieke databanken 3.13

Evolutie van de sociale uitkeringen

De RVA beschikt sinds kort over specifieke databanken die onderzoek naar werkloosheid en arbeidsmarkt mogelijk maken. Hiervoor is het cruciaal dat gegevens over de RVA-vergoedingen gecombineerd kunnen worden met gegevens over tewerkstelling uit bronnen buiten de RVA.

3.13.1

RVA-panel

Het "RVA-panel" is een geïntegreerde databank speciaal ontworpen voor onderzoek naar de loopbanen van de personen die ooit in aanraking komen met de RVA. Deze is tot stand gekomen dank zij een samenwerking tussen de RVA en onderzoekers van de Universiteit Antwerpen en de KULeuven in het kader van een AGORA project gefinancierd door de POD Wetenschapsbeleid.

De databank betreft een voldoende grote steekproef en bevat longitudinale gegevens uit de verschillende relevante bronnen van het datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale bescherming van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Momenteel bevat het geanonimiseerde gegevens over 919 844 personen die in de periode van 2000-2008 ingestroomd zijn en opgevolgd konden worden tot ten laatste 2009. Deze gegevens zijn onder meer gebruikt in de studie naar de determinanten van de uitstroom naar werk (zie 3.14.3).

3.13.2

DOPFLUX

Om tegemoet te komen aan specifieke vragen omtrent de transitie van volledige werkloosheid naar werk (of andere socio-economische posities) en de evoluties zo kort mogelijk op te volgen, is binnen de RVA een bijkomende bron ontwikkeld, de zogenaamde "DOPFLUX"-databank.

Deze bevat per kalenderkwartaal de gegevens over de populatie van de uitgestroomde werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledige werklozen (personen met minstens één betaling als UVW-WZ in dat kalenderkwartaal maar geen enkele betaling als UVW-WZ in het daaropvolgend kalenderkwartaal). Voor die personen hebben we informatie over hun tewerkstelling (via de RSZ, de RSZPPO) of zelfstandige activiteit maar ook gegevens over andere statuten binnen de RVA, pensioen, overlijden en arbeidsongeschiktheid wegens ziekte. Een aantal personen vinden we helemaal niet terug en beschouwen we als onbekend (ca. 10 %). "DOPFLUX" maakte het mogelijk de uitstroom te bespreken in 3.12 (maar dan over een langere periode door de gegevens van meerdere kwartalen te cumuleren).

In tabel 3.13.I worden de beide bronnen vergeleken. Het is duidelijk dat deze instrumenten complementair zijn.

TABEL 3.13.I

RVA-panel	DOPFLUX
Gebaseerd op datawarehouse K SZ	Communicaties van externe instellingen
Steekproef (ongeveer 25 %)	Volledige populatie uitgestroomde UVW-WZ
Volledige loopbanen	Momentopname per kwartaal
Samenwerking met K SZ en academici	Intern initiatief van de RVA
Ruime verzameling variabelen	Beperkt aantal variabelen
Vertraging op gegevens (2 à 3 jaar)	Recentere gegevens (na 6 maanden)

3.13.3

Werkgeversdatabank

Door het kruisen van gegevens betreffende de ondernemingen, afkomstig van het werkgeversrepertorium van de RSZ, met gegevens betreffende de werknemers en de sociaal verzekerden in de databanken van de RVA kunnen bestanden of statistieken worden opgemaakt en geanalyseerd over het gebruik van maatregelen door die ondernemingen (tijdelijke werkloosheid, tijdskrediet, win-winplan, ...).

In de loop van 2011 heeft de RVA drie studies gepubliceerd die consulteerbaar zijn via www.rva.be.

3.14.1

De evolutie van de WZ UVW tussen 2000 en 2010

Het aantal WZ UVW is met 22,3 % gestegen, van 358 518 eenheden in 2000 naar 438 426 eenheden in 2010. Die stijging is toe te schrijven aan het geleidelijk optrekken (sedert 2002) van 50 naar 58 jaar van de leeftijd die recht geeft op vrijstelling van inschrijving als werkzoekende. Ook andere factoren van reglementaire, demografische en conjuncturele aard hebben de evolutie van het aantal werkzoekenden en het profiel van de werkzoekende volledig uitkeringsgerechtigde werklozen beïnvloed. Hierover handelt deze studie die draait rond 5 krachtlijnen:

Meer seniors

In 2000 was slechts 6,9 % van de werklozen 50 jaar of ouder, in 2010 al 24,3 %. Dat fenomeen is toe te schrijven aan de combinatie van verschillende factoren. Op demografisch vlak spreekt het voor zich dat de veroudering van de bevolking een rol speelt, maar het zijn vooral de reglementaire wijzigingen die de oorzaak zijn van deze aanzienlijke toename. Er is vooreerst het aanzienlijke effect van de afschaffing van de vrijstelling voor de 50-57-jarigen die sedert meer dan een jaar werkloos zijn. Voeg daarbij het optrekken van de pensioenleeftijd van de vrouwen en dit geleidelijk vanaf 1997 (61 jaar in 1997, 62 jaar in 2000, 63 jaar in 2003, 64 jaar in 2006 en 65 jaar in 2009). Tot slot dient ook vermeld te worden dat de invoering van het dienstenchequesysteem in 2003 en de activering van het zoekgedrag naar werk in 2004 een inkrimping hebben teweeg gebracht van het aandeel van de jongere leeftijdscategorieën zodat het relatieve belang van de oudere werklozen nog toegenomen is.

In 2010 was het relatieve gewicht van de personen van 50 jaar en ouder in de bevolking van de WZ UVW steeds, ondanks een inhaaleffect van de twee andere gewesten, veruit het belangrijkste in Vlaanderen. 27,7 % van de Vlaamse werklozen was immers 50 jaar of ouder, tegen slechts 23,1 % van de Waalse werklozen en 20,1 % van de Brusselse werklozen.

Meer mannen

In 2000 waren er in de populatie van de WZ UVW nog meer vrouwen dan mannen (55,4 % vrouwen) maar in 2010 was dan compleet andersom (54,7 % mannen). Het is duidelijk dat dit fenomeen voornamelijk te wijten is aan de economische crisis die harder heeft toegeslagen bij de mannen dan bij de vrouwen. De mannen zijn immers meer dan de vrouwen tewerkgesteld in industriële sectoren die het hardst hebben geleden onder de crisis. De invoering van het dienstenchequesysteem heeft ook een zekere rol gespeeld. Het heeft voornamelijk bijgedragen tot een gevoelige daling van de werkloosheid van de vrouwen wat bijgevolg het relatief gewicht van de mannen in de totale populatie nog meer heeft versterkt.

Hogere uitkeringen

Tijdens de 10 beschouwde jaren zijn de reële uitkeringen gevoelig gestegen. Aan de grondslag hiervan liggen voornamelijk de verschillende reglementaire wijzigingen en vooral sedert 2008 de koppeling van de uitkeringen aan het welzijn en de verhoging van de reële lonen.

Meer alleenwonenden

De gezinscategorie van de alleenwonenden neemt het sterkst toe. Het aantal alleenwonende werklozen is gestegen van 66 280 in 2000 naar 109 876 in 2010 (+ 65,8 %). Het aandeel van alleenwonenden in de populatie van de WZ UVW steeg dus in 2010 naar 25,1 %. In 2000 was dat nog maar 18,5 %.

In relatieve termen gesproken is het in Brussel dat de grootste stijging wordt opgetekend (+ 81,2 %). In dat gewest was in 2010 ongeveer 1/3 van de werklozen alleenwonend tegen slechts 24,4 % in Wallonië en 22,1 % in Vlaanderen.

Minder langdurig werklozen < 50 jaar

Globaal genomen kende de langdurige werkloosheid een stijging tussen 2000 en 2010. Die stijging kan worden toegeschreven aan het optrekken van de leeftijd waarop de oudere werklozen een vrijstelling kunnen bekomen. Daardoor zijn vele oudere langdurig werklozen immers terechtgekomen in de populatie van de WZ UVW terwijl ze voorheen bij de niet-werkzoekende werklozen werden ondergebracht. Indien men geen rekening houdt met de personen van 50 jaar en ouder, stelt men vast dat het aantal langdurig werklozen eigenlijk is afgenomen.

De invoering van het opvolgings- en begeleidingsplan van de werkzoekenden en de invoering van de dienstencheques zijn zeker niet vreemd aan die daling.

Die heeft in aanzienlijke mate het profiel van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen beïnvloed. In 2000 was iets meer dan ¼ van de mannelijke werklozen jonger dan 30 jaar langdurig werkloos en iets meer dan ½ in de categorie van de werklozen van 30 tot 49 jaar. In 2010 was dat aandeel teruggelopen tot 22,7 % in de jongste categorie, terwijl het was teruggevallen tot 43,1 % in de tussenliggende leeftijdsklasse van 30 tot 49 jaar. Bij de vrouwen is dat verschil meer uitgesproken. Voor de -30-jarigen is het aandeel van de vrouwelijke langdurig werklozen in 2000 gedaald met 1/3 tot minder dan 1/4 in 2010. In de categorie van de werklozen van 30 tot 49 jaar viel dat percentage terug van 61,1 % tot 46,1 %.

3.14.2

De evolutie van de uitkeringstrekkers van 50 jaar en ouder

Bijna de helft van alle personen die door de RVA vergoed worden als volledig werkloze of bruggepensioneerde, dat zijn 315 995 uitkeringstrekkers in 2010 (op 647 941), zijn tussen 50 en 65 jaar oud. Hun aantal steeg tussen 2000 en 2010 met 13 % (+ 35 906). Over dezelfde periode verminderde het aantal vergoede volledig werklozen van jonger dan 50 jaar met 0,5 %, dat zijn 1 724 eenheden.

Verschillende reglementaire, demografische en economische factoren hebben die evolutie beïnvloed. Vooreerst kan de voormelde verhoging volledig worden toegeschreven aan het geleidelijk optrekken van de pensioenleeftijd van de vrouwen van 60 jaar in 1997 tot 65 jaar in 2009. Tussen 2000 en 2010 is het aantal vrouwen van 60 tot 65 jaar vergoed in de voormelde stelsels immers gestegen met 41 357 eenheden.

Ten tweede werd de stijging ook beïnvloed door de demografische evolutie die tot een veroudering van de bevolking heeft geleid. Tussen 2000 en 2010 steeg de populatie van 50 tot 65 jaar met 22 %. Dat fenomeen werd bovendien nog versterkt door de verhoging van de deelname aan de arbeidsmarkt in de voormelde leeftijdsklasse. Over dezelfde periode steeg de actieve populatie er immers met 62%, terwijl die voor de -50-jarigen stagneerde.

Tot slot is de evolutie ook het resultaat van een ander demografisch fenomeen. De oorlogsperiode 40-45, gekenmerkt door een laag geboortecijfer, heeft de oppensioenstelling geremd van personen behorende tot sociale-uitkeringsstelsels tussen 2005 en 2010. De personen die tijdens de oorlog 40-45 zijn geboren, waren minder talrijk bij het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd (65 jaar) tussen 2005 en 2010. Daarentegen was de periode van de "babyboom", na de oorlog 40-45, gekenmerkt door een hoog geboortecijfer, er de oorzaak van dat er tijdens dezelfde periode meer personen toetraden tot de sociale-uitkeringsstelsels. Dat verklaart ook de aangroei van de groep van werkloze en bruggepensioneerde uitkeringstrekkers boven de 50 jaar die we vandaag vaststellen, in het bijzonder in de groep van 58-65 jaar (201 661 in 2010).

De tijdelijke werkloosheid is nog meer toegenomen bij de werknemers van 50 jaar of ouder dan bij de jongere werknemers. Die evolutie is te verklaren door het feit dat het aantal arbeiders (dat de grote meerderheid vormt van de tijdelijke werklozen) gevoelig is gestegen in de leeftijdsklasse van 50 tot 64 jaar (+ 77 % sedert 2000) terwijl dat aantal iets daalde in de lagere leeftijdscategorieën (- 7 %).

Het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen van ten minste 50 jaar is meer dan vier keer verviervoudigd sedert 2000 (van 24 848 in 2000 naar 106 480 in 2010). Die evolutie is volledig te verklaren door het geleidelijk optrekken, vanaf 2002, van de leeftijd waarop de werkzoekenden een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende kunnen aanvragen. Voordien konden die personen zich vanaf 50 jaar terugtrekken uit de arbeidsmarkt en kwamen ze dus niet meer

voor in de statistiek van de werkzoekenden. Sedertdien is die leeftijd op 58 jaar gebracht. De oorzaak van de verhoging is enkel van reglementaire aard.

Vandaag zijn de werklozen vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende en dus verdwenen uit de arbeidsmarkt veel minder talrijk dan bij het begin van het decennium (89 193 in 2010 tegen 140 763 in 2000, dit is -37 %). Ze behoren praktisch allemaal tot de leeftijdsgroep van 58 tot 65 jaar.

Het aantal bruggepensioneerden van minder dan 58 jaar is sedert 2000 gedaald met 40 %. Ze zijn nog met 15 534, waarvan slechts 2 388 jonger zijn dan 55 jaar. Een verklaring voor die evolutie is een sterke daling van het aantal bruggepensioneerden ook te wijten aan de verstrenging van de reglementaire voorwaarden sedert het generatiepact. In 2010 werden slechts 929 intredes geregistreerd in de leeftijdscategorie van 50 tot 54 jaar tegen 4 379 in 2003.

Ondanks zwakkere uitstroombepalingen die een bevestiging zijn van hun moeilijkheden op het vlak van herinschakeling, genieten de werklozen van 50 jaar of ouder minder van de tewerkstellings- en opleidingsmaatregelen dan de werklozen jonger dan 50 jaar.

De werklozen van ten minste 50 jaar die activeringsmaatregelen genieten (activa, win-win, ...) vertegenwoordigen slechts 15 % van het totaal aantal geactiveerde werknemers en amper 5 % van de vrijgestelden voor opleiding.

De ratio van de vergoede werkzoekenden die de activeringsmaatregelen gebruiken ten opzichte van het totaal aantal vergoede werkzoekenden is 16% voor de - 50-jarigen en slechts 9 % voor de 50-jarigen en ouder. Voor de opleidingen is de kloof nog groter met de respectievelijke ratio's van 8 % en 1 %.

Terwijl de loopbaanonderbreking of het voltijds tijdscrediet in alle leeftijdsklassen is teruggelopen, stelt men vast dat er meer en meer wordt gegrepen naar de verschillende formules voor vermindering van de prestaties. Sedert 2000 is het aantal begunstigen met ongeveer 2,5 vermenigvuldigd bij de - 50-jarigen (+ 159 %) en met ongeveer 5 bij de 50-jarigen en ouder (+ 383 %), voornamelijk door het verhogen van het uitkeringsbedrag.

3.14.3

Determinanten van de uitstroom naar werk

In deze studie wordt onderzocht of bepaalde factoren kunnen verklaren (en zo ja, in welke mate) of een werkloze al dan niet werk vindt. De analyse werd uitgevoerd op data van het "RVA-panel" en is gebaseerd op een steekproef uit de groep die in de loop van 2007 voor het eerst werkloos werd (bovendien konden we een populatie selecteren waarvan we zeker wisten dat ze minimum 5 jaar niet werkloos geweest was). Voor deze personen kon geobserveerd worden of zij 1 jaar na hun instroom aan het werk waren. De "uitstroomkans naar werk" kon via een logistische regressie gemodelleerd worden als functie van de kenmerken van de persoon, de werkloosheid en de familiale situatie. Voor concrete gevallen konden de resultaten van deze oefening terug gerekend worden tot een "uitstroomkans" wat hun interpretatie vergemakkelijkt.

Zowel het opleidingsniveau als het gewest bleken belangrijke factoren te zijn. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe beter de kansen op de arbeidsmarkt. In het Vlaams Gewest liggen deze kansen hoger dan in het Waals Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest liggen ze het laagst. De leeftijd speelt ook een belangrijke rol: naarmate de leeftijd toeneemt verminderen de kansen. Wat de vergoedingscategorie betreft, viel op dat de samenwonenden ook betere kansen hebben dan de alleenstaanden of de gezinshoofden.

De verschillen qua geslacht konden in verband gebracht worden met de familiale situatie van de persoon (zo bijvoorbeeld heeft het hebben van zeer jonge kinderen een negatieve invloed op de uitstroomkans voor de vrouw). Andere vaststellingen betreffen de invloed van de nationaliteit (betere kansen voor Belgen) en van de hoogte van het gemiddeld dagbedrag (hoe hoger dit is hoe hoger ook de kans op uitstroom). Het unieke effect van de toelaatbaarheidsbasis blijkt duidelijk: toelaatbaarheid na arbeid geeft betere uitstroom.

Belangrijk is wel te noteren dat in deze studie gekozen is voor een homogene onderzoekspopulatie van recent ingestroomde werklozen, wat slechts een deelpopulatie is (gekenmerkt door een relatief jonge leeftijd en korte duur) van de volledige groep van vergoede volledig werklozen. De conclusies zijn dus niet noodzakelijk veralgemeenbaar naar bijvoorbeeld de groep van de langdurig werklozen.

4

De samenwerking
met de
partners

4.1 De uitbetalingsinstellingen 4.1

De samenwerking met de partners

Er zijn drie privé-instellingen en één openbare instelling die uitkeringen uitbetalen.

De privé-uitbetalingsinstellingen zijn opgericht door de vakbondsorganisaties en erkend door de minister van Werk. Het ABVV, de ACLVB en het ACV hebben ieder hun uitbetalingsinstelling. Het gaat om een rechtspersoon met een vermogen dat afgescheiden is van de eigenlijke vakbondsorganisatie.

De openbare instelling is de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen (HVW).

Artikel 24 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering legt de opdrachten van de uitbetalingsinstellingen vast.

De werkloze dient een uitkeringsaanvraag in bij de uitbetalingsinstelling van zijn keuze.

De uitbetalingsinstelling moet de werkloze gratis advies geven, hem alle nuttige inlichtingen verstrekken over zijn rechten en plichten ten aanzien van de werkloosheidsverzekering en de documenten nodig voor zijn aanvraag te zijner beschikking houden.

De uitbetalingsinstelling stelt een dossier samen en dient het in bij het bevoegde werkloosheidsbureau, afhankelijk van de verblijfplaats van de werkloze.

In 2011 hebben de uitbetalingsinstellingen 2 240 707 dossiers ingediend bij de dienst Toelaatbaarheid (zie punt 5.1).

Als het dossier onvolledig is, stuurt de dienst Toelaatbaarheid het terug naar de uitbetalingsinstelling met het verzoek om de ontbrekende informatie te verstrekken.

Als het dossier volledig is, onderzoekt de dienst of de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden vervuld zijn en, zo ja, levert hij een machtiging tot betaling af die het dagbedrag vermeldt waarop de werkloze recht heeft. De uitbetalingsinstelling deelt de inhoud van deze positieve beslissing mee aan de werkloze en gebruikt daarbij een typebrief opgemaakt door de RVA.

De RVA schiet de uitbetalingsinstellingen elke maand de financiële middelen voor die hen in staat stellen de werklozen uit te betalen in functie van de vergoedbaarheidsgronden vastgesteld door de dienst Toelaatbaarheid.

De dienst Verificatie van het werkloosheidsbureau gaat vervolgens na of de betalingen van de uitbetalingsinstellingen reglementair verantwoord zijn. In 2011 dienden deze instellingen 13 604 004 betaaldossiers in, die allemaal tot op de laatste eurocent geverifieerd werden (zie punt 5.2).

De uitbetalingsinstellingen ontvangen vergoedingen voor administratiekosten (zie punt 6.3). Bovendien kan het saldo van de interestvoorziening, geproduceerd door de voorschotten die de RVA heeft gestort, aan de gewestelijke afdelingen van de uitbetalingsinstellingen toegekend worden, indien de door hen ingediende dossiers beantwoorden aan een aantal kwaliteitscriteria, vastgelegd door het Beheerscomité van de RVA.

4.2 De gewest- en de gemeenschapsinstellingen

Vijf instellingen opgericht door de Gewesten en de Gemeenschappen (VDAB, ACTIRIS, FOREM, ADG en Bruxelles Formation) staan in voor de opdrachten die werden overgedragen door de wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, namelijk de bemiddeling en/of de beroepsopleiding voor werkzoekenden en werklozen.

Om werkloosheidsuitkeringen te kunnen genieten, moet de werkloze ingeschreven zijn als werkzoekende bij de bevoegde gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling. Hij moet eveneens ingaan op elke passende dienstbetrekking of beroepsopleiding die deze dienst hem aanbiedt.

Een protocol van 22 december 1988 regelt de betrekkingen tussen voornoemde instellingen en de RVA en legt een aantal verbintenissen vast vanwege de aldus opgerichte instellingen, om hun opdrachten zo goed mogelijk uit te voeren in het belang van de werknemers en de werkgevers. De integrale versie van dit protocol vindt u in het jaarverslag van 1989.

In uitvoering van dit protocol werden opeenvolgende samenwerkingssakkoorden gesloten tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten. Het laatste dateert van 30 april 2004 en betreft de begeleiding en de actieve opvolging van de werklozen in hun zoektocht naar werk.

Dit samenwerkingssakkoord beoogt de werkloosheid te bestrijden en meer in het bijzonder de langdurige werkloosheid:

- enerzijds, door op het niveau van de gewest- en gemeenschapsinstellingen alles in het werk te stellen om de werklozen tijdens de eerste maanden van hun werkloosheid een begeleiding aan te bieden en om op termijn alle werklozen een recht op begeleiding te garanderen, verbonden aan de verplichting voor dezelfde werklozen om er actief aan mee te werken;
- anderzijds, door het recht op werkloosheidsuitkeringen te koppelen aan de plicht voor de werklozen om actief werk te zoeken en mee te werken aan alle acties die hun positie op de arbeidsmarkt kunnen versterken of verbeteren.

In uitvoering van dit luik van het samenwerkingssakkoord staan de diensten van de RVA sinds 1 juli 2004 zelf in voor de opvolging van de beschikbaarheid van de werklozen voor de arbeidsmarkt. Zij evalueren de inspanningen van de werkloze om zich effectief te integreren op de arbeidsmarkt en gaan op die manier na of hij nog steeds voldoet aan de voorwaarden om uitkeringen te genieten (voor meer uitleg over de opvolgingsprocedure en de resultaten ervan, zie punt 5.6 over de activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze).

Het samenwerkingssakkoord van 30 april 2004 bevat eveneens een luik over de elektronische uitwisseling van gegevens (via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid) tussen de RVA en de gewestinstellingen met het oog op de controle van de beschikbaarheid van de volledig werklozen. Deze regelmatige uitwisseling van gegevens optimaliseert de werking van deze instellingen, door de beschikbare informatie tot hun beschikking te stellen en ontlast de werkloze op die manier in grote mate van zijn administratieve verplichtingen ten opzichte van deze instel-

lingen. Deze elektronische stromen zijn in beide richtingen operationeel sinds oktober 2004.

In uitvoering van het samenwerkingssakkoord maken de gewestinstellingen voor elke volledig werkloze die verplicht als werkzoekende is ingeschreven, aan de RVA de gegevens over met betrekking tot de datum van zijn eerste inschrijving als werkzoekende en tot de verschillende begeleidings-, opleidings- en werkervaringsacties die hem zijn voorgesteld. Daarnaast worden inlichtingen overgemaakt over de opvolging van de voorgestelde acties, zoals de begin- en einddatum van de actie en de intensiteit ervan. Ook alle informatie over de afwezigheid van de werkloze op een oproeping van de gewestinstelling en de weigering, de stopzetting of het mislukken van een voorgestelde actie, wordt aan de RVA meegedeeld. De cijfergegevens met betrekking tot de transmissies van de gewestinstellingen en tot de beslissingen genomen door de RVA als gevolg van deze transmissies staan vermeld in punt 5.6.

De RVA van zijn kant bezorgt de gewestinstellingen alle inlichtingen over de situatie van de werklozen opgevolgd in het kader van de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk en dit, tijdens elk stadium van de procedure.

Regelmatig wordt overleg gepleegd tussen de RVA en de gewestelijke bemiddelings- en opleidingsdiensten, hetzij via bilaterale vergaderingen, hetzij op het niveau van het College van Leidende Ambtenaren.

Tot slot werken de gewestinstellingen eveneens samen met de RVA in het kader van bepaalde inschakelingsmaatregelen (zie punt 5.10).

Elke gemeente heeft zijn plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA), opgericht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk.

De beheersorganen van het PWA, zowel de Algemene Vergadering als de Raad van Bestuur, zijn paritair samengesteld: de helft van de leden wordt aangesteld door de gemeenteraad en de andere helft door de sociale partners. De taak van het PWA is bepaalde categorieën werklozen activiteiten te verschaffen waaraan niet wordt tegemoetgekomen in het reguliere arbeidscircuit. Daarnaast kan het een sui-generis afdeling oprichten die zich toelegt op de activiteit van de dienstencheques (zie punt 5.10).

Verder werkt de RVA in het Vlaams Gewest sinds een tiental jaren samen met de gemeenten in het kader van het plaatselijke werkgelegenheidsbeleid. De RVA en het PWA zijn op die manier actieve partners geworden in de lokale werkwinkels.

De werkwinkels (en hun contactpunten) hebben als doel de burger, op één plaats en dicht bij huis, inlichtingen en diensten aan te bieden in verband met werkgelegenheid.

In de werkwinkel staat de RVA, via de PWA-beambte, in voor de volgende diensten: de diensten voorzien in de PWA-reglementering, het afleveren van attesten met het oog op een betrekking alsook het geven van informatie over de federale tewerkstellingsmaatregelen en over het systeem van de dienstencheques.

Er kunnen ook andere diensten aangeboden worden: informatie over en promotie van loopbaanonderbreking en tijdskrediet en het uitreiken van de hiermee verband houdende formulieren en attesten, ondersteuning van werkgevers en sociaal verzekeren in verband met het raadplegen en het overmaken van elektronische gegevens in het kader van de opdrachten van de RVA en het PWA, alsook informatie over en promotie en uitvoering van nieuwe of gewijzigde maatregelen.

Ook in het Waals Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden initiatieven ontwikkeld met betrekking tot het unieke tewerkstellingsloket. Hun structuur is gebaseerd op de vrijwillige vereniging van verschillende plaatselijke tewerkstellingsactoren.

4.4 De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid

Opgericht door een wet van 15 januari 1990, speelt de Kruispuntbank een centrale rol in de ontwikkeling van het e-government in de socialezekerheidssector, door de informatie afkomstig van instellingen, werkgevers en sociaal verzekerden, op een veilige manier te kruisen.

De hoofdpodochten van de Kruispuntbank zijn:

- het machtingen, het organiseren en het leiden van de uitwisseling van gegevens tussen de instellingen van sociale zekerheid;
- het coördineren tussen de instellingen van sociale zekerheid van het aanbieden van transacties, via de portaal-site van de sociale zekerheid;
- het coördineren van de betrekkingen tussen de instellingen van sociale zekerheid en het rijksregister van de natuurlijke personen.

In dit stervormige informaticanetwerk, dat bestaat uit de openbare instellingen van sociale zekerheid (= het primaire netwerk) en de meewerkende instellingen van sociale zekerheid (= het secundaire netwerk), wordt elke sociaal verzekerde geïdentificeerd via één enkele sleutel, het identificatienummer van de sociale zekerheid dat vermeld staat op zijn SIS-kaart.

De communicatie gebeurt op verschillende niveaus:

Op de eerste plaats kan de RVA de gegevens van het rijksregister en van de andere instellingen van sociale zekerheid raadplegen (bijvoorbeeld de Dmfa-gegevens - Driemaandelijks RSZ-aangifte).

In de tweede plaats maakt de sector van de werkloosheidsverzekering gegevens inzake werkloosheid en loopbaanonderbreking over aan de andere instellingen van sociale zekerheid.

Tot slot wisselen de RVA en de uitbetalingsinstellingen in het secundaire netwerk elektronisch gegevens uit betreffende de werkloosheidsverzekering.

Dit punt wordt nader besproken in hoofdstuk 6.4: "Het informaticapotentieel".

De voornaamste voordelen van het netwerk zijn:

- een betere dienstverlening aan de sociaal verzekerde (snellere en betere behandeling van de dossiers, vermindering van de administratieve last en waarborgen inzake de bescherming van de gegevens);
- een efficiëntere werking van de instellingen van sociale zekerheid (de automatisatie van het uitvoeren van de opdrachten optimaliseren en dubbel gebruik vermijden).

De Kruispuntbank en de instellingen van sociale zekerheid hebben een belangrijk e-governmentproject opgezet (zie punt 5.12): de multifunctionele aangifte (Dmfa) en de aangifte van een sociaal risico (ASR).

4.5 De Openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW's) 4.5

De samenwerking met de partners

De samenwerking met de OCMW's houdt verband met sommige van hun opdrachten zoals het toekennen van voorschotten op werkloosheidsuitkeringen of het toekennen van bijkomende bestaansmiddelen wanneer de uitkering, ook al stemt ze overeen met de wettelijke voorschriften, lager ligt dan het leefloon.

Werklozen die financiële problemen hebben omwille van een achterstand in de behandeling van hun uitkeringsaanvraag, kunnen bij het OCMW een voorschot vragen op hun werkloosheidsuitkeringen.

Eén van de prioritaire opties in de strategie van de RVA is de snelle betaling van de personen die uitkeringen aanvragen.

Om het aantal voorschotten toegekend door de OCMW's aanzienlijk te verlagen, bestaat er een procedure om tussen werkloosheidsbureaus, uitbetalingsinstellingen en OCMW's informatie uit te wisselen over personen die zich in een moeilijke financiële situatie bevinden.

Dankzij deze procedure kon in 2011 34,80 % van de voorschotten op werkloosheidsuitkeringen vermeden worden.

Elk OCMW wordt bovendien jaarlijks minstens één keer uitgenodigd voor een informatievergadering op het bevoegde werkloosheidsbureau om oplossingen te vinden voor de eventuele problemen op het vlak van de wederzijdse samenwerking.

4.6 De administratie der Domeinen

Wanneer iemand van de RVA uitkeringen heeft ontvangen en later bewezen wordt dat hij daar geen recht op had, moet de RVA deze uitkeringen terugvorderen.

Eerst probeert het werkloosheidsbureau de onterecht ontvangen uitkeringen terug te vorderen (zie punt 5.7).

Als het werkloosheidsbureau daar niet in slaagt, neemt de administratie der Domeinen van de FOD Financiën het over. De wet kent deze administratie inderdaad meer bevoegdheden toe dan de RVA wanneer de persoon niet terugbetaalt.

De administratie der Domeinen komt enkel in België tussen. Verblijft de debiteur in het buitenland, dan zet de RVA zijn inspanningen in dat land verder via een gespecialiseerde instelling.

TABEL 4.6.1

Bedrag van de dossiers overgemaakt door de RVA in België en in het buitenland, ingevorderd bedrag en nog in te vorderen bedrag (in EUR)

Jaar	Overgemaakt door de RVA	Ingevorderd	Nog in te vorderen
2008	13 589 790,66	1 500 554,87	57 917 470,71
2009	18 409 021,72	1 754 355,36	69 047 340,56
2010	22 814 380,93	2 500 241,80	82 978 446,11
2011	17 641 338,72	3 540 561,83	91 079 860,74

Deze tabel toont het rendement van deze activiteit. De ontvangsten blijven bescheiden maar zijn in 2011 sterker gestegen ten opzichte van 2010 dan de vorige jaren. De toename van de ontvangsten is te danken aan twee verwezenlijkingen in het kader van een actieplan van het College voor de Fraudebestrijding en van het strategisch plan van de RVA, OPTIREC:

- de automatisering van het overmaken van de dossiers, van hun inschrijving in de bureaus van de Domeinen en van de initiële invorderingsfase door deze laatste;
- de integratie van de schuldvorderingen van de RVA in de fiscale balans die de fiscale administratie beheert voor elke belastingplichtige. Op die manier wordt het bedrag dat een debiteur van de RVA van de overheid terugkrijgt op zijn belastingen, gebruikt ter compensatie van de schuld van deze belastingplichtige ten opzichte van de RVA.

Het in te vorderen saldo neemt toe, ondanks de jaarlijkse annulatie van oude onproductieve schuldvorderingen (voor een bedrag van 1 319 819,37 EUR in 2008, 1 187 137,75 EUR in 2009, 950 006,37 EUR in 2010 en 1 190 619,29 EUR in 2011 (zie ook punt 5.7).

4.7 Het College van de Federale Ombudsmannen

4.7

De samenwerking met de partners

De samenwerking met deze belangrijke partner wordt expliciet behandeld in artikel 81 van de bestuursovereenkomst.

Het aantal nieuwe dossiers dat de federale Ombudsman in 2011 heeft ingediend bij de RVA, is verminderd in vergelijking met vorig jaar: 108 dossiers in 2011 tegenover 131 in 2010. Dit beperkte aantal dossiers moet beoordeeld worden in het licht van het grote aantal dossiers dat voor behandeling wordt ingediend bij de Rijksdienst: 2 240 707 dossiers in de dienst Toelaatbaarheid, 13 604 004 dossiers in de dienst Verificatie, 143 321 dossiers in de dienst Vrijstellingen, 390 187 dossiers in de dienst Loopbaanonderbreking/Tijdskrediet. Daarbij komen de 593 950 attesten afgeleverd met het oog op tewerkstelling en de 310 425 dossiers behandeld in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze (voor meer details, zie punt 5.6).

De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal nieuwe dossiers sinds het jaar 2007.

TABEL 4.7.I

Jaar	Aantal nieuwe dossiers
2011	108
2010	131
2009	134
2008	167
2007	43

De werklozen die een beroep doen op de Ombudsman doen dit omwille van de redenen vermeld in de volgende tabel:

TABEL 4.7.II

Toelaatbaarheid	36
Betwiste Zaken / Terugvorderingen	25
Controle van de beschikbaarheid van de werklozen	10
Loopbaanonderbreking - Tijdskrediet	8
Onthaal van de bezoekers en telefonisch onthaal	8
Premies	6
Brugpensioen	4
Dienstencheques	3
Tijdelijke werkloosheid	2
Varia	6
Totaal	108

De toelaatbaarheidsvoorwaarden worden het vaakst ingeroepen (36 dossiers). Wat de dossiers Betwiste Zaken en Terugvorderingen betreft (25 dossiers), richt de sociaal verzekerde zich vooral tot de Ombudsman met vragen over cumulaties van de uitkeringen met ziekteperioden, met een zelfstandige activiteit (als bijberoep) of met (deeltijdse) arbeid. De controle van de beschikbaarheid van de werklozen heeft in 2011 slechts tot tien dossiers geleid.

Het merendeel van de dossiers wordt opgelost door een duidelijke uitleg van het werkloosheidsbureau of van de betrokken directie. Deze informatie volstaat voor de Ombudsman vaak om het dossier af te sluiten.

De snelheid waarmee gereageerd wordt op de brieven van de Ombudsman, blijft een belangrijk aandachtspunt voor de RVA. De bestuursovereenkomst voorziet een antwoordtermijn van maximum 15 werkdagen. Dit jaar werd slechts één dossier bui-

ten termijn behandeld. De gemiddelde antwoordtermijn bedroeg 5 dagen.

De Ombudsman heeft in 99 dossiers de houding van de RVA beoordeeld: hij heeft geoordeeld dat de klacht gegrond was in 6 gevallen (met rechtzetting bekomen), ongegrond in 52 gevallen, zonder voorwerp in 4 gevallen, dat de bemiddeling geslaagd was in 35 gevallen en dat ze mislukt was in twee gevallen.

De federale Ombudsman is als objectieve partner goed geplaatst om de beslissingen van de RVA te beoordelen vanuit het standpunt van de algemene principes van goed bestuur. Zijn beoordeling is een belangrijke parameter, ondanks het beperkte aantal dossiers.

Concrete gegevens over de afgesloten dossiers en de werking van de Ombudsmannen, kunnen geraadpleegd worden op de volgende website: www.federaleombudsman.be.

4.8 Internationale contacten

4.8.1

Oprichting van het "internationale netwerk" binnen de RVA

Via de oprichting, in juni 2011, van een "internationaal netwerk", waarin medewerkers met verschillende bevoegdheden van het Hoofdbestuur en de werkloosheidsbureaus verenigd zijn, wil de RVA een echt beleid ontwikkelen voor internationale betrekkingen. Het doel is, enerzijds, de reeds bestaande vormen van samenwerking te formaliseren en te structureren en, anderzijds, de internationale activiteiten van de RVA in de toekomst te versterken en te promoten. De belangrijkste activiteiten van het netwerk zijn onder meer de internationale benchmark en het opsporen van goede praktijken op verschillende terreinen, het ontwikkelen van een netwerk van contactpersonen in de instellingen van de buurlanden en in de ambassades, het opvolgen van documentatie en het opstellen van vergelijkende studies.

In dit kader werkt de RVA onder meer samen met de diensten van de Benelux aan een portaalsite voor de grensarbeiders van de Beneluxlanden en onderhoudt de dienst nauwe contacten met de Unédic en Pôle Emploi (Frankrijk) met de bedoeling goede beheerspraktijken op te sporen.

Verder heeft de RVA het systeem van de dienstencheques voorgesteld tijdens een Europese workshop over de sociale diensten in Bratislava, alsook aan een Chinese delegatie.

4.8.2

Operationele activiteiten

In 2011 heeft de RVA zijn samenwerking verdergezet met de instellingen uit de buurlanden (Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland), meer bepaald op de volgende terreinen: opmaken van Europese formulieren in het kader van de toepassing van de bepalingen met betrekking tot migrerende werknemers, samenwerking inzake de terugvordering van onverschuldigde uitkeringen, wederzijds overmaken van vaststellingen die strafbare feiten aan het licht kunnen brengen en controle op de afwezigheid van cumulatie van Belgische en buitenlandse uitkeringen.

4.8.3

Deelname aan de werkzaamheden van de Internationale Vereniging van Sociale Zekerheid (ISSA)

De RVA neemt al vele jaren deel aan de werkzaamheden van de ISSA, onder meer in het kader van de Technische Commissie van het werkgelegenheidsbeleid en de werkloosheidsverzekering, waarvan de administrateur-generaal van de RVA de voorzitter is.

De werkzaamheden van de ISSA worden in periodes van drie jaar georganiseerd, namelijk de periodes tussen twee internationale fora over de sociale zekerheid. Voor het triënnium dat in 2011 van start ging, is het algemene thema "Promotie van proactieve en preventieve stappen in de sociale zekerheid". In dit kader werkt de RVA mee aan twee transversale projecten voor alle risico's: het project "Werkgelegenheid en activiteit ondersteunen", waarin de dienst verantwoordelijk is om een technisch rapport te maken over het luik "Vroegtijdige identificatie en interventie" en het project "Zelfstandigheid en responsabilisering ondersteunen". De dienst werkt eveneens mee aan de richtlijnen van de ISSA voor de administraties van de sociale zekerheid in verband met de kwaliteit van de dienstverlening. Nog in dat kader heeft de administrateur-generaal van de RVA gesproken op twee technische seminars over de problematiek van de herinschakeling op de arbeidsmarkt van mensen met fysieke of mentale gezondheidsproblemen, alsook over de Belgische goede praktijken inzake het voorkomen van werkloosheid en het herinschakelen van werkzoekenden, zoals de tijdelijke werkloosheid, de dienstencheques en het win-winplan.

De uitvoering van de opdrachten van de RVA

5.1 De activiteiten van de diensten Toelaatbaarheid

5.1 De uitvoering van de opdrachten van de RVA

5.1.1

Procedure

De diensten Toelaatbaarheid gaan na of de werkloze toelaatbaar is tot het recht op werkloosheidsuitkeringen. Zij bepalen tevens het bedrag van de uitkering. Dit gebeurt nadat de werkloze een uitkeringsaanvraag heeft ingediend bij een uitbetalingsinstelling. De uitbetalingsinstelling stelt een dossier samen en dient het in bij het bevoegde werkloosheidsbureau.

Een werkloosheidsdossier bevat zowel papieren stukken (bv. de door de werknemer ondertekende uitkeringsaanvraag) als elektronische aangiften of berichten. De RVA stelt aldus de individuele rechten die gebaseerd zijn op de arbeidsprestaties, grotendeels vast, gebruikmakend van de arbeidstijdgegevens beschikbaar in de multifunctionele databank van de RSZ en RSZPPO (zie ook 5.12.1).

De dienst Toelaatbaarheid ontvangt deze dossiers en gaat na of er voldoende gegevens zijn om het recht op uitkeringen toe te kennen, te verlengen of aan te passen. Is het dossier onvolledig, dan stuurt deze dienst het dossier terug naar de uitbetalingsinstelling om de ontbrekende gegevens te bekomen.

Na ontvangst van een volledig dossier, gaat de dienst na of de werkloze voldoet aan alle toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden.

Is dit het geval, dan wordt het recht op uitkeringen toegekend en het bedrag van de uitkering vastgesteld. Deze beslissing wordt via een elektronisch bericht overgemaakt aan de uitbetalingsinstelling die de werkloze schriftelijk op de hoogte brengt van deze positieve beslissing. De uitbetalingsinstelling gaat maandelijks na of de werkloze nog recht heeft op de uitkering en staat in voor de betaling van de uitkering.

Stelt de dienst Toelaatbaarheid vast dat de werkloze niet toelaatbaar of niet vergoedbaar is, dan wordt de werkloze hiervan op de hoogte gesteld. Bevat het dossier aanwijzingen dat de werkloze mogelijks een fout of een overtreding heeft begaan met betrekking tot bepaalde toekenningsvoorwaarden (bv. de werkloze werd ontslagen wegens foutieve houding), dan stelt hij de dienst Betwiste Zaken hiervan in kennis (zie punt 5.5). Deze onderzoekt het geschil, rekening houdend met de reglementaire bepalingen die kunnen leiden tot een beperking of schorsing van het recht op uitkeringen.

5.1.2

Cijfergegevens

Aantal dossiers

De diensten Toelaatbaarheid ontvingen 2 240 707 dossiers in 2011. Dit betekent een daling van 0,49 % ten opzichte van 2010 (2 251 735 dossiers).

Deze 2 240 707 dossiers betreffen niet alleen aanvragen van personen die voor het eerst of na een onderbreking uitkeringen aanvragen. Het gaat onder meer ook om aangiften van wijzigingen die van invloed zijn op het bedrag van de uitkering, zoals wijzigingen in de gezinssamenstelling.

De volgende tabel geeft een overzicht van de verschillende types ingediende dossiers.

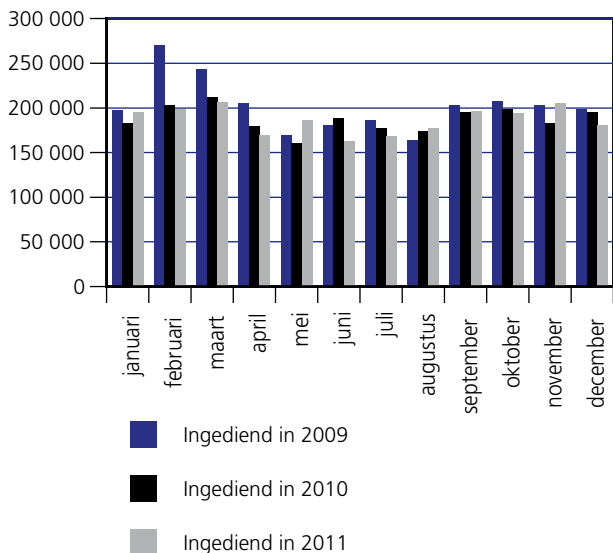
TABEL 5.1.1

Procentuele samenstelling per type ingediend dossier in 2011

Type	In %
Overgangen (van uitbetalingsinstelling, van werkloosheidsbureau)	5,29
Bruggensioenen	2,07
Wijzigingsaangiften (gezinssamenstelling, adres, betaalwijze, ...)	10,70
Beroepsverleden (invloed op uitkeringsbedrag van bepaalde werklozen)	8,10
Bijzondere categorieën (haven, zeevisserij, grensarbeid, diamant, beroepsopleiding, activering, ...)	17,44
Volledige werkloosheid (eerste aanvraag na arbeid of studies, na onderbreking van de werkloosheid ... en deeltijdse arbeid)	41,84
Tijdelijke werkloosheid (werkgebrek, slecht weer ... jeugd- en seniorvakantie, onthaalouders)	14,57
Totaal	100

Grafiek 5.1.I geeft het aantal indieningen per maand gedurende de laatste 3 jaren.

GRAFIEK 5.1.I

Afwerkingstermijn

De snelle betaling van de werklozen behoort tot de basisdoelstellingen van de RVA. Zo kan vermeden worden dat werklozen gedurende een periode geen inkomen hebben. De RVA wil dus de dossiers zo snel mogelijk afhandelen.

De reglementering voorziet dat de dienst Toelaatbaarheid de dossiers dient te behandelen binnen een termijn van één maand. In 2011 bedroeg de gemiddelde afwerkingstermijn, zoals in 2010, 13 kalenderdagen.

De RVA heeft bijzondere aandacht voor die dossiers waarin het risico bestaat dat de aanvragers bij de aanvang van de werkloosheidsperiode financiële moeilijkheden zouden kennen door het uitblijven van de uitkering. Op die manier wordt het risico dat zij een beroep moeten doen op het OCMW in afwachting van de toekenning van uitkeringen beperkt (zie ook punt 4.5 inzake de samenwerking met de OCMW's).

Terugzendingen van onvolledige dossiers

Om de werkloze zo snel mogelijk te betalen, is het wenselijk dat het aantal dossiers dat de dienst Toelaatbaarheid moet terugzenden wegens onvolledigheid, zo laag mogelijk is. Een dergelijke terugzending impliceert dat het dossier voorlopig geblokkeerd is, en heeft ook tot gevolg dat het dossier tweemaal moet worden behandeld.

Het percentage van dergelijke teruggezonden dossiers is ten opzichte van 2010 licht gestegen, namelijk van 8,4 % naar 8,6 %. Dit betekent dat 192 389 dossiers in 2011 tweemaal werden behandeld tegenover 190 321 dossiers in 2010.

Problematisch blijven de dossiers met een eerste uitkeringsaanvraag: ongeveer 20 % van deze dossiers moet wegens onvolledigheid teruggezonden worden. Ook dit is het gevolg van de complexiteit van de regelgeving en een stijgend aantal gegevens dat moet worden ingediend en nagekeken.

Om het aantal terugzendingen terug te dringen, heeft de RVA de private uitbetalingsinstellingen geresponsabiliseerd. Een laag percentage terugzendingen aan de lokale afdeling van een private uitbetalingsinstelling leidt tot de toekenning van een financiële bonus in toepassing van artikel 168bis van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering. Bij het vastleggen van het percentage wordt enkel rekening gehouden met terugzendingen die de uitbetalingsinstelling had kunnen vermijden.

Correctheid van de afgewerkte dossiers

De correctheid van de toepassing van de reglementering door de dienst Toelaatbaarheid wordt getoetst via de principes van de Statistical Process Control. De correctheid van de behandeling van willekeurig geselecteerde afgewerkte dossiers wordt gemeten aan de hand van 10 verschillende elementen. Uit deze SPC-controle blijkt dat de 30 werkloosheidsbureaus in 2011 gemiddeld 96,42 % van de dossiers volledig correct hebben afgewerkt.

Beslissingen tot niet-toekenning van uitkeringen

De tabellen 5.1.II, 5.1.III en 5.1.IV geven voor 2010 en 2011 het aantal dossiers waarin de RVA vaststelde dat er geen recht was op uitkeringen wegens het niet vervullen van de toelaatbaarheidsvoorwaarden. Het betreft hier dus enkel beslissingen tot niet-toelating op grond van het feit dat objectieve voorwaarden niet vervuld werden (bv. een niet-toereikend beroepsverleden) en geen "betwiste zaken" (zie verder punt 5.5).

Op een totaal van 2 240 707 dossiers werd in 71 048 gevallen (3,17 %) beslist om geen uitkeringen toe te kennen.

TABEL 5.1.II

Beslissingen 2010

	Totaal aantal gevallen
1. Niet-toelating (onvoldoende arbeid/studies)	18 555
2. Niet-toelating ingevolge een onvolledig of laattijdig ingediend dossier	11 445
3. Beperking van het recht van deeltijdse werknemers	4 026
4. Niet-vergoedbaarheid	37 331
5. Totaal	71 357

TABEL 5.1.III

Beslissingen 2011

	Totaal aantal gevallen
1. Niet-toelating (onvoldoende arbeid/studies)	18 864
2. Niet-toelating ingevolge een onvolledig of laattijdig ingediend dossier	11 308
3. Beperking van het recht van deeltijdse werknemers	3 489
4. Niet-vergoedbaarheid	37 387
5. Totaal	71 048

TABEL 5.1.IV

Beslissingen 2010-2011

	Totaal aantal gevallen
1. Niet-toelating (onvoldoende arbeid/studies)	309
2. Niet-toelating ingevolge een onvolledig of laattijdig ingediend dossier	- 137
3. Beperking van het recht van deeltijdse werknemers	- 537
4. Niet-vergoedbaarheid	56
5. Totaal	- 309

Toelichting bij de voormelde tabellen**Groep 1 (onvoldoende arbeid/studies)**

Het aantal beslissingen van niet-toelating omwille van een onvoldoende aantal arbeidsdagen of het niet-voldoen aan de voorwaarden voor de schoolverlaters is gestegen met 1,67 % in vergelijking met 2010.

Groep 2 (onvolledig/laattijdig ingediend dossier)

Het aantal beslissingen van niet-toelating of van uitgestelde toelating wegens een onvolledig of laattijdig ingediend dossier, is gedaald ten opzichte van 2010 met 1,20 %.

Groep 3 (beperking van het recht van deeltijdse werknemers)

Deze groep betreft voornamelijk de deeltijdse werknemers die niet voldoen aan de voorwaarden om het statuut van deeltijdse werknemer met behoud van rechten te kunnen genieten bv. omdat hun loon het grensbedrag overschrijdt. Het aantal gevallen van deze groep is met 13,34 % gedaald in vergelijking met 2010.

Groep 4 (niet-vergoedbaarheid - andere redenen)

Tot deze groep beslissingen behoren:

1. niet-toekenning van uitkeringen omdat de werkloze nog beschikt over een inkomen en omdat niet is voldaan aan de cumulatievevoorwaarden (8 032 gevallen: dit is een daling van 16,12 % ten opzichte van 2010);
2. niet-toekenning van uitkeringen tijdens een periode van loopbaanonderbreking of tijdskrediet of, in geval van uitkeringsaanvraag na een werkverlating om zijn kinderen op te voeden of om een zelfstandige activiteit uit te oefenen, tijdens een reglementair voorziene carenzperiode (11 070 gevallen: dit is een daling van 3,09 % ten opzichte van 2010);
3. niet-toekenning van uitkeringen ingevolge de leeftijdsvoorwaarden en het verbod van cumulatie met een pensioen (9 765 gevallen: dit is een stijging van 9,67 % ten opzichte van 2010);
4. niet-toekenning van uitkeringen ingevolge onbeschikbaarheid voor de arbeidsmarkt (6 746 gevallen: dit is een stijging met 16,98 % ten opzichte van 2010).
Het betreft beslissingen tot niet-toekenning van uitkeringen ingeval de werkloze:
 - afwezig is na een oproeping door de bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling;
 - niet langer ingeschreven is als werkzoekende ingevolge schrapping van de inschrijving door deze dienst;
 - voor zijn wedertewerkstelling voorwaarden stelt die, rekening houdend met de criteria van de passende dienstbetrekking, niet gerechtvaardigd zijn;
5. niet-toekenning van uitkeringen wegens verblijf in het buitenland, studies met volledig leerplan, gevangenzetting of niet voldoen aan de voorwaarden inzake huisarbeid (919 gevallen: dit is een stijging van 21,24 % ten opzichte van 2010);
6. niet-toekenning van uitkeringen ingevolge arbeidsongeschiktheid in de zin van de wetgeving op de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering (855 gevallen: dit is een daling van 5,32 % ten opzichte van 2010).

5.1.3**Bijzonder geval: toekenning van provisionele werkloosheidsuitkeringen**

De werknemer die ontslagen is zonder dat de werkgever de normale opzeggingstermijn heeft gerespecteerd kan, in afwachting dat hij zijn verbrekingsvergoeding ontvangt (of de tegemoetkoming van het Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers), provisionele werkloosheidsuitkeringen aanvragen. Zo kan vermeden worden dat hij zonder inkomen valt tijdens de periode die normaal gezien gedekt had moeten zijn door een verbrekingsvergoeding.

De RVA kent ook provisionele uitkeringen toe aan de werknemers die arbeidsgeschikt zijn verklaard door de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, maar deze beslissing betwisten voor de arbeidsrechtbank.

De werklozen die een pensioenaanvraag hebben ingediend, waarover de bevoegde diensten nog geen uitspraak hebben gedaan, kunnen in voorkomend geval ook verder werkloosheidsuitkeringen genieten, in afwachting van de beslissing.

Wanneer daarna met terugwerkende kracht een verbrekingsvergoeding, een ziekte- of invaliditeitsuitkering of een pensioen wordt toegekend, neemt het werkloosheidsbureau een beslissing tot terugvordering van de provisionele uitkeringen. Het werkloosheidsbureau kan deze beslissing ook nemen wanneer de werknemer de gerechtelijke procedure om de verbrekingsvergoeding te krijgen niet verderzet of wanneer hij blijf geeft van onachtzaamheid door deze procedure te laten aanslepen.

In 2011 bedroeg het aantal dossiers met terugvordering 12 421 (tegenover 10 862 in 2010, 10 269 in 2009 en 10 107 in 2008). Het in te vorderen bedrag bedroeg 48,211 miljoen EUR (tegenover 32,161 miljoen EUR in 2010, 28,458 miljoen EUR in 2009 en 26,555 miljoen EUR in 2008).

De RVA betaalt dus een aanzienlijk bedrag aan voorschotten.

Eind 2011 hadden de werkloosheidsbureaus 19 302 betaaldossiers waarvoor geverifieerd moest worden of de uitkeringen geheel of gedeeltelijk moesten teruggevorderd worden (tegenover 19 653 eind 2010, 18 811 eind 2009 en 17 725 eind 2008).

5.2 De activiteiten van de diensten Verificatie

5.2.1

Controle van de betaling van de werkloosheidsuitkeringen

5.2.1.1

Algemeen

De werkloze ontvangt zijn uitkeringen niet rechtstreeks van de RVA maar van zijn uitbetalingsinstelling. De RVA verstrekt voorschotten aan de uitbetalingsinstelling die de werkloze betaalt na de toestemming van het werkloosheidsbureau.

Om het verschuldigde bedrag vast te stellen, houdt de uitbetalingsinstelling rekening met de beslissing van het werkloosheidsbureau, met de vermeldingen van de werkloze op zijn controlekaart (arbeid, ziekte,...) en ook eventueel met de verklaringen van de werkgever.

De dienst Verificatie van het werkloosheidsbureau gaat na of de uitbetalingsinstelling het bedrag correct heeft vastgesteld, de toekenningvoorwaarden heeft gecontroleerd (inschrijving als werkzoekende, cumul met loon, betaalde vakantiedagen of feestdagen, ...) en of de uitbetalingsinstelling de betaling heeft verricht op de bankrekening van de werkloze of (ingeval van overdracht of beslag) van de schuldeiser.

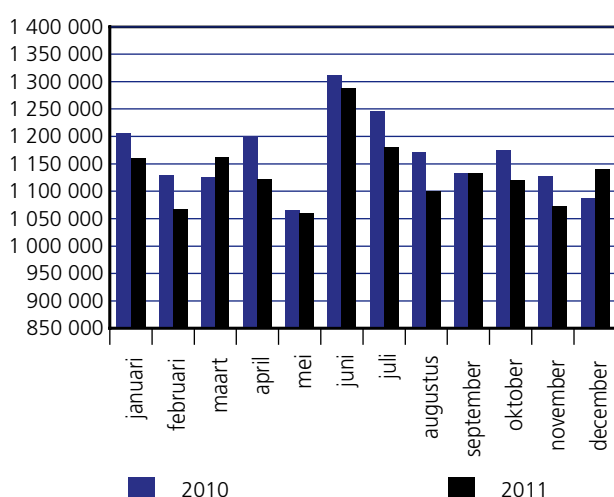
In 2011 dienden de uitbetalingsinstellingen 13 604 004 betaaldossiers in. Ten opzichte van 2010 (13 971 008 betaaldossiers) betekent dit een daling van 2,63 %.

5.2.1.2

Ingediende betaaldossiers

GRAFIEK 5.2.1

Maandelijks overzicht van de ingediende betaaldossiers in 2010 en 2011

5.2.1.3

Beslissingen en termijnen in de dienst Verificatie

De indiening van de betaaldossiers in het werkloosheidsbureau en het nazicht ervan door de dienst Verificatie, moeten gebeuren binnen wettelijke termijnen.

Eerst voert het hoofdbestuur een geautomatiseerde "preliminaire verificatie" uit die de uitbetalingsinstelling de mogelijkheid biedt om eventuele anomalieën van de basisgegevens in orde te brengen vóór de indiening van de dossiers bij de dienst Verificatie.

Nadien verifieert de dienst Verificatie het betaalde bedrag ten gronde op basis van alle ingediende elektronische en papieren gegevens (bv. controlekaarten, werkgeversformulieren,...).

De verificateur kan de betaling aanvaarden, volledig weigeren (uitschakeling) of gedeeltelijk weigeren (verwerping).

De uitbetalingsinstelling kan de uitgeschakelde en de verworpen bedragen opnieuw indienen en met nieuwe verantwoordingstukken aantonen dat de betaling correct was.

Heeft de uitbetalingsinstelling te weinig betaald, dan stelt de verificateur een bijpassing voor aan de uitbetalingsinstelling.

In 2011 verifieerden de werkloosheidsbureaus 13 870 128 betaaldossiers, een stijging van 1,57 % ten opzichte van 2010 (13 656 297). Dit betekent een maandelijks gemiddelde van 1 155 844 betaaldossiers.

In 2010 bedroeg het definitief percentage uitschakelingen en verwerpingen respectievelijk 0,10 % (8,7 miljoen EUR) en 0,22 % (20,1 miljoen EUR). Ook voor 2011 wijzen de ramingen op vergelijkbare cijfers.

In 2011 stelde de verificateur in 370 135 gevallen een bijpassing voor, met een totaalbedrag van 31 838 590,99 EUR.

De uitbetalingsinstellingen dienden in 2011 372 951 betaaldossiers in als antwoord op de bijpassingen voorgesteld door de dienst Verificatie. Dit betreft 2,74 % van alle ingediende betaaldossiers.

Eind december 2011 waren 100 % van de beslissingen die de verificatiediensten op dat tijdstip aan de uitbetalingsinstellingen moesten betekenen, ook effectief afgewerkt (nl. de betaaldossiers tot en met de maand juli 2011). Bovendien was reeds 79,5 % van de betaaldossiers van de maand augustus en 19,8 % van de maand september geverifieerd.

Om de correctheid van de beslissingen op te volgen en om het aantal onjuist behandelde betaaldossiers zoveel mogelijk te beperken, gebruiken de diensten Verificatie de procedure Statistical Process Control (steekproefsgewijs nazicht van geverifieerde dossiers).

5.2.2

Controle van de betaling van de andere uitkeringen

5.2.2.1

Algemeen

De dienst Verificatie controleert niet enkel de betaling van werkloosheidsuitkeringen maar ook de betaling van verschillende andere vergoedingen. De belangrijkste daarvan zijn de vorst- en bouwvergoedingen voor de werknemers van de bouwsector en de vergoedingen voor de grensarbeiders.

5.2.2.2

Bestaanszekerheid - werklieden uit het bouwbedrijf

De fondsen voor bestaanszekerheid kennen vergoedingen toe aan de werknemers in sommige sectoren wanneer bepaalde risico's zich voordoen.

De uitbetalingsinstellingen zorgen, onder toezicht van de Rijksdienst, voor de betaling van de uitkeringen voor bestaanszekerheid waarop de werklieden uit het bouwbedrijf in geval van werkloosheid aanspraak kunnen maken.

TABEL 5.2.I

Evolutie van de uitgaven in de laatste vijf jaar

Jaren	Uitgaven (in miljoen EUR)
2007	22,79 ¹
2008	23,27 ¹
2009	32,46 ¹
2010	38,93 ²
2011	29,27 ²

¹ Uitgaven door de RVA definitief goedgekeurd.

² Dit bedrag kan nog wijzigen ingevolge de beslissingen van de verificatiediensten.

5.2.2.3

Wisselkoerstoeslagen aan de in Frankrijk tewerkgestelde grensarbeiders

Grensarbeiders die in de Belgische grenszone wonen en als loontrekkende werken in de Franse grenszone, hebben recht op een vergoeding om de loonderving te compenseren die het gevolg is van vroegere schommelingen van de wisselkoers tussen de Belgische en de Franse munt.

Ook na de invoering van de euro ontvangen de grensarbeiders onder welbepaalde voorwaarden verder deze toeslag. Vanaf januari 1999 ontvangen deze grensarbeiders een forfaitair bedrag.

Er zijn 3 bedragen van wisselkoerstoeslag mogelijk, die gekoppeld zijn aan loonplafonds en die afhangen van het loonbedrag van de werknemer: 189,02 EUR, 141,75 EUR en 28,36 EUR. De toeslag vermindert naargelang het loon van de werknemer zich in een hogere loonschijf bevindt.

De vergoeding wordt uitbetaald door de uitbetalingsinstellingen en geverifieerd door de werkloosheidsbureaus.

Grensarbeiders die een tewerkstelling aangevat hebben in Frankrijk na 1 februari 1993, hebben geen recht meer op deze vergoeding. De uitgaven dalen bijgevolg elk jaar.

TABEL 5.2.II

Evolutie van de uitgaven in de laatste vijf jaar

Jaren	Uitgaven (in miljoen EUR)
2007	1,12 ¹
2008	1,03 ¹
2009	0,93 ¹
2010	0,81 ²
2011	0,74 ²

¹ Uitgaven door de RVA definitief goedgekeurd.

² Dit bedrag kan nog wijzigen ingevolge de beslissingen van de verificatiediensten.

5.2.2.4

Compensatievergoeding voor de grensarbeiders tewerkgesteld in Nederland

In 1997 werd voor de grensarbeiders tewerkgesteld in Nederland een compensatievergoeding ingevoerd omdat in 1994 de Nederlandse socialezekerheidsbijdragen voor het stelsel van de Volksverzekeringen aanzienlijk verhoogden. Voor de Nederlandse werknemers, die belastingplichtig waren in Nederland, werd de verhoging fiscaal gecompenseerd. Voor de werknemers die belastingplichtig waren in België, betekende dit echter een gevoelige loonsverlaging. Om het koopkrachtverlies in vergelijking met in België werkende collega's te compenseren, konden zij aanspraak maken op een compensatievergoeding.

Deze vergoeding wordt eveneens uitbetaald door de uitbetalingsinstellingen en geverifieerd door de werkloosheidsbureaus.

Sedert het nieuwe belastingverdrag met Nederland in 2003 werden de loontrekkende werknemers in Nederland belastingplichtig in Nederland. Zij hadden dus geen recht meer op de compensatievergoeding. Enkel nog sommige categorieën van werknemers en arbeidsongeschikte personen die belastingplichtig blijven in België, behouden hun recht op de vergoeding.

TABEL 5.2.III

Evolutie van de uitgaven in de laatste vijf jaar

Jaren	Uitgaven (in miljoen EUR)
2007	0,08 ¹
2008	0,07 ¹
2009	0,06 ¹
2010	0,07 ²
2011	0,05 ²

¹ Uitgaven door de RVA definitief goedgekeurd.

² Dit bedrag kan nog wijzigen ingevolge de beslissingen van de verificatiediensten.

5.2.2.5

Compensatievergoeding voor de grensarbeiders tewerkgesteld in Frankrijk

Vanaf januari 1999 kunnen ook de grensarbeiders tewerkgesteld in Frankrijk voormelde compensatievergoeding ontvangen.

Als gevolg van de inwerkingtreding op 17 december 2009 van de bijlage bij het verdrag gesloten tussen België en Frankrijk met het doel dubbele belastingheffingen te vermijden, zijn de grensarbeiders woonachtig in de Belgische grensstreek en tewerkgesteld in de Franse grensstreek, voortaan belastbaar in Frankrijk. Vanaf 2010 hebben ze dus geen recht meer op de compensatievergoeding. In 2011 zijn er wel nog betalingen gebeurd voor maanden gelegen in 2009.

TABEL 5.2.IV

Evolutie van de uitgaven in de laatste vijf jaar

Jaren	Uitgaven (in miljoen EUR)
2007	0,58 ¹
2008	0,54 ¹
2009	0,46 ¹
2010	0,19 ²
2011	0,007 ²

¹ Uitgaven door de RVA definitief goedgekeurd.

² Dit bedrag kan nog wijzigen ingevolge de beslissingen van de verificatiediensten.

5.3 De activiteiten van de diensten Vrijstellingen 5.3

De uitvoering van de opdrachten van de RVA

Een gerechtigde op werkloosheidsuitkeringen kan, om verschillende redenen, worden vrijgesteld van de toepassing van één of meerdere reglementaire bepalingen.

Sinds de afschaffing van de stempelcontrole in 2005, krijgen de diensten Vrijstellingen nog steeds aanvragen om vrijstelling van de toepassing van andere reglementaire bepalingen (vrijstelling van inschrijving als werkzoekende, vrijstelling van de verplichting om beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt en om elke passende dienstbetrekking te aanvaarden).

- Voor sommige vrijstellingen is het enkel vereist aan objectieve voorwaarden te voldoen (leeftijd, werkloosheidsduur, beroepsverleden, ...). De dienst Vrijstellingen verifieert of aan deze voorwaarden wordt voldaan. Het betreft onder meer:
 - de vrijstelling voor werklozen van 50 jaar of ouder;
 - de vrijstelling om een beroepsopleiding te volgen of studies met volledig leerplan te hervatten.
- Voor andere vrijstellingen is, naast het vervullen van objectieve voorwaarden, ook het akkoord van de directeur nodig. Elke aanvraag moet dus worden onderzocht in het licht van zowel de reglementaire criteria als de gegevens eigen aan de situatie. Het betreft onder andere:
 - de vrijstelling om sociale en familiale redenen;
 - de vrijstelling om een opleiding te volgen die geen beroepsopleiding is of studies die geen studies met volledig leerplan zijn;
 - de vrijstelling om in het buitenland deel te nemen aan een humanitaire actie.

De dienst Vrijstellingen behandelt verder ook de aanvragen voor het uitoefenen van vrijwilligerswerk door gerechtigden op werkloosheidsuitkeringen. De RVA kan een VZW of een organisatie ook een algemene vrijstelling geven om mensen die werkloosheidsuitkeringen genieten als vrijwilliger tewerk te stellen. Deze aanvragen voor een collectieve vrijstelling betreffen vooral organisaties die gevestigd zijn in het ambtsgebied van verschillende werkloosheidsbureaus of zelfs in heel het land en moeten gericht worden aan het hoofdbestuur van de RVA.

Tabel 5.3.I vermeldt het aantal aanvragen om vrijstelling dat de dienst heeft ontvangen en behandeld voor de jaren 2008, 2009, 2010 en 2011.

TABEL 5.3.I

	Ontvangen aanvragen om vrijstelling	Behandelde aanvragen om vrijstelling ¹
2008	147 039	147 747
2009	141 393	142 080
2010	148 591	149 092
2011	143 321	142 785

¹ Het feit dat er meer aanvragen om vrijstelling zijn behandeld dan het aantal ontvangen aanvragen om vrijstelling, is te verklaren door het feit dat tijdens een bepaald jaar aanvragen worden behandeld die het vorige jaar werden ingediend.

Tabel 5.3.II vermeldt voor de laatste vier jaar de gemiddelde behandelingstermijn voor de aanvragen om vrijstelling. Deze termijn blijft erg kort, ondanks het grote aantal aanvragen.

TABEL 5.3.II

	Afwerkingstermijn ¹
2008	7 dagen
2009	7 dagen
2010	7 dagen
2011	7 dagen

¹ Kalenderdagen.

5.4 De activiteiten van de diensten voor de handhaving van het systeem

5.4.1

Centralisering van het controlebeleid van de RVA

De visie en missie van de RVA met betrekking tot het controlebeleid

De RVA stelt zich tot doel om door het verhinderen van het oneigenlijk gebruik van uitkeringen en het maximaal uitsluiten van fraude, bij te dragen tot de handhaving van ons socialezekerheidsstelsel en de gelijke behandeling van werkgevers en werknemers.

De Rijksdienst kiest hierbij voor een geïntegreerd en centraal gecoördineerd controlebeleid waarbij de aandacht uitgaat naar alle elementen van de controleketen: informatie, preventie, regulering, controle, ontrading en opvolging.

De doelstelling van het controlebeleid van de RVA om na te gaan of de reglementeringen waarvoor de sociaal controleurs bevoegd zijn correct worden nageleefd, en zo de sociale fraude te voorkomen, op te sporen en te bestrijden wordt vertaald in 6 grote opdrachten:

- informeren van sociaal verzekerden en werkgevers over de reglementering, hun rechten en plichten;
- analyseren van frauderisico's – zowel voor nieuwe als voor bestaande reglementering – en passende controlemethoden voorstellen;
- signaleren van anomalieën aan de hiërarchie en de beleidsverantwoordelijken over vaststellingen op het terrein, met de bedoeling de reglementering aan te passen;
- nagaan van de juistheid van ingediende documenten en afgelegde verklaringen, alsook het verkrijgen van ontbrekende documenten om dossiers te deblokken;
- organiseren van systematische, doelgerichte controles en opsporingsacties, met specifieke aandacht voor nieuwe fraude-mechanismen;
- samenwerken met andere inspectiediensten – zowel in binnen- als buitenland –, met politie en gerechtelijke instanties.

De realisatie van de visie en missie

Voor de verwezenlijking van zijn visie en missie opteert de RVA voor een gecentraliseerde sturing. Die garandeert een nog betere coördinatie en ondersteuning van het controlegebeuren.

Daartoe werd in september 2010 een Centrale Controledienst (CCD) opgericht, die vanaf dat ogenblik de uitvoering van de strategie "controle" geleidelijk aanstuurt, coördineert en mee realiseert.

De vooropgestelde doelen worden geconcretiseerd via het strategisch plan 2011-2012 en de operationele plannen.

De centrale aansturing impliceert onder meer:

- het ontwikkelen van uniforme selectieregels voor controles;
- een gelijke kans op controle in het hele land;
- het handhavingsbeleid bijkomend aansturen op basis van resultaten.

In de dagelijkse werking van de Centrale Controledienst onderscheiden we drie grote entiteiten:

- **de pool van sociaal controleurs:** deze controleurs zijn geaffecteerd op het hoofdbestuur en hebben dezelfde opdrachten als de controleurs in de werkloosheidsbureaus.

Ze worden prioritair ingezet bij grote controleopdrachten en voor de uitvoering van de operationele plannen. In het kader van de bestrijding van zware fraudedossiers zijn ze snel inzetbaar voor dringende controles. Ze bieden versterking aan de controlediensten van de werkloosheidsbureaus.

- **de administratieve detectiecel:** deze medewerkers zijn eveneens actief op het hoofdbestuur. Zij hebben een gedegen knowhow inzake administratieve analyse van dossiers om zo fraude op te sporen.

Hun taken zijn geaccentueerd op het kruisen van databanken in functie van de fraudedetectie en op de administratieve voorbereiding en opvolging van fraudedossiers die behandeld worden door de RVA-controleurs.

Alle medewerkers beschikken over een grote polyvalentie maar hebben ook een specialisatie ontwikkeld in één of meerdere domeinen, met name dienstencheques, valse documenten, regeringsmaatregelen, tijdelijke werkloosheid.

- **het Fraudeobservatorium:** dit stelt zich tot doel om reeds gekende fraudemechanismen te analyseren en nieuwe fraudedevormen te detecteren en te analyseren en hiervoor efficiënte controlemechanismen uit te werken. De steekproef wordt daarbij als methodologie gehanteerd.

De sturing en de coördinatie van de controleactiviteiten werden ook versterkt door het aanwerven in november 2011 van 10 inspecteurs van niveau A. Tot dan bestond die functie niet. Hun taak bestaat erin om controleactiviteiten tussen werkloosheidsbureaus van eenzelfde cluster te organiseren, te coördineren en te ondersteunen. Die inspecteurs zijn terzelfder tijd ook de verbindingspersoon tussen de Centrale Controledienst op het hoofdbestuur en de diensten Controle in de werkloosheidsbureaus. In die hoedanigheid nemen zij ook taken op bij de Centrale Controledienst, onder meer in het kader van de uitvoering van de operationele plannen op het terrein.

5.4.2

Fraudedetectie en acties

5.4.2.1

Strategisch Plan

Het strategisch plan bevat jaarlijks de prioriteiten inzake controle.

Een eerste luik betreft de regeringsprioriteiten die zijn vastgelegd in het kader van het actieplan van het college voor de bestrijding van sociale en fiscale fraude en de prioriteiten die gemeenschappelijk zijn gedefinieerd in het actieplan van de SIOD (Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst).

In dat kader, dat een grote investering betekent van de controlediensten van de RVA, zijn de prioriteiten toegespitst op de controle van zwartwerk en de controle in de grote activiteitensectoren of die sectoren die fraudegevoelig zijn. De acties worden bovendien gecoördineerd en worden dikwijls samen met de andere inspectiediensten uitgevoerd.

In 2011 hebben de sociaal controleurs van de RVA als resultaat van talrijke gezamenlijke celacties 1 482 werkgevers en werknemers verhoord. Bij 651 vaststellingen van inbreuk werd een proces-verbaal opgemaakt. Daarnaast gaven ze ook 831 waarschuwingen, waarvan 76 ten aanzien van een werkgever en 755 aan het adres van werknemers.

Een tweede luik heeft betrekking op de specifieke prioriteiten van de RVA. Enkele van die prioriteiten werden overigens geïntegreerd in de bovenvermelde regeringsprioriteiten. Het gaat om:

- de controle van niet-toegelaten cumulaties van uitkeringen met arbeids- of vervangingsinkomsten;
- de controle van de tijdelijke werkloosheid;
- de controle van het stelsel van de dienstencheques;
- de controle van de aangiften, vooral van de gezinstoestand;
- de controle van grote commerciële evenementen (sportmanifestaties, festivals, ...);
- de controle van valse documenten;
- de controle van het gebruik van de federale tewerkstellingsmaatregelen;
- de controle van grensoverschrijdende fraude.

De controlediensten behandelen ook prioritair de onderzoekstaken die hen door het parket worden toevertrouwd, meestal onder de vorm van kanttekeningen van de arbeidsauditeur.

Naast die prioriteiten zijn er natuurlijk nog andere domeinen of materies die leiden tot meer gerichte controles.

5.4.2.2

Operationele plannen

Zoals hoger geschetst, wil de RVA eenzelfde fraudefenomeen op dezelfde wijze aanpakken in het hele land. Die doelstelling werd geconcretiseerd via een aantal operationele plannen die centraal worden opgevolgd.

Een operationeel plan omschrijft de methodes, bepaalt de kwantitatieve doelstellingen (aantal te voeren controleacties) en legt de concrete aanpak vast om het strategisch plan in de praktijk om te zetten.

Gebruik van databanken

Het is evident dat tijdens de uitwerking van het vernieuwde controlebeleid verder frequent gebruik gemaakt wordt van de kruising van diverse databanken.

Met behulp van de beschikbare databanken kunnen de onderzoeken namelijk efficiënter en doeltreffender worden uitgevoerd en kan de opsporing van en de strijd tegen het oneigenlijke gebruik en de fraude – in het bijzonder de georganiseerde fraude – optimaal gebeuren.

Controle van de niet-toegelaten cumulaties van uitkeringen met arbeids- of vervangingsinkomsten

Reeds sedert meerdere jaren en steeds meer kruist de RVA de inlichtingen uit zijn eigen databanken (bijvoorbeeld werkloosheid en loopbaanonderbreking) en kruist hij ook zijn gegevens met die van andere databanken van de sociale zekerheid. Dat alles met naleving van de principes inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van de bepalingen die de elektronische uitwisseling van sociale persoonsgegevens regelen.

Die datamatching gebeurt systematisch en laat de RVA toe de personen op te sporen die werkloosheids- of brugpensioenuitkeringen hebben aangevraagd en die voor dezelfde periode en zonder daarvan aangifte te hebben gedaan bij de RVA:

- arbeidsprestaties in loondienst hebben geleverd;
- zelfstandige arbeid, in hoofdberoep of in bijberoep, of activiteiten als mandataris van een vennootschap hebben gepresteerd;
- uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid of invaliditeitsuitkeringen van hun ziekenfonds hebben ontvangen.

Er worden eveneens systematisch analoge controles uitgevoerd op het vlak van loopbaanonderbreking en tijdscrediet om de personen op te sporen die uitkeringen blijven aanvragen terwijl:

- hun arbeidsovereenkomst is afgelopen of hun onderneming failliet werd verklaard;
- zij een andere activiteit in loondienst of als zelfstandige hebben uitgeoefend;
- zij een niet-cumuleerbaar pensioen ontvangen.

De RVA voert eveneens controles uit op:

- de nationaliteit van de uitkeringstrekkers wanneer de aangegeven nationaliteit niet overeenstemt met de nationaliteit die in het rijksregister is geregistreerd;
- de verblijfplaats in België – die een vergoedbaarheidsvoorwaarde is – van de personen die worden geschrapt uit het rijksregister maar niettemin verder uitkeringen blijven aanvragen;

- de betalingen van uitkeringen voor meerdere personen op eenzelfde bankrekening en die niet kunnen worden gerechtsvaardigd door een band van bloedverwantschap of andere wettelijke redenen.

In al die situaties worden de inlichtingen die zijn verkregen via het kruisen van databanken, grondig geverifieerd. Indien de toestand wordt bevestigd en niet wettelijk is toegestaan, worden de betrokkenen uitgenodigd om hierover uitleg te geven. In geval van inbreuk, worden de onrechtmatig ontvangen uitkeringen teruggevorderd en wordt in principe een sanctie opgelegd voor de toekomst onder de vorm van een tijdelijke schorsing van het recht op uitkeringen gedurende 1 tot 13 weken. In geval van recidive of van frauduleuze handelingen, worden de sancties verstrengd en wordt het dossier overgemaakt aan de arbeidsauditeur voor strafrechtelijke vervolgingen.

Onlangs heeft de RVA een nieuwe stap gezet en kruist hij ook a priori bepaalde gegevens, dat wil zeggen alvorens groen licht te geven voor de betaling van uitkeringen voor werkloosheid, brugpensioen of loopbaanonderbreking:

- de uitbetalingsinstellingen voor werkloosheidsuitkeringen raadplegen vóór de betaling van die uitkeringen voor de betreffende maand, de databank DIMONA, waarin alle arbeidsrelaties als loontrekkende zijn opgenomen. Gedurende meer dan een jaar werden testen uitgevoerd. Sedert 1 januari 2011 wordt de procedure systematisch toegepast en zijn de uitbetalingsinstellingen verantwoordelijk voor de onrechtmatige betalingen en moeten ze zelf instaan voor de terugvordering indien ze een betaling hebben uitgevoerd zonder rekening te houden met de inlichtingen die beschikbaar zijn in de databank;
- bij de behandeling van de aanvragen voor werkloosheidsuitkeringen controleert de RVA in de databanken van het RSVZ en van de RVP of de aanvrager een zelfstandige activiteit uitoefent of een niet-cumuleerbaar pensioen ontvangt. Is dat het geval, dan wordt het recht niet toegekend en wordt de betrokkene uitgenodigd om vooraf zijn situatie toe te lichten of zijn aanvraag in te trekken.

Die preventieve controles zijn natuurlijk aan te bevelen want ze laten toe om:

- nog systematischer de onrechtmatige betalingen bij de bron te vermijden;
- de terugvorderings- en sanctieprocedures te vermijden;
- de administratieve werklast in verband met de voormelde procedures te verlichten.

Het gaat evenwel om een procedure die moeilijk kan worden ingevoerd omdat ze de totale betrouwbaarheid en de onmiddellijke beschikbaarheid van de geraadpleegde databanken veronderstelt. Er moet immers worden vermeden dat de betalingen ten onrechte zouden worden geweigerd ingevolge informatie in de databank die niet up-to-date is, wat bijkomende formaliteiten oplegt aan de sociaal verzekerden om hun rechten te doen gelden. Er moet ook worden vermeden dat een miniem aantal opgespoorde cumulaties er de oorzaak van is dat honderdduizenden betalingen vertraging oplopen.

Die voorafgaande consultaties zorgen er effectief voor dat het aantal niet-toegelaten cumulaties vermindert alsook het aantal terugvorderingen en sancties, wat positief is en beantwoordt aan de beoogde doelstelling. Zo is bijvoorbeeld het aantal cumulaties van werkloosheidsuitkeringen met arbeid in loondienst sterk gedaald (met bijna 60 %) sedert de uitbetalingsinstellingen op die manier de controles bij de bron uitvoeren.

In elk geval gaat de RVA door met de controles a posteriori, zelfs daar waar de controles aan de bron zijn uitgevoerd.

De cijfers van de controles op basis van die datamatching zijn terug te vinden in tabel 5.4.V.

Controle op de tijdelijke werkloosheid

Via dit operationeel plan wil de RVA het aantal onderzoeken tijdelijke werkloosheid en de doeltreffendheid ervan verhogen om de toekenning van de uitkeringen te garanderen voor diegenen die er echt recht op hebben. Die onderzoeken worden evenredig gespreid over het grondgebied. De aanpak van die controles gebeurt op dezelfde wijze in het hele land.

De focus ligt op drie types tijdelijke werkloosheid:

- allereerste aanvraag tijdelijke werkloosheid: in 2011 werden 2 071 dossiers van dat type onderzocht; in 287 dossiers (13,85 %) werd een anomalie vastgesteld;
- structurele tijdelijke werkloosheid: de RVA-controleurs deden 593 van die onderzoeken. 143 keer (24,11 %) werd een overtreding vastgesteld;
- tijdelijke werkloosheid in specifieke sectoren, gevoelig voor fraude. Het gaat hier met name om de sectoren bouw, vlees, schoonmaak. Op een totaal van 5 675 controles noteren we 815 (14,36 %) inbreuken.

Controle op de dienstenchequesondernemingen

Sinds eind 2005 controleren de controlediensten van de RVA systematisch de erkende dienstenchequesondernemingen. Volgens de bestuursovereenkomst moet de RVA jaarlijks minstens 300 ondernemingen controleren.

In 2011 werden 727 onderzoeken afgehandeld. Van alle gecontroleerde ondernemingen waren er 246 die niet functioneerden conform de reglementering.

De RVA voert 2 soorten controles uit: de administratieve controles en de controles op het terrein. De administratieve controles omvatten:

- de controle van de voorwaarden inzake erkenning van de ondernemingen (controle van de statuten, controle van de betrokkenheid van bestuurders in de faillissementen ...);
- de controle van de ondernemingen die schulden hebben bij de fiscus, bij de RSZ, bij de RVA ...;
- de controle van de aangifte van de werknemers bij de RSZ vóór de terugbetaling aan de onderneming van de eerste dienstencheques;
- de controle van de overeenstemming tussen de dienstencheques waarvan de terugbetaling wordt gevraagd en het aantal bij de RSZ aangegeven arbeidsuren.

De controles op het terrein hebben betrekking op alle nieuwe ondernemingen en de grondige controles in bepaalde ondernemingen.

In het kader van preventieve en voorafgaande controles organiseert de RVA centraal elke maand infosessies voor nieuw erkende dienstenchequesondernemingen. Tijdens die infosessies worden de verantwoordelijken van de ondernemingen die een erkenning aanvroegen, geïnformeerd over hun rechten en plichten als werkgever binnen het stelsel van de dienstencheques. Sinds 19 juli 2011 zijn die infosessies verplicht geworden voor de nieuwe ondernemingen.

Elke beginnende onderneming die voor het eerst cheques ter uitbetaling indient, wordt amtsshalve aan een administratieve controle onderworpen en krijgt ook het bezoek van een sociaal controleur.

Bij die controles wordt onder meer nagegaan of de onderneming via DIMONA aangifte deed van tewerkstelling van het personeel. Indien het gaat om tewerkstelling van vreemde werknemers wordt nagekeken of ze over de nodige arbeids- en verblijfsvergunningen beschikken. Er wordt ook gecontroleerd of het aantal ingediende cheques overeenstemt met het aantal reëel gepresteerde en aangegeven uren van tewerkstelling.

Bij vaststelling van inbreuken, krijgt de uitgiftemaatschappij het verbod om de federale tegemoetkoming aan de betrokken erkende onderneming uit te betalen.

In 2011 werden 308 ondernemingen administratief en ter plaatse gecontroleerd in het kader van een eerste indiening van cheques; 84 ondernemingen werden niet-conform bevonden;

- voor 52 van die ondernemingen werd geen verbod tot betaling opgelegd;
- voor 27 ondernemingen die het voorwerp uitmaakten van verbod tot betalen, werd dat verbod in de loop van 2011 opgeheven, nadat de inbreuk werd geregulariseerd;
- bij 5 ondernemingen waarvoor de terugbetaling werd verboden, was dat verbod nog niet opgeheven op 31 december 2011.

Naast die administratieve controles volgen er ook nog controles op het terrein.

Die controles gebeuren:

- via steekproef;
- na een klacht van werknemers, gebruikers, concurrerende ondernemingen ...;
- op aanwijzingen van fraude of misbruik: gebruikers die ook werknemers zijn, cheques die op het adres van de onderneming worden afgeleverd, abnormaal hoog aantal arbeidsuren van een werknemer, ondernemingen die niet beantwoorden aan de reglementaire inventarisering ...

TABEL 5.4.I

Soort intrekking	Beslissingen minister	Beslissingen voorzitster	Beslissingen onderneming	Totaal
Inbreuken vóór november 2008	0			0
Inbreuken onmiddellijke intrekking	9			9
Uitstel niet opgeheven		5		5
Faillissement	0	27		27
Betrokken bij 2 faillissementen		0		0
Schulden bij RSZ en/of belastingen		65		65
Schulden bij de RVA		16		16
Onderneming > 12 maanden niet actief		115		115
Einde bepaalde duur			0	0
Vrijwillige stopzetting			65	65
Totaal	9	228	65	302

De optische lezing van de cheques en de database van de elektronische cheques worden gebruikt met het oog op gerichte controles.

In 2011 werden 419 ondernemingen aan een grondige controle onderworpen; daarvan werkten 257 ondernemingen volledig conform de reglementering. Bij 162 ondernemingen werd een inbreuk vastgesteld. In totaal werd voor 3 908 238 EUR aan terugvorderingen betekend.

In 2011 maakten 302 ondernemingen het voorwerp uit van een intrekking van hun erkenning als dienstenchequesonderneming (zie ook 5.10.1.2.2.)

Sinds maart 2008 beoogt een werkgroep met de verschillende sociale inspectiediensten (RVA, FOD Sociale Zekerheid, RSZ, RSZPPO, FOD Financiën en Toezicht op de sociale wetten-FOD Werkgelegenheid), een meer doeltreffende controle van de erkende dienstenchequesondernemingen. Via die werkgroep:

- wordt informatie direct uitgewisseld tussen de instellingen;
- worden gemeenschappelijke controles uitgevoerd die beter georganiseerd en gestructureerd zijn. In dat kader heeft de RVA voor de andere diensten van de sociale inspectie specifieke opleidingen georganiseerd over de dienstenchequesreglementering.

Controle op de gezinstoestand

De RVA bindt ook de strijd aan tegen domiciliefraude. In het kader daarvan wordt de reële gezinstoestand van een werkloze onderzocht.

Sinds de wet van 6 december 2000, die de mogelijkheid beperkt om controles in de woonplaats uit te voeren, gebeuren de controles volgens een reglementaire procedure die een oproeping voorziet van de werkloze op het werkloosheidsbureau. De werklozen wordt gevraagd om alle documenten voor te leggen die hun aangifte bevestigen, bijvoorbeeld een kopie van het huurcontract, het bewijs van de betaling van het verbruik van water, gas, elektriciteit, de bedragen van de inkomsten van de personen met wie ze samenwonen ...

De controles gebeuren zowel gericht, als willekeurig of op aanwijzingen. De aangegeven gegevens worden onder andere vergeleken met die van het rijksregister.

Die onderzoeken zijn onder meer gericht op de samenwonende werklozen, waarvan minstens één vergoed wordt als gezinshoofd of als alleenstaande, de alleenwonende werklozen die vergoed worden als gezinshoofd omdat ze alimentatie betalen of de alleenwonende werklozen met een wachtuitkering. Sinds mei 2011 worden die controles voor een groot gedeelte door administratieve medewerkers behandeld. Enkel indien de specifieke bevoegdheden van een controleur vereist zijn, of indien er ernstige indicaties van fraude zijn, komt de controleur tussen.

Door het invoeren van een taakverdeling tussen administratief medewerkers en sociaal controleurs zien we een verhoging van de efficiëntie en de effectiviteit van die onderzoeken.

De vooronderzoeken door een administratief medewerker en de verhoren door medewerkers "Betwiste Zaken" leiden tot een betere screening van de dossiers die door sociaal controleurs dienen te worden uitgevoerd.

Sinds de invoering van de nieuwe procedure zien we dat 33 % van de dossiers onderzocht door een controleur niet-conform was (vroeger 23,25 %).

Die procedure laat ook toe om in eenzelfde tijdspanne een groter aantal dossiers na te zien, wat mee tot gevolg heeft dat de uitbetaling van een onterecht bedrag aan werkloosheidsvergoeding sneller beperkt wordt.

In de periode van januari tot december 2011 onderzochten de RVA-medewerkers (administratieven + controleurs) in 15 226 verschillende dossiers de gezinstoestand.

TABEL 5.4.II

Evolutie van het aantal herziene dossiers op het einde van de procedure

	Zonder sanctie	Met sanctie	Totaal
2009	1 468	1 000	2 468
2010	1 481	1 142	2 623
2011	1 834	1 387	3 221

Na overleg met de RVA stuurde de FOD Binnenlandse Zaken de omzendbrief van 28 juni 2011 die expliciet aan de RVA-controleurs de mogelijkheid verleent de medewerking van de gemeenten te vragen in het onderzoek naar de gezinstoestand van een werkloze. De RVA-inspectiediensten kunnen hierbij via een standaardformulier aan de gemeente in kwestie vragen stellen naar de effectieve hoofdverblijfplaats en de gezinssamenstelling van een werkloze, als het vermoeden bestaat van verkeerd meegedeelde inlichtingen ter zake. De gemeenten worden in de omzendbrief verzocht om steeds binnen de kortst mogelijke termijn gevolg te geven aan die vragen van de RVA en te allen tijde aan de RVA een kopie te bezorgen van het politieverlag met betrekking tot het woonstonderzoek.

In het najaar van 2011 gebeurde een test van die samenwerking die na evaluatie zal worden voortgezet in 2012.

Controle op grote evenementen

Sinds de zomer van 2011 kent de RVA ook de controle op grote evenementen via een operationeel plan. Dat heeft tot doel die evenementen beter te controleren en een evenredige kans op controle te waarborgen in het hele land (waar veelal dezelfde bedrijven/onderaannemers actief zijn); dat in het kader van de gelijke behandeling van werkgevers en sociaal verzekerden.

De controleurs richten zich hier voor een groot stuk op hun informatieve en preventieve taak: ze informeren de organisatoren, inrichters en actoren van evenementen over wat kan en niet kan op het vlak van vrijwilligerswerk met het oog op preventie, met als doel het ontmoedigen van oneigenlijk gebruik van uitkeringen en zwartwerk en het verhogen van het aantal dagen reguliere tewerkstelling.

Elk werkloosheidsbureau controleerde in 2011 één groot evenement in het kader van dat operationele plan. Het ging om grote evenementen als grote sportmanifestaties, muziekevenementen, kerstmarkten ...

Op een totaal van 30 controles werden 1 659 werknemers gecontroleerd. Daarvan waren er 134 of 8,08 % in overtreding met de werkloosheidsreglementering. Van de 1 671 vrijwilligers die gecontroleerd zijn waren 37 werklozen-vrijwilligers in overtreding. Voor 639 werkgevers die aan een controle zijn onderworpen, werden 64 (10 %) inbreuken vastgesteld.

Activiteiten in de strijd tegen valse sociale documenten

In 2006 werd bij de RVA een specifieke detectiecel opgericht voor de strijd tegen valse documenten. Dat naar aanleiding van een omvangrijk gerechtelijk dossier gecentraliseerd op het Auditoraat van Brussel.

In het verleden werd een werkloosheidsdossier vooral samengesteld uit papieren documenten, met mogelijkheid tot vervalsing door de werknemer of de werkgever.

Nu baseert de RVA zich voor de toelaatbaarheid van de werknemers rechtstreeks op de gegevens van de RSZ (Dmfa).

Papieren documenten worden enkel nog ingediend voor de staving van een recente laatst gewerkte periode.

Daardoor verkleint de kans op fraude via de documenten zelf en daalt de laatste jaren het aantal effectieve fraudegevallen.

Valse uitkeringsaanvragen als gevolg van fictieve aangifte tewerkstelling

De uitkeringsaanvragen waarvan hier sprake worden "vals" genoemd omdat ze (deels) gebeuren op basis van fictieve tewerkstellingen.

De fraude begint bij het aangeven van fictieve tewerkstellingen (Dimona en Dmfa bij de RSZ) en zet zich dan voort in het opmaken van valse documenten gebaseerd op die fictieve aangiften.

Als de RSZ dergelijke fictieve tewerkstelling vaststelt (dikwijls omwille van het feit dat een onderneming de bijdragen meerdere maanden niet betaalt), resulteert dat in een beslissing van niet-onderwerping aan de RSZ.

De RVA – net als andere socialezekerheidsinstellingen, die zich baseren op aangiften bij de RSZ – herziet de reeds behandelde dossiers. Eventueel reeds toegekende rechten worden ingetrokken, en ten onrechte uitgekeerde werkloosheidsvergoedingen worden teruggevorderd.

De RVA bevindt zich dus aan het einde van de fraudeketen. Een intense samenwerking met andere diensten is noodzakelijk:

- RSZ – directies bijzondere inningen, controle en opsporing
- FOD Financiën – Bijzondere Belastinginspectie
- Fonds voor Sluiting van Ondernemingen en curatoren
- Politie
- Auditoraat.

De Centrale Controledienst ontvangt info over mogelijke fictieve tewerkstelling van bovengenoemde diensten en voert ook eigen opzoeken uit via consultatie van gegevensbanken en kruising van relevante elementen. De diensten detecteren ook valse documenten door stil te staan bij de verklaringen op de aanvraagdocumenten.

Van elke werkloze die een vals document gebruikte, wordt door de Centrale Controledienst een uitgebreid onderzoeksverslag overgemaakt aan het bevoegde werkloosheidsbureau.

Op zijn beurt handelt het WB dat dossier af:

- opleggen van een administratieve sanctie
- terugvorderen van onverschuldigde uitkeringen
- overmaken van het dossier aan de bevoegde Arbeidsauditeur, die oordeelt over de strafrechtelijke vervolging.

De CCD volgt de resultaten op en deelt die mee aan alle betrokken instellingen, die die informatie meenemen in hun eigen beslissingen (Fonds voor Sluiting van Ondernemingen – RIZIV – Rijksdienst voor Kinderbijslag van Werknemers).

Sinds eind 2007 maakt de RVA gebruik van een specifieke informaticatoepassing om de toekenning van uitkeringen op basis van onjuiste documenten maximaal te vermijden.

Zodra een persoon of een onderneming gelinkt is aan het gebruik van een vals document, krijgt die een "merkteken".

Zodra de diensten van de WB's een uitkeringsaanvraag ontvangen waarbij een "gemerkte" onderneming of individu betrokken is, geeft de informaticatoepassing een "knipperlicht" aan de berekenaars.

De afhandeling van die dossiers wordt voor een beperkte periode opgeschort. Dat laat toe het dossier grondig te onderzoeken en vermijdt onrechtmatige toekenning van rechten en uitbetaling van onverschuldigde werkloosheidsuitkeringen.

In 2011 sloot de Centrale Controledienst van de RVA 166 ondernemingsdossiers af (inclusief dossiers gedetecteerd vóór 2011).

Daarvan waren 42 dossiers niet conform (= met voldoende bewijsgronden dat het om fictieve bedrijven/tewerkstelling gaat). Elk van die dossiers gaf aanleiding tot het opmaken van een PV.

In datzelfde jaar werden in dat kader 164 werknemersdossiers grondig onderzocht.

Voor elke betrokken werknemer creëerde de RVA een afzonderlijk dossier, om een individuele beslissing te treffen: een sanctie en/of een terugvordering.

In de loop van 2011 betekenden de werkloosheidsbureaus na verhoor 196 beslissingen (inclusief met betrekking tot dossiers uit voorgaande jaren).

Die beslissingen zijn goed voor 5 082 weken uitsluiting en een terug te vorderen bedrag van 2 485 636 EUR.

Via het systeem van knipperlichten bleven in 2011, na grondig onderzoek en na het verzamelen van voldoende bewijsgronden, nog 5 ernstige fraudedossiers behouden.

De controle van het gebruik van de federale tewerkstellingsmaatregelen

Het win-winplan is de eerste maatregel die steunt op de activering van de werkloosheidsuitkeringen waarvan de reglementering een expliciete sanctie voorziet in geval van misbruik. De voordelen van het plan zullen immers niet worden toegekend of zullen worden ingetrokken indien wordt vastgesteld dat een werknemer werd aangeworven ter vervanging van en in dezelfde functie als een ontslagen werknemer met als voornaamste doel het verkrijgen van de voordelen van het plan (ongeacht andere boetes, vergoedingen of schadevergoedingen). De in die omstandigheden ontslagen werknemer kan een klacht indienen bij de RVA of bij de andere sociale-inspectiediensten.

De RVA voert spontane controles uit omtrent de naleving van die bepaling door een vergelijking te maken tussen de "win-win"-aanwervingen en de ontslagen in dezelfde onderneming in dezelfde periode.

In 2011 zette de Cel Regeringsmaatregelen haar controlebeleid inzake de win-win-maatregel voort. Er werden 57 274 win-win-contracten onderzocht. Daarvan werden 605 dossiers overgemaakt aan de werkloosheidsbureaus voor verder onderzoek in het kader van het zogenoemde verdringingseffect. In totaal werden 16 dossiers als niet conform beslist.

De grensoverschrijdende fraude

Naast de samenwerking met onze partners uit de buurlanden (zie ook het hoofdstuk "samenwerking met de partners") heeft de RVA 4 grote acties ondernomen op dat vlak.

Daarbij worden de gegevensbanken van het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vergeleken met de databanken van de RVA om aanwijzingen te detecteren die kunnen leiden tot vaststellingen van fraude.

- Werklozen die bij de RVA gekend zijn met een adres in België, maar van wie het adres in het rijksregister geschrapt is omwille van vertrek naar het buitenland;
- controle van de nationaliteit van werklozen, in de eigen databank gekend als afkomstig uit een land van de Europese Economische Ruimte, terwijl in het rijksregister een andere nationaliteit van buiten de EER vermeld staat. Daarbij gaat bijzondere aandacht uit naar de nodige arbeids- en verblijfsvergunningen;
- opsporen en analyseren van de werkloosheidsdossiers van vreemde werknemers die tot de Belgische werkloosheidsver-

zekering zijn toegelaten. Nazicht van de correctheid van de documenten met betrekking tot de buitenlandse tewerkstelling en controle op de effectieve arbeidsprestatie in België;

- specifieke opleiding van de medewerkers: de complexiteit van de reglementering die toelaat dat vreemde werknemers of werknemers met arbeidsprestaties in het buitenland een beroep kunnen doen op de Belgische werkloosheidsverzekering noopt tot een specifieke en doorgedreven opleiding van de medewerkers van de diensten Toelaatbaarheid, o.a. over LIMOSA.

De samenwerking met gerechtelijke instanties

De controlediensten van de RVA werken ook dikwijls en op een efficiënte manier samen met de gerechtelijke instanties.

Zo kan het optreden van de sociaal controleurs gevorderd worden door de arbeidsauditeur, de procureur des Konings of de onderzoeksrechter. De vorderingen gebeuren doorgaans via een zogenaamd "kantschrift". Een dergelijk kantschrift kan ondermeer betrekking hebben op:

- gedane vaststellingen waarbij de sociaal controleur van de RVA een PV opmaakte en waarover de auditeur de opvolging van het dossier vraagt;
- vaststellingen gedaan door andere inspectiediensten en waarbij de auditeur aan de RVA-controleurs bijkomende onderzoeken vraagt;
- de vraag tot concrete medewerking in (fraude)dossiers, vb. via verhoor van betrokkenen.

Een kantschrift wijst erop dat een gerechtelijk opsporingsonderzoek aan de gang is.

Het Fraudeobservatorium

Het Fraudeobservatorium onderzoekt via de methodiek van steekproef of bepaalde inbreuken voorkomen, wat de impact ervan kan zijn en hoe ze het best kunnen worden aangepakt. Voorbeeld:

- vergelijking van het loon aangegeven op het document C3.2 tijdelijke werkloosheid en het reële loon aangegeven in DMFA; daarvoor werden 600 dossiers onderzocht. In minder dan 2 % van de dossiers stemde het reële loon niet overeen met wat werd verklaard op de C3.2. Die concrete dossiers werden overgemaakt aan de bevoegde werkloosheidsbureaus die een onderzoek ter plaatse uitvoerden bij de werkgever. Er werd 1 fraudedossier gedetecteerd.
- Bij de afhandeling van een dossier tijdelijke werkloosheid wordt bijzondere aandacht gegeven als het aangegeven loon een significante verhoging van het werkloosheidsbedrag meebrengt, vergeleken met wat voorheen werd toegekend;
- opvolging van de outplacementverplichtingen: stemt de verklaring van het outplacementaanbod, vermeld op de C4, overeen met de realiteit? Op basis van heel gerichte criteria werden 100 dossiers geselecteerd die aan een verder onderzoek werden onderworpen. De betrokken outplacementkantoren werden schriftelijk bevraagd. Voor 3 dossiers waarbij de realiteit afweek van de verklaring op de C4 gebeurde een verhoor van de betrokken werkloze in het bevoegde werkloosheidsbureau. In 2 dossiers werd de werkloze gesanctioneerd.

5.4.2.3

Datamining

Het gaat om een project in het kader van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid waaraan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening meewerkt en waarmee men via het kruisen van gegevens uit verschillende databanken van instellingen van Sociale Zekerheid alarmeren wil genereren, die fraudesystemen door sociaal verzekerden kunnen aantonen; daarnaast zal er ook een systeem worden ontwikkeld voor de opvolging van de acties die worden ondernomen naar aanleiding van die alarmeren.

De fase van de analyse en van het bepalen van de behoeften van de partners werd afgerond in 2011 en er werd een lijst opgesteld met 17 indicatoren (of knipperlichten).

Momenteel wordt de fase van de omzetting van het project uitgewerkt. Daarbij worden verschillende pistes beoogd betreffende het oprichten van een platform waarin de vaststellingen van de verschillende openbare diensten die we als partner hebben, zullen worden verzameld.

Elke instelling zal, via haar controle- en (of) verificatiediensten (in brede zin) een database aanvullen waarin de afwijkingen zullen worden bijgehouden die worden vastgesteld in de dossiers van de sociaal verzekerden.

Het ter beschikking stellen van die informatie zal onder andere het volgende mogelijk maken:

- de gerichte consultatie van die informatie door de partners
- het gebruik van een deel of het geheel van de gegevens voor Datamining en matching
- de correctie van de oorspronkelijke bronnen op basis van de vaststellingen uit het kadaster.

In eerste instantie wordt prioriteit gegeven aan de gegevens van het rijksregister en in het bijzonder de gegevens inzake adres, identiteit en gezinstoestand.

5.4.2.4

Deelname aan de organisatie van de fraudebestrijding

Sedert de oprichting van het College voor de Strijd tegen de fiscale en sociale fraude, voorgezeten door de Staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, draagt de RVA in aanzienlijke mate bij tot de realisatie van de actieplannen van het College.

De RVA neemt deel aan de werkgroepen die eruit zijn ontstaan. De RVA kreeg het voorzitterschap toegewezen van de groepen i.v.m. proactieve opsporing van de cumul werkloosheid-werk en werkloosheid-pensioen, de fraudebestrijding in de dienstenchequesondernemingen en neemt deel aan de groepen Werven, Slappende ondernemingen, Industrieel onderhoud, Curatoren en Faillissementen en Optimalisatie van de terugvordering door de Administratie voor Registratie en Domeinen van de bedragen die moeten worden teruggevorderd ingevolge cumulaties werk-werkloosheid.

5.4.3

Resultaten van de activiteiten van de controlediensten

In 2011 werden 149 345 onderzoeken uitgevoerd, waarvan 63 136 enkel en alleen door het kruisen van de databanken.

TABEL 5.4.III

	2009	2010	2011
Soorten onderzoek	Aantal	Aantal	Aantal
Klassieke onderzoeken	91 360	87 766	86 209
DB-controles ¹	43 389	44 729	63 136
Totaal	134 749	132 495	149 345

¹ Onderzoeken die enkel werden uitgevoerd via de consultatie en de kruising van databanken.

De verdeling van de onderzoeken in de grote activiteitensectoren en de resultaten ervan zien er als volgt uit:

TABEL 5.4.IV

Sector	Werkgevers			Werknemers		
	Gecontroleerd	Niet-conforme situaties	% niet conform	Gecontroleerd	Niet-conforme situaties	% niet conform
Bouw	2 527	198	7,84	13 487	716	5,31
Horeca	3 018	855	28,33	8 854	636	7,18
Kleinhandel en markten	1 179	275	23,32	3 933	161	4,09
Tuinbouw	163	16	9,82	1 697	23	1,36
Andere	2 113	270	12,78	8 216	434	5,28
Totaal	9 000	1 614	17,93	36 187	1 970	5,44

De meeste onderzoeken leiden tot administratieve verslagen die als basis dienen voor beslissingen tot uitsluiting, terugvordering van uitkeringen en administratieve sancties.

De behandeling van de listings, zowel door de administratieve personeelsleden als door de sociaal controleurs, is als volgt geëvolueerd:

TABEL 5.4.V

Behandelde dossiers

	Cumulatie loontrekkende	Cumulatie zelfstandige	Cumulatie ziekte	Totaal
2010	33 035	22 360	3 970	59 365
2011	25 156	10 636	14 223	50 015

De terug te vorderen bedragen dalen aanzienlijk: 33 566 609 EUR in 2010 en 18 415 611 EUR in 2011.

TABEL 5.4.VI

	Vastgestelde inbreuken	Terug te vorderen dagen	Terug te vorderen bedragen
2010	23 042	966 613	33 566 609
2011	16 276	508 599	18 415 611

De intensivering van de preventieve controles door de RVA of door de uitbetalingsinstellingen, zoals hierboven uitgelegd, heeft het mogelijk gemaakt om het aantal vastgestelde inbreuken te doen dalen. Het steeds systematischere karakter van de controles zorgt voor een grotere naleving van de reglementeringen door de sociaal verzekerden. Die daling kan ook worden verklaard door het feit dat, aangezien de controles vaker en regelmatigiger gebeurden, de periodes tijdens dewelke ten onrechte uitkeringen werden ontvangen, korter zijn.

5.5 De activiteiten van de diensten Betwiste Zaken 5.5

De uitvoering van de opdrachten van de RVA

Een sociaal verzekerde die werkloosheidsuitkeringen geniet, moet bepaalde verplichtingen nakomen. Hij moet zich inschrijven als werkzoekende, actief naar werk zoeken, beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt en de verplichtingen inzake controle naleven.

De diensten Betwiste Zaken van de werkloosheidsbureaus behandelen de dossiers waarin de sociaal verzekerde sommige van die verplichtingen niet nageleefd heeft of zich schuldig heeft gemaakt aan bepaalde fouten (zie punt 5.5.1).

Vóór elke administratieve beslissing nodigt de dienst Betwiste Zaken de sociaal verzekerde uit om hem in zijn verweermiddelen te horen (behalve in de hypothesen waarin de werkloosheidsreglementering hiervan afwijkt). Tijdens dit verhoor heeft de werknemer, die op de hoogte is gebracht van de feiten die hem ten laste worden gelegd, de mogelijkheid om deze feiten te weerleggen, zijn argumenten uiteen te zetten en nieuwe stukken toe te voegen aan het dossier. Hij kan zich laten vertegenwoordigen of bijstaan door een vakbondsafgevaardigde of een advocaat.

Na het verhoor beslist de directeur, rekening houdend met de reglementaire bepalingen:

- hetzij het dossier zonder gevolg te klasseren;
- hetzij een verwittiging te geven;
- hetzij de werkloze gedeeltelijk of volledig uit te sluiten van het recht op werkloosheidsuitkeringen, voor bepaalde of voor onbepaalde duur (uitsluiting waaraan een volledig of gedeeltelijk uitstel gekoppeld kan zijn) en, in voorkomend geval, de onrechtmatig ontvangen uitkeringen terug te vorderen;
- hetzij bijkomende inlichtingen te verzamelen. Daartoe kan hij een beroep doen op de sociaal inspecteurs.

De directeur betekent de beslissing aan de betrokkene. Deze beslissing is gemotiveerd in rechte en in feite en vermeldt de te volgen procedure om, wanneer de werkloze de beslissing betwist, een gerechtelijk beroep in te dienen.

Ook de beslissingen in het kader van de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk (zie punt 5.6) worden door de diensten Betwiste Zaken betekend.

De medewerkers van de dienst 'Betwiste Zaken' beschikken over een specifieke brochure met de principes van de federale deontologische code, toegepast op hun activiteiten. Deze deontologische code beoogt alle sociaal verzekerden en werkgevers een respectvolle, correcte en billijke behandeling te garanderen.

5.5.1

Voornaamste redenen van betwistingen

De beslissingen in de navermelde punten A, B en C hebben een beperking of uitsluiting van het recht op uitkeringen tot gevolg. Het betreft hier niet de beslissingen wegens niet toelaatbaarheid (zoals onvoldoende arbeidsdagen kunnen bewijzen, ... zie punt 5.1.2). Het betreft evenmin de beslissingen binnen het kader van de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk (zie punt 5.6).

A. Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van de wil van de werkloze

De sociaal verzekerde is verantwoordelijk voor zijn werkloosheid wanneer hij:

- ontslagen wordt ingevolge een foutieve houding;
- een passende dienstbetrekking verlaat of weigert zonder wettige reden;
- een beroepsopleiding stopzet of weigert;
- zich, zonder voldoende rechtvaardiging, niet aanmeldt bij een werkgever of bij de bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling, terwijl hij daartoe werd uitgenodigd;
- een inschakelingsparcours weigert;
- aan de basis ligt van de mislukking van een inschakelingsparcours;
- zich niet inschrijft, voor zover hij hiervan niet is vrijgesteld, in een tewerkstellingscel of niet voldoende lang ingeschreven blijft in de tewerkstellingscel, niet meewerkt aan de activiteiten van de tewerkstellingscel of een opleiding weigert, aangeboden door de tewerkstellingscel.

Het betreft ook de werknemer die ontslagen wordt, minstens 45 jaar oud is en die:

- outplacement weigert of er niet aan meewerkt;
- de werkgever, die geen outplacement aanbiedt terwijl hij daartoe verplicht is, niet in gebreke stelt.

B. Administratieve sancties

Onjuiste aangifte van de gezinstoestand

Het betreft de sociaal verzekerde die een te hoge daguitkering ontvangt ingevolge een onjuiste aangifte van de gezinstoestand.

Cumulatie van uitkeringen met een inkomen

Het betreft de sociaal verzekerde die werkloosheidsuitkeringen cumuleert met de uitoefening van een activiteit of met een ander vervangingsinkomen, bv. zonder vooraf zijn controlekaart correct te hebben ingevuld.

C. Schorsing wegens langdurige werkloosheid

Sinds de inwerkingtreding van de opvolgingsprocedure van het zoekgedrag naar werk, is de schorsingsprocedure wegens langdurige werkloosheid niet meer toepasselijk.

De procedure blijft in principe effecten sorteren voor de werklozen die vóór 1 juli 2006 werden verwittigd van hun langdurige werkloosheid en op die grond geschorst werden van hun uitkeringen (behalve indien de toepasselijke gezinscategorie wijzigt of het gezinsinkomen lager is dan een grensbedrag). Deze schorsing wordt via een negatieve beslissing bevestigd

wanneer deze werklozen na een tijdelijke onderbreking van hun schorsing opnieuw samenwonende worden dan wel wanneer het jaarlijks netto-belastbaar inkomen van hun gezin meer bedraagt dan 20 017,80 EUR, verhoogd met 800,73 EUR per persoon ten laste (geïndexeerde bedragen geldig vanaf 1 mei 2011).

5.5.2

Cijfergegevens in verband met de betwiste zaken

5.5.2.1

Globale cijfers

Voor de opstelling van de statistieken worden "aan de sociaal verzekerde betekende beslissingen" geteld en worden prioriteitsregels gehanteerd. In de meeste gevallen leiden verschillende motiveringen (= meerdere toegepaste artikels) slechts tot één "betekende beslissing". Indien een beslissing gemotiveerd wordt door niet voldane vergoedbaarheidsvoorwaarden (vb. niet ingeschreven zijn als werkzoekende) en door omstandigheden die wijzen op vrijwillige werkloosheid (vb. niet aanmelding bij de dienst voor arbeidsbemiddeling), wordt de beslissing geteld als "werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil".

In 2011 hebben de diensten Toelaatbaarheid en Betwiste Zaken in totaal 162 052 beslissingen genomen die negatief waren voor de werkloze.

15 891 beslissingen betreffen uitspraken in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk. Daarnaast werden er 9 688 werklozen geschorst in toepassing van artikel 70 omdat ze niet waren komen opdagen op het gesprek dat in dit kader was voorzien. Deze beslissingen worden in dit punt niet verder becommentarieerd, maar worden verder behandeld in punt 5.6.

Van de overige 145 399 beslissingen betreft het grootste deel (71 048 beslissingen) ontzeggingen van het recht op uitkeringen naar aanleiding van een uitkeringsaanvraag. Deze 71 048 beslissingen werden reeds toegelicht in punt 5.1.2.

De resterende 74 351 beslissingen zijn het gevolg van werkloosheid wegens omstandigheden afhankelijk van de eigen wil, fraude of oneigenlijk gebruik of in zeer geringe mate van langdurige werkloosheid. Deze 74 351 beslissingen worden hierna verder toegelicht.

- 74 264 beslissingen, zijnde verwittigingen, uitsluitingen omwille van een fout of een overtreding van de werkloze, uitsluitingen waaraan een volledig of gedeeltelijk uitstel is gekoppeld (zie de rubrieken "Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil" en "Administratieve sancties");
- 87 beslissingen tot schorsing van het recht op uitkeringen wegens langdurige werkloosheid (zie de rubriek "Langdurige werkloosheid").

De tabellen 5.5.I en 5.5.II vermelden de cijfergegevens betreffende het aantal beslissingen genomen in 2010 en 2011 en tabel 5.5.III geeft de verschillen weer tussen 2010 en 2011.

De cijfergegevens m.b.t. het aantal beslissingen genomen in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk zijn niet hier opgenomen, maar in punt 5.6.

TABEL 5.5.I

Beslissingen 2010

	Aantal verwittigingen	Aantal beslissingen voor bepaalde duur	Aantal weken effectieve uitsluiting	Gemiddeld aantal weken uitsluiting	Aantal weken uitstel	Gemiddeld aantal weken met inbegrip van de weken uitstel	Aantal beslissingen voor onbepaal- de duur	Totaal aantal gevallen
Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil	5 864	34 292	342 681	9	43 851	10	3 482	43 638
Administratieve sancties	10 109	26 848	171 474	5	9 837	5	4	36 961
Langdurige werkloosheid							83	83
Totaal	15 973	61 140	514 155	7	53 688	7	3 569	80 682

TABEL 5.5.II

Beslissingen 2011

	Aantal verwittigingen	Aantal beslissingen voor bepaalde duur	Aantal weken effectieve uitsluiting	Gemiddeld aantal weken uitsluiting	Aantal weken uitstel	Gemiddeld aantal weken met inbegrip van de weken uitstel	Aantal beslissingen voor onbepaal- de duur	Totaal aantal gevallen
Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil	6 557	36 218	358 252	9	47 583	9	3 531	46 306
Administratieve sancties	9 977	17 975	104 884	4	5 838	4	6	27 958
Langdurige werkloosheid							87	87
Totaal	16 534	54 193	463 136	7	53 421	7	3 624	74 351

TABEL 5.5.III

Vergelijkende tabel - Verschil 2011-2010

	Aantal verwittigingen	Aantal beslissingen voor bepaalde duur	Aantal weken effectieve uitsluiting	Gemiddeld aantal weken uitsluiting	Aantal weken uitstel	Gemiddeld aantal weken met inbegrip van de weken uitstel	Aantal beslissingen voor onbepaal- de duur	Totaal aantal gevallen
Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil	693	1 926	15 571	0	3 732	0	49	2 668
Administratieve sancties	-132	-8 873	-66 590	-1	-3 999	-1	2	- 9 003
Langdurige werkloosheid	0	0	0	0	0	0	4	4
Totaal	561	-6 947	-51 019	0	-267	0	55	- 6 331

Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil

Het gaat om beslissingen tot uitsluiting van het recht op uitkeringen genomen ten aanzien van de werknemer die werkloos is geworden als gevolg van omstandigheden afhankelijk van zijn wil.

Het betreft onder meer de volgende situaties: het verlaten van een passende dienstbetrekking zonder wettige reden, het ontslag dat het redelijke gevolg is van een foutieve houding van de werknemer of het zich zonder voldoende rechtvaardiging niet

aanmelden op de bevoegde dienst voor arbeidsbemiddeling en/of beroepsopleiding, indien deze dienst de werkloze hiertoe had uitgenodigd.

In het kader van het "Generatiepact", dat tot doel heeft de wedertewerkstelling van ontslagen werknemers van 45 jaar of ouder te bevorderen, heeft het koninklijk besluit van 9 maart 2006 nieuwe situaties van vrijwillige werkloosheid toegevoegd, met name het weigeren van (of het niet meewerken aan) outplacement, het niet aanvragen van outplacement, de niet inschrijving in een "verplichte" tewerkstellingscel, werkweigeren in een tewerkstellingscel en de weigering van een opleiding in een "verplichte" tewerkstellingscel. Voor bruggepensioneerden is een specifiek regime van herhaling voorzien. Bruggepensioneerden die beschikbaar moeten zijn voor de arbeidsmarkt kunnen uitgesloten worden voor onbepaalde duur na herhaling van een werkweigeren.

Het totaal aantal beslissingen genomen in het kader van groep A (punt 5.5.1) is in 2011 gestegen met 6 %, van 43 638 in 2010 naar 46 306 in 2011.

Tabel 5.5.IV specificeert de beslissingen en geeft hun evolutie weer.

TABEL 5.5.IV

Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil

	2010	2011	Vershil 2011 - 2010
Ontslag wegens foutieve houding	4 807	4 673	- 134
Verlaten van een passende dienstbetrekking	11 919	12 168	249
Weigering van een passende dienstbetrekking	1 348	1 525	177
Ontslag, stopzetting of weigering van een beroepsopleiding	1 335	1 330	- 5
Niet aanmelding bij een werkgever	5 855	6 400	545
Niet aanmelding bij de dienst voor arbeidsbemiddeling	16 049	18 074	2 025
Niet aanmelding bij de RVA	1 472	1 357	- 115
Weigering, stopzetting of mislukking van een inschakelingsparcours	728	673	- 55
Nieuwe situaties vrijwillige werkloosheid 'Generatiepact'	125	106	- 19
Totaal aantal gevallen	43 638	46 306	2 668

Tabel 5.5.V geeft de verdeling van deze beslissingen per Gewest voor 2011.

TABEL 5.5.V

Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil - 2011

2011	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
Ontslag wegens foutieve houding	2 805	1 479	389	4 673
Verlaten van een passende dienstbetrekking	6 822	4 026	1 320	12 168
Weigering van een passende dienstbetrekking	403	1 039	83	1 525
Ontslag, stopzetting of weigering van een beroepsopleiding	783	494	53	1 330
Niet aanmelding bij een werkgever	102	6 297	1	6 400
Niet aanmelding bij de dienst voor arbeidsbemiddeling	9 407	5 243	3 424	18 074
Niet aanmelding bij de RVA	658	621	78	1 357
Weigering, stopzetting of mislukking van een inschakelingsparcours	593	73	7	673
Nieuwe situaties vrijwillige werkloosheid 'Generatiepact'	80	16	10	106
Totaal aantal gevallen	21 653	19 288	5 365	46 306

Voor meer uitleg, zie ook het hoofdstuk 4.2 dat handelt over de gegevensoverdracht van de gewesten naar de RVA in het kader van de controle van de beschikbaarheid van de werklozen.

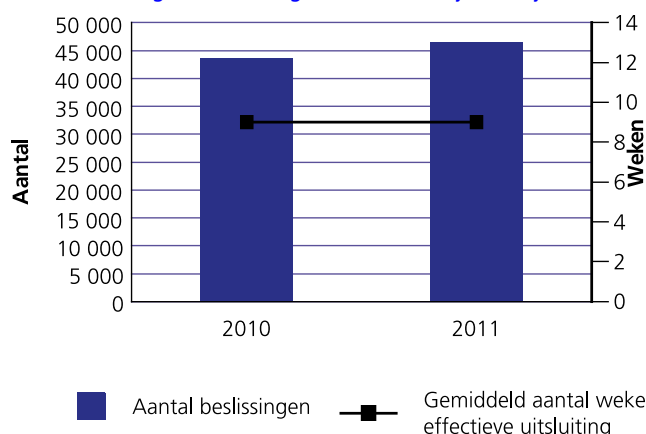
Het gemiddeld aantal weken uitsluiting (groep A – punt 5.5.1) blijft gelijk in 2010 en 2011 nl. 9 weken.

TABEL 5.5.VI

	Totaal aantal beslissingen		Gemiddeld aantal weken effectieve uitsluiting	
	2010	2011	2010	2011
Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil	43 638	46 306	9	9

GRAFIEK 5.5.I

Werkloos wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil

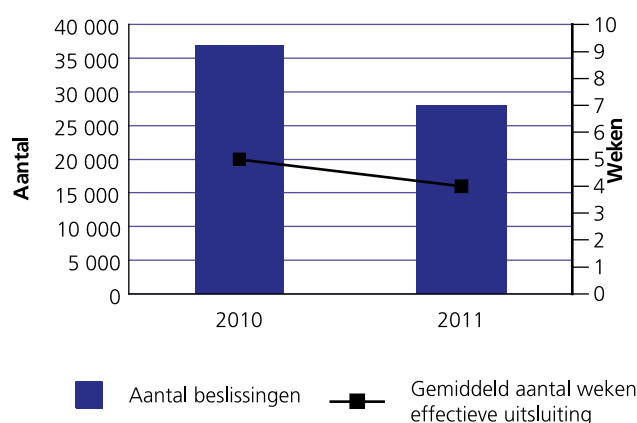

TABEL 5.5.VII

	Totaal aantal beslissingen		Gemiddeld aantal weken effectieve uitsluiting	
	2010	2011	2010	2011
Administratieve sancties	36 961	27 958	5	4

GRAFIEK 5.5.II

Administratieve sancties

Langdurige werkloosheid

TABEL 5.5.VIII

Langdurige werkloosheid 2010-2011 en verschil

	2010	2011	Vershil 2011-2010
Aantal verwittigingen	0	0	0
Gegronde beroepen directeur	0	0	0
Gegronde beroepen NAC	0	0	0
Totaal aantal schorsingen langdurige werkloosheid	83	87	4

In 2011 heeft de directeur voor 87 werklozen hun schorsing wegens langdurige werkloosheid bevestigd via een nieuwe beslissing. Zij hebben allen betrekking op beslissingen waarvan de verwittiging is verstuurd vóór 1 juli 2006 (zie punt 5.5.1 C).

Administratieve sancties

De administratieve sancties betreffen uitsluitingen van het recht op uitkeringen voor een al of niet in de tijd beperkte periode, onder andere wegens onjuiste aangifte van de gezinstoestand of wegens zwartwerk.

Het grootste deel van de dossiers is het gevolg van de detectie van anomalieën door raadpleging van de elektronische DIMONA-gegevensbank van de RSZ (onmiddellijke aangifte van de tewerkstelling) en betreft dus de onrechtmatige cumulatie van werkloosheidsuitkeringen met arbeid in loondienst.

In 2011 is er een daling met 25 % van het totale aantal administratieve sancties (groep B, punt 5.5.1) van 36 961 in 2010 naar 27 958 in 2011. Deze daling kan toegeschreven worden aan het feit dat de RVA meer en meer controles uitvoert nog vóór de betaling van de uitkeringen, waardoor onverschuldigde betalingen aan de bron en ook sancties en terugvorderingen vermeden kunnen worden. De systematische vergelijking van gegevensbanken heeft ook een preventief karakter waardoor het aantal niet toegelaten cumulaties vermindert.

Deze evolutie is dus positief. Zij wordt meer in detail uitgelegd in hoofdstuk 5.4 over de activiteiten van de controlediensten.

Het gemiddeld aantal weken uitsluiting (groep B – punt 5.5.1) daalt van 5 weken naar 4 in 2011.

5.5.2.2

Overzichtstabellen

TABEL 5.5.IX

Werkloos wegens omstandigheden
afhankelijk van zijn wil

	%	2010	%	2011	Vershil 2011-2010
Vlaanderen	47,1	20 540	46,8	21 653	1 113
Wallonië	42,2	18 403	41,7	19 288	885
Brussel	10,8	4 695	11,6	5 365	670
Totaal	100	43 638	100	46 306	2 668

TABEL 5.5.X

Administratieve sancties

	%	2010	%	2011	Vershil 2011-2010
Vlaanderen	46,8	17 287	46,2	12 907	- 4 380
Wallonië	34,3	12 670	37,4	10 462	- 2 208
Brussel	18,9	7 004	16,4	4 589	- 2 415
Totaal	100	36 961	100	27 958	- 9 003

TABEL 5.5.XI

Schorsingen wegens langdurige werkloosheid

	%	2010	%	2011	Vershil 2011-2010
Vlaanderen	47,0	39	65,5	57	18
Wallonië	49,4	41	33,3	29	- 12
Brussel	3,6	3	1,1	1	- 2
Totaal	100	83	100	87	4

TABEL 5.5.XII

	%	2010	%	2011	Vershil 2011-2010
Totaal					
Vlaanderen	46,9	37 866	46,6	34 617	- 3 249
Wallonië	38,6	31 114	40,1	29 779	- 1 335
Brussel	14,5	11 702	13,4	9 955	- 1 747
Totaal	100	80 682	100	74 351	- 6 331

5.6 De activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze 5.6

De uitvoering van de opdrachten van de RVA

5.6.1

Inleiding

Sinds 1 juli 2004 is de RVA belast met de activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze.

De activering van het zoekgedrag naar werk is het geheel van de acties die de RVA onderneemt om de inspanningen te evalueren die de volledig werkloze doet om opnieuw werk te vinden. Die evaluatie gebeurt tijdens verschillende individuele gesprekken met de werkloze (maximum 3). Het doel is vooreerst de werkloze actief op te volgen en hem te ondersteunen in zijn zoektocht naar werk.

Om de gewesten en de gemeenschappen de mogelijkheid te geven een voldoende ruim begeleidingsaanbod uit te werken, werd de opvolgingsprocedure niet onmiddellijk op alle werklozen toegepast, maar geleidelijk aan ingevoerd, te beginnen met de jongsten.

Sedert 1 juli 2006 is de procedure volledig opgestart: alle volledig werklozen jonger dan 50 jaar die voldoen aan de reglementaire voorwaarden, kunnen opgeroepen worden voor een evaluatiegesprek.

Uit de verschillende interne en externe evaluaties van het systeem die tot op heden werden gerealiseerd, blijkt dat de activering van het zoekgedrag naar werk bijdraagt tot een betere werking van de arbeidsmarkt: de werkzoekenden geraken gemakkelijker weer aan het werk en worden beter begeleid en opgeleid en de controle van de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt verliep nooit zo efficiënt en was nooit zo evenwichtig gespreid tussen de gewesten als vandaag.

5.6.2

De opvolgingsprocedure

5.6.2.1

Verwittiging

De opvolgingsprocedure start met een geschreven verwittiging die door de RVA naar de werkloze wordt gestuurd. In principe gebeurt dat 8 maanden voor het eerste evaluatiegesprek. De verwittigingsbrief herinnert de werkloze aan zijn plicht om actief werk te zoeken en actief mee te werken aan de begeleidingsacties die de dienst voor arbeidsbemiddeling hem voorstelt.

5.6.2.2

Eerste evaluatiegesprek

Het eerste evaluatiegesprek heeft plaats na 15 of na 21 maanden werkloosheid, afhankelijk van het feit of de werkloze jonger is dan 25 of 25 jaar of ouder is.

Tijdens dat gesprek worden de inspanningen geëvalueerd die de werkloze de laatste 12 maanden heeft gedaan om werk te vinden. Daarbij wordt rekening gehouden met de persoonlijke situatie van de werkloze (leeftijd, gezinstoestand, opleidingsniveau, verplaatsingsmogelijkheden) en met de situatie van de arbeidsmarkt in de subregio waar de werkloze woont.

Als er voldoende inspanningen werden geleverd, wordt 16 maanden later, na een nieuwe verwittiging, een nieuwe procedure (1ste gesprek) gestart.

Als de inspanningen onvoldoende of onaangepast zijn, wordt de werkloze uitgenodigd om een overeenkomst te tekenen waarin hij zich bereid verklaart de concrete acties te ondernemen die in de volgende maanden van hem worden verwacht. De acties voorgesteld in de overeenkomst kunnen verschillende vormen aannemen, zoals contact opnemen met de dienst voor arbeidsbemiddeling, de werkaanbiedingen raadplegen en beantwoorden, zich inschrijven bij uitzendbureaus, spontaan solliciteren, ...

5.6.2.3

Tweede evaluatiegesprek

Een tweede gesprek vindt plaats ten vroegste 4 maanden na de ondertekening van de overeenkomst, om na te gaan of de werkloze die heeft nageleefd.

Als dat het geval is, wordt 12 maanden later, na een nieuwe verwittiging, een nieuwe procedure (1ste gesprek) gestart.

Als de werkloze zijn overeenkomst niet heeft nageleefd, moet hij zich opnieuw schriftelijk bereid verklaren (tweede overeenkomst) de – intensievere – acties te ondernemen die hem voor de volgende maanden worden voorgesteld. Gedurende 4 maanden wordt hem een tijdelijke sanctie opgelegd: ofwel een vermindering van het bedrag van de werkloosheidsuitkering tot het niveau van het leefloon, ofwel een schorsing van de betaling van zijn uitkeringen. Die sanctie staat de toekenning van uitkeringen bij tijdelijke werkloosheid niet in de weg als de werkloze intussen opnieuw aan het werk is als loontrekende en hij in die betrekking tijdelijk werkloos wordt gesteld.

5.6.2.4

Derde evaluatiegesprek

Het derde en laatste evaluatiegesprek vindt plaats ten vroegste 4 maanden na de ondertekening van de tweede overeenkomst.

Als de tweede overeenkomst wordt nageleefd, wordt 12 maanden later, na een nieuwe verwittiging, een nieuwe procedure (1ste gesprek) gestart.

Als de werkloze zijn overeenkomst daarentegen niet heeft nageleefd, wordt hij definitief uitgesloten van het recht op uitkeringen. Gaat het echter om een werkloze die werkloosheidsuitkeringen ontvangt als gezinshoofd, als alleenwonende of als samenwonende met een laag gezinsinkomen, wordt die uitsluiting voorafgegaan door een periode van 6 maanden waarin hij nog een verminderde uitkering krijgt.

De definitieve uitsluiting staat de toekenning van uitkeringen bij tijdelijke werkloosheid niet in de weg als de werkloze intussen opnieuw aan het werk is als loontrekkende en hij in die betrekking tijdelijk werkloos wordt gesteld.

5.6.2.5

Sanctie in geval van afwezigheid op de evaluatiegesprekken

De werkloze moet verplicht aanwezig zijn op de evaluatiegesprekken. Hij kan zich laten vergezellen door een persoon naar keuze (bij een eerste gesprek) of zich laten bijstaan door een advocaat of een vakbondsafgevaardigde (bij een tweede of een derde gesprek).

Als de werkloze, zonder geldige reden, geen gevolg geeft aan een aangetekende oproeping voor een evaluatiegesprek, verliest hij zijn recht op werkloosheidsuitkeringen.

Als de werkloze afwezig is op het eerste of het tweede evaluatiegesprek, wordt de betaling van zijn uitkeringen geschorst. De schorsing van de betaling van de uitkeringen kan echter worden opgeheven zodra de werkloze zich aanbiedt op het werkloosheidsbureau. Ze kan met terugwerkende kracht (één keer tijdens de opvolgingsprocedure) ongedaan worden gemaakt als de werkloze zich aanbiedt op het werkloosheidsbureau binnen de 30 werkdagen volgend op zijn afwezigheid en als hij aanvaardt om een overeenkomst te tekenen.

Bij afwezigheid op het derde evaluatiegesprek zonder geldige reden, verliest de werkloze definitief het recht op uitkeringen.

5.6.2.6

Beroep

Indien de werkloze na afloop van het derde evaluatiegesprek een beslissing van de RVA betwist, kan hij een administratief beroep indienen bij de Nationale administratieve commissie. Dat beroep kan zowel ingediend worden tegen de beslissing tot tijdelijke schorsing (genomen na het tweede gesprek) als tegen de beslissing tot definitieve uitsluiting (genomen na het derde gesprek) of tegen één van die twee beslissingen alleen.

Een nieuwe procedure (1ste gesprek) kan gestart worden 6 maanden na een gegrond beroep bij de Nationale administratieve commissie.

De werkloze die een beslissing van de RVA of de beslissing van de Nationale administratieve commissie betwist, kan ook een gerechtelijk beroep instellen bij de arbeidsrechtbank.

5.6.3

Toestand op 31 december 2011

5.6.3.1

Enkele basisgegevens m.b.t. de procedure

Op 31 december 2011 zijn er 17 757 werkzoekenden meer dan op 31 december 2010 (500 940) nog betrokken in een lopende procedure.

Er zijn dus 518 697 verschillende werkzoekenden nog betrokken in een lopende procedure. Ze zijn als volgt verdeeld over de verschillende doelgroepen:

TABEL 5.6.I

Aantal werkzoekenden in een lopende procedure (situatie op 31 december 2011)

518 697 werkzoekenden	=	244 375 voor de 1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	+	147 697 voor de 2 ^{de} doel- groep (30 - 40 j.)	+	126 625 voor de 3 ^{de} doel- groep (40 - 50 j.)
=		=		=		=
288 188 momenteel in de 1 ^{ste} procedure	=	147 509	+	69 796	+	70 883
+		+		+		+
149 689 momenteel in de 2 ^{de} procedure	=	67 035	+	46 318	+	36 336
+		+		+		+
62 612 momenteel in de 3 ^{de} procedure	=	24 084	+	23 161	+	15 367
+		+		+		+
17 165 momenteel in de 4 ^{de} procedure	=	5 324	+	7 814	+	4 027
+		+		+		+
1 042 momenteel in de 5 ^{de} procedure	=	422	+	608	+	12
+		+				
1 momenteel in de 6 ^{de} procedure	=	1				

Sedert de aanvang van de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk (medio 2004) werden 1 137 974 verwittigingsbrieven verzonden om de werkzoekenden in kennis te stellen van een te verwachten uitnodiging voor een 1ste gesprek (binnen een 1ste of een volgende procedure):

- 767 200 brieven betreffen eerste verwittigingen "1ste procedure" bij het opstarten van de procedure (minstens 8 maanden voor het eerste 1ste gesprek);
- 268 524 brieven betreffen verwittigingen "2de procedure" minstens 6 maanden voor hun tweede 1ste gesprek;
- 82 996 brieven betreffen verwittigingen "3de procedure" minstens 6 maanden voor hun derde 1ste gesprek;

- 18 210 brieven betreffen verwittigingen "4de procedure" minstens 6 maanden voor hun vierde 1ste gesprek;
- 1 043 brieven betreffen verwittigingen "5de procedure" minstens 6 maanden voor hun vijfde 1ste gesprek.
- De 6de procedure is reeds begonnen in 2011 (1 brief).

TABEL 5.6.II

Aantal verwittigingsbrieven (= infobrieven bij de opstart van de procedure)
(situatie op 31 december 2011)

1 137 974 verwittigingen	=	545 133 voor de 1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	+	342 743 voor de 2 ^{de} doel- groep (30 - 40 j.)	+	250 098 voor de 3 ^{de} doel- groep (40 - 50 j.)
=		=		=		=
767 200 voor de 1 ^{ste} procedure	=	386 517	+	213 045	+	167 638
+		+		+		+
268 524 voor de 2 ^{de} procedure	=	121 000	+	88 534	+	58 990
+		+		+		+
82 996 voor de 3 ^{de} procedure	=	31 443	+	32 134	+	19 419
+		+		+		+
18 210 voor de 4 ^{de} procedure	=	5 749	+	8 422	+	4 039
+		+		+		+
1 043 voor de 5 ^{de} procedure	=	423	+	608	+	12
+		+				
1 voor de 6 ^{de} procedure	=	1				

Tabel 5.6.II met het aantal verwittigingsbrieven kan ook nog gepresenteerd worden volgens het jaar waarin de verwittigingsbrief werd verzonden (tabel 5.6.III).

TABEL 5.6.III

Aantal verwittigingsbrieven
(= infobrieven bij de opstart van de procedure) (situatie per jaar)

	1 ^{ste} doelgroep (- 30 jaar)	2 ^{de} doelgroep (30 - 40 jaar)	3 ^{de} doelgroep (40 - 50 jaar)	Totaal
2004 (6 m)	58 228	-	-	58 228
2005 (12 m)	125 926	32 100	-	158 026
2006 (12 m)	81 365	93 410	26 174	200 949
2007 (12 m)	63 904	50 503	71 964	186 371
2008 (12 m)	56 232	38 829	36 631	131 692
2009 (12 m)	57 655	43 211	37 802	138 668
2010 (12 m)	55 322	44 281	38 901	138 504
2011 (12 m)	46 501	40 409	38 626	125 536
Totaal	545 133	342 743	250 098	1 137 974

Voor de eerste doelgroep (- 30 jaar) werd logischerwijs het grootste aantal verwittigingsbrieven (125 926) verstuurd in 2005, d.i. 1 jaar nadat de procedure voor die doelgroep werd opgestart. Voor de tweede doelgroep (30 - 40 jaar) was dat in 2006 (93 410 brieven), eveneens 1 jaar nadat de procedure voor die doelgroep werd opgestart. Voor de derde doelgroep geldt dezelfde vaststelling: 71 964 brieven in 2007. Voor de 3 groepen samen werd in 2006 het grootste aantal verwittigingsbrieven verzonden (200 949).

In 2011 werden in totaal 125 536 verwittigingsbrieven verstuurd tegen 138 504 in 2010.

Tot 31.12.2011 werden 814 237 werkzoekenden uitgenodigd:

- 588 010 voor een eerste gesprek, waarvan er (tot 31 december) 542 378 werkelijk aanwezig waren,
- 183 041 voor een tweede gesprek, waarvan er (tot 31 december) 156 462 werkelijk aanwezig waren,
- en 43 186 voor een derde gesprek, waarvan er (tot 31 december) 27 071 werkelijk aanwezig waren.

Samengevat: van de 814 237 uitgenodigden waren er 725 911 aanwezig (89,2 %).

Tabel 5.6.IV laat zien dat het grootste aantal personen tot nog toe op een gesprek aanwezig was in 2008 (130 495). Het aantal aanwezigen op het 1ste gesprek steeg tot in 2008 (93 844) en verminderde nadien. Dat was ook het geval voor het 2de gesprek (32 158 in 2008). Voor het 3de gesprek werden de meeste aanwezigen geregistreerd in 2009 (6 855) en het aantal aanwezigen verminderde nadien in 2010 en in 2011.

TABEL 5.6.IV

Aanwezig op het gesprek
(situatie per jaar, alle procedures samen)

	1 ^{ste} gesprek	2 ^{de} gesprek	3 ^{de} gesprek	Totaal
2004 (6 m)	3 534	-	-	3 534
2005 (12 m)	47 344	3 280	121	50 745
2006 (12 m)	84 473	13 297	886	98 656
2007 (12 m)	91 905	24 157	2 486	118 548
2008 (12 m)	93 844	32 158	4 493	130 495
2009 (12 m)	80 398	29 981	6 855	117 234
2010 (12 m)	75 619	27 796	6 399	109 814
2011 (12 m)	65 261	25 793	5 831	96 885
Totaal	542 378	156 462	27 071	725 911

Tabel 5.6.V vermeldt de verhouding aanwezig/afwezig voor een gesprek per doelgroep op 31 december 2011.

TABEL 5.6.V

Verhouding aanwezig/afwezig op een gesprek per doelgroep
(situatie op 31 december 2011, alle procedures samen)

	1 ^{ste} doelgroep (- 30 jaar)		2 ^{de} doelgroep (30 - 40 jaar)		3 ^{de} doelgroep (40 - 50 jaar)	
	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig
1 ^{ste} gesprek (in %)	230 082 98,1	4 414 1,9	178 698 98,5	2 645 1,5	133 598 98,9	1 485 1,1
2 ^{de} gesprek (in %)	63 348 95,1	3 271 4,9	51 356 96,4	1 903 3,6	41 758 97,6	1 023 2,4
3 ^{de} gesprek (in %)	12 120 66,7	6 042 33,3	8 373 75,3	2 753 24,7	6 578 82,4	1 402 17,6

5.6.3.2

Resultaten van de reeds gevoerde gesprekken per doelgroep

Tabel 5.6.VI vat het gevolg samen dat werd gegeven voor de werkzoekenden die aanwezig waren op een gesprek, ongeacht of het gaat om een 1ste of om een volgende procedure. Enkel de dossiers waarvoor reeds een beslissing werd genomen, worden geteld, en niet de dossiers die nog in onderzoek zijn vooraleer een beslissing wordt genomen.

In de 3 doelgroepen werden in 54 à 56 % van de gevallen voldoende inspanningen aangetoond na het 1ste gesprek. Tijdens het 2de gesprek neemt het aandeel van de werkzoekenden die voldoende zoekinspanningen aantonen toe naarmate de doelgroep ouder is: van 54 % voor de jongste doelgroep (- 30 jaar) tot 66 % voor de middelste (30 tot - 40 jaar) en tot 71 % voor de oudste doelgroep (40 tot - 50 jaar). Dat is ook het geval na het 3de gesprek, waar het aandeel positieve evaluaties stijgt met de leeftijd: 45 %, 56 % en 63 %.

TABEL 5.6.VI

Resultaten van de gesprekken (situatie op 31 december 2011)

1 ^{ste} gesprek (ongeacht de procedure)	- 30 jaar		30 - 40 jaar		40 - 50 jaar		Alle leeftijden	
Aanwezig (besliste dossiers)	229 897	100 %	178 482	100 %	133 278	100 %	541 657	100 %
Voldoende inspanningen zonder verbintenis	124 946	54 %	99 738	56 %	73 621	55 %	298 305	55 %
Onvoldoende inspanningen met verbintenis	104 919	46 %	78 697	44 %	59 630	45 %	243 246	45 %
Onvoldoende inspanningen zonder verbintenis = beperking	9	0 %	15	0 %	17	0 %	41	0 %
Art. 70 (afwezig voor handtekening)	23	0 %	32	0 %	10	0 %	65	0 %
2 ^{de} gesprek (ongeacht de procedure)								
Aanwezig (besliste dossiers)	63 219	100 %	51 256	100 %	41 648	100 %	156 123	100 %
Voldoende inspanningen zonder verbintenis	33 903	54 %	33 698	66 %	29 730	71 %	97 331	62 %
Voldoende inspanningen met verbintenis	850	1 %	474	1 %	229	1 %	1 553	1 %
Negatieve evaluatie met verbintenis = beperking	28 033	44 %	16 849	33 %	11 579	28 %	56 461	36 %
Negatieve evaluatie = uitsluiting	433	1 %	235	0 %	110	0 %	778	0 %
3 ^{de} gesprek (ongeacht de procedure)								
Aanwezig (besliste dossiers)	12 073	100 %	8 358	100 %	6 558	100 %	26 989	100 %
Positieve evaluatie	5 379	45 %	4 641	56 %	4 138	63 %	14 158	52 %
Negatieve evaluatie = uitsluiting	6 694	55 %	3 717	44 %	2 420	37 %	12 831	48 %
Alle gesprekken (ongeacht de procedure)								
Aanwezig (besliste dossiers)	305 189	100 %	238 096	100 %	181 484	100 %	724 769	100 %
Voldoende inspanningen of positieve evaluatie	165 078	54 %	138 551	58 %	107 718	59 %	411 347	57 %
Onvoldoende inspanningen met verbintenis	104 919	34 %	78 697	33 %	59 630	33 %	243 246	34 %
Onvoldoende inspanningen of art. 70 of negatieve evaluatie (+ sanctie)	35 192	12 %	20 848	9 %	14 136	8 %	70 176	10 %

Tabel 5.6.VII geeft het aandeel "voldoende inspanningen" en "positieve evaluaties" weer per gewest en voor het land na de verschillende gesprekken.

Van de 1ste doelgroep - de werkzoekenden jonger dan 30 jaar - heeft 54,3 % voldoende inspanningen geleverd om werk te zoeken of heeft een positieve evaluatie gekregen na het 1ste gesprek, 55 % bij het tweede gesprek en 44,6 % bij het 3de.

Voor de 2de doelgroep, t.w. de werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar, bedraagt dat aandeel 55,9 % bij het 1ste gesprek, 66,7 % bij het tweede en 55,5 % bij het 3de.

Voor de 3de doelgroep is dat 55,2 % bij het 1ste gesprek, 71,9 % bij het tweede en 63,1 % bij het 3de.

Het percentage positieve evaluaties bij het 2de en het 3de gesprek stijgt dus naarmate er een hogere leeftijdsklasse wordt bereikt. Dat percentage is over het algemeen het hoogst voor

de Duitstalige Gemeenschap. Voor alle doelgroepen samen blijkt ook dat het aandeel van de personen die voldoende inspanningen aantonen na het 2de gesprek veruit het grootst is: 63,3 % tegenover 55,1 % bij het 1ste gesprek en 52,5 % bij het 3de gesprek.

Zonder onderscheid in de doelgroepen en met uitzondering van de Duitstalige Gemeenschap die over het algemeen de hoogste evaluatiegraad vertoont, worden in Brussel de meeste positieve evaluaties geregistreerd bij de tweede (69 %) en de derde (64,9 %) gesprekken. In het Vlaams Gewest en in het Waals Gewest is het percentage positieve evaluaties in de doelgroepen van de -40-jarigen nog altijd het laagst bij het 3de gesprek. In de oudste doelgroep in de 3 gewesten tot slot is het percentage voldoende inspanningen duidelijk het kleinst bij het 1ste gesprek.

TABEL 5.6.VII

Aandeel (%) "voldoende inspanningen" of "positieve evaluatie" binnen de besliste dossiers
(situatie op 31 december 2011)

	1 ^{ste} gesprek			2 ^{de} gesprek			3 ^{de} gesprek			Totaal aandeel (in %)
	positieve evaluatie	besliste dossiers	aandeel (in %)	positieve evaluatie	besliste dossiers	aandeel (in %)	positieve evaluatie	besliste dossiers	aandeel (in %)	
	1 ^{ste} doelgroep (- 30 jaar)									
Vlaanderen	29 994	57 197	52,4	7 031	13 683	51,4	1 023	2 493	41,0	51,9
Wallonië	77 093	137 512	56,1	21 918	39 799	55,1	3 592	8 176	43,9	55,3
waarvan	412	676	60,9	85	146	58,2	15	22	68,2	60,7
Duitst. Gem.										
Brussel	17 859	35 188	50,8	5 804	9 737	59,6	764	1 404	54,4	52,7
Land	124 946	229 897	54,3	34 753	63 219	55,0	5 379	12 073	44,6	54,1
	2 ^{de} doelgroep (30 - 40 jaar)									
Vlaanderen	21 747	42 546	51,1	7 085	11 474	61,7	973	1 921	50,7	53,3
Wallonië	57 004	98 552	57,8	19 418	29 065	66,8	2 716	5 025	54,0	59,7
waarvan	344	559	61,5	80	120	66,7	11	17	64,7	62,5
Duitst. Gem.										
Brussel	20 987	37 384	56,1	7 669	10 717	71,6	952	1 412	67,4	59,8
Land	99 738	178 482	55,9	34 172	51 256	66,7	4 641	8 358	55,5	58,2
	3 ^{de} doelgroep (40 - 50 jaar)									
Vlaanderen	18 670	35 659	52,4	7 057	10 252	68,8	987	1 662	59,4	56,2
Wallonië	40 168	70 767	56,8	16 268	22 695	71,7	2 308	3 766	61,3	60,4
waarvan	415	662	62,7	138	172	80,2	12	20	60,0	66,2
Duitst. Gem.										
Brussel	14 783	26 852	55,1	6 634	8 701	76,2	843	1 130	74,6	60,7
Land	73 621	133 278	55,2	29 959	41 648	71,9	4 138	6 558	63,1	59,4
	alle doelgroepen									
Vlaanderen	70 411	135 402	52,0	21 173	35 409	59,8	2 983	6 076	49,1	53,5
Wallonië	174 265	306 831	56,8	57 604	91 559	62,9	8 616	16 967	50,8	57,9
waarvan	1 171	1 897	61,7	303	438	69,2	38	59	64,4	63,2
Duitst. Gem.										
Brussel	53 629	99 424	53,9	20 107	29 155	69,0	2 559	3 946	64,9	57,6
Land	298 305	541 657	55,1	98 884	156 123	63,3	14 158	26 989	52,5	56,8

Zoals blijkt uit tabel 5.6.VIII is het percentage positieve evaluaties het hoogst in 2005 (68,4 %). Sederdien is dat percentage ieder jaar gedaald tot 53 % in 2009. In december 2010 was dat percentage opnieuw geklommen tot 56,4 % en stabiliseert in december 2011 op 56 %.

TABEL 5.6.VIII

Percentage "voldoende inspanningen" of "positieve evaluaties" / besliste dossiers
(situatie per jaar)

	1 ^{ste} gesprek	2 ^{de} gesprek	3 ^{de} gesprek	Totaal
2004 (6 m)	63,8	-	-	63,8
2005 (12 m)	68,4	68,9	53,3	68,4
2006 (12 m)	59,3	69,4	46,0	60,6
2007 (12 m)	52,8	68,0	53,0	55,9
2008 (12 m)	51,4	63,3	51,1	54,3
2009 (12 m)	51,2	58,3	49,8	53,0
2010 (12 m)	54,1	62,7	55,8	56,4
2011 (12 m)	53,9	61,8	53,7	56,0
Totaal	55,1	63,3	52,5	56,8

5.6.3.3

Samenvattend overzicht van de gegevens per doelgroep en per jaar

Tabel 5.6.IX geeft een samenvatting, voor alle procedures samen, van de hiervoor reeds vermelde gegevens. Die gegevens staan in deze tabel vermeld en daarbij worden de jaren gecumuleerd vanaf 2004.

TABEL 5.6.IX

Samenvattende tabel (situatie per jaar)

Cumul jaren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totaal								
Verwittigden	58 228	216 254	417 203	603 574	735 266	873 934	1 012 438	1 137 974
Uitgenodigden op gesprek 1	8 998	71 647	173 986	281 458	389 058	474 516	526 239	588 010
Aanwezig op gesprek 1	3 534	50 878	135 351	227 256	321 100	401 498	477 117	542 378
Positief	2 215	34 224	84 014	132 363	180 789	221 988	262 943	298 305
Uitgenodigden op gesprek 2	0	5 461	23 703	54 159	92 744	125 393	155 237	183 041
Aanwezig op gesprek 2	0	3 280	16 577	40 734	72 892	102 873	130 669	156 462
Positief	0	2 228	11 413	27 780	48 034	65 524	82 927	98 884
Uitgenodigden op gesprek 3	0	248	2 194	6 905	14 674	25 706	35 034	43 186
Aanwezig op gesprek 3	0	121	1 007	3 493	7 986	14 841	21 240	27 071
Positief	0	64	469	1 779	4 056	7 450	11 009	14 158
< 30 jaar								
Verwittigden	58 228	184 154	265 519	329 423	385 655	443 310	498 632	545 133
Uitgenodigden op gesprek 1	8 998	71 393	120 418	157 145	195 755	224 866	238 955	254 416
Aanwezig op gesprek 1	3 534	50 805	96 452	129 056	161 721	188 851	212 431	230 082
Positief	2 215	34 189	62 681	79 976	95 128	106 863	117 498	124 946
Uitgenodigden op gesprek 2	0	5 461	19 925	30 877	44 223	56 386	66 613	75 800
Aanwezig op gesprek 2	0	3 280	14 417	23 426	34 456	45 524	54 969	63 348
Positief	0	2 228	9 781	14 921	20 829	25 912	30 602	34 753
Uitgenodigden op gesprek 3	0	248	2 174	5 040	8 479	13 417	17 473	20 996
Aanwezig op gesprek 3	0	121	1 003	2 517	4 482	7 301	9 836	12 120
Positief	0	0	468	1 205	2 089	3 292	4 469	5 379
30-39 jaar								
Verwittigden	0	32 100	125 510	176 013	214 842	258 053	302 334	342 743
Uitgenodigden op gesprek 1	0	254	53 201	88 137	124 086	151 544	171 166	192 752
Aanwezig op gesprek 1	0	73	38 746	72 174	103 543	129 636	156 268	178 698
Positief	0	35	21 281	39 849	57 705	71 611	87 082	99 738
Uitgenodigden op gesprek 2	0	0	3 778	19 978	30 689	40 971	50 786	59 866
Aanwezig op gesprek 2	0	0	2 160	15 186	24 310	33 697	42 915	51 356
Positief	0	0	1 632	11 153	16 856	22 714	28 814	34 172
Uitgenodigden op gesprek 3	0	0	20	1 840	4 439	7 659	10 513	13 024
Aanwezig op gesprek 3	0	0	4	967	2 501	4 561	6 550	8 373
Positief	0	0	1	571	1 379	2 430	3 554	4 641
40-49 jaar								
Verwittigden	0	0	26 174	98 138	134 769	172 571	211 472	250 098
Uitgenodigden op gesprek 1	0	0	367	36 176	69 217	98 106	116 118	140 842
Aanwezig op gesprek 1	0	0	153	26 026	55 836	83 011	108 418	133 598
Positief	0	0	52	12 538	27 956	43 514	58 363	73 621
Uitgenodigden op gesprek 2	0	0	0	3 304	17 832	28 036	37 838	47 375
Aanwezig op gesprek 2	0	0	0	2 122	14 126	23 652	32 785	41 758
Positief	0	0	0	1 706	10 349	16 898	23 511	29 959
Uitgenodigden op gesprek 3	0	0	0	25	1 756	4 360	7 048	9 166
Aanwezig op gesprek 3	0	0	0	9	1 003	2 979	4 854	6 578
Positief	0	0	0	3	588	1 728	2 986	4 138

Bron: RVA - Directie Statistieken

5.6.3.4

Evolutie van de werkzoekenden die een arbeidsongeschiktheid inroepen

In tabel 5.6.X en grafiek 5.6.I komen de werkzoekenden aan bod die op een gegeven moment tijdens de procedure minstens 33 % arbeidsongeschiktheid inroepen. Om de procedure te schorsen moet die arbeidsongeschiktheid (permanente ongeschiktheid of ongeschiktheid voor een periode van minstens 2 jaar) worden vastgesteld door een geneesheer erkend door de RVA. Zodra de periode van minimum 2 jaar is verstreken, kan de werkzoekende opnieuw worden opgeroepen.

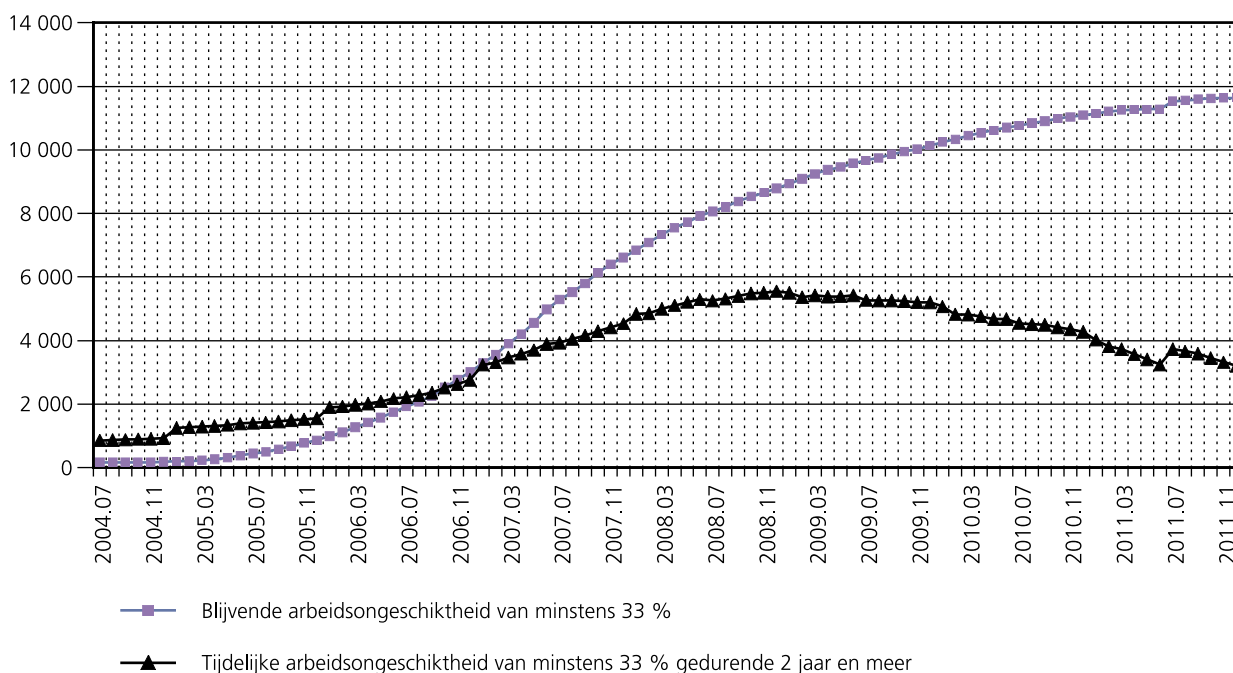
We stellen vast dat het aantal werkzoekenden dat een permanente arbeidsongeschiktheid inroept, fors is beginnen stijgen vanaf eind 2006 tot midden 2008. Sederdien is die groei gaan vertragen. De personen met een tijdelijke arbeidsongeschiktheid van minstens 33 % gedurende 2 jaar en meer zagen hun aantal toenemen tot eind 2009, gevolgd door, in jaarlijks gemiddelde, een daling van hun aantal in 2010 en in 2011.

TABEL 5.6.X

Evolutie van de werkzoekenden die een arbeidsongeschiktheid inroepen (situatie per jaar)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Blijvende ongeschiktheid (minstens 33 %)	181	860	3 003	6 608	8 785	10 143	11 094	11 636
Tijdelijke ongeschiktheid (minstens 33 %) gedurende 2 jaar en meer	921	1 551	2 759	4 529	5 551	5 204	4 277	3 204

GRAFIEK 5.6.I

Evolutie van het aantal personen van wie de procedure wordt opgeschort ingevolge arbeidsongeschiktheid

5.6.4

Sancties

5.6.4.1

Evolutie per jaar van de DISPO-sancties (van 2005 tot 2011)

TABEL 5.6.XI

Sancties in het kader van de procedure vanaf 2005 (situatie per jaar)

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	waarvan Duitst. Gemeenschap	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2005	Schorsing gedurende 4 maanden	269	405	0	99	773
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	23	16	0	10	49
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting	0	1	0	1	2
	Uitsluiting	30	35	0	10	75
	Subtotaal	322	457	0	120	899
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	1 320	2 512	6	1 005	4 837
	Algemeen totaal	1 642	2 969	6	1 125	5 736
2006	Schorsing gedurende 4 maanden	912	2 009	0	321	3 242
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	373	271	0	88	732
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting	44	44	0	17	105
	Uitsluiting	251	489	0	115	855
	Subtotaal	1 580	2 813	0	541	4 934
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	2 927	4 690	13	2 043	9 660
	Algemeen totaal	4 507	7 503	13	2 584	14 594
2007	Schorsing gedurende 4 maanden	1 211	2 904	7	781	4 896
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 096	1 187	0	755	3 038
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting	247	192	0	119	558
	Uitsluiting	453	1 247	1	270	1 970
	Subtotaal	3 007	5 530	8	1 925	10 462
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	3 812	5 655	28	3 072	12 539
	Algemeen totaal	6 819	11 185	36	4 997	23 001
2008	Schorsing gedurende 4 maanden	1 418	4 256	9	751	6 425
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 621	2 787	0	892	5 300
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting	555	862	0	279	1 696
	Uitsluiting	689	1 866	1	326	2 881
	Subtotaal	4 283	9 771	10	2 248	16 302
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	3 945	6 371	27	2 838	13 154
	Algemeen totaal	8 228	16 142	37	5 086	29 456
2009	Schorsing gedurende 4 maanden	1 510	5 636	23	739	7 885
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 496	2 940	20	823	5 259
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting	736	1 463	9	412	2 611
	Uitsluiting	754	2 874	4	362	3 990
	Subtotaal	4 496	12 913	56	2 336	19 745
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	3 676	5 609	24	2 238	11 523
	Algemeen totaal	8 172	18 522	80	4 574	31 268
2010	Schorsing gedurende 4 maanden	1 438	4 382	19	882	6 702
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 338	2 204	24	810	4 352
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting	720	1 312	8	303	2 335
	Uitsluiting	684	2 350	5	297	3 331
	Subtotaal	4 180	10 248	56	2 292	16 720
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	3 444	4 899	14	2 423	10 766
	Algemeen totaal	7 624	15 147	70	4 715	27 486
2011	Schorsing gedurende 4 maanden	1 253	3 830	13	1 048	6 131
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 225	1 977	16	1 108	4 310
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting	631	990	4	431	2 052
	Uitsluiting	686	2 286	7	426	3 398
	Subtotaal	3 795	9 083	40	3 013	15 891
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	2 992	4 782	23	1 914	9 688
	Algemeen totaal	6 787	13 865	63	4 927	25 579

25 579 sancties - voorlopige en tijdelijke schorsingen, verminderde uitkeringen, uitsluitingen - werden in 2011 betekend, zijnde:

- 6 131 tijdelijke schorsingen voor een periode van 4 maanden ingevolge een negatieve evaluatie op het 1ste gesprek zonder een getekende overeenkomst of ingevolge een negatieve evaluatie met een getekende overeenkomst of wegens afwezigheid op het 2de gesprek (20 % in Vlaanderen, 62 % in Wallonië en 17 % in Brussel);
- 4 310 verminderde uitkeringen voor een periode van 4 maanden voor de samenwonenden met een beperkt inkomen of voor de gezinshoofden of de alleenwonenden die werkloos zijn met werkloosheidsuitkeringen, ingevolge een negatieve evaluatie zonder getekende overeenkomst bij het 1ste gesprek of ingevolge een negatieve evaluatie met een getekende overeenkomst bij het 2de gesprek (28 % in Vlaanderen, 46 % in Wallonië en 26 % in Brussel);
- 2 052 verminderde uitkeringen voor een periode van 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting ingevolge een negatieve evaluatie zonder getekende overeenkomst bij het 2de gesprek of ingevolge een negatieve evaluatie of afwezigheid op het 3de gesprek voor de samenwonenden met een beperkt gezinsinkomen of voor de gezinshoofden of de alleenwonenden die werkloos zijn met werkloosheidsuitkeringen (31 % in Vlaanderen, 48 % in Wallonië en 21 % in Brussel);
- 3 398 uitsluitingen ingevolge een negatieve evaluatie op het 2de gesprek zonder ondertekening van een overeenkomst of ingevolge een negatieve evaluatie of de afwezigheid op het 3de gesprek (20 % in Vlaanderen, 67 % in Wallonië en 13 % in Brussel);
- 9 688 voorlopige schorsingen (art. 70) (31 % in Vlaanderen, 49 % in Wallonië en 20 % in Brussel) voor afwezigheid op het gesprek.

5.6.4.2

Gecumuleerde evolutie van de DISPO-sancties (van 2005 tot 2011)

TABEL 5.6.XII

Sancties in het kader van de procedure vanaf 2005 (situatie op 31 december 2011)

	Gewest	Beperkte schorsing 4 maanden		Verminderde uit- kering 4 maanden		Uitsluiting		Verminderde uit- kering 6 maanden, gevolgd door uitsluiting		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 ^{ste} gesprek: negatieve evaluatie en geen getekende overeenkomst	Vlaams Gewest	14	60,9	18	60,0					32	60,4
	Waals Gewest	8	34,8	9	30,0					17	32,1
	<i>Duitst. Gemeensch.</i>	0	0,0	0	0,0					0	0,0
	Brussels Hfdst. Gewest	1	4,3	3	10,0					4	7,5
	Land	23	100	30	100					53	100
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en geen getekende overeenkomst + af- wezig	Vlaams Gewest	24	92,3			220	32,1	114	46,9	358	37,5
	Waals Gewest	1	3,8			345	50,4	102	42,0	448	47,0
	<i>Duitst. Gemeensch.</i>	0	0,0			1	0,1	0	0,0	1	0,1
	Brussels Hfdst. Gewest	1	3,8			120	17,5	27	11,1	148	15,5
	Land	26	100			685	100	243	100	954	100
2 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie en handtekening overeenkomst	Vlaams Gewest	7 973	22,1	7 154	31,1					15 127	25,6
	Waals Gewest	23 413	65,0	11 373	49,4					34 786	58,9
	<i>Duitst. Gemeensch.</i>	71	0,2	60	0,3					131	0,2
	Brussels Hfdst. Gewest	4 619	12,8	4 483	19,5					9 102	15,4
	Land	36 005	100	23 010	100					59 015	100
3 ^{de} gesprek: negatieve evaluatie + afwezig	Vlaams Gewest					3 327	21,0	2 819	30,9	6 146	24,7
	Waals Gewest					10 802	68,3	4 762	52,2	15 564	62,4
	<i>Duitst. Gemeensch.</i>					17	0,1	21	0,2	38	0,2
	Brussels Hfdst. Gewest					1 686	10,7	1 535	16,8	3 221	12,9
	Land					15 815	100	9 116	100	24 931	100
Totaal	Vlaams Gewest	8 011	22,2	7 172	31,1	3 547	21,5	2 933	31,3	21 663	25,5
	Waals Gewest	23 422	65,0	11 382	49,4	11 147	67,6	4 864	52,0	50 815	59,8
	<i>Duitst. Gemeensch.</i>	71	0,2	60	0,3	18	0,1	21	0,2	170	0,2
	Brussels Hfdst. Gewest	4 621	12,8	4 486	19,5	1 806	10,9	1 562	16,7	12 475	14,7
	Land	36 054	100	23 040	100	16 500	100	9 359	100	84 953	100

Sinds de aanvang van de toepassing van de procedure tot 31 december 2011 werden 84 953 sancties (exclusief voorlopige schorsingen bij toepassing van art. 70) geteld in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk, waarvan 25,5 % in het Vlaams Gewest, 59,8 % in het Waals Gewest en 14,7 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

5.6.4.3

Toepassing van artikel 70 (voorlopige schorsingen)

Ter herinnering:

De "procedure artikel 70" wordt niet meer toegepast op de werkloze die ter verantwoording van zijn afwezigheid een reden opgeeft die door de directeur aanvaard wordt.

De schorsing wordt met terugwerkende kracht ingetrokken indien de werkloze zich op het werkloosheidsbureau aanmeldt binnen de termijn van dertig werkdagen en op dat ogenblik een schriftelijke overeenkomst afsluit.

Mits indiening van een uitkeringsaanvraag wordt de schorsing stopgezet vanaf de dag waarop de werkloze zich aanmeldt op het werkloosheidsbureau, indien deze dag gelegen is buiten de termijn van dertig werkdagen die aanvangt op de dag van de afwezigheid.

De betekende beslissingen zijn als volgt verdeeld:

TABEL 5.6.XIII

Toepassing van artikel 70 naar reden in 2011

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan Duitstalige Gemeenschap		Brussels Hfdst. Ge- west		Land	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Verwittigingsbrief retour (onbekend adres)	153	43,47	180	51,14	0	0,00	19	5,40	352	100
Afwezig 1 ^{ste} gesprek	1 695	34,79	2 443	50,14	14	0,29	734	15,07	4 872	100
Afwezig 2 ^{de} gesprek	1 129	25,49	2 152	48,58	9	0,20	1 149	25,94	4 430	100
Geen reactie op uitnodiging voor handtekening overeen- komst	15	44,12	7	20,59	0	0,00	12	35,29	34	100
Totaal	2 992	30,88	4 782	49,36	23	0,24	1 914	19,76	9 688	100

In de loop van 2011 werd aan 9 688 werkzoekenden de procedure art. 70 betekend. Vanaf de datum van de afwezigheid op het (1ste of het 2de) gesprek werden voor hen de uitkeringen geschorst:

- 4 872 ingevolge afwezigheid op het 1ste gesprek: 1 695 in Vlaanderen, 2 443 in Wallonië en 734 in Brussel,
- 4 430 ingevolge afwezigheid op het 2de gesprek: 1 129 in Vlaanderen, 2 152 in Wallonië en 1 149 in Brussel,
- 34 omdat geen gevolg werd gegeven aan een uitnodiging om een overeenkomst te komen tekenen: 15 in Vlaanderen, 7 in Wallonië en 12 in Brussel.

Het saldo (352 personen) van die schorsingen art. 70 bestaat uit teruggestuurde verwittigingsbrieven (onbekend adres).

5.6.4.4

Vrijwillig afstand doen van het recht op werkloosheids-uitkeringen

Sinds 1 november 2010 wordt de procedure inzake activering van het zoekgedrag geschorst indien de werkloze door middel van een niet-herroepbare schriftelijke verklaring bij het werkloosheidsbureau vrijwillig afstand doet van de uitkeringen tijdens een periode van minstens zes maanden (KB van 28.09.2010).

De procedure wordt geschorst tijdens de periode waarin afstand wordt gedaan en ze loopt pas verder wanneer een nieuwe uitkeringsaanvraag wordt ingediend. Na de periode van afstand van uitkeringen herneemt de procedure haar normale verloop en een nieuwe uitnodiging kan slechts worden verstuurd twaalf maanden na de nieuwe uitkeringsaanvraag indien het een uitnodiging voor een eerste gesprek betreft, of ten vroegste vier maanden na de uitkeringsaanvraag als het gaat om een uitnodiging voor een tweede of een derde gesprek.

In de loop van 2011 hebben 762 werklozen vrijwillig afstand gedaan van werkloosheidsuitkeringen (305 in Vlaanderen, 403 in Wallonië en 54 in Brussel).

5.6.4.5

Sanctiepercentages

5.6.4.5.1

Brutosanctiepercentage (inclusief art. 70)

De brutosanctiepercentages werden berekend per gewest. Het brutosanctiepercentage geeft het percentage effectief gesanctioneerde werklozen weer sedert het begin van de toepassing van de procedure tot 31 december 2011 t.o.v. het aantal werkzoekenden die eventueel voor een sanctie in aanmerking komen.

We verstaan onder:

- "gesanctioneerden": het aantal geschorste werklozen + het aantal uitgesloten werklozen + het aantal werklozen waarop artikel 70 (herroepbare schorsing) werd toegepast + het aantal werklozen met verminderde uitkeringen;
- "sanctioneerbaren": het aantal aanwezigen op het gesprek + het aantal afwezigen met toepassing van artikel 70 of met uitsluiting wegens afwezigheid op het 3de gesprek.

TABEL 5.6.XIV

Brutosanctiepercentage (situatie op 31 december 2011)

	Vlaanderen	Wallonië	waarvan Duitstalige Gemeenschap	Brussel	Land
1ste gesprek					
gesanctioneerd	14 740	21 049	104	9 570	45 359
sanctioneerbaar	138 315	309 810	1 912	100 681	548 806
brutosanctie-%	10,66	6,79	5,44	9,51	8,27
2de gesprek					
gesanctioneerd	22 893	48 720	163	15 217	86 830
sanctioneerbaar	37 118	93 788	444	30 225	161 131
brutosanctie-%	61,68	51,95	36,71	50,35	53,89
3de gesprek					
gesanctioneerd	6 146	15 564	38	3 221	24 931
sanctioneerbaar	8 432	22 859	78	5 606	36 897
brutosanctie-%	72,89	68,09	48,72	57,46	67,57
Alle gesprekken					
gesanctioneerd	43 779	85 333	305	28 008	157 120
sanctioneerbaar	183 865	426 457	2 434	136 512	746 834
brutosanctie-%	23,81	20,01	12,53	20,52	21,04

Het brutosanctiepercentage neemt toe naargelang de procedure vordert (dit is inherent aan de voorwaarden die sanctiebepalend zijn): van 8,27 % bij het 1ste gesprek, over 53,89 % bij het 2de gesprek, tot 67,57 % bij het 3de gesprek.

5.6.4.5.2

Nettosanctiepercentage (exclusief art. 70)

TABEL 5.6.XV

Nettosanctiepercentage (situatie op 31 december 2011)

	Vlaanderen	Wallonië	waarvan Duitstalige Gemeenschap	Brussel	Land
1ste gesprek					
gesanctioneerd	32	17	0	4	53
sanctioneerbaar	138 315	309 810	1 912	100 681	548 806
nettosanctie-%	0,02	0,01	0,00	0,00	0,01
2de gesprek					
gesanctioneerd	15 485	35 234	132	9 250	59 969
sanctioneerbaar	37 118	93 788	444	30 225	161 131
nettosanctie-%	41,72	37,57	29,73	30,60	37,22
3de gesprek					
gesanctioneerd	6 146	15 564	38	3 221	24 931
sanctioneerbaar	8 432	22 859	78	5 606	36 897
nettosanctie-%	72,89	68,09	48,72	57,46	67,57
Alle gesprekken					
gesanctioneerd	21 663	50 815	170	12 475	84 953
sanctioneerbaar	183 865	426 457	2 434	136 512	746 834
nettosanctie-%	11,78	11,92	6,98	9,14	11,38

In deze tabel worden de nettosanctiepercentages weergegeven. Voor de berekening hiervan worden enkel de tijdelijke schorsingen, de verminderde uitkeringen en de uitsluitingen meegeteld in de teller. Met de toepassing van artikel 70 (te wijten aan de afwezigheid van de werkloze) wordt dus geen rekening gehouden.

TABEL 5.6.XVI

Ratio t.o.v. de UVW-WZ in 2011

	Ratio ¹
Vlaanderen	2,5 %
Schorsing	0,8 %
Vermindering	0,8 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,4 %
Uitsluiting	0,4 %
Wallonië	4,7 %
Schorsing	2,0%
Vermindering	1,0%
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,5%
Uitsluiting	1,2%
waarvan Duitst. Gem.	2,2 %
Schorsing	0,7 %
Vermindering	0,9 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,2 %
Uitsluiting	0,4 %
Brussel	3,9 %
Schorsing	1,4 %
Vermindering	1,5 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,6 %
Uitsluiting	0,6 %
Land	3,8 %
Schorsing	1,5 %
Vermindering	1,0 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,5 %
Uitsluiting	0,8 %

¹ Ratio= gesanctioneerd in 2011 / totaal UVW-WZ in 2011.

Tabel 5.6.XVI geeft het niveau van de sanctie weer ten opzichte van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in 2011. Voor het hele land bedraagt het sanctiepercentage 3,8 %. Met 1,5 % vertegenwoordigen de voorlopige schorsingen het grootste gedeelte van de sancties.

5.6.5

De beroepen

5.6.5.1

De administratieve beroepen bij de Nationale administratieve commissie

In de Nationale administratieve commissie zitten vertegenwoordigers van de werkgevers- en de werknemersorganisaties en vertegenwoordigers van de minister van Werk. Een magistraat heeft zitting als voorzitter van de commissie. Als de voorzitter afwezig is, vervangt de vertegenwoordiger van de minister hem. De commissie behandelt de beroepen die de werklozen indienen tegen de beslissingen tot uitsluiting die de RVA oplegt tijdens de opvolgingsprocedure van het zoekgedrag naar werk van de werkloze (artikel 59 septies van het KB van 25.11.1991).

De werkloze kan slechts na afloop van het derde evaluatiegesprek een beroep indienen bij de Nationale administratieve commissie. Hij beschikt hiervoor over een termijn van een maand vanaf de ontvangst van de beslissing tot volledige uitsluiting door de RVA of vanaf het derde evaluatiegesprek indien dat op een negatieve evaluatie is uitgelopen. De termijn van een maand wordt met 3 weken verlengd als hij aanvangt tussen 1 juli en 15 augustus.

In 2011 werden 106 beroepen behandeld door de Nationale administratieve commissie. Het aantal beroepen is dus heel klein vergeleken met het aantal mogelijke beroepen (8 259 in 2011). De activiteiten van de Nationale administratieve commissie blijven dus beperkt.

Tabel 5.6.XVII geeft een overzicht van de resultaten van de in 2011 behandelde beroepen.

TABEL 5.6.XVII

Resultaten van de behandelde beroepen

	Aantal
Onontvankelijk	
Het beroep voldoet niet aan de vormvoorwaarden, is laattijdig of niet gesteund op een geldige reden.	15
Zonder voorwerp	
- De directeur heeft de betwiste beslissing(en) ingetrokken.	
- Het beroep is niet gericht tegen een beslissing in het kader van de opvolgingsprocedure van het zoekgedrag naar werk.	12
Volledig gegrond	
Het beroep was gericht tegen de beperkte uitsluiting en de volledige uitsluiting. Als gevolg van de beslissing van de commissie zal de directeur van het werkloosheidsbureau beide uitsluitingen intrekken. De procedure wordt ten vroegste 12 maanden na de beslissing van de commissie hervat.	6
Gedeeltelijk gegrond	
Het beroep was enkel gericht tegen de volledige uitsluiting. Als gevolg van de beslissing van de commissie zal de directeur van het werkloosheidsbureau de volledige uitsluiting intrekken. De beslissing tot beperkte uitsluiting blijft gehandhaafd. De procedure wordt ten vroegste 6 maanden na de beslissing van de commissie hervat.	12
Ambtshalve en definitief gegrond	
De voor het werkloosheidsbureau aangewezen geneesheer heeft vastgesteld dat de werkloze een blijvende arbeidsongeschiktheid vertoont van ten minste 33 %. De procedure wordt niet meer hervat.	2
Gegrond	
De voor het werkloosheidsbureau aangewezen geneesheer heeft vastgesteld dat de werkloze voor een periode van minstens twee jaar een tijdelijke arbeidsongeschiktheid vertoont van ten minste 33 %. De procedure wordt ten vroegste hervat op het einde van de erkende periode van ongeschiktheid.	5
Ongegrond	
De beslissingen tot beperkte en/of volledige uitsluiting blijven gehandhaafd.	54
Totaal	106

Afgezien van de 27 beroepen die onontvankelijk of zonder voorwerp werden verklaard en van de 7 beroepen om medische redenen, heeft de commissie in 2011 72 beroepen ten gronde behandeld. 54 beroepen op 72 werden ongegrond verklaard (75 % van de behandelde beroepen).

5.6.5.2

De gerechtelijke beroepen

Het percentage beroepen bedraagt 2,4 % ten opzichte van het aantal negatieve evaluaties in het kader van de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk. In 2011 is 80 % van de vonnissen en arresten gunstig voor de RVA (zie tabel 5.6.XVIII).

5.6.5.3

De klachten bij de federale ombudsman

In 2011 werden tien klachten ingediend bij de federale ombudsman (zie tabel 5.6.XVIII).

5.6.5.4

Samenvattende tabel

TABEL 5.6.XVIII

Procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk – Overzicht van de beroepen van 2006 tot 2011 (situatie per jaar)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gevoerde gesprekken	98 656	118 548	130 495	117 234	109 814	96 885
Negatieve evaluaties	38 629	52 181	59 713	55 148	47 887	42 755
Gerechtelijke beroepen						
Beroepen ingediend bij de arbeidsrechtbank	336	1 085	1 208	1 252	1 191	1 017
% beroepen t.o.v. het aantal negatieve evaluaties	0,9	2,1	2	2,3	2,5	2,4
Vonnissen en arresten ten gronde	28	241	728	1 069	1 192	1 040
% gunstig voor de RVA	82	78	76	78	75	80
Beroepen bij de Nationale administratieve commissie						
Mogelijke beroepen ¹	1 263	3 693	6 502	9 589	8 799	8 259
Ontvangen beroepen	32	72	84	131	120	103
% beroepen t.o.v. het aantal mogelijke beroepen	2,5	1,9	1,3	1,4	1,4	1,2
Beroepen ten gronde behandeld	18	56	57	89	73	72
Beroepen gunstig voor de RVA	13	41	49	68	51	54
% gunstig voor de RVA	72	73	86	76	70	75
Klachten bij de federale ombudsman	2	0	4	8	2	10

¹ Aantal beslissingen genomen na afloop van het derde evaluatiegesprek.

5.6.6

Evaluatie van de impact van de activering van het zoekgedrag naar werk

5.6.6.1

Evolutie van het aantal vergoede werkzoekenden

Om de weerslag te meten van de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk ("DISPO") op de evolutie van het aantal werkzoekenden, hebben we de verschillende doelgroepen gevolgd over een periode van 7 jaar en half, nl. vanaf het 2de trimester van 2004 tot het 4de trimester van 2011.

Ter herinnering: de toepassing van de "DISPO"-maatregelen gaat terug tot juli 2004 voor de werkzoekenden jonger dan 30 jaar, tot juli 2005 voor die van 30 tot - 40 jaar en tot juli 2006 voor de werkzoekenden van 40 tot - 50 jaar.

TABEL 5.6.XIX

DISPO < 30 jaar			DISPO 30 tot < 40 jaar			DISPO 40 tot < 50 jaar			Crisis			Einde van de periode		
T2	T3	T4	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3
2004			2005			2006			2008			2010		

In de volgende grafieken en tabellen wordt de evolutie van het aantal werkzoekenden afzonderlijk weergegeven volgens de leeftijdsklasse die onderworpen is aan de "DISPO"-procedure: de - 30-jarigen, de 30- tot - 40-jarigen en de 40- tot - 50-jarigen. Daaruit resulteert dat de basis 100 varieert afhankelijk van de bestudeerde leeftijdsklasse: het 2de trimester van 2004 voor de - 30-jarigen, het 2de trimester van 2005 voor de 30- tot - 40-jarigen, en het 2de trimester van 2006 voor de 40- tot - 50-jarigen.

TABEL 5.6.XX

Evolutie van de vergoede werkzoekenden volgens doelgroep en gewest

Doelgroep	- 30 jaar			30 tot - 40 jaar			40 tot - 50 jaar			verschil	
	situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de			huidige situatie			= "huidige situatie"			min	
	start van de procedure "activering zoekgedrag"			= T4 2011			"situatie vóór aanvang			procedure"	
	= T2 2004			= T2 2005			= T2 2006				
- 30 jaar	148 636						117 754			- 30 882	- 20,8 %
Vlaanderen	52 136						38 622			- 13 514	- 25,9 %
Wallonië	74 115						60 034			- 14 081	- 19,0 %
Brussel	22 385						19 098			- 3 287	- 14,7 %
30 tot - 40 j				129 822			99 544			- 30 278	- 23,3 %
Vlaanderen				44 552			33 114			- 11 437	- 25,7 %
Wallonië				63 103			43 894			- 19 209	- 30,4 %
Brussel				22 168			22 536			+ 368	+ 1,7 %
40 tot - 50 j						117 800	90 283			- 27 518	- 23,4 %
Vlaanderen						45 477	33 132			- 12 346	- 27,1 %
Wallonië						54 987	39 603			- 15 384	- 28,0 %
Brussel						17 336	17 548			+ 212	+ 1,2 %
Totaal							307 581			- 88 678	- 22,4 %
Vlaanderen							104 868			- 37 297	- 26,2 %
Wallonië							143 531			- 48 674	- 25,3 %
Brussel							59 182			- 2 707	- 4,4 %

Tabel 5.6.XX laat zien dat de dalingen tussen het trimester voorafgaand aan het opstarten van de "DISPO"-procedure en het 4de trimester van 2011 vergelijkbaar zijn binnen de 3 leeftijdsklassen: - 20,8 % voor de -30-jarigen (van T2 2004 tot T4 2011), - 23,3 % voor de 30- tot -40-jarigen (van T2 2005 tot T4 2011) en - 23,4 % voor de 40- tot -50-jarigen (van T2 2006 tot T4 2011).

Er zijn daarentegen wel opmerkelijke verschillen tussen de gewesten. In de klasse van de -30-jarigen vertoont het Vlaams Gewest de grootste daling (- 25,9 %), gevolgd door het Waals Gewest (- 19 %) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (- 14,7 %). In de klasse van de 30- tot -40-jarigen vertoont het Waals Gewest de sterkste daling (- 30,4 %). Het Vlaams Gewest volgt met - 25,7 % en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onderscheidt zich van de 2 andere gewesten met een lichte stijging van + 1,7 %. De volgorde is dezelfde in de klasse van de 40- tot -50-jarigen: achtereenvolgens - 28 % voor het Waals Gewest, - 27,1 % voor het Vlaams Gewest en + 1,2 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

5.6.6.1.1

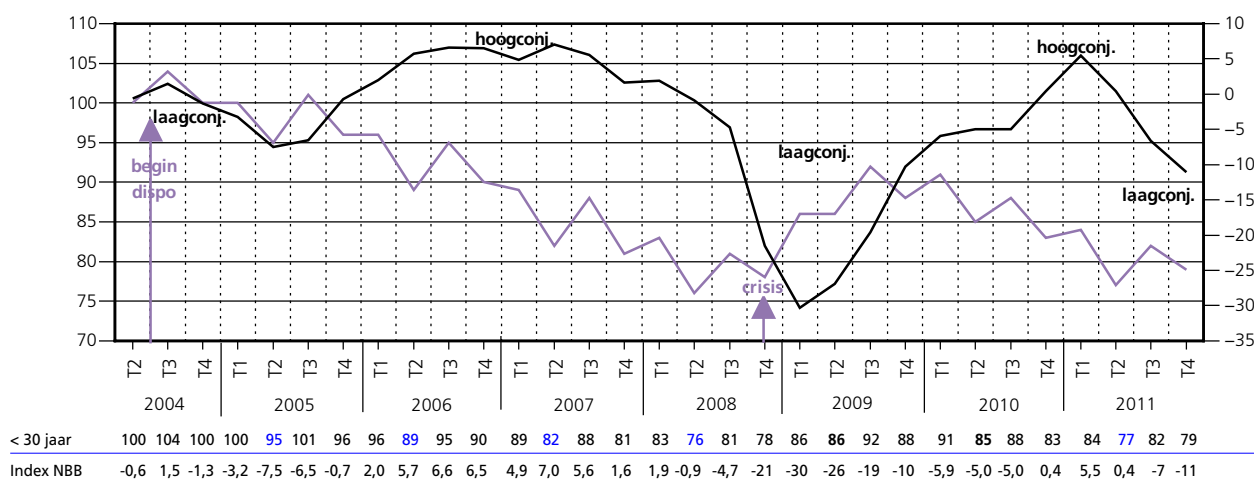
De -30-jarigen

We herinneren eraan dat de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk voor de werkzoekenden jonger dan 30 jaar in werking is getreden op 1 juli 2004.

De volgende grafiek illustreert de evolutie van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar vanaf het 2de trimester van 2004, waarbij het 2de trimester van 2004 wordt gelijkgesteld met basis 100. De datum van inwerkingtreding van de activeringsprocedure wordt aangeduid door middel van een paarse pijl. We hebben die evolutie vergeleken met die van de economische conjunctuur.

GRAFIEK 5.6.II (2DE TRIMESTER 2004 = BASIS 100)

Evolutie van het aantal werkzoekenden van - 30 jaar (linkse graduatie) en van de brutoconjunctuurindex na seizoencorrectie¹ van de NBB (rechtse graduatie) - T2 2004 tot T4 2011

¹ In maart 2009 werd door de NBB een nieuwe methode ingevoerd voor het berekenen van de index van de economische conjunctuur; de vroegere gegevens werden in overeenstemming daarmee aangepast.

TABEL 5.6.XXI

Evolutie in absolute cijfers

	2 ^{de} trimester 2004	Vershil	4 ^{de} trimester 2011
< 30 jaar	148 636	- 30 882 - 20,8 %	117 754

De eerste periode van lagere economische conjunctuur tussen het 2de trimester van 2004 en het 2de trimester van 2005 gaat desondanks gepaard met een beduidende daling (met 5 procentpunten) van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar. Die tendens zet zich door gedurende de periode van goede conjunctuur (van het 3de trimester van 2005 tot het 2de trimester van 2007).

Vervolgens wordt gedurende de tweede periode van afnemende economische conjunctuur die zich uitstrekt vanaf het 3de trimester van 2007 tot het 2de trimester van 2009 desondanks een aanhoudende daling vastgesteld van het aantal werkzoekenden van - 30 jaar die voortduurt tot eind 2008. Het laagste niveau wordt bereikt in het 2de trimester van 2008; dat is 24 % lager dan het beginniveau, dat van het 2de trimester van 2004, toen de "DISPO"-maatregelen werden ingevoerd.

Begin 2009 gaat het aantal werkzoekenden van - 30 jaar resoluut de hoogte in omwille van de crisis. Het is wachten tot het 2de trimester van 2010 alvorens de eerste daling zich voordoet ten opzichte van een jaar eerder. Die daling doet de gevolgen van de crisis geleidelijk verdwijnen. In het 4de trimester van 2011 ligt het aantal werkzoekenden van - 30 jaar 20,8 % onder het beginniveau, dat van het 2de trimester van 2004, toen de "DISPO"-procedure werd ingevoerd.

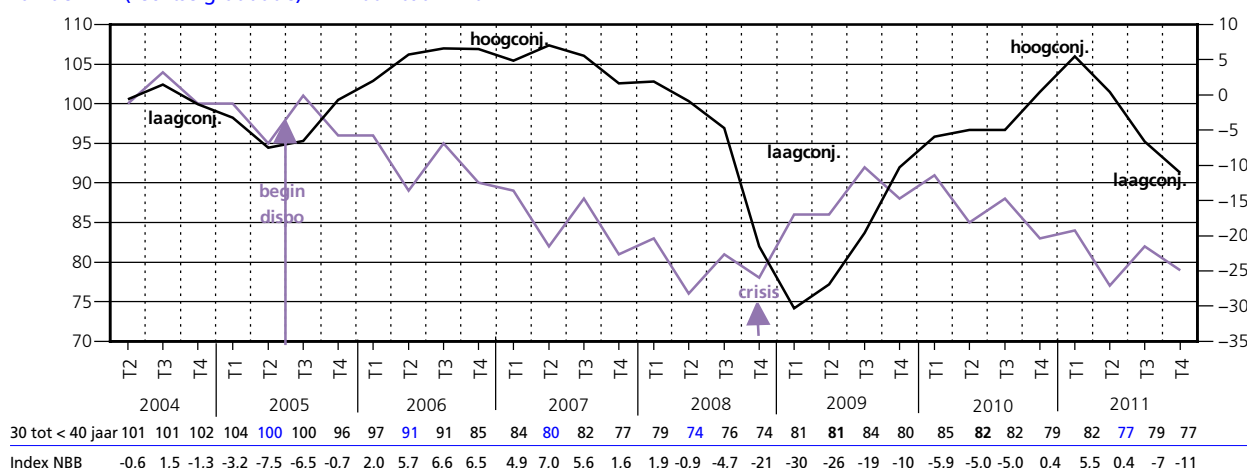
5.6.6.1.2

De 30- tot - 40-jarigen

De procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk is in werking getreden op 1 juli 2005 voor de werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar. De volgende grafieken illustreren de evolutie van het aantal werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar, waarbij het 2de trimester van 2005 als basis 100 wordt genomen.

GRAFIEK 5.6.III (2de TRIMESTER 2005 = BASIS 100)

Evolutie van het aantal werkzoekenden van 30 tot -40 jaar (linkse graduatie) en van de brutoconjunctuurindex na seizoencorrectie van de NBB (rechtse graduatie) - T2 2004 tot T4 2011

TABEL 5.6.XXII

Evolutie in absolute cijfers

	2 ^{de} trimester 2005	Verskil	4 ^{de} trimester 2011
30 tot < 40 jaar	129 822	- 30 278 - 23,3 %	99 544

Terwijl het aantal werkzoekenden van - 30 jaar is gedaald vanaf het 3de trimester van 2004 - en dat ondanks de slechtere economische conjunctuur - geldt dat niet voor de werkzoekenden van 30 tot - 40 jaar; hun aantal neemt pas af vanaf het 2de trimester van 2005.

We stellen ook een opleving van de economische conjunctuur vast sedert de invoering in juli 2005 van de activeringsmaatregelen voor het zoekgedrag naar werk gericht op de werkzoekenden van 30 tot - 40 jaar. De invloed op het aantal werkzoekenden in die leeftijdscategorie blijkt al meteen aanzienlijk te zijn: - 9 procentpunten van het 2de trimester van 2005 tot het 2de trimester van 2006. Die daling houdt aan ondanks de ommekeer van de conjunctuur tijdens het 3de trimester van 2006. Eind 2008 bedroeg de daling van het aantal werkzoekenden van 30 tot - 40 jaar 26 % ten opzichte van het beginniveau in het 2de trimester van 2005. Sinds begin 2009 is de tendens gekeerd omwille van de crisis: hun aantal stijgt opnieuw sterk. Een jaar later en omwille van de opleving van de conjunctuur brengt de opnieuw dalende trend de 30- tot - 40-jarigen op slechts 3 procentpunten van hun positie van voor de crisis (74 punten in het 2de trimester van 2008), d.i. 77 punten. De ommekeer van de conjunctuur in de loop van het 2de semester van 2011 tot slot heeft nog geen gevolg voor de populatie van de werkzoekenden van 30 tot - 40 jaar.

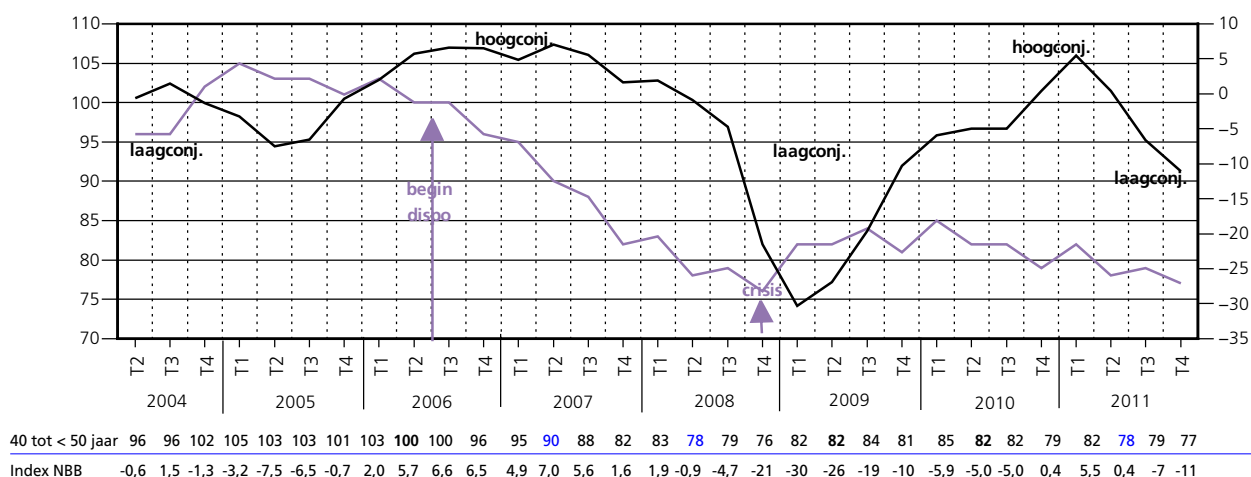
5.6.6.1.3

De 40- tot -50-jarigen

De procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk trad op 1 juli 2006 in werking voor de werkzoekenden van 40 tot - 50 jaar. De volgende grafieken illustreren de evolutie van het aantal werkzoekenden van 40 tot - 50 jaar, waarbij het 2de trimester van 2006 als basis 100 wordt genomen.

GRAFIEK 5.6.IV (2de TRIMESTER 2006 = BASIS 100)

Evolutie van het aantal werkzoekenden van 40 tot - 50 jaar (linkse graduatie) en van de brutoconjunctuurindex na seizoencorrectie van de NBB (rechtse graduatie) - T2 2004 tot T4 2011

TABEL 5.6.XXIII

Evolutie in absolute cijfers

	2 ^{de} trimester 2006	Verschil		4 ^{de} trimester 2011
40 tot < 50 jaar	117 800	- 27 517	- 23,4 %	90 283

Het aantal werkzoekenden van 40 tot - 50 jaar vertoonde over de hele periode een stijgende trend die zich heeft voortgezet tot het 1ste trimester van 2005. Daarna is een stagnatie gevolgd die heeft geduurd tot het 3de trimester van 2006.

Er moet worden gewacht tot het 4de trimester van 2006 om een echte ommekeer waar te nemen. Het verschil in een periode van twee en een half jaar (van het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2008) is opmerkelijk aangezien het zich vertaalt in een daling van 24 procentpunten ten opzichte van het beginniveau van het 2de trimester van 2006. Die daling is vergelijkbaar met de afname eind 2008 bij de - 30-jarigen (- 22 procentpunten) en bij de 30- tot - 40-jarigen (- 26 procentpunten).

Die dalende trend volgt niet de evolutie van de economische conjunctuur die sedert het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2008 aanzienlijk is verslechterd (de bruto-index na seizoencorrectie van de NBB daalt van + 5,7 naar - 21,5).

Tot slot stelt men sedert begin 2009 een verhoging vast van het aantal werkzoekenden van 40 tot - 50 jaar die aanhoudt tot begin 2010. Dan volgt een nieuwe daling en zitten we op de niveaus van voor de crisis: 77 punten in het 4de trimester van 2011 tegenover 78 punten in het 2de trimester van 2008. In totaal, over de hele periode, bedraagt de daling - 23,4 %.

5.6.6.2

Evolutie van de vergoede langdurig werklozen (2 jaar en meer) volgens de doelgroep

TABEL 5.6.XXIV

Evolutie van de vergoede werkzoekenden - werkloosheidsduur van 2 jaar en + (voor de crisis)

	- 30 jaar	30 tot - 40 jaar	40 tot - 50 jaar	situatie voor de crisis	verschil = "situatie voor de crisis" min	
	situatie op het eind van de maand voorafgaand aan de start van de procedure "activering zoekgedrag"					
	= juni 2004	= juni 2005	= juni 2006	= juni 2008	"situatie voor aanvang procedure"	
- 30 jaar	46 313			33 860	- 12 453	- 26,9 %
30 tot - 40 jaar		70 317		45 413	- 24 904	- 35,4 %
40 tot - 50 jaar			78 411	55 543	- 22 868	- 29,2 %
Totaal				134 816	- 60 225	- 30,9 %

De vorige tabel toont een aanzienlijke vermindering van het aantal werkzoekende vergoede werklozen (- 30,9 %) sedert de start van de "dispo"-procedure en dat tot het uitbreken van de economische crisis. Om identieke maanden te vergelijken, hebben we gekozen voor juni 2008 als maand die karakteristiek is voor de situatie van voor de crisis.

Volgens leeftijdsklasse zijn het de langdurig werklozen van 30 tot minder dan 40 jaar die in aantal het sterkst zijn gedaald (- 35,4 %), gevolgd door de 40- tot - 50-jarigen (- 29,2 %) en, tot slot, de jongeren van minder dan 30 jaar (- 26,9 %).

TABEL 5.6.XXV

Evolutie van de vergoede werkzoekenden - werkloosheidsduur van 2 jaar en + (vanaf de crisis)

doelgroep	situatie voor de crisis = juni 2008	huidige situatie = december 2011	verschil "huidige situatie" min "situatie voor de crisis"	
- 30 jaar	33 860	27 292	- 6 568	- 19,4 %
30 tot - 40 jaar	45 413	40 756	- 4 657	- 10,3 %
40 tot - 50 jaar	55 543	45 535	- 10 008	- 18,0 %
Totaal	134 816	113 583	- 21 233	- 15,7 %

Het uitbreken van de economische crisis heeft niet geleid tot een stijging van de langdurige werkloosheid. We stellen nog steeds een daling vast van - 19,4 % bij de - 30-jarigen, van - 10,3 % bij de 30- tot - 40-jarigen en van - 18 % bij de 40- tot - 50-jarigen.

5.6.6.3

Evolutie van het aantal vergoede werklozen vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende

Vrijgesteld wegens het volgen van een beroepsopleiding of het hervatten van studies

Wat is de evolutie van het aantal vrijgestelde vergoede werklozen wegens het volgen van een beroepsopleiding, het hervatten van studies, het zich voorbereiden op een activiteit als zelfstandige enzovoort sinds het opstarten van de "DISPO"-procedure?

We stippen meteen aan dat die vrijgestelde werklozen slechts een deel omvatten van alle opleidingsactiviteiten die door de gemeenschappen en de gewesten worden georganiseerd.

TABEL 5.6.XXVI

Evolutie van de vergoede werklozen (beroepsopleiding, studies, ...) vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende naar doelgroep en gewest

	- 30 jaar	30 tot - 40 jaar	40 tot - 50 jaar	huidige situatie	verschil = "huidige situatie" min "situatie voor aanvang procedure"	
	situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering zoekgedrag"					
	= T2 2004	= T2 2005	= T2 2006	= T4 2011		
- 30 jaar	17 211			20 966	+ 3 755	+ 21,8 %
Vlaanderen	8 871			9 001	+ 129	+ 1,5 %
Wallonië	7 249			10 672	+ 3 423	+ 47,2 %
Brussel	1 091			1 294	+ 203	+ 18,6 %
30 tot - 40 j		9 384		11 625	+ 2 240	+ 23,9 %
Vlaanderen		4 769		4 950	+ 181	+ 3,8 %
Wallonië		3 711		5 456	+ 1 745	+ 47,0 %
Brussel		905		1 219	+ 315	+ 34,8 %
40 tot - 50 j			5 200	7 589	+ 2 389	+ 45,9 %
Vlaanderen			2 842	3 243	+ 401	+ 14,1 %
Wallonië			1 965	3 560	+ 1 595	+ 81,2 %
Brussel			393	786	+ 393	+ 100,0 %
Totaal				40 180	+ 8 384	+ 26,4 %
Vlaanderen				17 193	+ 711	+ 4,3 %
Wallonië				19 687	+ 6 763	+ 52,3 %
Brussel				3 299	+ 910	+ 38,1 %

Als we - op het niveau van het land - de evolutie bestuderen van het aantal vergoede werklozen met een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende om een voltijdse of een deeltijdse beroepsopleiding te volgen, om studies te hervatten of zich voor te bereiden op een activiteit als zelfstandige, stellen we een voortdurende stijging vast van het aantal gerechtigden en dat voor alle leeftijdsklassen.

Het zijn de 40- tot - 50-jarigen die de grootste toename laten noteren (+ 45,9 %) over de periode van het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2011.

Op het niveau van de gewesten stellen we vast dat het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de sterkste stijgingen laten optekenen: respectievelijk + 52,3 % en + 38,1 %. In het Vlaams Gewest verschilt de evolutie sterk in de verschillende leeftijdsklassen.

Eind 2011 waren 40 180 personen vrijgesteld wegens het volgen van een beroepsopleiding of het hervatten van studies. (Deze cijfers geven slechts een deel van de opleidingen weer waarvoor een vrijstelling werd toegekend).

Vrijgesteld om sociale en familiale redenen

TABEL 5.6.XXVII

Evolutie van de vergoede werklozen (sociale en familiale redenen) vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende naar doelgroep en gewest

	- 30 jaar	30 tot - 40 jaar	40 tot - 50 jaar	huidige situatie	verschil = "huidige situatie" min	
	situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering zoekgedrag"					
	= T2 2004	= T2 2005	= T2 2006	= T4 2011	"situatie voor aanvang procedure"	
- 30 jaar	2 344			2 863	+ 519	+ 22,1 %
Vlaanderen	1 863			1 396	- 467	- 25,1 %
Wallonië	408			1 217	+ 809	+ 198 %
Brussel	73			250	+ 177	+ 243 %
30 tot - 40 j		2 664		3 911	+ 1 247	+ 46,8 %
Vlaanderen		2 182		1 878	- 304	- 13,9 %
Wallonië		399		1 596	+ 1 197	+ 300 %
Brussel		83		437	+ 354	+ 426 %
40 tot - 50 j			772	1 307	+ 535	+ 69,3 %
Vlaanderen			704	727	+ 23	+ 3,2 %
Wallonië			50	438	+ 388	+ 775 %
Brussel			18	143	+ 125	+ 693 %
Totaal				8 081	+ 2 301	+ 39,8 %
Vlaanderen				4 000	- 749	- 15,8 %
Wallonië				3 251	+ 2 394	+ 279 %
Brussel				830	+ 656	+ 377 %

Sinds de invoering van de "DISPO"-maatregelen is het aantal vrijgestelden om sociale en familiale redenen aanzienlijk gegroeid in het Waals Gewest (+ 279 %) en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 377 %). In het Vlaams Gewest daarentegen registreren we een daling van 15,8 %.

Die toenames staan echter voor een inhaalbeweging van die beide gewesten t.o.v. het Vlaams Gewest. Dat Vlaams Gewest totaliseert nog steeds in het 4de trimester van 2011:

- bij de -30-jarigen: 48,8 % van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 42,5 % voor het Waals Gewest en 8,7 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- bij de 30- tot -40-jarigen: 48 % van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 40,8 % voor het Waals Gewest en 11,2 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- bij de 40- tot -50-jarigen: 55,6 % van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 33,5 % voor het Waals Gewest en 10,9 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Eind 2011 waren in totaal 8 081 personen vrijgesteld om die reden.

5.6.7

De gegevensuitwisseling in het kader van de controle op de beschikbaarheid van de werklozen en de beslissingen van de RVA

5.6.7.1

De telling van de gegevenstransmissies

Sedert 1 oktober 2004 is de gegevensuitwisseling tussen de RVA en de gewestinstellingen operationeel en dat gebeurt volgens de modaliteiten die zijn voorzien in het samenwerkingsakkoord van 30 april 2004.

De RVA telt alle transmissies die worden uitgevoerd door de gewestinstellingen. De RVA selecteert de transmissies die informatie bevatten over een gebrek aan medewerking in het kader van de acties die werden voorgesteld door de gewestinstellingen. Die selectie is gebaseerd op een volledige registratie van de gegevens die door de gewestinstellingen werden bezorgd langs elektronische weg of op papier. Sommige informatie wordt op verschillende manieren doorgestuurd (elektronisch en op papier). Andere informatie vervolledigt of verbetert de reeds bezorgde gegevens. Aangezien transmissies (een of meerdere elektronische transmissies evenals een of meerdere 'papieren' transmissies) betrekking kunnen hebben op dezelfde feiten, worden dergelijke 'dubbels' verwijderd.

Om het aantal transfers en de opvolging door de RVA zo correct mogelijk te kunnen weergeven, werd een geïnformatiseerde volledige registratie uitgewerkt van alle transfers met alle transmissies, en dat ongeacht de drager (elektronisch of op papier) of het bedoelde publiek (al dan niet vallend onder het toepassingsveld van de opvolgingsprocedure m.b.t. het zoekgedrag naar werk).

De gewestinstellingen hebben hun eigen benaderingswijze en hun eigen kenmerken bij het opzetten van begeleidingsacties, wat een invloed heeft op de aard van de transmissies (manier van meedelen van de werkaanbiedingen, aard en frequentie van de uitnodigingen, ...).

Bij het interpreteren van de transmissiegegevens van de verschillende gewesten moet dan ook rekening worden gehouden met de hierboven vermelde omstandigheden en factoren.

In 2011 ontving de RVA 74 352 transmissies en werden er 83 316 behandeld. Bij de 83 316 behandelde transmissiedossiers gaat het zowel om een stock van dossiers van 2010 die nog behandeld moesten worden als om transmissies die in 2011 naar de RVA werden gestuurd. Na uitzuivering van de dubbels bij de 83 316 behandelde transmissies, behield de RVA nog 80 677 te behandelen dossiers. In de volgende tabel worden die dossiers uitgesplitst volgens de gewestinstelling die ze heeft doorgestuurd en worden ook de transmissies vermeld die slaan op werkzoekenden van 50 jaar of ouder.

TABEL 5.6.XXVIII

Verdeling van de dossiers volgens de gewestinstelling

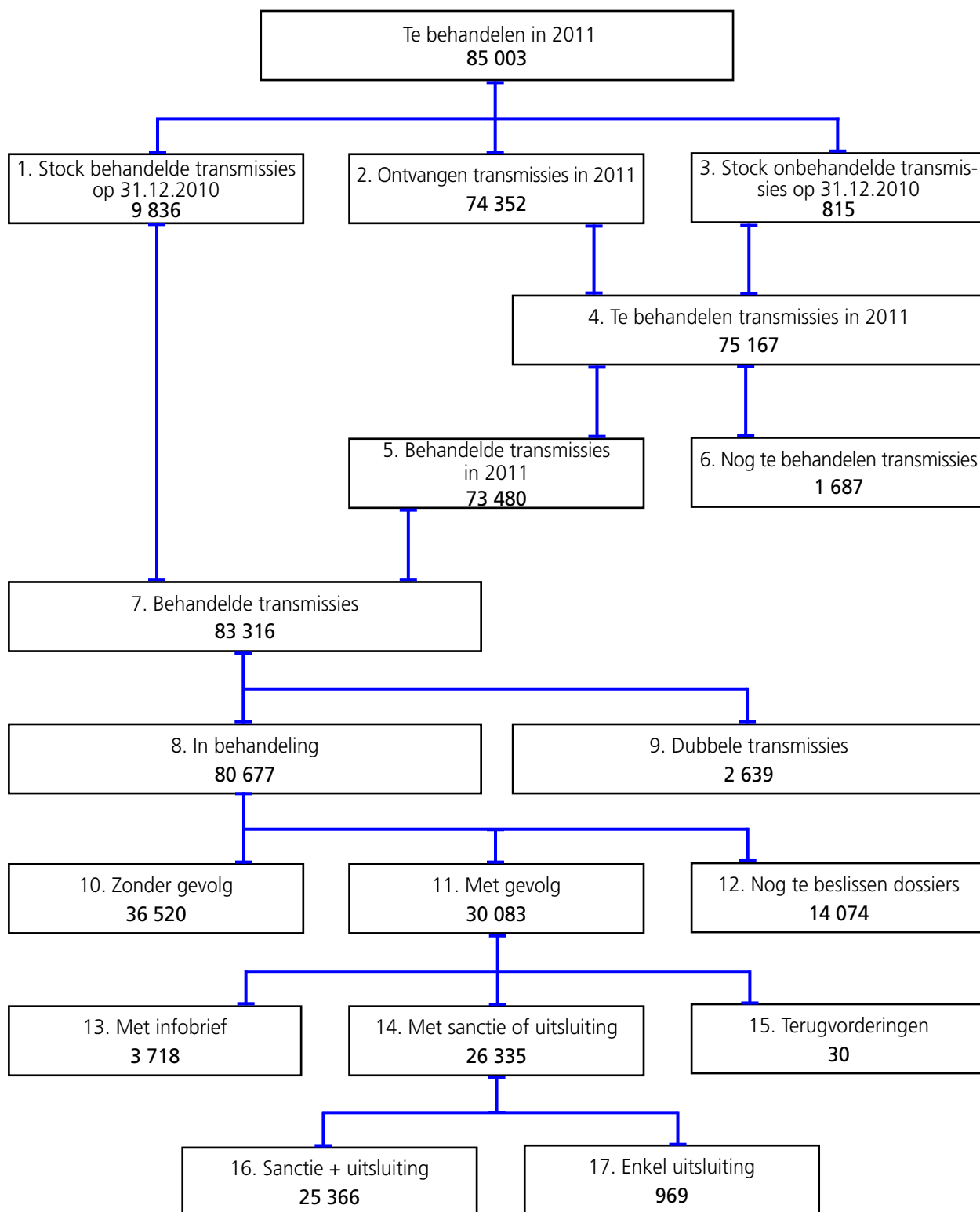
	VDAB	FOREM	ACTIRIS	ADG	Totaal
Transmissies ontvangen in 2011	25 247	38 715	10 220	170	74 352
waarvan 50+	910	907	152	3	1 972
Transmissies behandeld in 2011					
(inbegrepen stock 2010)	29 147	43 610	10 369	190	83 316
waarvan 50+	1 061	1 040	196	3	2 300
Te behandelen dossiers (na uitzuivering van de dubbels)	28 776	41 760	9 958	183	80 677
waarvan 50+	1 038	1 026	194	3	2 261

5.6.7.2

Behandeling van de transmissiedossiers

In 2011 moest de RVA in totaal 85 003 transmissiedossiers behandelen. Het schema op de volgende pagina geeft een overzicht van de herkomst van die dossiers en van het gevolg dat er aan gegeven werd.

In concreto gaat het om de stock van 9 836 behandelde dossiers (cel 1) en 815 onbehandelde dossiers (cel 3) ingediend voor 1 januari 2011, alsook om 74 352 dossiers (cel 2) die de RVA van de gewestinstellingen ontvangen heeft in de loop van 2011.

83 316 (cel 7) van die 85 003 transmissiedossiers werden in 2011 effectief onderzocht, terwijl 1 687 (cel 6) op 31 december 2011 nog onderzocht moesten worden.

2 639 van de in 2011 effectief onderzochte transmissiedossiers (cel 9) werden gevoegd bij een ander dossier omdat het ging om dubbeldossiers over dezelfde feiten voor dezelfde werkzoekende.

Van de 80 677 overblijvende dossiers (cel 8) werd voor 66 603 reeds een beslissing genomen, terwijl 14 074 (cel 12) op 31 december 2011 nog op een beslissing wachtten.

De 66 603 genomen beslissingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

- 36 520 dossiers (cel 10) werden zonder gevolg geklasseerd.
 - Het gaat vooral om dossiers van werkzoekenden waarvoor geen enkel dossier bestaat bij de RVA of die niet voldoen aan de voorwaarden om aanspraak te maken op uitkeringen op basis van studies of arbeid.
 - Verder gaat het om werkzoekenden die ondertussen werk hebben gevonden, arbeidsongeschikt zijn of niet vergoedbaar zijn omdat ze geschorst zijn of uitgesloten zijn van het recht op uitkeringen.
 - Blijven ook zonder gevolg: de transmissiedossiers van werklozen die niet verplicht als werkzoekende moeten ingeschreven zijn, bijvoorbeeld omdat ze vrijgesteld zijn om sociale en familiale redenen of omdat ze een opleiding volgen.
 - Tot slot is er ook een aantal werkzoekenden voor wie de oorspronkelijke reden om het dossier aan de RVA te bezorgen, nadien werd herroepen door de gewestinstelling, en dossiers die door de RVA als ongerechtvaardigd werden beschouwd of die om administratieve redenen later niet verder dienden behandeld te worden door de RVA.
- 26 335 werkzoekenden (cel 14) kregen een sanctie of een uitsluiting opgelegd.
- 3 718 schoolverlaters die in hun wachttijd zaten en nog niet werden vergoed (cel 13) kregen een infobrief met een uiteenzetting over hun rechten en plichten voor het geval ze na hun wachttijd aanspraak zouden maken op uitkeringen.

Tabel 5.6.XXIX geeft voor elk van de gewestinstellingen en ook voor het land de verdeling van de transmissies weer en het gevolg dat er aan gegeven werd. De gegevens slaan zowel op de dossiers van werkzoekenden binnen als buiten de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk. Alle beslissingen, ook de gevallen waaraan geen gevolg werd gegeven, worden met vermelding van de reden door de RVA meege-deeld aan de gewestinstellingen.

TABEL 5.6.XXIX

Behandeling van de transmissiedossiers

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Ontvan- gen trans- missies	Behandel- de trans- missies	Nog te behande- len trans- missies	Te behan- delen dos- siers	Dubbele transmis- sies	Zonder gevolg	Met ge- volg	Nog te beslissen dossiers	Met info- brief	Met sanc- tie en/of uitsluiting	% met ge- volg (t.o.v. besliste dossiers)	% met sanctie en/of uitsluiting (t.o.v. beslis- te dossiers)
2011				(6+7+8)			(9+10)				7 / (6+7)	10 / (6+7)
VDAB	25 247	29 147	144	28 776	371	13 908	11 668	3 200	1 216	10 439	45,6	40,8
FOREM	38 715	43 610	524	41 760	1 850	18 879	13 305	9 576	1 055	12 245	41,3	38,0
ACTIRIS	10 220	10 369	1 018	9 958	411	3 662	5 013	1 283	1 428	3 573	57,8	41,2
ADG	170	190	1	183	7	71	97	15	19	78	57,7	46,4
Totaal	74 352	83 316	1 687	80 677	2 639	36 520	30 083	14 074	3 718	26 335	45,2	39,5
VDAB	34,0 %	35,0 %	8,5 %	35,7 %	14,1 %	38,1 %	38,8 %	22,7 %	32,7 %	39,6 %		
FOREM	52,1 %	52,3 %	31,1 %	51,8 %	70,1 %	51,7 %	44,2 %	68,0 %	28,4 %	46,5 %		
ACTIRIS	13,8 %	12,5 %	60,3 %	12,3 %	15,6 %	10,0 %	16,7 %	9,1 %	38,4 %	13,6 %		
ADG	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,3 %	0,2 %	0,3 %	0,1 %	0,5 %	0,3 %		
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %		
		100 %		100 %			100 %		100 %			
VDAB		99,5 %	0,5 %	98,7 %	1,3 %	48,3 %	40,5 %	11,1 %	10,4 %	89,6 %		
FOREM		98,8 %	1,2 %	95,8 %	4,2 %	45,2 %	31,9 %	22,9 %	7,9 %	92,1 %		
ACTIRIS		91,1 %	8,9 %	96,0 %	4,0 %	36,8 %	50,3 %	12,9 %	28,6 %	71,4 %		
ADG		99,5 %	0,5 %	96,3 %	3,7 %	38,8 %	53,0 %	8,2 %	19,6 %	80,4 %		
Totaal		98,0 %	2,0 %	96,8 %	3,2 %	45,3 %	37,3 %	17,4 %	12,4 %	87,6 %		

(er kunnen zich verschillen van een eenheid voordoen tussen de aantallen van bepaalde cellen in de tabel en die in het schema hiervoor, te wijten aan het feit dat een dossier aan een ander gewestelijk organisme kan worden overgemaakt in de loop van de behandeling)

Voor het land werd in 2011 45,2 % (30 083) van de 66 603 dossiers waarvoor een beslissing werd genomen, met gevolg behandeld (kolom 7 van tabel 5.6.XXIX). 26 335 werkzoekenden werden gesanctioneerd (kolom 10) en 3 718 kregen een infobrief met hun rechten en plichten (kolom 9).

Voor 39,5 % van de dossiers waarvoor reeds een beslissing werd genomen, werd een sanctie uitgesproken (kolom 12). Voor de dossiers die door de VDAB werden doorgestuurd, bedraagt dat percentage 40,8 % (10 439 gesanctioneerden op 25 576 dossiers met een beslissing). Voor de dossiers van de FOREM is dat 38 % (12 245 gesanctioneerden op 32 184 dossiers met een beslissing). Voor de dossiers doorgestuurd door ACTIRIS is dat 41,2 % (3 573 gesanctioneerden op 8 675 dossiers met een beslissing) en voor de dossiers afkomstig van het ADG is dat 46,4 % (78 sancties op 168 dossiers met een beslissing).

Tabel 5.6.XXX geeft de uitsplitsing van de transmissies weer afhankelijk van het feit of die slaan op werkzoekenden binnen of buiten de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk. Voor deze statistiek vangt de procedure aan op het ogenblik van het verzenden van de verwittigingsbrief.

TABEL 5.6.XXX

Transmissies al naargelang ze betrekking hebben op WZ binnen of buiten de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2011	Ontvangen transmissies	Behandelde transmissies	Nog te behandelen transmissies	Te behandelende dossiers	Dubbele transmissies	Zonder gevolg	Met gevolg	Nog te beslissen dossiers	Met info-brief	Met sanctie en/of uitsluiting
				(6+7+8)			(9+10)			
Totaal										
Aantal	74 352	83 316	1 687	80 677	2 639	36 520	30 083	14 074	3 718	26 335
%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
waarvan dossiers in het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Aantal	33 256	38 306	245	37 013	1 293	13 977	14 085	8 951	115	13 952
%	44,7	46,0	14,5	45,9	49,0	38,3	46,8	63,6	3,1	53,0
waarvan dossiers buiten het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Aantal	41 096	45 010	1 442	43 664	1 346	22 543	15 998	5 123	3 603	12 383
%	55,3	54,0	85,5	54,1	51,0	61,7	53,2	36,4	96,9	47,0

Uit tabel 5.6.XXX blijkt dat 44,7 % van de in 2011 ontvangen transmissies betrekking heeft op dossiers van werkzoekenden binnen de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk. De dossiers waarvoor een sanctie werd betekend, zijn ietwat oververtegenwoordigd (53 %) in het totale aantal dossiers binnen en buiten DISPO.

Tabel 5.6.XXXI deelt de dossiers waarvoor in 2011 een beslissing werd genomen, in naar de aard van de beslissing en volgens de gewestinstelling die het dossier naar de RVA heeft gestuurd. Bovendien wordt een onderscheid gemaakt al naargelang de gegevens die aan de RVA werden bezorgd, betrekking hebben op werkzoekenden binnen de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk of buiten die procedure.

TABEL 5.6.XXXI

Aantal beslissingen volgens de gewestinstelling die het dossier aan de RVA heeft overgemaakt

2011	Land		VDAB		FOREM + ADG		ACTIRIS	
Totaal								
Besliste dossiers	66 603	100 %	25 576	100 %	32 352	100 %	8 675	100 %
zonder gevolg	36 520	54,8 %	13 908	54,4 %	18 950	58,6 %	3 662	42,2 %
sanctie	26 335	39,5 %	10 439	40,8 %	12 323	38,1 %	3 573	41,2 %
infobrief	3 718	5,6 %	1 216	4,8 %	1 074	3,3 %	1 428	16,5 %
terugvorderingen	30	0,1 %	13	0,1 %	5	0,0 %	12	0,1 %
In het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk								
Besliste dossiers	28 062	100 %	6 627	100 %	16 761	100 %	4 674	100 %
zonder gevolg	13 977	49,8 %	3 084	46,5 %	8 644	51,6 %	2 249	48,1 %
sanctie	13 952	49,7 %	3 433	51,8 %	8 111	48,4 %	2 408	51,5 %
infobrief	115	0,4 %	105	1,6 %	2	0,0 %	8	0,2 %
terugvorderingen	18	0,1 %	5	0,1 %	4	0,0 %	9	0,2 %
Buiten het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk								
Besliste dossiers	38 541	100 %	18 949	100 %	15 591	100 %	4 001	100 %
zonder gevolg	22 543	58,5 %	10 824	57,1 %	10 306	66,1 %	1 413	35,3 %
sanctie	12 383	32,1 %	7 006	37,0 %	4 212	27,0 %	1 165	29,1 %
infobrief	3 603	9,4 %	1 111	5,9 %	1 072	6,9 %	1 420	35,5 %
terugvorderingen	12	0,0 %	8	0,0 %	1	0,0 %	3	0,1 %

Uit die gegevens blijkt dat 42,1 % van de dossiers waarvoor een beslissing werd genomen (28 062 op 66 603 dossiers) slaat op werkzoekenden binnen de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk. In Vlaanderen bedraagt dat aandeel 25,9 % (6 627 op 25 576 dossiers), in Wallonië 51,8 % (16 761 op 32 352 dossiers) en in Brussel 53,9 % (4 674 op 8 675 dossiers).

De infobrieven worden echter uitsluitend gestuurd naar werkzoekenden buiten de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk omdat het hier bijna altijd gaat om werkzoekende schoolverlaters die nog niet uitkeringsgerechtigd zijn.

Tabel 5.6.XXXII geeft per gewest het aantal sancties of uitsluitingen weer volgens de reden waarom het dossier werd doorgestuurd.

TABEL 5.6.XXXII

Sancties of uitsluitingen volgens de reden van het overgemaakte dossier

"Transmissies (binnen en buiten DISPO) waarvoor een sanctie of een uitsluiting werd uitgesproken"											
		Diagno- segesprek	Traject- voorstel	Collectie- ve info- sessie	Opleiding	Andere acties	Werk- aanbod	Uitschrij- ving	Spontane acties + 1 ^{ste} in- schrijv.	Totaal	%
2011											
Vlaanderen	Aantal	4	500	0	538	0	329	9 065	1	10 437	39,6
	%	0,0	4,8	0,0	5,2	0,0	3,2	86,9	0,0	100	
Wallonië	Aantal	14	35	2	259	23	6 801	5 196	0	12 330	46,8
	%	0,1	0,3	0,0	2,1	0,2	55,2	42,1	0,0	100	
waarvan Duitst. Ge- meenschap	Aantal	0	0	0	4	4	3	68	0	79	0,3
	%	0,0	0,0	0,0	5,1	5,1	3,8	86,1	0,0	100	
Brussel	Aantal	0	0	0	11	0	82	3 475	0	3 568	13,6
	%	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	2,3	97,4	0,0	100	
Land	Aantal	18	535	2	808	23	7 212	17 736	1	26 335	100
	%	0,1	2,0	0,0	3,1	0,1	27,4	67,4	0,0	100	

Zoals eerder reeds werd aangegeven, hebben de gewestinstellingen hun eigen benaderingswijze voor hun contacten met de werkzoekenden. Het is belangrijk daarmee rekening te houden bij de interpretatie van de cijfergegevens.

5.7 De activiteiten van de diensten Terugvorderingen 5.7

De uitvoering van de opdrachten van de RVA

5.7.1

De teruggevorderde uitkeringen en vergoedingen

De werkloosheidsbureaus:

- vorderen verschillende uitkeringen en vergoedingen terug die als gevolg van een inbreuk op de reglementering onterecht ontvangen zijn;
- vorderen de werkloosheidsuitkeringen terug die de RVA voorlopig heeft toegekend aan werknemers die tijdelijk verstoken zijn van een ander inkomen waarop ze recht hadden (vergoedingen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, pensioen, vergoeding wegens verbreking van de arbeidsovereenkomst – zie punt 5.1.3);
- eisen forfaitaire compensatoire vergoedingen van werkgevers die hun verplichting om een bruggepensioneerde geldig te vervangen niet hebben nageleefd;
- vorderen de tegemoetkoming van de federale overheid in het kader van de dienstencheques terug bij de erkende onderneming, wanneer die haar verplichtingen terzake niet naleeft. Sinds 16 november 2011 vorderen ze omwille van hetzelfde motief ook het gebruikersaandeel in de dienstencheques terug bij de erkende onderneming. Bovendien is de RVA sinds die datum ook bevoegd voor de terugvordering van de tegemoetkoming van de federale overheid bij de gebruiker die opzettelijk heeft deelgenomen aan een inbreuk begaan door de erkende onderneming (zie punten 2.2.2.6.1 en 2.2.2.6.4).

5.7.2

Principes van de terugvordering

Het doel van de RVA is natuurlijk om, in het belang van de gemeenschap, maximaal terug te vorderen. Maar de Rijksdienst houdt rekening met de soms zeer problematische situatie van de debiteuren en werkt loyaal mee aan het realiseren van de doelstellingen van de collectieve schuldenregeling (artikelen 1675/2 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek).

5.7.3

Terugvorderingsprocedure

5.7.3.1

Vaststelling van de schuldvordering

Het werkloosheidsbureau bezorgt de debiteur zijn gemotiveerde beslissing tot terugvordering en vraagt hem om zijn schuld terug te betalen.

Voor de terugvordering is het erg belangrijk om het terug te betalen bedrag (berekend op basis van de gegevens van de dienst Verificatie) en de vordering tot terugbetaling zo snel mogelijk aan de debiteur mee te delen.

Bijgevolg doen de werkloosheidsbureaus al het nodige om:

- de duur van de procedures die leiden tot de beslissing tot terugvordering zoveel mogelijk te beperken (onderzoeken en betwiste zaken);
- de vordering tot terugbetaling samen met de beslissing tot terugvordering te verzenden. De debiteur kan dus onmiddellijk de financiële draagwijdte van deze beslissing afwegen. Op die manier vermijdt men beroepen bij de arbeidsrechtbank die louter worden ingesteld om het recht op uitkeringen zo lang mogelijk te behouden.

In 2011 gebeurde de verzending gemiddeld in 88 % van de dossiers gelijktijdig. Dit resultaat gaat in stijgende lijn (in 2010 85,5 %, in 2009 83,8 %, in 2008 87,9 %). Dit wijst op het positieve effect van de automatisering van de berekening van het terug te vorderen bedrag enerzijds, en van de automatische aanmaak van de documenten met betrekking tot de terugvordering anderzijds (strategisch project AUTOREC). Het aantal beslissingen tot terugvordering van de dienst Betwiste Zaken dat eind 2011 in een wachtklassement zat (1 591) is sterk gedaald ten opzichte van de voorgaande jaren (2 349 eind 2010, 3 288 eind 2009, 3 372 eind 2008) en dat, ondanks de aanzienlijke stroom dossiers afkomstig van de diensten Betwiste Zaken. In 2011 hebben de bureaus nog 60 942 beslissingen tot terugvordering genomen (tegenover 65 436 in 2010, 66 371 in 2009, 69 742 in 2008).

De debiteur kan een beroep instellen bij de arbeidsrechtbank tegen de beslissing tot terugvordering (en de vordering tot terugbetaling).

5.7.3.2

Opvolging van de terugvordering

Indien de debiteur niet onmiddellijk betaalt of niet het volledige bedrag van zijn schuld betaalt, zijn er verschillende mogelijkheden om de procedure verder te zetten. Zo:

- kan de debiteur betalingsfaciliteiten aanvragen met een formulier dat sinds 2011 bij het bevel tot betaling wordt gevoegd. Het werkloosheidsbureau aanvaardt de betalingsfaciliteiten amtsshalve indien deze overeenstemmen met het aflossingsplan dat de Rijksdienst zelf voorstelt in het formulier. Anders onderzoekt het, op basis van de financiële situatie van de debiteur en rekening houdend met de belangen van de Rijksdienst, of er betalingsfaciliteiten kunnen worden toegekend. Indien dat zo is, bepaalt de RVA, bij voorkeur samen met de debiteur, het bedrag van de periodieke terugbetalingen;

- kan een schuldbemiddelaar eveneens betalingsfaciliteiten vragen in het kader van een minnelijke aanzuiveringsregeling;

- indien de debiteur geen enkel initiatief heeft genomen, zal het bureau hem in geval van niet-betaling een eerste, en daarna een tweede aanmaning toezenden. Als hij niet reageert of niet betaalt, zal het bureau onderzoeken of er inhoudingen kunnen worden verricht op uitkeringen in toepassing van artikel 1410, §4 van het Gerechtelijk Wetboek (voornamelijk inhoudingen op werkloosheidsuitkeringen, loopbaanonderbrekingsuitkeringen, vergoedingen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering en pensioenen). In juni 2011 werd een globale actie gevoerd om via kruising van het bestand van de debiteuren en van de dossiers werkloosheidsuitkeringen, de debiteuren op te sporen die werkloosheidsuitkeringen ontvingen waarop geen enkele inhouding werd verricht in toepassing van artikel 1410 §4 van het Gerechtelijk Wetboek. Het is voorzien om dergelijke actie in de toekomst te herhalen. De nieuwe informaticatoepassing voor de diensten Terugvorderingen (OPTIREC), op dit ogenblik nog in het stadium van project, zal deze globale detectie systematisch uitvoeren.

In 2011 ging er in twee werkloosheidsbureaus een proefproject door. Het bestond erin de tweede aanmaning om te betalen via een advocaat te laten verzenden. Als het antwoord van de debiteur achterwege bleef, werd hij voor de arbeidsrechtbank gedaagd in het kader van een verzoeningsprocedure, met de bedoeling dat hij de schuld erkende en dat er een overeenkomst over de terugbetaling kon gevonden worden. Uit de resultaten van dit proefproject bleek niet dat de terugvordering hier beter verliep dan in de bestaande procedure.

Bij een ander experiment in één werkloosheidsbureau werd teruggegrepen naar de strafbemiddeling. Op initiatief van de arbeidsauditeur werd de debiteur die een strafrechtelijke inbreuk had begaan opgeroepen om samen met de Rijksdienst te onderhandelen over de modaliteiten voor de terugbetaling van de schuld. Ook dit experiment was echter geen succes.

In 2011 werden de behoeften voor de ontwikkeling van de informaticatoepassing OPTIREC grondig geanalyseerd. Deze toepassing zal de opvolging van de terugvordering vergemakkelijken.

5.7.3.3

Overmaken aan de Domeinen

Als het werkloosheidsbureau er niet in slaagt terug te vorderen, neemt de administratie der Domeinen van de Federale Overheidsdienst Financiën de fakkel over. De wet kent deze administratie immers meer bevoegdheden toe dan de RVA indien de debiteur niet wil terugbetalen. Het overmaken van de dossiers, hun inschrijving in de bureaus van de Domeinen en de initiële invorderingsfase door deze laatste, zijn geautomatiseerd (zie ook punt 4.6).

5.7.3.4

Verzaking aan de terugvordering

In bepaalde gevallen kan het Beheerscomité van de RVA, naar gelang het geval, ofwel ambtshalve, ofwel op vraag van de

debiteur, geheel of gedeeltelijk verzaken aan de terugvordering van de nog terug te betalen bedragen. De bestaansmiddelen van de debiteur vormen het meest voorkomende motief om de ontheffing aan te vragen.

Tabel 5.7.I vermeldt voor de laatste vier jaren het aantal terugvorderingsdossiers voorgelegd aan het Beheerscomité, het bedrag dat ze vertegenwoordigden en het bedrag waarvoor een beslissing tot gehele of gedeeltelijke verzaking werd genomen (collectieve schuldenregelingen niet inbegrepen – zie infra).

TABEL 5.7.I

Jaar	Aantal dossiers voorgelegd aan het Beheerscomité	Bedrag van de schuldvorderingen (in miljoenen EUR)	Kwijtgescholden bedragen (in miljoenen EUR)
2008	885	3,851	1,960
2009	914	4,086	2,073
2010	929	3,835	1,950
2011	951	4,572	2,098

Om de cijfers van deze vier jaren en de vergelijking ervan te kunnen beoordelen, moet men rekening houden met de anularatie in 2011 van 409 oude onproductieve schuldvorderingen bij de Domeinen voor een bedrag van 1,191 miljoen EUR (tegenover 334 voor een bedrag van 0,950 miljoen EUR in 2010, 375 voor een bedrag van 1,187 miljoen EUR in 2009 en 359 voor een bedrag van 1,319 miljoen EUR in 2008).

Wat betreft de andere dossiers (aanvragen om ontheffing afkomstig van debiteuren, overleden debiteuren zonder gekende erfgenamen die de erfenis aanvaard hebben, verdwenen debiteuren...), waren er in 2011 358 aanvragen om ontheffing afkomstig van debiteuren (tegenover 389 dossiers in 2010, 384 in 2009 en 364 in 2008). Deze 358 aanvragen om ontheffing vertegenwoordigden nauwelijks 0,59 % van het totale aantal beslissingen tot terugvordering genomen in 2011 (hetzij hetzelfde als in 2010, tegenover 0,58 % in 2009 en 0,52 % in 2008). Voor dit type aanvragen om ontheffing afkomstig van de debiteuren zelf, kende het Beheerscomité in 2011 een ontheffing toe voor 13,27 % van de terug te betalen bedragen (tegenover 12,71 % in 2010, 19,51 % in 2009 en 12,46 % in 2008). Het hogere percentage in 2009 was niet te wijten aan een versoepeling van de criteria voor de goedkeuring van deze aanvragen, maar louter toevallig aan het bedrag van enkele grote schulden waarvoor de criteria voor (minstens gedeeltelijke) ontheffing vervuld waren.

In 95,81 % van de dossiers van aanvraag om ontheffing ingediend door de debiteuren (tegenover 94,60 % in 2010, 97,40 % in 2009 en 98,90 % in 2008), heeft de RVA de beslissing van het Beheerscomité aan de aanvrager meegedeeld binnen een termijn van maximum vier maanden (en in de meeste gevallen nog veel sneller) na ontvangst van het volledige dossier van deze aanvrager. De bestuursovereenkomst met de Overheid bepaalt een percentage van 95 %. De procedure omvat: de grondige controle, op het niveau van het hoofdbestuur, van het dossier van de aanvrager en van het administratieve dossier overgemaakt door het werkloosheidsbureau, het onderzoek voor advies door een Commissie van technici die één keer per maand zetelt en verder het onderzoek voor beslissing door het Beheerscomité tijdens zijn eerstvolgende zitting.

Wanneer de bevoegde rechter een debiteur heeft toegelaten tot de collectieve schuldenregeling, kan de schuldbemiddelaar in een minnelijke aanzuiveringsregeling een gedeeltelijke of volledige ontheffing van de nog terug te betalen sommen voorstellen.

Het aantal aanvragen om (gedeeltelijke of eventueel volledige) ontheffing geformuleerd in een minnelijke aanzuiveringsregeling, neemt voortdurend toe. In 2011 sprak de RVA zich uit over 620 regelingen, tegenover 597 in 2010, 473 in 2009 en 362 in 2008.

Zoals vermeld in punt 5.7.2, werkt de RVA loyaal mee aan de realisatie van de doelstellingen van de wetgeving op de collectieve schuldenregeling: "de financiële toestand van de schuldenaar herstellen, met name hem in staat stellen in de mate van het mogelijke zijn schulden te betalen en tegelijkertijd waarborgen dat hij zelf en zijn gezin een menswaardig leven kunnen leiden." Van de 620 collectieve schuldenregelingen met voorstel tot verzaking, waarover de RVA zich in 2011 heeft uitgesproken, heeft de Rijksdienst er 605 aanvaard.

De nog resterende terug te betalen sommen waaraan de RVA op voorstel van een schuldbemiddelaar aanvaard heeft te verzaken, zijn niet opgenomen in het in tabel 5.7.1 vermelde totaalbedrag van de ontheffingen van 2,098 miljoen EUR. Krachtens de wet is de verzaking immers voorwaardelijk. De debiteur moet eerst de over verschillende jaren gespreide collectieve aanzuiveringsregeling uitvoeren.

5.7.4

Toestand van de terugvorderingen door de werkloosheidsbureaus

Tabel 5.7.II toont de evolutie in de loop van de laatste vier jaren (bedragen in EUR).

TABEL 5.7.II

Jaar	Vaststellingen ¹	Ingevorderd	Overgemaakt aan de Domeinen ²	Nog terug te vorderen ³
2008	93 770 282,01	53 309 039,99	13 589 790,66	155 459 799,33
2009	92 207 679,82	56 248 162,32	18 409 021,72	171 867 959,80
2010	105 704 138,33	62 927 747,28	22 814 380,93	189 886 313,53
2011	93 346 587,25	65 069 432,06	17 641 338,72	196 821 942,00

¹ Nieuwe schuldvorderingen + verhogingen van reeds vastgestelde schuldvorderingen.

² Of voor invordering in het buitenland (zie ook punt 4.6).

³ Voor het nog door de Domeinen in te vorderen bedrag van de schuldvorderingen, zie ook punt 4.6.

Het in 2010 sterk toegenomen bedrag van de nieuwe in te vorderen schuldvorderingen, is in 2011 gedaald. Door de versterkte preventieve controle van de inkomsten van de uitkeringsgerechtigden, verricht door de uitbetalingsinstellingen of door de RVA vóór de uitkeringen worden betaald, heeft kunnen beletten dat uitkeringsgerechtigden ten onrechte vergoed werden. Verder werkt de controle a posteriori van de inkomsten en activiteiten van de uitkeringsgerechtigden door de RVA ontradend. Dit versterkte controlebeleid zorgt ervoor dat het bedrag van de nieuwe in te vorderen schuldvorderingen afneemt, wat een positieve evolutie is. De inkomsten stijgen jaar na jaar.

De invordering verloopt echter moeizaam. De nieuwe schuldvorderingen zijn in de meeste gevallen schuldvorderingen ten opzichte van uitkeringsgerechtigden (de andere schuldvorderingen betreffen terugvorderingen ten opzichte van de ziekenfondsen, de Rijksdienst voor Pensioenen, ex-werkgevers (voorlopige uitkeringen) en werkgevers). De volgende tabel geeft de evolutie van het bedrag van de nieuwe schuldvorderingen ten opzichte van uitkeringsgerechtigden en van het percentage dat zij vertegenwoordigen in het totaal van de nieuwe schuldvorderingen.

TABEL 5.7.III

Jaar	Bedrag van de schuldvorderingen ten opzichte van uitkeringsgerechtigden (A)	Nieuwe schuldvorderingen ^{1, 2} (B)	Percentage van (A) ten opzichte van (B)
2008	69 821 915,33	93 487 214,87	74,7 %
2009	68 469 304,04	91 993 178,27	74,4 %
2010	78 409 388,72	105 403 375,08	74,4 %
2011	63 784 448,57	92 594 223,34	68,9 %

¹ Nieuwe schuldvorderingen zonder de verhogingen van reeds vastgestelde schuldvorderingen.

² De andere schuldvorderingen dan deze ten opzichte van uitkeringsgerechtigden betreffen terugvorderingen ten opzichte van de ziekenfondsen, de Rijksdienst voor Pensioenen, ex-werkgevers (voorlopige uitkeringen) en werkgevers.

Rekening houdend met de financiële situatie van deze debiteuren, is de RVA echter verplicht om plannen voor gespreide terugbetaling, die zich vaak over zeer lange periodes uitstrekken, te aanvaarden. Het absolute bedrag van de schuldvordering is erg uiteenlopend maar kan zeer hoog zijn: het kan variëren van

25 EUR tot de terugvordering van 3 jaar uitkeringen of zelfs 5 jaar in geval van fraude (maximumperiodes van terugvordering krachtens artikel 7, § 13 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders). Deze categorie van debiteuren betwist ook vaker het motief van de terugvordering, wat als gevolg heeft dat eind 2011, 18,93 % van het saldo van de in te vorderen schuldvorderingen nog geblokkeerd was op het niveau van de arbeidsrechtbanken en -hoven en dus tijdelijk niet invorderbaar was. Verder moet rekening gehouden worden met het feit dat sommige debiteuren weerspanning zijn.

Tabel 5.7.IV geeft een overzicht van de bedragen in EUR die werden teruggevorderd in 2008, 2009, 2010 en 2011, opgesplitst volgens de oorsprong van de betaling.

TABEL 5.7.IV Terugbetalingen	2008	2009	2010	2011
Door de debiteuren zelf (vrijwillige betalingen)	28 242 074,06	29 451 469,69	33 636 865,11	32 808 122,96
Via inhoudingen op uitkeringen of vergoe- dingen (art. 1410, § 4, GW)	7 176 026,51	8 924 065,20	9 754 761,22	10 060 185,76
Via de ziekenfondsen ¹	12 541 697,81	12 287 234,58	13 647 401,37	15 464 895,64
Via de Rijksdienst voor Pensioenen ²	4 182 737,49	4 218 302,47	4 289 417,47	4 736 947,29
Door ex-werkgevers ³	620 683,48	714 313,38	627 095,46	801 044,87
Door werkgevers ⁴	400 801,40	360 139,97	527 335,54	653 131,37
Door erkende diensten- chequebedrijven ⁵	145 019,24	292 637,03	444 871,11	545 104,17
Totaal (= totaal van de kolom "Ingevorderd" van tabel 5.7.II)	53 309 039,99	56 248 162,32	62 927 747,28	65 069 432,06

¹ Wanneer hij door zijn ziekenfonds als arbeidsgeschikt wordt beschouwd en hij deze beslissing betwist voor de bevoegde rechtbank, dan wordt een werkloze werknemer provisioneel vergoed door de werkloosheidsverzekering. Wanneer de Arbeidsrechtbank (of het Arbeidshof) hem gelijk geeft, zal hij met terugwerkende kracht vergoed worden door de ziekteverzekering. In plaats van bij de betrokkene de provisioneel ontvangen uitkeringen in te vorderen, verkrijgt de RVA de terugbetaling ervan via een inhouding op de te betalen ziektevergoedingen.

² Uitkeringen die moeten worden teruggevorderd, wanneer een niet-cumuleerbaar pensioen wordt toegekend met terugwerkende kracht. De invordering gebeurt niet bij de betrokkene, maar in samenwerking met de Rijksdienst voor Pensioenen via een inhouding op de pensioenachterstallen.

³ Uitkeringen die provisioneel werden toegekend aan werknemers die bij hun ontslag de opzeggingsvergoeding waarop ze recht hadden, niet ontvingen.

⁴ Forfaitaire compensatoire vergoedingen die de werkgevers moeten betalen in geval van niet-vervanging van bruggepensioneerden of loopbaanonderbrekers.

⁵ Federale tegemoetkoming dienstencheques en, sinds 16 november 2011, gebruikersaandeel.

Deze tabel toont duidelijk aan dat de toename van de ontvangsten in 2011 voornamelijk toe te schrijven is aan de terugvordering via inhoudingen op uitkeringen en vergoedingen.

5.7.5

Situatie van de terugvorderingen door de Domeinen en op weerspannige debiteuren in het buitenland

De tabellen 5.7.V en 5.7.VI tonen de evolutie in de loop van de laatste vier jaren (bedragen in EUR).

TABEL 5.7.V - DOMEINEN

Jaar	Schuldvorderingen overgemaakt door de RVA	Ingevorderd	Nog in te vorderen
2008	13 090 957,23	1 459 137,51	55 822 029,25
2009	17 709 139,21	1 722 294,45	66 450 434,98
2010	21 833 264,48	2 455 039,26	79 983 904,12
2011	16 879 237,30	3 487 486,41	87 734 611,81

De grote toename van de inkomsten in 2011 is toe te schrijven aan de verbeterde samenwerking met de Administratie van de Domeinen (zie punt 4.6).

TABEL 5.7.VI - BUITENLAND

Jaar	Schuldvorderingen overgemaakt door de RVA	Ingevorderd	Nog in te vorderen
2008	498 833,43	41 417,36	2 095 441,46
2009	699 882,51	32 060,91	2 596 905,58
2010	981 116,45	45 202,54	2 994 541,99
2011	762 101,42	53 075,42	3 345 248,93

5.7.6

Algemene beschouwingen

Zowel het volume van de nieuwe schuldvorderingen als de ontvangsten illustreren duidelijk dat de RVA in ruime mate bijdraagt aan de belangen van de sociale zekerheid.

Het bedrag van de nieuwe schuldvorderingen en de stijging van het nog in te vorderen saldo zijn budgettair gezien erg verontrustend. Op dat vlak worden nieuwe schuldvorderingen immers, louter door het vaststellen ervan, beschouwd als inkomsten voor de RVA, zelfs nog vóór de eerste poging tot terugvordering kan plaatsvinden. Zoals echter eerder vermeld, duurt de invordering lang en is ze onzeker. De kloof tussen het bedrag van de nieuwe schuldvorderingen en de ontvangsten leidt tot een enorme verzwaring van het in te vorderen saldo.

Tegenover de uitdaging van de terugvordering is het meer dan ooit nodig de acties die ertoe bijdragen dat onverschuldigde uitbetalingen vermeden worden, verder te zetten, onder meer via het optimale gebruik van de verschillende beschikbare databanken. De optimalisering van de terugvordering en de vervanging van de informaticavoorzieningen - de twee assen van het strategisch project OPTIREC - blijven prioriteiten voor de toekomst.

5.8.1

Beroepen tegen de beslissingen van de RVA

Een sociaal verzekerde die een beslissing van de RVA betwist, kan een beroep instellen bij de arbeidsrechtbank. Het beroep moet worden ingesteld binnen drie maanden na de betekening van de beslissing.

In 2011 werden door de werkloosheidsbureaus 189 466 beslissingen genomen die vatbaar waren voor beroep. In de beslissingen zijn ook alle negatieve evaluaties meegeteld die zijn genomen in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk. Voor wat betreft de inkomensgarantie-uitkering van deeltijdse werknemers, worden sinds 2011 alleen de beslissingen van de diensten Betwistingen (en niet langer deze van de diensten Toelaatbaarheid) in aanmerking genomen. De cijfers van de voorgaande periodes zijn eveneens aangepast.

In 2011 werden 4 576 beroepen ingesteld bij de arbeidsrechtbank.

Tabel 5.8.I vermeldt voor de laatste vier jaar de verhouding tussen het aantal beslissingen en het aantal beroepen ingesteld bij de arbeidsrechtbanken.

TABEL 5.8.I

	Beslissingen	Beroepen
2008	195 894	4 613 (2,4 %)
2009	216 771	4 709 (2,2 %)
2010	201 168	5 364 (2,7 %)
2011	189 466	4 576 (2,4 %)

Na een piek in 2010 van 5 364 beroepen ingesteld door de sociaal verzekerde zien we in 2011 terug een daling van het aantal beroepen (4 576). Ook het aantal beslissingen is gedaald in 2011.

De verhouding tussen het aantal beslissingen en het aantal beroepen blijft, net zoals de voorgaande jaren, laag (2,4 % in 2011). Een relatief klein aantal werklozen betwist dus voor de rechtbank de beslissing die hij ontving van de werkloosheidsdirecteur.

Tabel 5.8.II geeft een overzicht van de beroepen die de werklozen instelden bij de arbeidsrechtbank, opgesplitst volgens de aard van de meest voorkomende betwistingen.

TABEL 5.8.II

	2007	2008	2009	2010	2011
Niet-toelating (art. 30 tot 43) (onvoldoende arbeid/studies)	162 (4 %)	341 (7 %)	233 (5 %)	251 (4,5 %)	244 (5 %)
Niet-toelating (art. 133 tot 138) (onvolledig/laattijdig dossier)	61 (1,5 %)	59 (1 %)	79 (1,5 %)	91 (1,5 %)	78 (1,5 %)
Niet vergoedbaar (art. 51 tot 53) (wegens werkloosheid afhankelijk van zijn wil)	962 (25 %)	1 081 (23,5 %)	1 140 (24 %)	1 237 (23 %)	1 043 (23 %)
Niet vergoedbaar (art. 44-45-48-71-110) (aanwezigheid van arbeid en/of loon, foute aangifte gezinssituatie)	928 (24 %)	1 045 (23 %)	1 251 (26,5 %)	1 850 (34,5 %)	1 379 (30 %)
Langdurige werkloosheid (art. 80-88)	14 (0,5 %)	8 (0,5 %)	3 (0,5 %)	5 (0,5 %)	8 (0,5 %)
Activering van het zoekgedrag (art. 59bis tot 59decies)	1 085 (28 %)	1 208 (26 %)	1 252 (26,5 %)	1 191 (22 %)	1 019 (22 %)
Andere	675 (17 %)	871 (19 %)	751 (16 %)	739 (14 %)	805 (18 %)
Totaal	3 887 (100 %)	4 613 (100 %)	4 709 (100 %)	5 364 (100 %)	4 576 (100 %)

Na een toename van het aantal beroepen in de categorie niet-vergoedbaar wegens aanwezigheid van arbeid en/of loon of foute aangifte van de gezinssituatie in de loop van de voorgaande jaren, is er in 2011 een vrij grote daling van het aantal beroepen in deze categorie.

Ook het aantal beroepen in de categorie niet-vergoedbaar wegens werkloosheid afhankelijk van zijn wil vertoont een daling in 2011, evenals in de categorie activering van het zoekgedrag.

De 73 beroepen die verband houden met beslissingen inzake het recht op onderbrekingsuitkeringen zijn in de rubriek "Andere" opgenomen. Diezelfde rubriek bevat tevens de beroepen tegen de weigering van een vrijstelling van bepaalde verplichtingen (inschrijving als werkzoekende en beschikbaarheid, ...).

5.8.2

Gerechtelijke beslissingen

5.8.2.1

Vonnissen

TABEL 5.8.III

Eindvonnissen waarbij een uitspraak ten gronde werd gedaan, met ...	4 115
... volledige bevestiging van de administratieve beslissing	2 466
... gedeeltelijke bevestiging van de administratieve beslissing	845
... vernietiging van de administratieve beslissing	804
Tussenvonnissen	858
Andere vonnissen (beroep onontvankelijk, zonder voorwerp, doorhaling of afstand)	721
Totaal aantal vonnissen	5 694

In vergelijking met 2010 nam het totaal aantal vonnissen in beperkte mate af (5 694 in 2011 tegenover 5 771 in 2010).

Van de 858 tussenvonnissen (dit zijn vonnissen waarin de rechtbank nog geen uitspraak ten gronde heeft gedaan maar waarin zij bijvoorbeeld een bijkomend onderzoek beveelt) betrof het overgrote deel de aanstelling van een medisch deskundige om de exacte graad van de door de werkloze aangevoerde arbeidsongeschiktheid vast te stellen.

Naast de 804 gevallen die leidden tot een vernietiging van de administratieve beslissing waren er 3 311 gevallen die de administratieve beslissing hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk bevestigden. Dit komt overeen met 80 % van de 4 115 eindvonnissen (vonnissen ten gronde). Dit percentage is het beste resultaat van de afgelopen vijf jaar.

TABEL 5.8.IV

	Aantal vonnissen (eindvonnissen waarbij een uitspraak ten gronde werd gedaan)	Aantal vonnissen tot vernietiging van de administratieve beslissing	Percentage eindvonnissen die gunstig zijn voor de RVA
2007	2 518	559	78
2008	3 193	730	77
2009	3 582	769	79
2010	4 045	941	77
2011	4 115	804	80

Er werden in 2011 947 vonnissen geveld (1 079 in 2010) met betrekking tot beslissingen die genomen werden in het kader van de activering van het zoekgedrag. 757 van deze beslissingen werden geheel of gedeeltelijk bevestigd, hetzij 80 %.

Inzake het recht op loopbaanonderbrekingsuitkeringen werden 48 vonnissen uitgesproken. In 38 daarvan werd de administratieve beslissing geheel of gedeeltelijk bevestigd, hetzij 79 %.

5.8.2.2

Arresten

Tegen 464 vonnissen stelden de werklozen of de Rijksdienst hoger beroep in bij de arbeidshoven. De RVA heeft 116 hogere beroepen ingesteld, dit is tegen 7 % van de eindvonnissen die gedeeltelijk of volledig ongunstig waren voor de RVA. De werklozen hebben 348 hogere beroepen ingesteld, hetzij tegen 11 % van de definitieve vonnissen die gedeeltelijk of volledig ongunstig waren voor hen.

In 99 % van de gevallen waarin de administratieve beslissing hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk werd vernietigd (= vonnissen ongunstig voor de RVA) werd door de dienst Werkloosheidsgeschillen de beslissing inzake het al dan niet aantekenen van hoger beroep genomen binnen een termijn van 21 dagen na betekening van het vonnis. Hierdoor konden de werkloosheidsbureaus het dossier van de sociaal verzekerde snel aanpassen wanneer zijn situatie door de rechtbank gewijzigd werd in een voor hem gunstige zin.

TABEL 5.8.V

	Aantal hogere beroepen RVA	Aantal hogere beroepen werklozen
2007	139 (13 %)	196 (10 %)
2008	169 (13 %)	192 (8 %)
2009	193 (14 %)	268 (10 %)
2010	157 (9 %)	349 (11 %)
2011	116 (7 %)	348 (11 %)

TABEL 5.8.VI

Eindarresten waarbij een uitspraak ten gronde werd gedaan, met ...	550
... volledige bevestiging van de administratieve beslissing	318
... gedeeltelijke bevestiging van de administratieve beslissing	127
... vernietiging van de administratieve beslissing	105
Tussenarresten	73
Andere arresten (hoger beroep onontvankelijk, zonder voorwerp, doorhaling of afstand)	56
Totaal aantal arresten	679

De eindarresten met een uitspraak ten gronde bevestigden in 445 gevallen hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk het standpunt van de RVA, dit is 81 % van de eindarresten. Net zoals bij de vonnissen is dit een hoog percentage.

TABEL 5.8.VII

	Aantal arresten (eind- arresten gronde)	Aantal arresten tot vernietiging van de admi- nistratieve beslissing	Percentage eindarresten gunstig voor de RVA	Percentage eindarresten gunstig voor de RVA (hoger beroep RVA)	Percentage eindarresten gunstig voor de RVA (hoger beroep werkloze)
2007	345	77	78	66	85
2008	400	78	80	74	86
2009	440	71	84	75	90
2010	530	123	77	69	81
2011	550	105	81	71	86

Er werden 197 eindarresten ten gronde uitgesproken als gevolg van een hoger beroep van de RVA. Van dit aantal bevestigden 140 eindarresten, dit is 71 %, hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk het standpunt van de RVA.

Er werden 353 eindarresten ten gronde uitgesproken als gevolg van een hoger beroep van een werkloze. Van dit aantal bevestigden 305 eindarresten, dit is 86 %, hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk het standpunt van de RVA.

Er werden 8 eindarresten uitgesproken inzake het recht op loopbaanonderbrekingsuitkeringen. In 6 daarvan werd de administratieve beslissing bevestigd.

Tot slot heeft de RVA 4 voorzieningen in cassatie ingesteld tegen arresten inzake werkloosheidsgeschillen. De werklozen hebben 3 voorzieningen ingesteld.

Het Hof van Cassatie heeft in 2011 8 arresten uitgesproken in werkloosheidsgeschillen. Daarvan waren er 7 gunstig voor de RVA. Onder punt 5.8.4 staat een samenvatting van de voornaamste arresten van het Hof van Cassatie in 2011.

5.8.3

Balans van de gerechtelijke geschillen

TABEL 5.8.VIII

Jaar	Beslissingen van de RVA	Percentage betwiste beslissingen	Aantal vonnissen tot vernietiging van de beslissing van de RVA	Percentage vonnissen gunstig voor de RVA	Aantal arresten tot vernietiging van de beslissing van de RVA	Percentage arresten gunstig voor de RVA
2008	195 894	2,4	730	77	78	80
2009	216 771	2,2	769	79	71	84
2010	201 168	2,7	941	77	123	77
2011	189 466	2,4	804	80	105	81

Uit de cijfergegevens van punt 5.8.2 en uit bovenstaande (samenvattende) tabel, blijkt dat in 2011:

- het percentage betwiste beslissingen miniem blijft;
- het aantal vernietigde beslissingen uiterst gering is;
- het percentage vonnissen en arresten dat gunstig is voor de RVA aanzienlijk is.

Teneinde de werking van de dienst Werkloosheidsgeschillen en de diensten Arbeidsrechtbanken in de werkloosheidsbureaus te optimaliseren, werd het project JUPRO in het leven geroepen in 2010. Dit project heeft tot doel het proces van de behandeling van de gerechtelijke procedures te hertekenen en een geïnformatiseerd systeem ter ondersteuning ervan te ontwikkelen.

In 2011 heeft de projectgroep de behoeftenanalyse gevalideerd en werd door de directie ICT een functionele analyse aangevat.

5.8.4

Samenvatting van de voornaamste arresten van het Hof van Cassatie en van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap

In 2011 heeft het Hof van cassatie verschillende arresten gewezen betreffende de gevolgen van een schending van de rechten van de verdediging van de werkloze, de procedure inzake de activering van het zoekgedrag naar werk, de beperking van de terugvordering van onverschuldigd ontvangen uitkeringen en de toepassing van het principe "non bis in idem" als het gaat om de cumulatie van administratieve sancties en strafrechtelijke sancties.

Verder gaan we in op een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap betreffende het recht op uitkeringen van een werknemer van vreemde nationaliteit die ouder is van een minderjarig kind met de Belgische nationaliteit.

1. Rechten van de verdediging

Tijdens een procedure blijkt dat een werkloze niet op een geldige wijze is opgeroepen voor het verhoor, waar zij haar rechten van verdediging kon doen gelden, aangezien de oproeping naar een verkeerd adres was gestuurd.

Het Arbeidshof is dan ook van mening dat de rechten van de verdediging geschonden zijn en dat deze schending niet alleen leidt tot de nietigheid van de administratieve beslissing, maar ook van de hele voorafgaande administratieve procedure.

Op verzoek van de RVA verbreekt het Hof van cassatie dit arrest en beslist het dat het ontbreken van een voorafgaandelijk verhoor tot de nietigheid van de administratieve beslissing leidt, zonder dat deze nietigheid zich uitstrekt tot de stukken van het voorafgaandelijk door de RVA samengestelde administratieve dossier (Cass., 09.05.2011, RVA t/D.O., AR S.10.0078.F).

Het Hof bevestigt deze rechtspraak in een ander arrest dat enkele dagen later wordt gewezen (Cass., 23.05.2011, RVA t/A.F., AR S.10.0064.F).

2. Activering van het zoekgedrag naar werk

Het Hof van cassatie heeft twee arresten gewezen in verband met de activering van het zoekgedrag naar werk.

Het eerste arrest betreft de gevolgen van de afwezigheid van de werkloze op het laatste evaluatiegesprek.

Een werkloze meldt zich niet aan op het 3de (en laatste) evaluatiegesprek. Overeenkomstig de reglementering wordt zij definitief uitgesloten van het recht op uitkeringen.

Het Arbeidshof stelt vast dat de RVA enkel de reglementaire teksten heeft toegepast en bevestigt dat de werkloze die afwezig blijft op het laatste gesprek moet uitgesloten worden van het recht op uitkeringen, zonder dat het noodzakelijk is nog na te gaan of hij de verbintenissen vastgelegd in zijn overeenkomst heeft nageleefd.

Het Hof van cassatie verbreekt dit arrest. Het Hof beslist dat wanneer de werkloze, zoals in onderhavig geval, een beslissing betwist die hem definitief heeft uitgesloten van het recht op

uitkeringen omwille van zijn afwezigheid op het 3de gesprek, de rechter er zich niet toe mag beperken na te gaan of deze werkloze zonder geldig motief geen gevolg heeft gegeven aan de oproepingen van de RVA. Hij moet eveneens onderzoeken of hij actief naar werk heeft gezocht en de verbintenissen die hij in zijn overeenkomst heeft onderschreven, heeft nageleefd (Cass., 23.05.2011, Y.B. t/RVA, AR S.10.0087.F).

Het tweede arrest gaat over de vraag van discriminatie waarvan de werklozen die uitgesloten worden in het kader van de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk het slachtoffer zouden zijn, in vergelijking met deze uitgesloten in het kader van de bepalingen met betrekking tot de vrijwillige werkloosheid (art. 51 e.v. van het KB).

De werkloze die het voorwerp uitmaakte van een beslissing tot uitsluiting, was van mening dat ze het slachtoffer was van discriminatie, aangezien de reglementering bepaalt dat de werklozen die geen enkele verbintenis hebben nageleefd op dezelfde wijze uitgesloten worden als degenen die slechts gedeeltelijk in gebreke zijn gebleven.

Het Arbeidshof stelt in een eerste fase dat het feit dat er geen mogelijkheid bestaat om de uitsluitingen toegepast in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk te moduleren, inderdaad een verschil in behandeling creëert ten opzichte van de werklozen die uitgesloten worden van het recht op uitkeringen wegens vrijwillige werkloosheid. Het Arbeidshof is van mening dat er geen objectieve en redelijke grond is voor dit verschil in behandeling en dat het niet overeenstemt met de doelstelling die de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk nastreeft.

Het Arbeidshof vindt echter dat het een lacune is die voortvloeit uit de reglementaire norm zelf en waaraan alleen de Koning kan verhelpen. Het Arbeidshof leidt hier dus uit af dat het van zijn kant enkel de uitsluitingsmaatregelen kan toepassen zoals voorzien in de reglementering, zelfs indien deze maatregelen discriminerend zijn.

Hoewel de RVA betwistte dat er sprake was van discriminatie, had de RVA niet de mogelijkheid om een voorziening in cassatie in te dienen tegen dit arrest, omdat dit de administratieve beslissing uiteindelijk bevestigde. De werkloze daarentegen heeft een voorziening in cassatie ingesteld om de gevolgen die het Arbeidshof van Bergen uit de vaststelling van discriminatie afleidt te betwisten.

In de lijn der verwachtingen verbreekt het Hof van cassatie het arrest van het Arbeidshof. Het Hof van cassatie stelt dat van zodra de rechter vaststelt dat een beslissing berust op een ongrondwettelijk geachte bepaling, het niet anders kan dan deze beslissing vernietigen (Cass., 10.10.2011, R.F. t/RVA, AR S.10.0112.F).

Het is echter zo dat het Hof van cassatie in zijn arrest de echte inhoudelijke vraag niet heeft behandeld, te weten het bestaan zelf van de discriminatie. Over deze kwestie heeft het Hof dus geen uitspraak gedaan.

3. De beperking van de terugvordering van onverschuldigd ontvangen uitkeringen

Een werkloze wordt uitgesloten van het recht op uitkeringen omdat hij nagelaten heeft aangifte te doen van een activiteit als commercieel adviseur voor een telefoonmaatschappij.

Het Arbeidshof geeft hem het voordeel van de goede trouw. Het Arbeidshof is van mening dat dit standpunt de mogelijkheid biedt om de terugvordering te beperken tot de laatste 150 dagen van onverschuldigde toekenning (artikel 169, 2de lid van het KB) en tot het brutobedrag van de inkomsten die hij tijdens deze laatste 150 dagen heeft genoten (artikel 169, 5de lid van het KB).

Het Hof van cassatie verbreekt dit arrest. Het Hof herinnert eraan dat de beperking van de terugvordering tot het brutobedrag van de ontvangen inkomsten, voorzien in artikel 169, 5de lid, enkel mogelijk is "in afwijking" op de vorige leden. Bijgevolg mag deze beperking niet gecumuleerd worden met de beperking tot de laatste 150 dagen van onverschuldigde toekenning, voorzien in het 2de lid (Cass., 24.10.2011, RVA t/C.D., AR S.11.0039.F).

4. De toepassing van het principe "non bis in idem"

Een werkloze die reeds het voorwerp heeft gevormd van een administratieve sanctie op basis van artikel 154 van het KB wordt strafrechtelijk vervolgd voor dezelfde inbreuk.

Het Hof van beroep beslist dat de vervolgingen onontvankelijk zijn, aangezien de overtreding die deze vervolgingen rechtvaardigt dezelfde is die reeds aan de basis lag van de administratieve sanctie.

Ingevolge een voorziening ingesteld door de Procureur-generaal van het Hof van beroep van Brussel, verbreekt het Hof van cassatie dit arrest. Volgens het Hof wil de strafrechtelijke sanctie specifiek het bedrieglijk opzet van de werkloze bestraffen, wat een prerogatief vormt van de rechterlijke macht. Voor de administratieve sanctie is daarentegen geen bedrieglijk opzet vereist zodat, wanneer de directeur van het werkloosheidsbureau zijn beslissing neemt, hij dit opzet niet kan sanctioneren. Aangezien het moreel element van de twee inbreuken verschilt, is het principe "non bis in idem" niet geschonden (Cass., 25.05.2011, AR P.11.0199.F).

Dit arrest wijkt af van de interpretatie van het principe gegeven door het Europese Hof van de Rechten van de mens in zijn arrest van 10 februari 2009 (affaire Zolotoukhine t/Rusland). Volgens deze interpretatie verbiedt het principe "non bis in idem" een persoon te vervolgen of te sanctioneren voor een tweede inbreuk, van zodra deze inbreuk gemotiveerd wordt door identieke feiten of feiten die in wezen dezelfde zijn als deze die aanleiding hebben gegeven tot de eerste vervolgingen of tot een eerste sanctie.

5. Recht op uitkeringen van de werknemer van vreemde nationaliteit, ouder van een minderjarig kind met de Belgische nationaliteit

Aan een werknemer en zijn echtgenote, beiden van Colombiaanse nationaliteit, wordt het statuut van vluchteling in België geweigerd. Ingevolge deze beslissing dienen zij verschillende

aanvragen in tot regularisatie. Terwijl zij in België verblijven, bevalt de echtgenote van twee kinderen, die de Belgische nationaliteit krijgen. Hoewel hij geen arbeidsvergunning heeft, wordt de werknemer in dienst genomen met een overeenkomst van onbepaalde duur.

Naar aanleiding van een onderzoek gevoerd door het Toezicht op de sociale wetten, blijkt dat de werknemer tewerkgesteld is zonder arbeidsvergunning. De werkgever beëindigt de overeenkomst en de werknemer vraagt werkloosheidsuitkeringen aan. Deze aanvraag wordt geweigerd gelet op het feit dat zijn arbeidsprestaties vervuld werden zonder geldige arbeids- en verblijfsvergunning en dus niet in aanmerking genomen kunnen worden om toegelaten te worden tot het recht op uitkeringen.

De Arbeidsrechtbank richt een prejudiciële vraag tot het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap om te bepalen of het feit jonge kinderen van Belgische nationaliteit ten laste te hebben de werknemer toelaat om een verblijfsrecht in België, alsook een vrijstelling van arbeidsvergunning te genieten.

Het Hof van Justitie stelt vast dat een weigering van verblijf tot gevolg zou hebben dat de kinderen, burgers van de Europese Unie, verplicht zouden zijn het grondgebied van de Unie te verlaten om hun ouders te vergezellen. Op dezelfde wijze zou de werknemer zonder arbeidsvergunning niet in staat zijn over de nodige middelen te beschikken om te voorzien in zijn behoeften en die van zijn gezin. Het Hof van Justitie besluit hieruit dat de bepalingen van het EU-verdrag zich verzetten tegen het feit dat een Lidstaat een inwoner van een derde Staat met jonge kinderen ten laste, die burgers zijn van de Unie, het verblijfsrecht en een arbeidsvergunning weigert aangezien een dergelijke beslissing de kinderen zou beroven van het effectieve genot van de essentie van de rechten die verbonden zijn aan het statuut van een burger van de Unie (HvJ, 08.03.2011, Zaak C-34/09, R.Z.G. t/RVA).

5.9 De activiteiten van de dienst Tijdskrediet en Loopbaanonderbreking 5.9

De uitvoering van de opdrachten van de RVA

5.9.1

Inleiding

De diensten loopbaanonderbreking en tijdskrediet van de werkloosheidsbureaus van de RVA staan in voor de volledige afhandeling van de dossiers inzake loopbaanonderbreking en tijdskrediet. Dit omvat het informeren van werknemers en werkgevers, het afleveren van aanvraagformulieren, het verwerken van de aanvragen evenals het betalen van de uitkeringen.

5.9.2

Afgewerkte dossiers

In 2011 hebben 307 435 behandelde dossiers aanleiding gegeven tot een toekenning, een herziening of een verlenging van het recht op uitkeringen. Dit cijfer vertegenwoordigt een toename met 2,55 % (7 644) ten opzichte van 2010, toen 299 791 behandelde aanvragen een positief antwoord kregen.

In totaal kregen 2 494 behandelde aanvragen daarentegen een negatief antwoord. Dat is 0,65 % van het totaal aantal behandelde dossiers. In 2010 was dit aantal nog 2 490.

Er zijn meer aanvragen met een positief antwoord (307 435) dan het gemiddelde aantal werknemers die in 2011 een uitkering genoten (271 289). Het betreft immers aanvragen die voor een zelfde werknemer in de loop van hetzelfde jaar aanleiding kunnen geven tot een toekenning en/of tot een verlenging en/of tot een herziening van het recht op een uitkering.

5.9.3

Betaaltermijn

Inzake de betaaltermijn voor de loopbaanonderbrekers, heeft de RVA de verbintenis van de bestuursovereenkomst gerespecteerd en zelfs overschreden.

In 2011 heeft 99,17 % van de loopbaanonderbrekers (verbintenis bestuursovereenkomst = 95 %) immers een eerste betaling ontvangen binnen de termijn, namelijk, ofwel tijdens de eerste maand die volgt op de maand waarin de onderbreking aanvangt, ofwel ten laatste 40 dagen na de ontvangst van de aanvraag.

5.9.4

Juistheid van de beslissingen

De correcte toepassing van de reglementering inzake loopbaanonderbreking wordt gegarandeerd door een opvolging aan de hand van de principes van de Statistical Process Control. Dankzij dit systeem is het mogelijk te beschikken over betrouwbare gegevens inzake de behandeling van de dossiers en op te sporen aan welke tekortkomingen iets kan gedaan worden door onderrichtingen en opleidingen.

Zo werden in 2011 15 383 willekeurig geselecteerde dossiers opnieuw onderzocht. 98,6 % van deze dossiers waren correct behandeld.

5.9.5

Verscheidenheid van de reglementering inzake loopbaanonderbreking

Ondanks diverse voorstellen van de RVA om de reglementaire teksten te verbeteren en te harmoniseren, zijn er op dit vlak nog geen resultaten. De reglementering blijft nog steeds even complex, rekening houdend met de veelheid aan stelsels.

Deze stelsels voorzien specifieke regels voor elke activiteiten-sector. Sommige sectoren zijn onderworpen aan bepalingen die verwijzen naar verschillende reglementaire teksten. De reglementaire teksten zijn dus talrijk, onduidelijk en ze bevatten leemtes, wat soms voor interpretatieproblemen zorgt.

5.10 De inschakelingsmaatregelen

5.10.1

De activeringsmaatregelen

5.10.1.1

De plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's)

5.10.1.1.1

De traditionele activiteiten van het PWA

De PWA-beambten zijn bevoegd om bepaalde categorieën van werklozen in te schakelen op de arbeidsmarkt door hen een specifieke PWA-arbeidsovereenkomst te bezorgen voor het uitvoeren van bepaalde activiteiten waaraan in het reguliere arbeidscircuit niet wordt tegemoetgekomen. Zij houden zich eveneens bezig met de contacten met de gebruikers.

Verder dragen de PWA's bij tot de wedertewerkstelling van de werklozen. Ze informeren hen immers over de mogelijkheden geboden door de dienstencheques en over de verschillende tewerkstellingsmaatregelen.

In 2011 heeft de Minister een afwijking toegekend om de PWA-werknemers de mogelijkheid te bieden hulp te verlenen aan de slachtoffers van de zware regens en overstromingen van augustus 2011.

5.10.1.1.2

De dienstenchequeactiviteiten

Het aantal PWA's dat erkend én actief is in het stelsel van de dienstencheques, bleef in 2011 stabiel en bedraagt 229 (op 560 PWA's) op een totaal van 2 754 erkende dienstencheque-ondernemingen.

In die PWA's moeten de personeelsleden andere taken vervullen zoals het voeren van sollicitatiegesprekken, het beheren van teams, het organiseren van de werkplanning, ...

5.10.1.1.3

De opvolging van de opdracht voor de uitgifte van PWA-cheques

In 2011 vonden er vergaderingen plaats tussen het uitgiftebedrijf Edenred en de RVA over de opvolging van deze opdracht.

In juli 2011 lanceerde de RVA een algemeen offerteaanbod in verband met de opdracht voor de uitgifte van de PWA-cheques, voor de periode van 1 januari 2012 tot 31 december 2014 (deze overeenkomst kan jaarlijks hernieuwd worden).

De onderneming Edenred sleepte de opdracht in de wacht en zal de PWA-cheques dan ook verder blijven uitgeven zoals dat het geval is sinds 1 januari 2010.

5.10.1.2

De dienstencheques

5.10.1.2.1

De opvolging van de opdracht voor de uitgifte van dienstencheques

Er vonden tweewekelijkse vergaderingen plaats tussen de RVA en Sodexo, het uitgiftebedrijf van de dienstencheques, over de opvolging van de opdracht en de toepassing van de reglementaire wijzigingen.

5.10.1.2.2

De Adviescommissie erkenningen dienstencheques

De inbreukdossiers die voor advies worden voorgelegd aan de Commissie, zijn het resultaat van de controles verricht door de RVA, de RSZ en de Federale Overheidsdiensten Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en Sociale Zekerheid.

De gevolgen van de vaststelling van deze inbreuken zijn:

- de intrekking van de erkenning, hetzij onmiddellijk, met uitstel of ambtshalve;
- de terugvordering van de federale tegemoetkoming en het gebruikersaandeel;
- het verbod om de federale tegemoetkoming en het gebruikersaandeel te betalen;
- strafrechtelijke of administratieve geldboeten.

In 2011 werden 562 dossiers voorgelegd aan de adviescommissie erkenningen: 441 eerste aanvragen om een erkenning, 28 aanvragen tot uitbreiding van de activiteiten en 93 inbreukdossiers.

Voor wat de intrekkingen van erkenningen betreft, tellen we in 2011 65 vrijwillige intrekkingen, 9 beslissingen tot intrekking genomen door de Minister en 228 ambtshalve intrekkingen door de Voorzitter van de Commissie. Deze laatste zijn als volgt opgesplitst:

- 27 wegens faillissement;
- 65 wegens schulden ten opzichte van de RSZ;
- 16 wegens schulden ten opzichte van de RVA;
- 115 wegens inactiviteit gedurende een periode van 12 maanden;
- 5 die volgden op een beslissing tot intrekking met uitstel.

In 2011 raakten 302 ondernemingen hun erkenning dus kwijt.

Op 31 december 2011 bedraagt het totaal aantal erkende ondernemingen 2 754 (na aftrek van de intrekkingen), dit is een toename met 3,4 % in vergelijking met 2010 (6,6 % van 2009 tot 2010).

5.10.1.2.3

De informatievergaderingen

Sinds 19 juli 2011 zijn de informatievergaderingen, die vroeger facultatief waren, verplicht geworden.

Elke onderneming die een erkenning aanvraagt moet vooraf deelnemen aan een informatievergadering en het deelnameattest bij haar erkenningsaanvraag voegen.

De ondernemingen die erkend werden tussen 1 januari 2010 en 19 juli 2011 moeten eveneens aan een vergadering deelnemen.

De RVA staat in voor de organisatie van deze informatievergaderingen, die plaatsvinden op het Hoofdbestuur van de RVA in Brussel. Er worden elke maand per taalgroep twee vergaderingen georganiseerd. Inschrijven voor een vergadering gebeurt on-line via een formulier dat op de website van de RVA kan ingevuld worden.

Het programma van deze vergaderingen omvat:

- een voorstelling van de reglementering dienstencheques in haar geheel;

- een voorstelling van het federale en sectorale Opleidingsfonds dienstencheques;
- een voorstelling van het uitgiftebedrijf met verschillende nuttige inlichtingen voor de erkende ondernemingen.

Sinds 19 juli 2011 hebben 486 ondernemingen zich on-line ingeschreven voor een informatievergadering (dit cijfer omvat zowel de ondernemingen die een eerste erkenningsaanvraag hebben ingediend als zij die al erkend waren tussen 1 januari 2010 en 19 juli 2011). 347 ondernemingen waren aanwezig, dit is een deelnamegraad van 71,40 %.

Van de 858 erkende ondernemingen die in 2011 vóór 19 juli uitgenodigd werden op een facultatieve informatievergadering, namen er 255 deel, hetzij 30 % van de uitgenodigde erkende ondernemingen.

5.10.1.2.4

De informatiemails

Om de drie maanden stuurt de RVA een informatiemail naar alle erkende ondernemingen om ze op de hoogte te brengen van reglementaire wijzigingen of gedetailleerde inlichtingen te verstrekken over bepaalde onderwerpen die verband houden met de materie van de dienstencheques.

5.10.1.3

Het Activaplan

Het Activaplan heeft tot doel de aanwerving van langdurig werkzoekenden te vergemakkelijken. Dit gebeurt enerzijds door het toekennen van een vermindering van RSZ-werkgeversbijdragen en anderzijds door het betalen van een geactiveerde werkloosheidsuitkering, werkuitkering genaamd. De werkgever mag deze werkuitkering van het nettoloon aftrekken waardoor deze uitkering dus fungeert als een loonsubsidie. De werkuitkering, die de RVA aan de werknemer betaalt, bedraagt normaal maximaal 500 EUR per maand en wordt toegekend gedurende een aantal kalendermaanden. De geactiveerde werkgevers behoren tot de private sector. Ook in bepaalde openbare instellingen, zoals bv. het onderwijs of lokale besturen, kan men de voordelen van de maatregel genieten.

De regering heeft in het kader van het anticrisisbeleid beslist het bedrag van de werkuitkering op te trekken wanneer een werkgever in de periode 2010-2011 een werkzoekende in dienst neemt wiens kansen op de arbeidsmarkt ingevolge de economische crisis gehypothekeerd zijn. Het gaat over laaggeschoolde jongeren, ouderen en personen die tussen één en twee jaar werkloos zijn. Deze regeling van verhoogde werkuitkering (maximaal 1 100, 1 000 of 750 EUR per maand) noemt men "win-win".

Net als in 2010 heeft de RVA deze tewerkstellingsmaatregel gepromoot door potentiële werkgevers en werknemers te contacteren, uitleg te geven over de maatregel en de werknemers een werkkaart te geven.

De werkkaart is een attest waaruit blijkt dat de werknemer aan de voorwaarden van de maatregel voldoet en dus voor de werkgever die hem in dienst zou nemen, het recht opent op de

voordelen van dit plan (RSZ-bijdragevermindering en/of werkuitkering). Het attest is zes maanden geldig en verlengbaar. RVA en RSZ kennen de voordelen toe wanneer een werkgever die tot de doelgroep van de maatregel behoort, de werknemer in dienst neemt tijdens de geldigheidsperiode van de werkkaart.

In de periode 2010-2011 heeft de RVA 488 539 werkkaarten gegeven waaruit blijkt dat de voorwaarden van de maatregel win-win vervuld zijn. Er zijn in dezelfde periode 114 893 arbeidsovereenkomsten in het kader van deze maatregel gesloten; het betreft 96 324 verschillende werknemers.

Eind 2011 komt er een einde aan het plan win-win. Vanaf 2012 is het "gewone" Activaplan weer volledig van toepassing. Er zijn wel overgangsmaatregelen voorzien om de overstap van een tewerkstelling win-win naar een tewerkstelling Activa te vergemakkelijken.

Het plan win-win is een tewerkstellingsprogramma dat geholpen heeft om de effecten van de crisis te verzachten.

Vanaf 1 september 2011 is het Activaplan uitgebreid tot personen met een verminderde arbeidsgeschiktheid, die het recht kunnen openen op een werkuitkering van 500 EUR gedurende 24 kalendermaanden. Het was al langer de bedoeling om voor deze personen maatregelen uit te werken om hun reïntegratie in de arbeidsmarkt te begeleiden door middel van een financiële aansporing voor de werkgever. Er is ten slotte voor geopteerd de budgetten ter zake aan de RVA toe te wijzen om deze in het kader van een activeringsprogramma aan te wenden. De RVA bezat immers al de expertise en had al de nodige voorzieningen uitgebouwd om (nieuwe) stelsels van geactiveerde werkloosheidsuitkeringen in te voeren.

Gelet op de recente invoering van deze laatste maatregel is het nog te vroeg om tot een evaluatie ervan over te gaan.

Het aantal attesten (werkkaarten) in het kader van het gewone Activaplan (exclusief win-win) evolueerde als volgt:

TABEL 5.10.I

Aantal attesten afgeleverd in het kader van Activa - vergelijking 2007-2011

Jaar	Aantal attesten per jaar
2007	215 023
2008	199 998
2009	196 854
2010	165 117
2011	118 622

Het aantal betalingen evolueerde als volgt:

TABEL 5.10.II

Aantal betalingen verricht in het kader van Activa - vergelijking 2007-2011

Jaar	Gemiddeld aantal betalingen per maand
2007	38 257
2008	39 674
2009	34 252
2010	27 783
2011	24 964

De daling in 2010-2011 is het gevolg van het plan win-win dat de daling overigens meer dan gecompenseerd heeft.

5.10.1.4

Doorstromingsprogramma's

Ook de doorstromingsprogramma's hebben tot doel de langdurige werkloosheid te bestrijden door het toekennen van RSZ-bijdrageverminderingen en loonsubsidies in de vorm van geactiveerde werkloosheidsuitkeringen.

Het toepassingsgebied van deze maatregel is evenwel veel beperkter dan dat van het Activaplan. Enkel de openbare besturen en VZW's of niet commerciële verenigingen kunnen bepaalde langdurig werklozen in dienst nemen. Bovendien kunnen deze werklozen enkel worden tewerkgesteld in het kader van door de bevoegde minister goedgekeurde programma's. Die programma's moeten tegemoetkomen aan bepaalde maatschappelijke noden waaraan niet of onvoldoende wordt tegemoetkomen via het reguliere arbeidscircuit.

Zijn de doelgroep, de voorwaarden en de hoogte van de toegekende voordelen verschillend van het Activaplan, de gebruikte technieken zijn in wezen dezelfde: de RVA geeft een attest waaruit blijkt dat de werknemer aan de voorwaarden voldoet en kent de werknemer bij indiensttreding een geactiveerde werkloosheidsuitkering toe. In dit kader noemt men deze uitkering de integratie-uitkering.

In de regeling van deze programma's is de laatste jaren niets meer gewijzigd. Gelet op de strikte voorwaarden die spelen, is er een eerder beperkt aantal werknemers aan de slag in het kader ervan. Het aantal blijft jaar na jaar op een stabiel niveau zoals blijkt uit de volgende tabel met cijfers betreffende het gemiddelde aantal betalingen per maand:

TABEL 5.10.III

Aantal betalingen verricht in het kader van de doorstromingsprogramma's - vergelijking 2007-2011

Jaar	Gemiddeld aantal betalingen per maand
2007	5 748
2008	5 756
2009	5 693
2010	5 213
2011	4 900

Het aantal attesten dat de RVA in het kader van deze maatregel heeft afgeleverd evolueerde als volgt:

TABEL 5.10.IV

Aantal attesten afgeleverd in het kader van de doorstromingsprogramma's - vergelijking 2007-2011

Jaar	Aantal attesten per jaar
2007	37 027
2008	34 856
2009	36 098
2010	31 403
2011	29 850

De lichte daling in de jaren 2010-2011 is mogelijk te wijten aan het feit dat sommige werkgevers hebben geopteerd voor de interessantere voordelen in het kader van het plan win-win.

5.10.1.5

Sociale inschakelingseconomie

De regeling van de sociale inschakelingseconomie (SINE) richt zich dan weer tot de laaggeschoolde langdurig werklozen die - meestal in het kader van een goedgekeurd project - tewerkgesteld zijn bij een werkgever die behoort tot de doelgroep van SINE. Het gaat dan bv. over beschutte werkplaatsen, PWA's, OCMW's die SINE-initiatieven organiseren, ...

Ook in dit kader geeft de RVA attesten waaruit blijkt dat een werknemer aan de voorwaarden ter zake voldoet en betaalt hij in het kader van een SINE-tewerkstelling een geactiveerde werkloosheidsuitkering. Deze noemt men de herinschakelingsuitkering.

Het aantal personen dat deze uitkering geniet neemt globaal licht toe. Ook hier zijn de voorwaarden om de uitkering te genieten eerder strikt en is de regelgeving de laatste jaren niet meer aangepast, wat de slechts lichte toename verklaart.

De volgende tabel geeft de evolutie weer van het aantal betalingen:

TABEL 5.10.V

Aantal betalingen verricht in het kader van de sociale inschakelingseconomie - vergelijking 2007-2011

Jaar	Gemiddeld aantal betalingen per maand
2007	8 713
2008	10 212
2009	11 093
2010	11 626
2011	11 400

Het aantal attesten dat de RVA in het kader van deze maatregel heeft afgeleverd evolueerde als volgt:

TABEL 5.10.VI

Aantal attesten afgeleverd in het kader van de sociale inschakelingseconomie - vergelijking 2007-2011

Jaar	Aantal attesten per jaar
2007	16 218
2008	16 735
2009	18 067
2010	15 371
2011	13 658

5.10.2

Andere inschakelingsmaatregelen

5.10.2.1

De startbaanovereenkomst

Jongeren van minder dan 26 jaar die aan de slag gaan in het kader van een startbaanovereenkomst, kunnen voor hun werkgever onder bepaalde voorwaarden het recht op zekere voordelen openen. Het betreft vooral verminderingen van RSZ-werkgeversbijdragen.

De jongere moet daartoe bewijzen dat hij laaggeschoold is, eventueel in combinatie met zijn afkomst of een handicap. De RVA geeft een attest, werkkaart Start genaamd, waaruit dit gegeven blijkt.

Het aantal attesten dat de RVA in het kader van deze maatregel heeft afgeleverd evolueerde als volgt:

TABEL 5.10.VII

Aantal attesten afgeleverd in het kader van een startbaanovereenkomst - vergelijking 2007-2011

Jaar	Aantal attesten per jaar
2007	52 444
2008	49 872
2009	48 504
2010	51 828
2011	46 482

De daling in 2011 is het gevolg van een reglementaire vereenvoudiging in de loop van 2010 waardoor het aantal gevallen waarin nog een attest nodig is, verminderde.

5.10.2.2

Herstructurering van een onderneming

Werknemers die worden ontslagen in het kader van de herstructurering van hun bedrijf en die zich inschrijven bij de tewerkstellingscel die hun werkgever onder bepaalde voorwaarden dient op te richten, hebben recht op outplacement-begeleiding. Zij ontvangen van hun werkgever tevens een inschakelingsvergoeding, die overeenstemt met het normale loon en de voordelen uit de arbeidsovereenkomst en die de periode van inschrijving in de tewerkstellingscel dekt.

Ze krijgen automatisch ook een verminderskaart herstructurering van de RVA. Op basis van deze kaart kunnen ze het recht openen op RSZ-bijdrageverminderingen wanneer ze in dienst worden genomen door een nieuwe werkgever. De werkgever in herstructurering ten slotte kan onder voorwaarden een gedeeltelijke terugbetaling (tot 2 000 EUR per werknemer) van de gemaakte outplacementkosten krijgen plus een gedeeltelijke terugbetaling van de inschakelingsvergoedingen die hij aan zijn arbeiders heeft betaald.

TABEL 5.10.VIII

Terugbetaalde bedragen aan outplacementkosten - vergelijking 2007-2011

Jaar	Bedrag per jaar
2007	494 392,07
2008	782 785,76
2009	507 043,65
2010	589 308,62
2011	3 016 732,93

TABEL 5.10.IX

Terugbetaalde bedragen aan inschakelingsvergoedingen - vergelijking 2007-2011

Jaar	Bedrag per jaar
2007	2 394 112,58
2008	19 058 483,67
2009	28 082 004,59
2010	30 009 081,17
2011	38 824 696,71

Door een verruiming van de regelgeving in 2009 zijn er meer werknemers voor wie de werkgevers in aanmerking komen voor een terugbetaling van de outplacementkosten en de inschakelingsvergoedingen. Het is evenwel pas geruime tijd later dat we de effecten daarvan kunnen vaststellen. Ontslagen in het kader van een herstructurering kunnen immers worden gespreid in de tijd en de werkgever beschikt ook over tamelijk lange termijnen om een terugbetaling te vragen.

5.10.3

Attesten afgeleverd met het oog op aanwerving

Vaak stelt men in het kader van tewerkstellingsmaatregelen als voorwaarde dat een werknemer een bepaalde werkloosheidsduur dient te bewijzen, gekoppeld aan andere voorwaarden. Het bewijs daarvan dient dan geleverd te worden door middel van een attest dat de RVA opstelt.

De Rijksdienst hecht veel belang aan een snelle afwerking van de aanvragen om dergelijke attesten, die noodzakelijk zijn om een nieuwe tewerkstelling aan te kunnen vatten. In zijn bestuursovereenkomst is zelfs voorzien dat de diensten van de RVA 90 % van deze attesten binnen een termijn van 24 uur dienen af te leveren en 95 % binnen een termijn van een week. In 2011 werd 97,7 % van de gevraagde attesten binnen de 24 uur afgeleverd.

Na een grote toename van het aantal afgeleverde attesten in 2010, vooral het gevolg van de invoering van het plan win-win (zie punt 5.10.1.3), is dit aantal weer teruggevallen, maar het bedraagt nog altijd veel meer dan in de jaren voordien.

TABEL 5.10.X

Aantal attesten afgeleverd met het oog op een aanwerving
opgesplitst volgens afleveringstermijn - vergelijking 2007-2011

	Totaal	Binnen de 24 u	Binnen de week	Na meer dan een week
2007	515 737	96,9 %	2,0 %	1,2 %
2008	490 470	97,0 %	1,8 %	1,2 %
2009	430 911	98,0 %	1,1 %	0,9 %
2010	840 175	97,8 %	1,5 %	0,7 %
2011	593 950	97,7 %	1,6 %	0,7 %

5.11 Gecentraliseerde verwerking van de beslagprocedures 5.11

De uitvoering van de opdrachten van de RVA

5.11.1

Inleiding

Het voorbije jaar behandelde de gecentraliseerde dienst Beslagleggingen in het hoofdbestuur 160 413 documenten. Dit is een stijging van het aantal dossierbehandelingen met 15,5 % t.o.v. 2010.

Over een periode van 3 jaar (begin 2009 tot eind 2011) steeg het aantal procedure (schulden) met 47,93 %. Het aantal debiteuren steeg in dezelfde periode met 41,48 %.

5.11.2

Voorstelling gecentraliseerde dienst Beslagleggingen

De dienst verwerkt de briefwisseling inzake beslagen, afstanden en andere procedures van gedwongen tenuitvoerlegging op bedragen verschuldigd aan de sociaal verzekerden of de personeelsleden van de Rijksdienst.

Concreet gaat het om:

- de uitvoerende beslagen onder derden;
- de vereenvoudigde beslagen onder derden (FOD Financiën: directe belastingen, belastingen over de toegevoegde waarde en terugvorderingen van alimentatievorderingen en/of van verleende voorschotten op alimentatievorderingen);
- de loonoverdrachten;
- de collectieve schuldenregelingen;
- de loondelegaties;
- de terugvorderingen van ten onrechte verkregen sociale uitkeringen (intern, extern en binnen de EU).

Om zowel naar de schuldenaar als de schuldeiser een optimale dienstverlening te verzekeren, valt de informatieverstrekking onder de verantwoordelijkheid van de 30 werkloosheidsbureaus. Om die reden is er ook een gedecentraliseerde verwerking van bepaalde procedures, zoals mandaten en de voorlopige bewindvoeringen.

5.11.3

Taken gecentraliseerde dienst Beslagleggingen

De dienst is verantwoordelijk voor:

- Het opmaken en actualiseren van een gedigitaliseerd dossier:
 - het scannen, nakijken en analyseren van alle ontvangen documenten (de dagelijkse briefwisseling);
 - het invoeren van alle nuttige gegevens m.b.t. de procedures beslag en afstand in de voorziene informatietoepassingen.
- Het opmaken van correcte instructies voor het uitvoeren van de wettelijke inhoudingen op werkloosheidsuitkeringen of vergelijkbare inkomsten, onderbrekingsuitkeringen of lonen.
- Het verzenden van de opgemaakte instructies naar de uitbetalingsinstellingen of de verantwoordelijke diensten.

Op basis van deze instructies storten de uitbetalingsinstellingen of de verantwoordelijke diensten de ingehouden bedragen door aan de belanghebbende.

5.11.4

De gecentraliseerde dienst Beslagleggingen en de bestuursovereenkomst

Zoals in de bestuursovereenkomst voorzien, volgt de dienst Beslagleggingen de kwaliteit van de behandelde dossiers op. De resultaten van het kwaliteitsonderzoek vormen een belangrijke input voor de continue verbetering van de kennis van de medewerkers. Met dit doel heeft de dienst ook een interne cel "Opleiding en Coaching" opgericht. Verder is de dienst onderworpen aan de controle van de behandelingstermijnen via de boordtabellen.

5.11.5

DIGITAR++

Sedert juni 2008 beschikt de dienst over een scanning- en beheersinstrument voor digitale documenten, DIGITAR++. Op termijn moet het digitaliseren van documenten leiden tot een volledig elektronisch centraal archief en een papierloze werkomgeving. Sinds mei 2009 is de toepassing DIGITAR++ gekoppeld aan het beheer van de boordtabellen op het vlak van de inkomende en de afgewerkte briefwisseling. Hierdoor is een automatische berekening van de afwerkingstermijn per binnenkomend document mogelijk. Dit instrument is nog in verdere ontwikkeling.

Sinds de start van het project DIGITAR++ zijn er 86 251 dossiers van de 203 760 dossiers uit het centraal archief gescand. In 2011 heeft de dienst 29 540 nieuwe dossiers onmiddellijk gedigitaliseerd.

5.11.6

Impact van de crisis

Vóór de crisis van 2008 (gegevens september 2007) lag het aantal procedures (schulden) op 357 763 en het aantal debiteuren op 184 991. Het uitbreken van de crisis heeft gezorgd voor een groter aantal schulden en een groter aantal debiteuren. In december 2011 bedroeg het aantal actieve procedures 659 390 voor 319 086 debiteuren. Bij de aanvang van het jaar 2011 waren dit 595 157 procedures voor 291 436 debiteuren.

5.11.7

Documenten behandeld door de gecentraliseerde dienst Beslagleggingen - werkloosheidsbureaus

Naast de 160 413 documenten die de centrale dienst Beslagleggingen in 2011 behandelde, verwerkten de werkloosheidsbureaus 56 577 documenten. Voor de werkloosheidsbureaus zijn dit 1 951 documenten minder t.o.v. het vorig jaar. Gemiddeld waren er zo 18 082 documenten per maand voor 2011 (centrale dienst + werkloosheidsbureaus). De stijging van het aantal bewerkingen komt op 9,94 % vergeleken met 2010.

57 710 van deze binnenkomende documenten hebben geleid tot een nieuwe procedure in de geïnformatiseerde toepassing en het verzenden van nieuwe instructies naar de uitbetalingsinstellingen. In 2010 waren dit er 62 030.

5.11.8

Evolutie van de ontvangen procedures binnen de gecentraliseerde dienst Beslagleggingen

Het gemiddeld aantal ontvangen stukken loonoverdrachten is tussen januari 2007 en december 2011 gestegen met 56,38 %. Gemiddeld is het aantal ontvangen uitvoerende beslagen onder derden in dezelfde periode gestegen met 96,39 %.

Voor 2011 blijft het aantal nieuwe schuldbemiddelingen met 10 108 procedures nagenoeg ongewijzigd in vergelijking met 2010. Schuldbemiddelingen maken 17,52 % van de totaliteit van de ingediende procedures uit. De beslagen onder derden van de FOD Financiën vertegenwoordigen 27,74 % van de ontvangen procedures. Dit komt overeen met 16 008 procedures, wat een daling met 1 978 procedures inhoudt t.o.v. 2010. De terugvorderingen van ten onrechte verkregen sociale uitkeringen (intern, extern en binnen de EU) bedraagt 21,44 % van het totaal aantal procedures, wat neerkomt op 12 372 ontvangen procedures in 2011.

5.11.9

Werkingskosten

Voor het dienstjaar 2010 vertegenwoordigt de basisopdracht "Behandeling van de aanvragen om beslaglegging" in de werkingskosten een totaalbedrag van 4 255 368,08 EUR. Met 21,56 EUR kosten per geproduceerde eenheid, is de kostprijs gedaald met 1,82 % ten opzichte van het dienstjaar 2009.

5.12.1

De Aangifte van een Sociaal Risico (ASR)

Wanneer een sociaal risico zich voordoet (bijvoorbeeld volledige of tijdelijke werkloosheid), heeft de sector werkloosheid gegevens nodig van de werkgever om een uitkering te kunnen toekennen aan de sociaal verzekerde.

De werkgever (of zijn gemandateerde) kan deze gegevens elektronisch meedelen via de Aangifte van een Sociaal Risico (afgekort ASR). Hij kan een ASR indienen, ofwel via de webtoepassing op de portaalsite van de sociale zekerheid (www.sociale-zekerheid.be), ofwel via bestandsoverdracht met gestructureerde berichten ("batch").

Het gebruik van de elektronische ASR biedt verschillende voordelen:

- gegevens die reeds gekend zijn (bv. uit DmfA, DIMONA of reeds verstuurd ASR's) worden maximaal hergebruikt. Dit vereenvoudigt de elektronische aangifte voor de werkgever en verhoogt de kwaliteit ervan, aangezien de gegevens al werden gecontroleerd;
- de ASR laat een geautomatiseerde verwerking toe bij de sector werkloosheid wat leidt tot een hogere snelheid en minder fouten bij de afhandeling van een dossier;
- de werkgever ontvangt een ontvangstbewijs en een kopie van de ASR in zijn e-box;
- de verwerking van de ASR kan zowel door de verzender als door de sector werkloosheid worden opgevolgd via een toepassing (Followit) op de portaalsite van de Sociale Zekerheid.

Voor de sector werkloosheid werden er 10 sociale risico's (scenario's) gedefinieerd ter vervanging van papieren werkloosheidsformulieren. De ASR's bezorgen de sector werkloosheid de nodige gegevens om enerzijds het recht op een uitkering te bepalen (de zogenaamde uitkeringsaanvragen, betreft de scenario's 1, 2, 3, 4 en 9) en anderzijds de uitkering maandelijks te berekenen en betalen (de zogenaamde maandelijks vergoedingsaangiften, betreft de scenario's 5, 6, 7, 8 en 10). De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal ASR's per scenario.

TABEL 5.12.I

Verdeling per ASR-scenario

ASR-scenario's	2007	2008	2009	2010	2011
Scenario 1, aangifte einde arbeidsovereenkomst of voltijds brugpensioen (vervangt de C4-formulieren)	11 406	13 216	16 518	18 168	21 636
Scenario 2, aangifte vaststellen recht tijdelijke werkloosheid (vervangt het luik uitkeringsaanvraag van de C3.2-WERKGEVER)	21 205	33 440	48 551	43 989	46 282
Scenario 3, aangifte aanvang deeltijdse arbeid met behoud van rechten (vervangt de C131A-WERKGEVER)	44 178	56 371	64 854	76 160	111 819
Scenario 4, aangifte halftijds brugpensioen (vervangt de C4-HALFTIJD BRUGPENSIOEN)	7	15	10	28	21
Scenario 5, maandelijkse aangifte uren tijdelijke werkloosheid (vervangt het luik vergoedingsbewijs van de C3.2-WERKGEVER)	104 558	148 445	208 482	179 331	242 560
Scenario 6, maandelijkse aangifte van deeltijdse arbeid met inkomensgarantie-uitkering (vervangt de C131B)	282 693	319 066	355 260	453 661	780 353
Scenario 7, maandelijkse aangifte van arbeid als werknemer in een beschermde werkplaats (uitdovend stelsel)	355	296	417	481	428
Scenario 8, maandelijkse aangifte van arbeid in een activeringsprogramma (vervangt de C78-formulieren)	50 801	61 829	66 759	89 525	350 711
Scenario 9, aangifte voor het vaststellen van het recht op jeugd-of seniorvakantie (vervangt het luik uitkeringsaanvraag van de C103-JEUGDVAKANTIE of C103-SENIORVAKANTIE)	1 425	1 885	1 880	1 721	4 384
Scenario 10, maandelijkse aangifte uren jeugd- of seniorvakantie (vervangt het luik vergoedingsbewijs van de C103-JEUGDVAKANTIE of C103-SENIORVAKANTIE)	3 520	4 555	4 620	4 249	10 955
Totaal	520 148	639 118	767 351	867 313	1 569 149

In 2011 is het aantal ASR's sterk gestegen (met bijna 81 %). Voor de sector werkloosheid werden er in 2011 in totaal 1 569 149 ASR's verstuurd (tegenover 867 313 in 2010).

De grootste stijging (met meer dan 90 %) doet zich voor bij de maandelijkse vergoedingsaangiften (1 385 007 in 2011 tegenover 727 247 in 2010).

Binnen de maandelijkse vergoedingsaangiften valt de forse stijging op van het aantal aangiften van arbeid in een activeringsprogramma (scenario 8): van 89 525 in 2010 naar 350 711 in 2011 (bijna een viervoud). Ook het aantal maandelijkse aangiften van deeltijdse arbeid met inkomensgarantie-uitkering (scenario 6) vertoont een sterke stijging (780 353 aangiften in 2011 tegenover 453 661 in 2010, dit is een stijging met 72 %).

Het aantal ASR's om het recht vast te stellen (uitkeringsaanvragen) is globaal gestegen met 31 % (van 140 066 in 2010 naar 184 142 in 2011).

In 2011 werden er op een totaal van 1 569 149 ASR's 298 427 via het web verstuurd (tegenover 264 352 in 2010) en 1 270 722 via bestandsoverdracht met gestructureerde berichten (tegenover 602 961 in 2010). De batchberichten vertegenwoordigen zo 81 % van de ASR's (tegenover 70 % in 2010). De stijging van de batchaangiften is het gevolg van de verdere uitvoering van de afspraken die in 2010 werden gemaakt tussen de sociale secretariaten, het VBO en de sector werkloosheid waarbij de sociale secretariaten stapsgewijs overschakelen van papieren formulieren naar elektronische aangiften. Het aantal batch-verzenders is gestegen van 26 in 2010 naar 42 in 2011. Het zijn vooral sociale secretariaten en dienstverleners die via batch ASR's versturen. Van de 33 erkende sociale secretariaten versturen er 24 ASR's-werkloosheid.

Wat de verhouding papier-elektronisch betreft in het aantal dossiers uitkeringsaanvragen, ontving de RVA in 2011 11,9 % elektronische berichten voor het vaststellen van het recht op tijdelijke werkloosheid (scenario 2), 13,9 % elektronische berichten voor de aangifte van de aanvang van deeltijdse arbeid met behoud van rechten (scenario 3) en 9,5 % elektronische berichten voor het vaststellen van het recht op jeugd-of seniorvakantie (scenario 9). Het percentage elektronische berichten in verband met het einde van de arbeidsovereenkomst of (half-tijds) bruggensioen (scenario 1 en 4) blijft verwaarloosbaar (1 % voor scenario 1, 2 % voor scenario 4). Deze verhoudingen zijn min of meer gelijk aan de verhoudingen in 2010.

Wat betreft de maandelijks vergoedingsrisico's ontving de RVA in 2011 12,9 % elektronische berichten voor de aangifte van uren tijdelijke werkloosheid (scenario 5, + 3,9 % tegenover 2010), 38,9 % elektronische berichten voor de aangifte van uren deeltijdse arbeid met inkomensgarantie-uitkering (scenario 6, + 26,9 %), 18,5 % elektronische berichten voor de aangifte van arbeid als werknemer in een beschermde werkplaats (scenario 7, + 11,5 %), 31,7 % elektronische berichten voor de aangifte van arbeid in een activeringsprogramma (scenario 8, + 22,7 %) en 19,3 % elektronische berichten voor de aangifte van uren jeugd- of seniorvakantie (scenario 10, + 14,3 %).

5.12.2

De elektronische mededeling tijdelijke werkloosheid en het elektronisch validatieboek

Vanaf 1 oktober 2011 zijn de werkgevers in principe verplicht de mededelingen tijdelijke werkloosheid elektronisch over te maken aan de RVA (programmawet van 04.07.2011 met uitvoeringsbesluit van 14.11.2011). Ze kunnen dit doen via de portaalsite van de sociale zekerheid, www.sociale-zekerheid.be of via het batchkanaal, bestemd voor sociale secretariaten en dienstverleners.

De uitbetalingsinstellingen baseren zich op deze mededelingen tijdelijke werkloosheid bij de betaling van de uitkeringen tijdelijke werkloosheid op het einde van de maand. Ze betalen enkel als ze de gegevens tijdelijke werkloosheid ontvangen hebben via een dagelijkse gegevensstroom van de RVA naar de uitbetalingsinstellingen of als ze de mededeling terugvinden via een rechtstreekse consultatie van de databank met de mededelingen tijdelijke werkloosheid.

De tijdelijke maatregel die de crisisschorsing voor bedienden mogelijk maakte sinds juli 2009 werd verlengd tot eind 2011 en daarna, via een aanpassing aan de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, definitief gemaakt vanaf 1 januari 2012 onder de naam "schorsing bedienden wegens werkgebrek voor ondernemingen in moeilijkheden". De elektronische mededeling was al verplicht in dit geval. In 2011 werden 5 008 dergelijke mededelingen crisisschorsing ontvangen (7 125 in 2010, 4 099 in 2009).

In 2011 ontving de RVA 413 816 elektronische mededelingen tijdelijke werkloosheid (368 443 in 2010). De RVA heeft ook 227 900 papieren mededelingen tijdelijke werkloosheid verwerkt (348 681 in 2010). Het percentage elektronische mededelingen bedroeg in 2011 64,5 % (51,3 % in 2010). Vooral de laatste 3 maanden van het jaar 2011 zijn de percentages elektronische mededelingen fors gestegen, tot meer dan 90 %, ten gevolge van de reglementaire verplichting.

Evolutie van het percentage elektronische mededelingen de laatste jaren:

2007	2008	2009	2010	2011
40,0 %	45,5 %	50,0 %	51,3 %	64,5 %

De verplichting voor de werkgever om een validatieboek bij te houden bij bepaalde vormen van tijdelijke werkloosheid (slecht weer en werkgebrek wegens economische oorzaken, behalve voor de bouwsector), kan elektronisch gebeuren via een toepassing op portaalsite www.sociale-zekerheid.be. Het validatieboek is een controleprocedure, die de werkgevers verplicht het nummer van het controleformulier C3.2A vóór de eerste werkloosheidsdag in te voeren in een gewaarmerkt papieren validatieboek of in dit elektronisch validatieboek.

De inschrijvingen in het elektronisch validatieboek worden online ter beschikking gehouden van de werkgevers en de sociaal controleurs.

In de loop van 2011 werden 517 681 controleformulieren C3.2A ingeschreven in het elektronisch validatieboek (tegenover 492 485 in 2010).

Een batch-versie van deze toepassing is in ontwikkeling op vraag van de sociale secretariaten.

5.12.3

De consultatie van het dossier loopbaanonderbreking of tijdskrediet

De sociaal verzekerde in loopbaanonderbreking of tijdskrediet kan na een identificatieprocedure via burgertoken of elektronische identiteitskaart op de portaalsite www.sociale-zekerheid.be online zijn dossier raadplegen.

De toepassing bevat de stand van het dossier, de betaalgegevens (bedrag, inhoudingen, betaalkalender), een kopie van de fiscale fiche en van de uitkeringskaart (C62) en een berekeningsmodule voor het aantal maanden tijdskrediet waarop de werknemer uit de privé-sector nog recht heeft.

In totaal hebben 36 737 sociaal verzekerden via deze weg hun dossier loopbaanonderbreking of tijdskrediet geconsulteerd in 2011 (30 905 in 2010).

Deze toepassing wordt in 2012 uitgebreid door een elektronisch formulier ter beschikking te stellen aan zowel de werkgever als de werknemer in de privésector. Dit formulier laat hen toe een aanvraag voor onderbrekingsuitkeringen in te dienen bij de RVA.

5.12.4

De gegevensuitwisseling tussen lidstaten van de Europese Unie in verband met de sociale zekerheid van migrerende werknemers

De Europese verordeningen 883/2004 en 987/2009 voorzien in een verplichte elektronische gegevensuitwisseling tussen de sociale zekerheidsinstellingen van de lidstaten. Dit is het EESSI project (Electronic Exchange of Social Security Information) dat zal gerealiseerd worden in een overgangsfase die loopt tot 1 mei 2014.

De Europese Commissie wordt het centrale knooppunt in deze gegevensuitwisseling. De sociale zekerheidsinstellingen communiceren met de instellingen van de andere lidstaten via dit knooppunt. Binnen iedere lidstaat worden er één of meerdere Access-Points gecreëerd, die instaan voor het verkeer tussen de nationale instellingen en het internationale knooppunt van de Europese Commissie. Het Belgische Access-Point is de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid.

Voor de werkloosheid werden 28 berichten of SED's (Structured Electronic Documents) gedefinieerd en gegroepeerd in 15 Business Flows. De belangrijkste Business Flows zijn de uitwisseling van periodes van verzekering en de uitvoer van werkloosheidsuitkeringen. Dit stemt overeen met de vroegere formulieren E301 en E303.

De RVA maakt deel uit van de werkgroep met Belgische sociale zekerheidsinstellingen die is opgericht door de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid en die de werkzaamheden voorbereidt en coördineert. Daarnaast is er in 2011 ook een werkgroep RVA-Gewesten opgestart, waarin de rol van de plaatsingsdiensten in de Business Flows rond de uitvoer van rechten besproken en uitgewerkt wordt.

5.12.5

De aanvraag van een werkkaart

In 2011 is een toepassing "werkkaart" ontwikkeld voor de portaalsite www.sociale-zekerheid.be waarmee de werkzoekende online een werkkaart activa of activa preventie- en veiligheidspersoneel zal kunnen aanvragen en ontvangen.

Deze toepassing is in 2011 uitgetest en wordt in 2012 in gebruik genomen.

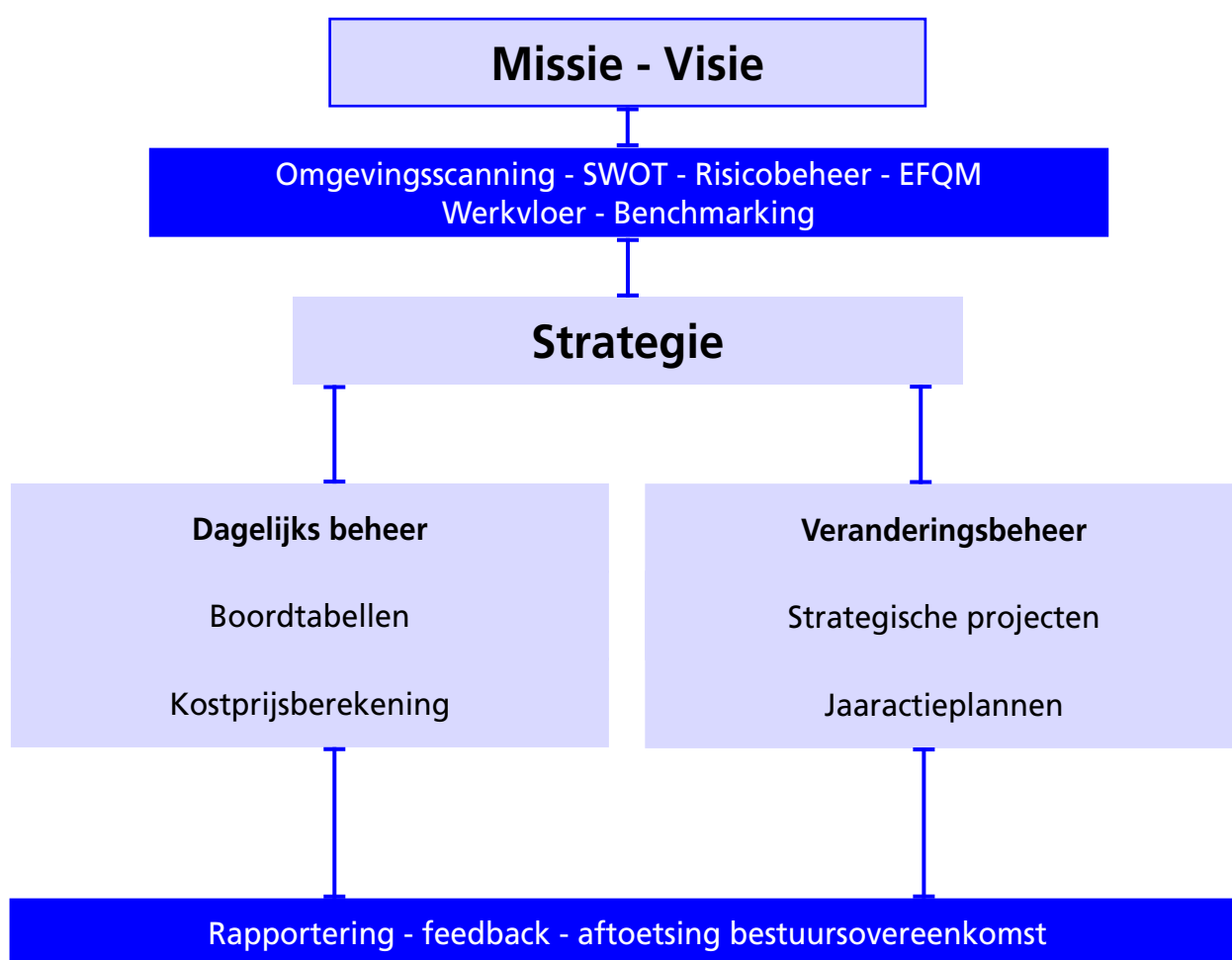
Middelen- beheer

6.1.1

De RVA-visie 2020

De RVA beschikt over een geïntegreerd beheersmodel dat aangeeft hoe zowel de dagelijkse kernactiviteiten als veranderingsprojecten aangestuurd en opgevolgd worden. Ook alle beheersinstrumenten die de RVA toepast zijn in dit model opgenomen. Binnen het model nemen de betrokkenheid van het personeel, de rapportering over de resultaten en feedback een belangrijke plaats in.

Schematisch kunnen we het geïntegreerd beheersmodel als volgt voorstellen:

Het uitgangspunt van het model is de missie waarin de bestaansreden, de opdrachten van de RVA beschreven worden. De bestaande missietekst werd in 2011 geactualiseerd en beknopter geformuleerd. In 2011 werd het beheersmodel ook uitgebreid met een nieuw element: de visie van de RVA. In deze visie beschrijft de RVA waar hij naartoe wil op middellange termijn, nl. tegen 2020. Ook een overheidsorganisatie kan immers binnen de lijnen van het beleid dat zij moet uitvoeren en rekening houdend met de beschikbare middelen zelf bepaalde accenten leggen. De visie werd uitgewerkt door de RVA-directie en verschillende malen afgetoetst en bijgestuurd op basis van consultaties van de directeurs en terreinmedewerkers.

De **visie** geeft duidelijk de richting aan waarin de RVA samen met zijn medewerkers wil evolueren en is gesteund op 3 pijlers:

“Samen voor een activerende sociale bescherming”

De RVA wil:

- sociale bescherming bieden bij transitie op de arbeidsmarkt;
- een partner zijn binnen een actief en inclusief werkgelegenheidsbeleid;
- een referentiepunt zijn inzake goed beheer en klantgerichtheid.

6.1.2

De nieuwe RVA-strategie 2012-2014

Ook de manier waarop aan strategiebepaling gedaan wordt, is als gevolg van de visie grondig gewijzigd. De “strategie” geeft een antwoord op de vraag: “Welke strategische keuzes moet de RVA maken om de komende 3 jaar de eerste stappen te zetten in de realisatie van zijn missie en visie?”. Vroeger werd de strategie bepaald voor 1 jaar.

In de strategische planning van de RVA zijn jaarlijks twee vaste sleutelmomenten voorzien om de strategie van de organisatie uit te tekenen. Tijdens het strategisch lenteseminarie wordt bepaald welke grote projecten de RVA het volgende jaar zou willen uitvoeren en wordt nagegaan voor welke projecten bijkomende middelen gevraagd moeten worden (= via de voorafbeelding van de begroting). Het lenteseminarie vond dit jaar plaats op 21, 22 en 23 maart.

Tijdens het strategisch herfstseminarie worden dan de definitieve strategische keuzes gemaakt voor het volgende jaar. Het strategisch herfstseminarie vond plaats op 24, 25 en 26 oktober 2011. Dit seminarie week af van het traditionele verloop en programma van een strategisch herfstseminarie en kan beschouwd worden als een nieuwe stap in de manier waarop bij de RVA aan strategiebepaling gedaan wordt. De doelstelling van dit seminarie was om via een andere aanpak duidelijke strategische prioriteiten te bepalen voor de RVA voor de periode 2012-2014 en daaraan een operationeel stappenplan te koppelen.

Om de nieuwe strategie 2012-2014 te bepalen werd gebruik gemaakt van traditionele inputs zoals de omgevingsscanning, de stand van zaken van lopende projecten, resultaten van strategische studies, de resultaten van de boordtabellen, ... Een nieuwe informatiebron waren de visie, missie en strategie van de supportdirecties van het hoofdbestuur.

Daarnaast hanteerde men nieuwe criteria om een project, studie of actie als strategisch te beschouwen.

Uiteindelijk kwam men tot de formulering van een duidelijke **RVA-strategie** met 4 strategische doelstellingen voor de periode 2012-2014:

- ondersteunen van transitie door administratieve procedures te vereenvoudigen, processen te moderniseren en voorstellen tot aanpassing van de reglementering te formuleren;
- een bijdrage leveren tot de inschakeling en maximale deelname aan de arbeidsmarkt door partnerschappen te ontwikkelen;
- reguliere arbeid ondersteunen en het stelsel handhaven door een preventieve en gerichte aanpak van misbruiken en fraude;
- de nieuwe uitdagingen op de arbeidsmarkt aangaan door te investeren in de ontwikkeling van de medewerkers.

Deze 4 strategische doelstellingen 2012-2014 zullen verder uitgewerkt worden in een operationeel stappenplan bestaande uit 9 strategische projecten, 5 strategische studies en 29 strategische acties.

6.1.3

De uitvoering van de bestuursovereenkomst in 2011

De RVA is één van de instellingen van sociale zekerheid die in het kader van de modernisering van de sociale zekerheid een bestuursovereenkomst afgesloten heeft met de staat over hun wederzijdse rechten en plichten. Op 21 mei 2010 werd het koninklijk besluit tot goedkeuring van de derde bestuursovereenkomst voor de periode 2010-2012 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. In totaal gaat de RVA in deze bestuursovereenkomst 97 verbintenissen aan.

Ieder jaar stelt de RVA een bestuursplan op dat in detail beschrijft hoe hij de verbintenissen van de bestuursovereenkomst op korte termijn zal uitvoeren. De nadruk ligt hierbij op de acties en projecten die de RVA onderneemt om de doelstellingen te realiseren, op de indicatoren die de instelling gebruikt om de resultaten te meten en op de middelen die de RVA zal inzetten. Het bestuursplan 2011 werd voor overleg voorgelegd aan het Tussenoverlegcomité tijdens de zitting van 25 mei 2011.

Trimestrieel en op het eind van elk jaar wordt een opvolgingsrapport opgemaakt over de uitvoering van de bestuursovereenkomst.

De globale resultaten 2011

Een regelmatig opvolgingssysteem, snelle feedbackmechanismen, een objectieve en relevante verdeling van de middelen maar ook en vooral de motivatie en de inspanningen van alle medewerkers hebben er opnieuw voor gezorgd dat bijna alle 97 verbintenissen werden gerealiseerd. Bij de uitvoering van enkele verbintenissen i.v.m. verbeteringsprojecten werd enige vertraging opgelopen. De antwoordtijd op vragen van de federale ombudsman heeft een klein probleem gekend, waarbij 1 antwoord (op de 143) werd verzonden buiten de voorziene termijn van 15 werkdagen.

De administratieve lastenindex voor werkgevers

In artikel 68 van de bestuursovereenkomst verbindt de RVA zich ertoe op een permanente wijze specifieke maatregelen te onderzoeken om tot administratieve vereenvoudiging te komen. Daartoe ontwikkelde de RVA een eigen administratieve lastenindex die toelaat de evolutie van de administratieve last van elke formaliteit voor werkgevers te meten.

Daarnaast wordt ook het principe van de "administratieve impactanalyse" toegepast. Dit houdt in dat bij wijziging van de reglementering of van een administratieve procedure er een analyse is van elke verandering op de administratieve lasten voor werkgevers.

Via vergelijking met de basisindex 100 (resultaat van de berekening in 2003), kan de evolutie van de via de RVA aan de werkgevers opgelegde administratieve last worden weergegeven (cf. tabel).

TABEL 6.1.I

Evolutie van de administratieve lastenindex voor werkgevers

Jaar	Index
2003	100,00
2004	55,24
2005	62,65
2006	63,09
2007	63,12
2008	63,61
2009	71,65
2010	69,18
2011	67,84

De administratieve lastenindex voor de sociaal verzekerden

In artikel 68 van de bestuursovereenkomst verbindt de RVA zich ertoe om de administratieve lasten voor de sociaal verzekerden te meten. Daartoe ontwikkelde de RVA een berekeningsblad "administratieve last sociaal verzekerde" dat toelaat de evolutie van de administratieve last van de meest voorkomende procedures voor de sociaal verzekerden te meten.

Op basis van deze criteria en via de ontwikkeling van een administratieve lastenindex wordt er jaarlijks een meting verricht. Via vergelijking met de index 100 (resultaat van de berekening in 2005), wordt de evolutie van de door de RVA opgelegde administratieve last weergegeven (cf. tabel).

TABEL 6.1.II

Evolutie van de administratieve lastenindex voor de sociaal verzekerden

Jaar	Index
2005	100,00
2006	89,06
2007	89,87
2008	95,35
2009	96,69
2010	98,28
2011	97,14

De complexiteitsindex

In artikel 68 van de bestuursovereenkomst gaat de RVA de verbintenis aan om een complexiteitsindex voor de activiteiten "Toelaatbaarheid", "Loopbaanonderbreking/Tijdscrediet" en "Verificatie" te berekenen om de complexiteit van het werk van de medewerkers te meten, evenals de evolutie ervan.

Om de complexiteit te meten van de administratieve procedures die de RVA zelf moet volgen om de dossiers af te handelen, wordt op basis van objectieve criteria en via de ontwikkeling van een complexiteitsindex jaarlijks een meting verricht. Het resultaat van deze meting geeft een inzicht in de evolutie van het werkvolume binnen drie belangrijke activiteitsdomeinen, met name Toelaatbaarheid, Verificatie en Loopbaanonderbreking/Tijdscrediet.

De complexiteitsindex 2003 is de startindex (100). Ieder jaar wordt dezelfde berekening gemaakt voor het afgelopen jaar.

TABEL 6.1.III

Evolutie van de complexiteitsindex

	Index 2003	Index 2010	Index 2011
Toelaatbaarheid	100	120,29	122,39
Verificatie	100	75,72	73,11
LO/Tijdscrediet	100	108,51	115,81

Het resultaat van deze meting laat toe om conclusies te trekken naar toewijzing of herverdeling van middelen.

6.1.4

**Activiteiten van de dienst
Organisatieontwikkeling**

Bij de RVA staat de dienst Organisatieontwikkeling in voor de begeleiding van het progressieve en gestructureerde veranderingsproces. De dienst Organisatieontwikkeling ondersteunt het management bij het voorbereiden, uittekenen en opvolgen van de strategische planning.

Deze dienst biedt ook methodologische ondersteuning bij de invoering van nieuwe managementtechnieken en beheersinstrumenten. Zo promootte de dienst in 2011 het EFQM-kwaliteitsmodel en de lokale toepassing ervan: meer dan 600 kaderleden kregen tijdens een "Ronde van België" een inleiding en praktische oefeningen over EFQM. Daarnaast werd een zelfevaluatietool EFQM voor de WB's en de directies ontwikkeld en verspreid.

Eén van de verbeteringsacties naar aanleiding van EFQM was de invoering van een uniform systeem voor klachtenmanagement in de 30 werkloosheidsbureaus en het hoofdbestuur. Met methodologische ondersteuning van de dienst Organisatieontwikkeling is dit vanaf 1 juli 2011 operationeel.

Deze dienst treedt eveneens op als project support office voor de validatie, ondersteuning en opvolging van nationale projecten en lokale jaaractieplannen. Het strategisch plan 2011 bestond uit 22 strategische projecten en 9 strategische studies. De RVA-strategie richtte zich op 4 domeinen: de kwaliteit van de dienstverlening, de verbetering van de interne werking, de ondersteuning van het personeel en de impact van de RVA op de samenleving.

In 2011 valideerde de dienst Organisatieontwikkeling 84 jaaractieplannen van de WB's en directies. Naast jaaractieplannen met een thema naar keuze, moesten ze ook een verplicht jaaractieplan uitvoeren om de zwakke punten van de personeelstevredenheidsenquête TESSA (georganiseerd in 2010) aan te pakken. In 2012 wordt een nieuwe tevredenheidsenquête georganiseerd zodat de resultaten van de actieplannen geëvalueerd kunnen worden.

In 2011 bood de dienst Organisatieontwikkeling ook een ondersteuning bij de formulering van de visie, de missie en de strategie van de RVA en van de supportdirecties van het hoofdbestuur.

Een andere taak van de dienst is de detectie en verspreiding van goede praktijken. Extern door aan benchmarking te doen en intern door ondermeer werkbezoeken te organiseren van de RVA-top in de verschillende werkloosheidsbureaus en directies. Het gaat om interactieve werkbezoeken van de leidend ambtenaar waarbij niet alleen het kaderpersoneel is betrokken, maar ook de andere personeelsleden van het werkloosheidsbureau of van de directie. Na deze bezoeken kan de leidend ambtenaar beslissen om bepaalde "goede praktijken" overal in te voeren of er projecten van te maken. In 2011 heeft de top 13 werkloosheidsbureaus bezocht.

6.1.5

Een blik op enkele strategische projecten en studies 2011

In totaal liepen er in 2011 bij de RVA 31 strategische projecten en studies. Alle strategische projecten en studies worden in dit jaarverslag voorgesteld, verspreid over de verschillende (sub) hoofdstukken. In onderstaande tabel ziet u waar u de beschrijving van de projecten en studies kunt terugvinden:

TABEL 6.1.IV

Strategisch plan 2011**Programma 1: De kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten**

E-LO+	p. 220
Multi Channel (studie)	p. 269
Proces uitkeringsaanvraag (studie)	p. 227

Programma 2: De verbetering van de interne werking

Afschaffing C3 (studie)	p. 261
Ana-logic (studie)	p. 260
Auditfunctie	p. 227
Automatisering berekening Toelaatbaarheid	p. 260
Automatisering berekening Beroepsverleden	p. 261
AUTOREC	p. 260
BPR ICT FSO	p. 296
BSC Informatica	p. 266
Databank Werkgevers	p. 261
Datamining RVA	p. 155
Digitar HR	p. 215
HRIS	p. 232
JUPRO	p. 261
On Command Financiële diensten (studie)	-
Optirec	p. 261
Rekening-courant	p. 245
RioDoc Support	p. 272
RioLex	p. 243/272
Strategie controle	p. 149

Programma 3: De ondersteuning van het personeel

Competentiebeheer	p. 232
Globale aanpak agressie	p. 234
Loopbaanbegeleiding	p. 232
RioCursus+ (studie)	p. 241
Telewerk (studie)	p. 233
TRAM	p. 241

Programma 4: De impact op de samenleving

ECO	p. 268
Screening van de reglementering vanuit de optiek van de transitie (studie)	p. 227

Hierna worden enkele projecten en studies voorgesteld die niet vermeld zijn in andere (sub)hoofdstukken.

Met de **strategische studie "Proces uitkeringsaanvraag"** wilde de RVA de mogelijkheden onderzoeken voor een snellere betaling van de werkloosheidsuitkeringen en op die manier dus de dienstverlening aan de klanten verbeteren. In 2010 werd al voor de derde keer onderzocht hoe lang de doorlooptijd is van een uitkeringsaanvraag van een sociaal verzekerde. Er kon geconcludeerd worden dat de totale behandelingstermijnen verder ingekort zijn ten opzichte van 2006 en dat het aandeel van de RVA nog verbeterd is. De studieverantwoordelijken formuleerden wel enkele verbeteringsvoorstellen om de procedure voor het betalen van activeringsuitkeringen eventueel te herzien. In 2011 ging de studie verder met het uitvoeren van een enquête bij een steekproef van medewerkers van de diensten Toelaatbaarheid en de medewerkers van de uitbetalingsinstellingen om hun verbeteringsvoorstellen te verzame-

len. In 2012 zullen de weerhouden vereenvoudigings- en verbeteringsvoorstellen stapsgewijs worden uitgevoerd: de aanpassing van de formulieren voor het indienen van een uitkeringsaanvraag, het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie m.b.t. het indienen van elektronische uitkeringsaanvragen en m.b.t. de ambtshalve inschrijving als werkzoekende via de uitbetalingsinstellingen.

Het **strategisch project Auditfunctie** heeft als doelstelling een auditfunctie in te voeren bij de RVA, in overeenstemming met de evolutie die aan de gang is binnen de federale overheid en met de aanbevelingen van het Rekenhof. Concreet wil de RVA een onafhankelijke, professionele auditdienst creëren. De opdracht van deze auditdienst zal erin bestaan de kwaliteit te analyseren van maatregelen inzake interne controle en risico-beheer bij de RVA, evenals de doeltreffendheid van de processen en de betrouwbaarheid van de resultaten. In 2011 is de RVA in het kader van dit project gestart met het in kaart brengen van de huidige activiteiten en actoren i.v.m. interne controle en interne audit bij de RVA. In augustus 2011 startte ook de uitvoering van een externe audit van de financiële opdrachten van de RVA. Het doel van deze audit is om 6 financiële processen in detail te beschrijven en de interne controle mechanismen en mogelijke risico's in kaart te brengen. Het gaat om:

- de betaling van uitkeringen loopbaanonderbreking en tijds-krediet;
- de toekenning en betaling van vergoedingen van het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen;
- het overmaken van gelden aan de uitbetalingsinstellingen;
- het betalen van lonen/weddes en uitkeringen aan het personeel;
- het verstrekken van financiële informatie en rapporten;
- dienstencontracten, de aankoop van (on)roerende goederen, het beheer van de goederenvoorraad en de overheidsopdrachten.

Deze audit loopt verder in 2012 en zal leiden tot een auditrapport met aanbevelingen om bepaalde controlemaatregelen doeltreffender te maken of eventueel nieuwe toe te voegen zodat risico's beter onder controle zijn.

De **studie "Screening van de reglementering vanuit het oogpunt van transitie"** kadert in de "Strategie 2020" van de Europese Unie voor economische groei en werkgelegenheid. Onder invloed van de mondialisering, de evolutie van de technologieën en de leefgewoonten is de arbeidsmarkt aanzienlijk veranderd. Veel werknemers maken gedurende hun beroepsloopbaan heel wat transitie mee. Vaste en voltijdse jobs in loondienst wisselen voortaan vaker af met periodes van werkloosheid, opleiding, tijdelijke jobs, deeltijdse jobs of een zelfstandige activiteit. Om het privéleven te kunnen combineren met het beroepsleven moet het ook mogelijk zijn om pauzes in te lassen in de loopbaan of om de loopbaan aan te passen. De RVA wil die transitie begeleiden. Met deze studie werd de Werkloosheidsreglementering en de reglementering Loopbaanonderbreking/Tijds-krediet in 2011 geanalyseerd vanuit de invalshoek van transitie op de arbeidsmarkt door werkne-

mers zekerheid te bieden tijdens deze transitiefases en herinschakeling aan te moedigen. In 2012 wordt deze studie verdergezet en uitgebreid met een screening van de RVA-procedures: waar zitten er knelpunten, wat kan eenvoudiger? Tevens zullen er in 2012 enkele acties worden uitgevoerd om de vaststellingen uit de reeds uitgevoerde studie 2011 te realiseren.

6.2.1

Human Resources Management

6.2.1.1

Inleiding

In 2011 heeft de RVA zijn wens bevestigd om een prioriteit te maken van het welzijn van zijn medewerkers binnen het beleid van duurzaam beheer van zijn "menselijk patrimonium".

Onder de koepel "Welzijn" bevinden zich de nieuwe projecten gaande van een beter beheer van zware agressie tot een studie over de implementatie van telewerk.

Maar die bijzondere aandacht voor onze stuwende krachten vormt geen belemmering voor het opnemen van onze sociale verantwoordelijkheid (cf. 6.2.1.9 Onthaal van de stagiairs), wel integendeel.

Die vooruitgang is slechts mogelijk wanneer, naar het beeld van de rest van de Rijksdienst, de HR-verantwoordelijken kunnen rekenen op een efficiënte informatica-ondersteuning.

In 2011 kreeg elke directeur van de RVA voor het eerst toegang tot een gedetailleerd overzicht van de evolutie van zijn personeelsbestand, maandelijks bijgewerkt en met de informatie die rechtstreeks uit de unieke database van het personeel kwam.

Een transparant beheer staat garant voor efficiëntie.

In 2011 is het personeelsbestand van de RVA verminderd, maar de kwaliteit van de resultaten van de organisatie of de inspanningen voor het verbeteren van het welzijn van de medewerkers kwamen daardoor niet in het gedrang.

6.2.1.2

Synergieën

De bestuursovereenkomsten 2010-2012 bevatten een gemeenschappelijke bepaling inzake synergie tussen de OISZ.

Op het vlak van HR, heeft het College van de OISZ op 2 juni 2011 een operationeel plan goedgekeurd dat gebaseerd is op een gemeenschappelijke visie en strategie.

In 2011 voorzag dat operationele plan voornamelijk in het opstellen van een inventaris van gemeenschappelijke middelen en behoeften inzake HR.

Die fundamentele fase werd tot een goed einde gebracht maar de eerste tastbare resultaten van de synergieën tussen de OISZ mogen ook worden vermeld:

- de OISZ beschikken over een forecastingtool die hun gemeenschappelijke behoeften in termen van functieprofielen identificeert;
- de OISZ beschikken over een jaarplan "opleidingsbehoeften van de OISZ" waarin gemeenschappelijke initiatieven worden voorzien, onder andere voor de tweede proef van het overgangsexamen naar niveau B;
- een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst tussen Selor en de OISZ werd goedgekeurd door het College en zal een nieuwe en efficiëntere aanpak mogelijk maken voor de aanwervingen, de certificering van onze deskundigen en de branding van de OISZ.

6.2.1.3

Reglementaire wijzigingen

In 2011 werden er weinig reglementaire wijzigingen in het ambtenarenstatuut aangebracht. Enkel op het gebied van de verloven en afwezigheden werden belangrijke veranderingen doorgevoerd.

Verloven en afwezigheden

Bij Koninklijk Besluit van 14 november 2011 werden diverse wijzigingen aangebracht in het KB van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen. Die wijzigingen zullen impact hebben in het jaar 2012.

Raad van Beroep

Bij Ministerieel Besluit van 14 oktober 2011 werd het huishoudelijk reglement van de Raad van Beroep dat werd ingesteld voor het geheel van de instellingen van sociale zekerheid, goedgekeurd. (BS 28.10.2011).

Arbeidsreglement

In 2011 werden geen wijzigingen in het arbeidsreglement aangebracht.

6.2.1.4

Absenteïsme

Studie over het ziekteverzuim

In december 2011 heeft Medex een studie gepubliceerd over het absenteïsme in 2010 bij de federale overheid.

Uit die studie blijkt dat de RVA in 2010 een graad van 5,06 % ziekteverzuim had, wat overeenkomt met een daling van 0,52 % ten opzichte van 2009.

Bij de federale overheid bleef de absenteïsmegraad in 2010 hoger dan bij de RVA: 6,83 %, zijnde 1,77 % meer dan bij de RVA.

In de privésector bedroeg dat percentage in 2010 5,68 % of 0,62 % meer dan bij de RVA.

Medische controles en resultaten van de controle

De resultaten van de controleonderzoeken voor rekening van de RVA blijven in 2010 nagenoeg dezelfde als in 2009 en zijn vergelijkbaar met de resultaten voor de federale overheid:

- 97,2 % van de gecontroleerde ziekteperiodes werd door de controleartsen als medisch gerechtvaardigd beschouwd;
- 0,34 % van de gecontroleerde ziekteperiodes werd als onge-rechtvaardigde afwezigheid beschouwd;
- in 2,46 % van de gevallen leidde het bezoek van de controlearts tot een vervroegde werkhervatting.

6.2.1.5

Transversale indicatoren – FED20

De RVA maakt deel uit van de werkgroep FED20 bij de FOD P&O.

De groep bestaat uit vertegenwoordigers van de FOD's en andere parastatalen.

De FED20 heeft transversale indicatoren gedefinieerd op het vlak van HR.

Het doel is het verzamelen van en rapporteren over relevante persoonsgegevens om zo een federale "benchmark" op te bouwen.

De RVA heeft het hele jaar een actieve rol gespeeld in de werkgroep. In 2011 heeft de Rijksdienst 20 van de 21 mogelijke Key Performance Indicators (KPI's) overgemaakt.

6.2.1.6

Loopbanen en evaluatie

Bevorderingsexamen van niveau C naar B

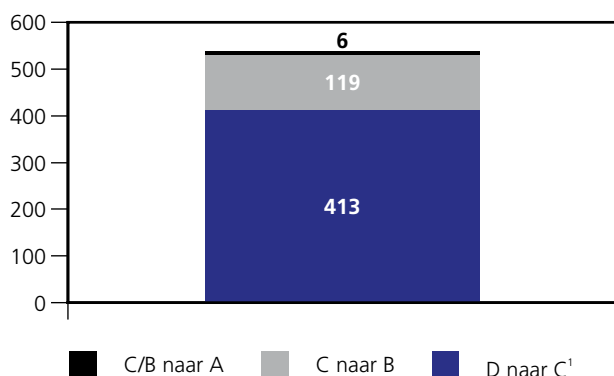
In 2011 werd door Selor een 1ste proef (algemene proef) georganiseerd van het bevorderingsexamen van niveau C naar B. Die proef vond plaats in oktober en november 2011 en 338 personeelsleden van de RVA hadden zich ingeschreven.

Bevorderingsexamen van niveau D naar C

Er vonden in 2010 twee examens plaats tot bevordering in de graad van administratief assistent (niveau C). Alle geslaagden, d.w.z. 236 personen, hebben een functie in niveau C gekregen. Sinds 1 juni 2011 zijn die personeelsleden begonnen aan hun aanpassingsperiode in het hogere niveau en na 6 maanden (onder voorbehoud van eventuele verlengingen) zullen ze worden bevorderd in de graad van administratief assistent in niveau C.

GRAFIEK 6.2.I

Upgrading gerealiseerd van 1 januari 2009 tot 1 december 2011 voor 538 personen

¹ Waarvan hogere functies D naar C: 160 personeelsleden

Tussen 1 januari 2009 en 1 december 2011 werden 538 personen bevorderd naar het hogere niveau als gevolg van het slagen voor hun aanpassingsperiode.

Bevordering door verhoging in weddeschaal

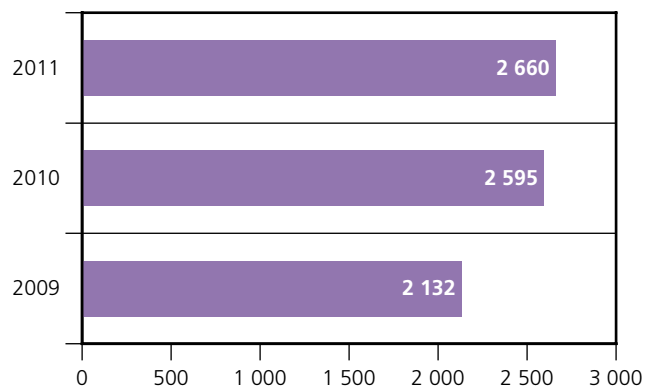
2011 werd gekenmerkt door de bevorderingen van niveaus A die geslaagd waren voor een gecertificeerde opleiding en op het einde waren gekomen van hun geldigheidsduur van 6 jaar. In totaal werden 59 personeelsleden van niveau A bevorderd in de hogere weddeschaal.

Competentiepremies

In september 2011 kregen 2 660 personeelsleden een competentiepremie.

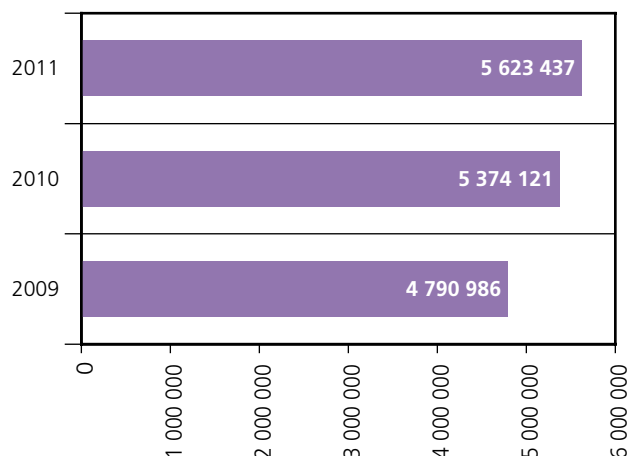
GRAFIEK 6.2.II

Aantal personeelsleden dat op 1 september een premie kreeg

GRAFIEK 6.2.III

Brutobedragen betaald op 1 september (in EUR)

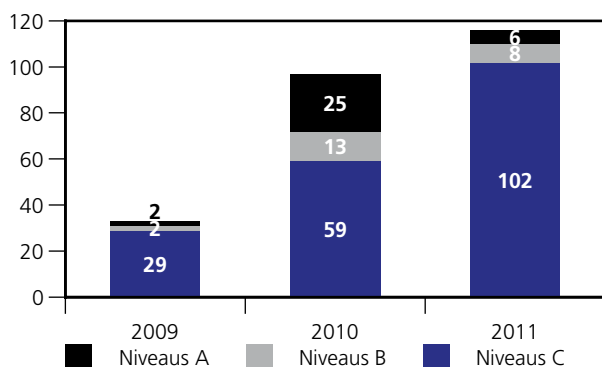
In september 2011 heeft de RVA 5 623 437 EUR aan competentiepremies betaald.

Statutair worden van contractuelen

In 2011 zijn 116 contractuele personeelsleden van de RVA statutair geworden nadat ze geslaagd waren voor een selectie-examen.

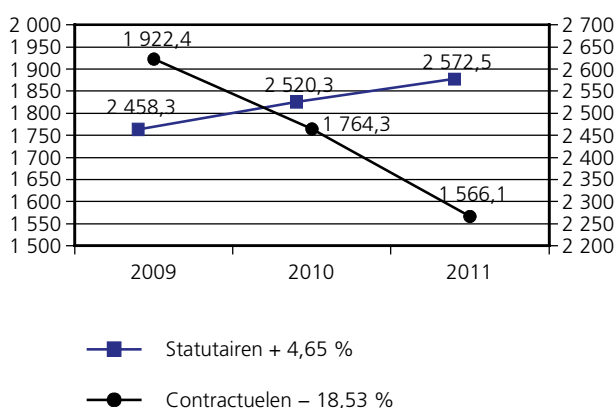
GRAFIEK 6.2.IV

Evolutie van het statutair worden van de contractuelen

GRAFIEK 6.2.V

Vergelijking van de evolutie van het statutaire en contractuele personeelsbestand

In 2011 telde de RVA 62,2 % statutaire personeelsleden tegenover 37,8 % contractuele personeelsleden.

Ontwikkelcirkels

Het originele bij de RVA is dat er individuele gesprekken en groepsgesprekken zijn. De groepsgesprekken vinden altijd eerst plaats en de individuele doelstellingen komen vaak voort uit de groepsdoelstellingen.

In 2011 is een cyclus (2010-2012) functioneringsgesprekken begonnen in het kader van de ontwikkelcirkels, zowel op het hoofdbestuur (met inbegrip van het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen) als in de werkloosheidsbureaus. Die cyclus heeft betrekking op alle personeelsleden van de RVA.

Die tussentijdse gesprekken maken het mogelijk de balans op te maken van de in 2010 vastgelegde doelstellingen. Die gesprekken vinden zowel op individueel niveau als op groepsniveau plaats.

In december 2011 vonden 3 854 (groeps- en individuele) gesprekken plaats.

De RVA heeft ook beslist om vanaf 2012 over te stappen naar een cyclus van 1 jaar.

6.2.1.7

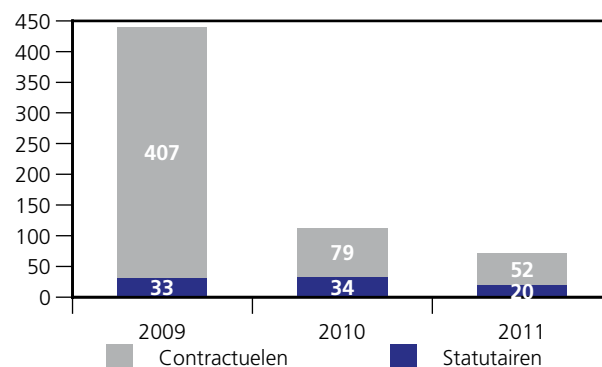
Rekrutering

2011 werd gekenmerkt door het organiseren van wervingsselecties als Selor-gecertificeerde. Zo kon de RVA zelf het voorzitterschap in handen nemen van verschillende selecties: attaché bij het Nationaal opleidingscentrum, boekhouders bij het FSO en bij de Financiële diensten, toepassingsanalisten bij de directie Werkprocessen, teamchef bij de directie Werken & Materieel en tweetalige dossierbeheerders bij het werkloosheidsbureau van Brussel (nog lopend).

In 2011 werden 132 statutaire medewerkers aangeworven.

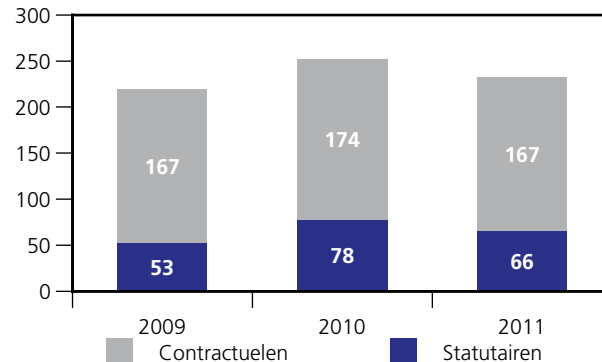
GRAFIEK 6.2.VI

Externe aanwervingen

GRAFIEK 6.2.VII

Vertrekken

Certificering selectiedeskundigen

In 2011 hebben 3 medewerkers het certificeringstraject bij Selor afgerond. De RVA heeft momenteel 5 gecertificeerde selectiedeskundigen.

6.2.1.8

Strategische projecten en studies

Strategisch project HRIS

Met de inwerkingtreding van de module “vrijwillige vierdagen-week” werd in 2011 een nieuwe weg ingeslagen op het gebied van responsabilisering van de lokale verantwoordelijken alsook op het vlak van papierbesparing.

Van aanvraag naar goedkeuring tot loonverwerking verloopt alles via elektronische weg. Bij de aanvraag geeft de betrokkene via een ‘agreement’ zijn akkoord omtrent zijn rechten en plichten, de rechtstreekse chef bezit een adviesfunctie en de lokale directie neemt de uiteindelijke beslissing die onmiddellijk in de loonberekening wordt opgenomen. Deze nieuwe module beantwoordt aan het principe van selfservice.

Dit principe zal als basis dienen om in 2012 alle aanvragen om onbezoldigd verlof te behandelen.

Tevens werd vorig jaar de tool in productie gesteld die het mogelijk maakt zowel een standaard- als ad-hocrapportering te realiseren. Sommige van die standaardrapporteringen worden via ons intranet aangeboden aan de gedecentraliseerde diensten.

Strategisch project Competentiebeheer

De leeftijdspiramide van het RVA-personeel leert dat, op korte termijn, door de natuurlijke uitstroom van personeelsleden, relatief veel talenten de organisatie zullen verlaten. De doelstelling van het project bestaat erin om een instrument te ontwikkelen dat de RVA in staat stelt om te anticiperen op die vaststelling en hem te ondersteunen in zijn streven om over medewerkers te beschikken die de nodige operationele technische competenties bezitten om de talrijke opdrachten uit te voeren. Bovendien kan deze toepassing een bijzondere ondersteuning geven aan meerderen en medewerkers, bij het vastleggen van de opleidingsdoelstellingen tijdens het planningsgeprek van de ontwikkelcirkel.

Voor alle basisopdrachten van de RVA zijn profielen opgesteld, met een oplijsting van de nodige technische competenties. Aan de hand daarvan worden voor alle medewerkers de aanwezige competenties geregistreerd, met een bijbehorend competentie-niveau op een waardeschaal van 1 tot 5:

1. Ik kan dit niet, maar dat wordt wel van mij verwacht.
2. Ik kan dit min of meer doen.
3. Ik kan dit alleen doen.
4. Ik kan dit doen en ik kan iemand coachen.
5. Ik kan dit doen en ik kan opleiding geven.

Hiermee beschikt de RVA over een kadaster van aanwezige technische competenties, consulteerbaar door de hiërarchische lijn.

Het systeem is opgestart in het eerste kwartaal van 2010, samen met het opstarten van de nieuwe ontwikkelcirkel 2010-2011.

Eind 2010 is een eerste grondige analyse van alle aanwezige competenties per activiteitendomein gemaakt. Dat heeft geresulteerd in specifieke rapporten opgesteld met de toestand voor elk bureau, vergeleken met het gemiddelde resultaat van

alle werkloosheidsbureaus, en met een simulatie van de toekomstige situatie op korte termijn bij ongewijzigd beleid.

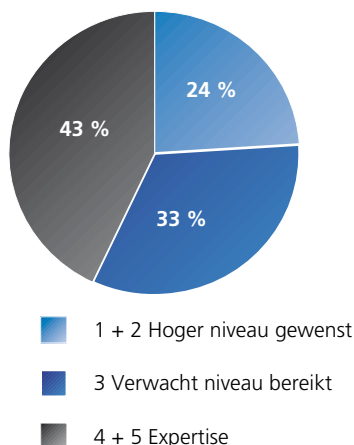
Dat moet het voor elke directeur gemakkelijker maken risico-competenties te detecteren of een tekort aan competenties vast te stellen en de nodige acties te ondernemen.

Eind 2011 kan de volgende balans worden opgemaakt:

er is voor alle werkloosheidsbureaus samen een gemiddelde participatiegraad van 91%. Dat betekent dat voor 91% van de medewerkers de technische competenties zijn geregistreerd in het systeem. Bovendien is het aantal geregistreerde scores gestegen van 21 313 naar 25 941. Per vastgestelde competentie wordt een score gegeven; een medewerker heeft meestal meerdere taken.

Meest geruststellende vaststelling: van 24 % van de medewerkers wordt een hoger competentieniveau gewenst, 33 % heeft het gewenste niveau bereikt en 43 % van de medewerkers heeft een expertiseniveau in hun technische competenties.

GRAFIEK 6.2.VIII
Verdeling scores 2011

Er wordt in 2012 nog een uitbreiding voorzien met generieke competenties.

Strategisch project Loopbaanbegeleiding

Dit project vloeit voort uit de tevredenheidsenquête die werd georganiseerd in 2010.

Het project beoogt 3 doelstellingen:

- elk personeelslid krijgt een duidelijk zicht op zijn loopbaanmogelijkheden en op de regels inzake loopbaanontwikkeling;
- elk personeelslid kan signaleren dat het van functie wil veranderen/evolueren en indien nodig ondersteuning en begeleiding kan krijgen om te evolueren of van functie te veranderen;
- een ondersteuning aan de directeurs te voorzien die hun medewerkers wensen te heroriënteren aan de hand van HR-instrumenten.

De voorbereidingsfase zal in 2012 worden gestart.

Strategische studie Telewerk

Het doel van deze studie was het onderzoeken van de mogelijkheden om het telewerk geleidelijk in te voeren bij de RVA. De verantwoordelijken van de studie hebben dus de verschillende vormen van telewerk (structureel, occasioneel en in satellietbureaus) geanalyseerd alsook de mogelijke combinaties van telewerk in ruime zin en op alle niveaus (technieken, personeelsbeheer ...).

De studie bevat:

- een juridische analyse;
- een analyse van de werkelijke inzet;
- een analyse van de benchmarking (documentatie, overheidssector, privésector);
- een beschrijving van de proefprojecten binnen de RVA;
- een behoefteanalyse en een analyse van de verwachtingen van de medewerkers en van het management;
- een grondige analyse van de technische en praktische voorwaarden bij de RVA.

De studie werd voorgesteld op het strategisch herfstseminarie (oktober 2011) en heeft geleid tot de beslissing om het telewerk bij de RVA geleidelijk in te voeren.

6.2.1.9

Onthaal van de stagiairs

De RVA heeft altijd al stagiairs onthaald.

Niettemin heeft de Rijksdienst, in de optiek van zijn sociale verantwoordelijkheid, een project gelanceerd om het onthaal van leerlingen, studenten en werkzoekenden in beroepsopleiding te intensifiëren. Zo heeft de RVA zich geëngageerd om, per schooljaar, 300 stagiairs te ontvangen voor alle WB's en directies van het HB samen.

In de loop van het schooljaar 2010-2011 heeft de RVA het voor 293 stagiairs - 157 studenten en 136 werkzoekenden - mogelijk gemaakt om vertrouwd te worden met de arbeidswereld.

Er werd een evaluatie gemaakt van het project bij alle WB's en bij de directies van het HB. Daaruit blijkt dat 79 % van de WB's en de directies vindt dat de stagiairs een echte meerwaarde bieden voor het WB of voor de directie. 100 % van de WB's en de directies is van oordeel dat de medewerkers over het algemeen blij zijn met de stagiairs en ze vinden dat de stagiairs een effectieve bijdrage leveren aan het werk en de projecten van het WB of de directie en dat ze goed zijn voor het groepsgevoel binnen de diensten.

Gezien het succes ervan en het positieve beeld dat de buitenwereld krijgt van de Rijksdienst, wordt het project voortgezet voor het schooljaar 2011-2012.

6.2.2

Overleg met de vakbonden

Overeenkomstig het vakbondsstatuut dat van toepassing is binnen de federale overheidsdiensten, zijn bepaalde materies onderworpen aan een voorafgaand overleg. Het gaat enerzijds om beslissingen betreffende het personeelskader, betreffende de duur en de organisatie van het werk en anderzijds om voorstellen gericht op de verbetering van de menselijke relaties en van het welzijn op het werk (veiligheid en gezondheid).

Het sociaal overleg bij de RVA vindt plaats binnen twee organen:

- het Tussenoverlegcomité (TOC) voor de punten die de Rijksdienst in zijn geheel aanbelangen;
- het Basisoverlegcomité (BOC) voor de punten die onder de lokale bevoegdheid vallen van de werkloosheidsbureaus of van het hoofdbestuur.

De agenda van die vergaderingen bestaat uit twee luiken: het luik "administratie" en het luik "welzijn op het werk".

Dit zijn enkele voorbeelden van thema's die in 2011 werden besproken op het TOC (luik "welzijn"): het voorkomen en vergoeden van arbeidsongevallen, de strijd tegen agressie, de bedrijfs-EHBO'ers, het jaarverslag van de externe dienst voor preventie en bescherming, het jaarverslag en de trimestriële verslagen van de interne dienst voor preventie en bescherming, het vijfjarenplan en het jaarlijkse plan "welzijn", de inrichting van nieuwe gebouwen, de renovatiewerken in de gebouwen, alcoholpreventie, preventie van drugs en medicijnen en de optimalisatie van het dagelijkse onderhoud van de lokalen.

In de loop van 2011 waren er 7 vergaderingen van het TOC en 52 lokale vergaderingen van de BOC's.

6.2.3

Welzijn op het werk

6.2.3.1

Coördinatie van het beleid van welzijn op het werk

De dienst Welzijn heeft regelmatig (ongeveer een keer per maand) de Koepel "Welzijn op het werk" samengebracht en geleid. In een eerste fase heeft de dienst Welzijn het opstellen van het vijfjarenpreventieplan 2011-2015 gecoördineerd alsook de redactie van het jaarlijkse preventieplan 2011. Daarin zijn alle domeinen van het welzijn op het werk vervat.

Voortaan passeren alle vragen betreffende het welzijn op het werk via de dienst Welzijn en, desgevallend, via de Koepel.

Voorbeeld:

- de aanvraag voor een vaccin tegen tuberculose voor het personeel dat in contact staat met het publiek,
- aanvragen om subsidies,
- vragen betreffende carpooling,
- parlementaire vragen (diversiteit, agressie ...),
- ...

Daarnaast werden ook een aantal acties inzake gezondheid en welzijn in de brede zin gecoördineerd door de dienst Welzijn.

Voorbeeld:

- het optimaliseren van de opvolging van de arbeidsongevallen;
- de intentieverklaring en het preventieve beleid inzake alcohol en drugs, alsook informatiesessies voor het kaderpersoneel;
- het lanceren van een beleid inzake diversiteit;
- de mobiliteitsenquêtes (federaal en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest);
- de Week van de Duurzame Ontwikkeling;
- de Week van het Hart;
- de sportdag,
- ...

6.2.3.2

Opvolging van de incidenten en beheer van de gevallen van agressie

Die coördinatie heeft, onder andere, een efficiëntere opvolging mogelijk gemaakt van de gevallen van agressie, met name dankzij de permanentie van de dienst Welzijn (Single Point of Contact).

Als gevolg van een audit en een risicoanalyse werden bepaalde acties ondernomen. De dienst Welzijn heeft onder andere gezorgd voor een specifieke procedure voor de ernstige gevallen van agressie, in nauwe samenwerking met de top en met de verschillende betrokken partijen. De Koepel heeft ook een syllabus opgemaakt met alle informatie over agressie: het standpunt van de top, de te volgen procedure en de opvolging van de agressiegevallen, met name de gevallen van zware agressie.

Dat alles teneinde sneller te interveniëren en de juiste hulp te bieden telkens dat nodig is.

6.2.3.3

Arbeidsgeneeskunde

Het medisch toezicht van de werknemers wordt toegepast op de zogenaamde "aan een medisch onderzoek onderworpen" werknemers, namelijk:

- werknemers van minder dan 21 jaar
- werknemers met een veiligheidsfunctie (chauffeurs)
- mindervaliden
- werknemers die in aanraking komen met voedingswaren of dranken (personeel van Mess en Kantine)
- werknemers die aan fysieke belasting blootstaan die verband houdt met hun werk (beeldschermwerkers, arbeiders, schoonmaakpersoneel, werknemers die regelmatig collega's vervoeren).

Voor de organisatie van de medische onderzoeken voor die werknemers moet rekening worden gehouden met een door de wet geregelde periodiciteit.

Het medisch toezicht wordt bovendien uitgeoefend op elke werknemer die spontaan vraagt om de bijstand van een arbeidsgeneesheer; elke werknemer kan immers vragen om onmiddellijk onderzocht te worden door de arbeidsgeneesheer voor ziekteverschijnselen die volgens hem te wijten zijn aan zijn arbeidsomstandigheden.

Het aantal personeelsleden dat aan een periodiek medisch onderzoek is onderworpen, is stabiel gebleven voor de werkloos-

heidsbureaus (3 522 in 2011 tegenover 3 558 in 2010) en het hoofdbestuur (824 in 2011 tegenover 813 in 2010).

Voor de administratieve opvolging van de arbeidsgeneeskunde van de RVA, houdt de IDPB de lijsten bij van de "onderworpen" werknemers, organiseert hij de medische onderzoeken op het hoofdbestuur, volgt hij de terugbetaling op van een specifieke bril voor beeldschermwerkers en onderhoudt hij geregelde contacten met de geneesheer-directeur van de Externe dienst voor preventie en bescherming op het werk. De werkloosheidsbureaus staan regelmatig in verbinding met de dienst om de bijzondere gevallen te regelen. Daarnaast organiseren zij zelf de medische onderzoeken van de al dan niet "onderworpen" werknemers van het bureau en dat in samenwerking met de lokale afgevaardigde geneesheer.

6.2.3.4

Preventie en bescherming op het werk

Om de doelstellingen van het vijfjarenpreventieplan te realiseren zetten de IDPB (Interne dienst voor preventie en bescherming) en de EDPB (Externe dienst voor preventie en bescherming) hun werk voort.

Zo werden er voorstellen geformuleerd om de verlichting (aankoop en plaatsing van toestellen met lage lichtsterkte) en de houding van de werknemers voor hun scherm te verbeteren (meubilair met aangepast werkblad, ergonomische stoelen, ergonomische bureaus).

De preventiediensten hebben ook verschillende risicoanalyses gemaakt en aanpassingen voorgesteld wat de ergonomie van de werkposten betreft en het beeldschermwerk in het algemeen (flatscreens ...).

In het algemeen werd de preventie van arbeidsongevallen en beroepsziekten voortgezet om de inhoud van het ARAB (Algemeen reglement voor arbeidsbescherming) en de wet op het Welzijn op het werk van 4 augustus 1996 en haar toepassingsbesluiten na te leven. Zo werden verschillende opdrachten uitgevoerd:

- tijdens het onthaal van de nieuwe personeelsleden werd een opleiding gegeven over het welzijn op het werk;
- de uitvoering van het algemeen preventie- en beschermingsplan 2010-2014:
 - ergonomie van het beeldschermwerk, infora en analyse van de werkbladen;
 - de werkgroep (de IDPB en de diëtist) heeft een advies geformuleerd over de hygiëne van de werkplekken in de warme keukens en heeft een opleiding gegeven over voedingswaren (HACCP-reglementering). Tijdens de basisoverlegcomités in ieder bureau zal verslag worden uitgebracht;
 - periodieke controles
 - opvolging van de incidenten en gevallen van agressie
- over het jaarlijks bezoek aan alle werkloosheidsbureaus, het Hospigebouw, het gebouw in Walcourt, het hoofdbestuur in samenwerking met de EDPB werden verslagen opgemaakt;
- objectieve metingen (relatieve vochtigheid, temperatuur, koolstofdioxide (CO₂), verlichting, geluid, ergonomie) werden

op aanvraag uitgevoerd en voorstellen tot verbetering van de werkposten werden geformuleerd;

- er werden 33 evacuatieoefeningen georganiseerd voor de 32 gebouwen waarin het personeel van de Rijksdienst is ondergebracht. De leden van de IDPB hebben 390 bestelbons gecontroleerd op conformiteit met de arbeidsveiligheid, ze hebben 140 verslagen van controle-instellingen gelezen en samengevat, woonden 52 vergaderingen bij van de basisoverlegcomités, waren aanwezig op 6 vergaderingen van het tussenoverlegcomité en hebben 72 specifieke verslagen opgesteld.

De IDPB heeft voortdurend samengewerkt met de directies Werken en Materieel en ICT voor het opmaken van de bestellingen en met de dienst Signa Expo om de veiligheidsmarkering aan te passen en te verbeteren.

6.2.3.5

Sociale dienst

De Sociale dienst heeft als doel het bevorderen van het individuele en het collectieve welzijn van alle personeelsleden, en dat zowel op professioneel, sociaal als individueel vlak. De dienst staat dus ter beschikking van het personeel in geval van psychosociale problemen. Daarnaast promoot en organiseert de Sociale dienst collectieve activiteiten. Die activiteiten worden onder andere gerealiseerd onder de vorm van een tussenkomst in de maaltijdkosten van het personeel, alsook in de collectieve verzekering voor gezondheidszorg, de vaccinatiecampagne tegen griep, de toelagen aan de vriendenkringen, de organisatie van kinderopvang tijdens de schoolvakanties, de ontspanningsbibliotheek.

De Sociale dienst kent ook een financiële tussenkomst toe voor preventieve medische onderzoeken voor de personeelsleden van 50 jaar en ouder.

In 2011 genoten 2 844 personeelsleden van de collectieve verzekering voor gezondheidszorg van Ethias waarvoor de Sociale dienst een gedeelte van de premie terugbetaalt.

6.2.4

Het personeel van de RVA

6.2.4.1

Personeelsplan

Bij besluit van het Beheerscomité van 3 maart 2011 tot vaststelling van het personeelsplan 2011 werd de totale personeelsbehoefte vastgesteld op 4 342 budgettaire eenheden (exclusief de 75 startbanen), wat overeenkomt met een daling van 40 eenheden ten opzichte van 2010.

Alle acties die voorzien waren in het plan werden uitgevoerd, onder andere:

- het naleven van de budgettaire enveloppe;
 - in het kader van de nieuwe opdrachten van de RVA:
 - de nieuwe Centrale Controledienst werd opgericht via onder andere de aanwerving van sociaal inspecteurs van niveau A;
 - de creatie van een betrekking van A4 en 4 betrekkingen van A3 zal de implementatie in de Rijksdienst mogelijk maken van een geprofessionaliseerde functie van Interne Audit die beantwoordt aan de normen die werden afgekondigd voor het federaal openbaar ambt;
 - als gevolg van de verlenging van de crisismaatregelen heeft de RVA in 2011 gedurende 6 maanden 35 contracten van niveau C voor de buitendiensten kunnen verlengen, toegestaan door de ministerraad van 30 april 2009;
 - vergelijkende selectie voor de bevordering naar de graad van assistent en voor de functie van berekenaar (niveau C). Op basis van de resultaten van de algemene proef en van de proef voor berekenaars voor de RVA, werden 126 Nederlandstalige en 111 Franstalige betrekkingen in niveau C ingevuld via bevordering;
 - via de consultatie van de algemene reserve van dossierbeheerders van niveau C, werden 106 personeelsleden aangevonden.
- 100 contractuele personeelsleden die deel uitmaakten van die algemene reserve en die geslaagd waren voor de bijzondere proef zijn statutair kunnen worden bij de RVA.

6.2.4.2

Het voorziene personeelsbestand

TABEL 6.2.1

Gemachtigde tewerkstelling in budgettaire eenheden

Jaar	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal	3 460	3 434	3 357	3 412	3 511	3 484	3 485

De tabel hierboven bevat niet de personeelsleden die zijn aangeworven om de goede werking te verzekeren van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (635 betrekkingen), de contractuele personeelsleden voor onderhoud en kantine (195 eenheden) en de personen met een startbaanovereenkomst (102).

6.2.4.3

Het personeelsbestand

Fysieke eenheden

De onderstaande gegevens geven het aantal verschillende personen weer die met de RVA zijn verbonden door een statuut of een overeenkomst. Elk personeelslid telt voor een eenheid, ongeacht of het aanwezig is of niet, voltijds of deeltijds werkt.

Op 31 december 2011 zag het personeelsbestand van de RVA er als volgt uit:

- vastbenoemde personeelsleden:
 - titularissen: 2 796;
- contractuele personeelsleden:
 - 1 114 (waarvan 142 facilitatoren).

Op 31 december 2011 telde de RVA 3 910 personeelsleden, wat een vermindering betekent met 53 eenheden in vergelijking met december 2010.

In dat cijfer is geen rekening gehouden met:

- 743 PWA-beambten;
- 59 personen met een startbaanovereenkomst;
- 258 contractuele personeelsleden voor onderhoud en Mess en Kantine.

Tabel 6.2.III geeft een opsplitsing van het personeelsbestand van 3 910 fysieke eenheden per statuut, niveau en geslacht.

Merk op dat:

- bijna 75 % van de personeelsleden prestaties uitoefent in functies die behoren tot de niveaus C en D;
- het aandeel van de vrouwelijke personeelsleden zeer hoog is, zowel bij de statutaire personeelsleden (65 %) als bij de contractuele medewerkers van de instelling (78 %).

TABEL 6.2.II

Evolutie van de fysieke eenheden

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vastbenoemden	2 631	2 778	2 771	2 726	2 667	2 644	2 607	2 609	2 623	2 683	2 796
Contractuelen	1 331	1 120	1 117	1 229	1 265	1 284	1 306	1 308	1 406	1 270	1 114
Totaal	3 962	3 898	3 888	3 955	3 932	3 928	3 913	3 917	4 029	3 953	3 910

TABEL 6.2.III

Fysieke eenheden per statuut, niveau en geslacht

	Statutair personeel		Contractueel personeel		Totaal		Algemeen totaal	Aandeel
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen		
Niveau A	175	136	30	32	205	168	373	9,54 %
Niveau B	234	193	44	136	278	329	607	15,52 %
Niveau C	486	1 251	100	490	586	1 741	2 327	59,51 %
Niveau D	74	247	71	211	145	458	603	15,42 %
Totaal	969	1 827	245	869	1 214	2 696	3 910	100,00 %

6.2.4.4

Het personeelsbudget

TABEL 6.2.IV

Variaties in vergelijking met vorig jaar (in duizend EUR)

Personeelsuitgaven	2009 werkelijk	2010 werkelijk	2011 raming
Vastbenoemde personeelsleden	107 345	113 283	124 064
Andere personeelsleden	47 139	48 902	43 977
Hulppersoneel	6 114	6 291	6 731
Patronale pensioenlasten	26 129	28 129	31 996
Diversen	1 128	665	1 428
Totaal	187 855	197 271	208 196
Variaties	13 398	9 416	10 925
In %	7,7	5,0	5,5
Variaties t.o.v. het jaar voordien			
Prijzenevoluitie	5 624	536	5 579
Evoluitie personeelsbestand	2 891	1 611	-2 386
Sociale programmatie	0	0	0
Anciënniteit en bevordering	1 502	1 243	1 706
Patronale pensioenbijdragen ¹	3 116	2 000	3 866
Competentiepremies	544	3 921	1 459
Eindejaarspremie ²	751	0	0
Diversen	- 1 031	105	701
Totaal	13 397	9 416	10 925

¹ In 2011 werd het percentage voor patronale pensioenbijdragen verhoogd van 30 % naar 31,5 %.

² Verhoging van de eindejaarspremie met 7 % van het brutomaandloon van oktober 2009 (sectoraal akkoord).

TABEL 6.2.V

Gemiddelde kostprijs van een personeelslid (in EUR)

Gemiddelde kostprijs	2009 werkelijk	2010 werkelijk	2011 raming
Vastbenoemde personeelsleden	59 880	62 516	65 461
Andere personeelsleden	39 251	40 482	42 946
Hulppersoneel	32 174	32 942	36 582
Gewogen gemiddelde	51 582	53 703	57 563

6.2.4.5

Het personeelsverloop

Werving van statutair personeel

TABEL 6.2.VI

Evolutie van de werving van statutair personeel

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Niveau 1 / A	6	1	52	9	5	15	12	7	4	32	12
Niveau 2+ / B	13	11	210	0	0	2	1	2	3	29	14
Niveau 2 / C	1	2	22	9	9	1	29	61	53	78	106
Niveau 3 en 4 / D	2	191	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Totaal	22	205	285	18	14	18	43	70	60	139	132

De wervingen in 2002 zijn in grote mate gebeurd in uitvoering van de wet op het enig statuut. In de loop van 2003 werden 210 personeelsleden aangeworven in niveau 2+ voor de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen. De jaren 2004 tot 2006 vertonen inzake de totalen een eerder stabiele tendens en weerspiegelen beter de gemiddelde werving over een jaar. In 2007-2008 heeft de RVA, na afsluiting van oude wervingsreserves, kunnen putten uit een recentere reserve van administratief assistenten om zijn behoeften in het niveau C op te vullen. De leeftijds piramide van het personeel voorspelt op korte termijn een verhoogde uitstroom. Om daarop te anticiperen heeft de RVA zijn behoeften inzake statutaire werving bijgesteld en vooral vanaf 2010 zijn personeelsbestand

opgevuld via werving van expertfuncties niveau A, sociaal controleurs (niveau B) en dossierbeheerders. In 2011 waren 100 van de 106 in niveau C aangeworven personeelsleden contractuelen die geslaagd waren voor wervingsexamens van Selor.

TABEL 6.2.VII

Evolutie van de uittreding van statutair personeel

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vrijwillig ontslag	5	6	13	15	12	7	7	11	10	3	1	8
Ambtshalve ontslag	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	0
Ontslag	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Overlijden	3	3	11	9	12	6	3	5	10	7	5	4
Vervroegd pensioen	15	8	4	5	9	11	9	19	9	13	32	36
Mutatie	12	22	6	2	4	7	3	6	4	6	3	3
Lichamelijke ongeschiktheid	8	15	6	6	18	21	12	22	11	10	17	9
Pensioen (65 jaar)	5	10	7	7	12	11	10	11	28	13	19	8
Totaal	50	66	49	45	67	64	45	75	73	53	78	68

Personeel en werkvolume

Op 31 december 2011 zag de evolutie van het personeelsbestand in budgettaire eenheden en van het aantal uitkeringstrekkers er als volgt uit.

TABEL 6.2.VIII

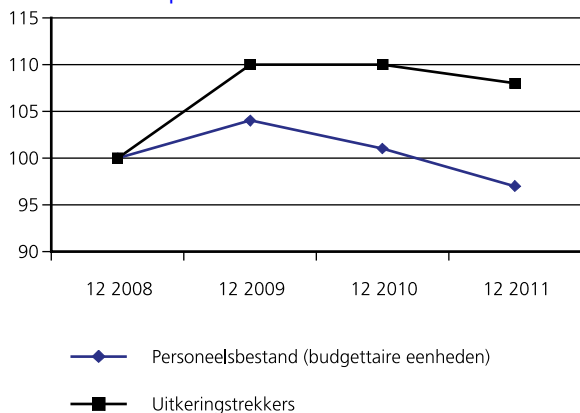
Evolutie van het personeel (in budgettaire eenheden) & werkvolume (aantal uitkeringstrekkers)

Maand	Personeelsbestand (Budgettaire eenheden) ¹				Uitkeringstrekkers		
	Statutairen	Contractuelen	Totaal	Index	Jaar	Aantal	Index
12 2008	2 459,0	1 760,4	4 219,4	100	2008	1 210 355	100
12 2009	2 457,1	1 914,4	4 371,5	104	2009	1 332 197	110
12 2010	2 516,1	1 744,2	4 260,3	101	2010	1 331 183	110
12 2011	2 548,2	1 543,9	4 092,1	97	2011	1 310 818	108

¹ Exclusief gedetacheerde personeelsleden en personeelsleden die geaffecteerd zijn bij het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen.

GRAFIEK 6.2.IX

Evolutie van het personeel t.o.v. het werkvolume

6.2.5 Opleiding

6.2.5.1 Inleiding

Het Nationaal Opleidingscentrum (NOC) ondersteunt de strategie van de RVA door de leerprocessen, die nodig zijn voor de ontwikkeling van zijn medewerkers en van de organisatie, aan te wenden.

Om de missie te realiseren, zal het NOC:

- een globaal ontwikkelingsplan inzake competenties uitwerken, realiseren, opvolgen en evalueren (analyseren van de behoeftes, uitwerken van een opleidingsaanbod, vinden en mobiliseren van partners, selecteren van methodes, optimaliseren van de middelen, samenstellen van doelgroepen in functie van de te bereiken doelstellingen, opmaken van een planning ...);
- een methodologische, didactische en praktische ondersteuning ter beschikking stellen van de verschillende actoren;
- de processen, de middelen en de leervormen die het aanbeveelt, voortdurend optimaliseren;
- erop toezien dat de RVA al zijn wettelijke verplichtingen inzake opleiding nakomt (onthaal, veiligheid en hygiëne, welzijn, ontwikkelcirkels ...).

6.2.5.2 E-learning

Ons e-learningplatform, RioCursus, heeft in 2011 veel activiteit gekend. Naast een voortdurend stijgend aantal gebruikers (ongeveer 1 800 ingeschreven gebruikers), benadrukken we ook dat er in 2011 veel nieuwe projecten werden ontwikkeld. En dat voor verschillende domeinen: de reglementering (activering van het zoekgedrag, toelaatbaarheid, controle, betwiste zaken), de arbeidsovereenkomst, de gedragsvaardigheden (Communiceren over alcoholverslaving), de telefonie (Voice over IP), enz.

6.2.5.3 Project RioCursus+

De invoering van een efficiënt en doelmatig leerproces hangt af van de kwaliteit en de beschikbaarheid van informatie over de competenties van de medewerkers en de competenties die de organisatie nodig heeft op korte, middellange en lange termijn om haar opdrachten te realiseren.

Daarom moeten we, in het kader van een efficiënte, doelmatige en geïntegreerde aanpak, het volgende beheren:

- het leerproces;
- de competenties;
- de ontwikkelcirkels.

Het project RioCursus+ heeft tot doel de RVA-processen en -tools ter beschikking te stellen om het geïntegreerde beheer van de competentieontwikkeling te ondersteunen.

6.2.5.4 TRAM

TRAM als strategisch project werd eind 2011 beëindigd. Dankzij dat project kon een volledig leertraject worden aangeboden aan de nieuwe diensthoofden en kon worden gestart met de permanente vorming van ervaren diensthoofden en directeurs. Daarnaast kon het managementcultuurmodel van de RVA worden geformaliseerd.

Dit model leidt ertoe dat TRAM zijn weg kan voortzetten doorheen een ambitieus leerprogramma dat is aangepast aan de behoeften van de directeurs, diensthoofden en teamchefs. We blijven evenwel bijzondere aandacht schenken, aan de nieuwe diensthoofden en teamchefs alsook aan de stafmedewerkers die geïnteresseerd zijn in een leidinggevende functie, en dit door specifieke leeracties aan te bieden.

6.2.5.5 Onthaal van de nieuwe medewerkers

Het traject van de onthaalopleiding voor de nieuwe medewerkers werd aanzienlijk aangepast. De inhoud werd herzien om herhalingen te vermijden, de informatie te uniformiseren, enz. Modules uit deze opleiding werden gehergroepeerd: Sociale dienst, Welzijn en IDPB, Kennismanagement en Opleiding. De toegepaste pedagogische methodes werden opnieuw geëvalueerd: elke module werd herzien met de bedoeling om de interactiviteit te verhogen. Het kwam erop aan rekening te houden met de opmerkingen van de lesgevers en van de deelnemers. Daarnaast wilden we ook voldoen aan de nieuwe wettelijke vereisten. Het proces loopt momenteel nog voort.

6.2.5.6 De opleiding in het domein van de werkloosheidsreglementering

6.2.5.6.1 Toelaatbaarheid

De opleidingsacties inzake toelaatbaarheid waren in 2011 heel talrijk: er werden meer dan 1 000 dagen gewijd aan opleidingen en stages. Daarbij komen nog een honderdtal dagen voor voorbereidende vergaderingen. De helft daarvan werd gespendeerd aan opleidingen voor de nieuwe medewerkers in de diensten Toelaatbaarheid. De opleidingen van het niveau "leer-module" zijn vooral bedoeld voor de medewerkers die nieuwe technische competenties moeten aanleren en ontwikkelen.

In 2011 werden ook twee grote opleidingsdossiers inzake toelaatbaarheid voorbereid en zo goed als afgewerkt: de vreemde werknemers en het invullen van de module S11. Voor beide gevallen werd de e-learning ingevoerd via onze toepassing RioCursus.

6.2.5.6.2

Controle

Op het gebied van de controle heeft het NOC verschillende belangrijke dossiers ten laste genomen: het Sociaal Strafwetboek, Limosa, e-pv, de schermen inzake tijdelijke werkloosheid voor de controleurs en het validatieboek. Dankzij die opleidingsacties konden modules voor zelfstudie worden uitgewerkt en toegepast op ons e-learningplatform RioCursus.

De inzet van de sociaal inspecteurs heeft ervoor gezorgd dat een opleidingstraject kon worden samengesteld dat aangepast is aan hun specifieke situatie. Dit opleidingsprogramma is begonnen in 2011 en zal grotendeels worden voortgezet in 2012.

6.2.5.6.3

Geschillen

Voor de onderwerpen op het gebied van geschillen (betwiste zaken en terugvorderingen) werden bijna 400 dagen opleiding en stage georganiseerd. De opleidingsacties die in 2011 werden gevoerd, waren toegespitst op nevenactiviteiten, vrijwilligersactiviteiten, artistieke activiteiten, AUTOREC en de toepassing voor de automatische berekening van de terugvorderingen. Het NOC heeft in 2011 aan twee specifieke dossiers meegewerkt: het strategisch project OPTIREC (het op punt zetten van de procedures en het realiseren van een zelfevaluatie tool) en de zelfstandige activiteit. Ze zullen allebei worden afgewerkt in 2012.

6.2.5.6.4

Andere

In 2011 werden ongeveer 200 dagen opleiding en stage georganiseerd voor onderwerpen op het gebied van activering van het zoekgedrag naar werk. Het leertraject DISPO wordt momenteel herzien. Naast de inhoud werd ook de methodologie gewijzigd. Het traject zal voortaan grotendeels bestaan uit online leren via de e-learningtoepassing RioCursus.

Er werden meer dan 300 dagen besteed aan opleidingen, vooral basisopleidingen, op het gebied van loopbaanonderbreking en tijdskrediet. In 2011 werd een specialisatieopleiding uitgewerkt voor het detecteren van anomalieën.

6.2.5.7

Opleiding in communicatie- en gedragsvaardigheden

In 2011 is het aantal opleidingsacties op het gebied van communicatie en gedragsvaardigheden uit zijn voegen gebarsten: meer dan 1 200 dagen tegenover 250 in 2010. De helft daarvan werd besteed aan het sensibiliseringsproject interculturele communicatie. Dit project wordt georganiseerd in samenwerking met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. In een eerste fase werd de opleiding georganiseerd in 5 grote werkloosheidsbureaus: Brussel, Antwerpen, Gent, Charleroi en Luik, voor de personeelsleden die in contact staan met het publiek. In een tweede fase, die gepland staat voor 2012, zijn de kaderleden van die bureaus aan de beurt.

De Rijksdienst heeft eveneens voor de leidinggevende kaderleden een geïntegreerd plan uitgewerkt voor preventie en beheer van agressie. De bedoeling van dit plan is om agressiesituaties met klanten zo veel mogelijk te voorkomen en er efficiënt en uniform op te kunnen reageren. Dit plan zal in alle werkloosheidsbureaus worden geconcretiseerd in 2012.

Naar aanleiding van het succes van de opleidingen inzake sensibilisering voor laaggeletterdheid, die in 2010 werden gegeven aan de facilitatoren, werd de actie uitgebreid naar de andere personeelsleden die in contact staan met het publiek. De opleidingen zijn begonnen in november 2011 en zullen worden beëindigd midden 2012. Onze partners voor dit project zijn de vzw Lire et Écrire uit de Franse Gemeenschap en de Federatie Basiseducatie vzw.

De RVA heeft een sensibiliseringsactie georganiseerd voor het leidinggevend kader inzake de communicatie over problemen van alcoholverslaving. Het NOC was vragende partij voor dit project. Gesteund door de bemoedigende ervaring uit 2010 heeft het NOC gekozen voor bedrijftheater als pedagogisch instrument. Gelet op de talrijke uitwisselingen na afloop van deze sessies, was het zeker succesvol. Vervolgens werd het materiaal voor zelfstudie online beschikbaar gesteld.

6.2.5.8

Informaticaopleidingen: e-pv en VOIP

In 2011 hield het Nationaal Opleidingscentrum zich op het vlak van bureautica bezig met twee grote dossiers. Het eerste dossier had betrekking op de toepassing e-pv die ons reeds in 2010 gedeeltelijk mobiliseerde. Dankzij deze toepassing hebben de sociaal controleurs voortaan de mogelijkheid om de processen-verbaal van hun controles rechtstreeks online op te stellen en te beheren. Het opleidingsprogramma werd beëindigd in 2011: er werden meer dan 150 dagen opleiding georganiseerd en een module voor zelfstudie werd online gezet op onze toepassing RioCursus.

Het tweede dossier betreft de overgang naar digitale telefonie via Voice over IP. Vanuit het standpunt van de competentieontwikkeling bestond het eerste aspect van dit project uit het opleiden van de informaticacorrespondenten en de telefonisten: in 2011 werden ongeveer 50 opleidingsdagen georganiseerd. De meeste werkloosheidsbureaus en het Hoofdbestuur moesten nog migreren naar deze nieuwe manier van telefonie. Het opleidingsprogramma zal bijgevolg in 2012 pas een echte groei kennen. Parallel met de klassieke opleidingen heeft het NOC een e-learningcursus uitgewerkt die toegankelijk is voor alle gebruikers. Hoewel de migratie pas begonnen is, tellen we al bijna 250 ingeschreven gebruikers.

6.2.5.9

Vorbereiding op het examen C naar B

2011 stond in het teken van het algemene bevorderingsexamen van niveau C naar niveau B. Voor die gelegenheid heeft het Nationaal Opleidingscentrum de personeelsleden, die aan dat examen hebben deelgenomen, een opleiding aangeboden die specifiek gericht was op het slagen voor de postbakoefening. 550 personeelsleden hebben eraan deelgenomen. Dit cijfer toont aan welke omvang die actie had en hoe groot de belangstelling was bij de personeelsleden die voor het examen waren ingeschreven.

6.2.5.10

RioLex

RioLex is een onvermijdelijke bron met wetteksten en commentaren over de activiteiten van de Rijksdienst. Aangezien de gebruiksmogelijkheden in 2011 werden uitgebreid, maakte RioLex het voorwerp uit van een Ronde van België en van talrijke workshops. Meer dan simpelweg informeren, was het de bedoeling om de gebruikers de tool efficiënter te laten gebruiken. Meer dan 1 200 personen hebben aan deze activiteiten deelgenomen.

6.2.5.11

Dienstencheques

De RVA organiseert maandelijkse informatievergaderingen voor de dienstenchequeondernemingen. Een nieuwe wetgeving heeft die verplicht gemaakt voor alle nieuwe dienstenchequeondernemingen en, met terugwerkende kracht, voor een deel van ondernemingen die er voordien nog geen hadden gevolgd. Een voorwaarde om de erkenning te krijgen is dat men een informatiesessie volgt. De ondernemingen krijgen er informatie over de dienstenchequereglementering en de bestel- en terugbetaalsystemen van de cheques door de uitgifte-maatschappij. Ze krijgen er ook informatie over het federale en sectorale Vormingsfonds Dienstencheques. De verplichting om deel te nemen, heeft het aantal opleidings- en informatiedagen inzake dienstencheques doen toenemen tot meer dan 1 200 in 2011.

6.2.5.12

Opleidingen georganiseerd door het OFO

Buiten de door het NOC georganiseerde opleidingen krijgen de RVA-medewerkers de kans om opleidingen te volgen bij het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid (OFO).

Uit de catalogus van de standaardopleidingen hebben de RVA-personeelsleden vooral opleidingen gevolgd die rechtstreeks te maken hebben met hun ontwikkelcirkels: stressbeheersing, assertiviteit en omgaan met agressie.

De medewerkers kunnen ook een gecertificeerde opleiding volgen bij het OFO. De gecertificeerde opleidingen maken deel uit van de loopbaanontwikkeling en worden geregeld door de reglementering inzake personeel. Na de gecertificeerde opleiding volgt een test waaruit moet blijken of de deelnemer de competenties, die overeenstemmen met de leerdoelstellingen, heeft verworven. Slagen voor de certificatie-test geeft recht op een premie voor competentieontwikkeling.

In totaal hebben 947 personeelsleden van de RVA deelgenomen aan een gecertificeerde opleiding. De volgende tabel geeft de verdeling weer van de deelnemers per niveau:

Niveau A	108
Niveau B	152
Niveau C	481
Niveau D	206

In 2011 bedroeg het gemiddelde slaagpercentage voor alle niveaus samen 86 %.

6.2.5.13

Vitruvius

In het kader van de competentieontwikkeling van zijn leidinggevend kader spoort de RVA zijn kaderleden aan om deel te nemen aan het programma inzake leiderschapontwikkeling van de FOD Personeel en Organisatie (FOD P&O): Vitruvius. Naast een praktische en innoverende aanpak kunnen de deelnemers dankzij dit programma een professioneel netwerk uitbouwen met kaderleden van andere federale overheidsinstellingen. Na afloop van dat programma beschikt de RVA over bijkomende sleutelfiguren om de interne verandering te begeleiden en te ondersteunen. In 2011 werd de cyclus 2010-2011 afgesloten en werd die voor 2011-2012 opgestart, met een totaal van 7 deelnemers.

TABEL 6.2.X

Overzicht van de opleidingsactiviteiten

	Aantal werkdagen opleiding ¹			Aantal personen ²		
	2011	2010	Vershil	2011	2010	Vershil
Onthaal	148,5	219	- 32,0 %	92	119	- 22,5 %
Werkloosheid	1 999	3 746	- 46,5 %	1 398	3 025	- 54,0 %
Informatica	854,5	657	+ 30,0 %	754	627	+ 20,5 %
Bevorderingsexamens	553	982	- 43,5 %	283	609	- 53,5 %
Management	1 358	1 479	- 8,0 %	1 665	1 211	+ 37,5 %
Communicatie en gedrag	1 203	253,5	+ 375 %	807	173	+ 466,5 %
Tewerkstellingsmaatregelen	1 031	237,5	+ 334 %	1 402	459	+ 205,5 %
Veiligheid en hygiëne	217	346	- 37,5 %	190	376	- 49,5 %
Seminaries en externe opleidingen	795,5	529	+ 50,5 %	345	227	+ 52,0 %
Stages	492,5	328,5	+ 47,0 %	173	107	+ 61,5 %
Diversen	1 411,5	1 201	+ 17,5 %	2 026	1 063	+ 90,5 %
Totaal	10 063,5	9 978,5	+ 1,0 %	9 136	7 996	+ 14,5 %

¹ Dit aantal vermeldt de werkelijke investering van de Rijksdienst qua opleiding, nl. het aantal werkdagen opleiding van de personeelsleden.

² Eenzelfde persoon kan meerdere opleidingen volgen.

TABEL 6.2.XI

Lesgevers

	2011	2010	Vershil
Interne lesgevers	216	209	+ 3,4 %
Externe lesgevers	61	43	+ 41,8 %
Totaal	277	252	+ 9,9 %

6.3.1

Inleiding

De RVA innoveert en investeert in de organisatie van het financieel beheer.

In 2011 werd het startsein gegeven voor structurele hervormingen van de boekhoudkundige registratiesystemen van de RVA. Dit meerjarenplan omvat het aankoopcircuit, de kostprijsboekhouding en het centraal boekhoudsysteem. Een voorbereidende studie onderzocht deze systemen in relatie tot de nieuwe informatiebehoeften en de nieuwe mogelijkheden op het vlak van informatica. Bij de uitvoering van dit project zullen de boekhoudkundige wijzigingen worden geïntegreerd die zijn voorgeschreven door de Commissie voor normalisatie van de boekhouding van de instellingen van openbaar nut van de sociale zekerheid met het nieuw genormaliseerd boekhoudplan dat in voorbereiding is.

Daarnaast kwam het strategisch project "REKENING-COURANT" op volle snelheid in 2011. Dit project automatiseert de boekhoudkundige verwerking van de voorschotten die de RVA betaalt aan de uitbetalingsinstellingen en de betalingen die deze instellingen verrichten met deze middelen. Omdat de RVA steeds voldoende middelen ter beschikking moet stellen, vormt het verschil tussen de voorschotten en de betalingen de schuldpositie van de uitbetalingsinstellingen ten aanzien van de RVA. Het sluitstuk van dit project bestaat uit het vervangen van de papieren bewijsstukken door elektronische documenten met dezelfde bewijskracht. De automatisering van de "REKENING-COURANT" leidt tot een aanzienlijke winst in tijd, papier en plaats. Daarnaast garandeert het systeem betere rapportering-mogelijkheden afgestemd op de reële informatiebehoeften.

6.3.2

Beschikbare middelen

6.3.2.1

Opdrachtenbegroting**I. Uitgaven**

De opdrachtenbegroting omvat hoofdzakelijk de uitgaven en ontvangsten voor de sociale prestaties en daarnaast ook de kredieten voor andere wettelijke opdrachten die in tabel 6.3.1 zijn opgesomd (buurtdienstencheques, administratiekosten voor uitbetalingsinstellingen, betaald educatief verlof e.a.).

Onderstaande tabel werd opgesteld op basis van de voorlopige gegevens afgesloten per 31 december 2011.

TABEL 6.3.I

Opdrachtenbegroting – Uitgaven

	In miljoen EUR	In %
I. Sociale Prestaties		
Werkloosheidsuitkeringen	7 350,71	62,64
Bruggpensioenen	1 653,23	14,09
Loopbaanonderbreking en tijdskrediet	814,15	6,94
Subtotaal Sociale Prestaties	9 818,09	83,67
II. Buurtdienstencheques	1 431,91	12,20
III. Administratiekosten uitbetalingsinstellingen	219,08	1,87
IV. Betaald educatief verlof	83,87	0,71
V. Tewerkstellingsopdrachten	52,04	0,44
VI. Financiering jaarlijkse vakantie	50,60	0,43
VII. Outplacement	41,93	0,36
VIII. Inschakelingsparcours	19,09	0,16
IX. PWA	4,60	0,04
X. Diverse uitgaven	13,42	0,12
Totaal uitgaven	11 734,63	100

- TOELICHTING BIJ DE UITGAVEN VAN DE OPDRACHTENBEGROTING

Werkloosheidsuitkeringen

Deze begrotingsrubriek bevat o.a. uitkeringen aan volledige en tijdelijk werklozen, activeringsuitkeringen, opvanguitkeringen aan onthaalmoeders, seniorovakantievergoedingen, en jeugd-vakantievergoedingen.

De RVA kende voor 7 355,9 miljoen EUR voorschotten toe aan de vier uitbetalingsinstellingen om de werkloosheidsuitkeringen te betalen. De hiermee uitgevoerde betalingen aan de rechthebbenden bedroegen 7 378,6 miljoen EUR.

Er moet worden opgemerkt dat het bedrag opgenomen in de tabel 6.3.I de voorschotten betreft van december 2010 tot en met november 2011 en dat omwille van begrotingstechnische redenen.

TABEL 6.3.II

Evolutie van de uitgaven inzake werkloosheidsuitkeringen (in miljoen EUR)

Jaar	HVV	ABVV	ACV	ACLBV	Totaal
2009	818,85	3 000,44	3 019,82	448,49	7 287,60
In %	11,24	41,17	41,44	6,15	100,00
2010	855,89	3 046,67	3 012,54	449,24	7 364,34
In %	11,62	41,37	40,91	6,10	100,00
2011	866,47	3 076,60	2 992,22	443,28	7 378,57
In %	11,74	41,70	40,55	6,01	100,00

De werkloosheidsbureaus van de RVA controleren de uitgaven van de uitbetalingsinstellingen. De gecontroleerde of goedgekeurde uitgaven 2011 zullen gekend zijn in 2012. In vergelijking met de goedgekeurde uitgaven 2010 bleven de werkloosheidsuitkeringen quasi ongewijzigd (toename met 0,19 %). De stijging als gevolg van de indexaanpassing werd gecompenseerd door een voortdurende daling van het aantal rechthebbenden.

Brugpensioenen

In het geval van de brugpensioenen ontvangt de rechthebbende een vergoeding vanwege de RVA en een aanvullende vergoeding betaald door de werkgever. Enkel het eerste deel is opgenomen in de opdrachtenbegroting van de RVA.

In 2011 konden de uitbetalingsinstellingen beschikken over 1 652,9 miljoen EUR voorschotten voor de betaling van brugpensioenen. Zij gaven 1 637,5 miljoen EUR uit. Het definitieve, goedgekeurde bedrag van de uitgaven brugpensioenen 2011 zal gekend zijn in 2012 na controle door de werkloosheidsbureaus.

TABEL 6.3.III

Evolutie van de uitgaven inzake brugpensioenen (in miljoen EUR)

Jaar	HVW	ABVV	ACV	ACLVB	Totaal
2009	206,07	506,37	718,53	72,26	1 503,23
In %	13,71	33,68	47,80	4,81	100,00
2010	220,73	533,65	762,06	76,98	1 593,42
In %	13,85	33,49	47,83	4,83	100,00
2011	225,92	546,38	785,75	79,46	1 637,51
In %	13,80	33,37	47,98	4,85	100,00

De tussenkomst van de RVA in uitgaven voor brugpensioenen vertoonde, niettegenstaande het aantal rechthebbenden daalde, opnieuw een stijging in 2011 met 2,77 % ten opzichte van 2010.

Loopbaanonderbreking en tijdskrediet

De uitgaven inzake loopbaanonderbreking en tijdskrediet bedragen 814,15 miljoen EUR in 2011. Het succes van de stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet kan worden afgeleid uit de evolutie van de uitgaven.

TABEL 6.3.IV

Evolutie van de uitgaven inzake loopbaanonderbreking en tijdskrediet (in miljoen EUR)

Jaar	Uitgaven	Groei t.o.v. 2003
2003	431,97	100
2004	487,87	112,94
2005	552,35	127,87
2006	607,00	140,52
2007	645,90	149,52
2008	703,67	162,90
2009	747,42	173,03
2010	782,22	181,08
2011	814,15	188,47

Buurtdienstencheques

Het "stelsel van dienstencheques", ingevoerd door de wet van 20 juli 2001, is effectief van start gegaan in 2003. Vanaf 2004 is er geen financiële tegemoetkoming meer van de gewesten en neemt de RVA de volledig financiële tegemoetkoming per dienstencheque ten laste. Vanaf 2006 werd het stelsel van dienstencheques uitgebreid met moederschapshulp ten gunste van vrouwelijke zelfstandigen.

Volgende tabel geeft de evolutie weer van de uitgaven inzake buurtdienstencheques.

TABEL 6.3.V

Evolutie van de uitgaven inzake buurtdienstencheques (in miljoen EUR)

Jaar	Uitgaven	Groei t.o.v. vorig jaar
2003	5,04	-
2004	90,93	1 704,17
2005	239,14	162,99
2006	445,52	86,30
2007	652,88	46,54
2008	883,13	35,27
2009	1 051,04	19,01
2010	1 231,38	17,16
2011	1 431,91	16,29

Tegemoetkoming in de administratiekosten van de uitbetalingsinstellingen

De RVA kent een vergoeding voor administratiekosten toe aan de uitbetalingsinstellingen. De berekeningswijze van de vergoeding is wettelijk bepaald en houdt rekening met het werkvolume gemeten aan de hand van het aantal betaalde gevallen, de evolutie van de lonen (arbeidskost bij de uitbetalingsinstellingen), de complexiteit van de behandelde dossiers en de productiviteit.

De werkelijke vergoeding of kost kan pas worden berekend nadat alle parameters gekend zijn. Praktisch betekent dit dat de RVA voorschotten toekent op basis van een berekening met geraamde parameters. De afrekening gebeurt op basis van de door de voogdijoverheid goedgekeurde berekening van de vergoeding. Tabel 6.3.VI geeft de laatst gekende cijfers weer van de vergoeding voor administratiekosten. Enkel 2009 bevat definitieve cijfers. Voor de jaren 2010 en 2011 zijn de uitbetaalde voorschotten opgenomen.

TABEL 6.3.VI

Evolutie van de vergoeding voor de administratiekosten (in duizend EUR)

Jaar	HVW	ABVV	ACV	ACLVB	Totaal
2009	35 085,9	75 688,3	82 035,8	13 915,2	206 725,2
In %	16,97	36,61	39,69	6,73	100,00
2010	41 838,3	73 563,6	79 732,7	13 596,5	208 731,1
In %	20,05	35,24	38,20	6,51	100,00
2011	42 239,5	72 865,0	78 975,0	13 491,0	207 570,5
In %	20,35	35,10	38,05	6,50	100,00

De voorschotten aan administratiekosten per dienstjaar daalden in 2011 met 1 160,6 duizend EUR of met 0,56 % t.a.v. 2010. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van een daling van het aantal behandelde gevallen.

Betaald educatief verlof

Het betaald educatief verlof werd ingevoerd door de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen. Het heeft tot doel de sociale promotie van de werknemers uit de privésector te bevorderen. In 2001 werd de betaling van het educatief verlof aan de RVA toegewezen. De FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg behoudt het volledig beheer over de schuldvorderingen die voor terugbetaling door de werkgevers worden ingediend.

De volgende tabel geeft de evolutie van de uitgaven inzake educatief verlof.

TABEL 6.3.VII

Evolutie van de uitgaven inzake educatief verlof (in miljoen EUR)

Jaar	Uitgaven	Groei
2002	41,99	100
2003	55,62	132,46
2004	55,83	132,96
2005	60,00	142,89
2006	112,25	267,33
2007	122,63	292,05
2008	82,70	196,95
2009	89,27	212,60
2010	90,85	216,36
2011	83,87	199,74

Tewerkstellingsopdrachten

De RVA is belast met de betaling van de startbaanovereenkomsten die in de openbare sector worden gesloten in het kader van de globale projecten en dit ter bevordering van de werkgelegenheid. De FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg behoudt het volledig beheer van de ingediende dossiers startbaanovereenkomsten, de RVA staat in voor de betaling aan de rechthebbenden.

De uitgaven voor de startbaanovereenkomsten voor het jaar 2011 bedragen 22,87 miljoen EUR.

Eveneens is de RVA vanaf 2005 belast met het betalen van een tussenkomst voor de activiteit Sociale Economie.

Naar analogie van de tussenkomst startbaanovereenkomsten treedt de RVA op als uitbetalingsinstelling en de opdracht tot betaling wordt gegeven door de POD Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie.

De tussenkomst voor de activiteit Sociale Economie bedroeg voor het jaar 2011 15,85 miljoen euro.

Door de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact staat de RVA vanaf 2007 in voor de betaling van de start- en stagebonus. In de loop van 2011 werd 10,44 miljoen EUR betaald met betrekking tot het schooljaar 2010-2011.

Om de sector dienstencheques te laten deelnemen aan de opleiding van de werknemers werd een opleidingsfonds dienstencheques opgericht.

De erkende onderneming kan bij de FOD WASO de gedeeltelijke terugbetaling verkrijgen van de opleidingskosten van de werknemers tewerkgesteld met een arbeidsovereenkomst dienstencheques. De terugbetaling aan de erkende onderneming gebeurt door de RVA in opdracht van de FOD WASO.

Financiering jaarlijkse vakantie

Teneinde het structureel deficit van het stelsel "jaarlijkse vakantie arbeiders" te doen verminderen, dient de RVA vanaf 1 januari 2001 een gedeelte van de financiering van het vakantiegeld van arbeiders voor de gelijkgestelde dagen tijdelijke werkloosheid wegens werkgebrek voor zijn rekening te nemen.

De tussenkomst 2011 van de RVA bestaat uit een bijdrage ten belope van 6 % van de werkloosheidsuitkeringen in het dienstjaar 2011 uitbetaald ingevolge tijdelijke werkloosheid.

Outplacement

Outplacement bevat enerzijds de betaling door de RVA van de kostprijs van de outplacement-begeleidingen, georganiseerd via de tussenkomst van de instellingen ingesteld of erkend door de gewestelijke instellingen, en anderzijds de tussenkomst inzake collectief outplacement.

De modaliteiten voor een tussenkomst collectief outplacement worden geregeld door het KB van 22 april 2009. Het artikel 38 van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact voorziet in een tussenkomst van de RVA in de inschakelingsvergoedingen voor de werknemers.

Inschakelingsparcours

Ingevolge het regeringsconclaf van 5 april 2004 is de RVA vanaf 1 juli 2004 belast met de betalingen van de financiële tussenkomsten "inschakelingsparcours" aan de VDAB, FOREM, IBFPP, ACTIRIS en ARBEITSAMBT. Het betreft de uitvoering van artikel 10 van het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen de federale staat, de gewesten en de gemeenschappen betreffende de actieve begeleiding en opvolging van werklozen.

PWA

De uitgaven "Plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen" omvatten in 2011 hoofdzakelijk de tegemoetkoming administratiekosten PWA (1,4 miljoen EUR) alsook de verzekeringspremies voor werklozen in PWA (3,2 miljoen EUR).

Diverse uitgaven

De post "diverse uitgaven" bevat de overige posten uit de opdrachtenbegroting.

II. Ontvangsten

TABEL 6.3.VIII

Opdrachtenbegroting – Ontvangsten

	In miljoen EUR	In %
I. Ontvangsten globaal financieel beheer		
Werkloosheid	8 963,22	74,56
Bruggensioenen	1 652,89	13,75
Loopbaanonderbreking-tijdscrediet	836,09	6,96
Subtotaal ontvangsten globaal financieel beheer	11 452,20	95,27
II. Eigen ontvangsten		
• Specifieke sociale bijdragen		
FSO- financiering tijdelijke werkloosheid	249,05	2,07
RSZ- financiering outplacement	52,53	0,44
RSZ- financiering educatief verlof	46,25	0,38
RSZ- financiering startbaanovereenkomsten	26,05	0,22
RSZ- financiering start en stagebonus	20,99	0,17
Bijzondere bijdrage hoge inkomens	0,18	0,00
Subtotaal specifieke sociale bijdragen	395,05	3,28
• Tussenkomsten		
Toewijzingsfonds educatief verlof	29,44	0,25
Toewijzingsfonds sociale economie	13,65	0,11
Toewijzingsfonds startbaanovereenkomsten	4,72	0,04
Toewijzingsfonds dienstencheques	4,4	0,04
Uitgiftemaatschappij PWA	11,04	0,09
Subtotaal tussenkomsten	63,25	0,53
• Diverse ontvangsten		
Terugvordering sociale prestaties	93,15	0,78
Andere diverse ontvangsten	17,22	0,14
Subtotaal diverse ontvangsten	110,37	0,92
Totaal ontvangsten	12 020,87	100

•TOELICHTING BIJ DE ONTVANGSTEN VAN DE OPDRACHTENBEGROTING

De uitgaven van de takken Werkloosheid en Bruggensioenen (vanaf 1995) en Loopbaanonderbreking-tijdscrediet (vanaf 1997) worden hoofdzakelijk gefinancierd door het globaal financieel beheer van de sociale zekerheid via de RSZ.

De ontvangsten uit het globaal financieel beheer bedragen in 2011, 11 452,20 miljoen EUR t.o.v. 11 119,60 miljoen EUR in 2010, of een toename met 332,60 miljoen EUR of + 2,99 %.

De eigen ontvangsten van de RVA, zijn gestegen met 25,47 miljoen EUR t.o.v. 2010, en bevatten specifieke sociale bijdragen, tussenkomsten en diverse ontvangsten.

De specifieke sociale bijdragen:

FSO-financiering tijdelijke werkloosheid

Teneinde de sociale partners te responsabiliseren voor het toegenomen beroep dat gedaan werd op het stelsel van de tijdelijke werkloosheid werd het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen verplicht vanaf 1 januari 1993 27 % van de uitgaven voor tijdelijke werkloosheid ten laste te nemen. Vanaf 1996 is deze tussenkomst verhoogd naar 33 %. Voor de crisismaatregel voor bedienden bedraagt deze tussenkomst van het FSO 27 %.

RSZ-financiering outplacement

De werkgever is verplicht om een bijdrage te betalen ten gunste van de RVA als hij zijn verplichting inzake outplacementsbegeleiding niet heeft nageleefd. De RSZ is belast met de invordering van deze bedragen individueel outplacement en met het overmaken van de geïnde bedragen aan de RVA. Inzake collectief outplacement en inschakelingsvergoedingen is een financiële stroom van de RSZ-Globaal financieel beheer naar de RVA voor de financiering van de tewerkstellingscellen voorzien.

RSZ-financiering educatief verlof

Het betreft een specifieke werkgeversbijdrage voor de werkgevers van de privésector van wie de werknemers educatief verlof kunnen genieten. Deze patronale bijdrage wordt ingeschreven in de RVA-begroting.

RSZ-financiering startbaanovereenkomsten

Vanaf 1 januari 2003 wordt jaarlijks een bedrag, bepaald bij KB, voorafgenomen op de beschikbare middelen bij de RSZ-Globaal financieel beheer en vervolgens als bijzondere vergoeding toegekend aan de RVA voor de financiering van de startbaanovereenkomsten.

RSZ-financiering start en stagebonus

Tijdens de ministerraad van 20 juli 2005 besliste de regering om de uitgaven inzake start -en stagebonus te financieren met een bijzondere toewijzing vanuit de RSZ-Globaal financieel beheer.

Met het oog op de financiering wordt een jaarlijkse voorafname toegepast op de beschikbare middelen bij de RSZ-globaal beheer.

Bijzondere bijdragen voor de sociale zekerheid op hoge inkomens

Het gaat hier over achterstallige betalingen ingevolge betwistingen of gerechtelijke vervolgingen. Het stelsel zelf werd opgeheven in 1989 (aanslagjaar).

De tussenkomsten:

Toewijzingsfonds educatief verlof

Het bedrag van de alternatieve financiering voor betaald educatief verlof wordt bepaald in functie van het bedrag van de opbrengst van de werkgeversbijdragen voor betaald educatief verlof.

Toewijzingsfonds sociale economie

Vanaf 1 januari 2005 wordt jaarlijks een bedrag, bepaald bij KB, ingehouden op de alternatieve financiering toegewezen aan de sociale zekerheid en vervolgens toegekend aan de RVA voor de financiering van het samenwerkingsakkoord betreffende de sociale economie.

Toewijzingsfonds startbaanovereenkomsten

Vanaf 1 januari 2003 wordt jaarlijks een bedrag, bepaald bij KB, ingehouden op de alternatieve financiering toegewezen aan de sociale zekerheid en vervolgens toegekend aan de RVA voor de financiering van de startbaanovereenkomsten.

Toewijzingsfonds dienstencheques

Vanaf het jaar 2006 is de RVA ook belast met de uitgaven inzake dienstencheques voor het stelsel der zelfstandigen (moederschapshulp). Deze uitgaven hebben volgende afzonderlijke financiering:

- toewijzingsfonds FOD Financiën;
- toewijzingsfonds RSVZ.

Uitgiftemaatschappij PWA - financiering PWA

In 2011 heeft de uitgiftemaatschappij van de PWA-cheques conform het KB van 13 juni 1999 voor 11,04 miljoen EUR aan tussenkomsten in de administratiekosten gestort aan de RVA.

De diverse ontvangsten:

Deze post bevat hoofdzakelijk de terugvorderingen inzake sociale prestaties.

6.3.2.2

Beheersbegroting

I. Uitgaven

TABEL 6.3.IX

Beheersbegroting - Uitgeven in duizend EUR

	2010	2011	Verschil	
			Absoluut	Relatief in %
1. Beheerskosten RVA	231 861	247 056	+ 15 195	+ 6,55
In %	85,36	85,79		
2. Werkingskosten PWA	30 985	28 844	- 2 141	- 6,91
In %	11,41	10,02		
3. Werkingskosten RVA-PWA	278	219	- 59	- 21,22
In %	0,10	0,08		
4. Overdracht van reserves PWA	2 833	5 566	+ 2 733	+ 96,47
In %	1,04	1,93		
5. Diverse uitgaven	5 666	6 301	+ 635	+ 11,21
In %	2,09	2,18		
Totaal uitgaven	271 623	287 986	+ 16 363	+ 16,02
In %	100	100		

• TOELICHTING BIJ DE UITGAVEN VAN DE BEHEERSBEGROTING

De stijging van de beheerskosten RVA in 2011 situeert zich hoofdzakelijk binnen de personeelsuitgaven, welke globaal vermeederen met 10 925 duizend EUR.

Deze toename van de personeelskosten werd beïnvloed door:

- de indexaanpassing in de maand oktober 2010 en juni 2011. Het effect van deze verhoging bedraagt + 2,68 % t.o.v. de uitgaven 2011;
- de evolutie van het personeelsbestand in 2011, een daling van het gemiddeld budgettair aantal personeelsleden met 62 eenheden;
- het effect van de verhogingen ingevolge anciënniteit en bevorderingen;
- de uitbetaling van de competentiepremies en belangrijke achterstallen inzake competentiepremies;
- de verhoging van het percentage voor patronale pensioenlasten van 29,5 % in het jaar 2009 naar 30 % in 2010 en 31,5 % in 2011.

Samengevat bedroegen in 2011 de personeelskosten 84,3 % van de totale werkingsuitgaven, de verbruikskosten (informatisering inbegrepen) 13,8 % en de kosten voor vermogensgoederen (informatisering inbegrepen) 1,9 %.

De werkingskosten PWA omvatten de personeelskosten en verbruikskosten van het contingent PWA- contractuelen. De werkingskosten PWA-RVA omvatten de gemaakte verbruikskosten en aankopen van vermogensgoederen voor het RVA-personeel dat ten laste is van het PWA-budget.

De diverse uitgaven omvatten de aflossing van de hypotheaire

leningen en de werkingskosten te verhalen op het FSO.

II. Ontvangsten

TABEL 6.3.X

Beheersbegroting - Ontvangsten in duizend EUR

	2010	2011	Verschil	
			Absoluut	Relatief in %
1. Ontvangsten globaal beheer	0	0	0	-
In %	0,00	0,00		
2. Specifieke sociale bijdragen	2 833	5 566	+ 2 733	+ 96,47
In %	7,11	12,87		
3. Tussenkomen	19 810	19 810	0	+ 0,00
In %	49,74	45,82		
4. Diverse ontvangsten	17 185	17 862	+ 677	+ 3,94
In %	43,15	41,31		
Totaal ontvangsten	39 828	43 238	+ 3 410	+ 8,56
In %	100	100		

• TOELICHTING BIJ DE ONTVANGSTEN VAN DE BEHEERSBEGROTING

De ontvangsten globaal beheer-beheersbegroting zijn nihil in het jaar 2011.

Tot en met 2008 werd de RVA-beheersbegroting in evenwicht opgesteld. Vanaf 2009 mag de RSZ-financiering van de behoeften enkel nog worden opgenomen in de opdrachtenbegroting. Bijgevolg wordt de RVA-beheersbegroting vanaf 2009 in onevenwicht opgesteld.

De specifieke sociale bijdragen omvatten de ontvangsten voor de overgedragen reserves PWA. Het betreft hier de opbrengst van de facturatie van de personeelskosten van de gedetacheerde PWA-personeelsleden, die werden ingeschakeld in de erkennde dienstenchequeondernemingen. De opbrengst van de facturatie binnen de beheersbegroting wordt overgedragen naar het globaal beheer.

De werkingskosten van de PWA-activiteiten worden gefinancierd door een toewijzingsfonds met middelen uit de alternatieve financiering (een gedeelte van de btw-ontvangsten).

De diverse ontvangsten omvatten de diverse terugvorderingen van de RVA, PWA en FSO.

6.3.3

Boekhoudkundige operaties en boekhoudkundige en financiële controle

6.3.3.1

De Inspectie boekhouding van de RVA controleert de meewerkende instellingen (de uitbetalingsinstellingen, de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen, ...)

1. Uitbetalingsinstellingen

De uitbetalingsinstellingen ontvangen maandelijks voorschotten voor de betaling van de sociale uitkeringen. De RVA komt ook tussen in hun administratiekosten opdat ze hun opdrachten kunnen uitvoeren. In de uitbetalingsinstellingen worden de bewegingen van die fondsen opgenomen in twee verschillende boekhoudingen die worden gecontroleerd door de Inspectie Boekhouding van de RVA.

- **De boekhouding van de sociale prestaties:** hierin zijn de boekhoudkundige verrichtingen opgenomen van het hoofdbestuur en van de afdelingen van de uitbetalingsinstellingen in verband met de betaling van de uitkeringen.

In 2011 zijn op die boekhouding 605 controles uitgevoerd:

- 484 controles op de juistheid van de aanrekening van de voorschotten van de RVA voor de betaling van de uitkeringen;
- 121 controles op de overeenstemming tussen de boekhouding van de RVA en die van de uitbetalingsinstellingen wat de voorschotten en de resultaten van de verificatie betreft.

- **De beheersboekhouding:** hierin zijn de kosten en de opbrengsten opgenomen in verband met de werking, alle goederen, het geheel van de rechten en schuldvorderingen, alsook alle verbintenissen en schulden, gebonden aan de opdrachten voor rekening van de RVA. Ze is gestructureerd in functie van een minimaal boekhoudplan, geldig voor de ondernemingen.

In 2011 zijn op die boekhouding 168 controles uitgevoerd:

- 114 controles naar de juistheid van de aanrekeningen. Om de controles te optimaliseren, werd een volledige procedure ontwikkeld, een geïnformatiseerd opvolgingssysteem, dat toelaat om de vaststellingen betreffende de controles te betekenen en om na te gaan of de door de RVA gevraagde boekhoudkundige correcties zijn doorgevoerd.
- 54 controles werden uitgevoerd naar de tenlastelegging van de interestenprovisie van de dubieuze debiteuren. Elk ingediend geval wordt onderzocht om te bepalen of het voldoet aan de voorwaarden die zijn vastgelegd door de Rijksdienst en of het kan worden aangerekend aan de provisies.

2. Plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen

Op 31 december 2011 telt de federale overheid 559 plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's). Alle traditionele PWA's zijn sinds 2002 onderworpen aan de controle door de RVA. De dienst gaat na of deze agentschappen een kwart van de middelen die ze ontvangen van de uitgever van de PWA-cheques investeren in opleidingen ten voordele van de werklozen die bij hun agentschap ingeschreven zijn. Voldoen ze niet aan deze

wettelijke verplichting, dan vraagt de RVA een overeenkomstig bedrag te storten aan het globaal beheer van de RSZ. De PWA's brengen hierover verslag uit bij de RVA.

In januari 2012 stelt de dienst vast dat 98,2% van alle PWA's voor de uitgavenperiode 2008-2009 (inkomsten van 2008) de hogervermelde verplichting hebben vervuld. Het totaal aan uitgaven voor opleidingen bedroeg 1,1 miljoen EUR.

Daarbuiten verrichten de PWA-coördinatoren van de werkloosheidsbureaus jaarlijks, aan de hand van een checklist, een voorafgaandelijke controle. De dienst op het hoofdbestuur verwerkt de resultaten van dit onderzoek. Eén van de doelstellingen van deze eerstelijnscontrole is zich informeren over de wettelijkheid en de conformiteit van de gehouden boekhoudingen. Een bijkomend doel is de overeenstemming te controleren met de geldende reglementering en de boekhoudkundige onderrichtingen van de RVA. Na vergelijking van deze informatie met de opleidingsverplichting stelt de dienst vast dat een meerderheid van de PWA's op een bevredigende wijze deze opdracht vervullen. De voorafgaande controles door de PWA-coördinatoren zijn voor de Inspectie boekhouding vaak de aanleiding om uitgebreidere controles van probleemstellende PWA's uit te voeren.

Vanaf 2009 maakt de dienst gebruik van een elektronische balanscentrale om de jaarrekeningen van alle PWA-activiteiten te consolideren en te analyseren, rekening houdend met de vigerende wetgeving. Einde 2011 bevat de balanscentrale de balansen en de resultatenrekeningen van de PWA's voor de boekjaren 2008, 2009 en 2010. Ook de boekhoudkundige gegevens van de PWA's met een suigeneris afdeling voor dienstencheque-activiteiten zijn opgenomen in deze database. In 2011 waren dat er 228.

In het dienstjaar 2011 heeft de dienst, in samenwerking met de FOD Werkgelegenheid en de Beleidscl van de minister, heel wat voorbereidend en uitvoerend werk geleverd m.b.t. de regeringsbeslissing tot afroaming van een gedeelte van de reserves van de PWA's. Het gaat om de terugvordering van een deel van de subsidies die de PWA's in de loop van de voorbije jaren ontvingen. De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid is belast met de inning en de invordering van deze bedragen.

6.3.3.2

Liquiditeitsbeheer van de uitbetalingsinstellingen

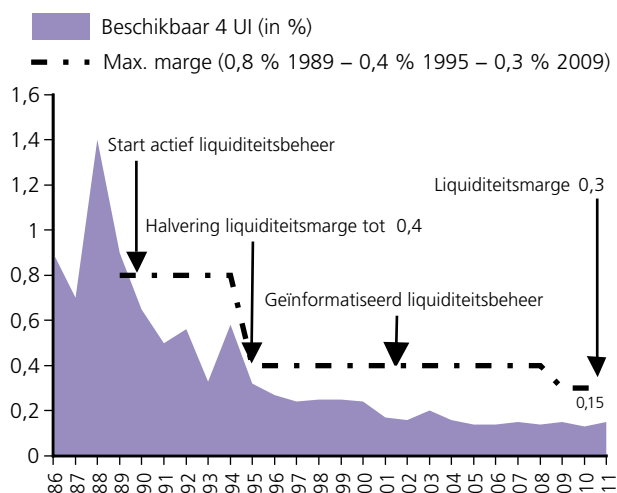
De RVA heeft als taak de uitbetalingsinstellingen onder alle omstandigheden tijdig te voorzien van de noodzakelijke geldmiddelen voor de betaling van de sociale uitkeringen. Deze opdracht werd vastgelegd in de bestuursovereenkomst.

Een beperkte reserve aan geldmiddelen stelt de uitbetalingsinstellingen in staat om onvoorzienbare dagelijkse schommelingen in de uitgaven op te vangen. Met het oog op een zo efficiënt mogelijk beheer van de middelen van de sociale zekerheid waakt de RVA erover dat deze reserve voldoende is, maar beperkt blijft. Om deze doelstelling te kunnen realiseren werd een systeem ingevoerd van centraal beheerde technische rekeningen. Dit laat de uitbetalingsinstellingen toe de hun ter beschikking gestelde middelen efficiënt te beheren. Een andere maatregel ter

bevordering van een correcte financiering bestaat er in de benodigde voorschotten volgens de korte termijnbehoeften vrij te geven. M.a.w. in plaats van maandelijkse globale voorschotten te verstrekken volgt de RVA de dagelijkse uitgaven op en stemt de financiering hier op af. Deze werkwijze zorgt voor zeer lage en vooral stabiele resultaten inzake liquiditeitsbeheer. Rekening houdend met de tijdens de laatste jaren bereikte resultaten besliste het Beheerscomité van de RVA om vanaf het laatste kwartaal van 2009 de te respecteren liquiditeitsmarge met 25 % te verlagen tot 0,3 % van de jaaruitgaven.

De gemiddelde liquiditeitsmarge bij de uitbetalingsinstellingen bedroeg in 2011 slechts 0,15 % van de jaaruitgaven of het equivalent van een halve daguitkering. Omgerekend naar de situatie van het dienstjaar 1989 heeft de RVA op maandbasis momenteel 67,8 miljoen EUR of 83 % minder werkmiddelen nodig om de uitbetalingsinstellingen hetzelfde bedrag in dezelfde tijdsspanne aan de rechthebbenden te laten betalen. Het resultaat van beheersing van de liquiditeiten kan uit de volgende grafiek afgeleid worden:

GRAFIEK 6.3.I

6.3.3.3

Evolutie van de boekhoudkundige en financiële verrichtingen

Hierna enkele cijfers die een indicatie zijn van het werkvolume van de financiële diensten:

TABEL 6.3.XI

Werkvolume van de Financiële diensten

	2009	2010	2011
Aantal boekhoudkundige verrichtingen	59 491	57 639	58 000
Aantal verwerkte financiële verrichtingen	7 762	7 225	7 300
Aantal verwerkte facturen	10 451	9 994	9 990
Aantal verwerkte onkostenstaten	11 523	12 729	12 277

Het aantal boekhoudkundige verrichtingen is het aantal lijnen opgenomen in de journaalposten van de RVA-boekhouding.

Het aantal verwerkte financiële verrichtingen heeft betrekking op het aantal uitgevoerde betalingen en ontvangsten.

Met het aantal verwerkte onkostenstaten wordt hier bedoeld de verwerking van de betalingen i.v.m. verplaatsingen van personeelsleden voor dienstopdrachten.

6.3.4

Thesauriebeheer

In 2011 startte de RVA met een thesaurie van 102,3 miljoen EUR. Op 31 december 2011 waren de geldmiddelen gestegen tot 136,7 miljoen EUR.

Aangezien het globaal beheer van de sociale zekerheid de RVA financiert volgens zijn reële thesauriebehoefte, vergt dit een accuraat thesauriebeheer. Om reden van efficiënt beheer streeft de RVA ernaar het volume aan liquide middelen alle dagen van het jaar te beperken tot minder dan 0,4 % van de jaaruitgaven.

Sinds 1997 consolideert de federale overheid op 31 december haar reserves aan liquide middelen. Op 31 december 2011 plaatste de RVA 39 miljoen EUR op korte termijn bij de Nationale Bank van België. Ook werden de RVA-tegoeden op de postrekeningen op 31 december 2011 geconsolideerd ten voordele van de schatkist voor een bedrag van 134,9 miljoen EUR.

6.3.5

Kostprijscalculatie

De boekhouding van een overheidsinstelling zoals de RVA is een onmisbaar instrument voor de registratie van financiële, economische en budgettaire verrichtingen. Deze registratie geeft aanleiding tot het opmaken van de officieel af te leggen rekeningen (balans, resultatenrekening, uitvoeringsrekening van de begroting, ...).

De uitbouw van een systeem van prestatiemeting binnen de RVA door middel van boordtabellen begin de jaren negentig, creëerde een bijkomende informatiebehoefte naar de kostprijs van de RVA-prestaties.

De RVA beschikt sinds 1995 over een kostprijscalculatie.

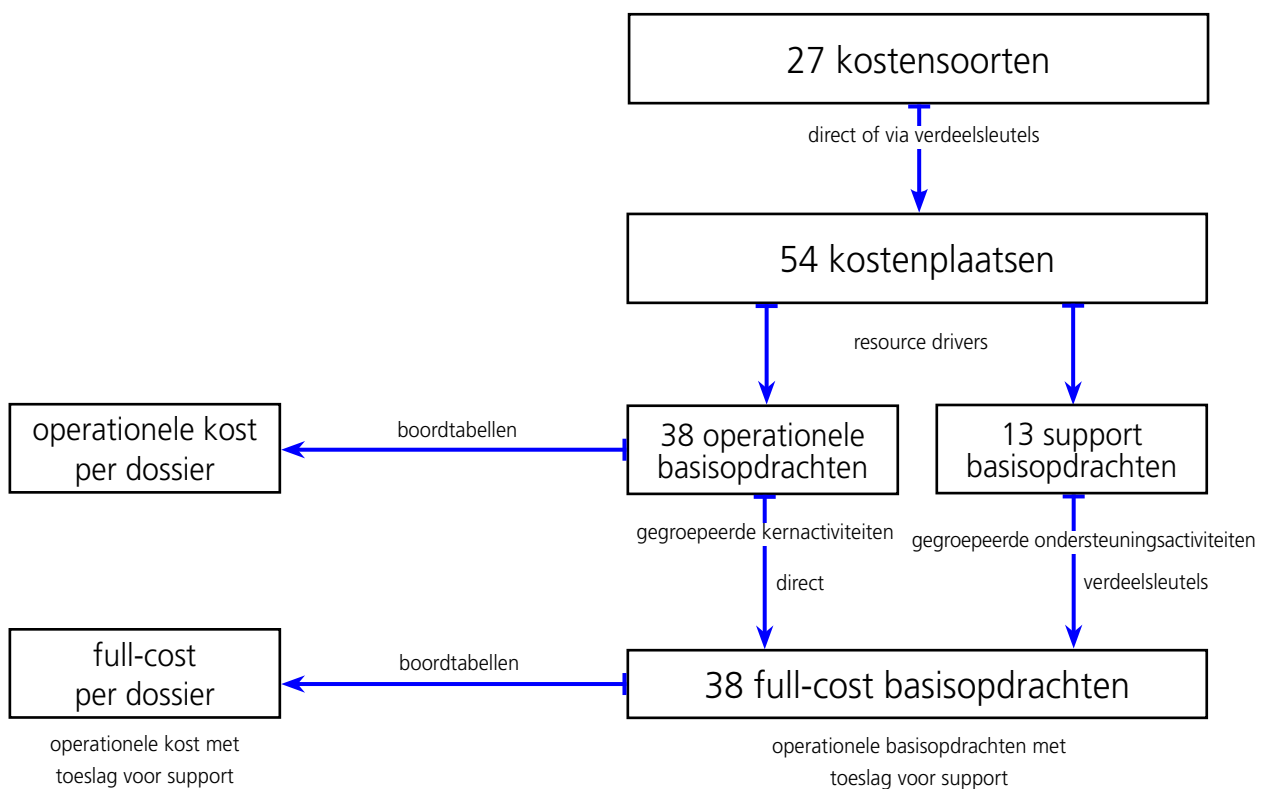
Samen met de boordtabellen voor de opvolging van de activiteiten van de uitvoerings- en ondersteuningsdiensten vormt de kostprijscalculatie de basis voor een "cost management" met als resultaat de kostprijs per eenheid product (vb. Wat kost één afgewerkt dossier toelaatbaarheid in de verschillende WB's? Wat is de prijs van een attest? enz.).

Deze ratio is momenteel uitgegroeid tot een belangrijk hulpmiddel bij het sturen van de werkloosheidsbureaus en de directies van het hoofdbestuur. De boordtabellen en de kostprijscalculatie zijn de beheersinstrumenten om de "routineactiviteiten" te beheren en te beheersen.

Schema van de kostprijscalculatie bij de RVA

In de kostprijscalculatie wordt in vier etappes gewerkt:

- de kostensoorten worden vooreerst verdeeld over alle kostenplaatsen;
- per kostenplaats worden de aangerekende kosten vervolgens toegewezen aan de basisopdrachten (waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de operationele basisopdrachten en de support-basisopdrachten);
- per kostenplaats worden de kosten van de support-basisopdrachten ten slotte omgeslagen over de operationele basisopdrachten om de full-cost te kennen per operationele basisopdracht;
- per kostenplaats wordt deze financiële informatie ten slotte gekoppeld aan de operationele informatie uit de boordtabellen om te komen tot een gebalanceerde weergave van de bedrijfssituatie van de RVA.

Doel:

- inzicht in de kostenverantwoordelijkheid per kostenplaats;
- inzicht in de kosten van de gegroepeerde activiteiten (basisopdrachten): globaal en per kostenplaats;
- inzicht in de kosten van de kerntaken en van de ondersteuningstaken: globaal en per kostenplaats;
- inzicht in de kosten per afgewerkt dossier: globaal en per kostenplaats.

• **RESULTATEN VOOR HET DIENSTJAAR 2010 EN VERGELIJKING MET 2009**

Per **kostenplaats** zijn de werksingskosten 2010 als volgt opgesplitst (in dalende volgorde):

TABEL 6.3.XII

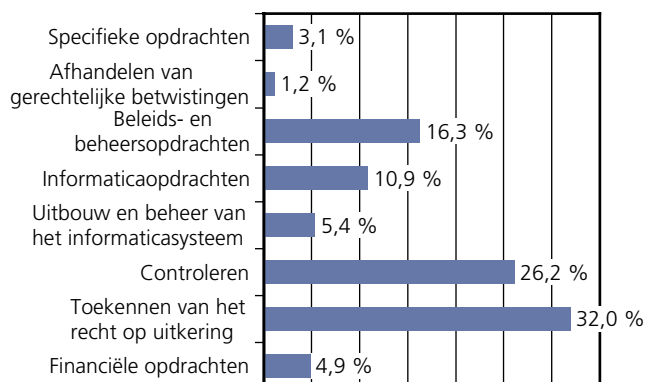
Werksingskosten 2010 in duizenden EUR

Kostenplaatsen	Operationele kosten	Support-kosten	Full-cost 2010	%	Full-cost 2009	Verschil 2010 - 2009	In %
Buitendiensten RVA	151 678,03	19 367,08	171 045,10	63,91	164 506,88	6 538,22	3,97
Hoofdbestuur RVA	38 441,63	25 798,04	64 239,67	24,00	60 418,29	3 821,38	6,32
PWA	27 341,06	-	27 341,06	10,22	27 885,84	- 544,78	- 1,95
FSO	5 004,96	-	5 004,96	1,87	5 128,32	- 123,36	- 2,41
Totaal	222 465,68	45 165,12	267 630,79	100,00	257 939,33	9 691,46	3,76

In 2010 stijgen de personeelskosten met 4,63 %, enerzijds omwille van kostenverhogingen zoals competentietoelagen (2,09 %), anciënniteit en bevordering en hogere pensioenlasten. Het effect van de indexaanpassing blijft in 2010 beperkt (0,34 %). Gecombineerd met een lichte daling van de informaticakosten resulteert dit in een globale stijging van de kosten met 3,76 %.

GRAFIEK 6.3.II

Verdeling werksingskosten 2010 per full-cost basisopdracht

6.4 Het informaticapotentieel

6.4.1

Inleiding

De informaticasystemen worden aangewend om:

- aan de Rijksdienst statistische en beheerstoepassingen ter beschikking te stellen op het vlak van de verschillende basisopdrachten en opdrachten betreffende interne ondersteuning;
- nuttige bureauticatools ter beschikking te stellen en de centralisatie en de verspreiding van informatie mogelijk te maken tussen het HB en de WB's;
- de leidinggevendenden te voorzien van een Management Information System (datawarehouse MISUS);
- de Rijksdienst en de uitbetalingsinstellingen van werkloosheidsuitkeringen te integreren in het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
- deel te nemen aan het project multifunctionele aangifte in het kader van de modernisering van de sociale zekerheid;
- deel te nemen aan projecten van sociale fraudebestrijding (kruising tussen databanken van verschillende instellingen; voorbereiding van het project Datamining);
- de websites van de Rijksdienst te beheren (een website die toegankelijk is voor het publiek en een website bedoeld voor professionele gebruikers) en ervoor te zorgen dat via de publieke website of via de portaalsite van de sociale zekerheid e-governmentprojecten op het internet worden geïmplementeerd:
 - project e-Tempora (tijdelijke werkloosheid; cf. 5.12.2)
 - project e-LO (loopbaanonderbreking en tijdskrediet; cf. 5.12)
 - berekening van de inkomensgarantie-uitkeringen
 - berekening van de beroepsinschakelingstijd
 - voorafbeelding van het bedrag van de uitkering voor loopbaanonderbreking/tijdskrediet.

6.4.2

Impact van de omgeving

Naargelang de nieuwe projecten en de evoluties van de werkmethode van alle geledingen van de instelling wordt vanzelfsprekend een beroep gedaan op de informatica van de Rijksdienst die ook min of meer rechtstreeks heel gevoelig is aan talrijke externe factoren.

Het betreft immers:

- het zich aanpassen aan de wijzigingen van de opdrachten van de Rijksdienst;
- het deelnemen aan de gemeenschappelijke realisaties als lid van het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en in het kader van het partnership met de uitbetalingsinstellingen;
- het meewerken aan de invoering van e-government;
- alsook het rekening houden met de evoluties van de informatietechnieken en de informaticamarkt.

6.4.3

Technische middelen

Het schema op de volgende pagina stelt het informaticanetwerk van de Rijksdienst voor:

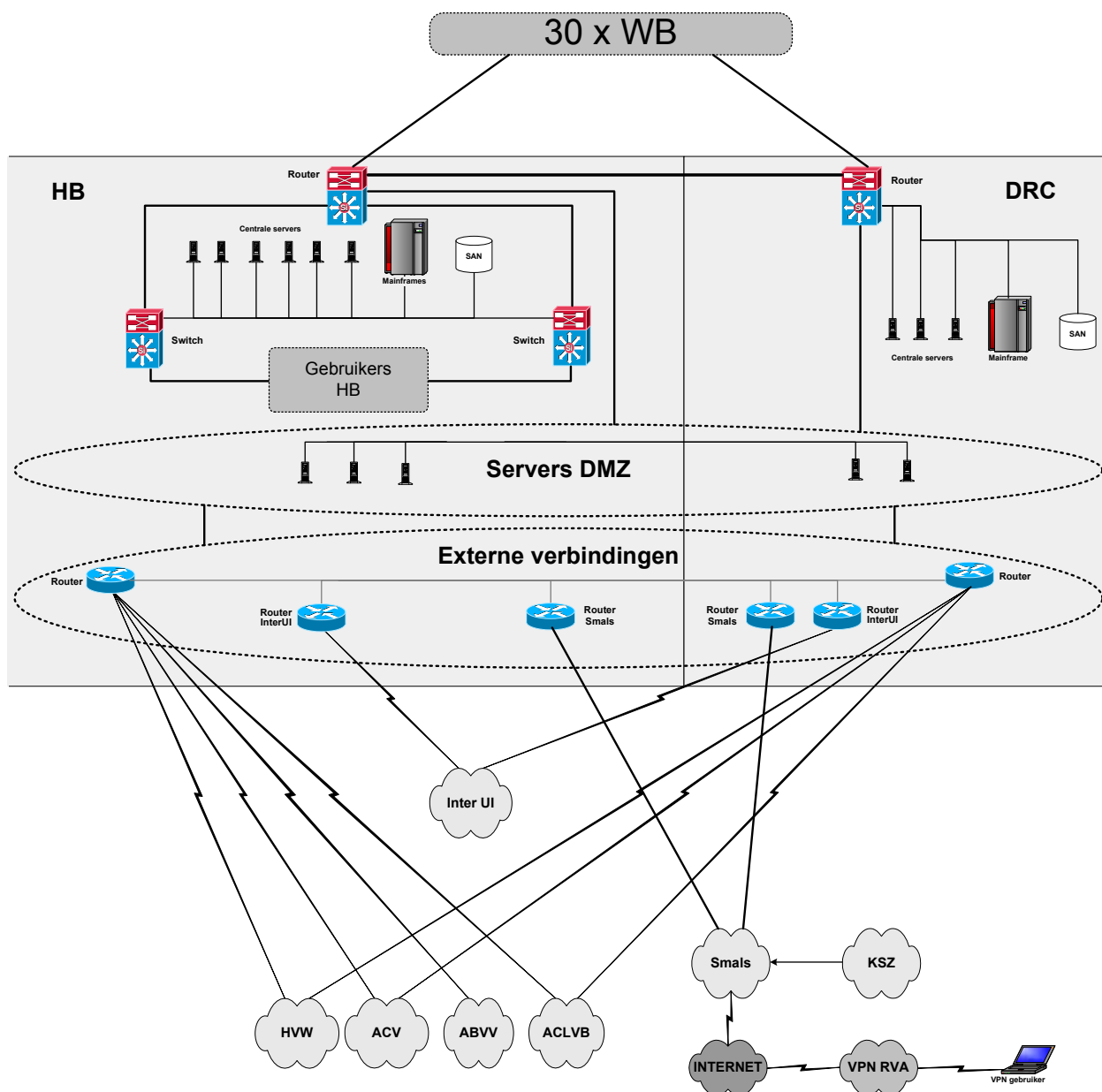
- de centrale installaties, verdeeld over twee geografisch van elkaar verwijderde locaties:
 - de site van het HB waar alle informaticainfrastructuur technisch beheerd wordt en alle toepassingen ontwikkeld worden;
 - de site DRC (Disaster Recovery Centre), een uitwijkcentrum met noodinstallaties die ervoor zorgen dat de informatica-activiteiten heel snel kunnen worden overgenomen ingeval hun werking op de site van het HB door een ramp onmogelijk zou worden gemaakt (cf. 6.4.3.4);
- en de telecommunicatieverbindingen die deze centrale sites onderling verbinden, alsook de verbindingen met de WB's, de uitbetalingsinstellingen en het netwerk "extranet van de sociale zekerheid", dat door de SMALS wordt beheerd.

De verbindingen tussen de verschillende sites van de RVA en de verbindingen tussen de centrale sites en de SMALS worden voortaan niet enkel gebruikt voor de informaticastromen maar ook voor de telefonie (project VOIP; cf. 6.4.3.2 en 6.4.4.2).

Het invoeren van een DMZ (Demilitarized Zone) draagt bij tot de veiligheid van de externe verbindingen.

Het schema vermeldt ook het door de SMALS aangelegde VPN (Virtual Private Network) dat de Rijksdienst gebruikt om een beveiligde toegang op afstand mogelijk te maken voor sommige interne gebruikers van zijn netwerk.

Een uitgebreide voorstelling van die informaticainfrastructuur vindt u hieronder.

6.4.3.1

Informaticapark - Systemen

Ongeveer 4 500 vaste werkstations, verdeeld over het HB en de 30 WB's, geven toegang tot het intranetportaal van de Rijksdienst via hetwelk elke gebruiker toegang heeft tot de toepassingen die voor hem bestemd zijn.

Naast die vaste posten zijn er ook ongeveer 300 laptops.

Ook Blackberry-smartphones maken het sommige gebruikers mogelijk om toegang te krijgen tot het netwerk van de Rijksdienst, in het bijzonder voor het beheren van hun mailbox.

Er worden verschillende types centrale servers ingezet.

In 2006 werden de Unisys-mainframes vervangen die worden gebruikt in het kader van de informatisering van de werkloosheidsverzekering.

Op het HB zijn dat:

- voor de productie, een Libra 585 die zorgt voor:
 - de verrichtingen van de WB's (over het algemeen meer dan 1 600 000 onlinetransacties per dag);
 - de verbindingen van toepassing tot toepassing in het kader van het KSZ-netwerk, het beheer van het sectoraal Werkloosheidsrepertorium en de opvolging van de sociale attesten;
 - en de massaverwerking (waaronder de statistische toepassingen) betreffende de databanken.
- voor het ontwikkelen en het testen van de toepassingen, een Libra 300.

In het DRC (cf. 6.4.3.4) is voor noodgevallen een Libra 585 geïnstalleerd die over alle nodige middelen beschikt om te kunnen overnemen ingeval een ramp het gebruik van de Libra 585 op het HB onmogelijk zou maken.

Zowel in het DRC als op het HB beschikken die mainframeconfiguraties over EMC-schijven met elk ongeveer 2,5 terabyte schijfruimte.

Bijna 200 andere centrale fysieke servers zijn verdeeld over het HB en het DRC.

Onder de gebruikte systemen vallen in het bijzonder te vermelden:

- een integratieplatform voor XML-berichten waardoor onder andere informatie kan worden uitgewisseld tussen de Rijksdienst en de buitenwereld, in het bijzonder in het kader van het DMFA-project (multifunctionele aangifte);
- een standaardsysteem voor het genereren van documenten dat vanuit de verschillende technische omgevingen van de Rijksdienst kan worden gebruikt;
- en een beeldvormingssysteem, gebruikt voor de scanning en de elektronische archivering:
 - van de individuele werkloosheidsdossiers en dossiers loopbaanonderbreking/tijdskrediet;
 - van de briefwisseling betreffende afstand en beslag, beheerd door de Juridische dienst;
 - en de individuele personeelsdossiers.

Die elektronische archieven worden beveiligd door procedures die gebruik maken van "WORM-cassettes" (cf. 6.4.4.2). Dankzij het parallelle circuit van permanente bijwerking op magneetschijf kunnen ze heel snel worden geraadpleegd.

Op alle sites worden scanners gebruikt met een zeer grote verwerkingscapaciteit.

Zowel in het DRC als op het HB beschikken de "non-mainframe"-servers over een magnetische opslagruimte onder de vorm van SAN (Storage Area Network). De capaciteit van die SAN's bedraagt tot 16 terabyte op het HB en 18 terabyte in het DRC (gemeten in termen van "logische" gegevens, aangezien de fysieke capaciteiten veel hoger zijn gezien het gebruik van RAID ...). Die SANS worden onder andere gebruikt voor het ter beschikking houden van de documenten die door scanning worden gedigitaliseerd (zie hierboven).

Tot slot worden twee "geautomatiseerde bibliotheken" (roboten met magneetdiskettes) gebruikt, de ene op het HB en de andere in het DRC, voor het maken van reservekopieën.

6.4.3.2

Netwerk

De WB's zijn verbonden met de centrale sites via:

- een "primaire" netwerk bestaande uit optische vezelverbindingen van 4 Mbps;
- en een "secundaire" netwerk (noodnetwerk) bestaande uit verbindingen van 2 Mbps, gehuurd bij een andere operator.

Sinds 2011 worden die verbindingen niet enkel gebruikt voor het "data"-verkeer maar ook voor het "voice"-verkeer voor de WB's waar het systeem van VOIP-telefonie ("Voice over Internet Protocol") reeds wordt toegepast (cf. 6.4.4.2).

Begin 2012 zullen ze worden aangepast om de kwaliteit van de VOIP-gesprekken beter te garanderen.

Meerdere verbindingen met een zeer grote capaciteit (samen zo'n 6 Gbps) verbinden samen de site van het HB met die van het DRC.

Tussen die twee centrale sites en de SMALS ("extranet van de sociale zekerheid") zitten twee redundante verbindingen die een capaciteit garanderen van 100 Mbps (vroeger 10 Mbps, die capaciteit werd aangepast in 2011 om de overgang naar het VOIP-verkeer mogelijk te maken).

De verbindingen tussen de centrale sites van de RVA en de uitbetalingsinstellingen waren tot in 2011 noodzakelijkerwijs rechtstreekse verbindingen, ofwel via klassieke gehuurde lijnen ofwel via SDSL.

Voortaan kunnen die verbindingen, zonder hun privé karakter tussen de RVA en de UI te verliezen, ook worden gerealiseerd via de infrastructuur van het extranet van de sociale zekerheid (cf. 6.4.4.2).

6.4.3.3

Programmaturomgevingen

Er worden verschillende types omgevingen gebruikt op de UNISYS-mainframes of op de WINDOWS- of LINUX-servers: DMSII-, DB2-, SQL-Server-, SYBASE-, TAMINO-databanken; COBOL-, JAVA-, SAS-, LOTUS NOTES- en (in onderhoud) FOR-Té-ontwikkelingsomgevingen.

De JAVA-ontwikkeling wordt dikwijls samen met andere platformen gebruikt om zo moderne interfaces aan te bieden met behoud van de databanken en de "back-end"-programma's die aanwezig zijn in reeds bestaande architecturen.

6.4.3.4

Disaster Recovery

Vanaf eind jaren 90 heeft de Rijksdienst noodoplossingen voorzien om de informaticaproductie over te nemen wanneer een ramp de site van het HB zou treffen.

In het begin waren die oplossingen beperkt tot de "mainframe"-omgeving van de informatisering van de werkloosheid en steunden ze op een deelname aan een systeem van gemeenschappelijke noodmiddelen.

Sindsdien heeft de Rijksdienst een noodcentrum (Disaster Recovery Centre) kunnen opstarten, dat uitsluitend is opgebouwd uit eigen systemen (mainframes en andere).

Het "informatica-noodplan" blijft continu evolueren (uitbreidingen naar nieuwe toepassingen, aanpassingen op basis van de technische evoluties, verbeteringen die mogelijkheden bieden om de productie onmiddellijk over te nemen).

Dat noodplan dekt via zeer snelle overnameoplossingen (ofwel onmiddellijk ofwel na slechts enkele uren werk) alle toepassingen van de "corebusiness" en de belangrijkste supporttoepassingen.

Het wordt regelmatig getest door in werkelijkheid over te stappen naar het DRC (periodes tijdens dewelke subinformaticasystemen van het HB of delen van het netwerk opzettelijk buiten werking worden gesteld en in productie worden vervangen door noodsystemen). Er werd door de Rijksdienst een permanente werkgroep opgericht om te waken over de systematische organisatie van die tests, die minstens twee keer per jaar alle "DRC-oplossingen" moeten bestrijken.

6.4.4

Activiteiten in 2011

6.4.4.1

Toepassingsaspecten

6.4.4.1.1

Informatisering van de werkloosheidsdiensten

Rekening houdend met de complexiteit en de verscheidenheid van de betrokken materies is het onontbeerlijk gebleken om belangrijke inspanningen te blijven leveren voor:

- het analyseren van de talrijke gevolgen van de diverse reglementaire en organisatorische wijzigingen voor de bestaande toepassingen en procedures;
- het verzekeren van het onderhoud en de evolutie van de bestaande toepassingen op basis van die analyses;
- het analyseren van de nieuwe toepassingen om ze op een coherente wijze te kunnen inschakelen in de werking van het systeem en de activiteiten van de diensten;
- het uitvoeren van de nodige tests en voorbereidingen vóór het lanceren van de nieuwe toepassingen;
- het op punt stellen van de procedures en het opstellen van precieze richtlijnen naar de gebruikers toe.

Van zijn kant is het begeleidingsteam van de directie Werkprocessen een essentiële rol blijven spelen door het verzekeren van de verbinding tussen de gebruikers en de ploeg op het hoofdbestuur. Dankzij zijn regelmatige aanwezigheid in de werkloosheidsbureaus kan het de gebruikers helpen bij het aanpassingsproces en ziet het toe op een correct en rationeel gebruik van het systeem.

6.4.4.1.1.1

BESTAANDE TOEPASSINGEN

De reeds operationele toepassingen worden bij reglementaire wijzigingen onmiddellijk geactualiseerd of aangepast.

Op het niveau van "werkloosheid" waren aanpassingen nodig door de invoering vanaf 1 januari 2012 van de ontslaguitkering voor ontslagen arbeiders en de schorsing tijdelijke werkloosheid voor bedienden (ter vervanging van de crisisschorsing).

Op het vlak van "loopbaanonderbreking/tijdskrediet" waren volgende wijzigingen te noteren:

- de beperking van het crisistijdskrediet tot en met 31 januari 2011;
- de vereiste om vanaf 1 februari 2011 de gegevens mee te delen van de persoon waarvoor de Rijksdienst een periode van medische bijstand of ouderschapsverlof toekent.

Daarnaast blijft de Rijksdienst constant investeren in de optimalisatie van het systeem om op het vlak van kwaliteit en efficiëntie de lat steeds hoger te kunnen leggen en om de beschikbaarheid van betrouwbare beheersgegevens te blijven waarborgen. Dit wordt geïllustreerd door:

- de verdere ontwikkeling van de mogelijkheden tot raadpleging van de gegevens van het Rijksregister en van andere databanken binnen het netwerk van de sociale zekerheid, in het kader van de opdrachten van de Rijksdienst;

- het voortdurend inbouwen van verbeterde coherentiecontroles om problemen in verband met het inbrengen van gegevens te beperken en zo de kwaliteit ervan en het aanmaken van betrouwbare statistieken te verzekeren.

• TOEPASSING "DISPO" - ACTIVERING VAN HET ZOEKGEDRAG NAAR WERK

Het programma werd in de loop van 2011 aangepast om nieuwe types van acties van de gewesten te kunnen registreren en verwerken. Daarnaast werd de toepassing verfijnd om in specifieke situaties optimaal het moment te kunnen bepalen waarop verwittigingen of uitnodigingen moeten worden verzonden.

• TOEPASSING "VERIFICATIE"

De automatisering van de verificatie van de uitgaven werd in 2011 verder uitgebreid zodat in een bijkomend aantal situaties de verificatie op (semi)automatische wijze kan gebeuren.

In 2011 werd de toepassing ook aangepast om de behandeling mogelijk te maken van de betaaldossiers "werhervattingstoeslag ACCO". Tevens werd het nazicht op de correcte verwerking van de Dimona-gegevens bij de betalingen door de uitbetalingsinstellingen, verder verfijnd.

Tot slot werd er een toepassing ontwikkeld en geïnstalleerd die een geïnformatiseerde opvolging mogelijk maakt van de inhoudingen van niet aanvaarde of verworpen uitgaven door de uitbetalingsinstellingen bij latere betalingen.

• TOEPASSING "LOOPBAANONDERBREKING/TIJDSKREDIET/PLEEGZORG"

Een groot deel van het jaar 2011 was gewijd aan een verbetering van de bestaande procedures en het versterken van controles om de betaling van onverschuldigde bedragen te vermijden.

• BETWISTINGEN

Sedert 2009 vergelijkt de Rijksdienst de gegevens die door de onderbreker worden meegedeeld met de gegevens m.b.t. verloonde tewerkstelling, zelfstandige activiteit, pensioen of faillissement. Indien deze elektronische vergelijking een anomalie aan het licht brengt, die invloed kan hebben op het recht op uitkeringen, moet het werkloosheidsbureau het dossier onderzoeken en een beslissing tot herziening nemen, eventueel na verhoor.

In 2011 werd een beheerscherm en een hulpscherm ter behandeling van deze anomalieën ter beschikking gesteld van de werkloosheidsbureaus. Daarnaast is het vanaf nu mogelijk om de uitnodigingen tot verhoor automatisch te genereren vanuit het mainframe.

In 2012 zal de Rijksdienst in het verlengde van de strategische studie ANA-LOGIC, die in 2011 werd uitgevoerd, de procedure van behandeling van betwistbare dossiers optimaliseren.

• A PRIORI-CONTROLES

De Rijksdienst verhoogt het aantal controles bij de codering van dossiers. Op die manier detecteert het informaticasysteem online :

- de registratie van een reeds gekend financieel rekeningnummer dat door meerdere werknemers wordt aangegeven;

- de betaling van reeds vergoede periodes van uitkeringen;
- de onrechtmatige toekenning van verhoogde uitkeringen (op basis van de leeftijd van de werknemer).

• MODERNISERING VAN WERKPROCESSEN

De Rijksdienst is van plan de mutaties die afkomstig zijn van het rijksregister te exploiteren. Daartoe werd in 2011 een structuur ontwikkeld die de stockage en affichering van de adressen van de werknemers die onderbrekingsuitkeringen of uitkeringen pleegzorg genieten, toelaat. Deze oefening werd gerealiseerd naar aanleiding van een herziening van het proces van het opstellen van de fiscale fiches (aanslagjaar 2010).

Bovendien kunnen de positieve beslissingen inzake loopbaanonderbreking, tijdskrediet en pleegzorg vanaf 1 december 2011 online worden afgedrukt op de dag van afwerking van de aanvraag. Dit document wordt automatisch ondertekend en gestockeerd in het informaticasysteem en is beschikbaar voor de burger die zijn dossier consulteert via de toepassing e-LO.

• TOEPASSING REBEL

Deze toepassing die sedert begin 2009 de behandeling en het beheer van de betwistingsdossiers ondersteunt werd in 2011 verder uitgebreid. Zo worden cumuldossiers werkloosheidsziekte en dossiers "betwistbaar ontslag of werkverlating" nu automatisch gecreëerd in de toepassing via automatische overdracht van gegevens uit het signaletiekdossier.

De gegevens in verband met een terugvordering die opgeslagen zijn in de toepassing REBEL, dienen als basis voor de automatische berekening van het terug te vorderen bedrag (zie de toepassing AUTOREC). De link tussen de toepassingen REBEL en AUTOREC (zie volgende toepassing) werd in 2011 geïnstalleerd in alle werkloosheidsbureaus. Daardoor kan een terugvordering automatisch worden berekend op basis van de gegevens geregistreerd in het betwistingsdossier.

• TOEPASSING AUTOREC

De automatische berekening van het bedrag van de uitkeringen die moeten worden teruggevorderd, werd in de loop van 2011 uitgebreid naar de uitkeringen tijdelijke werkloosheid. Tevens werd het mogelijk om de documenten met betrekking tot terugvorderingen die rechtstreeks worden afgehandeld door tussenkomst van de mutualiteit, de Rijksdienst voor Pensioenen of de werkgever, automatisch te laten aanmaken en werd een automatische telling voor de boordtabellen ingebouwd.

• TOEPASSING AUTOMATISCHE BEREKENING TOELAATBAARHEID

In de loop van 2011 werd de (semi)automatische verwerking van de elektronische aanvragen tijdelijke werkloosheid geïnstalleerd in alle werkloosheidsbureaus. De installatie van automatische berekening van de verlenging van de vergoedingsperiodes en de terugkeer naar de eerste vergoedingsperiode is voorzien voor 2012.

• TOEPASSING AUTOMATISCHE BEREKENING BEROEPSVERLEDEN

De toepassing "Automatische berekening beroepsverleden" voor dossiers art. 30 van het Werkloosheidsbesluit van 25 november 1991 werd eind januari 2011 in gebruik genomen in alle werkloosheidsbureaus. In de loop van het jaar werd de toepassing verder verfijnd. De uitbreiding van de toepassing naar de dossiers art. 33 van het Werkloosheidsbesluit van 25 november 1991 is voorzien voor begin 2012.

• TOEPASSING WELCOME

Het synthesescherm - een informaticascherm dat de belangrijkste gegevens bevat van een werkloosheidsdossier en een eventueel betwistingsdossier - en dat gekoppeld is aan het geïnformatiseerd en uniform registratiesysteem voor de bezoekers, werd uitgebreid met de gegevens "loopbaanonderbreking/tijdscrediet". De gegevens "aangiften tijdelijke werkloosheid" worden begin 2012 toegevoegd.

De uniforme inrichting en organisatie van de onthaalruimtes in de werkloosheidsbureaus werd in 2011 geleidelijk verdergezet.

• TOEPASSING TIJDELIJKE WERKLOOSHEID

De toepassing Tijdelijke werkloosheid werd aangepast om de verplichte elektronische mededelingen tijdelijke werkloosheid vanaf oktober 2011 en de schorsing bedienden vanaf januari 2012 (ter vervanging van de crisisschorsing) te kunnen verwerken.

6.4.4.1.1.2

NIEUWE TOEPASSINGEN

Overeenkomstig het strategisch plan 2010 werden in de loop van 2011 volgende toepassing ontwikkeld en geïnstalleerd :

• Databank Werkgevers

De nieuwe databank Werkgevers werd in 2011 gecreëerd op basis van gegevens uit het Werkgeversrepertorium van de RSZ en de gegevens van dienstenchequebedrijven waardoor de relationele databank, waarover de RVA beschikt, werd uitgebreid met een aantal sleutelgegevens van werkgevers, zodat gerichte opvragingen mogelijk werden. Op die manier kunnen tewerkstelling of sociale maatregelen zoals tijdelijke werkloosheid, het win-win-plan, ... worden geëvalueerd en onrechtmatig gebruik gedetecteerd. Voor deze gerichte opvragingen werd reeds in 2010 het pad geëffend door de optimale verbinding van dossiers werknemers en werkgevers door middel van het uniek KBO-nummer.

De verbinding van het elektronische proces-verbaal (e-PV) met de nieuwe databank Werkgevers en gescande documenten wordt eveneens voorbereid.

Overeenkomstig voornoemd strategisch plan werden in de loop van 2011 voorbereidende werkzaamheden verricht in uitvoering van de volgende strategische projecten:

• JUPRO

De doelstelling van dit strategisch project is een hertekening van het proces van de behandeling van de gerechtelijke procedures en de ontwikkeling van een geïnformatiseerd systeem ter ondersteuning van deze activiteit. De door dit project geïmplementeerde

de gerechtelijke procedures hebben te maken met de kernactiviteiten van de RVA (werkloosheid, brugpensioenen, loopbaanonderbreking, tijdscrediet, dienstencheques ...), en met dossiers "collectieve schuldenregeling" waarin een advocaat de belangen van de RVA verdedigt.

De behoeftenanalyse werd in de loop van 2011 afgerond. De ontwikkeling van de voorziene informatica-toepassing werd opgeschort om voorrang te kunnen verlenen aan het project OPTIREC (zie volgend punt).

• OPTIREC

Dit strategisch project heeft een dubbele doelstelling:

- het optimaliseren van het terugvorderingsbeleid en -proces met als uiteindelijk doel een toename van de ingevorderde bedragen;
- het vervangen van de bestaande informaticatoepassing door een nieuwe toepassing, rekening houdend met de voorgestelde verbeteringen.

De analyse m.b.t. tot de ontwikkeling van deze nieuwe toepassing werd in 2011 afgewerkt. De realisatie van dit project zal pas in 2013 kunnen worden afgerond.

• REGIS

De RVA heeft beslist om het strategisch project REGIS, dat bepaalde werkmethode wil moderniseren door gebruik te maken van het gegeven "hoofdverblijfplaats" van de uitkeringstrekkers, zoals gekend in het Rijksregister, eerst zal worden gelinkt aan de toepassing "loopbaanonderbreking/tijdscrediet".

Dit project kon eind 2011 worden hervat na de voltooiing van de installatie van een nieuw informatica-platform bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

• Modernisering controlekaart C3

Dit project wil de mogelijkheden die de werkloze heeft om periodes van niet-werkloosheid in de loop van een maand aan te geven, uitbreiden door het gebruik van de moderne communicatiemiddelen toe te staan. In de loop van 2011 vormde dit project het voorwerp van een strategische studie. Begin 2012 zal aan het Beheerscomité toestemming gevraagd worden om de voorgestelde pistes verder te mogen uitwerken.

6.4.4.1.2

Netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid

Binnen dit netwerk vinden communicaties plaats op verschillende niveaus. In de eerste plaats vraagt de sector van de werkloosheidsverzekering gegevens op bij het rijksregister en bij de andere socialezekerheidsinstellingen.

In de tweede plaats deelt de sector van de werkloosheidsverzekering aan andere socialezekerheidsinstellingen gegevens mee over de werkloosheid, de loopbaanonderbreking, het tijdskrediet en de pleegzorgen.

Ten slotte worden er binnen het secundaire netwerk, tussen de RVA en de uitbetalingsinstellingen, op elektronische wijze gegevens uitgewisseld over de werkloosheidsverzekering.

Die gegevensuitwisselingen gebeuren zowel onder de vorm van berichten in batch die via mailbox worden verstuurd, als onder de vorm van onlineconsultaties van gegevensbanken.

6.4.4.1.2.1

PRIMAIR NETWERK

Uit tabel 6.4.1 blijkt dat het volume consultaties van externe databanken in 2011 heel lichtjes is toegenomen.

Het aantal berichten dat de RVA ontvangt van de andere instellingen die deel uitmaken van het netwerk van de Kruispuntbank is gedaald met 5,88 % (zie tabel 6.4.2). De meest opmerkelijke daling situeert zich op het niveau van de stroom DIMONA, waar de daling 27,95 % bedraagt. Dat bericht is bestemd voor de uitbetalingsinstellingen en bevat de gegevens van het begin en het einde van een tewerkstelling.

Dankzij die gegevensstroom kunnen de uitbetalingsinstellingen vermijden dat uitkeringen worden uitbetaald aan personen die het werk hebben hervat. De controle op de niet-toegelaten cumulatie tussen uitkeringen en werk gebeurt dus grotendeels dankzij een preventieve controle door de uitbetalingsinstellingen.

Ook de DIMONA-stroom wordt geëxploiteerd in het domein van loopbaanonderbreking en tijdskrediet aangezien de RVA, sinds mei 2010, zich op hetzelfde bericht baseert om de loopbaanonderbrekers op te sporen die uit dienst getreden zijn bij hun werkgever of die tijdens een periode die vergoed wordt door de Rijksdienst een niet-toegelaten activiteit uitoefenen bij een andere werkgever. Het is de bedoeling om de onverschuldigde betaling van uitkeringen tijdig stop te zetten om ook hier een terugvordering te vermijden. Om dezelfde reden gebruikt de RVA de stromen van het Pensioenkadaster betreffende de uitkeringstrekkingen die een pensioen ontvangen en die onderbrekingsuitkeringen genieten. Om de werkloosheidsbureaus toe te laten die gegevens te beheren, werd een geïntegreerde toepassing ontwikkeld. Het gaat, in het kort, om een luik van het opsporingsbeleid van misbruiken dat gevoerd wordt door de Rijksdienst.

TABEL 6.4.I

Consultaties andere databanken

Databank	Aantal
Rijksregister	3 332 123
Bisregister	56 849
Werkgeversrepertorium bij de RSZ/RSZPPO	3 916 950
Loon- en arbeidstijdgegevensbank bij de RSZ (LATG)	1 282
Loon- en arbeidstijdgegevensbank bij de RSZ (DmfA)	6 483 644
Personeelsbestand	1 179 378
Gegevens jaarlijkse vakantie arbeiders bij de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie	35
Gegevens beroepsloopbaan als zelfstandige	1 464 723
Gegevens vergoede ziekteperiodes	1 405 125
Pensioenkadaster	1 263 840
Repertoria andere socialezekerheidsinstellingen bij de Kruispuntbank	8 031
Repertorium sector werkloosheid bij de Kruispuntbank	37 151
Profielen bij de Kruispuntbank	33
Totaal 2011	19 149 131
Totaal 2010	18 178 216
	+ 5,34 %

TABEL 6.4.II

Ontvangen attesten afkomstig van andere sectoren van de sociale zekerheid

Attest	Circuit	Volumes
Onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (DIMONA)	RSZ/RSZPPO → Kruispuntbank → RVA	17 200 395
Attest periode van ziekte	Ziekenfonds → NIC ¹ → Kruispuntbank → RVA	2 948 132
Attest begin en einde zelfstandige activiteit	Verzekeringsfonds → RSZV → Kruispuntbank → RVA	106 617
Attest genummerde nominatieve C3.2A controlekaart bouw	Fonds Bouwnijverheid → Kruispuntbank → RVA	2 064 842
Attest jaarlijkse vakantie arbeiders	Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie → Kruispuntbank → RVA	1 313 205
Gegevens actieve begeleiding en opvolging van werklozen	Gewestinstellingen (ACTIRIS, ADG, Forem, VDAB) → Kruispuntbank → RVA	5 645 306
Statistische gegevens betreffende de werkzoekenden	Gewestinstellingen (ACTIRIS, ADG, Forem, VDAB) → Kruispuntbank → RVA	7 519 189
Gegevens begin en einde tewerkstelling	RSZ/RSZPPO → Kruispuntbank → RVA → UI's	14 039 310
Totaal 2011		50 836 996
Totaal 2010		54 010 109
		- 5,88 %

¹ NIC = Nationaal Intermutualistisch College.

6.4.4.1.2.2

SECUNDAIR NETWERK

Via dit netwerk deelt de RVA aan de uitbetalingsinstellingen onder andere de volgende gegevens mee:

- dagelijks de signaletiekgegevens betreffende de dossiers die de voorgaande dag door de werkloosheidsbureaus werden behandeld en waarbij een beslissing over het recht op uitkeringen werd genomen;
- dagelijks de acties en de beslissingen van de RVA met betrekking tot de activering van het zoekgedrag van de werklozen;
- maandelijks de gegevens van de werklozen die steekproefsgewijs geselecteerd werden voor controle op de verplichting om in België te verblijven;
- maandelijks het aantal dagen betaalde vakantie waarop de werkloze recht heeft zodat hij voor die dagen geen uitkeringen kan ontvangen;
- wekelijks de verificatieresultaten van de tijdens de voorgaande week afgesloten indieningen (= resultaten uitschakelingen, verwerpingen, administratiekosten voor de uitbetalingsinstellingen en boekhoudkundige resultaten);
- de mailbox met de antwoorden van de Kruispuntbank en de socialezekerheidsinstellingen op de verzonden werkloosheidsattesten;
- de ingediende elektronische dossiers met de aangiften sociaal risico wanneer de RVA niet kon beslissen omdat een onvolledig dossier werd ingediend;
- de gegevens betreffende de aangiften tijdelijke werkloosheid afkomstig van de werkgevers, voor de werknemers gekend bij de uitbetalingsinstellingen.

De uitbetalingsinstellingen sturen de RVA de volgende gegevens:

- de elektronische dossiers met de aangiften sociaal risico, de tewerkstellingsgegevens afkomstig van de DmfA-databank bij de RSZ en de elektronische legitimatiekaart-bouw, met het oog op het vaststellen van het recht op uitkeringen;
- de elektronische betaaldossiers met de aangiften sociaal risico betreffende de vergoedbaarheid;
- de mailbox met de gegevens betreffende werkloosheidsattesten bestemd voor de socialezekerheidsinstellingen die deel uitmaken van het netwerk van de Kruispuntbank;
- de aanvragen voor het bekomen van de individuele pensioenrekening van SIGEDIS voor het bepalen van de verlengde tweede vergoedingsperiode bij de werklozen.

De gegevensbestanden C10 met de ter verificatie aangeboden uitgaven worden uitsluitend via het netwerk overgemaakt. Hetzelfde geldt voor de betaalgegevens afkomstig van de financiële instellingen.

De uitbetalingsinstellingen staan al sinds meerdere jaren samen met de Rijksdienst in voor de correcte identificatie van de werkloosheidsdossiers en de integratie van die dossiers in het sectoraal verwijzingsrepertorium bij de Kruispuntbank. Door de invoering van de multifunctionele aangifte en de elektronische aangiften sociaal risico, moet de uitbetalingsinstelling die het dossier samenstelt in staat zijn binnen het netwerk van de sociale zekerheid elektronische berichten op te vragen. Om aan

die behoefte te voldoen, identificeren en integreren de uitbetalingsinstellingen een dossier in het sectoraal repertorium. Aangezien de RVA, als beheersinstelling van het secundaire netwerk van de sector werkloosheid, verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de gegevens in het sectoraal verwijzingsrepertorium, gebeurt dat onder supervisie van de Rijksdienst.

In 2011 hebben de uitbetalingsinstellingen 194 092 integraties uitgevoerd, zijnde een maandelijks gemiddelde van meer dan 16 000 dossiers. Dat komt overeen met een daling met ongeveer 9 % ten opzichte van 2010.

Bovendien kunnen de uitbetalingsinstellingen online de inhoud consulteren van de betekeningen van tijdelijke werkloosheid die door de werkgevers aan de RVA worden overgemaakt. In 2011 vonden er 66 645 consultaties plaats. Dat is een daling met ongeveer 30 % ten opzichte van 2010.

De uitbetalingsinstellingen hebben verder ook de mogelijkheid om de gegevens betreffende de loopbaanonderbreking online te consulteren. Het aantal consultaties voor 2011 bedraagt 7 704 (+ 238 %).

6.4.4.1.2.3

GEGEVENS BESTEMD VOOR ANDERE INSTELLINGEN VAN HET NETWERK VAN DE KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID

Via het netwerk van de Kruispuntbank wisselt de sector werkloosheid op een systematische manier gegevens uit met de andere sectoren van de sociale zekerheid. De Rijksdienst staat als instelling behorende tot het primaire netwerk volledig in voor het beheer van die informatiestromen afkomstig van de uitbetalingsinstellingen of van de RVA zelf.

De betreffende stromen hadden in de aanvangsfase vooral betrekking op het valoriseren van de socialezekerheidsrechten in de andere sectoren van de sociale zekerheid (zie bijvoorbeeld de gegevensstromen betreffende de kinderbijslag, pensioenen en de ziekteverzekering). Die valorisatie gebeurt op initiatief van de socialezekerheidsinstellingen zelf zonder dat nog een persoonlijke tussenkomst van de sociaal verzekerde is vereist. Nu zijn er ook gegevensstromen gericht op het optimaliseren en automatiseren van werkprocessen (bijvoorbeeld de gegevensstromen naar de gewestinstellingen en de gegevensstromen naar de RSZ en de RSZPPO betreffende de RSZ-verminderingen) of die gericht zijn op het opsporen van georganiseerde fraude (bijvoorbeeld de gegevens omtrent de vergoede tijdelijke werkloosheid ten behoeve van OASIS).

Om die gegevensstromen op te volgen beschikt de Rijksdienst over een tabel met de herkomst van elk bericht, evenals de etappes die het bericht heeft afgelegd naar de ontvangende socialezekerheidsinstelling toe. De tabel laat toe vast te stellen of het bericht zijn bestemming heeft bereikt. Is dat niet het geval, dan wordt dat via een feedbackmechanisme meegedeeld aan de verzendende socialezekerheidsinstelling. Die instelling onderneemt vervolgens de nodige acties om de socialezekerheidsrechten van de sociaal verzekerde te waarborgen.

Zoals uit tabel 6.4.3 blijkt, is het globale volume attesten meegedeeld aan de andere socialezekerheidsinstellingen, vergele-

ken met 2010, zo goed als onveranderd gebleven. Er was een aanzienlijke daling van het aantal attesten betreffende de inhoudingen op brugpensioenen, pseudobrugpensioenen en tijdskrediet (- 75,7 %), betreffende de periodes deeltijdse tewerkstelling met behoud van rechten voor de RVP (- 34,5 %) en betreffende de vermindering van bepaalde RSZ-bijdragen (- 40 %). Die daling kan worden verklaard doordat 2010 een jaar was waarin nieuwe stromen werden opgestart, samen met het massaal versturen van attesten betreffende periodes van voor 2010.

Sinds een paar jaar kunnen de andere socialezekerheidsinstellingen ook rechtstreeks bepaalde gegevens opvragen uit het dossier van de sociaal verzekerde. De consultatie gebeurt om veiligheidsredenen op een server los van het Mainframe waarop de eigenlijke toepassingen van de RVA draaien. Het dossier op de server wordt quasi online bijgewerkt door middel van databridge (= software).

Zo kunnen de kinderbijslagfondsen en de ziekenfondsen het dossier loopbaanonderbreking van hun leden consulteren. In 2011 vonden in totaal 94 294 consultaties plaats, wat overeenkomt met een stijging van bijna 24 % ten opzichte van 2010.

Via het netwerk van de Kruispuntbank worden ook de uitbetalingsinstellingen geconsulteerd. Zo werden ze in 2011 door de andere socialezekerheidsinstellingen 42 453 keer geconsulteerd aangaande de gelijkgestelde dagen tijdelijke werkloosheid. Het aantal consultaties is op een jaar tijd met 62 % gedaald.

Het papieren inlichtingenblad bestemd voor het ziekenfonds, dat de uitbetalingsinstellingen bij ziekte van de werkloze invullen, werd geautomatiseerd. In 2011 hebben de uitbetalingsinstellingen 347 982 dergelijke berichten overgemaakt aan de ziekenfondsen.

Bovendien hebben de kinderbijslagfondsen de mogelijkheid om bij de uitbetalingsinstellingen het attest kinderbijslag te consulteren. In 2011 waren er 787 163 dergelijke consultaties, wat overeenkomt met ongeveer hetzelfde volume als in 2010.

TABEL 6.4.III

Berichten opgesteld ten behoeve van de andere sectoren van de sociale zekerheid

Document	Circuit	Volumes
Te factureren maximum	Uitbetalingsinstelling → RVA → Kruispuntbank → NIC (NIC = Nationaal Intermutualistisch College) → ziekenfonds	7 045 620
Bijdragebon werkloosheid	Uitbetalingsinstelling → RVA → Kruispuntbank → NIC → ziekenfonds	1 672 142
Bijdragebon loopbaanonderbreking	RVA → Kruispuntbank → NIC → ziekenfonds	71 841
Attest kinderbijslag werkloosheid	Uitbetalingsinstelling → RVA → Kruispuntbank → RKW → kinderbijslagfonds	10 111 987
Attest uitkeringsgerechtigde loopbaanonderbreking	RVA → Kruispuntbank → RKW → kinderbijslagfonds → NIC → ziekenfonds	450 691
Gelijkgestelde werkloosheidsdagen voor de RVP	RVA → Kruispuntbank → SIGEDIS in opdracht van de RVP	1 628 748
Periodes deeltijdse tewerkstelling als werknemer met behoud van rechten voor de RVP	RVA → Kruispuntbank → SIGEDIS in opdracht van de RVP	882 989
Gelijkgestelde dagen loopbaanonderbreking voor de RVP	RVA → Kruispuntbank → SIGEDIS in opdracht van de RVP	302 846
Gelijkgestelde dagen tijdelijke werkloosheid	Uitbetalingsinstelling → RVA → Kruispuntbank → RJV → SIGEDIS → RSZ → RIZIV → Fondsen voor Bestaanszekerheid	2 023 904
Bewijs van deeltijdse werknemer met behoud van rechten	RVA → Kruispuntbank → NIC → ziekenfonds	182 427
Attest betreffende de jongeren die na de wachttijd toegelaten of uitgesloten worden van het recht op wachtuitkeringen	RVA → Kruispuntbank → RKW → kinderbijslagfonds → RSVZ → kinderbijslagfondsen zelfstandigen → NIC → ziekenfonds	42 419
Attest over de werkloosheids-situatie van de werkloze bestemd voor de gewesten	RVA → Kruispuntbank → ACTIRIS → ADG → FOREM → VDAB	1 652 946
Attest RSZ-vermindering	RVA → Kruispuntbank → RSZ → RSZPPO	325 211
Attest van de vergoede dagen tijdelijke werkloosheid	RVA → Kruispuntbank → OASIS	19 082 480
Attest met de uitkerings-gerechtigde volledig werklozen	RVA → Kruispuntbank → ACTIRIS → ADG → FOREM → VDAB	6 579 555
Attest inhoudingen op brug pensioenen, pseudobrugpensioenen en tijdscrediet	RVA → Kruispuntbank- → RSZ → RSZPPO	210 965
Gelijkgestelde dagen in geval van afwezigheid voor pleegzorgen	RVA → Kruispuntbank → RJV → SIGEDIS	469
Totaal 2011		52 267 240
Totaal 2010		51 920 808
		+ 0,67 %

6.4.4.1.3

Informatisering van de ondersteuningsopdrachten

Het applicatiepark is zeer omvangrijk en betreft heel diverse domeinen (boekhoudkundig en budgettair beheer, personeelsbeheer, statistieken, boordtabellen, intranetportaal, knowledge management, e-learning, vertaling ...).

Onderstaande realisaties zijn enkele van de evoluties van 2011.

- In het kader van het project HRIS (geïntegreerde informatica-ondersteuning voor alle aspecten betreffende het personeelsbeheer), werden de ontwikkeling en de uitwerking van talrijke functionele modules (wervingen, competenties, afwezigheden, externen, inhoudingen, stages, mutaties, badges ...) voortgezet.
- De toegang tot de verschillende modules ("HRIS-menu"), ontworpen in functie van een filosofie van "selfservice" voor de personeelsleden, heeft een nieuwe structuur gekregen. Er werd een belangrijk nieuw luik van het project uitgewerkt: "Digitar HR" maakt het voortaan in zekere mate mogelijk om de "papierenen" individuele dossiers van de personeelsleden te vervangen door dossiers die gescand zijn en bewaard worden op informaticadragers.
- Er werden twee belangrijke stappen gezet op het vlak van de nieuwe informatisering van de Financiële diensten: de toepassing "kasboeken van de WB's" werd gefinaliseerd en de toepassing "rekening-courant van de uitbetalingsinstellingen" is klaar om begin 2012 in productie te worden genomen.
- Wat Knowledge Management betreft, werden er nieuwe perfectioneringen aangebracht aan de toepassing RioLex (informaticaversie van de reglementering) en werd het project RioDoc-Support (gestructureerde terbeschikkingstelling van onderrichtingen en andere documenten door de supportdiensten) voorbereid.
- ICT heeft de technische ondersteuning geleverd voor het in gebruik nemen van de software Planon door Werken en Materieel (softwarepakket voor "facility planning" in zeer brede zin).
- De toepassingen betreffende het project voor het beheer van het onthaal in de WB's (project Welcome, met inbegrip van het gebruik van e-ID-lezers voor de identificatie van de bezoekers), die reeds in productie waren gesteld, werden gefinaliseerd.
- Ook nog voor de WB's, werden verschillende toepassingen voor de scanning van documenten, die in de loop van de tijd werden uitgewerkt (voornamelijk voor het scannen van dossiers in het kader van anti-fraudecontroles) gewijzigd en evenwichtiger gestructureerd.
- Er werd een nieuwe versie van het intranetportaal van de Rijksdienst (RIO) en van de lokale portalen (RIMINI) ter beschikking gesteld, met verschillende functionele verbeteringen.
- Er werd vooruitgang geboekt wat de toepassingen betreft van interne ondersteuning van de directie ICT (monitoring van de toepassingen die in productie zijn en geïntegreerde opvolging van de aanvragen/activiteiten/middelen) en de realisatie van de Balanced Scorecard ICT.

- In het bijzonder werd de uitwerking van de toepassingen voor de opvolging van de activiteiten veralgemeend, voor de (functionele) helpdesk van de directie WP en voor de (technische) helpdesk van de directie ICT, om de opvolging van de incidenten te informatiseren.

6.4.4.2

Technische aspecten

De vernieuwing van de centrale beeldvormingsinfrastructuur die in 2010 werd gerealiseerd moest worden beëindigd met een migratie naar de nieuwe dragers (WORM-cassettes in plaats van optische schijven) van de reeds geregistreerde beelden. De migratie van die gigantische volumes beelden (meerder terabytes van gedigitaliseerde individuele werkloosheidsdossiers, dossiers loopbaanonderbreking/tijdscrediet en afstanden/beslag) werd gedurende 2011 uitgevoerd en zal begin 2012 kunnen worden afgerond.

Het project voor de overgang naar de VOIP-telefonie ("Voice Over Internet Protocol"), voorbereid in 2010, werd in 2011 al voor een deel in productie gesteld.

Dat project kon op tijd in productie worden genomen om overbodige kosten voor klassieke telefoonlijnen te vermijden bij de verhuizingen van de WB's van Brussel en Leper, en heeft zo zijn meest dringende doelstelling bereikt.

Het werd ook al voor enkele andere WB's in productie gesteld maar werd vervolgens tijdelijk stopgezet, om plaats te laten voor verschillende technische verbeteringen te kunnen doorvoeren. De geleidelijke inproductiestelling zal begin 2012 kunnen hervatten.

Wat het netwerk betreft, werd een eerste evolutie gerealiseerd om in goede omstandigheden te kunnen zorgen voor het vervolg van de inproductiestelling van het project VOIP.

Het gaat om een wijziging van technologie en een versterking van de capaciteit (van 10 naar 100 Mbps) van de verbindingen tussen de Rijksdienst en het extranet van de sociale zekerheid.

Die aanpassing maakt het bovendien mogelijk om voortaan de verbindingen tussen de centrale sites van de RVA en de uitbetalingsinstellingen (die noodzakelijkerwijs tot dan rechtstreekse verbindingen waren) te vervangen door verbindingen via de infrastructuur van het extranet van de sociale zekerheid, zonder hun privékarakter te verliezen.

Er werden andere evoluties inzake het netwerk voorbereid in het kader van het project VOIP, dit keer betreffende de verbindingen tussen de WB's en de twee centrale sites van de Rijksdienst. Die evoluties zullen in productie worden gesteld afhankelijk van de behoeften in 2012.

Wat de software-infrastructuur betreft, werd bij de Rijksdienst voor de eerste keer gebruik gemaakt van het systeem SAS BI ("Business Intelligence") in de marge van het project voor de informatisering van HR.

Het gaat om een systeem dat de toegang tot de gegevens en hun statistische exploitatie vergemakkelijkt, zowel rechtstreeks voor de "business"-verantwoordelijken als voor de informatici.

Dat systeem is bedoeld om voor nog veel andere zaken te worden gebruikt die, in de toekomst, ook de statistische exploitatie van de gegevens van de "corebusiness" zullen betreffen.

Nog steeds op het vlak van software-infrastructuur, werd de studie voor de evolutie van de bureautica-omgeving MS-Office afgerond in 2011.

Op basis van die studie heeft de RVA gekozen voor een algemene overgang naar de versie MS-Office 2007, te realiseren begin 2012.

De voorbereidingen die daarvoor nodig waren, werden eind 2011 grotendeels aangevat.

Het in productie stellen van een nieuw systeem voor het beheer van de toegangsmachtigingen tot de informaticamiddelen (User Acces Management), dat werd aangekondigd in 2010, kon in 2011 niet worden gerealiseerd, maar de voorbereiding ervan werd voortgezet en die grote technische evolutie zal kunnen plaatsvinden in 2012.

Wat de informaticarelaties in het kader van het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid betreft, heeft de Rijksdienst bovendien verder actief kunnen deelnemen aan de eerste aanzetten van het project voor de migratie naar een SOA-platform (Service Oriented Architecture) van de KSZ.

De directie ICT heeft ten slotte verder gewerkt aan het op punt stellen, het interne gebruik en de promotie bij haar "business owners" (te beginnen met die van de directie WP, die verantwoordelijk zijn voor de informatisering van het grootste deel van de "corebusiness") van een analyse/ontwikkelingsmethode gebaseerd op de keuzes van de producten Enterprise Architect.

6.4.5

Resultaten

Zoals de vorige jaren beoogden de informatica-activiteiten niet alleen het bereiken van de basisdoelstellingen inzake logistieke ondersteuning voor het realiseren van de opdrachten van de Rijksdienst, maar ook het onderhouden en het verbeteren van het potentieel van de werking van de informatica zelf.

In 2011 kon de Rijksdienst nog steeds via de informatica:

- zich voortdurend aanpassen aan de evoluties van zijn opdrachten;
- de administratieve taken verder automatiseren en vereenvoudigen;
- en de efficiëntie van zijn diensten verhogen.

Tegelijkertijd hebben de evoluties inzake methodologie, materiële infrastructuur en software-infrastructuur op een duurzame manier gezorgd voor een versterking van de kwaliteit van de prestaties.

6.5 Logistiek beheer

De hierna vermelde realisaties en projecten illustreren de inspanningen die de RVA ook in 2011 heeft geleverd om, enerzijds, zijn medewerkers goede werkomstandigheden aan te bieden en, anderzijds, de bezoekers op een degelijke manier te ontvangen. Bovendien werden audits uitgevoerd en actieplannen uitgewerkt om de prestaties van de RVA op het vlak van milieu en duurzame ontwikkeling te optimaliseren.

6.5.1

Realisaties

In juli 2011 verhuisde het werkloosheidsbureau van Ieper naar zijn nieuw kantoorgebouw, gelegen aan de Grachtstraat 11/2a te Ieper.

Het werkloosheidsbureau van Brussel verhuisde midden september en neemt tijdelijk zijn intrek in een ander kantoorgebouw, gelegen aan het Marcel Broodthaersplein 4, te 1060 Brussel.

Het Beheerscomité gaf eind 2011, onder voorbehoud van de goedkeuring van de minister van Begroting, zijn akkoord om over te gaan tot de renovatie van het bestaande gebouw van het werkloosheidsbureau Brussel, gelegen aan de Charleroiesteeweg 60 te 1060 Brussel.

In 2010 werd een Facility Management Information System (FMIS) aangekocht bij de firma Planon.

Dit systeem geeft aan de interne klant een overzicht van alle producten en diensten die door de directie Werken & Materieel worden aangeboden. Tevens wordt deze software ondermeer gebruikt bij het beheer en de uitvoering van aanvragen en meldingen, voorraad, contracten, inventaris, projecten en ruimtes.

6.5.2

In uitvoering

De bouwwerken voor de nieuwbouw van het werkloosheidsbureau Nijvel werden verder uitgevoerd.

De ruwbouw en afwerking van de nieuwbouw voor het werkloosheidsbureau Verviers werden aanbesteed.

De bouwvergunning voor de nieuwbouw van het werkloosheidsbureau van Aarlen werd afgeleverd.

6.5.3

Het beleid inzake onroerende goederen

De Rijksdienst heeft vestigingen op 39 locaties, waarvan 30 werkloosheidsbureaus.

Een groot deel van het hoofdbestuur en 24 werkloosheidsbureaus zijn gehuisvest in eigendom, 6 werkloosheidsbureaus in huurkantoren.

Bij de inrichting van gebouwen wordt veel aandacht besteed aan dienstverlening, ergonomie en functionaliteit. Ook de veiligheid van het personeel en toegankelijkheid voor locomotorische gehandicapten zijn punten waar rekening mee wordt gehouden.

Daarenboven worden in het kader van de duurzame ontwikkeling bij voorkeur en waar mogelijk ecologische materialen gebruikt en wordt er gezorgd voor een optimale isolatie en een beperking van het energieverbruik. Bij de uitvoering van werken en bij aankopen wordt rekening gehouden met "life cycle costing".

6.5.4

Project ECO

Het project ECO heeft als doel de milieuprestaties van de RVA te verbeteren. Het project bestaat uit 2 delen: enerzijds wil de RVA in 2012 zijn EMAS-registratie behalen voor de site van het hoofdbestuur. Hiervoor werd een extern consultancybureau aangewezen om de RVA te begeleiden. Een milieubeleid en actieprogramma werden in december opgesteld. Anderzijds werd in het streven naar een rationeel energie- en waterverbruik een monitoringsprogramma opgestart voor de gebouwen van de RVA. Op basis van de energie-audits werd een actieplan uitgewerkt.

6.6.1

De externe communicatie in 2011

De externe communicatie van de RVA verloopt via verschillende kanalen: de website, persberichten, contacten via jobbeurzen, brochures. Bovendien organiseert de communicatiedienst jaarlijks tevredenheidsenquêtes bij de klanten van de Rijksdienst.

6.6.1.1

Het uitzicht van de website veranderde

De communicatiedienst herschikte in december 2011 de website om de beslissingen die de regering nam en die de opdrachten van de RVA beïnvloedden een prominente plaats te kunnen geven op de site. Het gaat voorlopig enkel over de "homepage" in de drie landstalen. De achterliggende structuur werd nog niet aangepakt. Eerder in 2011 waren er een aantal belangrijke nieuwe toevoegingen aan de website. Er is ten eerste een interactieve module waarmee personen die een dienstenchequeonderneming willen opstarten – of die er nog maar pas mee begonnen zijn – zich online voor de verplichte informatiesessie kunnen inschrijven. Ten tweede kan iedereen voortaan op de website voor ieder RVA-kantoor bekijken wanneer het druk is aan het onthaal en wanneer het rustiger is en zo wachtrijen vermijden. Voortaan vind je niet alleen op de website wanneer je het best naar het bureau van de RVA gaat, maar ook hoe: welk openbaar vervoer moet je nemen of hoe geraak je er met de auto? Aan de hand van een nieuwe rekenmodule loopbaanonderbreking en tijdscrediet kan iedereen voortaan berekenen hoe hoog de onderbrekingsuitkering is waarop hij recht heeft wanneer hij zijn carrière tijdelijk wil onderbreken. Een andere nieuwigheid in 2011 op de website zijn de interactieve statistieken over de faillissementen (Fonds voor Sluiting van Ondernemingen).

6.6.1.2

Ieder trimester een persbericht

Ieder trimester verstuurt de RVA voortaan een uitgebreid persbericht onder de noemer "trimestriële indicatoren van de arbeidsmarkt". Dat persbericht komt bovenop het maandelijks bericht met de evolutie van de werkloosheidscijfers in België. In het persbericht "trimestriële indicatoren" worden niet alleen cijfers over de vergoede werkloosheid aangehaald, maar ook over de tijdelijke werkloosheid, faillissementen, brugpensioen, loopbaanonderbreking en tijdscrediet en de federale tewerkstellingsmaatregelen. Dit persbericht wordt, net als de maandelijks cijfers, verstuurd naar meer dan 250 journalisten en arbeidsmarktspecialisten.

6.6.1.3

Een studie over de communicatiekanalen van de Rijksdienst

De studie "Multi Channel" had twee doelstellingen. Enerzijds werd er een inventaris gemaakt van alle middelen die de RVA nu al gebruikt in de contacten met zijn klanten. Daarnaast bekeken de verantwoordelijken van de studie welke communicatiekanalen er eventueel nog bij kunnen komen. Belangrijkste conclusie van de studie is dat er op dit moment al veel kanalen bestaan waarlangs de RVA communiceert met zijn klanten, maar dat er geen geïntegreerde strategie achter zit. De RVA moet dan ook werk maken van een globale strategie "Multi Channel" en nagaan welke communicaties best "face-to-face" gevoerd worden, welke via de telefoon, en welke via internettoepassingen. Door deze verschillende kanalen op elkaar af te stemmen kan de RVA klantgerichter en operationeel efficiënter gaan werken. Om een goede multi channel communicatie te kunnen organiseren bij de RVA, moeten er nog een aantal extra kanalen ontwikkeld worden. In de eerste plaats moet er werk gemaakt worden van een beveiligde digitale omgeving om attesten en formulieren te kunnen afleveren. Ook een verbeterde website zou winst kunnen opleveren qua operationele efficiëntie en klantgerichtheid. In de loop van 2012 zal een werkgroep zich verder over deze problematiek buigen.

6.6.1.4

De bezoekers werden ondervraagd

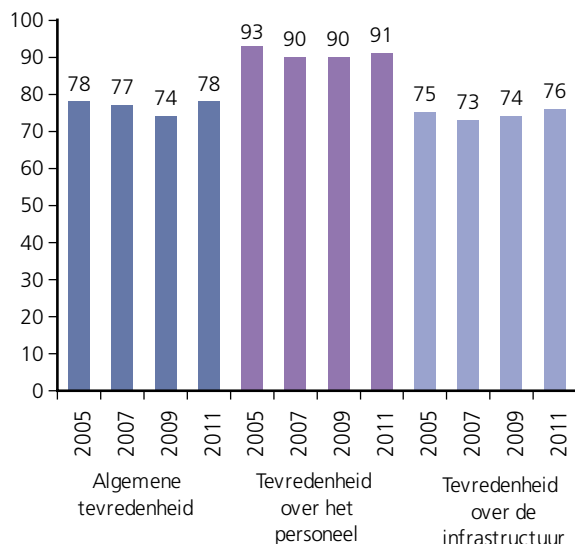
Om de twee jaar organiseert de RVA een enquête (Consulto) aan het onthaal van de dertig lokale kantoren en het hoofdbestuur. Die enquêtes tonen aan dat 78 % van de ondervraagden (zeer) tevreden was na hun bezoek. De klanten zijn vooral tevreden over het personeel van de RVA: 91 % zegt tevreden of zeer tevreden te zijn. Over de infrastructuur zijn ze met 76 % minder tevreden hoewel er ook daar een stijging is ten opzichte van voorgaande enquêtes. Als we het profiel van de ondervraagden bekijken, stellen we vast dat 54 % van de ondervraagden werkloos was en 33 % werknemer. De meeste ondervraagde bezoekers kwamen een attest afhalen (25,37 % van het totaal), 14,75 % had een vraag over de reglementering en iets meer dan 13 % werd opgeroepen voor een activeringsgesprek.

De resultaten liggen in de lijn van wat voorgaande enquêtes reeds uitwezen.

GRAFIEK 6.6.I

Percentage tevreden en heel tevreden respondenten

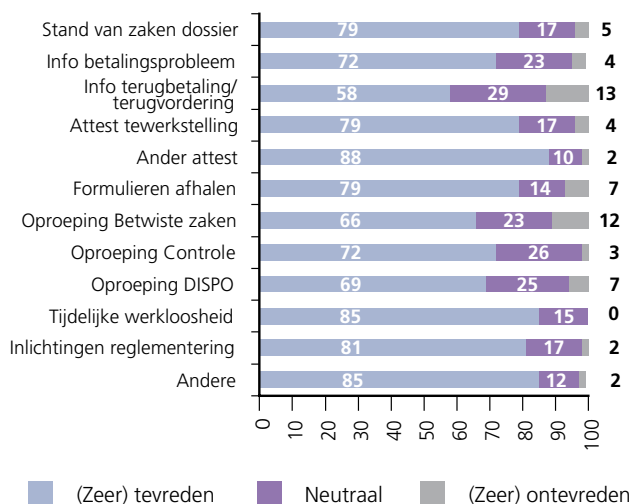
In %

GRAFIEK 6.6.II

Algemene tevredenheid naar doel onderzoek

In %

6.6.1.5

Een mailing naar 30 000 werkgevers

Sinds 1 oktober moeten de aangiftes tijdelijke werkloosheid verplicht elektronisch gebeuren. Om de betrokken werkgevers daarvan op de hoogte te brengen verstuurde de communicatiedienst een mailing naar bijna 30 000 werkgevers die de voorbije twee jaar een aanvraag tijdelijke werkloosheid deden. Met die mailing werden de werkgevers op de hoogte gebracht van de wijziging en werden ze ook uitgenodigd voor een infosessie. Uiteindelijk organiseerde de RVA 44 collectieve infosessies. Tal van werkgevers werden ook individueel opgeleid. Het resultaat was indrukwekkend: eind 2011 gebeurde 91 % van de mededelingen tijdelijke werkloosheid al elektronisch terwijl dat voor de verplichting rond de 50 % lag.

6.6.2

De interne communicatie in 2011

6.6.2.1

Aanpassingen aan het intranet

Het intranet van de RVA onderging in 2011 nog een aantal aanpassingen. De verandering werd al ingezet in 2010. Toen werd de nationale intranetpagina ("RIO") in een nieuwe omgeving ondergebracht. De lokale intranetpagina's die de RVA-vestigingen en een aantal directies in eigen beheer hebben, werden later ook naar die omgeving getransfereerd. Die operatie vond plaats in 2011 en zal in 2012 afgerond worden. De meeste intranetpagina's van de RVA staan nu in een gebruiksvriendelijke en moderne lay-out.

Twee essentiële onderdelen van dat intranet, Communit en RioDoc, werden ook inhoudelijk onder handen genomen. Op Communit vinden de medewerkers van de Rijksdienst nu enkel nog informatie over het personeelsbeleid, opleiding en het beheer van de organisatie.

Documenten over informatica, materieel, communicatie, informatieveiligheid en de briefwisseling werden overgebracht naar de elektronische documentenbibliotheek van de RVA: RioDoc. Deze operatie werd begin oktober tot een goed einde gebracht.

6.6.2.2

De interne media: tevredenheidsenquête en kerncijfers

De medewerkers van de RVA hebben een nieuwspagina ter beschikking op het intranet: Kiosk. In 2011 werd er een tevredenheidsenquête georganiseerd onder het personeel. Daaruit blijkt dat een ruime meerderheid van het personeel tevreden was over die intranetnieuwspagina: 78 % gaf aan tevreden of zeer tevreden te zijn. Drie vierde van de ondervraagden gaf aan dat ze de artikels interessant vonden.

Ook het papieren magazine "Dixit" was het voorwerp van een tevredenheidsenquête. De cijfers liggen hier lager dan voor de Kioskpagina. Voor "algemene tevredenheid" krijgt Dixit een 7 op 10. Veel medewerkers gaven tijdens de enquête aan te willen overstappen naar een elektronisch magazine. Die mogelijkheid zal dan ook verder nagegaan worden in 2012.

6.6.2.3

Sensibilisering van de medewerkers en maatschappelijke verantwoordelijkheid

De communicatiedienst van de RVA is ook betrokken bij de organisatie van interne evenementen. Die stonden in het kader van de sensibilisering van de medewerkers in verband met duurzame ontwikkeling. Tijdens de week van de duurzame ontwikkeling werden de medewerkers gesensibiliseerd over "duurzaam eten" via een artikelenreeks op het intranet. Een aantal RVA-kantoren deed daar met allerlei lokale acties nog een schepje bovenop. Een tweede intern evenement in het teken van de duurzame ontwikkeling is de organisatie van een sensibiliserende tentoonstelling in het hoofdbestuur: Dansende bloemen. Een tapijt van meer dan 1 000 dansende bloeme-

tjes die aangedreven werden door zonne-energie werd geïnstalleerd aan één van de ingangen van het gebouw. Die bloemetjes werden achteraf verkocht en de opbrengst, meer dan 2 000 euro, moet het mogelijk maken om zonnepanelen te installeren op een weeshuis in Mikumi, Tanzania.

De directie Communicatie was in 2011 ook nauw betrokken bij het ECO-project waarmee de Rijksdienst zijn ecologische voetafdruk wil verkleinen. Regelmatig werd een stand van zaken van het project aan het personeel gegeven en werden er artikels gepubliceerd om het personeel te sensibiliseren. Aan het einde van het jaar verstuurde de RVA trouwens ook wenskaartjes ten voordele van Artsen zonder Grenzen. Ook dat maakt deel uit van de maatschappelijke rol die de Rijksdienst speelt.

TABEL 6.6.1

Kerncijfers communicatie

Gemiddeld aantal bezoekers website per dag	8 160,9
Aantal persmededelingen	21
Aantal artikels over de RVA	1 457
Aantal dagen waarop de RVA verscheen in de pers	272
Aantal telefonische oproepen van journalisten	165
Aantal nieuwsberichten op het intranet (Kiosk)	495
Oplage bedrijfsmagazine (Dixit Magazine)	5 310
Oplage magazine kaderpersoneel (Dixit Kader)	958
Aantal films gerealiseerd bij de directie Communicatie	9
Aantal A4-pagina's in offset	27 063 000
Aantal fotokopieën in reprografie	4 426 000
Aantal deelnames aan jobbeurzen	49

6.7 Kennismanagement

6.7.1

Inleiding

Om de opdrachten van de Rijksdienst tijdig en correct uit te voeren moeten de medewerkers juist in time over de nodige kennis beschikken. Binnen 5 à 10 jaar vertrekken een groot aantal oudere werknemers, met een schat aan kennis en ervaring. Het bewaren en overdragen van die cruciale en soms kritieke kennis vormt een belangrijke uitdaging.

In deze context ontwikkelt de RVA een gestructureerde aanpak inzake kennisbeheer nodig voor het realiseren van de RVA-doelstellingen door:

- kennis ter beschikking te stellen via een systeem van documentenbeheer;
- kennis leesbaar en toegankelijk te maken;
- kennisverwerving en –verrijking te ondersteunen en te stimuleren;
- kennisdeling te ondersteunen en te stimuleren;
- kennisoverdracht te waarborgen.

De directie Kennismanagement staat sinds 2005 in voor de coördinatie, kwaliteitscontrole en ondersteuning bij het ontwikkelen en implementeren van projecten en initiatieven rond kennismanagement.

6.7.2

De elektronische bibliotheek breidt uit

De elektronische bibliotheek, gekend onder de naam RioDoc, is beschikbaar op het intranet van de RVA en bevat alle documentatie die betrekking heeft op de basisopdrachten (werkloosheidsreglementering, loopbaanonderbreking/tijdscrediet en activeringsmaatregelen). Sinds mei 2011 is in RioDoc ook een portaal beschikbaar met links naar alle nuttige documenten en sites in het domein van de dienstencheques. De bibliotheek bevat ook een aantal interessante internationale documenten over werkloosheid en arbeidsmarkt, afkomstig van Europese en internationale instellingen, verzameld onder de activiteit “international network”.

In de loop van 2011 is de bibliotheek, in het kader van het strategisch project RioDocSupport, ook uitgebreid met informatie over supportopdrachten, zoals organisatie-ontwikkeling, informaticaomgeving en informatieveiligheid, opleiding, kennismanagement, werkomgeving, vertaling, communicatie en financieel beheer.

6.7.3

RioLex op tournee

In de loop van 2011 zijn de gebruiksmogelijkheden van de databank **RioLex** verder verfijnd. Deze databank met wetteksten en commentaren over de werkloosheidsreglementering, PWA-en dienstenchequeswetgeving, loopbaanonderbreking/tijdscrediet, activeringsmaatregelen en andere voor de RVA relevante wetgeving is een belangrijke bron voor de medewerkers. Tijdens een Ronde van België zijn 916 medewerkers van directies en WB's opgeleid om dit instrument optimaal en efficiënt te leren gebruiken.

RioDoc en RioLex zijn ook voor externe partners en gebruikers toegankelijk via www.rvatech.be.

6.7.4

Toelaatbaarheid in een gebruiksvriendelijk jasje

De medewerkers in de WB's zijn vooral geïnteresseerd in documentatie die reglementering en procedures samen aanbiedt, zodat zij hun dossier zo snel en correct mogelijk kunnen uitwerken. Om aan deze vraag tegemoet te komen is in juli 2011 de “syllabus Toelaatbaarheid”, ontwikkeld door het WB Oostende, nationaal via het intranet ter beschikking gesteld in het Nederlands en in het Frans. Dit instrument is nuttig bij het opleiden van nieuwe berekenaars Toelaatbaarheid maar laat ook ervaren berekenaars toe om op een snelle manier praktische informatie te vinden over thema's waarmee ze minder vertrouwd zijn. Dit initiatief is gesponsord door de directie Reglementering, en gecoördineerd door de directie Kennismanagement, maar is vooral het werk van een groot aantal lokale specialisten van de verschillende werkloosheidsbureaus die zich inzetten om de inhoud actueel te houden en aan te vullen. De coördinatie en communicatie met en onder de auteurs verloopt via een e-community.

De syllabus biedt ook een aantal tools, ontwikkeld door het WB Verviers, die de berekenaar ondersteunen bij het praktisch uitwerken van een dossier.

6.7.5

De survival kit doet zijn intrede

Om de kennisoverdracht tussen senior en junior medewerkers te ondersteunen zijn in 2011 werkgroepen gestart met het documenteren van een aantal gemeenschappelijke functies in de WB's.

12 survival kits zitten in de pijplijn, waarvan een aantal voor chefs, zoals chef Betwiste zaken, Toelaatbaarheid, Verificatie, LO/TK, coördinator DISPO. Maar ook taken van uitvoerende functies worden gedocumenteerd, o.a. voor de dossierbeheerder “aangifte tijdelijke werkloosheid” en voor de medewerkers van de dienst Administratie.

De directie ICT ontwikkelde de informatica-applicatie op basis van het wordmodel van de FOD P&O. Een bijkomende functionaliteit voorziet dat een lokale uitvoerder per taak lokale nuttige informatie en ervaringen kan toevoegen die enkel voor het betrokken WB zichtbaar zijn. In het eerste trimester van 2012 zullen de eerste nationale survival kits consulteerbaar zijn via het intranet.

6.7.6

Communicatie en sensibilisering

De directie Kennismanagement investeert permanent in het sensibiliseren van de medewerkers voor het belang van kennisverwerving en –deling. Zij maakt daarvoor gebruik van de talrijke communicatiekanalen binnen de RVA. Regelmatig verschijnt op het intranet of in de bedrijfsbladen informatie over de vooruitgang en de resultaten van projecten en activiteiten.

Een belangrijke rol is weggelegd voor het netwerk van correspondenten Kennismanagement, dat in mei 2008 werd opgericht. De taken van de correspondent Kennismanagement zijn zeer gevarieerd: het gebruik van RioDoc, RioLex en andere instrumenten promoten, de medewerkers informeren over nieuwe projecten, activiteiten lanceren om hun collega's warm te maken voor het belang en de impact van kennismanagement op hun dagelijks werk.

Aansluitend aan de oproep tijdens het Evenement Kennismanagement in het najaar van 2010 hebben enkele WB's (Charleroi, La Louvière, Dendermonde en Sint-Niklaas) en directies (Reglementeringen en FSO) een sensibiliseringsactie op touw gezet. Opzet was om de collega's vertrouwd te maken met het dagelijks belang van kennismanagement op hun werkplek en hun eigen rol hierin, namelijk de noodzaak om voortdurend kennis te verwerven en te verrijken en bereid te zijn om hun kennis te delen.

6.7.7

Op zoek naar nieuwe trends en goede praktijken

Ten slotte is er de Reflectiegroep Knowledge. Dat is een forum van vertegenwoordigers van producenten en gebruikers van kennis. De directie Kennismanagement evalueert samen met hen minstens eenmaal per jaar de lopende projecten en discuteert over nieuwe initiatieven en trends in het domein van kennismanagement. In 2011 heeft de Reflectiegroep kennis gemaakt met de Talentenbank van de VDAB, een initiatief dat binnenkort navolging vindt bij de RVA in het kader van het HRIS-project.

Het team van Kennismanagement volgt de evoluties en nieuwe tendensen binnen kennismanagement op de voet. Met een jaaractieplan "Benchmarking" is speciaal gefocust op literatuur, websites en studiedagen. Het KM-netwerk van de FOD Personeel & Organisatie biedt een ruime waaier van activiteiten, bv. de Ontdekkingsdag "Focus op generaties BOOM-X-Y" en de workshop rond "Netwerken en Communities of practice".

Ten slotte heeft de directie Kennismanagement twee Franstalige studenten begeleid die in het kader van hun thesis de aanpak van projecten Kennismanagement binnen de RVA bestudeerd hebben.

6.8 Vertalingen, taaladvies en terminologie

6.8.1

Inleiding

De Taaldienst, die deel uitmaakt van de algemene directie Support, is niet meer de vertaaldienst van vroeger, want naast schriftelijke vertalingen en simultaanvertalingen, geeft hij tegenwoordig ook taaladviezen in verschillende talen, schrijft hij regelmatig taaltips ten behoeve van de andere medewerkers van de Rijksdienst en beheert hij de RVA-terminologie door middel van een eigen terminologiebank.

6.8.2

Schriftelijke vertalingen

Net zoals de meeste taaldiensten van de Belgische openbare instellingen vertaalt de Taaldienst van de RVA hoofdzakelijk teksten vanuit en naar de drie landstalen. Hij heeft echter ook nog 4 andere talen in eigen beheer, namelijk Portugees, Engels, Italiaans en Pools. Voor de andere talen van de Europese Unie, wordt de vertaling uitbesteed aan externe vertaalbureaus, maar het eindproduct wordt altijd nagelezen door de Taaldienst voor het naar de klant wordt teruggestuurd.

Bij de schriftelijke vertalingen maakt de Taaldienst al sinds 2002 gebruik van de vertaalsoftware "Trados". "Trados" tovert niet zomaar een kant-en-klare vertaling tevoorschijn, maar geeft de vertalers de mogelijkheid om elementen uit vertalingen die ze al in het verleden maakten, te hergebruiken. Het eigenlijke vertaalwerk gebeurt dus nog steeds door de vertalers zelf.

In 2011 nam het aantal te vertalen pagina's net als in 2010 opnieuw toe. Terwijl het te vertalen volume in 2010 nog met 20 % steeg, was dat vorig jaar nog met iets minder dan 10 %. Ondanks die toename steeg het aantal pagina's dat binnen termijn werd afgewerkt van 99,9 % naar 100 %.

In 2011 heeft de Taaldienst ook 3 stagiairs mogen verwelkomen die een eerste professionele ervaring kwamen opdoen en die hun steentje hebben bijgedragen in het dagelijks werk van de dienst.

6.8.3

Simultaanvertalingen

De Taaldienst beschikt ook over een aantal tolken, die instaan voor de simultaanvertaling van vergaderingen van uiteenlopende aard: Beheerscomité, Directeursvergadering, dienstvergaderingen, infora ...

Sinds 2010 houdt de Taaldienst na die vergaderingen peilingen naar de tevredenheid van de aanwezigen. In 2011 werd zo voor 95,36 % van de respondenten een hoge tevredenheid over de simultaanvertaling vastgesteld.

6.8.4

Taaladvies

Een minder gekend onderdeel van de missie van de Taaldienst is het geven van taaladvies. De medewerkers van de RVA kunnen dus ook bij de Taaldienst terecht wanneer ze twijfelen aan de schrijfwijze van een woord of wanneer ze een tekst willen laten nalezen.

In 2011 is de Taaldienst ook gestart met het publiceren van taaltips op RIO, het intranet van de RVA. De feedback van collega's binnen de Rijksdienst daarop was erg positief. In 2012 zal dit initiatief worden voortgezet.

6.8.5

Terminologie

Naast de reeds vermelde vertaalsoftware Trados beschikt de Taaldienst ook over een terminologiebank "Multiterm". Die vormt een echte hulp bij het vertalen. De vertalers krijgen immers, tijdens het vertalen, automatisch termen voorgesteld uit de databank. Een deel van die databank, met name de specifieke RVA-terminologie, wordt bovendien, zodra ze gevalideerd is door de medewerkers van de Taaldienst, geëxporteerd naar een zelf ontwikkelde tool "MultiLingua", die via ons intranet RIO ter beschikking wordt gesteld van het voltallige RVA-personeel.

In 2011 heeft de Taaldienst, naast het toevoegen van nieuwe termen, verder werk gemaakt van de validering van de reeds ingevoerde terminologie. Eind 2011 bevatte de terminologiebank 4 635 termen, waarvan er 2 627 (wat neerkomt op 56,68 %) het volledige valideringsproces hadden doorlopen en dus beschikbaar waren voor alle collega's.

6.8.6

Up-to-date woordenboeken en discovers

In 2011 heeft de Rijksdienst een aantal licenties aangekocht waardoor ook de Taaldienst toegang kreeg tot de nieuwste onlineversies van verklarende en vertaalwoordenboeken, waaronder de bekende Van Dale.

2011 was ook het jaar van de eerste "discovers". Dat zijn info-vergaderingen waarbij andere diensten en directies onze werking in levende lijve kunnen ervaren. Tijdens die vergaderingen kregen de geïnteresseerden een demo van de werking van de Taaldienst en werd de basis gelegd voor de SLA-besprekingen. SLA's, Service Level Agreements, zijn klantgerichte afspraken die de Taaldienst heeft met elk van zijn klanten. Die SLA's zijn niet enkel belangrijk voor de Taaldienst zelf, maar ook voor de andere diensten en directies. Zo kunnen ze aan de Taaldienst hun specifieke wensen, bijzonderheden, ... duidelijk maken.

Enkele kengetallen voor 2011

Totaal aantal bladzijden vertaling:	5 918
Totaal aantal uren simultaanvertaling:	442

6.9 Informatieveiligheid

6.9.1

Context

De "grondstof", die door de RVA verwerkt wordt, is informatie. Uiteraard stelt de Rijksdienst alles in het werk om de volledigheid, de correctheid, de beschikbaarheid en de vertrouwelijkheid van de opgeslagen gegevens te garanderen. Dit aspect wordt aangeduid met de naam "Informatieveiligheid".

Ook de wetgever heeft op dit gebied een aantal maatregelen voorzien. De wet van 15 januari 1990 houdende de oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid verplicht de instellingen van sociale zekerheid een veiligheidsconsulent aan te duiden. Die verstrekt onder meer adviezen omtrent de veiligheid van de door de RVA verwerkte en uitgewisselde sociale gegevens en omtrent de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen.

De organisatie van de Informatieveiligheid bij de instellingen van sociale zekerheid werd daarenboven vastgelegd door het KB van 12 augustus 1993. Aan iedere instelling van sociale zekerheid werd de verplichting opgelegd een Informatieveiligheidsdienst op te richten onder leiding van de veiligheidsconsulent. Deze dienst heeft naast een adviserende, eveneens een stimulerende, documenterende en controlerende opdracht met betrekking tot alle aspecten van informatieveiligheid. Bijkomend vervult deze dienst een belangrijke rol in verband met het toegangsbeheer.

6.9.2

Aanpak binnen de RVA

De aanpak van de informatieveiligheid binnen de RVA wordt bepaald door de veiligheidsconsulent. Hierbij wordt uitgegaan van een gemeenschappelijke visie binnen de instellingen van sociale zekerheid.

Deze visie, die in overleg werd bepaald, is gebaseerd op de internationale reeks ISO 2700X-normen en de bijbehorende implementatie van een managementsysteem voor informatieveiligheid (Information Security Management System - ISMS). Dit ISMS laat toe om de meest adequate en proportionele beveiligingsmaatregelen te kiezen.

6.9.3

Overzicht van de werkzaamheden van de Informatieveiligheidsdienst

Een basisdocument in het ISMS is het "Beleid voor informatieveiligheid".

Dit document werd in 2010 geactualiseerd, formeel goedgekeurd door de verantwoordelijken van de RVA en intern gepubliceerd. Het bevat de doelstellingen van de RVA inzake informatieveiligheid, onderverdeeld volgens de rubrieken van de ISO 27002-norm:

- organisatie van de informatieveiligheid;
- beheer van de hardware, de software en de gegevens;
- veiligheid m.b.t. de medewerkers;
- fysieke beveiliging;
- operationeel beheer van de ICT-voorzieningen;
- logische toegangsbeveiliging;
- ontwikkeling en onderhoud van systemen;
- incidentbeheer;
- continuïteitsbeheer en naleving van de beveiligingseisen.

In concreto werden in de loop van 2011 o.a. acties ondernomen m.b.t.:

- de invoering van een "policy" voor informatiebeheerders, die over bijzondere toegangen beschikken;
- de opvolging van de anti-malware software;
- de veiligheid van Multiprotocol Label Switching (MPLS) en Voice over IP (VOIP);
- de opvolging van de orde en veiligheid in de computerzaal;
- sensibilisering van nieuwe personeelsleden;
- de beveiliging van gegevens op draagbare media;
- de invoering van het samenwerkingsplatform beConnected;
- het beheer van elektronische certificaten;
- de controleprocedure met betrekking tot de raadpleging van de databanken van het netwerk van de sociale zekerheid.

TABEL 6.9.1

Enkele kengetallen m.b.t. 2011 (toegangscontrole):

Aantal aanvragen voor ambtenaar-token en toegangen portaaltoepassingen	772
Aantal aanvragen en schrappingen voor toegang tot de gegevensbanken van het netwerk van de KSZ	5 503
Aantal aanvragen en schrappingen voor toegang tot de eigen databases sociaal verzekerden	7 641
Aantal aanvragen en schrappingen voor toegang tot Euroforms (Europese samenwerking voor elektronisch versturen van werkloosheidsdocumenten)	23
Aantal nageziene consultaties KSZ	465
Aantal nageziene consultaties KSZ, waarvoor bijkomend onderzoek werd verricht	9

Het Fonds
tot vergoeding
van de in geval van
Sluiting van
Ondernemingen
ontslagen
werknemers

De weerslag van de crisis drukt nog zijn stempel op 2011.

- Het aantal faillissementen en de jobs die hierdoor verloren zijn gegaan, bereikten een recordhoogte sinds de beginmetingen. In 2011 gingen in totaal 10 175 bedrijven failliet ongeacht ze personeel tewerkstelden of niet. Het aantal faillissementen met personeel steeg met 3,78 % van 3 651 in 2010 naar 3 789 in 2011. Maar liefst 25 630 mensen verloren in 2011 hun job als gevolg van een faillissement, een stijging van 8,27 % ten opzichte van 2010. Vooral het tweede semester gingen de faillissementen gepaard met een relatief fors jobverlies. Het banenverlies nam in de tweede helft van het jaar toe met 1 295 werknemers ten opzichte van dezelfde periode in 2010. Dit is een stijging van 11,91 %. Om informatie over faillissementen en het daaraangekoppelde banenverlies zo snel mogelijk en op maat aan te bieden, lanceerde het Fonds begin 2011 de interactieve statistieken op de website van de RVA. Dankzij deze nieuwe toepassing kunnen criteria (periode, gewest, provincie, sector, ...) voor een grafiek of tabel zelf worden bepaald zodat onmiddellijk een statistiek met de gewenste gegevens beschikbaar is.
- In 2011 kreeg het Fonds te maken met een grote instroom van nieuwe sluitingsdossiers. Door enerzijds werkprocedures te vereenvoudigen voor de behandeling van sluitingsdossiers zonder in te boeten aan kwaliteit en anderzijds dankzij de inzet van gemotiveerd personeel, zorgde het Fonds in 2011 ook voor een grote uitstroom aan sluitingsdossiers. Bovendien konden heel wat geblokkeerde fraudedossiers worden afgehandeld omdat er geen vermeende sociaalrechtelijke inbreuken werden vastgesteld.
- Ingevolge de crisis had het Fonds een stijging van de uitgaven voorzien in 2011 en nam daarom de voorzorg om de patronale bijdragevoeten te verhogen naar 0,24 % voor ondernemingen met ten minste 20 werknemers (0,19 % in 2010) en 0,23 % voor ondernemingen met minder dan 20 werknemers (0,18 % in 2010) om voldoende financiële reserves op te bouwen.

In 2011 verleende het Fonds voor het eerst zijn tussenkomst in het kader van de wet op de continuïteit van de ondernemingen (wet van 31.01.2009). Om dit vlot te implementeren werden de nodige aanpassingen op informaticavlak gedaan en werden nieuwe werkmethodes ingevoerd.

Het Fonds zette in 2011 een grote stap in de richting van interactieve elektronische communicatie met zijn partners. Sinds mei kunnen curatoren online vragenlijsten over hun sluitingsdossiers invullen. De antwoorden worden binnen de vijf minuten na verzending verwerkt in de centrale databank van het Fonds. Bovendien kunnen curatoren bij het elektronisch invullen van een vragenlijst ook de overnameovereenkomst meesturen. De techniek die hiervoor werd ontwikkeld, opent ongetwijfeld de deur voor elektronische gegevensuitwisseling en interactieve communicatie met andere partners in de toekomst.

7.1 Algemene voorstelling van het Fonds

Het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers werd opgericht bij de RVA en beschikt over een eigen rechtspersoonlijkheid.

Het Beheerscomité van de RVA beheert het Fonds en is bevoegd voor de industriële en commerciële sector. Het Bijzonder Comité oefent de bevoegdheid van het Fonds uit in de social-profitsector en voor de vrije beroepen. Het Beheerscomité en het Bijzonder Comité zijn paritair samengesteld en belast met de volgende taken:

- beslissing betreffende de toepasbaarheid van de sluitingswet van 26 juni 2002;
- uitwerking van adviezen over de reglementering van het Fonds;
- opstellen van de begroting en van de jaarrekeningen;
- uitwerking van adviezen betreffende de werkgeversbijdragen voor de financiering van het Fonds en betreffende de tijdelijke werkloosheid.

Het Fonds treedt op in specifieke situaties zoals faillissementen, vereffeningen, overnames na faillissement of eenvoudig het in gebreke blijven van de werkgever. Het betaalt verschillende types van vergoedingen uit: sluitingsvergoeding en contractuele vergoedingen (achterstallig loon, opzegvergoeding, vakantiegeld,...), overbruggingsvergoeding en aanvullende vergoeding brugpensioen.

Het Fonds stort de vergoedingen aan de werknemers en vordert ze daarna in de mate van het mogelijke terug bij de werkgever of bij zijn vertegenwoordiger (de curator of de vereffenaar).

Daarnaast betaalt het Fonds aan de RVA 33 % van de uitgaven in het kader van de tijdelijke werkloosheid voor arbeiders en 27 % voor bedienden. De tijdelijke werkloosheid voor bedienden is een crisismaatregel die verlengd werd in 2011 en nadien een definitief karakter kreeg. Bovendien werd de benaming gewijzigd in "schorsing bedienden wegens werkgebrek".

Het Fonds wordt op een bijzondere manier gefinancierd, namelijk, voor de industriële en commerciële sector hoofdzakelijk door werkgeversbijdragen (2011: 90,46 %) en terugbetalingen door de curatoren en de vereffenaars van de sommen die werden uitbetaald aan de werknemers (2011: 8,90 %). De alternatieve financiering ten laste van de federale staat is zeer beperkt (2011: 0,56 %). Voor de socialprofitsector en vrije beroepen werd het Fonds in 2011 bijna uitsluitend gefinancierd door werkgeversbijdragen (2011: 94,75 %) en in beperkte mate door terugbetalingen door vereffenaars (2011: 0,24 %). De uitgaven tijdelijke werkloosheid werden volledig gedragen door de werkgeversbijdragen tijdelijke werkloosheid.

De administratieve en financiële controles van het Fonds worden uitgevoerd door de Regeringscommissarissen en door de revisoren die diezelfde taken bij de RVA uitoefenen.

7.2 Uitvoeringsbesluiten van de wet van 26 juni 2002

7.2

Fonds Sluiting Ondernemingen

Het voornaamste uitvoeringsbesluit is het KB van 23 maart 2007 tot uitvoering van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen (BS 30.03.2007).

7.2.1

Recurrente wetgeving in 2011

Zoals elk jaar werden in 2011 de KB's betreffende de bijdragen die de werkgevers betalen aan de RSZ (drie KB's van 13.03.2011) en het KB van 27 juli 2011 betreffende de alternatieve financiering gepubliceerd.

7.2.2

Inhoudingen op de aanvullende vergoeding bij brugpensioenen

Sinds 1 april 2010 dient het Fonds, op grond van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen¹ (BS 31.12.2009) geen capitatieve werkgeversbijdragen meer te betalen op de door hem betaalde uitkeringen inzake de aanvullende vergoeding in het kader van conventioneel brugpensioenen.

Die wet voorzag ook dat het Fonds sinds 1 april 2010 een socialezekerheidsinhouding moet verrichten die overeenstemt met 6,5 % (voorheen 3,5 %) van het totaal van de sociale uitkering en de aanvullende vergoeding. Die inhouding moet, eveneens sinds dezelfde datum, driemaandelijks worden overgemaakt aan de RSZ in plaats van maandelijks aan de RVP.

7.2.3

Tijdelijke werkloosheid voor bedienden – aanvulling bij art. 53, § 1 van de sluitingswet van 26 juni 2002

De besluitwet van 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid werd aangevuld om het de RVA mogelijk te maken samen met de uitbetalingsinstellingen in te staan voor de uitbetaling van de nieuw gecreëerde 'crisisuitkering wegens tijdelijke werkloosheid voor bedienden'. Zoals voor het stelsel van de economische werkloosheid voor arbeiders, valt een deel van de kost van het stelsel van de crisisuitkering wegens tijdelijke werkloosheid voor *bedienden* ten laste van het Fonds.

De wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis (BS 25.06.2009) was oorspronkelijk tijdelijk van aard maar de wet van 12 april 2011 maakt deze tijdelijke maatregel definitief. Ze wijzigt ook de benaming in "schorsing bedienden wegens werkgebrek" en meteen ook de artikelen 53 en 58 van de wet van 26 juni 2002 om ze onder andere aan te passen aan de nieuwe terminologie.

In verband met het percentage 'tijdelijke werkloosheid voor bedienden' dat ten laste moet worden genomen door het FSO, heeft het KB van 25 juni 2010 (BS 05.07.2010) het KB van 23 maart 2007 gewijzigd door te preciseren dat voor de bedienden het percentage ten laste van het Fonds gelijk is aan 27 %.

7.2.4

De wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen

Op 1 april 2009 trad de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen in werking. Die wet voorziet in de mogelijkheid voor de NAR om een CAO af te sluiten die op sociaal vlak de gevolgen van een conventionele overname in geval van een gerechtelijke reorganisatie regelt.

Deze CAO werd op 5 oktober 2011 door de NAR afgesloten maar is in 2011 nog niet in werking getreden. Daardoor dient het Fonds enkel rekening te houden met de wet in se. Deze wet heeft tot gevolg dat de tussenkomst van het Fonds in bepaalde gevallen wordt beperkt, bijvoorbeeld omdat een overnemer bepaalde sociale vergoedingen moet betalen in plaats van het Fonds.

¹ Hoofdstuk X van Titel 8 (sociale zaken) van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen.
Wijzigd hoofdstuk VI van Titel XI van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (betreffende de socialezekerheidsbijdragen en inhoudingen verschuldigd op brugpensioenen, op aanvullende vergoedingen bij sommige socialezekerheidsuitkeringen en op uitkeringen voor invaliditeit).

7.3 Uitvoering van de opdrachten van het Fonds

7.3.1

Klassieke taken industriële en commerciële sectoren

In 2011 betaalde het Fonds aan de slachtoffers van sluitingen 176 125 504,79 EUR.

TABEL 7.3.I

Verdeling en evolutie van de uitgaven inzake sluitingen sinds 2007

	Sluitingsvergoedingen + collectief ontslag	Contractuele vergoedingen	Overbruggings- vergoedingen	Aanvullende vergoedingen brugpensioen	Totaal
2007	5 369 035,82	90 976 890,63	1 624 574,43	14 218 224,02	112 188 724,90
2008	5 128 101,38	101 046 861,02	2 397 405,79	12 578 751,61	121 151 119,80
2009	8 307 989,08	124 892 184,86	1 922 455,03	11 152 803,60	146 275 432,57
2010	6 330 438,31	138 609 207,83	2 030 709,51	9 646 914,50	156 617 270,15
2011	9 771 032,77	157 300 637,13	1 956 199,94	7 097 634,95	176 125 504,79
Vershil 2011/2010	+ 3 440 594,46	+ 18 691 429,30	- 74 509,57	- 2 549 279,55	+ 19 508 234,64
Evolutie 2011/2010 (in %)	+ 54,35	+ 13,48	- 3,67	- 26,43	+ 12,46

TABEL 7.3.II

Evolutie van het aantal begunstigden sinds 2007

	Sluitingsvergoedingen + collectief ontslag	Contractuele vergoedingen	Overbruggings- vergoedingen	Aanvullende vergoedingen brugpensioen	Totaal
2007	3 989	12 532	586	4 261	21 368
2008	4 854	13 474	634	3 251	22 213
2009	6 529 ¹	13 984 ¹	520 ¹	3 025 ¹	24 058 ¹
2010	5 224 ¹	14 878 ¹	671 ¹	2 712 ¹	23 485 ¹
2011	7 668 ¹	16 608 ¹	693 ¹	2 476 ¹	27 445 ¹
Vershil 2011/2010	+ 2 444	+ 1 730	+ 22	- 236	+ 3 960
Evolutie 2011/2010 (in %)	+ 46,78	+ 11,63	+ 3,28	- 8,70	+ 16,86

¹ Er dient opgemerkt te worden dat vanaf 2009 niet het aantal betalingen maar het aantal begunstigden wordt weergegeven. Dit om abstractie te maken van het aantal begunstigden waarvoor de betaling werd gespreid over verschillende periodes.

Ook in 2011 waren de gevolgen van de economische en financiële crisis zichtbaar. Er is een sterke stijging van zowel het totaal betaald bedrag (+ 12,46 %) als van het aantal begunstigden (+ 16,86 %). Indien de totale uitgaven 2011 vergeleken worden met de uitgaven in 2007, zijnde het jaar vóór de crisis, constateert men een stijging van de uitgaven met maar liefst 56,99 %.

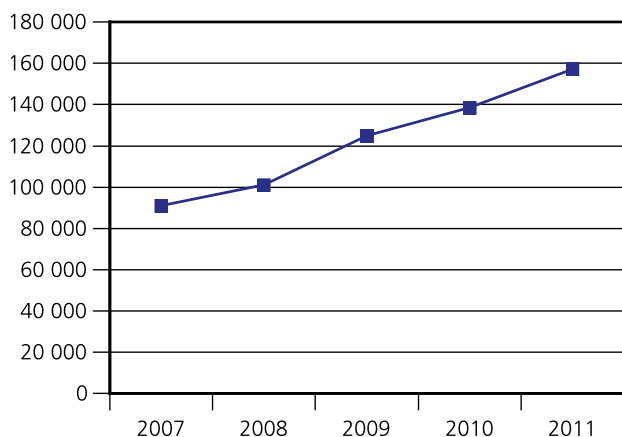
Enkel voor de aanvullende vergoeding brugpensioen blijft de dalende tendens zich voortzetten in 2011 met een sterke daling van zowel het totaal betaalde bedrag (- 26,43 %) als van het aantal begunstigden (- 8,70 %). De uitgaven aanvullende vergoeding brugpensioen werden gehalveerd over de laatste 5 jaar (periode 2007 – 2011).

Er dient opgemerkt te worden dat één begunstigde meer dan één type vergoeding kan ontvangen in éénzelfde jaar (voorbeeld sluitingsvergoeding en contractuele vergoedingen). In totaal kregen 21 964 verschillende personen een vergoeding van het Fonds in 2011.

GRAFIEK 7.3.I

Evolutie van de uitgaven voor de contractuele vergoedingen van 2007 tot 2011

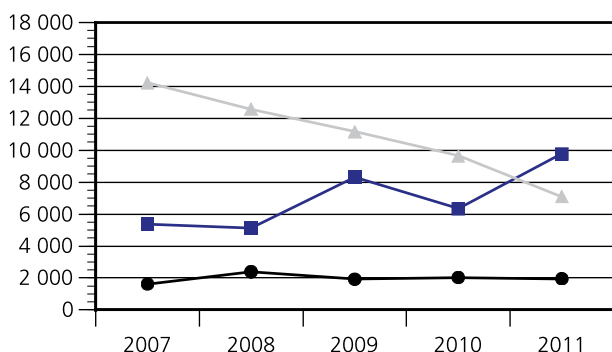
In duizend EUR

GRAFIEK 7.3.II

Evolutie van de uitgaven voor de sluitingsvergoedingen + collectief ontslag, de overbruggingsvergoedingen en de aanvullende vergoedingen bruggensioen van 2007 tot 2011

In duizend EUR

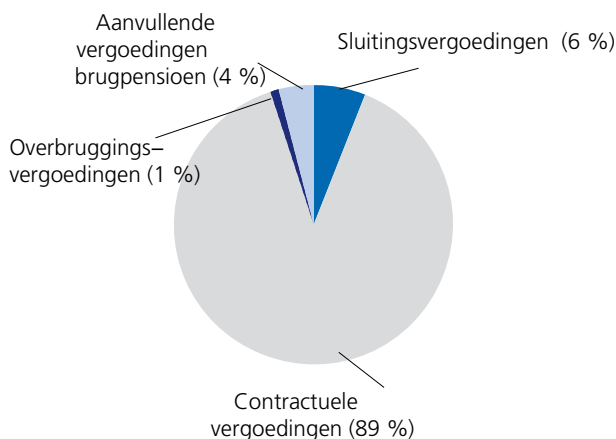

- Sluitingsvergoedingen + collectief ontslag
- Overbruggingsvergoedingen
- ▲ Aanvullende vergoedingen bruggensioen

Als gevolg van de economische crisis stegen de totale uitgaven inzake sluitingen in 2011 naar 176 125 504,79 EUR. In vergelijking met 2010, waarin de crisis zich ook duidelijk manifesteerde, betekent dit toch een forse stijging (12,46 %).

GRAFIEK 7.3.III

Verdeling van de uitgaven per type vergoeding in 2011

De grootste tendensen in de uitgaven van het Fonds, per soort vergoedingen, zijn de volgende:

• **Contractuele vergoedingen (157 300 637,13 EUR)**

In 2011 vertegenwoordigen deze uitgaven 89 % van de totale uitgaven van het Fonds.

Deze uitgaven stegen spectaculair in 2011 tot een bedrag van 157 300 637,13 EUR (+ 13,48 %). Rekening houdende met de behandelingstermijn van een ondernemingsdossier werden in 2011 de werknemers vergoed waarbij de sluiting van de onderneming plaatsvond tijdens het jaar 2010. De stijging van zowel het aantal begunstigden als van de kostprijs vloeit bijgevolg voort uit de economische crisis.

• **Aanvullende vergoedingen bruggensioen (7 097 634,95 EUR)**

In 2011 vertegenwoordigen deze uitgaven 4 % van de totale uitgaven van het Fonds. De daling van de laatste jaren zet zich ook in 2011 voort.

• **Sluitingsvergoedingen (9 771 032,77 EUR)**

In 2011 vertegenwoordigen deze uitgaven 6 % van de totale uitgaven van het Fonds. De uitgaven sluitingsvergoeding kenden de grootste stijging in 2011 met maar liefst 54,35 %. Voornamelijk het aantal begunstigden maar ook de gemiddelde kostprijs stegen in 2011.

• **Overbruggingsvergoedingen (1 956 199,94 EUR)**

In 2011 vertegenwoordigen deze uitgaven 1 % van de totale uitgaven van het Fonds. Gezien het relatief kleine aandeel in de totale uitgaven kunnen we hier niet echt spreken over een tendens.

TABEL 7.3.III

Behandeling van ondernemingsdossiers 2007-2011

Jaar	Nieuwe dossiers	Afgewerkte dossiers	Stock einde jaar
2007	4 195	3 221	1 960
2008	4 327	4 534	1 753
2009	4 939	4 624	2 068
2010	5 114	4 594	2 588
2011	5 110	5 653	2 045

In 2011 zijn de gevolgen van de economische crisis nog voelbaar aangezien het aantal sluitingen met personeel vergelijkbaar is met het jaar 2010. Het Fonds behandelde 5 653 ondernemingsdossiers en legde deze ter goedkeuring voor aan het Beheerscomité. Dit zijn 1 000 dossiers meer dan in 2010. De stijging is het gevolg van vereenvoudigde werkprocedures in het administratief onderzoek waardoor de stock aanzienlijk is gedaald eind 2011.

7.3.1.1

Sluitingsvergoedingen + vergoedingen voor collectief ontslag

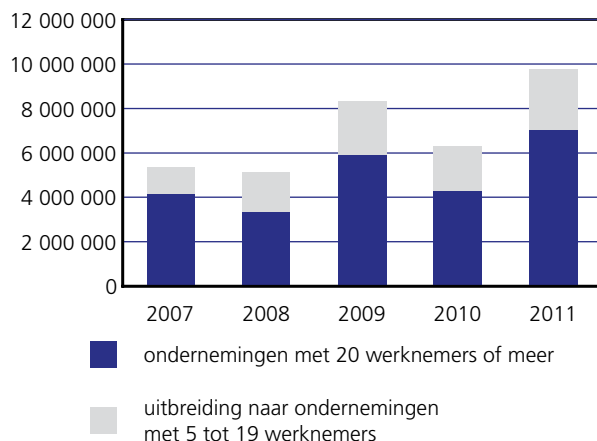
In 2011 werden 7 668 werknemers betaald voor een totaal bedrag van 9 771 032,77 EUR. Gemiddeld is dit een bedrag van 1 274,26 EUR per rechthebbende. Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de uitgaven inzake sluitingsvergoedingen sedert 2007.

De effecten van de economische crisis zijn duidelijk zichtbaar. In vergelijking met 2008 werd in 2009 een spectaculaire stijging van de uitgaven waargenomen van 62,52 %. In tegenstelling tot de algemene trend daalden de uitgaven sluitingsvergoeding in 2010, doch bleven ze op een hoger niveau dan vóór de crisis. In 2011 bereikten de uitgaven sluitingsvergoedingen een uitzonderlijk hoog niveau.

Het Fonds betaalde sinds 2010 geen vergoeding collectief ontslag meer. Deze vergoeding is niet opgenomen in de sluitingswet van 26 juni 2002.

GRAFIEK 7.3.IV

Evolutie van de uitgaven inzake sluitingsvergoedingen + collectief ontslag sinds 2007

TABEL 7.3.IV

Evolutie van het aantal betaalde sluitingsvergoedingen + vergoedingen collectief ontslag en van de gemiddelde kost sinds 2007

Jaar	Aantal betaalde werknemers	Gemiddelde kost	Evolutie in % van de gemiddelde kost t.o.v. het voorgaande jaar	Totale uitgaven	Evolutie in % van de totale uitgaven t.o.v. het voorgaande jaar
2007	3 989	1 345,46	+ 12,35	5 369 035,82	+ 10,92
2008	4 854	1 056,47	- 21,51	5 128 101,38	- 4,49
2009	6 529 ¹	1 272,47	+ 20,45	8 307 989,08	+ 62,01
2010	5 224 ¹	1 211,80	- 4,77	6 330 438,31	- 23,80
2011	7 668 ¹	1 274,26	+ 5,15	9 771 032,77	+ 54,35

¹ Er dient opgemerkt te worden dat vanaf 2009 niet het aantal betalingen maar het aantal begunstigden wordt weergegeven. Dit om abstractie te maken van het aantal begunstigden waarvoor de betaling werd gespreid over verschillende periodes.

De sterk gestegen uitgaven van de sluitingsvergoedingen in vergelijking met 2010 zijn vooral te wijten aan een stijging van het aantal betaalde werknemers (+ 46,78 %) en in mindere mate aan de stijging van de gemiddelde kostprijs per begunstigde (+ 5,15 %). De spectaculaire stijging is het gevolg van zowel een groter aantal werkgeversdossiers waarin werd tussengekomen als een grotere tussenkomst per dossier in vergelijking met 2010.

7.3.1.2

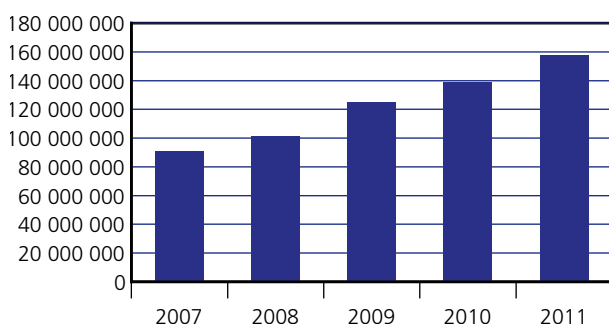
Contractuele vergoedingen

In 2011 ontvingen 16 608 begunstigden contractuele vergoedingen en dit voor een totaal bedrag van 157 300 637,13 EUR.

Grafiek 7.3.V geeft weer dat deze stijging al zichtbaar was sinds 2007 en zich voortzet in 2011. Dit is ongetwijfeld het gevolg van de economische crisis. In 2011 werden, rekening houdende met de behandelingstermijn van een ondernemingsdossier, vooral werknemers vergoed waarbij de sluiting van de onderneming plaatsvond tijdens het jaar 2010.

GRAFIEK 7.3.V

Evolutie van de uitgaven inzake contractuele vergoedingen sinds 2007

TABEL 7.3.V

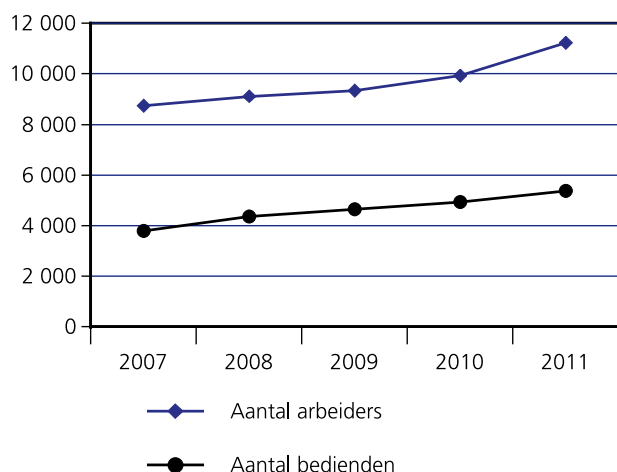
Evolutie van het aantal betalingen en van de gemiddelde kost sinds 2007

Jaar	Werknemers			Gemiddelde kost		Totale uitgaven	Evolutie in % van de totale uitgaven t.o.v. het voorgaande jaar
	Arbeiders	Bedienden	Totaal	Arbeiders	Bedienden		
2007	8 737	3 795	12 532	4 739,91	13 060,41	90 976 890,63	- 17,15
2008	9 113	4 361	13 474	4 378,40	14 021,21	101 046 861,02	+ 11,07
2009	9 333 ¹	4 651 ¹	13 984 ¹	5 189,16	16 439,85	124 892 184,86	+ 23,60
2010	9 937 ¹	4 941 ¹	14 878 ¹	5 219,00	17 556,76	138 609 207,83	+ 10,98
2011	11 227 ¹	5 381 ¹	16 608 ¹	5 750,88	17 233,88	157 300 637,13	+ 13,48

¹ Er dient opgemerkt te worden dat vanaf 2009 niet het aantal betalingen maar het aantal begunstigden wordt weergegeven. Dit om abstractie te maken van het aantal begunstigden waarvoor de betaling werd gespreid over verschillende periodes.

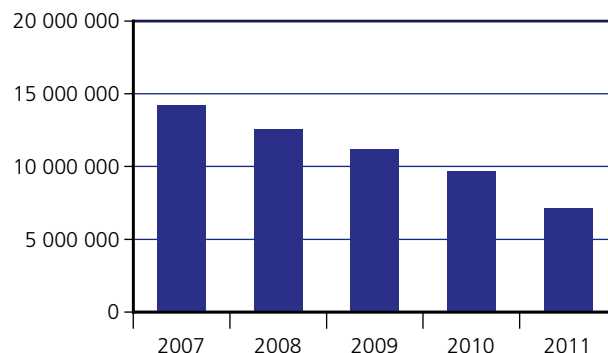
GRAFIEK 7.3.VI

Evolutie van het aantal betalingen sinds 2007

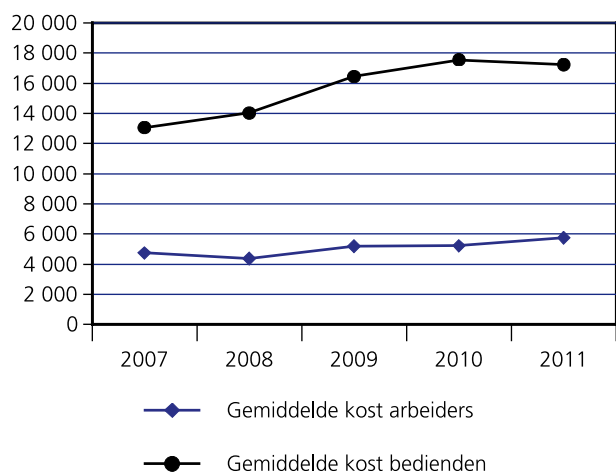
GRAFIEK 7.3.VIII

Evolutie van de uitgaven inzake aanvullende vergoedingen brugpensioen sinds 2007

GRAFIEK 7.3.VII

Evolutie van de gemiddelde kostprijs sinds 2007

Er is zowel een stijging van het aantal betalingen aan arbeiders (+ 12,98 %) als van het aantal betalingen aan bedienden (+ 8,90 %).

De gemiddelde kostprijs van de arbeiders is gestegen, maar die van de bedienden is licht gedaald t.o.v. 2010. Het verschil in gemiddelde kostprijs tussen beide categorieën werknemers, blijft significant.

7.3.1.3

Aanvullende vergoedingen brugpensioen

In 2011 betaalde het Fonds aan 2 473 bruggepensioneerden een aanvullende vergoeding. Dit komt overeen met een totaal bedrag van 7 097 634,95 EUR. Onderstaande tabel geeft aan dat het Fonds maandelijks gemiddeld 1 977 bruggepensioneerden uitbetaalde. De daling van de laatste jaren kan duidelijk waargenomen worden in de grafiek hiernaast.

TABEL 7.3.VI

Evolutie van het aantal rechthebbenden en van de gemiddelde kostprijs sinds 2007

Jaar	Gemiddeld aantal rechthebbenden betaald per maand	Vershil in % in vergelijking met het voorgaande jaar	Jaarlijkse gemiddelde kostprijs	Evolutie in % van de gemiddelde kostprijs t.o.v. het voorgaande jaar	Totale uitgaven	Evolutie in % van de totale uitgaven t.o.v. het voorgaande jaar
2007	3 196	- 9,30	4 448,62	- 1,06	14 218 224,02	- 10,26
2008	2 813	- 11,98	4 471,12	+ 0,51	12 578 751,61	- 11,53
2009	2 453	- 12,80	4 546,60	+ 1,69	11 152 803,60	- 11,34
2010	2 245	- 8,48	4 297,07	- 5,49	9 646 914,50	- 13,50
2011	1 977	- 11,93	3 589,65	- 16,49	7 097 634,95	- 26,43

Aangezien de betaling van de bruggepensioneerden zich over meerdere jaren uitstrekt, betaalde de dienst de lopende dossiers verder en werd in 2011 begonnen met de betaling van 368 nieuwe dossiers. In 656 dossiers stopte het Fonds met betalen.

Het aantal vergoede bruggepensioneerden daalde tussen 2010 en 2011 met 11,93 %. Bovendien daalde de gemiddelde kostprijs met 16,49 %. Dit is mede het gevolg van de vrijstelling voor het Fonds van de betaling van de zogenaamde capitatieve werkgeversbijdrage op de aanvullende vergoeding brugpensioen¹. Deze vrijstelling geldt pas vanaf 1 april 2010.

TABEL 7.3.VII

Gemiddelde kostprijs van de maandelijkse vergoedingen sinds 2007

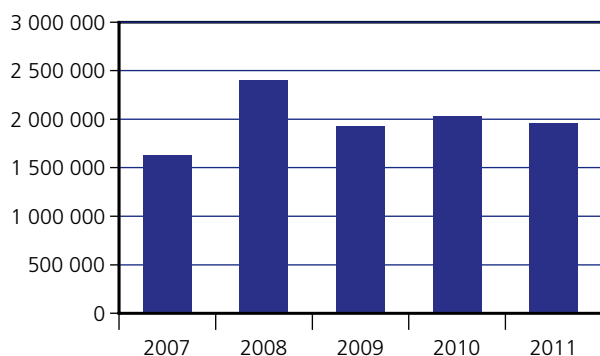
Jaar	Gemiddelde maandelijkse vergoeding
2007	370,72
2008	372,59
2009	378,86
2010	358,06
2011	299,14

7.3.1.4

Overbruggingsvergoedingen

GRAFIEK 7.3.IX

Evolutie van de uitgaven voor overbruggingsvergoedingen sinds 2007

Tegenover de werknemers die contractuele vergoedingen ontvingen, bedraagt het aandeel van diegenen die een overbruggingsvergoeding kregen slechts 4,17 % (693 werknemers). De geldende bepalingen zorgen voor een belangrijke vertraging in de uitbetaling van alle werknemers; alle dossiers worden immers gedurende minstens 6 maanden geblokkeerd, dit om na te gaan of er in de loop van deze 6 maanden een overname gebeurde. Na deze vaststelling beslist het Beheerscomité het recht op verbrekingsvergoeding of overbruggingsvergoeding toe te kennen.

¹ Hoofdstuk X van Titel 8 (sociale zaken) van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen. Wijzigd hoofdstuk VI van Titel XI van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (betreffende de socialezekerheidsbijdragen en inhoudingen verschuldigd op brugpensioenen, op aanvullende vergoedingen bij sommige socialezekerheidsuitkeringen en op uitkeringen voor invaliditeit).

TABEL 7.3.VIII

Evolutie van het aantal betalingen en van de gemiddelde kost sinds 2007

Jaar	Aantal betalingen	Totaal uitgaven	Gemiddelde kost	Evolutie in % van de gemiddelde kostprijs t.o.v. het voorgaande jaar
2007	586	1 624 574,43	2 772,31	- 10,38
2008	634	2 397 405,79	3 781,40	+ 36,40
2009	520	1 922 455,03	3 697,03	- 2,23
2010	671	2 030 709,51	3 026,39	- 18,14
2011	693	1 956 199,94	2 822,80	- 6,73

In 2011 daalde de gemiddelde kostprijs met 6,73 % t.o.v. 2010.

De kostprijs wordt beïnvloed door de termijn verstreken tussen het ontslag en de wedertewerkstelling van de werknemers. Gelet op het kleine aantal vergoede werknemers is de gemiddelde kostprijs onderhevig aan sterke schommelingen.

7.3.2

Klassieke taken socialprofitsector en vrije beroepen

De uitbreiding van het toepassingsgebied van de sluitingswet naar de socialprofitsector en de vrije beroepen, had tot gevolg dat in juli 2008 voor het eerst slachtoffers van sluitingen in deze sector werden uitbetaald.

In 2011 nam het Bijzonder Comité in 36 ondernemingsdossiers een positieve beslissing inzake de toepasbaarheid van de sluitingswetten in de socialprofitsector en de vrije beroepen.

Het Fonds betaalde in 2011 4 530 565,27 EUR in de socialprofitsector en vrije beroepen.

TABEL 7.3.IX

Verdeling en evolutie van de uitgaven inzake vereffeningen sinds 2008

	Contractuele vergoedingen	Aanvullende vergoedingen brugpensioen	Totaal
2008	1 044 676,90	35 407,46	1 080 084,36
2009	7 651 739,79	301 459,39	7 953 199,18
2010	3 541 977,75	182 235,43	3 724 213,18
2011	4 368 036,08	162 529,19	4 530 565,27
Verschil 2011/2010	826 058,33	- 19 706,24	806 352,09
Evolutie 2011/2010 (in %)	+ 23,32	- 10,81	+ 21,65

7.3.2.1

Contractuele vergoedingen

In 2011 ontvingen 359 begunstigden contractuele vergoedingen en dit voor een totaal bedrag van 4 368 036,08 EUR. Dit is een sterke stijging ten opzichte van het jaar 2010. In 2011 werd tussengekomen in een groter aantal dossiers (44 in 2011 ten opzichte van 35 in 2010) en was er een grotere tussenkomst per dossier (gemiddeld 8 personen/dossier in 2011 ten opzichte van gemiddeld 5 personen/dossier in 2010).

Opgemerkt dient te worden dat de hoge uitgaven in 2009 voortvloeien uit de betaling van 5,81 miljoen EUR in het dossier Hôpital Français.

TABEL 7.3.X

Evolutie van het aantal begunstigden en van de gemiddelde kost sinds 2008

Jaar	Werknemers			Gemiddelde kost		Totale uitgaven	Evolutie in % van de totale uitgaven t.o.v. het voorgaande jaar
	Arbeiders	Bedienden	Totaal	Arbeiders	Bedienden		
2008	2	64	66	13 371,58	15 905,21	1 044 676,90	
2009	67	357	424	10 636,91	19 437,16	7 651 739,79	+ 632,45
2010	24	157	181	8 849,65	21 207,56	3 541 977,75	- 53,71
2011	148	211	359	4 718,62	17 391,85	4 368 036,08	+ 23,32

7.3.2.2

Aanvullende vergoedingen brugpensioen

In 2011 betaalde het Fonds aan 52 bruggepensioneerden een aanvullende vergoeding brugpensioen. Dit komt voor het Fonds overeen met een totaal bedrag van 162 529,19 EUR.

TABEL 7.3.XI

Evolutie van het aantal rechthebbenden en van de gemiddelde kostprijs sinds 2008

Jaar	Gemiddeld aantal rechthebbenden betaald per maand	Vershil in % in vergelijking met het voorgaande jaar	Jaarlijkse gemiddelde kostprijs	Evolutie in % van de gemiddelde kostprijs t.o.v. het voorgaande jaar	Totale uitgaven	Evolutie in % van de totale uitgave t.o.v. het voorgaande jaar
2008	7		5 181,58		35 407,46	
2009	50	+ 614,29	5 979,36	+ 15,40	301 459,39	+ 751,40
2010	53	+ 6,00	3 438,40	- 42,50	182 235,43	- 39,55
2011	48	- 9,43	3 458,07	+ 0,57	162 529,19	- 10,81

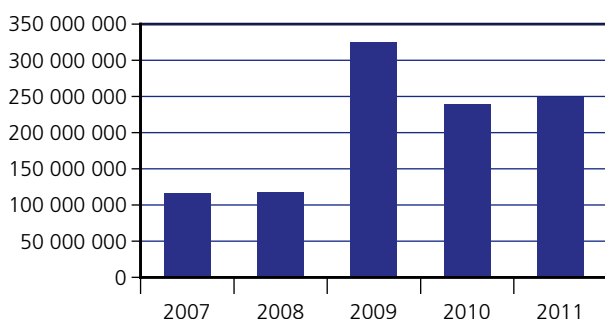
Gemiddeld werden er 48 rechthebbenden per maand betaald in 2011. Er dient opgemerkt te worden dat de jaarlijkse gemiddelde kostprijs in 2008 en 2009 een vertekend beeld geeft gezien er in deze jaren veel nieuwe dossiers werden betaald. Bij de betaling van een nieuw dossier brugpensioen worden echter veelal achterstallige maanden uitgekeerd, wat een effect heeft op de gemiddelde kostprijs. In 2011 werd begonnen met de betaling van 2 nieuwe bruggepensioneerden. In 9 dossiers stopte het Fonds met betalen.

7.3.3

Tijdelijke werkloosheid

GRAFIEK 7.3.X

Evolutie van de uitgaven voor tijdelijke werkloosheid sinds 2007

TABEL 7.3.XII

Evolutie van het aandeel dat het Fonds draagt in de uitgaven van de RVA voor tijdelijke werkloosheid sinds 2007

Jaar	Uitgaven van hetzelfde jaar	Regularisaties voorgaande jaar	Totaal tijdelijke werkloosheid	Evolutie in % van de totale tijdelijke werkloosheid
2007	118 159 000,00	- 2 412 712,48	115 746 287,52	- 3,51
2008	121 460 000,00	- 3 178 867,00	118 281 133,00	+ 2,19
2009	315 305 000,00	+ 9 608 652,42	324 913 652,42	+ 174,70
2010	220 970 000,00	+ 18 840 323,35	239 810 323,35	- 26,19
2011	196 204 000,00	+ 52 845 665,00	249 051 676,00	+ 3,85

Teneinde de werkgevers die een beroep doen op het stelsel van de tijdelijke werkloosheid, te responsabiliseren, draagt het Fonds, via financiering door de werkgevers, 33 % van de uitgaven die de RVA doet in het kader van de tijdelijke werkloosheid voor arbeiders (art. 53 van de wet van 26.06.2002 betreffende de sluitingen van ondernemingen).

De wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis (BS 25.06.2009) bepaalt dat het Fonds een deel van de kost (27 %) op zich neemt van de crisisuitkering wegens tijdelijke werkloosheid voor bedienden tot en met 1 januari 2010. Deze maatregel werd echter twee keer verlengd (wet van 19.05.2010, BS 28.05.2010 en KB van 28.09.2010, BS 05.10.2010) om uiteindelijk, door de wet van 12 april 2011 tot verlenging van de crisismaatregelen (BS 28.04.2011), definitief te worden. Bovendien werd de benaming gewijzigd in "schorsing bedienden wegens werkgebrek". In 2011 bedroeg het aandeel van het Fonds in de tijdelijke werkloosheid 249 051 676,00 EUR.

Overeenkomstig art. 5 van het KB van 23 maart 2007 betaalt het Fonds maandelijks voorschotten aan de RVA. De afrekening gebeurt in de loop van het tweede semester van het jaar dat volgt op het verstreken jaar, dit op basis van de door de uitbetalingsinstellingen uitgevoerde betalingen die werden goedgekeurd door de RVA. Zo bedragen de regularisaties van 2010, te betalen in 2011, 52 845 665,00 EUR.

Door de crisis kan een opmerkelijke stijging worden waargenomen vanaf 2009. Ook in 2011 bleef het aandeel van het Fonds in de tijdelijke werkloosheid op een hoog niveau.

7.3.4

Herstructurering

Krachtens art. 5 van de wet van 26 juni 2002 en art. 4 van het KB van 23 maart 2007 kan het Beheerscomité van het Fonds de herstructurering van een onderneming gelijkstellen met een sluiting. Het dossier wordt geopend op initiatief van de onderneming, die echter niet verplicht is deze tegemoetkoming aan te vragen bij het Fonds.

In 2010 werd één herstructureringsdossier voor 51 werknemers gelijkgesteld met een sluiting. In 2011 zette het Fonds de betaling in dit dossier verder, zijnde de betaling van de aanvullende vergoedingen brugpensioen aan 8 werknemers voor een totaal bedrag van 14 590,82 EUR. Het Fonds zal tot eind 2012 de aanvullende vergoeding brugpensioen betalen in dit herstructureringsdossier.

In 2011 werd geen aanvraag ingediend bij het FSO tot gelijkstelling van de herstructurering met een sluiting.

7.3.5

De extra-statutaire uitgaven

Bij sommige sluitingen is een CAO niet tegenstelbaar aan het Fonds. Het Beheerscomité heeft in deze gevallen de bevoegdheid om het Fonds de toestemming te verlenen de rol van sociaal secretariaat op te nemen voor de bruggepensioneerden van deze ondernemingen. Voor het vervullen van deze taken zijn het de overheid, regionale investeringsmaatschappijen of andere overheden die voorafgaandelijk de nodige financiële middelen ter beschikking dienen te stellen van het Fonds.

Het Fonds heeft tevens de uitvoering van het Sociaal Plan Sabena voortgezet.

TABEL 7.3.XIII

Verdeling en evolutie van de extra-statutaire uitgaven sinds 2007

Jaar	Extra-statutaire vergoedingen	Sociaal Plan Sabena
2007	2 106 323,48	833 536,43
2008	1 785 438,00	695 100,76
2009	1 443 528,21	566 261,12
2010	1 166 010,99	1 935 887,55
2011	1 044 157,91	664 955,65
Vershil 2011/2010	- 121 853,08	- 1 270 931,90
Evolutie 2011/2010 (%)	- 10,45	- 65,65

In 2011 werd het FSO, na een lange procedureslag, veroordeeld om aan de studenten tewerkgesteld bij de nv Sabena, "weekendisten" genoemd, een activeringspremie te betalen voor een totaal bedrag van 148 736,40 EUR.

De uitzonderlijk hoge uitgaven betreffende het Sociaal Plan Sabena in 2010 hebben betrekking op een rechtzetting. Naar aanleiding van een herziening in het dossier Sabena werd immers opgemerkt dat de aanvullende vergoeding brugpensioen voor bepaalde betrokkenen verkeerdelijk geregistreerd werd onder de statutaire activiteiten in plaats van onder de extra-statutaire activiteiten en omgekeerd. Deze rechtzetting van het verleden bedroeg ongeveer 1,40 miljoen EUR.

7.3.5.1

Aanvullende vergoedingen brugpensioen

De uitgaven voor de extra-statutaire activiteiten bedroegen 1 044 157,91 EUR in 2011, en dit voor rekening van Sogepa (Forges de Clabecq, Verlipack Ghlin-Jumet en Hainaut Cristal), Euroterm (Euroterm), de FOD Mobiliteit en Transport (Hover-speed) en FMI (Sabena).

7.3.5.2

Tegemoetkoming Sociaal Plan Sabena

Het Sociaal Plan Sabena, gesloten op 8 november 2001 tussen de regering en de werknemersorganisaties, voorziet naast de wettelijke vergoedingen in verschillende types van geïndividualiseerde vergoedingen (volgens anciënniteit, loon, leeftijd en het statuut van de werknemer). Het Fonds voert de betaling van deze vergoedingen uit voor rekening van de staat. In 2011 heeft het Fonds 664 955,65 EUR betaald in het kader van het Sociaal Plan. Hiervan heeft 148 736,40 EUR betrekking op de betaling van de "weekendisten".

7.4.1

Personeel

TABEL 7.4.I

Evolutie van het personeelsbestand sinds 2007

Jaar	Statutairen	Contractuelen	Totaal
2007	42	29	71
2008	44	31	75
2009	46	31	77
2010	52	24	76
2011	52	21	73

Het personeelsbestand bedroeg 73 voltijdse eenheden op 31 december 2011.

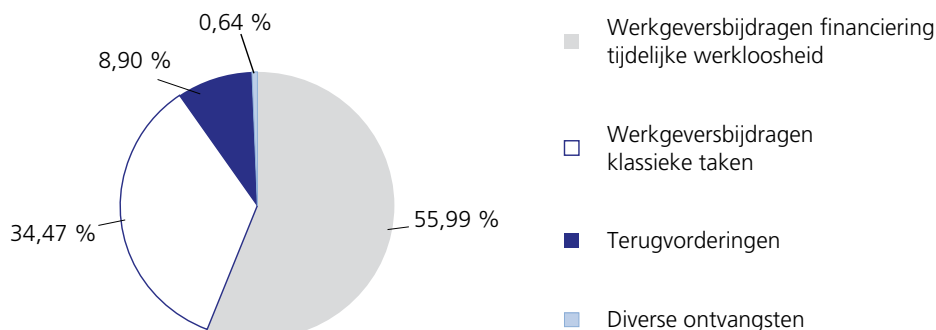
Veel personeelsleden opteren voor een verminderde werktijd (4/5, loopbaanonderbreking,...) zodat op 31 december 2011 deze 73 voltijdse equivalenten overeenkwamen met 90 verschillende werknemers: 42 deeltijdsen en 48 voltijdsen.

7.4.2

Financiële middelen industriële en commerciële sector (ontvangsten)

In 2011 bedroegen de ontvangsten van het Fonds 469 084 034,25 EUR, verdeeld als volgt:

GRAFIEK 7.4.I

Verdeling van de inkomsten van het Fonds

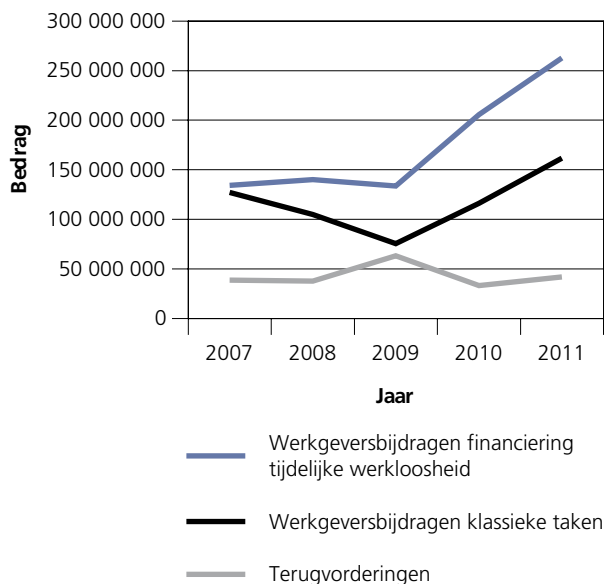
TABEL 7.4.II

Evolutie van de middelen van het Fonds sinds 2007

Jaar	Werkgeversbijdragen – financiering van 33 % van de tijdelijke werkloosheid + regularisaties	Werkgeversbijdragen - klassieke taken + regularisaties	Terugvorderingen bij werkgevers en werknemers	Tegemoetkoming van derden in de werkingsuitgaven	Intresten	Alternatieve financiering	Totaal
2007	134 249 000,00	127 008 450,14	38 523 313,14	60 706,58	6 072 955,04	1 910 000,00	307 824 424,90
2008	140 192 527,26	104 980 730,18	37 771 057,91	57 231,24	8 388 240,09	3 400 000,00	294 789 786,68
2009	133 643 353,62	75 345 080,15	63 276 891,03	42 280,88	1 410 146,32	2 017 000,00	275 734 752,00
2010	205 619 776,43	116 199 484,66	33 142 585,74	62 038,03	136 361,58	2 246 000,00	357 406 246,44
2011	262 643 800,00	161 706 600,00	41 723 402,00	37 157,03	324 075,22	2 649 000,00	469 084 034,25
Verschil (2011-2010)	+ 57 024 023,57	+ 45 507 115,34	+ 8 580 816,26	- 24 881,00	+ 187 713,64	+ 403 000,00	+ 111 677 787,81
Evolutie 2011/2010 (in %)	+ 27,73	+ 39,16	+ 25,89	- 40,11	+ 137,66	+ 17,94	+ 31,25

GRAFIEK 7.4.II

Evolutie van de belangrijkste inkomsten van het Fonds sinds 2007

De totale ontvangsten 2011 bedroegen 469 084 034,25 EUR. Dit bedrag is grotendeels afkomstig van enerzijds de patronale bijdragen en anderzijds de terugvordering bij curatoren.

Om tegemoet te kunnen komen aan de sterk stijgende uitgaven als gevolg van de economische crisis, werden de patronale bijdragevoeten verhoogd in 2011. Deze verhoging bracht een stijging van de inkomsten met zich mee van 45,51 miljoen EUR wat betreft de klassieke taken en 57,02 miljoen EUR voor de tijdelijke werkloosheid.

De ontvangsten afkomstig van de curatoren ten gevolge van de afsluitingen van faillissementen zijn in vergelijking met vorig jaar sterk gestegen.

7.4.2.1

Werkgeversbijdragen en terugbetalingen

Krachtens de wet van 26 juni 2002 bestaan de inkomsten van het Fonds uit:

- de opbrengst van de door de RSZ gestorte bijdragen (art. 56),
- de opbrengst van de terugbetalingen door de werkgevers en de curatoren van de door het Fonds gestorte vergoedingen (art. 61).

Naast de uitvoering van de wettelijke opdrachten zijn deze inkomsten eveneens bestemd voor de uitgaven van het Fonds inzake het personeel, de uitrusting en de inrichtingen die de RVA ter beschikking stelt van het Fonds.

7.4.2.1.1

Bijdragen ter financiering van de klassieke taken

Overeenkomstig art. 58 van de wet van 26 juni 2002 kan de Koning, na advies van het Beheerscomité van het Fonds en van de NAR, de werkgevers die onder de toepassing vallen van deze wet een bijdrage doen betalen waarvan hij het bedrag vaststelt.

De werkgeversbijdrage werd in 2011 als volgt bepaald:

- 0,24 % van de loonmassa voor de ondernemingen die gemiddeld minstens 20 werknemers tewerkstelden;
- 0,23 % van de loonmassa voor de ondernemingen die gemiddeld minder dan 20 werknemers tewerkstelden.

Andere bijdragevoeten werden vastgesteld vanwege de beperkte tegemoetkoming van het Fonds (uitsluitingsbesluiten) in sommige bedrijfstakken (havens, zeevisserij: 0,23 %; handel in brandstoffen van Oost-Vlaanderen: 0,08 %).

TABEL 7.4.III

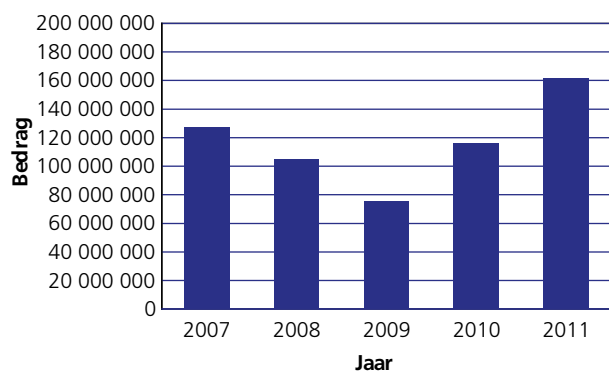
Bijdragevoeten verschuldigd voor de financiering van het Fonds

Jaar	Ondernemingen met ten minste 20 werknemers	Ondernemingen met minder dan 20 werknemers	Havens, zeevisserij, scheepsherstellingsbedrijf en voedingsnijverheid	Handel in brandstoffen van Oost-Vlaanderen
2007	0,20	0,18	0,18	0,06
2008	0,15	0,14	0,14 ¹	0,05
2009	0,10	0,09	0,09 ¹	0,03
2010	0,19	0,18	0,18 ¹	0,06
2011	0,24	0,23	0,23 ¹	0,08

¹ Vanaf 2008 beperkt tot havens en varend personeel van de zeevisserij

GRAFIEK 7.4.III

Evolutie van het product van de werkgeversbijdragen sinds 2007: klassieke taken

De inkomsten afkomstig uit de werkgeversbijdragen voor de klassieke taken stegen van 116 199 484,66 EUR in 2010 naar 161 706 600,00 EUR in 2011.

7.4.2.1.2

Bijdragen ter financiering van de tijdelijke werkloosheid

Krachtens art. 53 van de wet van 26 juni 2002 beschikt het Fonds over inkomsten uit werkgeversbijdragen om een gedeelte van de tijdelijke werkloosheid voor arbeiders exclusief overmacht ten laste te nemen (33 %). Bovendien neemt het Fonds eveneens 27 % van de kost op zich van de schorsing bedienden wegens werkgebrek (wet van 12.04.2011 tot verlenging van de crisismaatregelen).

In 2011 bedroeg de bijdragevoet, vastgesteld bij KB, 0,28 % voor het eerste kwartaal 2011 en 0,29 % voor het 2de, 3de en 4de kwartaal, hetzij een bedrag van 262 643 800,00 EUR.

7.4.2.2

Terugvorderingen bij werkgevers klassieke sluitingen

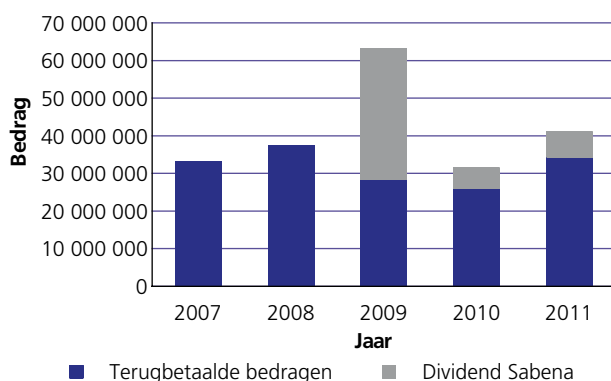
TABEL 7.4.IV

Evolutie van de terugbetaalde bedragen in de klassieke taken sinds 2007

Jaar	Terugbetaalde bedragen	Dividend Sabena	Totaal	Evolutie in % in vergelijking met het vorige dienstjaar
2007	33 226 490,02	40 198,35	33 266 688,37	+ 14,36
2008	37 330 484,69	0,00	37 330 484,69	+ 12,22
2009	28 278 027,54	34 854 123,21	63 132 150,75	+ 69,12
2010	26 024 323,73	5 392 838,17	31 417 161,90	- 50,24
2011	34 382 518,21	6 691 919,00	41 074 437,21	+ 30,74

GRAFIEK 7.4.IV

Evolutie van de terugbetaalde bedragen in de klassieke taken sinds 2007

Wat de terugbetalingen in de werkgeversdossiers betreft, is het Fonds volledig afhankelijk van de afsluiting van de faillissementen door de curatoren. Deze laatste gaan over tot sluiting en eventueel tot de betaling van de schuldeisers na realisatie van de activa.

In 2011 heeft het Fonds een terugbetaling geboekt in 1 924 dossiers voor een totaal bedrag van 41 074 437,21 EUR. Dit is in vergelijking met 2010 zowel een stijging van het teruggevorderd bedrag (+ 30,74 %) als van het aantal dossiers waarin werd teruggevorderd (1 924 in 2011 tegenover 1 735 in 2010).

7.4.2.3

Terugvorderingen herstructureringsdossiers

In 2011 waren er geen terugvorderingen in herstructureringsdossiers. Het terugbetalingsplan van het herstructureringsdossier waarin het Fonds tussenkwam in 2010 en 2011, voorziet een trimestriële terugbetaling gespreid over de periode 10/2012 – 07/2021.

TABEL 7.4.V

Terugbetalingen van de ondernemingen in herstructurering sinds 2007

2007	2008	2009	2010	2011
49 861,98	0,00	21 771,68	0,00	0,00

7.4.2.4

De extra-statutaire ontvangsten

Deze ontvangsten, bestemd om de extra-statutaire uitgaven te dekken, bedragen 80 147,44 EUR.

7.4.2.5

Verdeling van de ouderdomsbalans van de openstaande schuldvordering van de ondernemingen

De volgende tabel geeft de verdeling weer van de schuldvordering van de ondernemingen opgesplitst volgens het jaar waarin het Fonds betaalde.

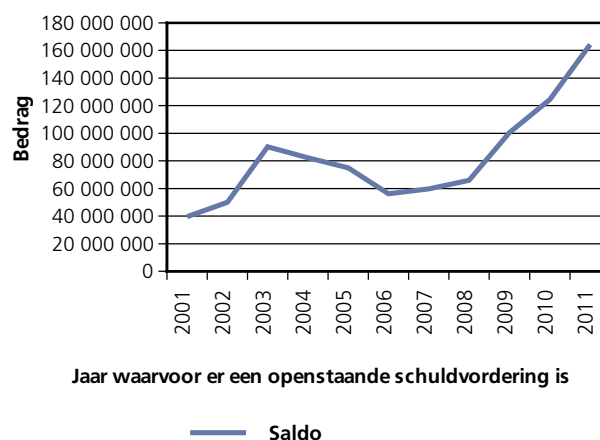
TABEL 7.4.VI

Verdeling van de openstaande schuldvordering

Jaar waarvoor er een openstaande schuldvordering is	Saldo	Aantal debiteuren
Ouder dan 2002	39 622 317,71	438
2002	50 101 534,82	520
2003	90 302 296,04	638
2004	82 210 015,10	881
2005	75 047 121,09	1 045
2006	56 247 345,21	1 087
2007	59 636 021,38	1 197
2008	65 925 174,32	1 461
2009	100 470 428,09	1 943
2010	124 492 404,52	2 629
2011	164 386 976,39	4 269
Totaal	1 206 655 784,13	18 845

GRAFIEK 7.4.V

Verdeling van de openstaande schuldvordering

Aangezien het gaat om schulden van failliete ondernemingen, is 79 % (gemiddelde op basis van de historische gegevens) er van dubieus.

7.4.2.6

Evolutie van de kasmiddelen

Het Fonds is het jaar 2011 gestart met een beschikbaar bedrag aan kasmiddelen van 35 219 463,21 EUR (waarvan 14 616 634,48 EUR voor de betaling van de extra-statutaire dossiers).

Als gevolg van enerzijds de hogere patronale bijdragen en anderzijds de hoge terugvorderingen bij werkgevers, overtroffen de inkomsten de stijgende uitgaven met 38 160 210,46 EUR.

Op 31 december 2011 bedroegen de beschikbare kasmiddelen 73 379 673,67 EUR (waarvan 12 957 480,44 EUR voor de extra-statutaire dossiers).

7.4.3

Financiële middelen socialprofitsector en vrije beroepen (ontvangsten)

TABEL 7.4.VII

Evolutie van de middelen van het Fonds sinds 2008 socialprofitsector en vrije beroepen

Jaar	Werkgevers- bijdragen + regularisaties	Terug- vorderingen	Intresten	Totaal
2008	7 914 000,00	0,00	40 933,18	7 954 933,18
2009	15 236 614,91	1 546,02	51 252,64	15 289 413,57
2010	9 362 092,92	25 931,79	51 106,91	9 439 131,62
2011	2 712 452,40	6 974,56	143 311,06	2 862 738,02
Verschil (2011/2010)	- 6 649 640,52	- 18 957,23	92 204,15	- 6 576 393,60
Evolutie 2011/2010 (in %)	- 71,03	- 73,1	180,41	- 69,67

Overeenkomstig art. 58 van de wet van 26 juni 2002 bepaalt de Koning, na advies van het Bijzonder comité van het Fonds en van de NAR, een bijzondere bijdrage voor de ondernemingen zonder handels- of industriële finaliteit. In 2011 werd een bijdragevoet van 0,01 % geheven op de loonmassa tijdens de 4 kwartalen.

Het Fonds ontving in 2011 een totaal bedrag van 2 712 452,40 EUR aan patronale bijdragen. De daling ten opzichte van 2010 en 2009 is te wijten aan de lagere patronale bijdragevoet (0,05 % in 2009 en 0,12 % in 2010).

Wat de terugbetalingen in de werkgeversdossiers betreft, is het Fonds volledig afhankelijk van de afsluitingen van de vereffeningen door de vereffenaars. In 2011 waren er terugbetalingen in 3 dossiers voor een bedrag van 6 974,56 EUR.

De reserves aan geldmiddelen werden belegd in schatkistcertificaten. Deze beleggingen brachten in 2011 een bedrag op van 143 311,06 EUR aan intresten. Dit is aanzienlijk hoger dan in 2010 (+ 180,41 %), te danken aan meer reserves aan kasmiddelen. Het Fonds is het jaar 2011 gestart met een beschikbaar bedrag aan kasmiddelen van 19 363 972,06 EUR.

Op 31 december 2011 bedroegen de beschikbare kasmiddelen 17 547 842,21 EUR.

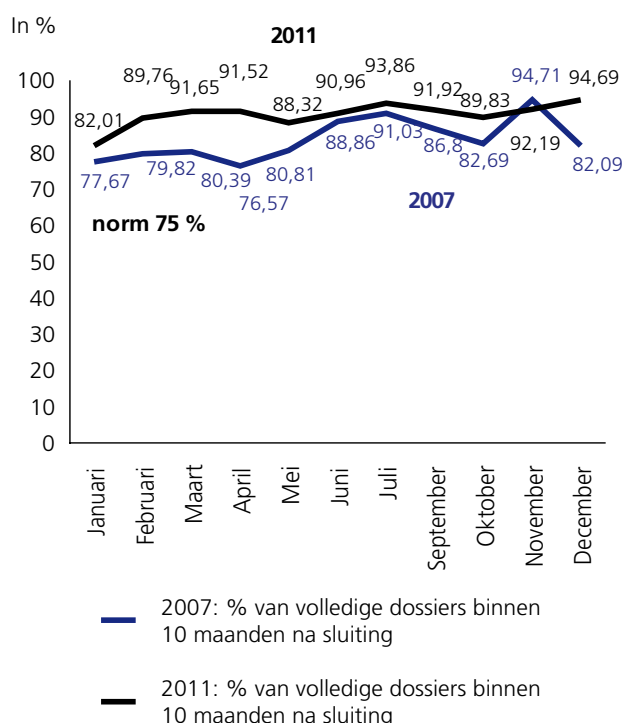
7.4.4

Middelen inzake beheerstechnieken

Het naleven van de normen die zijn vastgelegd in de bestuurs-overeenkomst tussen de staat en de RVA inzake de opdrachten van het Fonds wordt gemeten aan de hand van boordtabellen en opvolgingsinstrumenten. Daardoor kan men zich ervan vergewissen dat de normen wel degelijk worden nageleefd en kan men desgevallend preventieve of corrigerende maatregelen nemen.

GRAFIEK 7.4.VI

Vergelijking behandelingstermijn ondernemingsdossiers 2007 - 2011

De grafiek hierboven geeft het percentage op maandbasis van de dossiers die werden afgewerkt binnen een termijn van 10 maanden na de faillissementsdatum. We stellen vast dat de norm die voorzien is in de bestuursovereenkomst, namelijk dat 75 % van de dossiers moet zijn afgewerkt binnen een termijn van 10 maanden, systematisch werd gehaald voor het jaar 2011. Dit resultaat is positief temeer daar twee specifieke factoren een invloed hebben gehad op het halen van die norm:

- enerzijds de faillissementsdossiers waarbij de onderneming, voorafgaand aan de sluiting, een procedure in gerechtelijke reorganisatie heeft gehad: bij gebrek aan een juridische basis die de omvang van de tussenkomst van het Fonds vastlegt in geval van overgang onder rechterlijk gezag, werden sommige dossiers buiten termijn afgewerkt;
- anderzijds konden sommige dossiers waarvoor informatie werd gevraagd of een strafrechtelijk onderzoek reeds lang lopende was, worden gedeblokkeerd voor het einde ervan aangezien de administratie via de gerechtelijke instanties de bevestiging heeft gevraagd en gekregen dat er in hoofde van de werknemers geen sociale fraude was verondersteld.

Tot slot was 2011 net als de twee vorige jaren gekenmerkt door een groot aantal sluitingen van ondernemingen. Het aantal dossiers dat is afgewerkt binnen de termijn van 10 maanden blijft echter hoger ten opzichte van 2007 dankzij de invoering van vereenvoudigde werkprocedures.

7.4.5

Middelen inzake informatica en toepassingen

Het Disaster Recovery Center (DRC) is het noodcentrum waarnaar informaticaprocessen en data worden overgeheveld indien dit nodig is. Het is al jaren een aandachtspunt en in 2011 werd het management hiervan (Disaster Recovery Management) geautomatiseerd. Dit heeft als resultaat dat de informaticaprocessen van het FSO in geval van een catastrofe binnen het uur opnieuw opgestart zijn zonder enig dataverlies.

Al de andere ontwikkelingen en realisaties op informaticagebied kunnen worden gekaderd in het strategisch project Business Process Reengineering ICT, waarbij de informaticaprocessen fundamenteel en radicaal worden hertekend om grote verbeteringen in de organisatie teweeg te brengen (zie 7.4.6.)

7.4.6

Strategisch project Business Process Reengineering ICT

Met dit project dat over meerdere jaren loopt, wil het Fonds zijn informaticaprocessen aanpassen aan de huidige en toekomstige technologische mogelijkheden op het vlak van data-verwerking. Op die manier wil men de efficiëntie, transparantie en gebruiksvriendelijkheid van de informaticatoepassingen optimaliseren voor de interne en externe klant.

Het project bestaat uit 3 luiken:

1. optimalisering van de toepassingen die gebruikt worden door de medewerkers van het Fonds (interne klant);
2. uitbreiding van de e-government toepassingen voor de externe klanten (burgers, vakbonden, curatoren);
3. wederzijdse automatische overname van gegevens uit de RVA-databank en uit externe databanken.

In het kader van het eerste luik werd in 2011 een managementmodule ontwikkeld die de binnenkomende aanvraagformulieren automatisch toewijst aan de verschillende dossierbeheerders. Deze module zorgt voor een automatische en objectieve werkverdeling.

Op de beveiligde e-government toepassing e-cur kunnen, naast de curatoren, nu ook de vereffenaars de vragenlijsten online invullen en elektronisch terugsturen. Het elektronisch versturen van vragenlijsten werd bovendien uitgebreid met de mogelijkheid om bepaalde documenten up te loaden en mee te verzenden.

De automatische overdracht van de werknemersgegevens die zich bevinden in de databanken van de RSZ en het Rijksregister, zit in een laatste testfase. Deze autoflux vermijdt manuele fouten en verhoogt de efficiëntie van dataverwerking op een aanzienlijke wijze.

Onthaal RVA-FSO
Accueil ONEM-FFE

7.4.7

Informatie en communicatie

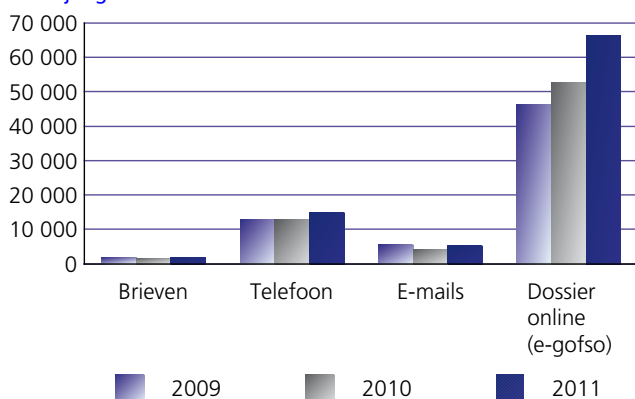
Een belangrijke rol van het Fonds bestaat erin zijn partners en de burger zo volledig en duidelijk mogelijk te informeren. Het Fonds stelt 3 brochures gratis ter beschikking van het publiek met informatie over sluitingen. In deze informatiebrochures wordt uitgelegd wie in aanmerking komt voor welke vergoedingen. De blauwe brochure over sluitingen in de industriële en commerciële sector richt zich specifiek tot slachtoffers van een sluiting na 1 april 2007. De groene brochure richt zich tot de slachtoffers van een sluiting in de socialprofitsector en de vrije beroepen. Zij kunnen zich sinds 1 oktober 2007 beroepen op het Fonds. De rode brochure behandelt informatie over sluitingen vóór 1 april 2007. In de folder "Uw persoonlijk dossier raadplegen" legt het Fonds de burger uit welke de verschillende mogelijkheden zijn om de evolutie van een sluitingsdossier op te volgen. Deze folder stuurt het Fonds automatisch naar elke werknemer die een aanvraagformulier F1 indient.

Daarnaast blijft de website een belangrijke informatiebron voor het publiek. De rubriek Fonds sluiting ondernemingen op de site www.rva.be werd 100 677 keer bezocht in 2011. De internetapplicatie om een sluitingsdossier online te consulteren (e-gofso) en de ontwikkeling van een gratis e-maildienst (e-gofso +) dragen in ruime mate bij tot het succes van de internetsite.

In 2011 publiceerde het Fonds 4 nieuwsbrieven met juridische thema's. De "Nieuwsbrief FSO" biedt een antwoord op één of meerdere juridische vragen waarbij het Fonds zijn standpunt uiteenzet. Om de nieuwsaarde hoog te houden, werd de maandelijkse verspreiding van de nieuwsbrief in 2011 gewijzigd naar een trimestriële verspreiding via e-mail en internet. De website www.rva.be biedt een overzicht van de verschenen nieuwsbrieven.

GRAFIEK 7.4.VII

Jaarlijks gebruik van de communicatiemiddelen

De grafiek toont aan op welke wijze de klant het Fonds contacteert om informatie te verkrijgen over de stand van zijn dossier. Tijdens de economische crisis stellen we vast dat de klant vaker contact opneemt en vooral online gaat om informatie in te winnen. Meer dan 80 % van de communicatie tussen het Fonds en zijn klanten verloopt in 2011 via elektronische weg (e-mail en internet).

7.4.7.1

Directe dienstverlening aan de burgers

Om te vermijden dat de productiediensten onnodig gestoord worden, richtte het Fonds de klantendienst op. Deze dienst bestaat uit zes personeelsleden die dagelijks vragen van burgers betreffende hun dossier beantwoorden via de telefoon, mail en/of brief. Alle e-mails van klanten komen terecht in een centrale mailbox (klant@fso.fgov.be) en worden van hieruit ook beantwoord. Het Fonds garandeert een antwoord per e-mail binnen de 24 uur op vragen over de stand van een dossier. Door het centraliseren van de externe communicatie bestaat er een uniek aanspreekpunt waar de buitenwereld professioneel te woord wordt gestaan.

Daarnaast biedt het Fonds zijn klanten de mogelijkheid om via een beveiligde internettoegang de sluitingsdossiers online te consulteren. Zo beschikt de burger 24u/24 en 7d/7 over de meest recente informatie over zijn dossier. Hierdoor krijgt de klantendienst te maken met klanten die zelf op zoek gaan naar informatie en die complexere vragen stellen.

De dienstverlening van het Fonds evolueerde sterk door proactief informatie te gaan aanbieden aan burgers. De internettoepassing die toelaat om sluitingsdossiers online te consulteren werd uitgebreid met een gratis e-mailservice. De klant die hiervoor kiest, wordt via een e-mailbericht geïnformeerd telkens wanneer zijn dossier aanzienlijk wijzigt. Deze toepassing is toegankelijk zowel voor werknemers getroffen door een sluiting als voor de vertegenwoordigende syndicale organisaties. In 2011 kozen 8 675 burgers om geïnformeerd te worden per e-mail. Er werden 21 177 e-mailberichten verzonden met de melding dat er een belangrijke wijziging was in een sluitingsdossier, waarvan 5 169 e-mails naar burgers en 16 008 naar syndicale organisaties.

Het Fonds breidde de dienstverlening aan de burger verder uit met een SMS-dienst. De burger die zich hiervoor inschrijft, ontvangt gratis een SMS-bericht via GSM bij elke belangrijke wijziging in zijn dossier. In 2011 telde het Fonds 7 678 werknemers die zich hiervoor inschreven en werden er 11 536 SMS-berichten verstuurd. Om de informatiekloof te dichten en dezelfde informatie aan te bieden aan burgers die niet over internet of een GSM beschikken, bestaat de mogelijkheid om de evolutie van een dossier op te volgen per brief. In 2011 telde het Fonds 354 burgers die opteerden om per brief te worden geïnformeerd over elke belangrijke wijziging in hun dossier. Het Fonds verstuurde 184 infobrieven in 2011.

7.4.7.2

Directe dienstverlening aan de ondernemingen

Naar analogie van de internettoepassing voor burgers werd op ondernemingsniveau een internetapplicatie ontwikkeld in samenwerking met de RSZ. Via deze internetapplicatie kunnen curatoren en hun medewerkers online faillissementsdossiers op de voet volgen, afgesloten dossiers consulteren en betalingsoverzichten downloaden in een Excel-bestand. Nieuw in 2011 is de mogelijkheid om ook vereffeningen online te consulteren.

Deze uitbreiding biedt curatoren een totaal overzicht van sluitingsdossiers. De internettoepassing werd in 2011 3 182 keer geconsulteerd en dit door 391 curatoren.

In 2011 zette het Fonds een grote stap in de richting van interactieve communicatie met partners. De curator die kiest voor een elektronische samenwerking met het Fonds wordt per e-mail geïnformeerd over belangrijke wijzigingen in een sluitingsdossier. Zo ontvangt hij een e-mail met de melding dat er in de internettoepassing een vragenlijst moet worden ingevuld. Via een link naar de toepassing kan de curator vervolgens zeer gebruiksvriendelijk en snel de vragen beantwoorden. Zodra de curator zijn antwoorden heeft doorgestuurd, worden deze binnen enkele minuten verwerkt in de centrale databank van het Fonds. Sinds de inproductiestelling van de elektronische vragenlijst in mei 2011 kozen 130 curatoren voor een dergelijke samenwerking met het Fonds en werden 800 vragenlijsten verstuurd.

7.4.8

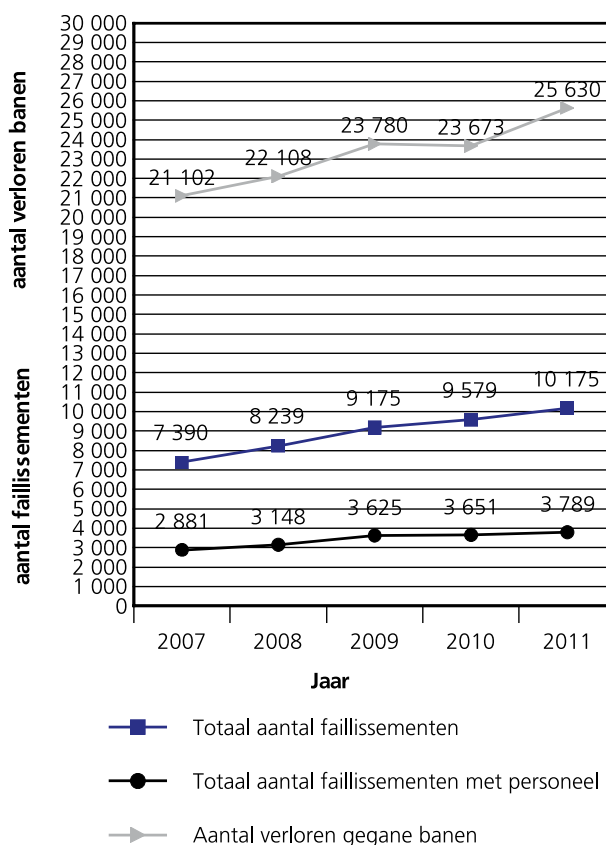
Statistieken inzake het verlies van banen wegens faillissement

Het Fonds publiceert iedere maand op de website van de RVA dynamische statistieken over het aantal faillissementen van ondernemingen met personeel en het aantal banen dat daardoor verloren is gegaan. Zij dienen ook als basis voor de budgettaire ramingen.

Onderstaande grafieken geven een overzicht van de evolutie van het aantal faillissementen, van de verloren banen en hun verdeling per sector en per gewest.

GRAFIEK 7.4.VIII

Evolutie van het totale aantal faillissementen, van de faillissementen met personeel en het banenverlies 2007-2011

Het aantal faillissementen en het banenverlies blijven ingevolge de crisis in 2011 hoge toppen scheren. Het totaal aantal faillissementen steeg in 2011 verder tot een recordhoogte van 10 175 waarvan 3 789 ondernemingen personeel tewerkstelden (+ 3,78 % in vergelijking met 2010). Als gevolg van een faillissement gingen er nooit eerder zoveel banen verloren als in 2011. Maar liefst 25 630 mensen verloren hun job door een faillissement, een stijging van 8,27 % in vergelijking met 2010.

Bij een trimestriële vergelijking tussen 2010 en 2011 stijgt nageenoe in elk trimester het banenverlies. De stijging is het sterkst voelbaar in het derde trimester (+ 14,47 %) en dit ondanks de daling van het aantal faillissementen (- 2,16 %). Het vierde trimester van 2011 wordt in vergelijking met 2010 gekenmerkt door een forse stijging van het aantal faillissementen (+ 13,83 %), waarbij ook het banenverlies hoog blijft (+ 9,68 %).

TABEL 7.4.VIII

Evolutie van het aantal faillissementen met personeel en het banenverlies per trimester

	Aantal faillissementen in 2011	2011/ 2010 in %	Aantal verloren banen in 2011	2011/ 2010 in %
Trim. 1	968	+ 0,21	7 112	+ 2,36
Trim. 2	976	+ 3,06	6 346	+ 8,52
Trim. 3	816	- 2,16	5 782	+ 14,47
Trim. 4	1 029	+ 13,83	6 390	+ 9,68

TABEL 7.4.IX

Banenverlies ingevolge faillissementen per sector van 2007 t.e.m. 2011

Per sector	Landbouw, bosbouw, jacht en visserij	Winning van delfstoffen	Verwer- kende nijverheid	Elektriciteit gas en water	Bouw	Handel banken en verze- keringen	Vervoer en commu- nicatie	Diensten	Andere	Totaal
Banenverlies										
2007	508	0	3 636	0	5 619	5 455	1 497	3 913	474	21 102
2008	341	2	3 182	1	5 630	6 610	1 846	4 213	283	22 108
2009	342	0	4 073	0	5 760	7 499	1 737	3 899	470	23 780
2010	445	14	3 940	4	6 004	7 056	1 816	4 044	350	23 673
2011	420	4	3 902	7	4 926	7 684	2 456	5 869	362	25 630
Vershil 2011/2010	- 25	- 10	- 38	+ 3	- 1 078	+ 628	+ 640	+ 1 825	+ 12	+ 1 957
Evolutie 2011/2010 (in %)	- 5,62	- 71,43	- 0,96	+ 75,00	- 17,95	+ 8,90	+ 35,24	+ 45,13	+ 3,43	+ 8,27
Aandeel (in %)										
2010	1,88	0,06	16,64	0,02	25,36	29,81	7,67	17,08	1,48	100,00
2011	1,64	0,02	15,22	0,03	19,22	29,98	9,58	22,90	1,41	100,00
Vershil 2011/2010	- 0,24	- 0,04	- 1,42	+ 0,01	- 6,14	+ 0,17	+ 1,91	+ 5,82	- 0,07	

De sector van de handel, banken en verzekeringen en de dienstensector werden het sterkst getroffen in 2011 en kenden een respectievelijk verlies van 7 684 en 5 869 jobs ten gevolge van een faillissement. De stijging van het banenverlies (+ 8,27 %) in zijn totaliteit ten opzichte van 2010 is voornamelijk het gevolg van het jobverlies in de dienstensector. Het aantal verloren banen steeg er met 45,13 % van 4 044 in 2010 naar 5 869 in 2011.

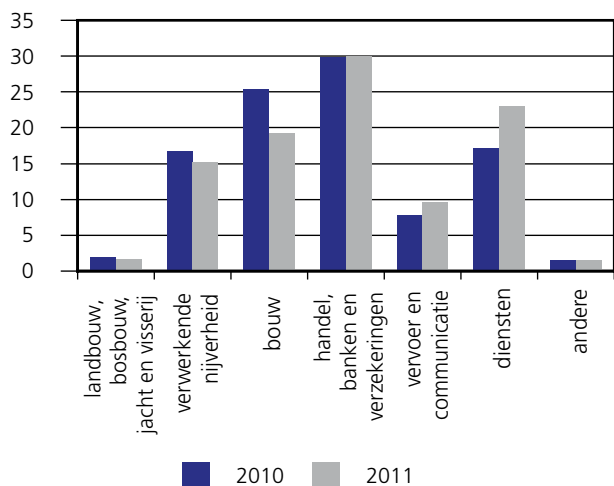
In tegenstelling tot de stijgende tendens van het banenverlies in de bouwsector sinds 2007, wordt deze sector in 2011 gekenmerkt door een daling van 17,95 % in vergelijking met 2010. Het aantal verloren banen daalde van 6 004 in 2010 naar 4 926 in 2011.

Onderstaande grafiek geeft een vergelijking weer van het banenverlies per sector ingevolge faillissementen tussen 2010 en 2011. De percentages bij de grafiek duiden op het aandeel van een bepaalde sector in het totale banenverlies van dat betreffende jaar. In 2011 is de sector van de handel, banken en verzekeringen het meest getroffen door banenverlies (30 %). Er is in 2011 ten opzichte van 2010 een verschuiving merkbaar van de bouwsector naar de dienstensector. Het jobverlies in de dienstensector en de sector van de handel, banken en verzekeringen vertegenwoordigt meer dan de helft van het banenverlies in 2011.

GRAFIEK 7.4.IX

Procentueel aandeel van het banenverlies ingevolge faillissementen per sector

In %

TABEL 7.4.X

Banenverlies ingevolge faillissementen per provincie en gewest van 2007 t.e.m. 2011

Per provincie	Antwerpen	Brussel	Hene-gouwen	Limburg	Luik	Luxem-burg	Namen	Oost-Vlaand.	Vlaams-Brabant	Waals-Brabant	West-Vlaand.	Totaal
2007	3 277	4 005	4 127	1 583	1 610	260	673	1 848	968	1 006	1 745	21 102
2008	2 926	3 994	3 284	1 985	2 323	259	661	2 452	1 329	843	2 052	22 108
2009	3 973	4 557	3 946	1 322	2 124	137	779	2 414	1 920	853	1 755	23 780
2010	4 179	3 872	3 453	1 448	2 725	247	1 016	2 348	1 258	1 419	1 708	23 673
2011	4 134	5 250	3 783	2 196	2 560	237	791	2 387	1 346	1 158	1 788	25 630
Verschil 2011/2010	- 45	+ 1 378	+ 330	+ 748	- 165	- 10	- 225	+ 39	+ 88	- 261	+ 80	+ 1 957
Evolutie 2011/2010 (in %)	- 1,08	+ 35,59	+ 9,56	+ 51,66	- 6,06	- 4,05	- 22,15	+ 1,66	+ 7,00	- 18,39	+ 4,68	+ 8,27
Per gewest	Vlaanderen			Wallonië			Brussel			Totaal		
2007	9 421			7 676			4 005			21 102		
2008	10 744			7 370			3 994			22 108		
2009	11 384			7 839			4 557			23 780		
2010	10 941			8 860			3 872			23 673		
2011	11 851			8 529			5 250			25 630		
Verschil 2011/2010	+ 910			- 331			+ 1 378			+ 1 957		
Evolutie 2011/2010 (in %)	+ 8,32			- 3,74			+ 35,59			+ 8,27		
Proportioneel (in %)	Vlaanderen			Wallonië			Brussel			Totaal		
2010	46,22			37,43			16,36			100,00		
2011	46,24			33,28			20,48			100,00		
Verschil 2011/2010	+ 0,02			- 4,15			+ 4,13					

De stijging van het banenverlies in 2011 ten opzichte van 2010 (+ 8,27 %) is het gevolg van enerzijds een forse stijging van het banenverlies in Brussel (+ 35,59 %) en Vlaanderen (+ 8,32 %) en anderzijds een lichte daling in Wallonië (- 3,74 %).

In Vlaanderen steeg in 2011 het banenverlies bijna in elke provincie in vergelijking met 2010. Een negatieve uitschieter is Limburg. Hier zijn maar liefst 51,66 % meer werknemers het slachtoffer van een faillissement dan in 2010. In positieve zin stellen we enkel in Antwerpen een lichte daling vast van 1,08 % in het banenverlies, hetzij 45 jobs.

Een omgekeerde tendens stellen we vast in Wallonië. In 2011 daalde het banenverlies in vergelijking met 2010 in nagenoeg elke provincie behalve in Henegouwen (+ 9,56 %). Met 3 783 verloren banen blijft dit de sterkst getroffen provincie in het Waals Gewest. De algemene daling van het banenverlies in Wallonië is voornamelijk het gevolg van een daling in Namen (- 22,15 %) en Waals-Brabant (- 18,39 %).

In Brussel werden 5 250 werknemers het slachtoffer van een faillissement. Dit zijn er 1 378 meer dan in 2010, een stijging van 35,59 %. Er dient evenwel opgemerkt te worden dat het Fonds de verloren arbeidsplaatsen toewijst aan de provincie of de regio waar de bevoegde rechtbank van koophandel op basis van de maatschappelijke zetel van de onderneming deze failliet verklaart. Voor vele ondernemingen is de maatschappelijke zetel gevestigd in Brussel. Eén van de meest opmerkelijke faillissementen van 2011 was Brink's Belgium, gevestigd in Brussel, met een verlies van 514 jobs.

